



503.

5.3.41.

VII
LIBANII.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

Λ Ο Γ Ο Ι ΙΖ.

LIBANII SOPHISTÆ

ORATIONES XVII.

ANTONIUS BONGIOVANNI

NUNC PRIMUM EX MSS. CODICIBUS
ERUIT, LATINE VERTIT,

NOTISQUE

ILLUSTRAVIT.



VENETIIS MDCCLIV.

EX TYPOGRAPHIA JOAN. BAPTISTÆ ALBRITII HIER. P.
SUPERIORUM PERMISSU.



A D L E C T O R E M.

EX quo Thomam Superantium adolescentem egregium, Joannis Senatoris, viri summi, filium instituendum suscepi, quum mihi meisque occupationibus multum superesset otii, ne tempus, rem pretiosissimam, tererem; nonnullas Libanii Sophistæ Orationes ex publica D. Marci Bibliotheca superioribus annis exscripsi, bona seduli eruditique Custodis M. Antonii Zanetti venia, & ad quandam utriusque linguæ exercitationem latino sermoni tradidi. Sunt enim summa elegantia, & Attica prorsus gravitate compositæ: nec alia sane de causa a Morello, qui Libanii opera collegit, omittas judico, nisi quia ejus oculos industriamque effugerunt. Nihil enim erat, cur ille tot nobis declamationes daret, in quibus omnia ficta sunt, & pro rerum natura pigmentis illita, has autem Orationes, quarum & argumenta vera sunt, & solidæ sententiæ, & eruditio ad illorum temporum historiam illustrandam necessaria, præteriret. His adjecti paucas quasdam D. Basilii, & D. Jo: Chrysostomi Homilias, quas nemo ante vel Græce, vel Latine edidit. Sed magistrum præire placuit. Magistrum dico, quia uterque Libanium audivit, Rhetorem ea tempestate celeberrimum, nec sua modo, sed discipulorum quoque fama posteris commendatum. In ipso autem laboris hujus mei limine profiteri juvat, per quem profecerim. Is scilicet auctor mihi suaforque fuit, cujus fidei ac tutelæ Bibliotheca ipsa a Veneto Senatu commissa est, Eques ac D. Marci Procurator Marcus Fuscarenus, quem ego honoris atque auspicii causa nomino. Hic bono litterarum natus, non sua modo egregia opera, sed etiam aliena Reip. litterariæ prodesse studet. Utinam ego ita expectationi respondisse videar, ut sui illum de me judicii non poeniteat. Vale.

I N D E X O R A T I O N U M,

Quæ in hoc Libro continentur.

- | | |
|---|---|
| <p>A' Κατὰ τὴν ἐγκαταλιπόντων τὴν πόλιν Ἀντιόχειαν διὰ φόβον τοῦ βασιλέως.</p> <p>B' Περὶ τοῦ μὴ ληρεῖν.</p> <p>Γ' Πρὸς τὴν βουλὴν.</p> <p>Δ' Ὑπὲρ ἑαυτοῦ διὰ τὴν πρὸς Ἀντιόχου συνηγορίαν.</p> <p>E' Πρὸς τὴν βασιλῆα ὑπὲρ τῶν βουλῶν.</p> <p>ς' Ὑπὲρ Θαλασίου.</p> <p>Z' Πρὸς Πολυκλείαν.</p> <p>H' Πρὸς Τιμοκράτην.</p> <p>Θ' Περὶ τοῦ πλέθρου.</p> <p>Υ' Πρὸς Εὐμόλιον.</p> <p>ΙΑ' Περὶ τῶν φαρμάκων.</p> <p>ΙΒ' Πρὸς Νικοκλείαν καὶ Θρασύδαμον.</p> <p>ΙΓ' Κατὰ Σεβήρου.</p> <p>ΙΔ' Κατὰ Σιλβανοῦ.</p> <p>ΙΕ' Πρὸς Αὐξέντιον.</p> <p>Ις' Ἀντιόχῳ παραμυθητικός.</p> <p>ΙΖ' Πρὸς Εὐστάθιον καὶ Κἄρα.</p> | <p>I. IN eos, qui metu Imperatoris Antiochiam dereliquerant. pag. 1</p> <p>II. Ostendit se minime delirare. 15</p> <p>III. Ad Senatum. 30</p> <p>IV. Pro seipso ob Antiochi defensionem. 53</p> <p>V. Ad Imperatorem pro Senatoriis ordinibus. 70</p> <p>VI. Pro Thalassio. 88</p> <p>VII. Ad Polyclem. 116</p> <p>VIII. Ad Timocratem. 128</p> <p>IX. De Plethro. 138</p> <p>X. Ad Eumolpium. 151</p> <p>XI. De Veneficiis. 166</p> <p>XII. Ad Nicoclem de Thrasydmo. 176</p> <p>XIII. Contra Severum. 192</p> <p>XIV. Contra Silvanum. 218</p> <p>XV. Ad Auxentium. 230</p> <p>XVI. Consolatoria ad Antiochum. 239</p> <p>XVII. Ad Eustathium Carem. 250.</p> |
|---|---|

Κατὰ τῶν ἐγκαταλιπόντων * πρὸς
 τὴν Ἀντιόχειαν διὰ φόβου
 τῆς Βασιλείας.

In Eos, qui metu Imperatoris
 Antiochiam dereli-
 querant.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ἀντωνίου Βονιωάννου.

ARGUMENTUM

Antonii Bongiovanni.

ΓΕνομένης δὲ Ἀντιοχείας ἐκείνης
 τινος, ἡ ζήψις ὤσκει εἰς τὰς
 ἀμαρτανότας * οἱ πολλοὶ φοβημέ-
 νοι τῇ τῆς βασιλείας ὀργῇ, ἔφυ-
 γον· ὡδὲν γὰρ πᾶς τῆς βασιλείας
 ὀργῆς φοβερῶν * „ κρείσων
 „ γὰρ βασιλίδος, φησὶν Ὁμήρος,
 „ οὐ γὰρ χύσεται ἀνδρὶ χεῖρ, εἰ-
 „ περ γὰρ πᾶς χέλονται καὶ αὐτῶν
 „ καταπίλῃ, ἀλλὰ γὰρ ἐμὲ τῶν
 „ θεῶν ἔχει κότος, ὅρα πλίσσῃ
 „ σὺ δὲ τῶν τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ
 „ γον ὡς αὖτις μίμνεται.

Orta Antiochia (a) seditione qua-
 dam quum in delinquentes inquirere-
 tur, plerique Imperatoris iram veriti, par-
 tim hac, partim illuc urbe relicta au-
 fugerunt. Nihil enim Imperatoris ira
 terribilius: potens enim Rex, ait
 Homerus, cum irascitur inferiori vi-
 ro, tametsi iram eodem etiam di-
 concocerit; attamen & in posterum re-
 tinet iram pedore, ut eam expleat.
 Hanc tamen fugam, velut absens Orator
 hac oratione reprehendit.

Λόγος α΄.

ORATIO I.

Τὰ μὲν ἀγγελλόμενα πάντες
 ἀκούομεν, ἀπαντα εἶναι με-
 γὰ ἐκείνων, τὰς τε ἀρούρας, τὰς
 τε ὁδοὺς, τὰ τε ὄρη, τοὺς τε
 λόφους, τὰ τε σπήλαια, καὶ τὰς
 κορυφὰς τῶν ὄρων, καὶ τὰ ἄλ-
 σι, καὶ τὰς παράγους. Ἐ τοὺς
 μὲν ἐστὶν ὀρεῖσας καὶ θηρία
 τοὺς δὲ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ

Quæ vulgo nunciantur, omnes
 audimus, cuncta esse plena mor-
 tuorum, agros, vias, montes, col-
 les, antra, montium juga, nemora,
 valles, omnia denique scaterere mor-
 tuis: ex his alios alere volucres atque
 feras, alios per fluvium in mare de-
 ferri. Ad hæc modo tristitia quadam
 afficior, modo his ipsis, qui talia

(a) Seditionem hanc accurate describit Zosimus lib. iv. Quum enim plebs
 Antiochena, tributa exactorumque crudelitatem ferre non posset, maximo furore
 contra deiecit Imperatoris Theodofil & Augustæ statuas, atque maledicta in
 Imperatorem ipsum benemulta contulit. Quum Imperator ira percitus acre iu-
 plicium sumpturus esse videretur, missus est ab Decurionum ordine Libanius,
 cuius eloquentia placatus fuit.

A

perpetiuntur, succenseo; quos jure ac merito perpeti, dignosque fuga sua fructus percipere arbitror, quos alius fortasse quispiam ultro sibi prædonum gladios arcessisse dixerit. Quas enim calamitates haud perpeffi forent, si domi quisque suæ mansissent, in eas huc & illuc errando inciderunt; quo factum est, ut veteribus sese (a) prædonibus quasi epulum exhibuerint, auxerintque prædones ipsos, (b) quum majorem in dies fugientium multitudinem jugulandam eis objicerent. Quis ergo sponte pereuntium misceretur? Timor erat, inquiet aliquis, ob ea, quæ audacter perpetrata fuerant: esto, sed hac de causa timere debebantii (c) duntaxat qui talia perpetrassent, quique propterea conscientia stimulis agitati fugam capessere cogentur. At ei, qui sese ab omnibus dictis factisque contumeliosis temperavit, quid sine causa metuentum erat? quid pertimescendum? Porro dici nequit eos qui manserunt quidquam mali fuisse perpeffos: ecquid impedimento fuit, quominus & hi qui fugerunt, in eorum numero censerentur? sed hi perinde ac si Deus quispiam incolumes in civitate manere non posse, & omnium salutem in sola fuga sitam esse palam aperte-

αὐτὸς θέλει τινα φέρεσθαι. αὐτὸς τοίνυν τὰς ἀγγελίας, καὶ μὴ πλῆττομαι· καὶ δὲ τοῖς περὶ ἐγκαλῶ, καὶ φημι δίκαια πεποιθέντα τοὺς τῆς φυγῆς ταῦτα ἀπολαύσαντας· οὐκ οὐκ τις ἐν ταῦτα ἐπιστάτα· οὐκ οὐκ τὰ τῶν κακούργων ζήτη· ἂν γὰρ οὐκ ἐν ἐπεπόνθεσαν οἱ κοί μένοντες, τοῦτοις περιέπεισοι πλανήσοι· τοῖνυν μὲν αὐτοὺς ἀποθέτες τοῖς τάλαι λησάουσι· κατήτατοι δὲ ληστές ἐπὶ τοῖς τοῖς πολὺ τὸ πεσόμενοι· ἐκόντας οὖν ἀπολωλότας, τίς ἐν ἐλεήσει; οὐβὺν γὰρ ἡ ἐν τοῖς πολυμημένοις, φησὶ τις· πάντες τοῖς πολυμηκόσιν αὐτοῖς, οἱ αὐτὸ πῦρ αὐτὸς φυγῶν ἀνάγκη, τὸ πῦρ ταῖς ἐαυτοῖς σωτηρίαι· εἰ δὲ τίς μὴ τῶν ῥημάτων, μὴ τῶν ἔργων ἐκονήσῃ, ἐν οἷς ἀμφοτέροις ἢ ὕβρις, τί πῦρ ἐδὲν θορυβεῖσθαι, καὶ τρίμην οὐκ ὄντ· πῦρ φοβεῖσθαι; Οἱ τοίνυν καταμείναντες, οὐκ ἐσθ' ὁ πεπόνθατιν εἶπεν· τί οὖν μὴ τῶν μεμάντων ἦσαν οἱ πεφύγοις; ἀλλ' ὡς περὶ Θεῶν τε κηρύξαντος ὡς ἐκ ἐν σωθῆναι μένουν· ἀλλ' ἐν τῇ φυγῇ μόνον πάντων ἡ σωτηρία, οὐκ μὲν

(a) In quos fugientes cum opibus suis incidebant, atque trucidabantur.

(b) Alios post alios alliciendo.

(c) Immo vero omnes, Libani, vel innocentissimi sibi timere debebant; siquidem Imperator, teste Chrysostomo discipulo tuo *Hom. 7. ad Coloss.* tanta ira inflammatus fuit, ut civitatem funditus evertere, & habitatores omnes, ne pueris quidem exceptis, interimere decreverit.

καὶ τὰ ἔργα ἥμαρ · κενὸς δὲ
τὰς οἰκίας π καὶ συνοικίας ἀ-
φίπτε, ἤσταν, οὐκ ἐδόξεν τὸ
δεξιόμενον · Κένταυρα οὖν ἦσαν
ὄνοι, καὶ ἡμίονοι, καὶ κάμηλοι,
σεμνοῖσι καὶ τὰς ὁφρὺς ἀνίστων
ἐν τῷ μηθῶν, ὡς ἂν συχ-
νοῦ τοῦ μισθομένου ἀπέρχον-
τος · Καὶ ἡμεῖς ἰδοὺ γυναικας
ἅμα πικροῖς κομιζόμενας, διη-
σόμενας τῇ ἐν τοῖς ἀγροῖς, ὅς
ἐκ ἤδεσαν, μεταδόντι σφίσι
τῆς γῆς · οὐ γὰρ οἰκημάτων γε-
νότα γὰρ δὴ ταῦτά γε; ἢ τίς
αἰτίας ἀγρομέτους ἐξιδίως ἀνέ-
μωζεν ἑαυτῷ; θάνατος δὲ πω-
δίοις τοῖς μὲν ἐκ τῷ χαμῶ κα-
ταί· τοῖς δὲ καὶ κατατίτθεται
ἀπὸ τῇ κομιζόντων · ὁ δὲ ἐκ λι-
μοῦ, καὶ πείνης · ἀλλ' ὅμως ἐ-
πὶ τοιούτοις πληθύνει ἡττίχοι-
το τῇ κακῶν · καὶ οἱ ἄλλοι
διὰ τοῦτων ἀπολαλῶσι, τοὺς
ἄλλους οὐκ ἐπαίδωσι · ἀλλ' ἐπὶ-
ρους ἐπὶ κατηλύβανον ἐπ' ἰ-
σος, καὶ τὰ πλεονέγματα σω-
φρονεῖν οὐκ ἐπείθεν · ἀλλὰ σκῆς
φοβούμενοι συμφορῶν, εἰς τὰς
μεγίστας ἑαυτοὺς ἐνέβαλον · οἱ
δὲ ἀνοσιπύται τὰς γυναικας πα-
ρηκολούθουν · ὡς ἀμφοτέρω κα-
ταγνοῖσι τις ἂν · (β) εἴτ' αὖ-
τις τὰς γυναικας ἐφόβουν · εἴτε
μάτῳ φοβούμεθας, οὐκ ἐθαύ-

quedenunciavit, officinis omnino va-
cuus, domibus, vicis relictis abierunt,
nescientes quo se se reciperent. Tum
qui camelos, jumenta, mulos habebant,
hisce locandis gravitatem praefere-
bant, supercilia contrahentes; infinita
propemodum circumfluente condu-
ctorum multitudine (a). Hinc cernere
erat mulieres, quae una cum pueris
vehebantur, & supplices ignotos ho-
mines in agris vitam degentes ora-
bant, ut sibi (cubandi gratia) soli pars
aliqua concederetur; soli inquam,
non testorum: quot enim haec erant?
vel quis familiae suae hospites ignotos
commisceri facile passus esset? Quam
ob rem pueri partim quod humi strati
jacerent, partim quod e gestantium
gremio in terram prolaberentur, alii
fame consumpti, alii aliis incommo-
dis affecti ad unum omnes interibant.
At tamen ad talem tantamque malo-
rum congeriem omnes ultro fereban-
tur, neque priorum excidium poste-
rioribus ullo documento erat: sed
alii alios aequalibus aerumnis affecti
excipiebant, atque nemo per tot exem-
pla resipiscebat. Quocirca magno-
pere veriti calamitatum umbras, in
maximas ipsi calamitates se se conje-
cerunt. Stultissimi quique mulieres
comitabantur, quos jure ac merito

(a) Hæc eadem iisdem fere verbis describit Orator in *Orat. de seditione An-
tioc. ad Imperatorem Theodosium*.

(b) In Manucripto Bibliothecæ S. S. Jo: & Pauli habetur: οἱ αὖτις τὰς γυ-
ναικας ἐπὶ τοῖς, sed Codicis nostri lectionem libentius amplector.

ἰσχύει καὶ κατὰ τῆς ἀνδρῶν, τῆς
 ὥς τοῖς ἐγκλήματι οὐκ ὄντι·
 οὐς γὰρ οὐκ ἤλαυνε τὸ σωμα-
 δός, τί τούτοις ἔδει φυγῆς ;
 καὶ ταῦτα Κέλτου τοῦ παινα-
 χοῦ δικαίου, καὶ τοῖς παρά-
 μασι τούτοις τοιοῦτου πεφωό-
 τος· ὁρμήτας γὰρ ἐπὶ τῷ τι-
 μωρίῳ, οὐχ ὅπως τοὺς πλεί-
 στους ἀποκτείνει τῆς τῆς ἀν-
 θρώπων ἐσκόπῃ, ἀλλ' ὅπως
 οἱ δίκῳ ὀφείλοντες, οὗτοι καὶ
 μόνοι ὄντι· ἔδειξε γὰρ τοῖς τῆς
 φυλῆς ἐπιμεληταῖς, ὥς ὡς ταῖς
 συκοφαντίαις αὐτοῦ μᾶλλον, ἢ
 οὐς ἡδικοῦντες παραδόντων, ἀ-
 πολοῦνται· Καὶ τις τις αὐτῶν
 πλάρῃς ἐπιδόν πμιοῦντας ἐπὶ
 τοιαύταις ὑποθέσεσιν· οἱ δ' ἐικό-
 πως τὰς αἰτίας λαβόντες, μὴ
 τῆς ἐγκρίτης ἀκριβείας ἀλόντες,
 παρεδόθησαν (b) τῷ δήμῳ. ἔ-
 οῦν καὶ τῇ τοῦ δικαστοῦ δικαιο-
 σωμῇ φόβος ἅπας ἀδικος ἀπήν-
 το. λόγος γὰρ ἐγγόνει τις ἐ-
 πιχυθῆσθαι στρατιώτης δοῦναι,
 καὶ ξίφει τὸ εἰσικεῖν ἀναλώ-
 σαίτης· τούτῳ δὲ ὡς ἀμαρτίας
 πόλεως οὐδεὶς ὡς πώποτε γε-
 γνημένον· καὶ γὰρ ἂν ἴσῃ ἀλο-
 ποι δίκῳ ἐθέλει λαμβάνειν
 ἐτιζήμιον τῇ ληψομένῳ· ζημία
 δὲ οὐ μικρὰ δήπου πόλιν ἀπολ-
 λυμένη· τῷ γὰρ ἐκεῖτο θυμῷ

poterant : haud enim erat, a quo pos-
 sent accipere, quum omnes (paucis
 exceptis qui in suos agros commigra-
 runt) penuria laborarent . Mulieri-
 bus ergo nulla venia danda ; neque
 sane viris iis, qui nullius culpæ affi-
 nes fugæ se commiserunt . Quid enim
 eis nullius sibi delicti conscii opus
 erat fuga ? præsertim quum (a) Cel-
 sus vir omnium æquissimus esset, at-
 que talem ea potissimum tempestate
 se præberet ? Quum enim ad irrogan-
 dum supplicium accessisset, haud eo
 spectavit, ut multos huiusce Civita-
 tis incolas interimeret, sed eos dun-
 taxat puniret, qui poenas luere me-
 rebantur . Palam enim aperteque tribu-
 num præfectis denunciavit in ca-
 lumniis perituros potius ipsos, quam
 innocentes illos, quos objecto falso
 crimine detulissent . Et in huiusmodi
 suspicionibus non nulli sibi latera fo-
 dicari cernebant ; alii iusta de causâ
 delati, atque rei manifeste deprehen-
 si, ministro publico puniendi tradeban-
 tur . Vanus itaque metus omnis vel
 ipsius æquitate iudicis evanescere de-
 buit . Rumor erat, inquiet aliquis,
 milites hastis atque gladiis armatos
 circumstifere, ut incolas perderent, at-
 que delerent . Ast hoc nulla unquam
 in civitate, nullum ob scelus fieri vi-
 dimus : absurdum enim esset ejusmodi

(a) Floruit Juliani tempore Celsus quidam Ciliciæ Præfectus, quem idem
 Imperator ob eximias animi sui dotes maxime dilexit, summisque honoribus
 decoravit, ut videre est apud Ammianum Marcellinum lib. 22.

(b) In MS. sepe laudato habetur : παρεδίδοντο τῷ δήμῳ ὑδόμενοι τῇ ψυχῇ πρὸς
 θάνατον, populo traditi sunt, capitali supplicio puniendi : sed Codicis nostri lectio
 mihi magis placet .

supplicium irrogare, quod ipsimet irroganti damnum asferret. Porro non leve damnum est civitatis everasio, quæ stimulantē ira sane contigisset; (a) iratus enim ad vindictam accedens, nulli ne rei quidem inanimatæ pepercisset. Ecquis unquam Imperator ejusmodi supplicium de civitate sumsit, quod ipsius imperium imminueret, atque deterius faceret? Quamquam & si quid hujusmodi ab aliis factitatum esset, tamen haud existimandum erat idem esse facturum eum, qui magis venia danda, quam irrogando supplicio gaudere consuevit: cui rei testimonio luculentissimo est imperii ejus tempus elapsum, quo plures perduelles etiam capitali supplicio damnatos (b) absolvit, atque vivere sinit. Quamobrem neque hi, qui malum, quod supra dixi, metuebant, iusta de causa timuisse mihi videntur; nec ii, qui bonorum direptionem (alias a militibus Imperatorum permisso tempore præfinito factitatum) verebantur: id enim absentibus Imperatoribus numquam evenit; eisdem vero præsentibus, si tale supplicium sumere velint, lex, ut ajunt, minime

ποιούντος ὡς δέπω τοῦ μηδὲ τῆς αἰσχύνης φοβέσθαι. τίς οὖν βασιλῆος ποιούτω λαβεῖ παρὰ πόλεως δίκην, ἢ τῷ ἀρχῷ ἐμείλιν αὐτῷ ποιήται ἐλάττω; καὶ τοὶ καὶ εἴτι τοιοῦτος ὡς ἄλλων ἐπέσρακτο· τοῦτε γε οὐκ ἔχρη ἀκολουθήσειν οἰεσθαι, τοὶ τῷ μὴ κολάζειν μάλλον, ἢ τῷ κολάζειν ὑπόμεινον. μάλιστα δὲ ὁ τῆς βασιλείας χρόνος, πολλῶν αὐτῷ σικινδῶς πολλαχοῦ τῷ συγγνώμῃ· ὅς γε καὶ τοὺς τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπιπθυμιακούς, (c) ὡδομήρους τῇ ψήφῳ ἀπὸς θάνατοι, ἐφύστατό τι καὶ (ἢ ἀφ᾽ αὐτοῦ) οὐτος οὐδ' ὅστιοις πῦρ εἶδεν, ὁρῶς φαίνεται δεῖσται· οὐ πῦρ οὐδ' ὅστις Θεουσίας εἰδεν εἰς ἀπαγλῇ τῇ ἐν τῇ πόλει χρημάτων· ὁ πεποθήκασιν ἤδη τινὲς βασιλεῖς, ἀφ᾽ αὐτοῦ κρατῶντες ἀρπάξαι, ἀφροεπόντες ἐν ὅσῳ δεῖ πῦρ μέρει τῆς ἡμέρας ἡγεῖσθαι, οὐδ' οὐτοὶ μοι καλῶς δεῖσται δοκοῦσιν· ἐν γὰρ ἀπουσίας βασιλέων, ἤκιστα τὸ τοιοῦτον γίγνεσθαι· παρῶν δὲ, εἰ βουλευθεῖη καὶ ταύτῃ δίκην λαβεῖν, οὐ κα-

(a) Nunquam enim iratus, qui accedet ad prænam, mediocritatem illam tenebit, quæ est inter nimium & parum; quæ placet Peripareticis; & recte placet, ut egregie Cicero de Off. I. c. xxiv.

(b) Imperator Theodosius, de quo hic sermo est, non modo plures perduelles capitali supplicio dignos liberavit, sed etiam donis affecit, quo inopertum benevolentia sibi devinctos haberet. Zosimus lib. iv.

(c) In Codice prædicto legitur: θάνατον τῇ ψήφῳ ἀπὸς θάνατον, sed ego Codicis nostri lectionem sequi malui.

λύειν φασὶ τὸν νόμον· καὶ τοῦτο
 ὡς ἀκούειν παρὰ τῆς ἀκραιβῆς τῆς
 ἀρχῆς ἐπιταγῆς ἀνδρῶν, πολ-
 λαὶ δὲ βασιλευσὶν ἐτραπηνη-
 τῶν, παρ' ὧν ἡμεῖς μαθόντες,
 ἐβωμῶν ἐπερχόμενοι τὴν πόλιν·
 τί πύραρχε; τί πεφόβηθε;
 τί πλάττει τὰ δοκούντα δέσμα-
 τα; ἀλλ' ἐδοκούμην φλυαρεῖν·
 οἱ δὲ ἀπήσαν· καὶ ταῦτα τοῖς
 ταῦτα λέγοντας ὁρώμεν οὐκ ἀ-
 πρίστους· τοῦτο γὰρ δὴ τοῦτο
 μέγιστον εἰς πίσιν, ἔργα λόγοις
 ἀκολουθεῖν, καὶ βεβαιούτα
 μοι ῥήματα· εἰ μὴ γὰρ θαρ-
 ρεῖν ἡρώεας ἐδρακιδώμεθα, ἀ-
 τῆς φοβουμένης ὡς ἐποίου, καὶ
 μεταπιστάμεν ὡς ἐκότυς ἀν' ἡρώ-
 μων πισοῖρας συμβουλίῃ τῇ
 ἀπὸ τῆς ἀρχῆς· εἰ δ' οὐ-
 δὲν τῆς ἀπὸ τῆς τετραχῆς ἐπὶ οὐ-
 δὲν τῆς ἐμῆς ἐκίον, ἰδίκουν
 οἱ (α) μὴ μιμούμενοι· πλὴν εἰ
 τοῦτο λέγοιεν, ὡς ἐθανάτου, ἢ
 τῆς ἀπὸ τῆς ξιφῆς ἐπεθύμου
 πλάττει· ἀλλ' οὐδεὶς οὕτως ἀ-
 θλιό· ποιεῖς τοῖσι οὐσης
 τῆς πολλῶν ἔχου, μείζων ἐπὶ
 τοῖς ἑαυτῶν τοὺς πολλοὺς ἢ κα-
 τηγορία· οἱ πόλεως ἀρχαι-
 ρες, καὶ ἐπὶ διωκτοὺς, καὶ
 τιμῶν πτυχαίους, καὶ δικαίως
 ἀν' ἀμειβομένοι τῷ πτόλιν,
 ἐπὶ ἡ κατοικοῦσι, καὶ τῷ βα-
 σιλευσίν, δι' ὡς αὐτοῖς καὶ δό-
 ξα, καὶ γάμοι, καὶ χρήματα·
 ταῦτα πάντα ἀτιμάσαντες, ἀ-
 πόλλυνται τὸ κατ' αὐτοὺς τῷ

vetat. Hæc palam audire licebat ab
 iis, qui rem omnino perspectam ha-
 bebant, quique sæpenumero pro Im-
 peratoribus exercitus duxerunt; quo-
 rum verbis permoti, Civitatem cir-
 cumire & exclamare cœpimus: quid
 turbamini? quid timetis? quid ina-
 nia vobis terriculamenta fingitis? Sed
 per hæc nos insanire ac delirare vi-
 debamur; & ipsi nihilominus fugam
 capebant, etiamsi cernerent
 nos, qui hæc dicebamus, in ur-
 be manere; hoc enim, hoc inquam
 ad fidem faciendam maxime vale-
 re debebat, quod dictis responde-
 rent facta, quodque mansione ver-
 ba confirmarentur. Etenim si alios
 benespere, atque confidere jubens,
 ipse quod ignavi atque timidi erat,
 egissem, alio me resque meas trans-
 ferendo; merito ad persuadendum
 aptius existimasset consilium, quod
 factis, quam quod verbis, exhibe-
 batur: sin eorum, quæ mihi erant
 ante tumultum nihil movi, nullam-
 que rerum mearum transtuli, male
 profecto se gesserunt, qui nostrum
 exemplum laud imitati sunt. Nisi
 forte dicant me mortis cupidum le-
 thales gladios appetivisse; sed nemo
 adeo miser est, ut ejusmodi mortem
 optet. Quum itaque vulgi fuga re-
 prehensione digna sit, quanto magis
 reprehendendi sunt ii, qui dignita-
 te cæteris omnibus antecellunt; qui
 quum civitates, atque nationes impe-

(α) In allato MSS. legitur οἱ μιμούμενοι, male.

rio suo rexerint, honores affecuti sint; & iccirco tum civitati, quam incolunt, gratiam referre deberent, tum ei potissimum Imperio, in quo gloriam, nuptias, & opes nacti sunt; his omnibus posthabitis, civitatem ipsam, quantum in eis fuit, funditus everterunt, atque perdidierunt. Nam si prædones, qui fusi per agros ac dispersi vagabamur, (homines qui scelere gaudent, atque pascuntur, quique diu multumque in eo statu vixerunt) paucos incolas aspernati, in unum convenissent, invalissentque civitatem; & exiguas hujusce depopulati reliquias, eam ad extremum incendissent; ubi terrarum esset nunc ea civitas, quæ Imperatori maxime curæ esse cernitur? Attamen hi viri graves, qui aliorum paupertate divites evaserunt, quique ni Deorum bona possideant omnia, vitam sibi molestam & acerbam putant; partim noctu, partim interdiu cernentibus cunctis, tantam argenti copiam quisque secum asportarunt, ut eo traducendo singuli multis curribus, pluribusque montibus (ad se resque suas tutandas) egerent; & ob id omnes maxime solliciti angerentur. Quo itaque supplicio digni sunt, inquiet aliquis, hi nebulones? qui prodita civitate suam duntaxat salutem incolomitatemque curæ habebant, atque suas aliis opes fortunaque commiserunt, ut ita soluti magis magisque ad fugam expediti paratique essent; quum ipsi potius alios, pauperes etiam hortando, suadendo, minis quoque cohibere deberent? Hi tamen

βασιλεῖ τῷ πόλει· εἰ γὰρ δὴ τῆς ἀληθεύουσας τῆς ἐκ αὐτῆς καταδυσσάμενης οἱ καὶ τῷ γένει ληταὶ διασπαρμένοι, σίφου ἐν τοῖς ταῖς ἐαυτοῦ, ἐπισπερόμενοι ἐλπίζοντο τὸ αὖτὲν τὰ μικρὰ τὰ καταλειμμένα, καὶ πλεονῶντες ἐπεσώμασθαι, ἄνθρωποι τῷ κακῷ ποιεῖν χαίροντες, καὶ πολλῷ ἐκ τούτων βελτιωότες ἑσόντες, τοῦ τοῖς αὐτῶν πόλεως, ἧς ἔχοντες ἀρότοις ὁ βασιλεὺς ὀρεσάται; ἀλλ' ὅμως οἱ σέμνοί, καὶ τῇ τῆς ἀλλοτρίας περὶ πλουτηκότες, καὶ δεινοὶ εἰ μὴ τὰ τῆς θεῶν ἔχουσιν ἡγούμενοι· τὰ μὲν, ἐκ νύκτε· τὰ δὲ, πάντων ὄψεσιν, μετρίσαντες· οὕτω δὴ τι πολλῷ ἀργύριον, ὥς συγχρῶν τε διὰ ὀφθαλμῶν ἐκείνων, καὶ πολλῶν ὀρίων καὶ ἑκαστοί, οὓς ἡ μάχη τὰ ἐλπίσματα γίνεται· τί νῦν οὖν τούτους ἀγίους φῆσαι τις ἀν; οἱ ἀροδοῦντες τῷ πόλει, καὶ τὸ σφῶν αὐτῇ μόνον εἰδότες, τὸν πλοῦτον ἐπείρους καταδύμενοι, γυμνοὶ πρὸς τὴν ἔξω δόμον ἦσαν ἱκανοί. καὶ τοὶ χεῖρ αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐκ περὶ καλῶν, ἐκ κατῆχοντες τὰ μὲν, περὶ τοῖς τὰ δὲ, καὶ ἀπὸ καλῶν· οἱ δ' ἐπείρου τε τοὺς σπείρου ποιούντων, καὶ ἀνθρώπων ἔλεγον ἐπὶ σωζέσθαι βουλομένων· ὡς περὶ ὧν δ' ἐσώσαντο ἐκ τῆς πόλεως διακῆς παρὰ τῆς πόλεως ἐσθλομένης· οἱ τῶν ἐν μόνον δ' ἐπισημασθῆναι, ὅτι τὴν ἀλλοτρίαν χρῶν ἀροῦμενοι μὴ πλουτῶν, ἰὼν αὐτοῦ ἐξῆλθεν ὡς πλείστα κακοπύμους, πολλὰ πῶρ ἐσώσαντο.

μα-

κατὰ μετὰδίντες ἀλλωτε τὰ
συνηλεγμένα. περὶ δὲ τῶν εἰν
τί φήσμεν, ἢ τῶν πούνη γο
νέων; τί ἕτερον, ἢ ὡς οἱ μὲν,
πρῶτον τὸν καιρὸν εἰς ἀργίαν·
γυνῆς δὲ τῆς τούτων ἐπιτολῆς
ἐξαπατηθέντες, καλεῖν τὰς παρ'
αὐτῶν ἀνετιθέσθαι πύς τούς;
οἱ δ' οὐ τοσούτων μόνον ἡδέ-
κων, ἀλλ' ἥτιν, οἱ γράμμα ὁ-
δὲν οὔτε πίμπαντες, οὔτε λα-
βόντες, αὐτοὺς τῷ δρᾶν ὁ βό-
λοιο κατεστήσαντες κυρίους, δι-
σαντες πύς διρθίρας, ἀναβα-
τες ἐφ' ἵππους, οἱ (α) μὲν
ἀγροὺς αὐτῶν ἐπέλησαν ἀπο-
τρίης· οἱ δὲ πατρῴας· οἱ δὲ
καὶ τροποὶ καὶ τροφεῖσιν ἤκον
ἐν χείρας, καὶ μητρός ἑτέρας,
καὶ πατρός ἄλλος, τρέμοντες δὴ,
καὶ τὸς ὁδόντας κροτούπας, καὶ
ματαγρεφόμενοι καθ' ἅπερ διωκό-
μενοι, διώκοιτος μὲν ὑδενός, οὐ-
δὲ σπεύδοντες εἰλεῖν· αὐτοὶ δὲ
τῆς περὶ λόγους στυδῆς διώκοι-
τας ἀπαλαγῆν. καὶ ὁ χρόνος
πύς ἀθλίοις ἐν εἰωδῇ, καὶ οἶνω,
καὶ ὕβρει, καὶ ὕπνῳ πᾶς οὐ-
τος (b) ἀνηλύτο, προαφείης δ' αἰ
καὶ ἐν εὐχῆς, ἐν αἷς ἤπου ἐκ-
παθῆται πῶ τῆς φαθυμίας ἀφορ-
μῇ ἐπὶ μήκιστον χρόνον. ἐφ' ᾧ
δ' (c) ἀντίς μάλιστα ἀγανακτήσεις,
οὐδὲ γὰρ αὐτὸ πύς πρὸς ἡμᾶς
ἐπόντας ὡς ἀπέναι καιρός, ἀ-
πῆλθοι. ἀλλ' εἰδοῖς, ἐσθῆ-η-

plausibus exceperunt omnes, quot-
quot secum fugerunt; eosque revera
viros esse prædicarunt, qui sese in-
co'umes servare studerent: quasi di-
gnum suis benefactis præmium ab ur-
be rependi cuique deberet. Qui pro-
fecto nihil aliud boni fecerunt, nisi
quod alias inficiati se divites esse,
nunc omnibus copiis affluere se
declararunt; quippe qui multis ma-
ximisque sollicitudinibus anxii con-
quisitas opes alio transferre cona-
bantur. Quid vero de adolescenti-
bus, eorumve parentibus dicemus?
quid aliud, nisi quod illi occasionem
otii captarunt; hi, filiorum quis-
que suorum litteris decepti, per suas
epistolas eos arcescere decieverunt?
Quorum adolescentium fuere non-
nulli, qui non in eo solum deliquere-
runt, sed ulterius progressi nullis ul-
tro citroque præmissis litteris, sibi
quod libet agendi potestatem sumpse-
runt; atque sagulum induti pellicem,
equos conscenderunt, & partim per
alienos, partim per suos agros con-
ferti vagabantur, confugiebantque
alii ad nutrices, & paedagogos, alii ad
patrem, & matrem tali tantoque tre-
more, ac dentium crepitu, ut aliquos
se persequentes magnopere timere vi-
derentur; quam re ipsa nemo unus
esset, qui persequeretur, eosque com-
prehendere studeret; sed ita simula-
rent, ut sese a litterarum studiis sub-

(α) Codex SS. Jo: & Paul. Οἱ μὲν ἀγροὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπέλησαν ἀποτρίαι, alii
corporibus suis alienis agris impleverunt, alii patris.

(b) Ibidem: ἀνελύτο.

(c) Verbo ad verbum ita sonat: Illud autem omnium maxime quis agre ferret.

ducerent. Interim epulis, somno lascivizque dediti, miseri tempus omne consumeabant; optabantque simul, ut otiaandi tempus quam maxime protraheretur. Et quod indignissimum est, si ne præfinitum quidem abundi tempus nobis indicarent; sed rem tacite decreverunt, simulque perfecerunt. Et qui primus exibat, incitabat alios, qui cunctabantur, eisque tragedias, iliademque malorum ostendebat. Ecquis jure ac merito non oderit eos, qui res optimas averfantur, scilicet litteras, quas Mercurius hominibus tradidit, Atheniensium civitas adamavit, aluit, auxit, ornavit, atque per totum terrarum orbem transmisit? (b) Quæ profecto litteræ generis ignobilitatem occultant, tegunt deformitatem, opes tumentur, paupertatem avertunt fugantque, civitatum incolumitati profunt, cunctis bellicis armis fortiores, omnique præliantium multitudine præstantiores existunt. Has qui possident cum vatibus æmulantur, animoque futura prospiciunt. Quod enim illi spiritu quodam afflati, id ipsum hi recta ratione ducti prævident. Solos propterea viros eruditione, atque doctrina præstantes immortalitatem ipsam consequi merito quispiam diceret: il quippe na-

σαν, ἐτραζαν. (a) ὁ δ' ἔξωκ' ἤδη, τὸν ἀναβαλλόμενον ἐπέγε· τραγωδίας δὲ, καὶ Ἰλιάδα καὶ ἑπιστῶν τὰς μετρήσεις. καὶ τοι τίς οὐκ ὦ εἰκότως μισθώσει ταύτας, τοὺς μισοῦντας κτήμα οὕτω καλοῖ τοὺς λόγους; οὗς ἔδωκε μὲν Ἑρμῆς, ἡγάγησε δὲ τῶν Ἀθηναίων ἡ πόλις· καὶ θρήψατα, καὶ αὐξήσασα, καὶ κοσμήσασα, ταυταχῶς διέτεμνεν, οὕτω συγκρίπτουσι μὲν δυστέμναι, κρυπτοῦσι δὲ ἀμορφίαν, πλεῖστον δὲ φυλάττουσι, λύουσι δὲ πείραν, ἀρεῖσι δὲ πόλεσιν εἰς σωτηρίαν, πάντων ὅπερ ὅπλων ἐν πολέμοις ἰχυρότεροι, καὶ τέστις πολυχρησίας ἐν μάχαις χρησιμώτεροι· οἱ τούτους ἔχοντες, πρὸς τὰ μαρτύρια πολυλίκαι ἀμειβόμεναι, τῷ τῷ μέλλονι δύναιται προεῖν. ὃ γὰρ ἐκείτοις τὰ πνεύματα, τούτων τούτοις ἡ γνώμη. μόνους δὲ τοὺς παιδείᾳ διευγκρότους φησὶ τις ἂν καὶ ἀθανάτους εἶναι, φύσει μὲν τελευτῶντας, δόξῃ δὲ ζῶντας. αἱ δ' ὁμοῦς οἶδε οἱ νόιοι πεφύργασιν μὲν πῶν τοσαῦτα ἀγαθὰ προξέουσιν· ἐπὶ δὲ τῶν μυρίων κακῶν μητέρα ἰουδαίαν, καὶ μαλακίαν κεχωρήκασιν, ἑρμαιοὺς αὐτῶν τὸν πᾶν πόλεως ἀνυχοῖαν ἡγεσάμενοι· δεδιότας μὲν ἑδὲ, προσ-

(a) Codex SS. Jo: & Paul. Ὁ δ' ἔξωκ' ἐπὶ τὸν ἀναβαλλόμενον ἀπέγε.

(b) Eleganter Libanius; sed non minus eleganter hæc eodem expressit & Cicero pro Archia poeta: hæc studia, inquit, adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium atque solatium præbent, delestant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.

ποιοῦμενοι δὲ πολλὰ· τίς ἤκεν
 ἢ ἐπ' αὐτοῖς ἀρχῶν ; τίς ὑπε-
 ρέτης ; τίς γυίτων ; τίς ξείνος
 πόρῳ μὴ ὅπως βλαστημῶν
 πόρῳ δὲ τῶν ἐπ' ἐκείναις ; καὶ
 γὰρ ὅτι ταῦτα ἐπολμῶτο , καὶ
 ἦν ἐπὶ ἐν προσημοῖς ἢ μανία ,
 οἱ μὴ ἀτῆλθον οἰκαδε θείον-
 τες· οἱ δ' ἦσαν , οὐτὲρ ἐγώ ,
 τοῖς τῶν ἑωρακῶτων λόγοις , οὐ
 τοῖς αὐτῶν σφθαλμοῖς μετασά-
 ροντες τὰ τοῦ τότε χειμῶνος .
 πῶς οὖν ἐτυχοσάτῃεντο αἱ ; τῆς
 δ' ἐκείνων κακίας καὶ τῶς τεκ-
 μήριον . εἰσὶ μὲν γάρ , οὓς ὁ
 περὶ τοὺς λόγους ἔρω· εἰπέτε
 μένειν , ὀλίγους δῆτας κομι-
 δῆ . (α) τῶτων δὲ οὐδὲν οὐ-
 τε ἐψηδίστατο , ἢ ἐμέλλησεν ,
 ἢ αὐτῶν , ἢ παιδαγωγῶν ,
 ἢ οἰκετῶν· ἐπὶ τῆς αὐτῆς πολ-
 ρυ ἦσαν (β) ἀδείας οἱ μὴ μέ-
 ναντες , ἥσπερ οἱ μεμβληκότες ,
 τούτῳ δικαίως καὶ τούτοις κα-
 κήτοις ὑπάρχοντες , τῷ (γ) μη-
 δὲ μικρὸν μετηχηκέναι τῶν ὕβρεων .
 ἐπὶ τοῖσι εἰ μὲν εἰσόντι ἐμὸ
 διὰ τῆς ἐπὶ τῆς πόλεως παρα-
 κλήσεις , τίς αὐτῶν ἀδικώτε-
 ρος ; καὶ γὰρ ἀθλήτης ἀδικος ,
 ὅστις ὕτως ἔχει πρὸς τὸν γυμ-
 ναστῆν , τὸν ὅτι δὲ πάντα πό-
 ροι ἀνέχεσθαι λέγονται· εἰ δ' ἐφί-
 λουν τι , καὶ ἦν ἐβέλουτό με ,
 καὶ τὸ μένειν ἔκ ἀσφαλὲς ἤγχι-

tura quidem intereunt ; gloria vero
 sempiterna vivunt . Attamen adole-
 scentes cum tot bonorum fontem
 averlati , ad inertiam atque desidiam
 innumerabilium malorum matrem se
 se contulerunt : & communem ci-
 vilitatis calamitatem suam felicitatem
 rati , multa se timere stimula-
 runt , quum reipsa nihil timerent .
 Quis enim eos infectari poterat ?
 quis magistratus ? quis minister ?
 quis vicinus ? quis peregrinus ? quum
 ab omnibus dictis factisque contume-
 liosis ii se se temperarint . Quippe qui
 cum audacter hæc fierent , & initio
 furor exardesceret , alii citato cursu
 domum abierunt , alii mecum mansere ,
 perceperuntque non suis ipsimet
 oculis , sed aliorum verbis , quæ tum
 ea maxima tempestate contigerunt .
 Quo itaque de crimine deferri pote-
 rant ? Accedit & aliud eorum impro-
 bitatis , atque nequitie manifestum
 indicium . Fuere quippe nonnulli ,
 etsi valde pauci , qui litterarum amo-
 re flagrant in urbe manserunt :
 nemo tamen nec ipsos attigit , ne-
 que magistros , neque famulos , im-
 mo ne respexit quidem . Eadem por-
 ro securitate gaudere poterant cum ii ,
 qui fugerant , tum hi , qui mansere ;
 quippe qui nullius ne minimæ qui-
 dem culpæ affines , eadem omnes in-
 nocentia freti , nihil habebant , quod

(α) Codex prædictus : τῶτων δὲ οὐδὲν οὐτε ἐψηδίστατο , οὐτε ἐμέλλησεν , quam le-
 sionem libenter amplector .

(β) Ibidem : ἦσαν ὡς αἰείας .

(γ) Ibid. κατὰ μνημόν .

timere possent. Præterea si me odorant, quod eos ad labores hortarer, quis ipsis iniquior esse potest? Etenim iniquus esset athleta, qui palæstræ magistrum odio haberet, ob eam causam, quod ipse ab eo ad omnes labores æquo animo perferendos incitaretur. Sin me diligebant, meamque vitam curæ habebant, & in urbe manere minime tutum arbitrabantur; cur ad me non accesserunt, rogantque simul, ut me sibi servarem, meque saluti consulere vellem? Profecto novum non est quod juvenes interdum utile melius quam senes animo prospiciant. Laudem autem, atque gloriam retulissent, si me & increpando, & vociferando, & dictis, & factis omnibus ab urbe educere studuissent. Sed ipsi contra clam inito consilio noctu fugam arripuerunt, meque mortis (a) objicere non dubitarunt; nihilque pensi habuerunt, quod nos non effemus amplius invicem revivendi. Ex eo præterea hos dignoscere quis facile poterit. Quum enim ira percitus (b) Imperator acriter Senatuum, nonnullosque (c) Syndicos dunsaxat objurgasset; quumque de adolescentibus hac in urbe studiorum causam

το, τί μὴ προσιόντες εἶδον· τό μου τῷ ἑαυτοῖς ἐμαυτοῖς; πάντως δὲ ἂν καὶ οἱ νέοι γίγνοιτο· ἰδὲν τοῦ τοῦ συμφορῶν ἀμύνον· δόξαν δ' αὖ αὐτοῖς ἡνέγκη καὶ τὸ μέμψασθαι, καὶ τὸ καταβῆσθαι, καὶ τὸ πάντως εἶπαι, καὶ ποῖσαι περὶ μέντοι ἐξάγειν; ὡς δὲ διὰ σιωπῆς ἐξέπληκται τῆμερον συγγενόμενοι· νεκτοὶ δὲ ἀποδράντες, Σάρατὸν μου κατεψηφισμένοι, καὶ οὐ δεδοκότες μὴ αὖθις ἀνδάλους ἴδωμεν. γνώη δ' αὖτις κακῶς· οὐδὲν τουτοῦτ'· τίς γὰρ τοῦ βασιλέως ὀργῆς τῇ βουλῇ μὲν ἐγκαλῶν καὶ τίτι τῶν συνδέκων τῶν δ' ὑπὲρ παιδείας ἐνταυτοῦ διατριβόντων ἑαυτοῦ μεμνημένης· καὶ τούτων τῶν γραμμάτων ἐκπεμμένων, καὶ τοῦ περὶ αὐτῶν λόγου παταχοῦ πεφοιτηκός, ὥς· εἶνα καὶ τοῖς πεφευγόσιν εἶδέναι· ὅτε τὸ τῶν χαρῶν ἐποίησιν, οὐδὲ ἀνέκνυσεν, οὐδὲ προτεκύνει τὴν τύχην, οὐδὲ ἔδραμεν ἐπὶ τῶν, ὡς ἀπετέλετο, μετουσίαν. καὶ τί θαυμάσιον; ὅτι δὲ γὰρ μετὰ δικαστήριον, καὶ κρίσιν, καὶ δεσμὸν, ἀποκρίνοντα τὰς αἰτίας, καὶ ἀμνηστικῶς τοῦ εἴ-

(a) Quantum in ipsis fuit.

(b) Theodosius, qui acri in Antiochenos ira percitus, totam urbem funditus evertere decreverat, ut ex Chrysostomo supra monuimus.

(c) Syndicorum Magistratus erat, ad quem bonorum publicatio, atque criminum delatio referebantur, ut ex Isæo, & Lycurgo docet Harpocration. Hiericus autem Valeſius ex Oratione Demosthenis in Aristocratem, & ex pluribus Lyſia locis conjicit Syndicos nihil aliud esse, quam advocatos.

την οὐτὴ καὶ διακτοῦ, καὶ ὁρ-
κοὺς ἐξαμουῦντας τὸν φόβον, ὅς
οὕτως ἐπὶ τοὺς λόγους ἐπαυ-
κον, οὐδ' ὅπως εἶδον τοὺς τῶν
βελτιόνων ἀγγέλους· ἀλλ' οἱ
παχέας ἐνθάδε ἀπελθεῖν, βρα-
δεὺς εἰς τὰ δέοντα, (c) κατεχέ-
μενοι τῇ πρὸς ἀγγείας ἡδονῇ μάλ-
λον, ἢ ἡλῶν τῶν μεμνημέ-
νων, τῶ τῶν παρὰ τοῦ βασι-
λέως ἀπεσταλμένων τάχην, λό-
γων οὐκ ἀπορούτες ἀναρχι-
ται, ὅτι ἀλλὰ περιήρηται τὸ
τὸς πόλεως ἀζήτωμα, καὶ με-
τέλῃσθε χημὰ φρουρίου, καὶ
οὐδ' ἰπποδρόμος, οὐκ θιάτρον
ἔχει τὰ αὐτοῦ. καὶ τί ταύ-
τη ὦ μουσῶν ὑμεῖς ἐχθροί;
πολὺ γὰρ δὴ βελτίων ἢ πό-
λις εἰς τοὺς λόγους, ἐν οἷς
δίκην ἔδωκε, γέγνηται· καὶ
τὰ μὲν βλαβερά περιήρηται· τῶν
δ' ὅττω ἀγαθῶν, οὐδὲν τῇ με-
ταβολῇ τῆς ἀποστηγίας βέ-
βηκαται. αὐτοὶ γὰρ τοὶ χεί-
ρων οὐδὲν ἐντεῦθεν εἰς τοὺς εἰω-
θότας γέγονα πόρους· οὐδ' ὅ-
σοι τῶν νέων ἔμμεναν, ἕκ ἡτιά-
σται τοὺς μόνον, οὐς οὐδὲ τὸ
μὴ λουθεῖν· κωλύει καρτεῖσθαι
τὰ βιβλία· οἷμα δὲ καὶ λυ-
σονται, καὶ τοὺς ἔμπαροθεν ἀ-
πάτην ὁφονται τὴν πόλιν, βελ-
τίους ὑμῶν αὐτῷ πύτῳ φατέ-

sa degentibus nullam omnino men-
tionem fecisset (cujus rei testes sunt
litteræ, quæ in publicum allatæ fu-
gientibus etiam innotescere poterant)
nemo nec ullum læti animi signum
præstulit, neque gaudio respiravit,
neque Fortunæ (a) gratias egit, nec
ad ea (b), quæ deseruerat, ampexanda
cucurrit. Ecquid mirum? Siquidem ii
neque post tribunalia, neque post ju-
diciū, neque post carcerem, quo fon-
tes ab infontibus secernebantur, ne-
que post ducis judicisq̃ue concionem,
neque post fidem juramento obstri-
ctam, qua metus omnis tollebatur; ne
his quidem rebus adduci potuerunt,
ut ad litterarum studia redirent, at-
que meliora nunciantes aquis auri-
bus audirent. Sed qui celeres ad fu-
gam, ii segnes ad reditum fuerunt,
victi fractique magis orii dukedi-
ne, quam acerbis eorum objurga-
tionibus, quos cito miserat ad ipsos
Imperator. Cujus rei pudendas hæc
rationes afferebant: sublatam scilicet
esse civitatis amplitudinem dignita-
temque, & oppiduli speciem præse-
ferre. Hippodromum quoque, atque
theatrum non amplius habere, quæ
confueverant. Ecquid hoc refert, mu-
sarum ofores? Civitas enim, quod ad
litteras attrinet, per ea, quæ passa est,
longe melior evasit; sublata quippe

(a) Græce, neque Fortunam adoravit.

(b) Litterarum studia.

(c) In eodem MS. habetur: Κατεχόμενοι τῇ πρὸς ἀγγείας ἡδονῇ μάλλον, ἢ ἡλῶν τῶν μεμνημένων, τῶ τῶν παρὰ τοῦ βασιλέως ἀπεσταλμένων τάχην, λόγων οὐκ ἀπορούτες ἀναρχι-
ταί.

sunt (a) mala, quæ litteris ipsis damno erant, bona contra, quæ proderant, (b) ex ea fortunæ vicissitudine nullum detrimentum acceperunt. Profecto nec ipse per hæc in assuetis exercitationibus laboribusque damnum ullum accepi; nec adolescentes, quotquot in urbe manserunt, propositi sui poenituit. Quibus profecto quod se se (c) lavare nequeant, nihil impedimento est, quominus libros evolvere, eorumque fructu jucundissimo perfui possint. Aliquando etiam, opinor, se lavabunt, & urbem ad pristinum statum redactam aspicient, semperque vobis eo meliores habebuntur, quo graviores etiam urbis calamitates æquiore animo pertulerunt. Vos interim pudeat hujus soli, & urbis portarum, pudeat litterarum loci, pudeat nostrum, ni forte vobis (d) hoc ipsum etiam evanuit.

πες, ἡς καὶ τὰ δυσκολώτερα
τῇ πόλει συνδνεργήσιν· ὑμεῖς
δὲ αἰχυνεῖσθε τοῦδε αἴματος· αἰχ-
νισθῆναι δὲ τὰς πύλας· αἰχ-
νισθῆναι δὲ τὸ τῶν λόγων χυ-
ρῖον· αἰχυνεῖσθε δὲ καὶ εἰ
μὴ καὶ αὐτὸ πῦρ ὑμῶν ἀπό-
λωλε.

(a) Scilicet quæ ad luxum, atque molliciem pertinebant, quæ litteris exitio maximo solent esse.

(b) Vel ex ea nominis, & appellationis mutatione.

(c) Deficientibus balneis; nam adolescentes, qui se studiorum causa conferebant ad Sophistas, adducebantur peculiari quodam ritu ad balneum, quo ritu peracto, initia censebantur, gaudebantque iis honoribus omnibus, quibus ceteri studiosi gaudere consueverant. Eunapius de Vita Sophist.

(d) Scilicet pudor omnis.

ΤΟΥ ΑΤΤΟΥ

E J U S D E M

Λόγος Β.

ORATIO II.

Περὶ τοῦ μὴ λυρεῖν.

Qua ostendit se minime delirare.

ΤΠΘΕΣΙΣ

ARGUMENTUM

Ἀντωνίου Βοντιωάννου.

Antonii Bongiovanni.

Γράφει πῦτον τὸν λόγον ὁ ῥήτωρ, ὡς ἐπὶ γήραος ἔδω, ὡς καὶ Ἡσιόδου εἶπω· πῦτον γὰρ δὴ λόγον ἐκ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς. πολλὰ καὶ γὰρ ὑπότιτος λῆρος κελημίρος· περᾶται γὰρ ἐν τῷ λόγῳ δηλοῦν, αὐτὸν μὴ λυρεῖν, μὴ ὑπὸ γήραος παραφρονεῖν. καὶ εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ γέροντες ὡς καὶ πολλὰ σοφώτατοι.

Scripsit hanc Oratorem Orator, quum in ipso Senectutis limine versaretur, ut Hesiodi verbis utar, quod ex argumento manifeste liquet. Nam saepenumero delirus senex a quodam appellatus, hac Oratione conatur ostendere, se minime delirare, neque senectute desipere, & merito; senes enim pletumque sapientissimi sunt.

Λ Ο Γ Ο Σ .

O R A T I O .

ΠΟλλὰ καὶ ἐν τῷ τούτῳ διασπέρω λῆρος ἐπὶ αὐτοῦ κελημίρος, ἐν τῷ ὑμετέρῳ τῷ περᾶτομαι πολὺ τοῦτο τὸ ῥῆμα τῆς ἀληθείας ἀρεσηκὸς, οὕτω μεγάλῳις ἐλέγχῳις, ὥς αὐτὸν τοῦτο τὸ μὴ ἔχειν ἀντιπεῖν ὁμολογεῖσθαι τῇ σιωπῇ. εἰ μὲν οὖν ἅπας, ὅστις εἰς γήρας ἤκειν, οὕτως ἐξέικτε τῇ φρονεῖν, καὶ τῆς φύσεως οὕτως τῇ νόμος πρὶν ἐκείνῳ λαβόντα, τῇ τοῦ οὐκ ἔχειν· μέλιστα μὲν οὖν οὕτως οὕτως ἔχειν φρονεῖν, οὐδὲ οὐκ ἐκείνῳ, οὐδὲ κακίαν τῇ γέροντος πρὶν ἀτυχίαν νομίζειν, ὥστε οὐδὲ τῶν μικρῶν, ἢ σι-

QUum saepenumero delirus ab hoc (a) homine iudicium exercente appellatus fuerim; conabor ante tribunal vestrum ostendere convicium hoc a veritate longe aberrare; idque luculentis adeo argumentis, atque rationibus evincam, ut idem ipse nihil habere quod contradicere possit, silentio suo fateri cogatur. Porro si desiperent quotquot ad senectutem perveniunt, eaque naturæ lex esset, ut senectatem adepti, una cum illa sanam mentem habere non possent; profecto nec unquam sapere senem oporteret, nec ita desipiens reprehendi, eique infortunium hoc vitio verti

(a) Scilicet Eutropio Syriæ Præfecto, ut aperte colligitur ex hac eadem Oratione. Apud Ammianum lib. 29. memoratur Eutropius, qui Valentiniani, & Valentis tempore Asiæ proconsulari dignitate obtinuit.

deberet, uti neque (a) corpore parvis, neque simis, neque surdis, neque cæcis, quo laborant, vitium exprobrare licet. At si viris etiam ætate valde provectis sapere licet, & eorum numero longe plures sunt, qui incommodo illo carent, quam qui patiuntur: quid ingravescentem ætatem animæ nostræ molestam, eandemque deliramenta secum ferre putamus? Numquid audebis dicere delirasse (b) Platonem & (c) Isocratem, delirasse (d) Sophoclem, desipuisse (e) Gorgiam, semetipsum non cognovisse (f) Tyanæum illum? Quid Homerus? quo consilio (g) Pylum senem Lapithis opitulatum una cum Atrei filiis Trojam navigare fingit? an ut Achivis risum moveret? idque tam alieno tempore, scilicet in concionibus, ubi de summa rerum agebatur? Sed ne quispiam tui similis id sibi persuaderet, audiens ea

μῶν, ἢ κωρῶν, ἢ τυρλῶν· εἰ δ' ἐστὶ φρονεῖν καὶ πρὸς τὰ το προβάλτα χροῖου· καὶ πολλοὺ πλείους τῶν τοῦτο παθόντων οἱ μὴ παθόντες εἰσι, τί δὲ κατὰ τῆς ψυχῆς τῇ ηλικίᾳ λαμβάνειν; καὶ νομίζειν τὸ γῆρας εἰ ταύτῳ καὶ τὸ ληρὲρ κομίζειν; ἢ σὺ τολμήσεις εἶπαι ὡς ἐλάττω μῶ Πλάτων καὶ Ἰσοκράτης· ἐλάττω δὲ Σοφοκλῆς, ἢ ἐκ ἐκωφώσεως δὲ Γοργίας, ἢ ἐκ γῆρας δ' ἑαυτοῦ ὁ Τυανεύς ἐκείνος; Ὀμηρος δὲ τί παθὼν εἰς Ἴλιον ἄγει τὸν Πύλῳ γέροντα; τὸν τοῖς πᾶσι πείθει; συναγαγόμενος, καὶ μετὰ τῶν Ἀτρεΐδων πλεόντα; ἢ ἵνα γέλωτα παρήγῃ τοῖς Ἀχαιοῖς ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν ὀλων βαλῶν ἐκφερέμεν τοῦ δῖου Πάριος; ἀλλ' ἵνα μή τις τῶν σοὶ παρῶν πλεόντων ὑπολάβῃ τι τοιοῦτον

(a) Præclare monet Isocrates Dæmonicum: μὲν γὰρ συμφορὰς ἐκείνην· αὐτὴ γὰρ ἡ τῆς τοῦ σώματος ἀσθενείας.

(b) Plato vixit annos 81. decessitque placidissime inter scribendum. Cicero de Senect.

(c) Isocrates annos natus 94. Panathenæicam conscripsit, ut ipse Orationis huius initio testatur.

(d) Sophocles ad summam senectutem tragœdias fecit: qui propter studium quum rem familiarem negligere videretur, a filiis in iudicio vocatus est, ut, quemadmodum Romano more, male rem gerentibus patribus, bonis interdici solebat, sic illum quasi desipientem a re familiari removerent iudices. Tum dicitur eam fabulam, quam in manibus habebat, & proxime scriperat, Oedipum Coloneum recitasse iudiciis, quævisseque num illud carmen desipientis videretur, quo recitato, sententiis iudicum est liberatus. Cicero de Senect.

(e) Gorgias Leontinus ad 108. annum pervenit, senectute minime fractus; sed vegeta ei mens in vivido corpore vigeat, virebatque integris sensibus; Philostratus Lib. I. de vita Soph.

(f) Apollonius scilicet, qui & ipse longam ætatem vixit miraculis insignem. Philostratus de vita Soph.

(g) Nestorem scilicet e Pylo, quem tertiam hominum ætatem attingisse, consilio suo Lapithas iuvisse, atque una cum Agamemnone, & Menelao Atrei filijs Trojam navigasse testatur Homerus Iliad. I.

ἀκούων τὸ , μετὰ τριτάτοις
 ἀναστῇ , διὰ τῆς εὐχῆς Ἀγα-
 μέμνονος ἅπαν τοῦτο ἀνέλεν ,
 ὅς ἐποίησεν πρὸς τὴν Δία , καὶ
 τὴν Ἀπόλλυν , καὶ τὴν Ἀθήναι ,
 νίκην αὐτῶν ἄφρονος γὰρ Αἴαντος
 τὴν λακρόν , καὶ τὴν μέγαν ,
 καὶ τὴν Τυδέως , καὶ αὐτὴν τὴν
 Ἀχιλλείαν , δέκα συμβούλων ἐμ-
 ῆσθαι Νέστορι παρακλησίων , ὡς
 οὕτως δρᾶσθαι , ἐφ' ὅπερ ἦεν :
 εἶεν ἄλλ' ἐκείνα μὲν ἀρχαῖα ,
 καὶ παλαιά . τί δὲ Ἡρώδης , ὁ
 Ἀθηναῖος , ὁ ποιεῖν εἰδώς , ὁ
 τῷ Θηταυρῷ πλούσιος ; τί δὲ
 ὁ σπαρτιάτης σοφιστής , ὁ τῷ
 Πίνειν εὐτορώτερος εἰς λόγους γι-
 γισμένος ; τί δὲ ὁ παρ' ἐλπί-
 νοι μὴ οὐ φοιτήσας , παρ' ἑνα
 δὲ τῶν ἐκείνου μαθητῶν ὁ κατ-
 παδόχης ; ὅς καὶ πειθεῖται τῶν
 βασιλέων τις τὸν τεκρόν τιμή-
 σας , ἀπίτεμψε . τοῦτου μα-
 κροβιώτερος ἦν , ὃ πολλή τις ἡ
 διὰ τῶν προλήγων δόξα παρεν-
 δοκιμῶν τοὺς ἀγῶνας αὐτῷ .
 ἔτος τοίνυν ὁ αἰγύπτιος ἐκ ἐπὶ
 πλούτῳ μὲν ἀπῆλθεν . ἀφῆ-
 κε δὲ τὴν ψυχὴν αἰεὶ πλά-
 νης . ἀλλὰ τῶν ἐνταῦθα μοι
 βούλει μεμνηθῆαι ; οὐκοῦν ὑ-
 γιάντων μὲν Αἰγύπτιος τὰς φρε-

de Nestore, inter atatis tertie viros re-
 gnantis dubium omne sustulit per Aga-
 memnonis preces, quibus hic victori-
 am ab Jove, Apolline, atque Minerva
 postulavit. Omisissis enim Ajace Lo-
 crensi, viro præstantissimo, & Tydei
 filio, & Achille ipso, decem ille sibi
 consiliarios Nestori pares optavit,
 quasi horum ope & consilio id effe-
 cturus, cujus gratia venerat. Sed
 hæc vetusta sunt, & ab nostra me-
 moria valde remota. Quid (a) He-
 rodes Atticus, patiens laboris, at-
 que divitiis affluens? quid Spar-
 tiates ille Sophista, qui (b) biben-
 do plenior, & uberior ad dicen-
 dum evadere consueverat? quid Cap-
 padox alius, qui non hujusce scho-
 lam adiit, sed cujusdam e discipulis
 ejus auditor fuit? quem & mortuum
 quidam Imperator honore profecus-
 erit, sepultura mandavit? Hoc senior
 erat, qui prologos componendo ma-
 gnam inde gloriam adeptus est, atque
 celebratissimus in litterarum conten-
 tionibus evasit. Hic ergo Ægyptius
 non divitiis affluens, sed omni mentis
 errore liber animam emisit. Vis ne &
 domestica nos exempla commemo-
 rare? nonne sana mente præditus
 obiit (c) Ædesius? nonne similiter af-

(a) Herodes Atticus vixit 76. annos, quo tempore sanam mentem in corpore sano semper habuit. Philost. *Lib. 2. de vita Soph.*

(b) Idem de se testatur & senex Anacreon: ἔτ' ἔγω πῶς τὸν οἶνον, τὴν μὴ ἔτιν ἐνθάδε ἀγῶνας ἀρχιστὸν μῦσαι. *κ. τ. λ.*

(c) Fuit hic Ædesius omnium philosophorum sui temporis præstantissimus, qui Plotini, & Porphyrii philosophiam profitebantur. Ad quem Pergami comitantem accessit Imp. Julianus, ut ab eo scientias disceret; ille vero fenestrate confectus, eum suis discipulis, Eusebio, & Chrysantho instituendum commisit. Eunapius in *Max.*

fecti erant & (a) qui post eum decesserunt: quorum ego seniores pari vitæ curriculo æquavi, ejusque mortem diu multumque præ cæteris dessevi, quum adhuc adolescens fructu jucundissimæ ejus consuetudinis orbatu fuerim. Quamquam quid oportebat lugere, si delirus obiisset? At invenimus, opinor, Sophistam in dies (zeta te simul, atque sapientia) proficientem: ego contra delirare, atque senectute desipere tibi videor? quid ita? qui fiat, ut in urbe tam ampla tu solus hoc scire potueris, & ignorarint cæteri omnes, qui domum meam ventitare, mecum sedere, & familiares conferre sermones, omne denique studium operamque nostris exercitationibus impendere consueverant? quomodo hi furore correptum hominem audire, ac ferre potuissent? quomodo mea deliramenta suæ suorumque curæ prætulissent? Sed omittamus, si placet, quæ temporis jacturam præferunt. Quid vobis viderur de patribus familias, qui filios mihi suos, sua profecto vita cuique chariores, instituendos commiserunt? Et si enim absentes ea res fugeret (quamquam qui fieri poterat, ut ignoraretur?) præsentibus tamen latere nullo pacto potuisset. Quid ergo? Inveniri ne potest, qui perdere voluerit, quem ipse procreavit, & filium

ὅς ᾤχετο; ταῦτό δὲ ὑπεῖρε τοῖς μετ' ἐκείνον; ὡς ἐγὼ τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν ἴσων βελίωκα χρόνον, καὶ οἷός γε θνητὸς αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, νείος τῶν ἐκείνου βιωμάτων ἀποτρυνόμενος. καίτοι ληρούτος ἀπελθόντος, τί θρηνητὴν εἶδει; ἀλλ' οἶμαι τὸν σοφιστὴν ἐνρίσκομεν, καὶ ἡμέρας ἐπιδιδόντα· αἰδ' ἐγὼ ληρῶ, καὶ παραφροσύνῃ, καὶ γάρ μοι τοῦτο συμβέβηκε; εἴτε ἐν ποσάτῃ πόλει σοὶ μόνῳ τοῦτ' ἂν ἐφαίη, τοὺς δ' ἄλλους ἐλαθε, τοὺς προσπαγεμένους, τοὺς προτόνους, τοὺς συγκαθημίους, τοὺς ὁμιλοῦντας, τοὺς ἐν ταῖς ἐπιδείξεσι πάντα ποιῶντας; οἱ πότ' ἂν ὑπήκουσαν ἀνθρώπῳ μεθύοντι; καὶ πρὸ τῆς τῶν οἰκείων φροντίδος τὰς ἐμὰς φλυαρίας εἶδεντο; ἀλλ' εἰσωεῖθ, εἰ δοκεῖ, πρὸς τοὺς χρόνους ζημίαν· περὶ δὲ τῶν παῖδας τοὺς αὐτῶν εἰσαγόντων, καὶ παραδιδόντων· παῖδες δὲ καὶ παρὰ τῶν ψυχῶν τοῖς πατράσι, τί τις ἂν φαίη; καὶ γὰρ εἰ τοὺς ἀπόντας τὸ πρᾶγμα διέφυγε, καίτοιγε πῶς ἂν τοῦτόγε ἤγνωθῃ; τοῖς γε παρούσιν ἡδὲ καὶ ἂν ᾖ. εἴτε οὖν ὅστις εἴλετ' ἂν, ὅν ἐγέννησε, κατακρημνίσαι; καὶ βορβόρου μὲν οὐκ ἂν εἴδωκε πιεῖν.

(a) Hic fortasse innuit Aedesii discipulos, Maximum scilicet, Priscum, & duos supralaudatos Juliani præceptores, quorum primus fuisse videtur Maximus ille, a quo prima litterarum elementa Orator didicit, quo vita functo, Thalassium præceptorem se obtinuisse testatur idem Orator pro Thalassio.

τῶν δὲ ἀπὸ τῆς ἡμῆς ἀφροσύνης· οὐκ ἐστὶ ταῦτα, οὐκ ἐστὶ· ἢ δ' ἂν κρατῆσαις εἰς ὧν, καὶ ὅτος τίθηται, τοσούτων μὴ γούτων, τοσούτων δὲ πόλεων, ἔτι δὲ πολλῶν ἐθῶν· οὐδὲ γὰρ εἰ Διότῃς ταύτης τὴν οὐρανὸν καλῶν καὶ δένδρεσι, καὶ κήποις, καὶ πηγαῖς, καταγυγαῖς ἀπῆδες εἶναι λέγεις χυρῖον, περιστῆς τῆς ἀληθείας· βούλει δὲ με προσθῆναι ταῖς ἀποδείξεσιν, εἰ καὶ τοῖς ἐφημέτοις νεύειν· ἀλλὰ περὶ τῶν μὴ, τὸ δ' ἔστι (b) ὑμῖν ἀρέσκον ἢ φερόμεναι· ἔκουν ὡς περ ὑμῶν ἕκαστος, οἷός μιν τὸ πρεσβύτερον τῆς πόλεως μέγεθος· οἷός δὲ τὸ νεώτερον, καὶ κοίτην μὲν τὸ θέατρον, ὡς ποτέρῳ δὲ ὁ ἵπποδρόμος, καὶ τῶν πυλῶν ἑκάστη ποῖ φέρεται· καὶ ὡς ὁ βασιλεὺς ὡς ταλαιπωρίας καθεῖλε τὸν τύραννον, καὶ ὁ καὶ αὐτῷ μέγας ἐστὶν ὁ παιδὶς· ἐπίσταμαι δὲ πότοι μὲν ἀρχόντες ἡμῖν· πόσον δὲ ἑκάστῳ τὸ μέτρον, καὶ τί τὸ ἀπὸ παρὸν τῆς ἡμέρας μέρος, καὶ τί

sum, cui ne lulentam quidem aquam bibendam praeberet, ex inscitia mea nugas erroresque haurire permiserit? Non est ita profecto, non est: neque tu, qui unus es, idemque tantillus, homuncule, tot parentes, tot urbes, tot gentes auctoritate tua vincere poteris. Nec enim si diceretis (a) Daphnen hanc adeo pulcrā, arboribus, hortis, fontibus ornatam, ingratum exhibere diversorium; id ageres, ut mendacium contra veritatem per se manifestam praevaleret. Placet ne superioribus probationibus, & si satis superque sint, alias adiciam? Hoc profecto supervacaneum est; attamen voluntati vestrae parere non recusabo. Ego itaque probe novi, ut unusquisque vestrum, vetustiore urbem partem: novi & recentiore; neque me latet ubi sit Hippodromus, & ubi theatrum. Scio quo singulae urbis portae ducant, & Imperatorem (c) nullo negotio Tyrannum sustulisse, ejusque (d) Magnum Infantem in pueris esse: scio quotquot nobis sunt civitatis magistratus, eorumque munus: scio quae sit ho-

(a) Ammianus Marcellinus *Lib. XIX.* memorat amicum Antiochiz suburbanum Daphnen appellatum, cujus meminit & Zosimus *Lib. I.* Haec porro hujus vocis significatio deest in optimis lexicis.

(b) Codex SS. Jo: & Paul. *ἡμῶν*, male.

(c) Duos Imperator Theodosius tyrannos oppressit, Maximum scilicet, & Eugenium; primum facile, quum eum Aquilejae degentem improvise adortus, solio deturbavit, & imperatoria veste spoliatus ministro necandum tradidit; alterum non ita facile deprimere potuit. Cum eo quippe congressus, primum victus, deinde acri praelio instaurato victor evasit. Zosimus *Lib. IV.*

(d) Arcadium scilicet, quem in pueris fuisse, quum ipse pater Maximum tyrannum oppressit, colligitur ex Zosimo *l. c.* & ex Egnatio *Lib. I. in vitiis Arcad. & Honor.*

ra quæque dici, quid meum sit, quid alienum, & eo quidem utor, ab hoc autem me abstinco. Quid? nonne probe novi singulos, qui domum meam ventitant? nonne eorum quoque parentes, patriam, nomina, fortunas, copiam, vel inopiam novi? quid? accidit ne unquam, ut ego prandendo cibum pro potu, pro cibo potum caperem? Quamquam quid opus est diutius his immorari? quin illico properamus ad ea, quibus conviciatorem ipsum apertæ falsitatis convincere licet? Equidem si me deprehenderis ignorare qui sis, & a quibus originem traxeris, idcirco tum jure ac merito me desipere, ac plus quam (a) Orestem insaniam furere. Ab rure patrem nactus es; quumque labores agricolæ convenientes (b) is averfaretur; & iccirco Tellurem, Deosque frugum curatores injuria afficeret: fit janitor Præfecti cujusdam cinædi, qui & ipse cinædis egebat. Qua in re quum ei strenue ministerium operamque præbere valeret; Præfectum adeo per hæc sibi devinxit (ex quo divitias comparavit) ut sibi quasi mancipium additum efficeret. Genuit interea filium hunc, cui Eutropio nomen inditum, quem quum ligoni, bipalio, bobus, &

μὲν ἐμὸν, τί δὲ οὐκ ἐμὸν καὶ τῷ μὲν χρωμαί· τοῦ δ' ἀπέχουμαι. τί δαὶ τοὺς φοιτῶντας ὡς ἡμᾶς οὐκ οἶδα καὶ τίτος ἕκαστος, καὶ πόθεις; οἰοματά π' αὐτῶν, καὶ τύχας; καὶ τίμῃ μὲν αὐτῶν εἶμι χρῆματι, τίμῃ δὲ οὐ; ἀλλ' ἐπὶ τὸ δεῖναι ἐρχόμεναι ἐμῇδε τῇ σιτίου μὲν ὡς ποτοῦ, ποτὲ δὲ ὡς σιτίου; καὶ τί δὲ περὶ τὰ τοιαῦτα διατρέβει; ἀλλ' ἔκ' ὧν αὐτὸν δὲ καλῶς τὴν κατηγορίαν ἐλέγχει; εἰ γὰρ με λάβῃς ἀγνοῦντα τίς ἐν σοί, καὶ τίνας γέγονας, μήτε δαί με μάλλον, ἢ τὸν Ὀρέστην λέγειν. κόμη τῆς ἡγερέσει τοὺς πατέρα· φυγῶν δὲ ἐκείτος πόρους τοὺς τῷ γεωργῷ προτήκοιτος, καὶ κατὰ τὴν τήν τε Γῆν ἀδικήσας, οἷς τε τῶν καρπῶν μέλας Θεοῖς, θυραῖς ἀρχαῖος κυνίδου καθείσταται, καὶ ὧν κινάδων εἶδεν. καὶ τῷ τὰ τοιαῦτα τοῦτον ὑπερεταῖν δύνασθαι, δοῦλον αὐτῷ τοὺς ἀρχαῖα ποιῶν· τὸ τοῦ δὲ, τοῦτω χρυσίον. γερόμειος δὲ Εὐτροπίου τοῦδε πατὴρ, δέος τὸν υἱὸν ἀποδοῦναι δικέλλη, καὶ συμμύνη, καὶ βουτὶ, καὶ ἀρότρῳ,

(a) Nota lippis atque tonforibus Orestis fabula, quam propterea omittimus, ne erudito lectori molesti esse videamur.

(b) Hic habes accurate descriptam Eutropii vitam, atque gesta, ad quem Eutropium extant variae Theodosii Magni Constitutiones in Cod. Theod. Fuit autem Eutropius quidam ex Eunuchis Imperatoris Theodosii, qui Arcadii nuptiarum auctor, maximam inde potentiam adeptus est. Qui Consul, & patricius factus, quum ob insolentiam, arrogantiamque multos nactus esset inimicos, tandem aliquando ab Arcadio ipso morte multatus est, ut testatur Zosimus Lib. V.

καὶ διὰ τοῦδε τὴν γῆν ἀδικεῖν
 ἡτοίμας, μετὰ τοῖς αὐτοῖς ἐπὶ μηχανή-
 σιν, καὶ λόγους, ἅς ἔπαις τοῖς
 διδασκάλους ἐξουσίας ὡς βού-
 λοντο κλέβειν τὰς θύρας. καὶ
 πάλιν αὐτοῖς ἦν ὁ πατὴρ διὰ
 μὲν τῶν προτέρων τὸν Δημη-
 τριαν ἀδικῶν· τῷ δὲ τῶν με-
 τῶν ἀποτέρων, τὰς μούσας.
 Οὐκοῦν ἔχοι τις αἰετὶ τὸν
 λαβόντα; καὶ ταῦτα ἐποίησεν πα-
 ρόντων χρημάτων ἀπὸ τῆς διακο-
 νίας, ὡς ἔφην, τῆς μὲν τῶν οὐκ
 εἰσπραττόντων ἀπολαύων ἐπιτη-
 χίας, τῆς δὲ τῶν δεινὰ πάχων
 λεγόντων καταφρονῶν ὀργῆς. ὡς
 δὲ οὗτος ὁ λίθος μεγάλης αἰ-
 τίας τοῖς διδάσκαλοις τελευτω-
 ρίας, ἔχων αὐτοῖς ἕδρην, ἀγε-
 ται μὲν ἐπὶ τῆς τῶν νόμων μά-
 ρτητι, ὃ τῶν πρὸς διανοίαν βα-
 θυτέρων ἐστίν. ὡς δὲ καὶ ἐν ἐ-
 κείνοις λίθος, διπλότῃς μὲν
 παχύνει, καὶ πλατείαις τὰ
 γόνατα βαρυνούσας ἐφέρειν. ἥδη
 δὲ τοῦ τῶν συνηγόρων μετεχη-
 κώς ἀξιωμαῖον, συνίστηεν οὐδε-
 νὶ τῶν πάντων, οὐ ξείνοις, οὐ
 πολίταις, οὐκ αἰδεσάτιν, οὐ
 γυναιξίν, οὐκ ἀπόροις, οὐκ ἐν-
 πορεύεσθαι. οὐ γὰρ ἐδόκει τισὶν
 αἰετὶ γινώσκειν χρηστέον· διόπερ
 οὐκ ἔχοντες τοὺς αὐτοῦ δεκτομέ-
 νους. ἀλλὰ σοὶ δοκῶ λυγρὸν εἶναι
 τοῖς τοῖς, ἢ τῶν ἀληθῶν ὑπὸ
 τῆς ηλικίας ἐκφέρεισθαι; ἀλλὰ
 οὐκ αὐτὰ τὰ ὅσα διὰ πάσης
 ἀριβείας εἰς τοῖς εἰρηκέναι,

aratri addicere deberet, alia per hunc
 injuria Tellurem afficere voluit, eum
 ad Musarum domicilia, & litterarum
 studia traducendo. Quem excepere
 præceptores, quum nemini januam
 occludere liceret; atque ira bonus
 idem pater bis injuriosus fuit; pri-
 mum in Cererem, prædictis modis;
 deinde in Musas, præceptores ipsos
 mercede sua fraudando. Quid^(a) af-
 firmare ne quis potest quempiam ab
 eo mercedem accepisse? Hæc autem
 agebat, etiam si facultatibus eo quo
 dixi ministerio comparatis abunda-
 ret, partim abusus eorum bonitate,
 qui nihil exigebant; partim iram as-
 pernatus eorum, qui inique secum
 agi conquerebantur. Porro quum la-
 pis hic magnam molestiam suis præ-
 ceptoribus afferret, ad legum stu-
 dium (quod hebetiores ingenio, tar-
 diioresque decet) ipse rebus omni-
 bus egens se se contulit. Quum hic
 quoque speciem præ se lapidis fer-
 ret; pelles quasdam ad genua us-
 que demissas, crassas laticque ge-
 stare cepit. Hinc in advocatorum
 numerum receptus, nullius unquam
 neque civis, nec advena, neque viri,
 neque foemina, neque divitis, neque
 pauperis causam egit; quum hæc in
 re nemini profuturam operam exhi-
 bere posse videretur, proptereaque
 neminem haberet, qui ipsius opem
 imploraret. Numquid in hisce delira-
 re tibi videor, & ob senectam a veri-

(a) Codex laudatus: εἰς αὐτὸν ἔχει τί ἐστιν τὸν λαβόντα;

tate aberrare? an accurate potius de te, deque patre tuo rem uti se se habet, exponere? Atqui desipientis est unum pro alio dicere, & hoc ipsum ignorare, quod unum pro alio dicat. Porro si hoc modo me affectum esse ostendere potes, ostende, nec ullam iccirco mihi facies injuriam; sin minus, non ne tuam petulantiam ultro te fateri necesse est? Venio nunc ad reliqua; tu vero diligenter attende. Dignus jamdudum visus es, qui (a) Cynegii minister esses, & in eorum numero iccirco fuisti, qui ejus sententiae favebant. Cujus sententiae quum justitiam, æquitatemque pravis modis infirmasses, atque Senatum rem suam male gerere coegisses; magistratum nactus, ad nos accessisti. Quem profecto magistratum haud virtutis tux præmium accepisti, quippe qui neque rei bellicæ gloria clarus eras, quum ne miles quidem fueris; neque litterariis contentionibus præstabas, quum paucos rethores figuras tractantes antecelleres: sed (b) oblata pecunia comparasti, qua in re quis te nequior reperiri potest? Quum hoc modo magistratum acceperis, non domesticum solum, sed etiam aliena pe-

τά π τοῦ πατρὸς, τὰ π σά; καὶ τοι τούτῳ παραδρονῶντος ἦν ἔμπρα αὐτῷ ἔπειτα λέγειν, καὶ μηδὲ αὐτὸ τὸτο εἶδέναι, ὅτι αὐτῷ ἔπραν ἔπρα. εἰ μὴ οὖν τῶτο πέποιθα, δέχομαι, καὶ οὐκ ἀδικεῖ· εἰ δὲ οὐκ αὐ δίκαιο, πῶς οὐκ ἠτέληγες; ἐγὼ δὲ καὶ διὰ τῶν λοιπῶν· σὺ δὲ με παρατηρεῖν. ἐδόκει εἶναι δίκαιον· κυνηγίῳ λειτουργεῖν, καὶ τῇ αἰσίου ψήφῳ τῶν βοηθῶντων ᾧσα. τυότης τῆς ψήφου τὸ δίκαιον βοηθείας ἀδικῶς ποιήσας αἰσθενεῖ, καὶ καταπραγμάτας τῇ βουλῇ εἰς ἐμὴν γένεσθαι κακίην, ἀρχῶν ἡμῖν ἀφίξει, οὐ μινδοῖν ἀρετῆς τῆς ἀρχῇ λαβῶν· οὗτε γὰρ ἐν πολέμῳ σὶνε λαμπρὸς, οὐδὲ γὰρ στρατιωτῆς σὺ τις· ὅτ' ἐπὶ τοῖς διὰ λόγων ἀγῶσι· ὁλόγω γὰρ δὲ τῶν ἐκ ταῖς ἐικόσι ρητόρων διηγέας· ἀλλ' ἡκεῖς ἐωθημένος, ὅπερ ἂν καὶ σὺ τίς φραλόπρος; καὶ τῇ τιμῇ οἰκοῦν ἅπαται οὐ καταλαβῶν, δούλος ἐπὶ τῶν δεδαικῶτων, συγκαθημένῳ, σὺν δεικνύοντι, ἐπικειμένῳ, ὃ, τι βούλοιντο κτελεύοντι, νοτῶντων, εἰς χλοπῆς ἐπεγεγόνον.

(a) Hinc aperte liquet Orationem hanc habitam fuisse Theodosii tempore; an ea quippe mentio sit Cynegii, qui Præfectus Prætorio Orientis fuit ab anno Domini 384. usque ad annum 388. ut constat ex Constitutionibus Codicis Theodosiani, & ex Zosimo Lib. IV. & Idacio in Chronico, an: Theod. M. X. Qui quidem Cynegius est ille, qui prohibendus per Aegyptum sacrificiis, templisque fallorum numerum occlundendis a Theodosio Magno missus est.

(b) Male administratur ex Republica, in qua Magistratus auro comparatur: male enim se res habet, cum quod virtute effici debet, id tentatur pecunia, ut præclare Cicero de Off. II. c. 16.

καὶ διὰ τὸ τοῦ δάνεισμα νό-
μοι π παραβαίνονται, καὶ χί-
ρις ποικίλαι δίδονται, καὶ νί-
κας, καὶ ἥτλας ἢ συμβιβασούσας
τοῖς νόμοις δέχεται τὸ δικαστή-
ριον· καὶ ὁ τοῖς ὑπηρεταῖς ἐπι-
τάτλων, καὶ θυμούμενος, ὑπ' ἐ-
κείνοις τί ἐστὶ, καὶ ταῖς ἐκείνων
ὀργαῖς. καὶ μὴ τὸ δοκᾷ σφί-
σι καταπραχεῖν, καὶ ταχέως
ἐβρόντησαι. φημί δέ σε καὶ τα-
πεινὸν εἶναι, καὶ ὑβριστὴν· τὸ μὴ
γὰρ ἂ σύιοις σαυτῷ ποιεῖν·
τὸ δὲ ἵνα ἐκείνοις ἐκτύπηται γί-
νεται· καὶ ἐστὶ προηλακίξειν
παραπέτασμα ταῖς κλοπαῖς·
μαῖνον δὲ οὐδὲ κλοπὰς τίγε σὸν
ἄξιον καλεῖν· ὁ μὴ γὰρ κλέπ-
της, ὅπως ὑπαυρούμενος λήσῃ
ζητεῖ, καὶ τὴν ἴσιν ποιεῖται
σκηδὴν περὶ τὴν λαβεῖν, καὶ
τὸ τοῦ σὺ δὲ τὰ τῶν ἀπαιτούν-
των ἂ δεδώκασι μιμῆ· καὶ διὰ
τῶν πόλεων χωρεῖς, ἀγείρων,
ἔχων τοὺς προδρόμους πρὸς τὰς
βουλάς βοῶντας, ἢ δόπι, ἢ ἀ-
πολείπει· ὁ γὰρ αὐτίκα ἤζων,
ἕως πρὸς μὴ τοῖς διδοῦσι, καὶ
πατὴρ· χαλεπὸς δὲ τοῖς τῶ-
το μὴ ποιεῖσι, καὶ σκορπιός. καὶ
ὥς οὐ ψεύδομαι, μαρτυρῶσαν ἔ-
χω Χαλκίδα τὴν δεξαμένην πλη-
γὰς πεπραγμένας· μαρτυρῶσαν
δὲ, τὴν Ἀταμίαν, τὴν ἀνδρας
μὴ ἀρίστους ἠδικηκίαν, φίλην

cunia adjunctus; eorum iccirco nutui
deservis, qui pecuniam tibi mutuam
dederunt, tecum sedent, & epulantur,
tibi imperant, te semper oblidant, &
ad facta perpetranda stimulant, atque
cogunt. Ob id ipsum fœnus concu-
cantur leges, nefaria beneficia tri-
buuntur, & ab tribunali sententiæ
contra jus fasque prodeunt. Et qui
ministris imperat, eisque succenset;
is eorum imperio subest, atque fu-
rori succumbit. Et ni quod eis pla-
cet executioni mandetur, idque cito:
fulgurare, atque tonare quodammodo
consueverunt. Ajo itaque te sordi-
dum simul, & injuriosum esse; nam
cum ea, quorum tibimet ipsi conscius
es, perpetrare non erubescis, tum ini-
quis ea modis occultare studes; fur-
ta quippe tua contumellis, quasi velis
tegere conaris. Quamquam quod ad
te spectat, non sunt appellanda (a) fur-
ta; fur enim, dum furatur, latebras
quærit; neque minus in eo laborat,
ut se met occultet, quam ut furetur.
Tu contra imitaris eos, qui quod de-
derunt acerbius exigunt; & urbes pe-
ragrando cives excutis, mittisque ad
Consilia prodromos ita clamantes:
vel date, vel peribitis; nam qui mox ac-
cessurus est, is danti benignus, ac pater
erit; secus agenti, formidabilis, atque
trunculentius. Quod non mentiar, testis
est (b) Chalcis, quæ sævissimæ plagas

(a) Furtum enim a furvo, idest nigro dictum est, quod clam, & obscure fiat, & plerumque nocte, ut ait Imperator Justinianus Instit. Lib. IV. de oblig. que ex delicto nascuntur.

(b) Syriæ urbs, ex qua Jamblichus philosophus præstantissimus originem suam traxit.

exactionis accepit. Testis item (a) Apamea, quæ viros omnium præstantissimos injuriis affecit, tibi quæ propterea chara est: & quum ab aliis male audiat, a te solo, necessitate quadam id exigente, laudibus effertur, propterea quod omnia tibi sua suorumque tradiderit. (b) Sator enim hic eximius ne iis quidem pepercit, quorum opera usus, agrum suum implevit, quum horum ipsorum humeros oneraret, qui agrum hunc ei colebant. Idipsum quatuor aliis in urbibus, haud ita quidem amplis, urbibus tamen & ipsis, ab eo factitatum audivimus. Ad quas quum accessisset, exploratoris instar, hunc & illum percunctando, miserabatur eos, qui metu perterriti res quisque suas dederant, & minitabatur eis, qui acceperant, quoad emolumenti nequissimi particeps effectus eisdem cito reconciliabatur (c). Hic quoque Senatui nefarias manus eum injecisse novimus; quumque ipsum ad se trahere non potuisset, miseros opifices aggressus est, sibi quæ parere cunctantes innumeris, ut audivimus, verberibus affecit, ut eos inde perituros arbitraretur. Qui profecto non eorum gratia,

δέ σοι καὶ κακῶς μὴ ὕτ' ἄλλων ἀκούσαν· ἐταίρων δὲ παρὰ τοῦ τυγχάνουσιν, διὰ τὴν εἰς τὴν εὐλογίαν ἀνάγκην, τὴν ἀπὸ τοῦ πάντων λαβεῖν· ὅδε γὰρ ὁ σπείρων ὁ σίμπος οὗτος ἀπέχιστο, ὡς ἐπέληψε τὸν ἀγροῖν τὴν αὐτοῦ, πείσας τοὺς ὁμίους τὴν πύλιν αὐτῶ γεωργούτων. καὶ περὶ τετρίων δὲ ἐπὶ τὸν πόλεον οὐχ οὔτω μὴ μεγάλων, πόλεον δὲ καὶ αὐτῶν ἡκούτα, παρατλήσια τῷ πευθῆος, ἐλευθύντος μὴ τῶν δεδοκῶτος, ἀπειλοῦντος δὲ τῶ λαβόντι, εἰς αὐτὴν διηλασέν η κοινία τῶν λημμάτων. ἡθόμην δὲ αὐτὴν καὶ τῆς χείρας μὴ ἐπὶ τὴν βουλὴν ἀφίεντα· ἰλαῦται δὲ οὐ διασθέντα, πείσ χερσὶ χραῖς ἐπιθέμενοι· μελὴ σεις δὲ τῆς γειομένης, τῶς πληγὰς ἐκείνας ἡκούτα τῆς ἀμυδῆτους γειόθαι, παρ' ὧν περ ἤλαπτε καὶ θανάτους ἐσεῖναι· ὃ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἰχθύος ἐσθλότητων ἀγανακτῶν, οὐδὲ ὑπὲρ τῶν ἐλαστοῦσιουμένων, ἡ ζῆλα, τῆς μὴ, ὡς ἐπώλου, ἔταμε· τῶς δὲ τῶν τιμῶν ἀφῆρε· ἀλλ' εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ πρᾶσιν ταῦτα

(a) Hujusce Civitatis sæpe mentionem faciunt Ammianus, & Zosimus, eamque semper ἀπαμείων, *Apameam* appellant. Fallitur ergo Tufanus, qui in suo Lexico scribit: ἀπαμείων τῆς συρίας, *Apameus*, *Civitas Syriae*. Nam *Apameus* non urbem, sed incolam *Apameæ* significat.

(b) Animadvertite præclaram allegoriam; aliud enim innuere videtur Orator, si ejus nuda verba considerentur; aliud, si eorum sensus penitus introspectantur.

(c) Antiochiæ scilicet, ubi eum Orationem hanc habuisse, luce meridiana clarius ex Oratione ipsa liquet,

ἄγων ἐκαποῖχται . καὶ τὸ μὴ
 ἡλμα εὐπρόσπων . τὸ δὲ ἐρ-
 γον , χρηματίζεσθαι βουλομέ-
 νου . χρημάτων π εἴηκα λέγει
 π ὅσα λέγει , πρῶτον π ὅσα
 πρῶτον . καὶ πῶς ὀνείρατιν ὅν
 πόδας , ὡς οὐκ οἶδεν , ὅρα , ἔ-
 δε πηγᾶς , καὶ λίμνας , καὶ πε-
 λάγη , καὶ ποταμούς . ἀλλ' ἀρ-
 γυρίων , χρυτίων , ἐσθῆτας ,
 βαδνάτια , νῦν μὲν ὥς ταῖς
 χερσίν κείμενα , νῦν δὲ δι-
 σφύροντα . μεθ' ἡμέραν τὴν
 καδ' αὐτοῖς τε ὥς , ἐκείσε
 βλέπει . καὶ λαλῇ τῷ , τὴν
 ψυχὴν ὥς ἐκείνους ἔχει . καὶ
 ταῖς ἐσθῆσιν εὐχῆς , ἀνδ' ὀ-
 νείρας , καὶ εὐδοκίας , καὶ παλ-
 δων σωτηρίας , τὸν δώροντα φα-
 ῖναι παρὰ τῷ Διὶ αἰτεῖ .
 εἴεται δὲ ὑδὲνα τῶν ὑπηρετῶν ,
 ἔδ' ἡ λίαν περία . ταῦτα ὁ Λη-
 ρῶν ἐγὼ παρὰ τῶν ἐπιταμῶν
 ἀκούς , καὶ μίμνημι , καὶ δε-
 νὰ νομίζω . νομίζω δὲ κλέψ-
 ιο δεινόν , τὸ δυσυχῆς πᾶς
 ἀρτοποιὸς εἰσπράττειν ἰδίδειν
 χρυτίων , ὡς τινὲς ἀλλότῃς
 αὐτοῖς τῶν σίτων ὕδατος . ὥν
 ἐκ' ἐμὲ καταργόντων , καὶ λε-
 γόντων δίκαια . κατηργῶν ὅ-
 πος ἄλλα τε , καὶ ὡς ἐμὲ πα-
 ραβόοιτο , τῆς δὲ ἐβόησεν
 τοῖς ἀλλοῖς , ἔ πρότερον ἀπέχε-
 το , πρὶν ἢ εἶπαι . τῇ δὲ ἐ-

qui pisces, oleum, & ligna emebant,
 aliis ea vendere prohibuit, aliis præ-
 tia rerum ademittit: sed quum ipse solus
 ea vendere vellet, & inde quæstum fa-
 cere; speciosio prætextu, suo regendo
 facinore, utebatur, quum re ipsa versute,
 ac subdole suum commodum inde
 quæreret. Quæ dicit, & agit, omnia (a)
 pecuniam spectant. In somnis non ur-
 bes (quas ne novit quidem) neque fon-
 tes, neque lacus, neque maria, neque
 flumina videt; sed argentum, aurum,
 vestes, loculos; quæ modo manibus at-
 tractare, modo amittere sibi videtur.
 Mane item expectatus ad ea respi-
 cit; cum aliquem alloquitur, cor in eis-
 dem habet; in matutinis etiam preci-
 bus ad id animum intendit; quippe
 qui ab Jove pro salute, gratiarum
 actione, suorumque filiorum incolum-
 mitate, aliquid ab aliquo sibi ut affe-
 rat, postulat atque flagitat. Nihil a
 ministrorum acerba exactione quem-
 piam eximit, ne summa quidem ino-
 pia. Hæc ego delirus ab iis, qui
 probe norunt, audiui ac memini;
 eademque nefaria puto; quemad-
 modum & illud nefarium iudico,
 quod miseros quosdam pistores au-
 rum tibi pendere coegisti, quasi (b)
 aqua pro frumento eis esset. Qui
 quum ad me confugissent, & iusta
 narrarent; ille criminatus cum alia
 multa, tum eos (quibus sane ve-

(a) Ignorabat aureum hoc præceptum, caput scilicet esse in omni procura-
 tione negotii, & muneris publici, ut avaritiæ pellatur etiam minima suspi-
 cio. Cicero de Off. II. c. 16.

(b) Vel: quasi quis aqua frumentum eis moleret.

ritas ipsa patrocinabatur) falsa nar-
rando me circumvenire, non an-
te defuit, quam miscuerit omnia.
Vera cæteroquin erant, quæ tum
illi dicebant; quos tamen hic ful-
sitatis a semetipsis convinci debila-
terabat. Profecto ne tum quidem,
cum te (a) Scyllam appello, a
veritate aberrare, atque delipere
mihi videor; sed verum omnino di-
cere, non secus, ac alius quisque
prudens, & sana mente præditus.
Etenim video circa tuum caput hinc
atque illinc alia benemulta consan-
guineorum capita, qui revera consan-
guinei tui sunt, eadem quærent, & ea-
dem appetunt, circumspiciuntque si-
mul, quos avidis arripere dentibus
possint. Quocirca quum unus specie
tenus videaris, reipsa multiplex esse
deprehenderis. Præcones habere, tui
solius est; imperare, commune totius
generis, ut ne foemina quidem sine
minis, & quæstu esse velint. Ob hanc
imperantium multitudinem fit, ut qui
mendicis alimenta præbere antea so-
lebant, ipsi nunc eadem mendicare co-
gantur; & qui aliis opitulari consue-
verant, iidem aliorum ope, & auxiliis
egeant. (b) Ab his ergo (nequitia tua
socii) ob nefaria tua facinora fortas-
se bene audis; Idque maxime, quum
me præ cæteris injuria lacescis. Sed
heus tu, quid putas? hicne Rector?

λεγον δίκαια, ὅς ὅπως ἴδε-
ται ὑφ' αὐτῶν ἱεροκλήχθαι.
ἀλλ' ὅς ὅπως Σκύλλαν σε κα-
λῶ, παραφροσύνῃ, καὶ ἀμαρταν-
ίῳ τῷτο παῶ· ἀλλ' εἴπερ τις
ἐπὶ τοῦ νῦν ἔχων· περὶ γὰρ δὴ
πῶς σὴν ὁρῶ κεφαλὴν ἐνδοῖν καὶ
ἐνδοῖν ἐτίρας ἐκ ὀλίγας συγ-
γινῆς, ἀκριβῶς συγγινῆς,
ταῦτά ῥητῶντας, τῶν αὐτῶν ἰ-
πιδυμῶντας, περιεκοτῶντας ἐφ'
ὅν χρὴ τὴν σόφοντες ἐπερχοῖν.
σὺ δὲ εἰς εἴνα δοκῶν, πολ-
λατῶς τις ὡς ἐλέγχῃ. καὶ
οἱ μὲν κήρυκες, μόνου· τὸ δὲ
ἀρχων, κοινὸς τῷ γένει· καὶ
ἐνδὲ αἱ γυναῖκες ἐξω τῷ καὶ
ἐνδὲ αὐτῶν, καὶ κεραταῖον. καὶ
διὰ τὴν πολλὴν ἀρχοντας οἱ τοῖς
προστατῆται πρότεροι δίδόντες,
τῶν προστατῶντων γέννηται·
καὶ βοηθῶντες τίως, ὅς τῷ
δοῦναι τῶν βοηθησόντων εἰσὶ.
παρὰ τῶντος ἰσως ἐταίρος ἐπὶ
ταῖς ὕβρετι, αἷς ὑβρίζεις,
ἀκρίως· ἐλάττω μὴ, ὅπως εἰς
τὴν ἀλλαν· μάλιστα δὲ, ὅπως
εἰς ἐμὲ. εὖγε ὡς κτθ· τῷτ'
ἀρχων; τῷτ' ἀπὸ; τῷτ' ἐν-
δὲ αὐτῶν; ὅπως ἂν γένωιο μέ-
γας, εἰ τὴν τῷδε καθεύδοντες;
εἰ μὴ πορευθεῖς εἰς αὐτῶν;
μηδὲ τῶν τῷτο παρόντων με-
μῆταιο ταπεινότητι, τῶν μὲν,
εἰς τὸ οἰκίαν ἐλθόντων αὐτῶ.

(a) Nota est Scyllæ crudelitas, qui duodecim mille Prænestinos uno eodem-
que die trucidasse fertur.

(b) Vel si mavis: Ab his ergo laudibus effertur audis tuas injurias, minoribus sa-
ne, quum alius; majoribus, quum sis me lacescis.

τῶν δὲ εἰς τὸ διδασκαλῆον .
καὶ ἔχῃ ἡδέ γε , καὶ τὺτ' ἐ-
στὶ τὸ λαμψρόν . καὶ τις αὐ-
τῶν ἐρηται . σὺ δὲ δὴ τῷ πο-
τε τῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς σεμνύ-
νῃ μάλιτα ; τὺτ' αἰ εἴποι , τῷ
τῶν καπηγυκόντων με ταύτῃ ,
πολλὴν κατεργασάμεναι μωρίαν . ὅ-
πως οἷδά σου τὰς πολλὰς κε-
φαλὰς , αἱ πᾶσαι δίκην αὖ ἐ-
δοσαν , εἰ μὴ τὺτ' ὁ ληρῶν
ἐγὼ ἐκάλυπτεν . ὡς γὰρ ὁ φό-
βος ἐπεποιήτει αὐτῷ νότοι δι'
ἀγρυπτίας , καὶ ἦν ὁλοὺς ὡς ὅ-
τε δεδῶς καθεύδῃσιν , μὴ κα-
θεύδων δὲ ἀπολῃται , λίγν-
ηρος ἐμὲ ταῦθ' ὁ ἀρετῆς
τοῦ ἱατροῦ . καὶ ὡς , εἰ μὴ τις
σβέστη τὴν φόβον , ὅτε αὐτὸς
δυσήτῃται τὴν νότον . ἐλευθέρῳ π
ἐφαικεν εἶναι θίαμα γυναικα ,
καὶ παιδία . κἀγὼ πᾶσι μὴ
λόγῳ , ἀλλά τῃ δὲ πύχῃ τοῦ
δικαίως αἰ ἀπολημψύουσιν ἐξήρτα-
σα . ὁ δ' ἀπαληγεῖς τὸ τὸ
σῶμα ποτεῖν , ἐνόσῃ τὴν ψυ-
χὴν πάλιν , καὶ τὴν ἀγορὰν ἐ-
τάραττεν , ὅδαμὲν εἶναι τὰς ἐφ'
ἐκάστῳ τιμὰς τῶν . εἰδὼς ὡς ἔ-
πὸ νοστοῦς καὶ αὐτῆς , καὶ φε-
ρομένης , γένοιτ' αἰ τις καὶ
πρόσοδος αὐτῷ π , καὶ τῷ γέ-
νῃ . τοῦτ' αὐτὸν ἐποίησιν κινεῖν
τὴν πικρὰν , καὶ παρὰ τῶν
εὐ φρονήτων τὰ νοσημοθετημέ-
να . ὁ δ' ἄλλους οὐκ ἐρῶσθαι
τὰς φρένας λίγων , αὐτὸς δὲ
ὡς γέγων , ὅς μάλιστα τῇ ἡρώς

hiccine vir ? hiccine mentis compos ,
qui talia perpetrat ? Evaderes ne tum
magnus, & inclytus, si hunc opprime-
res , si nunquam ad ipsum accederes ?
si non ita te prosterneres, ut ii, qui par-
tilm domum ejus, partim gymnasium
venitare consueverunt ? Ita profecto
est ; ad me nunquam accessit , idque
præclarum censet. Et si quispiam eum
interroget , quâ in re potissimum in
magistratu gesta gloriaris? in hoc, in-
quiet, quod illos, qui me malæ admi-
nistratōis condemnarunt, eosdem
ego magnæ stultitiæ condemnavi .
Adeo perspecta mihi sunt ista plu-
ra tua capita , (a) quæ omnia pro-
fecto meritis jam pœnas persolvif-
sent, ni delirus hic obstitisset . Quam
enim propter metum ac vigilias in
morbum incidisset ; quumque certo
certius esset, ut ajebat senex medicus,
eum ita metu correptum dormire
nunquam posse , atque propterea som-
no fessum mori debere ; quum idem
medicus asseveraret, nisi quispiam ex-
tingueret metum , ne se quidem ex-
tinguere morbum posse ; quum lu-
ctuosum interea mœsta conjux libe-
rique spectaculum præberent : ego ,
quos ad unum omnes interire opor-
tebat, verbis factisque , toto denique
conatu incolumes servavi. Hic autem
corporis morbo solutus , incidit rur-
sus in morbum animi . Rerum vena-
lium forum sus deque vertit ; pretium
omne turbavit ; ex qua confusione

(a) Uxor scilicet , & consanguinei , quos supra memoravit .

quasi morbo emolumentum aliquod ad se suosque manaturum probe norat. Quamobrem optima sapientum virorum instituta conditaque jura pervertitis & quum alios ob senectam insanire prædicet, ipse senectutis expers haud animadvertit se vitam in perpetua pugna contra seipsum degerere; quippe qui plures ob nefaria facinora capitali supplicio dignos gladio ministrorum jugulandos minime tradidit, propterea quia, ut ipse ait, ejusmodi cædes abhorret, & averfatur. Quas aliàs verberibus exercendo, nequaquam efficere putat, quod abhorreere proficetur. Qui & nuper atrox verberum genus jamdiu explosum, utpote regiminis formam ignominia afficiens, renovavit, subjecitque rursus omnium oculis. Quandoquidem miserum quemdam plagis affici jussit, ejusque faciem pileo in formam asininæ faciei complicato cooperuit, atrocissimo supplicio risum commiscendo, augendoque supplicium ipsum ea ridicula forma, quæ, adjecto tintinnabuli sonitu, cachinnum adstantibus movit, cohibuitque commiserantium lacrymam omnem. Quumque plures hujusmodi plagis occiderit, nequaquam tamen ab se occisos dicitat, propterea quod eos verberibus duntaxat affecerit. Quod sane majorem immanitatem præsefert, quum mors, quæ aliàs cito contingeret, hoc supplicii genere protrahatur. Ii sane viri probi non erant, sed ne tam insigniter quidem improbi, ut tam atroci supplicio plectendi vide-

αὐτὸν, ζῶν οὐκ ὄδῃ· ἔλεον μὲν γὰρ τοὺς ἀπὸ θανάτου δεδρακότας οὐ παραδίδωσιν, εὐλαβῆς ἔσται λέγων, καὶ παρὸς τοὺς τοιάτους ὀκνηρὸς θανάτους· μάτηρ δὲ ταῦτ' οὖν, οὐκ οἶεται δεῖν, ὁ φησι φεύγειν. ὃς ἢ χθὲς πληγῶν ἔστος, πολλὴν καὶ χρόνον ἐξελθλαγμῶν, ὡς ὑβρίζον τὸ ὄψμα τῆς πολιτείας, ἀνεκώτατό τε, ἢ πάλιν τοῖς ἀπάντων ὀρθοθαμοῖς ἐδεδίξε, κρύπτων τὸ τοῦ χαρμῆναιου πρόσωπον ὑπ' ἐπὶ πῖλος τοῦτ' ἐστὶν εἰς οἴου πρόσωτον πεποιημένος, μετρίως τῷ τοῦδε κακῷ γέλωτι, καὶ προστιθεὶς διὰ τῆς ὀψίως τῇ συμφορῇ, ποθεινὸς τὴ καὶ τῇ κώδυνος, καὶ τὴν γενόμενον αὐτὸν διὰ τῶν δακρύων ἔλαβον ἐξορίζων. καὶ ταῦταις ταῖς πληγαῖς ἀποκτείνεις ποικίλους, ἢ ἀποκτείναν φησι, διότι πληγῶν. ἐστὶ δὲ τοῦτο πολὺ δεινόν, βαρὺν αὐτὸ ὄξος ποῦν τὸ θανάτου τὸν τρόπον. καὶ τοι χρητοὶ μὴ ἢ ἔσαν οὕτω· πονηροὶ δὲ ἔχ' οὕτως, ἐν κλοταῖς τιτι μικρῶν οἰτῶν αὐτοῖς τῶν ἐγκλημάτων· ὡς ἐν οἰ ταῦται, μετὰ ναυαγίων ταῦτα ἡγαγκατμένοι· ἀλλ' ὁμως καὶ ἀπέθνησκον, καὶ ματιγούμενοι. τίνας οὖν οἱ μισθοὶ σὺ τῆς πολλῆς συλλέσεως; οἱ ληρῆντες ὁρῶμεν σε τρέμοντά π, καὶ σωτῆρ φυγῇ ἐπιβάλλοντα, καὶ ζητοῦντα πόλιν ἐκ Συρίας πρὸς ἀρχαίης· οὕτως ἡρ-χθῃ καλῶς· ὑπὸ δὲ φοροῦ-

E J U S D E M T O T A T T O T

ORATIO III.

Λόγος γ'.

Ad Senatum..

Πρός τὴν Βουλὴν.

ARGUMENTUM

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Antonli Bongiovanni..

Ἀντωνίου· Βοντιωάννου.

Pulcherrimus unicuique civitati thesaurus est vir bonus; hic enim ad communem utilitatem assidue vigilat, probe sciens illud Homeri:

Non oportet per totam noctem
 Consiliarium virum dormire,
 Cui populi commissi sunt, totque
 negotia curæ demandata.

Talis in patriam suam exiit Libanius; quippe qui viros probos simul, & improbos, diversa via, laudando scilicet illos, vituperando istos, in officio quemque suo retinere conatur. Hac porro Oratione Libanius in Senatores invehitur, eosque ad Senatui debitum officium præstandum hortatur.

Καλὸς ἑκάστῃ πόλει θησαυρὸς ἄνθρωπος ἀγαθός· ὁ γὰρ αὐτὸς ἀεὶ πρὸς τὸ κοινὴν συνφέρειν ἀγρυπνεῖ, ὡς αἰδώς, ὅτι:

ἢ χρὴ παννύχιοι ἔυδειν
 βουλευφόροι ἄνδρα,
 ἢ λαοῖσι ἐπιτετράφαται, καὶ
 πάντα μέμνηται.

Τοιοῦτος δὲ τῇ αὐτῇ πατρίδι ἐτύγγαται ὡς ὁ Λιβάνιος· ὑδέποτε γὰρ ὑδαμὴ παύεται τὴν ἀγαθὴν μὲν ἐπαίνων, τὴν κακὴν δὲ, ψέγων, ἵνα τοῖς ἐναντίοις, ἐπαινοῖς τε καὶ ψόγοις, ἀμφοτέρως ἐπὶ ταύτῃ τὸ καθεκόν προτρέποι. ἔνταῦθα μὲν ὡς λέγει τὴν βουλευτὴν, καὶ πρὸς τὸ πᾶς βουλῆς ἐπιμαλίσθαι προτρέπει.

ORATIO.

ΛΟΓΟΣ.

Quoties ego, & quam multa pro vobis, Senatores, omni tempore verba fecerim, non solum apud minores magistratus, qui ab Imperatore pendent, sed etiam apud optimum illum præstantissimumque virum, nemo vestrum, opinor, nec alius quisquam ignorat. Quamvis enim viros quosdam potentes, quibus libere loquebar, inensos mihi fore perspectum

Οσοὶς μὲν ἄνθρωπος ὅσως ἐχησάμην ὑπὲρ ὑμῶν περὶ πάντα τὸν χρόνον, ὃ βελή, λόγους, οὐ μὲν ὅσως ὑπὸ τοῖς βασιλευσσι ἔχοντας τὰς ἀρχὰς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος αὐτὸν ἐκείνοι τῶν ἀρίστων, ὅτι ὑμᾶς, ὅτι ἄλλων ἀνθρώπων ὑδὲνα ἀγνοεῖν ἠγοῦμαι· καὶ γὰρ εἰ δύναμιν ἔχοντάς τινας, οἷς ἐ-

παρησιαζόμεν, ἐλύτῃ, (α) δεινόπρην ὅμως εἶδέναι μοι τοῦ παθεῖν τι κακὸν εἰπόντα ἃ ὁποσάκει, ἢ μετὰ τῆς σιωπῆς ἀφάλακα· ἐπεὶ δ' ὑμῖν ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν διαλεχθῆναι καιρὸς, εἰδὲ τῆτο παρήτω, τῶν ἀπὸ τῶν ἐντα ἰομίζων ἐπείρου μὴ ἀξίῃν εὖ ποιεῖν ὑμῖν τῆς βουλῆς, αὐτῶν δὲ μὴ πείθεσθαι τῶν αὐτῆς προσηθῆναι. ἐλπίζω μὴ οὐν ὑμᾶς ἐπειθεῖν χαλεπούς, εἰ καὶ τὸ συμφέρον ἔχουσιν κομίζων ἢ καὶ γνώμῃ· περὶ κασι γὰρ ἀνθρώποι τῶν σὺν μέμψειν ὠφελίμων προκρίνει τὰς μετὰ βλάβης χάριτας· ἀλλ' ἢ πρὸς ἄλλους ἐγὼ ποιῶντος, οὗτοι νῦν πρὸς ὑμᾶς· ὥς τοῦ μὴ μισομήνου, καὶ δίκας ἐδίδουτος λαβεῖν ἐκείνο ἂν ᾦ· τοῦ δὲ τιμῶν πτωχεύοντος, καὶ δικαίως ἂν ἀμοιβὰς ἀποδόντος, τοῦτο καὶ δοτεῖν μὴ οἱ τῆς πόλεως ἢ μὴ ἔχοντες θεοὶ τῆς τε παραινέσεως ὁππότε τινα γενέσθαι, καὶ πειθεῖσθαι τοὺς ἀκούοντας τῶν ὀλιγωρημένων ποιήσασθαι πρόοισιν· εἰ δ' ἔτι καὶ μάταιόν μοι τῆς συμβουλῆς ἀποδείξει, κέρδος ἔμοιγε ἰκανὸν τὸ συμβουλευεσθαι. ἦν, ὅτ' ἦν ἢ ἢ μὴ ἢ βουλῇ πολλὰ τις, ἀνδρες ἔξακόσιοι. οὗτοι μὴ ἐλαττούργουν τοῖς ὕσιν, ἐπιοὶ δὲ το

habebam; tamen gravius esse duxi turpi cum silentio tutam vitam degere, quam dicendo quæ decent damnum aliquod capere. Quandoquidem ergo vobis pro vobis ipsis verba faciendi occasio in præsentia mihi offertur, eam haud præteribo, absurdum esse ratus; quum Senatum utilitati nostræ consulere debere cuique persuasum sit, Senatui ipsam negligere, nec hortari, ut tibi met ipse consulere atque prospicere velit. Pro certo itaque habeo vos infensos mihi futuros, etiamsi rem vobis utilem dicturus accedam. Homines enim ita natura comparati sunt, ut verba grata, quamvis mala, bonis admonitionibus oburgationibusque anteponant. Sed (b) ego nec alias unquam apud alios hoc animo fui, neque nunc apud vos ero, (c) ut grata dicere malim, quam vera; illud enim hominis est infestis, qui supplicium vobis irrogare velit; hoc, benevoli, & grati viri, qui pro vestris in se collatis honoribus parem vobis gratiam referre cupit. Faxint itaque Superi civitatis huiusce Præsides, ut adhortatio mea prosit, & auditores ita flectat, ut rebus ad id tempus neglectis consulere atque prospicere velint. Quod si vos inutilem eam, irritamque feceritis; vel hoc ipso contentus ero, quod sanum vobis consilium dederim. Fre-

(α) In MS. SS. Jo: & Pauli: ἐν τῷ πρῶτῳ, male.

(b) Hæc depromptit Orator ex Demosthenis Philippica tertia, & Olynthiaca quarta.

(c) Hæc in textu græco clare subaudiuntur, ut expressis verbis, quæ tacite continentur, vertere non dubitavim.

quens erat olim Senatorius cœtus, & adeo frequens, ut sexcentos viros contineret, qui rerum summam administrabant; aderantque toridem alii, qui corporibus quisque suis eorum iussa atque mandata exequiebantur. Bonum hoc perstitit in Urbe, quandiu perstitit Imperium (a) optimi Principis; sed postea non amplius ita se res habuit. Quandoquidem Senatusdamna benemulta multis de causis accepit, quum nonnulli quotannis Senatorium cœtum defererent, & aufugerent. Ex quo cernere erat alios istorum prædia emendo colere, & superstitem cœtum in dies magis magisque debilitari ac frangi, tum quia non amplius ita frequens erat, ut antea; tum etiam quia facultates eis minuebantur. Equid opus est ea me de ordine vestro commemorare, quæ sæpenumero in tribunalibus dicta sunt? calamitas enim hæc multorum luctu, atque commiseratione semper digna visa fuit. Vestras itaque miserrimas haud immerito deplorare soletis; nullum tamen video vos adhuc studium ac remedium, quo mala hæc curentur, atque corrigantur. Postquam enim dixistis, *perimus, ac pene deleti sumus; eramus sexcenti, & benevole duplo plures, nunc ne sexaginta quidem*; quum ad hæc paucas syllabas quispiam alius adjecerit Senatam a suprema potestate augeri oportere:

σὺτοι τὸ κελυμένον ἐπόρου πῆς σώματι. πῦτο τὸ καλὸν μέχι πῆς τοῦ δυνάτος βασιλείας σῶον ὑπερχε τῇ πόλει. μὲν ταῦτα δὲ ἡκέτι, πολλῶν πολυλαχόντων ὀλίθρων τῇ βουλῇ λυμναμένον. ὥς ἐκατον ἔτος ἀεί τι τῷ πληρώματι ἀναρνούμενον ἀέρχετο, καὶ τὰ πύτων ἦν ὅξεν ἔθρους γεωργήτους, τό, π καταλειπόμενον ἀειεῖς εἰς ἐχέτω διχόντων, τῷ μὲν ἀμιθῶ τοσούτων, ὅσοι περ πρόπον, ἴσται, καὶ τῷ πῆς ἑσίας αὐτῆς εἰς ἑλαττον ἴσται. καὶ τί με χρεὶ τὰ περὶ ὑμῶν ἐν πῆς δικαστηρίοις εἰρημένα πολλὰς αὐτὴν διεξέναι; πολλῶν γὰρ σομάτων ἄτος ὁ θνήσκος ἔχεται. τὰς μὲν ἐν συμφορὰς ἢ κακῶς τετραγωνήκατε; περὶ δὲ πῆς τιτυνὶ τῶν κακῶν ἐπαρόδωτον, ἐκ ἀκριβοῦς σπυδῇ π καὶ προθυμίᾳ κεχημένους ὑμᾶς εὐρίσκω. μὲν γὰρ δὴ τὸ εἶπεν, οἰχόμεθα, ἀπολώλαμεν, ἡμῶν ἐχέονται, ἢ ἢ Δία γε δις τοσούτοι. τῶν δὲ οὐδὲ ἐχέονται, μικρὰς συνελθὰς προδίδειν ἐξ ὧς πνος, περὶ τοῦ δυνάτος γινέσθαι πνὰς πῆς βουλῆς παρὰ πῆς ἀρχῆς, ἀπὸλθον, ἢ δὲ δώκατε πολλοῖς περὶ ὑμῶν λέγειν εἰκότως, ὥς ἀρροπούνται, καὶ φασὶ διεξομα προδίδεσθαι, ὅπως δὲ μὴ τοῦτο ἔσται ποιοῦσι.

(a) Juliani scilicet, qui toto conatu Consilii opitnabatur, cui mortuo successit Constantius, quo imperante Consilia ad pessimum statum, redacta sunt, ut constat ex Oratione sequenti.

μένον π αὐτοῖς βουλόμενοι τὴν
τῶν οὐνοῦν ἐπὶ ὁρμήν, ἢ εἴη
καὶ ἀκούσι συγγνώμη, καὶ
ἀμα δεινότης, μὴ κοινοῦς λά-
βωσι τὴν ληυμάτων, ἢ καὶ τι-
νες αὐτῶν ἰκαίωτεροι φανέντες,
μὲν κατὰ κτήσανται δυνατείας·
ἐγὼ δὲ τοῦτοι μὴ ἢ προτίεμαι
τὴν λόγον, ἐκείνο δὲ οἶδα,
ὅτι εἰ καὶ μὴ κακία, ἐξουμία
γε νυθερὰς ἐποίησας βοηθείας.
πολλὰ καὶ, ἐρίῃ, περὶ τήτων
εἰρήλαμει, τὴν πεντόμειον δὲ
ἢ ἐχούμεν· ἢ γὰρ ὡς ἐχρῆν
περὶ τοῦτου διαίλεχθε πρᾶγ-
ματος, ἢ δὲ ἀπαντὶ τῷ τόπῳ,
ἢ δὲ ἀπάτῃ ῥώμῃ, ἢ δὲ ἀραγῇ
τῆς φωνῆς, ἢ δὲ εἰς γούυ τε-
σόντες, οὐδὲ ἀφέντες δάκρυα,
ἢ ὡς καὶ ψαυθε δηλώσαντες ὅ-
τι ἢ ἀνίξειτε, ἀλλὰ τοῖς ἐπί-
ρωι οὐδὲ ἤξετε· οἷα πολλὰ τε-
πονημένα πολλὰ καὶ Γαλατίας τύ-
τους ἀκούμεν, ὅλ ἐπειδὴ λέγου-
σις ἢ ἐχρῶν πείθειν Κωνσταν-
τιον, πρηνεὶς καταπεσόντες, ἢ
ἐχρῶν πείθειν ἰλκεον, καὶ ἀμα
τῶν τε ποδῶν ἐλκεοντο, καὶ ἐ-
δίοστο, ἔως αὐτοῖς ὑπῆρξεν, ὅ-
περ ἢ ταῦτα ἐποίησαν. ὑμῖς δὲ
ἢ ὅτε ἐναγχοὶ ἐπέμπετε τὴν
πρὸς βίαν, τὸ ἐπηγνώκατε.
ἀλλ' ὑπερ μὴ ἰππων, καὶ χρυ-
σίου, καὶ γῆς, καὶ σιτίου, καὶ
τοῦτον τῶν, ὧν ἐχόμενοι ὁ πρὸς
βίαν γράμματα, καὶ ἢ τῶν
φορτίων ταῦτα ἢ μικρὸν μέρος·
περὶ δὲ τοῦ κεκεῖσθαι μικρὸν

hinc infecta re disceditis, multique
talita de vobis jactitandi justam occa-
sionem præbetis. Conqueruntur, cla-
mant additamentum aliquod Senatui fa-
ciendum, idque ne fiat ipsimet impedi-
mento sunt. Volunt sibi manere querimo-
nia fundamentum, quo facilius & delin-
quentibus venia datur, verenturque, ne
quod ipsi soli capere solent emolumentum,
fias commune cum aliis, neve quidam ipsis
præstantiores majorem auctoritatem po-
testatisque consequantur. Hæc ita se
habere non dico; scio tamen vos, si non
ob improbitatem, certe quidem per
incuriam opportuna remedia negli-
gere. Sæpe, dicetis, hac de re verba feci-
mus, sed nunquam invenimus, qui
nobis morem gereret, & obsequere-
tur. Ita sane, quia videlicet his de re-
bus non, uti par erat, locuti esis, toto
nempe (a) conatu, totis viribus, elata
voce, nec ad genua procubuisistis, lacry-
mas effundendo, ostentandoque vos
quieturos nunquam, sed idem factu-
ros, quod alii nonnulli facere consu-
verunt, Galatæ scilicet, qui, ut accepi-
mus, quum Imperatorem Constantium
verbis flectere non possent, hu-
mi prostrati, pedes apprehendebant,
trahebantque simul, enixe postulando,
donec ab eo beneficium, cujus gra-
tia talia faciebant, extorquerent. Vos
vero ne tum quidem, quum legatum
ad Imperatorem nuper misistis, hoc
ei significastis; sed in litteris, quas no-
mine vestro legatus attulit, quæque

(a) Codex laudatus: καὶ ὑπερ τῆς πένης.

magnam sarcinæ partem efficiebant, de equis, auro, terra, frumento, & aliis huiusmodi locuti estis; de Consilio vero, quod ejus subfellia pene omnia vacua sint, atque deserta ab iis ipsis, qui interesse deberent, ne unum quidem verbum fecistis. Quanquam (a) quid mali fuisset ad alia multa hoc etiam adjicere? nunquid male vos agere videremini, si Consilio manus porrigeretis? Sed (b) parvi facitis, opinor, quæ maximæ curæ vobis esse deberent; & iccirco quælibet excusatio sufficit his, qui se se publicis oneribus atque curis liberare volunt. Hic militiæ gravis armaturæ adscriptus est, & iccirco silentio præteritur, ille Imperatoris jussu fert, & ideo nemo unus eum tangere audet; (c) alius addidit Præfecto, propterea quæ dimittitur; alius suam litigatoribus vocem venditat, & hic patria (d) statuta negligit Nam (si quis hos ad munus quodque suum adigere velit) incidat oportet in offensionem eorum, qui eis patrocinantur. Ecquid, amabo vos, mali esset, si quis ob æquum in patriam officium inimicum aliquem nancisceretur? qui fieri potest, ut eorum iram timeas, & injuriam in patriam nihil omnino reformides? Numquid si matrem quoque tuis ipse

τὸ βουλευτήριον καὶ τῶν δικαίων βουλευτῶν, ὅδε γὰρ. καίτοι τίς ἔχει ποιήσαν τοῖς πολλοῖς τὸτο προαΐτιον; καὶ ὁ δ' αὖ ἀδικεῖν ἰδοῦναι χεῖρας οὐρώντας τῇ βουλῇ; ἀλλ' οἷμαι βραχὺ φροτίζετε τούτων, ὡς μέλιστα προήκει διατάττειν τὰς προφασίς ἀρετῇ τοῖς βουλευμένοις ἀπαλλαγῇ λειτουργῶν. ὅτος ὁ πλήτης, καὶ σιωπᾶντο· ἐκείνος φέρει τὴν βατιλίως ἐντολὰς, ἀπῆται δὲ ὁδός· ἔπρος ἀρχόντι ταῖς δέουσαι, ἀφ' ἧται· διπλῆν τις ἐν τῇ πολιτείᾳ τὴν αὐτῇ τοῖς δικαζομένοις φωνῇ, τὴν πατριᾶν ταῖς ὅς ὑπερεπλήθησε· προσηύκει γὰρ ἀνάγκη τοῖς τούτων κληρονομοῖς. καὶ τί δευτέρον, κοινὴν τὰ δίκαια πρὸς τὴν αὐτῇ πόλιν, ἐχθρόν τινα ἐπιτάσσασθαι; πῶς δὲ τῇ μὲν ἐκείνων ὀργῇ φοβῆναι, ταύτης δὲ τὴν ἀδικίαν ὁ δέδοικας; ἢ, καὶ εἰ τὴν μητέρα τυπτομένην ἑώρας, ἰσθῆκας ἀν' ὁδὸν ἀμύμων τρόπον, ὅπως εἴης τῷ τάλαρτι ἀχαρισμῖος; ταχέως μὲν τ' ἐν ἴσθῳ μίλῳ σωτῆρ ὑποδύεις κινδύνῳ, τῷ παρὰ τῶν Θεῶν, τὴν ἐλάττω φυγῶν, τὴν παρὰ τῶν ἀνδράων, ὅς ἰδεῖσθαι πολλὰς εἰς φοβηθείης. καὶ ταῦτα ἐν πολ-

(a) Codex c. καὶ τοῖς τοῖς ἀρχὴν αὐτῶν, quid laboris, seu molestia consistebat?

(b) In Codice laud. deest β. αὐτῶν, parom.

(c) Hæc in allato MS. efferuntur per interrogationem: alter adfides Præfecto? ab Senatu dimittitur. Venditat quis suam litigatoribus vocem? hic patriam ordinem negligit.

(d) Quæ ad Senatorium ordinem, & ad publicum Consilium spectant.

λαῖ τέτω βαρυπύροις· ἵνα γὰρ
 ἴπποι ἀνδ' ἵππων ὑμῖν, καὶ ἡ-
 νίοχος ἀνδ' ἡνίοχου, καὶ πλεον
 ἀργύριον ἀνδ' τοῖς γήρας θε-
 ραπύουσι τυχεῖν, καὶ μή τι πα-
 ρὰ τοῖς κεραιούλας ὁ τῶν κο-
 ρυνοφόρων μεδός, τί μὴ οὐ λέ-
 γεται; τί δὲ καὶ ἀκούει; δε-
 τοῖ δὲ οἶδιν, καὶ ἔχουσιν δὴ,
 καὶ εἰς τὸ δικαίον ἐλθόντα κα-
 αῶσαι. καὶ πλεοναὶ δὲ οἶδ' αὖτε
 γυμναστας. εἴτε ἐν μὴ τοῖς
 ἐλάττοσι, αὐτοὶ ὅτις ὁ φό-
 βος, ὑπὲρ δὲ τῶν μεζόνων ἀ-
 φόρητος; καὶ τίνα ἂν ἔχοι λό-
 γον; χωρὶς δὲ τῶν, οἳ τῶν πῦ-
 ρων λέγονται, καὶ ἀρχόντων λέ-
 γον· πτυχήκαμεν δὲ, ὡς ἀπα-
 ρτῆσαι, καὶ βελτίων, χαλεπό-
 των τῇ τῶν πολιτευομένων ὑπὲρ
 πῶς βουλῇ προθυμία· οἱ γὰρ ἐ-
 μέλουν δῆπου χαλεπῶς ὑμῖν ἔ-
 χουσιν, τῇ κρητῇ τῶν πραγμά-
 των βοηθεῖν προσημύειν. ἀλλ'
 ὑμεῖς, καὶ ἐν ὁμοίᾳ ἀρχοῦν,
 ὑμῖν αὐτοῖς ὁμοιοί, ἐξουμοί.
 καὶ προγελάτε δὴ τοῖς πῶς ἀ-
 δεία; τάνυς ἀτολῶσιν, αὐ-
 τοῖς ἑκατοῖς βουλόμενος τάνυς ἀ-
 πολελαυκίαν δοκῶν. πρῶτον τις
 ἐπὶ χθρὶς χορηγός, ἐγλυπὴν κα-
 τακτῆς, ἀπὸρα. τῶς ὅτι ὑμεῖς
 τῶν μὴ ἐγλυπτῶν ἀδικῶντα εἶδεν,
 ἐξηπάτητο γὰρ, καθεύδειτε
 ἵχετε; καὶ ὁ θυμὸς πολλὸς,

oculis verberari cerneris; quiesceres,
 patereris, nec ullam ei ferres opem, ut
 rem verberanti gratam faceres? Co-
 gnoscetis fortasse aliquando majus
 vos periculum subisse, Deorum scilicet
 odium, quum aliud longe minus
 evitare studeatis, hominum videlicet
 iram, quam in aliis presenti negotio
 longe levioribus nihil omnino pensi
 habere saepe ostendistis. Ut enim e-
 quum pro equo, aurigam pro auriga
 habeatis, ut majus aliquod emolu-
 mentum senectuti vestrae quoquo mo-
 do blandientibus assignetur, ut apud
 pacis custodes (a) Clavigerorum mer-
 ces maneat, quid non dicitur? quid non
 auditur? His in rebus nullo terrentur
 incommodo, ne si exultum quidem
 ire, atque domi concremari deberent;
 quos etiam harum rerum causa mu-
 tuis se verberibus affecisse probe no-
 vimus. Ita ne ergo in rebus hisce mi-
 nimis timor levis; in aliis vero longe
 gravioribus intolerandus videtur? non
 ne id maxime absurdum est? Præ-
 terea (b) quum hæc dicitis, incusatis
 ut improbos eos ipsos, qui Magistrat-
 us gerunt; qui tamen, ut omnes probe
 norunt, optimi sunt, gaudentque
 civium erga Senatum amore ac stu-
 dio; qui profecto hand infensi vo-
 bis forent, si eidem Senatui rerum
 omnium fundamento opitularentur. At
 vos, quibuscum his Magistrati-

(a) Plutarchus in Solone tradit Aratum ad corporis custodiam delectos mi-
 litas accepisse; Pistratum Corynephoros, hoc est Clavigeros, seu clava pu-
 gnantes, ut Interpretes exponunt.

(b) Neminem scilicet vos unquam esse natos, qui vobis opitulari studerit.

bus nulla similitudo intercedit, vobis ipsis omnino similes estis, ad unum omnes socordiae segnitiaeque dediti; simulque plauditis iis, qui hac immunitate fruuntur, ut eadem oblectari, ac perfrui quisque videamini. Nuper quidam electus (a) Choragus, qui iam sponforem dedidisset, aufugit. Cur ergo sponforem ipsum (qui profecto ab omni culpa vacuus erat, utpote deceptus) in carcerem conjecistis? cur acris ira, & acerbæ minæ? cur nonnulli clamaverunt trucidemus hunc hominem, & in frustra concidamus? Paulo autem post audivimus eum, qui sponforem dederat, magistratu sibi paterni agri adjunctione empto, per nefaria eo in magistratu facinora sibi pretium colligere. Cur ergo vos, qui sus deque vertitis omnia, sponforem morte dignum judicastis, benigne autem tractastis eum, qui deliquerat, quique a Senatu ad tribunal adeo sublimis evolavit? idque imprudente Imperatore, infcio Consule, omnique Magistratu: & perinde affecti fuistis, ac si fortuna vestris optatis respondisset? Quinimo quidam ex vobis eum prudenter egisse affirmavit. Verum enim vero ante hunc aufugerat alter (res tum omnino nova, & inaudita) qui quum Seleucia solvisset, ad Jonas per mare tendebat, non quod ei bigae decissent, sed quia ter-

καὶ αἱ ἀτελεῖαι θανά, ἢ δια-
πώμεθα τὴν ἀνθρώπων ἦσαν οἱ
λέγοντες. μικροὶ δὲ ὑπεροὶ τὴν
ἐξεργασθεῖν ἡρόδοτον ἀρχὴν πριά-
μενοι, πῶς πατριῶς οἰκίας ἀ-
γροὶ αὐτῇ προπτεθαικόντα, συλ-
λέγω τὴν τιμὴν τοῖς ἐπὶ τῆς
ἀρχῆς κακοῖς. τί ὤν οἱ πάντα
σχοιοῖς ὑμῶς, καὶ θανάτου
τὴν ἐργασθεῖν ἀξιοὶ εἶναι κρίνοι-
τες, εἰρήνην ἤγετε πρὸς τοὺς ἡ-
δικηκότα, καὶ διατηρήσαντα το-
σοῦτον ἀπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τὴν
θρόνον; καὶ ἔτε βασιλεὺς τῶ-
ντο ἡκούτεν νόον, ἔτε ὑπαρ-
χως, ἔτε ἄλλος ἀρχόντων ἡδὲ
εἰς. ἀλλ' ὡς ἂν, ὡν μάλιστα ἂν
ἐνέσταθε, συμβεβηκότων, ἔτω δι-
πίπτε; ἢ ὅτι δέτε αὐτὸν καὶ τὸν
ἔχειν ἔφασκε. καὶ πρότερόν γε
τῆτου δρατμός ἐτερεῶν διὰ θα-
λάττης, πρᾶγμα καινότατον,
ἐκ Σελευκείας ἀτήγετό τις, ἐπι-
σησόμενοι Γωσιν, ἢ ἀποτῶν,
οἶμαι, Ζεύς, ἀλλ' ἰδεδίει τὸν
γῆν. καὶ ἔπος τοῖσιν ἀπὸ ποι-
εῖν τότε δόξας, καὶ τὴν βουλὴν
ἀδικῶν, ἐπαύκε φίλος, ὅ-
δὲ τῶν παρ' ὑμῶν φοβηθεῖς. ἡ-
δὲ γὰρ ὤν ἐβέν. ἀλλ' ἐπὶ μᾶλλον
τῶν ἐργαστηρίων, ὁ δρατμός τι-
κκε κακῶς. δι' ὧν ὁ ἂν τις ἐ-
γίνετο καὶ δίκη, ταπεινῶντο.
ὁ δὲ, μάλιστα σεμνὸς εἰς τὸ συ-
νέδριον εἰσῆεν. τοιαῦτα τὰ παρ

(a) Quid esset Choragus, & quo fungeretur munere, docet Libanius ipse in argumento Midianæ Demosthenicæ: Choros, ait, singule tribus instituebant, & unusquisque tribus Choragus erat, qui sumptus Choro necessarios præbebat.

ἑμῶν εἰς τὴν Βαλὴν, μεμυμένων τῶν τῶν ἀτυχευόντων· καὶ γὰρ Ἀπαμείων οἱ Βαλευόντες, πολλὰ πειρώτα ἐπὶ κεχαρισμένοι· Βέλτιος γὰρ ἕτας εἶπεν, ἢ περκαλός· οἱ τὴν μὲν Δία φατὶν αἰδέσθαι, καὶ προσέτιγε δειδέσθαι, πάντα ἐγλύθεν ὀρώτα· τὴν δὲ τῇ Σιῇ πόλιν ἢ ἀρχύοντι ποῖος ἐλάττω. ἔχω δὲ τι πειρώτα καὶ περὶ τῶν ἐν Κύτῳ Βουλευόντων· καὶ γὰρ ἔπι πανόργον ἀνθρώπων, καὶ ὀλερὸν, καὶ ἀλώτεκα, δι' ἀπλείας ἀδίκης Μίδαν ἀτίθηται, αὐτοῖς τοῖς παρὰ τῶν αὐτῶν ἀπλῇ πεποικλώτων τύχοις, ὡς περιεστίαν ἐπιδόντα· ἐγὼ δὲ ἔχον ὑμᾶς ὅπως Ἀττισχεῖς, ἡγεμονίας εἶναι τῷ προσκλοντος τοῖς περιόχοις μᾶλλον, ἢ ἐκείνοις ἀκολούθῳ, καὶ ταῦτα ἐν πλὴκῶτοις· καὶ μὴν κἀκεῖνός γε ἀκῶν πολλὰ εἰς οἰνοῦτοῖ λεγόμενον, ὡς εἴη νόμος βασιλέως ἐδοξότατου, πάντας, ὧν οἱ πάπποι Βαλευοὶ, δύνει ἐν τῇ Βαλῇ τετάχθαι, καὶ ὥτι θυγατρὶδοί· καὶ ὡμυπὶ γε τῶν αὐτῶν τῶν νόμων, καὶ παρ' ὅτῳ κείτω προστίθει· καὶ ἢ ἀντιῶ, διατί ὦν μὴ ἔκειν εἰς μέσσοι; διατί μὴ δέδεκται; διατί μὴ ἀνέγνωσαι; διατί μὴ τὸ Βαλευπύρον σωμάτων ἐπέπληται; εἰ γὰρ

ram reformidabat. Paulo post quum animadverteret male se agere, & injuria Senatum afficere; statim rediit in urbem, nihil a vobis supplicii veritus, quod sane vereri non poterat, quum nullum esset. Etenim in officinis quidem ob eam fugam male audiebat; nihil tamen erat, quod sibi timeret, quum omnia, quibus aliquod ei supplicium irrogari poterat, negligerentur. Hic interim in Senatum magna cum gravitate prodiiit. Hæc sunt, quæ contra Senatum patraſtis, imitati finitimos, Apamenses præferim, quorum Senatores ejusmodi multa indulserunt (satius enim est ita moderate loqui, quam dicere, quod fecerint) & hi Jovem omnia cominus intuentem vereri, atque timere se profitentur, cujus urbem omnino negligunt, & in deteriorem statum redigere non dubitant. De Cypri quoque Senatoribus habeo aliquid simile dicere. Hi siquidem hominem quendam vaftrum, fallacem, & instar vulpeculæ callidum, per iniquam immunitatem (a) Midam effecerunt; qui deinceps eos ipsos, a quibus immunitatem nactus est, immodico cœnore premebat atque vexabat. (b) Par autem erat, opinor, & vestro nomine dignum, vos Antiochenos finitimis potius exemplum recte muneris obeundi præbere, quam eorum vestigia,

(a) Divitem scilicet ut Midam, Phrygum Regem, cujus immensas opes, ac divitias nemo est, qui ignoret. Nota item Midæ fabula de ejus ab Jo-ve postulatis.

(b) Vel si mavis: Ego vero æquum censui vos, qui Antiocheni estis &c.

præsertim in rebus hujusmodi, sequi & imitari. Audio præterea, quod hic dictatur, esse quandam Imperatoris augustissimi (a) legem, qua sancitum est, ut omnes, quorum (b) avi Senatores sunt, in Senatu censeri debeant, etiam si e filiabus eorum prognati sint: quam legem adhuc extare vos iurjurando affirmatis, indicantes etiam eum, apud quem ea lex asservatur, idque verum esse non dubito. Cur ergo non affertur in medium? cur non ostenditur? cur non legitur? cur Senatus hominibus non impletur? Etenim si ex una parte ea lex est; ex altera, præsto vobis lingua, & magistratibus aures; quid impedimento est, quominus jus suum obtinere Senatus possit? Nihil profecto aliud, nisi quod vestrum aliquos Senatorum paucitas nihil movet omnino, nec angit, alios oblectat, aliis etiam utilis est; & iocundo plerique adolescentes, eo delictis, suam exteris operam impendunt, atque ministerium præbent. Hac (c) deinceps immunitate, quam (d) ita facile sibi compararunt, abutuntur, atque filiis vestris (e) Senatum pro nihilo ha-

ίσι μὴ ὁ νόμος, εἰσι δὲ ὑμῶν γλῶτται, εἰ δὲ ὅτε τοῖς ἀρχαῖς, τί τὸ καλὸν πρὸς βουλήν τῇ αὐτῇ κομισσάμεν; ὅτι φαίνομαι ἂν ἡ τοῖα πρὸς βουλῆς τῶν μὴ ἡμῶν ἢ λυσιτελεῖν πρὸς δὲ ἡμῶν. τοῖς δὲ λυσιστελεῖν. διαπύτο νόμοι πολλοὶ πρὸς ἀρίστους, παρὸς ἄλλοις λειπυργῶσιν. ὅτε ἀναστρέφουσι πρὸς ἀσφάλειαν πρὸς περὶ ταῦτα, παρὰ τῆς παλαιᾶς ἐκείνης διατάξεως ἔχοντες, μόνον ἐκ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τὸ συνίδρυον φέροντες, δεσπόται τῶν ὑμῶν ὡν, ὡς ἐπὶ μὴ δικαιοσύνης γὰρ τῶν τῶν δίκαια πεποιηκότων οἱ ἡδαικότες; καὶ τῶν μεγάλα ἀνηλωκότων οἱ μικρὰ δεσπόται δέονται; διὰ τὴν κακῶς δοκῶντα, καὶ νεμεσώματα, καὶ πρὸς δικαιοσύνης ἐγκλίσεις αὐτοὶ καὶ δόξαι μῆτοι τῶν ὑμῶν οὐδὲν ὁρῶσι. τί τῶν τῶν ὡς ἐπὶ ἡμῶν ἡδαιλέ χρεώδαι τῇ νόμῳ. νῦν δὲ ὁ μὴ νόμος καὶ τῶν οἱ δὲ τρυφῶσιν. ὑμεῖς δὲ ἐστὲ ἀπὸ τῆς φανερῆς χάριτος ἀποδιδόντες τῶν βουλαῖς τῇ ὀφειλόμενῃ. καὶ τί τῶν ἀναμεινῶν εἶδε, παρὸν ἔχον; καὶ τοι τοῖς ἀπολογῶνται τῇ ἑλπίδι μεμνημένῃ.

(a) Legem hanc memorat Zosimus lib. III. eamque Imperatori Juliano tribuit. Quod autem lex & ad nepotes e Senatorum filiabus ortos porrigeretur, id perpaucis municipiis concessum fuisse testatur ibidem idem Historicus.

(b) Habes cum ex hac, tum ex sequenti Oratione plures Theodosii M. constitutiones, quæ in Codice Theod. desiderantur.

(c) Adversus hujusmodi vacationem lata est ea constitutio: Nemo iudex civilium numerum vacationem aliquam præstare Curiali tenetur &c. Cod. Theod. l. XII. de Decurionibus.

(d) Vel si mavis: eo modico sumptu.

(e) Ad verbum: tantum non in capite Senatum ferentes.

νοι βασιλέας, ἐπεὶ ἡ τινὰς εἰς
Βαλὴν ἐτέγραψον, καὶ ἡ ἐλεγε-
χόμενά, φασιν, ἐπὶ τῇ ἐξουσίας
ἀργοί· ἐγὼ δὲ οἶμι μὴ καὶ τὴν
ἐκράτου εἰς ἀδικίαν χρίσις,
καὶ διεκλάπτειν ἡ οἱ ἄλλοι τῶν
δικαίων ἀν' ἐγγραφέντων, ἐστὶν·
ἀλλ' ἐκείνογε τίς ἡ οὐκ ὄντων, ὡς
ὅδ' ἐπὶ τοσοῦτα τινες ἐβύλοντο μη-
δένα ἐγγραφέντων, ἐξῆν ἂν; ἐί
γὰρ ὁ μὲν, ὡς μέγιστα ἐνερ-
γητῶν τῶτο ἰδίου· δέχεσθαι
δὲ ὑδὲς ἔξου, πομπῶν τ' αὖ ἦν,
καὶ δίκης ἄξιον, καὶ σαφὲς ἡ
προδοσία, καὶ κεκολλᾶσθαι ἐ-
χρῆν· μὴ ὅν, ἃ τῷ τῆς τιμω-
ρίας ἦν φόβῳ, πῶτα εἰς τὴν
γνώμην ἀνδρῶν. τίς γὰρ ἂν
περγε τὸν ἐκείνου θυμὸν ἔχον-
τα τὸ δίκαιον, εἰ, ὃ τῆς ἀρετῆς
Εὐλεπὺς κεφάλαιον ἦν, ὁρῶνθῆ-
ναι τῆς βασιλῆας, τῶτό τις ἐνε-
πόδρε, καὶ καλυπὼν αὐτὸν ἐποί-
ει τὴν μεγίστην πράγματος, καὶ
ἐπ' ὅτῳ μάλιστα αὐτὴ φιλοτιμώ-
σθαι παρῆν; μὴ ὅν μοι τὴν ἀ-
νάγκην αὐτῇ τῆς προωρέσεως λέ-
γε, ἀλλ' εἰ μὴ οὖν, ἥρκα ἀδελ-
τὸ βαθυμῶν, τῶτο ποιεῖται. καὶ
τί τὸ κέρδος, φῆται τις, ἂν ὁ
μὴ βασιλεὺς ἐπείσθη, τὸ δὲ
ἀντικρὺν γίνηται, καὶ τῶτο τὸ
δόγμα λυθῆναι; οἷσα ὅθεν ὁ
λόγος ὕψος· τὸν Ἀπρώνιον ἐνοῶ-
ν, τὸν ἀπὸ τῆς Χαλκηδόνος μέ-
χρι τῶν παρὸς Κιλικίας ὁρῶν ἀρ-

bentes) nullo jure dominantur. Quo
enim jure dominari possunt justis in-
justis? Iis, qui magnas impensas fe-
cerunt, hi qui modicos sumptus fa-
cere potuerunt? Attamen hi propter
temporum (a) iniquitatem in tribu-
nalibus ipsi sedent, & ante se filios
vestros stantes vident, atque patiun-
tur. Horum itaque nihil accideret,
si beneficio legis illius quispiam ve-
strum uti vellet. Nunc ea lex jacet,
penitusque negligitur; illi effluvia
libidine vivunt. Vos interea tempus
aliquando futurum dictitatis, quo
Consilia jus quæque suum obtinere
poterunt. Ecquid hoc diutius expe-
ctandum est, quum statim id habere
liceat? Quidam tamen se defendunt,
memorantque Juliani (b) tempus, &
imperium, quo nonnullos in Senatum
asciverunt. Propterea, inquiunt, obijci
nobis nequit, nos desides in auctori-
tate nostra vixisse. Mitto, quod etiam
tum iniqua gratia maxime potuit,
quodque plures ex iis, qui adscribi
merito debuissent, Senatum subterfu-
gerunt; hæc omnia præteribo: hoc
unum dicam (ecquis autem hoc igno-
rat?) fieri nullo pacto potuisse, vel si
maxime voluissent, ut nemo unus in
Senatum adscriberetur. Nam si quis
animo in Senatum ipsum valde bene-
fico sponte se se obtulisset, & rejectis-
sent eum omnes: iniquum profecto
facinus patraissent, atroci supplicio di-

(a) Vel: ob improba decreta, quæ statuta sunt, & obtemperant.

(b) Libanius ergo, ut ex hoc loco clare liquet, scripsit hanc Orationem
post Juliani Imperatoris obitum, quum esset ætate longe proventus.

gnum; atque proditores manifeste deprehensi, puniri quisque maxime debuissent. Ne dicas ergo te tum sponte fecisse, quod supplicii metu fecisti. Quis enim justam Imperatoris iram perferre potuisset, qui præclarum Juliani studium (a) Senatum juvandi (quod ipsius virtutis præcipuum caput erat) impedisset? quique rei maximæ, quam vel ipse optare maxime debebat, obstitisset? Ne itaque mihi necessitatem pro electione, & spontanea voluntate obtrudas; sed ingenue porius fatere, vos in præsentia desidem vitam degere, quia nunc impune ita vivere licet. Quid prodest, inquiet aliquis, quod Imperator supplicanti- bus annuat, & aliud impedimento sit, ejusque placitum irritum faciat? Scio quid per hæc significare velitis, Apronium (b) scilicet, (qui regionibus Chalcedonem inter, atque Ciliciæ fines interjectis præfuit) Senatorum cætus misertum, Imperatori infelicem eorum statum indicasse, & remedium ab eo petiisse, & ad opem ferendam adhortatum fuisse; sed accidisse nescio quid, quod eum repente a sententia deterruit. Sed illud in primis magnæ laudi fuit, tum Senatoribus, quod non tacuerint; tum ipsimet Apronio, quod misericordia permotus, eisdem opitulari studuerit. Deinde verisimile est nonnullos eo-

χροντα, καὶ ὡς πλήτε τοὺς βασιλεῖς, καὶ ὡς ἐμύστε βασιλεῖς τὴν αἰὲν αὐτὴν τύχην, καὶ ὡς ἤκτεν ἱατρίαν, καὶ ὡς ἔπειθε, ἔπειθε, καὶ ὡς ἐγένετό τι τὸ μετατρέσθαι. ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἀμφοτέροις κόσμος ἢ μικρὸς, τοῖς τε βασιλεῖς, τῷ τε Αἰσωνίῳ, τὸ πᾶς μὲν μὴ σιωπῆσαι· τὸν δὲ συλλαγῆται. ἐπειτα χρὴ νομίζειν τιπὸς τῶν φυχῶν βουλευόντων μεμνημένοι, γνότας, ὡς ἢ παρὰ πασιν ἡμελῆται παρὰ τῷ κρατύνει τὴν πόλει αἱ βουλαι· εἰ δὲ καὶ μὴ τῆτο, ἀλλὰ πεφύλακται γὰρ τῇ σπουδῇ τῇ αἰὲν ταῦτα τοῖς βουλαῖς; τὰ πρὸς αὐτοῖς δίκαια γράμματα, ἃ ἤκεν εἰς τὸ βασιλεῖος, ἀπὸ τῶν ἐκείνων λόγων ζητῶντα ἐπικουρίας. εἰσὶ δὲ, οἱ λέγουσιν αὐτὸν, ἐφ' ὃ μὲν εὐδύς ἤκεν, ἔσται· βουλευέσθαι δὲ τοῖς βασιλευσιν αὐτῶν δόξαν αἰνῶναι τοῖς βουλαῖς· ὃ ἔκ ἐν ἐπ' ἣν ἐμμετέρω, τῶν ἀπαταχῶ βουλῶν τὰ πρῶτα μνησασμένων. εἰ γὰρ ἀλλὰ ἐπ' ἀλλοῖς ἀφικνέτο γράμματα, ταῦτα δέοντα, καὶ πόλεως ἐκάστη ἑώρα τῇ εἰζαν κεκακωμένην, καὶ γῆ τε καὶ θάλασσα ταῦτα ὠρύρετο, πάντῃ μαχομένην ἡττάτο ἐν τῇ πληθούσῃ τῶν ἰκετευσόντων· οὐδὲ τοῖς ἢ δεηθεῖν, τὰ τῶν δεκ-

(a) Hoc præclarum Juliani studium magis magisque patet ex ipsius Imperatoris constitutione Cod. Theod. de decurionibus.

(b) Apud Ammianum Lib. 26. memoratur Apronianus quidam vir integerimus, isque Romæ præfuisse dicitur.

δίττω βίβλαται ὥτε εἰκός
 αἰ καὶ ἡμῖν ἐγκαλοῖεν οἱ πα-
 τὲρ πόται, ὡς παρ' ὑμᾶς, ὡς ἐ-
 χρῆστον, ἀτυχεύσαντες. καὶ μάλ-
 λον γὰρ ἡμῖν, ἢ ἄλλοις, ὅτῳ περ
 εἰς μέγιστον τάξει τὸ πρὸς Ἀστυ-
 χείας ὄνομα. παρὸς τούτου τό-
 τος κἀκεῖνος αἰ τις ὑμῶν ἐτι-
 μιμῆται, ὅτι πλείονος κατ' ἐ-
 καστον ἑαρ ὁρῶντες τῶν ἐτι βου-
 λευόντων, ἢ βουλευουσῶν γε
 παλῶν, τὴν μὴ εἰς Βηρυτὸν,
 τὰς δὲ εἰς Ρώμην, οὔτε ἀχ-
 θεῖτε, οὔτε ἀναγκάσει, ὅδ'
 ὡς τὸς ἀρχόντας εἰσόντας, φθίγ-
 γεσθε τὰ εἰκότα. καίτοι τίς ὅ-
 τῳ βραχὺς πρὸ γνώμῃ, ἢ λίαν
 πᾶς, ἢ χρόνος, ὡς μὴ δύνα-
 σθαι μαθεῖν, ὅ, τι βύλεται τοῦ-
 τοις τὸ πλεόν; ὅτε γὰρ ὑπὲρ
 δικαιοσύνης, καὶ τοῦ μὴ λα-
 θεῖν δράστης παρὰ τοὺς νό-
 μους, εἰς Φοινίκην πλέεσθαι, ὡς
 πρὸς τὴν ἐπείραν, ἵνα ἀφ' ἐκα-
 τήρας φωνῆς ἔχουσιν τὴν βουλὴν
 ἀρετῆν. ἀλλ' ἵνα ἀφορμὴν εἰς
 τὸ πρὸς βουλὴν ἐκδύναται τὸς νό-
 μους μὴ ἔχουσιν αὐτοί, πρὸ γλῶτ-
 ταν δὲ κἀκεῖνοι. καὶ ἐκ ἐψεύ-
 θητάς γε ἐλπίδος. ἀλλ' ἰσχυρὸν
 ἔδεικνυσθαι αἰ ὅπως, ἢ καδιστῶ-
 σι νῦν. ἴδωι τοῖσιν ὑμᾶς εἰδόν-
 τας, ὡς ἐπὶ τῇ βουλῇ ταῦτα,
 βοηθεῖν. καὶ τις αἰ ἦν λο-
 γος ἐννοεῖται τοῖς ὁμοτιμῶν.

rum, qui fugam meditabantur, in re-
 gione sua mansisse, quum ab urbium
 moderatore Senatorios coetus haud
 omnino negligi cernerent. Sin minus,
 at asservantur (a) ab Senatoriis
 ordinibus peculiari studio decreta ipsa,
 ad eos missa, quæ Palatium ingressa,
 eorum vocibus postulabant, ut sibi
 manus porrigerentur. Sunt vero qui
 dicant, ipsum id omisisse, cujus gratia
 statim venerat, atque cogitasse Valen-
 tiniani (b) decretis inherendo, Sena-
 toriis ordinibus opem ferre. Quæ res
 adhuc suspensa & infecta non esset,
 si quod nonnulli fecerunt, id ceteri
 omnes imitari voluissent. Etenim si
 benemultas hujusmodi supplices li-
 teras, alias post alias, Imperator ac-
 cepisset, ex quibus uniuscujusque
 civitatis radicem male se habere per-
 spexisset, si terra & pontus hæc undi-
 que resonassent: tandem aliquando
 qui adversantur, supplicantium nu-
 mero victi, cessissent. Nunc illorum si-
 lentium, horum omnium preces irri-
 tas omnino fecit. Quare qui circa
 Pontum incolunt nos jure ac merito
 reprehendere possent, nobisque vitio
 vertere, quod ope, qua plurimum
 egebant, frustrati nostra culpa fue-
 rint; & eo magis nos, quam alios in-
 cularent, quo magis Antiochia di-
 gnitate cæteris omnibus antecellit.
 Illud præterea vobis vitio verti pos-

(a) In Tabulario scilicet, seu Archivo, quod Sallustio scrinium dicitur, ubi decreta & authenticas epistolas asservari consuevisse testatur Plinius *Lib. X. epist. LXXI.*

(b) Plura Valentiniani decreta Senatoriis ordinibus uilia vide, si placet in *Cod. Theod. l. c.*

fer, quod verno quoque tempore (a) quum videatis Senatorum liberos, vel eorum, qui hoc munere functi sunt, alios (b) Berytum, alios Romam navigare, id æquo animo feratis, nec indignemini, neque Magistratus hac de re, ut par esset, educendos cureris. Ecquis est ingenio tam puerili, tam stupidus ac bardus, ut quid eorum navigatio sibi velit, intelligere nequeat? Non enim Phœniciam petunt iustitiæ causa, quod sciant se contra leges egisse; nec in aliam regionem navigant, ut aliena percepta disciplina Senatui prodesse possint; sed ut aliquam Senatu vacandi causam alii per leges, alii per linguas nanciscantur. Neque sane spe sua frustrati sunt; novimus enim omnes ubi nunc ipsi vitam degant, quum alibi commorari deberent. Oportebat itaque vos, qui hæc omnia probe nostis, Senatoriis ordinibus opem ferre; & si quispiam alicui vestrum adversantidiceret, *quid tibi, bone vir, leges de puerorum educatione præscribis? plures ad eam patent viæ, quarum ego eam sequi malo, quæ tibi magis aridet*; tu contra pulcherrimæ ratione fretus, reponere posses, eum, qui hæc vias ingreditur, tantum non

τοῖς ὁρὸς τῆς ἐχούσης εἰσὶν ἄνθρωποι τομοδετικῆς, ἀνθρώποι, περὶ παιδείας; πολλὰ γὰρ ὁδοὶ ταύτης, καὶ πορεύομαι γὰρ πύτων, ἢ ἂν εἰδῶ τοὶ δὲ ἐξ ἡμῶν ἀντιπεῖν, ὅτι ὁ ταύτης ἐρχόμενος τῆς ὁδοῦ μοιροῦται βολὰ δρασμὸν αὐταῖς ἀπὸ τῆς βουλῆς εἶναι. τῇ γὰρ ἐκ ταυταὶ ταῖς πόλεσι πολιτυόμενα μάταιον ἐκείνοι ἐπάτησαν ἢ, ἐὰν μὴ τῶτο, σμικρὸν. (c) εἰδοῦσαν δὲ αἱ σφόδρα εὐδοκίμητατες, ἀπ' ἡδεῖραν πύτων εἰς ὁρὰμα ἐλθόντες. ἀλλὰ ἀπὸ τινος ἐκείνων, ἃ τῶν ὑβρισταί π, ἢ ἀποπεπιδάκτους, ἢ χέτω γενόμενα πρὸ φύτιν πῶς γὰρ αἱ; ἀλλὰ διὰ τῆς σημείου τουτουσί, τοὺς ἐκ ἀξιώσεως εἰδέναι τῆς ἐαυτῶν. ὅσην ἔν ἐπὶ τοὺς νόμους ἐπαίγεται, ταῦτα δ' ἂν εἴποιμαι καὶ περὶ τῶν ἑτέρων, κέραται ἔστω, ἐκ αὐτῶν ἐκείνων ἐξῆς τῶν δὲ ἐξ αὐτῶν φιορβίων. οὐκοῦν καὶ σὲ δεῖ σκοπεῖν ὅπως ἡ ἐμὸν δῆμιος τῆς ὁδοῦς, ἢ πάλιν ἐξῆς αὐτὸς ἐν τῷ (d) βουλευτηρίῳ. πολλὰ δ' ἂν ἐξεύροιεν φροντίδες. τὸ δ' ἐν προχέρονται, ὁ πατὴρ εἰσελθὼν εἰς τὸ βου-

(a) Adversus eos, qui de sua in alienam civitatem se se transferebant, ut omnis Curiae subterfugerent, extat Constitutio ad Maximum in Cod. Theod. loc. cit.

(b) Phœniciz urbs, Justiniani tempore legum studio celeberrima; quo se tunc temporis adolescentes conferebant specie tenus ut legibus operam navarent, recipia vero ut se a civilibus muneribus subducerent.

(c) Codex c. ἰταῖς δι.

(d) Ibid. ἐν τῷ δικαστηρίῳ, in tribunali.

λιωτέρως, ἢ ὁ ἐπίτομος, ἢ ὁ
ἐκθετός, ἢ ὁ ὁμολογητάς, κἄν
ἐπ' αὐρῷ ἐκείνῳ ἀδίκηται, μὴ
τι τῶν γε ὀφειλομένων ἀπορρή-
σασθαι πρὸ πόλεως. τί τοῦτο δε-
δράκεται; μάλλον δὲ ἐμειλίτα-
ται; τῶν δὲ Φοινίκων τὴν βου-
λήν ἀδυσαν, ἀπὸ Γόμης ἐξ ἀσ-
τῶν τῶν τῷ σοφιστοῦ χρεῶν ἀ-
φελούταται νεανίτσους, οἱ λι-
πυργίῳ ἔχοντες ὥστε ἐκείνους με-
ταμέλειν τὴν πλῆθ, καὶ τῶν
περὶ τὸν θύμβριον ἀσπασμένων.
τῷτο πολλὰς αἰ ὅτις τε πόλε-
ωσι, ἐφ' ὅσας ἢ τῇ ταῦτα συμ-
μαρτυροῦντες ἀρχαῖοι ἐγγίνοιο πρό-
νοια· ἀλλ' ἔτι βελτίστηται, ὡς
περ' αὐτὸς ἐμῶς· αἰδέεσθε γὰρ
τῆς λόγους; τὴν πόλιν δὲ ἢ;
τὴν Βυλῶν δὲ ἢ; τὴν γῆν δὲ, ἢ
τακτομένους ἐδίδεκε, τὸ βυλαιο-
πῖνον δὲ τοῦτο, τὸ δὲ ὑμᾶς ἀ-
δελοί, ἐκ αἰδέεσθε, οἱ ὧ ποπ-
τὴς λειτουργίας ἡρατῶν οἱ ἐξα-
κόσιοι; νόμοι γὰρ ὑπὲρ τῶν συ-
νηγῶν καίνονται, κἄν ἐπ' αὐτοὺς
ἰλδῇ τις, γέλωτος πολὺς· ὁ-
μῶς δὲ κωμικούς μὴ μὲν παρα-
βύνηται· διδάσκει δὲ τοὺς λυ-
σσαι κυρίους, ὡς ἀμείους ἀν-
τοῖς ἐπὶ νόμους ἀντὶ τῶν θε-
πῶν, οἱ βουλήτορες μάλιστα ἀν-
τιθέσθαι πόλεως, ἢ τοὺς ἐπί-
οικους. πολλοὶ δὲ ἤδη νόμοι πε-

aperte denunciare, per eas ab Senatu
patere fugam; liquidem harum ur-
bium moderatoribus (a) utrumque su-
pervacaneum est, vel parum certe
prodest. Neque per hæc celebra-
tatem adepti videntur, quotquot cele-
bres evasere; sed id obtinuerunt per
quædam alia, quæ nunc humi dejecta
jacent; quæ profecto non natura sua
deteriora facta sunt (qui enim fieri
poterant?) sed horum virorum gra-
vium culpa, qui patrias disciplinas
nosse dedignantur. Quisquis ergo le-
gum studium amplectitur (idem & de
aliis dico) is aperte quodammodo cla-
mat, se id agere non legum ipsarum
amore ductum, sed eorum gratia, quæ
inde proficiuntur. Diligenter ergo
tibi considerandum, quomodo vel has
ad fugam vias intercludere possis, vel
ipsum in Senatu rursus habere. Cu-
jus rei plures accurata diligentia ra-
tiones invenire poteris Et quod facili-
limum est, prodeat in Senatum pa-
ter, vel tutor, vel adolescens ipse pa-
ber; atque spondeat hic urbem ab se
nullo unquam jure fraudatam iri,
etiam si ad summum utriusque illius
studii apicem pervenerit. Quid ho-
rum fecistis? imo vero quid facien-
dum curastis? E (b) Phœniciz porro
Senatoriis cœtibus eum omnes sus-
piciunt, maximisque laudibus effe-

(a) Cum lævum, tum linguarum studium, quorum prætextu se publi-
cis oneribus subducere, atque Romam, & in alias regiones navigare solitos
supra dixit.

(b) De revocandis Senatoribus onera publica subterfugientibus emat Con-
stitutio Imp. Honorii, & Theodosii in Cod. Theod. l. c.

runt, qui e sophistæ manibus ipsi adolescentes Roma in suam quemque regionem abduxit, & in officio suo ita retinet, ut hosce cum navigationis, tum impensarum circa Tiberrim factarum poeniteat. Quod sane plures aliæ civitates obtinere poterant: ex scilicet omnes, quibus Præfectus consulere atque prospicere studebat. Sed ipsæ, quemadmodum vos, noluerunt. Ita ne (a) vero ? literas colitis, atque veremini ; vestram autem urbem nihil omnino veremini ? nihil veremini Senatum ? nihil iteram, quæ vos natos excepit ? nihil hunc Senatus locum, qui vestra culpa miser evasit ? in quo jamdudum sexcenti viri munera publica capebant ? Enimvero latæ sunt leges de patronis, contra quas si quispiam insurgeret, risum atque cachinnum moveret. Has leges haud ecquidem ipsi violatis; iis tamen, penes quos potestas est, persuadere conamini abrogandas eas esse, ferendasque alias hisce meliores, quæ civitates potius, quam privatas (b) nonnullorum familias commodis augere valeant. Multæ porro fuere leges, quæ jamdudum hoc de ordine latæ sunt, & deinde sublata: nec mirum, si sublatis iis, quæ de civitatibus ipsi conditæ sunt, sublata quoque sint hæ, quæ de ordine isto latæ fuerant. Jam vero quidam adstantium erigitur, & eo, quod huc non accefferit, poenas se de-

ρί τῶδε τῷ ἔθνεϊ & ἐπὶ θῆται, ἡ δὲ λήνεται, ἡ δὲ τοὺς ἄλλους, ὅτι τῶν πόλεων πλείονας, ἀναρῶντων, τὰς κατ' ἐκείνων ταῦτα παθεῖν. ὁ δ' αὖτις ἀρεταί ημῶν, καὶ τὴν μήτηρ δὲ τοῦ ἡγεῖν ἐκμετῶσαι φησὶ. ἰδεῖν τὴν τῶν κοσμησῶν τῶν ἡμετέρων, ὅμοιός τε τοῖς σωτήρα μὲν τῶν βουλῶν, τὸ σπέρμα δὲ παρ' ἡμῶν ἰδὲν τὰ περὶ τοῦ τοῦ ἀρετῆς. πάντας δὲ οἱ τοῖς ὀλίγοις ὁμῶν εἰσὶ τῶν τῇ διακοπῇ ἀρετῆς ἀλλ' ὅτι ἀρετῆς ἀρετῆς, ὅτι ἀπορῶν τῶν περὶ τῶν βουλευσῶν, ἀνὰ τὰ τῶν βουλῶν, τὸ τοῦ. ἡμῶν δ' ἐπ' αὐτὸ πᾶσι τὸν κοροφῶν τῶν καλῶν. οἱ γὰρ διὰ τὴν γενομένην αὐτοῖς ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολῇ, τὸ δὲ πᾶσι τῶν πόλεων ἀπορῶν ὅτις δίκαιοι, & παρὰ τοῖς μὲν τὰ τοῖς τοῖς, καὶ μὲν ὅτις μικρὰ διαπορῶν, περὶ τοῖς δὲ δὲ ἀπορῶν ἀπορῶν, καὶ μὲν τὸ Εὐμεχθῶν οἱ ὁμοῖοις λείπειται καιροῖς, αὐτοῖς σύμβουλοι βουλευταῖς γεγῆναι περὶ τοῖς εἰς τῶν τοῖς ἐκείνων. οἱ δὲ εἰς τὴν λήναι κατὰ τῶν, εἰδόντων, παραποῦντων, παρακαλόντων, ἐκείνων, ὅτις τι καὶ προσιδόντων ἀρῶν, τὸ παρὰ τῶν γένων. εἴτα ἐκείνων τὸς ἐκείνων, πλείονας τῶν ἐκείνων, εἰ τῶν λαμπρόντων ἐκείνων, εἰ τῶν εὐδοκί-

(a) Hæc in MS. c. efferruntur sine ulla interrogatione.

(b) Advocatorum scilicet, quosum utilitati prospiciebantur.

μούσῳ, ἐὶ φίλοι γεγόνασι
 σφίσι· οἱ τῷ Πάμῳ ἄγον-
 τες, ἐὶ δὲ ἐκείνων αὐτοῖς ἀρ-
 χὰ πλησίον· καὶ ἀκούσῃ
 τι ποιῶσι, οἷον βούλονται,
 ἀδυσμία, κρότος, καὶ γεγό-
 νασι ἡτίους· καὶ ἢ δέλῳ αὐ-
 τοῖς ὥς, ὅς ἐχούσι ἐν τῇ
 βουλῇ παῖδας, ὧς ἐκείνοις ἔ-
 σονται, καὶ θεραπεύουσι υἱ-
 εῖς πατέρων, τοῖς αὐτῶν πα-
 τράσι δεδουλοκότων· θύουσι
 θεοῖς, καὶ συγχάρουσι αὐ-
 τοῖς τε, καὶ τοῖς ἀπεσπυλά-
 σι, καὶ τοῖς ἀπεσπυμένοις,
 καὶ λέγουσι δὴ σαφῶς, ὥς ἐ-
 παύουσι τῇ βουλῇ φοβεροί·
 οἷς δὲ ἐ συγκαίρεις εἰσὶ, συ-
 νοικοῦσι μὴ αὐταὶ στρατιώταις,
 μέμμεται δὲ οὐδεὶς ὑμῶν τοῖς
 γάμοις· τοῖς βυλάσσι δὲ τίκα-
 νται παῖδας ἀδελῶν· εἴτε ἐ-
 ξελήλυθεν ἔστια τῆς βουλῆς δι-
 υμενάων, καὶ Πάμους· ὁ δὲ
 ποιῶντα εἰργασμένοι· πατὴρ δὶ-
 τε τῆς κηδεύας, διὰ τὴν ἐλ-
 πίδα, τίμιος, ὃν χεῖρ ἀτα-
 σι φορτίοις πιέζειν, καὶ μὴ
 δ' ἀναπνεῖν ἐπιτρέπει αὐτῷ τῶν
 ἡδικημένων μηδέν, δίκης πᾶ-
 ναι, καὶ ὅπως εἴη τοῖς οὕτω
 τῇ βουλῇ λυμαινομένοις παρά-
 δειγμα· ἥδη ποῖον τις ὑμῶν ἐ-
 ποιῶντι τι πρὸς ταῦτα εἶπεν,
 ὥς ἀρεπφοδοῖον, εἰ τις ὀρέγοι-
 το βελτίονος οὐχέματος· τὸ πο δὲ
 εἴη τῷ πολέτῳ, καὶ θ' ἢ ζῶ-

diile fatetur. Volet ergo confessum
 nostrum ornare, atque legem, jactō
 a nobis femine, Senatoriis ordinibus
 salutarem feret. Mittatur itaque le-
 gatio; sunt enim in exiguo vestro nu-
 mero quidam ad id munus obeun-
 dum apti & idonei. Hos tamen nec
 eligitis unquam, neque mittetis; via-
 cet enim pars male affecta, atque le-
 gationem volentes, si qui forte sint,
 qui velint, impedit. Venio nunc ad
 summum ipsius improbitatis atque
 nequitiae culmen. Etenim qui benefi-
 ciis affecti ad meliorem ampliorem-
 que fortunam pervenerunt; quique
 propterea solum hujus urbis osculari
 perpetuo deberent, operamque dare,
 ut ejus facultates augerent, & quæ
 possidet, quamvis exigua, conserva-
 rent, quæ non habet, acquirerent, &
 in hujusmodi occasionibus ne ipsi-
 met Erechtheo quidem cederent: ii-
 dem ipsi malis adhortationibus pra-
 visque consiliis effecerunt, ut Sena-
 tores filios suos Romam mitterent.
 Atque hi, quum adolescentes in por-
 tum descendunt, præsto sunt, plausi-
 bus eos excipiunt, animos addunt,
 efferuntque laudibus, & fortasse (a)
 pecuniam aliquam, ab eorum paren-
 tibus acceptam, proferunt. Deinde
 adstantes mercatores interrogant, an
 illustri & claro illi genere prognati
 sint, an eorum amici, qui Romæ domi-
 nantur, an ab hisce magistratus atque
 præfecturas brevi consecuturi sint.

(a) Magis magisque pueros alliciendi gratia.

Quod si responsum aliquod optatum accipiant, hilariorum statim vultum præferunt, exultant, atque læticia gesticunt. Et si perspectum habeant filios, quos habent in Senatu, sub eorum jurisdictione futuros, colunt etiam verenturque filios eorum, qui istorum parentibus olim obsequentes fuerunt. Diis offerunt sacrificia, gratulanturque cum ipsis, qui navigationem susceperunt, tum eorum parentibus, qui miserunt, palam aperteque prænuntiantes, eos Senatui metuentes brevi reddituros. Quis item filiarum sunt, hæc militibus nubunt, & nemo vestrum damnari ejusmodi nuptias. Senatoribus autem filios pariunt famulæ; atque ita Senatus opes partim huc, partim illuc, cum hymenæis, tum irineribus, Romam susceptis, distrahuntur. Bonus vero pater familias, qui hæc agit, cum propter affinitates, tum propter spes, magno in honore habetur; quem lapidibus, & oneribus omnibus obrui oporteret, & ne respirare quidem ab ullo eorum, qui læsi sunt, permitti, ut ita supplicio affectus, iis, qui nondum Senatorios coetus læserunt, insigni documento foret. Dicit fortasse quispiam, nemini vitiotribuendum, si quis forte meliorem amplioremque conditionem optet. Scilicet hæc vox eorum est, qui omnia miscunt, & urbis statum, in qua vivimus, sus decue vertunt. Etenim si quispiam officium aliquod a lege sibi prescriptum deferere posset, & aliud eo præstantius querere, idque sine inju-

ρίῳ, κινήσει· εἰ γὰρ ἐν, ὁ μὲν τις ὑπο τῆ νόμου πύκτειται, τὸ κατὰ δίκην, ζητήσει δέ τι μείζον, ζήτησιν δὲ ἔα ἀδικήσει, ὁ μὲν στρατιώτης ἔξει τὴν παρὰ τὴν τῶν τῶν, τὴν στρατῶ δὲ ὁ τῶν ἀρχῶν· ἔται δὲ ὁ μὲν ταῦτος ἀπὸ τοῦ κυβερνήτου, ὁ δὲ χορὴς ἀπὸ τοῦ διδασκάλου, ὁ δὲ οἰοχόος τῶν κίδικαρίων, κατὰ κλίνας, πῆται μὲν τὸ δασπότη· διατὶ δὲ καὶ τοῦ τῶν τῶν τοῦ τοῦ ἀποτυμωτίζουσι στρατῶν; ῥῆθρον γὰρ κακῶς τοῖς εἰπὲν, ὡς τὸ μὴ μάχεσθαι τὸ κινδυνεύει ἀμείνον· ἰσχυρὸς τὸς ἐκπαιγμένους τοῖς βασιλεῦσι πολυμημένους, καὶ δοκῶντας θάνατον ὀφείλει τὴν δίκην· τὴν χάριν, εἴποι τις ἂν, ὁ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν; τὸ γὰρ κρατεῖν τὴν κρατεῖσθαι, & τὸ ποροῦσθαι τὴν, τὸ κελδοῦμαι τοῖς ἀρετῶτερον εἶναι· πρῶτον μὲν ἐν τῇ τῶν, ἢ τις ἂν ἦν λαμψρόν ἐκ αὐτῆς· εἶναι, & καλόν, καὶ δίδαιμον· τὸ δὲ ἀπορῶν τοῖς λαμψρότερος τῶν εἰς τὸς νόμους ἀδικῶν, τὴν καλόν; τὸ γὰρ δι' ἀδικίας κινδύνει, πῶς ἂν ἦν δίκαιον; ἀνάγκη γὰρ ἰοικέται τῇ ῥίζῃ τὴν καρπὸν· ὁ δὲ ὅς μὲν τῇ μὴ βουλάειν ἀδικῶν, ἐν δὲ τοῦ τῶν φάσκειν ἐκ ἀρχῶν ἦκον, ἴτω τὸ καλόν τῶν κακόν, τῇ κακῶς ἰσχυκίται· φέρε· εἴ τις ἀμείνων μνηστὴρ πένητι, μίαν ἐχούσῃ καταφυγὴν τὴν ὑπὸν, παρακαθεῖσθαι μὲν ἐκ αἰτίων· χωρίσας δὲ ἐπὶ διόδρα, καὶ κήτους, καὶ ἀνδρῶν,

τριφυῶν ὀνταύθα διάγει, καὶ τα-
 ως κακὸς ᾄει πὺν πικρὰν κρίνει-
 τε, τῶν, εἰτέ μοι, σώσει τὸ,
 τῆς ἀποστερήσεως ἐκείνης; ταύ-
 τῃς ἡδὺν πὺν διατριβῇ εἶσα; ὡ
 κάλει· αἰδῶν, ἐν τῷτο εἰώρει, τῇ
 πρῶτῃ, ἢ δὲ ἡδύατος, ἔκ ἔι-
 δες; ἢ ὡς ἀμεινον ἢ τὸ κυ-
 λινδῶσαι ἐν αἰδέσει, τὸ ἀδελ-
 νῆσαι ἐπικυλινδῶσαι μητρός; ἢ
 δὴ τῷτο ἀεὶ σκοπεῖν, εἰ τὸ μὴ
 βυλεύειν τῷ βουλευέντῃ ἀποώπα-
 ρον· ἀλλ' εἰ τὸ βουλευέντῃ τῷ
 μὴ βουλευέντῃ εὐτεβέστερον. εἰ δὲ
 ἔστι δόξουσί τι λέγειν, τί μὴ
 τῆς ληΐας θαυμάζωμεν, οἱ ταῖς
 σφαγῆς τῆς οἰδοῦς κελεύει κα-
 σθῇ, ἀφέντες, ὁ τῶν ποιῶμεν, τὸ
 σκοπεῖν, ὅθεν ἂν ἀποφύγῃαι τῆς
 οἰδοῦς οἰδοῦς ὦν· καὶ γὰρ τῶν
 δοῦν τὰ αὐτῶν ἔστι μὲν ποι-
 εῖν, εἰπεὶ δὲ ταῦτα αὐτὸς τὰ ξι-
 φῖδια βοῶν πὺν ἀπαλλάττει, καὶ
 ἀγῶντος, καὶ ποταμοῦ, καὶ τῶν
 ἀλῶν, τῶν ᾄει γῆν, πόρῶν, ἢ
 ταχέως φέροι τὸ πλεῖστον. ἀλλ'
 ἐπεὶ δὴ τῇ πὺν κώμῃ ἐκείνῃ,
 καὶ τὸ ἐν αὐτῇ γένος, ὡς ἐ-
 ξεκόπη, μέχρ' ὅτε ἐν γάλακ-
 τι παιδῶν ἀπολεθόντων τῷ πυ-
 ρὸς, ἀποιοιθῆντος, οἶμα, τῷ-
 τὸ πὺν βασιλείας, ὅπως μὴ πᾶ-
 λιν αἰαφύσεται τὸ δεινὸν ἐκεί-
 νο γένος. διὰ τῷτο φέρουσαι
 ταῖς ἀγκάλας αἱ μητέρες τὰ τέκ-
 να, ταῖς τῶν ὁμῶν χερσὶν
 ἐωθῶντο μετ' ὄργῃς εἰς τὴν φλό-

ria; profecto miles cohortium Praefe-
 cti munus arripiet; Praefectus, Ducis;
 nauta, navium gubernatoris; saltator,
 Choreæ magistri; & abjecto poculo
 pocillator una cum domino discum-
 bet, simulque epulabitur. Qua de
 caussa dux milites ordinem dese-
 rentes (a) fustibus cædit? facie-
 le enim se defendere possent, si di-
 cerent, satius esse pugnare detracta-
 re, quam vitæ periculum in acie subi-
 re. Scimus nonnullos in Imperatores
 ipsos impetum facere, eosque adoriri,
 quos propterea capitali supplicio di-
 gnos judicamus. Quid ita? dicit is, qui
 principatum invadit. Melius est enim
 imperare, quam imperio subesse; præ-
 cipere, quam aliorum præceptis ob-
 temperare. Bonum itaque, & hone-
 stum est suum quemque servare ordi-
 nem, quum id omnibus honoris sit at-
 que gloriæ; sed occasionem honoris
 querere contra jus fasque, quomodo
 bonum, & honestum esse potest? quod
 iniustitia partum est, quomodo justum
 esse poterit? fructum enim radici suæ
 respondere necesse est. Qui porro Se-
 natui per injuriam interesse detractæ,
 atque propterea dignitatem aliquam
 auctoritatemque nanciscitur; sciat
 bonum hoc ideo malum esse, quod
 male partum sit. Agedum si quis in-
 foelici matri suæ, morbo laboranti,
 solatium hoc unum, filium nasci, ad-
 sistere nollet; & interim in amœno lo-
 co, arboribus, hortis, floribus ornato

(a) Neque fustibus modo; sed etiam morte, & sepulture privatione. Tribu-
 nos puniri solitos tradit Julianus Ep. XVII.

vitam beatam ageret; atque deinceps ut impius in matrem accusaretur: numquid, amabo te, si diceret diversorium illud tibi dulcius atque jucundius esse, quam matri adlittere, valida se ratione tueri videretur? O monstrum omnium pessimum! jucundum tantummodo nosti, & (a) honestum a te nefarie violatum ignoras? nescis longe melius esse matris ægrantis curam gerere, quam in floribus volutari? Non est ergo considerandum, utrum minus molestum, Senatu ne abesse, an eidem interesse; sed utrum æquius, & honestius. Quod si satis idoneam excusationem hi vobis asserre videntur: quid mirum, si prædones, posthabita cura, qua nunc viatoribus iter tutum efficere studemus, perpetratis ubique cædibus, vias intercludunt? Hoc enim modo, fateamur oportet, ampliores quisque suas fortunas faciunt, suisque se se pugiunculis a bobus, atrato, satu, cæterisque rusticanis laboribus expediunt, atque cito divites evadunt. Sed (b) viget adhuc memoria illius vici, qui penitus una cum incolis delerus est, nemini, ne lactentibus quidem pueris, igne parcere; quod optimo sane Imperatoris consilio factum est, qui cautum

γα. εἰ δὲ τὸ αὐτῶν ποίειν οὐ-
ται, καὶ ἐγείγουν, ὅτ' αὖ ἐ-
πλέττω κακῶς, ὅτ' αὖ ἀπέθνη-
σκον· ὅτω δὴ καὶ ἄλλ' τῷ πα-
ρόντος, γινώσκω τὸς εὐδαίμων δι-
καιος ὢν. ἀδικῶν δὲ, καὶ κα-
τὰ τὸτο ἰχθύων, ἰσὺ δίκην ο-
φείλω τῆς ἰχθύος· ἥδεκα τὸ αὐ-
τῷ τῷ δόνασθαι μὴ δίδωθ', με-
ζόνως κακοδαίμων, ἢ εἰ ὑπερ-
καί τὴν δίκην. ἄξιον δὲ μὴδὲ
καίτοι παρελθεῖν, πολλὴν ἔχον
αἰτίαν. ἢ βοηθεῖται τοῖς βοη-
θείας δεομένοις, οἷς πάρεστι δύ-
νασθαι. ἀλλ' οἱ μὴ πωλεῖται τὰ
σφῶν αὐτῶν, ἀτορία συμμα-
χων, ὅμως δὲ πρῶτως φέρεται
τὰς τοιαύτας τῶν ἀπάτειν, ὡς
δὴ ὕδεν τῇ κακῇ μετήχουσι.
καὶ ἢ τῷτ' ἐστὶ τὸ χεῖριστον, ἀλλ'
ὅτι τῶν μὴ αὐτοὶ καταβάλλου-
σι τὴν τιμὴν· τὰ δὲ τοῖς ἐν
δυναμείᾳ ἀποξενεῖται, καὶ κολα-
κεῖται τὰς αἰτίων τραπίδας τοῖς
βουλευόμεναι κτήμασι· καὶ ἀγρόν
τις αὐτῶν τῇ βουλευέοντος θου-
μάτῃ, καὶ διὰ τῷ θαυμάσει
εἰς τὸ ἐρεῖν ἀποβέβη, τυχὺ τὸ
ἔργον ἀποτεπείθῃ, καὶ ὁ μὴ π-
ράγασθαι πωλεῖν, τῷ δὲ ἐτοι-
μον ἀγοράζειν· οἱ δὲ τοῦτο κα-

(a) Codex laudatus: ἢ δι' ἀδικίας ἐν αὐτοῖς; iniustitiam, quam perpetrabis, ignoras?

(b) Erat in Syria prope Apameam vicus quidam, cujus incolæ Maratocu-
preni ab ipsius vici nomine appellabantur, prædones insignes, qui se fe mer-
catores ac milites simulabant, atque ita privatas domos, villas, & oppida
depopulabantur. Sed hi cito meritis poenās dederunt; quippe qui, Valentiniani
iussu, ad unum omnes una cum liberis interempti sunt, eorumque domus in
planum delatæ. Ammianus lib. XXVIII.

τη φρεσίναντες, ἡριτεύοντα τὴ νο-
μίζουσι, καὶ μίγα τῶχος ἀν-
τοῖς ἀπορεθεῖναι πρὸ τῶν ἰωνη-
μένων χάριν· ὅτε αὐτοῖς ἐπὶ
τῆς θύρας ὁπληθεύει φοιτῶσι,
καὶ παρακολουθεῖται ἐπὶ τὰς
τῶν ἱππῶν φάτνας. καὶ, ἂν
τῶν οἰκιστῶν ἐστὶ, ποιῶν ἐπα-
ταχθῶσι, γυγῆθασιν· οἱ μὲν
οἷοι δὲ τῶν, φεγῶν, πε-
ρὶν, μεθυομένην, βιασθῆναι τῆς
καταδύσεως. καὶ ἡ τύχη τῆς ἀν-
τὶς ἐξέλην πρὸς πόλεως, περὶ-
πρὸς εἰς γόνυ, καὶ δεξιῆς μί-
κρον, ἀπετρέπεται τῶν παρὰ τῆς
τύχης πρὸς πόλιν. ὅτε ἐνθὺς πα-
ρακαλεῖται οἰκοδόμῳ· ὅτε ἡ
κῆρυξ ἐμμελίστατο τῶν δεσποτῶν,
οἰκοδομουμένη καὶ αὐτὴ· ταυ-
τὶ δὲ ἰσμός κακῶν ἀπάσας
τίχνας. αἱ δὲ παρὰ τῶν κή-
ρυκων αὐτῆς παραμυθίαι, δο-
λώλατι, καὶ πανταχῶς λίσσοι,
καὶ εὐλα, καὶ πικτοῖς. ὅ-
τε θανμάζει τῶν ἀρχόντων,
εἰ ταῦτα ἐλπίς, ὑβρίζουσι; τί
δὲ αὐτοὺς ἐχρῆν ποιῆν; ἀ-
δεῖλαι, καὶ τιμᾶν τοὺς σφῶς
αὐτοὺς πικτενωκότως; ὅρα δ' ὡς
ὕψ' ὑμῶν αἱ τιμαὶ τῇ βουλῇ
διεφθάρησαν; πῶς γὰρ ἂν ὁ
δικάζων δύναιτο τῶν τῷ δέοντος

in posterum esse voluit, ne scellera-
tum atque nefarium illud hominum
genus amplius repullularet. Quocir-
ca matres filios quæque suos in gre-
mio gerentes, a ministris manu pre-
hensæ, magno iræ furore in flamma;
conjectæ sunt. Hi porro si munus
quisque suum obire, operamque co-
lendis agris impendere voluissent; pro-
fecto neque divites, opibus ita male
partis, evasisent, neque tali tantoque
supplicio affecti occubuisent. Ita &
in præsentia, sit quisque felix atque
beatus, sed simul justus; nam qui con-
tra jus fasque potentiam acquirit &
opes, sciat se pro potentia male parta
pœnas persoliturum; quas pœnas si
hac ipsa potentia fretus, effugerit, ma-
gis infelix ac miser erit, quam si pœ-
nas persolveret. Illud præterea non
est silentio prætereundum, quod hand
levein continet culpam. Vestram enim
opem denegatis iis, qui ea maxime in-
digent, quum opitulari facile possitis;
qui propterea sociorum auxilio de-
stituti, bona quisque sua, necessitate
compulsi, vendunt, & vos ejusmodi
venditiones, quasi nullius culpæ affi-
nes, æquo animo fertis. Et (a) quod
indignissimum est, hæc eorum bona
partim vobis met ipsis, pretium exhi-
bentes, (b) emitis, partim viris quibus-
dam potentibus adjicienda curatis,
eorumque mensis per hæc Senatorum

(a) Ad verbum: Nec hoc facinus omnium pessimum est, sed illud &c.

(b) Codex c. *νεπιβάνοντες*, emitis, pretium persolvistis.

bona blandiri maxime consuevisti. Quare si quispiam eorum Senatoris agrum aliquem suspiciat mireturque, atque deinceps acquirendi cupiditatem præferat, cito voicompos fit: ille namque suum agrum vendere cogitur, huic in promptu est emere. Porro q̃ si talia facinora patrant, præclare se agere sibi videntur. & magno se præsidio quasi muro, gratia scilicet emptorum, circumvallare putant. Deinceps ad eorum januas quotidie ventitant, eosque, visuiros equorum stabula, comitantur. Si quid servile jubentur, alacri animo parent; & eis merces est, manducare, bibere, tempus in ebrietate traducere, & inferiores opprimere. Si forte quempiam eorum extra urbem fortuna vocet; ii statim ad hujusce genua procumbunt, ut maneat supplices orant obsecrantque, atque ita fortunæ beneficio Urbem ipsam privant. Deinceps ad ædes construendas hortantur, ut & (a) canis ipsa, suum æmulata dominum, ædificare velit. Hinc omnium artium excidium. Solatia porro, quæ ab hortis capi solebant, prorsus evanuerunt; & ubique occurrunt lapides, ligna, & artifices. Quid ergo mirum, si magistratus hæc omnia probe scientes, vestrum ordinem omnino despiciunt at-

ἀποδοῦναι κόλακα; τὸν ποιοῦ-
παρόντα αὐτῶν τὰ τῶν ὁμογε-
νων δέδρα; τὸν καταπολεμῶ-
ντα πρὸς βουλὴν, ὅς καὶ αὐτὸς
ἐστὶν ἡττημένος; ἢ δὲ τῶν ἰ-
δοι τῶν αὐτῶν ἡλικίᾳ πρῶτον τὸς
βῆς πρὸς κέραιον, ἢ δὲ κέραιον
διακρίνοντα τῇ κεφαλῇ τοὺς
ἀγῶνας, ἢ δὲ ἀλεκτροῖα τῇ τῶν
πλοῦτων ἐπιτιθέμενον ἀδελφεῖ. ἢ
πάντων ἢ δὲ ὅς βουλὴ πῶς ἀν-
τιπρὸς ἀποδιδόντας πῶς διευτρίους,
καὶ τρεῖς, ὁ κακὸς μὲν ἐστὶ
πρὸς ἀποδοῦναι, κακὸν δὲ
πρὸς ἀποδοῦναι. ὅς γὰρ αὐ-
τῶν πρὸς δοκίμῳ κέραιον ἢ βλά-
βη. ἢ τόσον οἷον τὸν δῶ-
μον ὅπως ἐπὶ τῶν, καὶ ἀσέλ-
γῳ, καὶ παροῦν; ἐπὶ τῶν
ἀλλὰ, ἀλλ' ἐναγῶνος οὐκ ἀφῆ-
κα ὅς τῶν δαίμων φωνῆς, ἐ-
πεὶ μὴ χερσὶν εὐδίας ἔχει
τῶν τραγῳδίας ἀλλῆς ὑποκριτῆς;
ἢ ληΐον γὰρ ὑμᾶς στήν καὶ
ταῦτα οἷον, ἢ κακὸς ἐλπί-
ζοντος. οὐκ ἐγὼ γὰρ γένε-
θε τίνοι ἀμείνους μὲν ὑμῶν
αὐτῶν, ὅμοιοι δὲ πρὸς πατρί-
σιν, οἷς πῶς ἐπὶ τῶν ἀρχῶν
καὶ καταπλάττειν ὑπὲρ γε. γέ-

(a) Libanii tempore tritum erat proverbium: *Canes suum quisque domi-
num imitantur*, ut significaretur, servos pravosque ministros, adulatores ea
facere, & probare, quæ domini facere consueverant; idque ad captandam
eorum gratiam, etque blandiendum. Contra quam pestem invenitur *O Ora-
tione parent*. In *Julianum*, ubi idem proverbium occurrit.

νῦν οὖν τοὺς πεντήκοντος τῶν ἐν τῇ
βουλῇ λιμνῆς, καὶ μὴ γνω-
μὴ τῇ συμφορῇ καὶ ζητή-
σει, καὶ ἀφάρτησι, καὶ τὸ ἐ-
νός τινος ἀγαθόν, κοινόν κε-
κρίσθω, καὶ τὸ δυσχερὲς ὡς αὐ-
τῶν. ὥς νῦν γε ἐπιχειροῦσθαι ἀλ-
λοῖς, καὶ οἱ μὲν πείρουσιν,
οἱ δὲ κατηρώμεται. μηδὲν ὅμως
ἔγω φειβώμενος τῷ πρὸς πατρί-
δα κακόν, μὴδ' αὐτὸς ὁ θάνα-
τος· ἀλλ' ἀγέσθω τις ἐπὶ τὸ
βουλεύμεν, καὶ μὴ μὴ τὸ τι-
νὸς λυπήσθαι βαλάντιον. ἔχ' ὁ-
ραπὴν τὴν ἀπείριον ὡς καλὰ περὶ
αὐτῷ δηγῆται πολλὰς τὴν Μα-
κρίτιον, τὴν Μάριον, τὴν Ἰ-
ουλιανόν, πολλοὺς ἀλλοὺς; τὰς
ὑπὲρ πάντων πόλεως τοὺς στρατη-
γούς μάχης; ἃς ἐκ ἀζημίους
μὲν, καλὰς δὲ καὶ ὅπως εὐό-
μιζεν; τί πιστόν ἐστιν ὅμως εἰς
φιλοτιμίαν ἑταῖροι; ὅσα τῷ
τῶν ἐμετέρων ἐν συνουσίᾳ δια-
τρίψετε; τίνας μηχανοεὐδοκί-
ας, ἀμείνους εἶναι δοῖτε; τίνας μὲν
ὀδυμνακὰς ἂν ἔρῃ, ἢ δὲ αἰχ-
μαλώτους, καὶ λάφυρα· εἰ δὲ
μὴν ἐκείνα, μὴν ταῦτα, τῷ
ποπλῷ χρεώδε; καὶ μὴ ὅμως γε,
μὴ μίχι μὴ πάντες ἐπὶ τῶν ἡ-
μαρτημένων μέντοι· ἀλλὰ αἰσ

que contemnunt? quid eos facere de-
cet? vereri ne, & honore prosequi eos,
qui semetipfos prostrant & abji-
ciunt? non ne cernitis Senatum ve-
stra culpa suum decus, & splendorem
omnem amisisse? qui fiat, ut iudex
adulatorem honoret? eum videlicet,
qui suorum contubernalia arbores,
& agros huic, vel illi propinavit? qui
Senatum, cuius & ipse pars est, oppri-
mit? Nemo profecto aspicit æquo ani-
mo taurum juvenas cornuulentem,
nec arietem agnellis caput impingen-
tem, neque gallum in pullos infirmos
atque debiles insultantem; ita nec in
Senatu quisquam æquo animo pati-
tur a superioribus inferiores opprimi;
quod proditoribus æque ac proditis
damno est. Siquidem in ipsomet ap-
parenti lucro damnum latitat. Unde
quæso putatis originem trahere (a)
tantam plebis insolentiam, fastidium,
atque furem? Ut alia præteream,
quales ea nuper in theatro voces emi-
sit, quum ineptus quidam histrio sta-
tim exacte tragœdiæ mercedem non
acceperit? Sperabant enim hos quo-
que vos cum silentio laturos, nec ju-
merito; nam ne hiscere quidem ausi
fuistis. Estote itaque vestri meliores,
& similes patribus quisque vestris,
qui vel ipsis magistratibus se se me-
tuendos præbuerunt. Estote vestris
inferioribus, in eodem Senatu degen-

(a) Scilicet contemptus, in quem rempublicam male gerentes urbium mo-
deratores incidunt; solet esse regiminis excidium, ut præclare docet exem-
plumque benemultis illustrat Aristoteles in *Polit.*

tibus portus, atque refugium, & unanimi consensu quarite, & facite, quæ πολλὰν τούτων μαλακίαν, διὰ ξατε πάλιν πρὸ βουλῆς ἀν-
 ζῶσαν.

Nunc (a) contrarium placet, alii alios opprimunt, alii maledictis insectantur. Nihil, ne mortem quidem ipsam, magis horrendum putate, quam Patriæ malum inferre. Quocirca revocetur in Senatum quisquis interfesse debet, etiam si res hæc alicujus loculis detrimento futura sit. Non ne videtis Letojum, quam præclara de se facinora narret? Non auditis eum commemorare Macrentium, Maternum, Julianum, aliosque benemultos, atque referre pugnas, quas eorum causa cum ipsismet exercitus ducibus sustinere debuit? Quas pugnas etiam non innoxias; præclaras tamen & honestas duxit. Ecquid ejusmodi vobis est, o sancti, de quo gloriari possitis? qua de re in familiari vestra consuetudine sermo vobis erit? quid commemorabit, ut meliores, quam estis, esse videamini? Profecto neque victorias olympicas, neque captivos, neque spolia commemorabit. Quod si neque hæc, neque illa; quid aliud est, de quo gloriari possitis? Nolite, quæso vos, nolite usque ad extremum vitæ spiritum in errore vestro manere; satis (b) quercus; tandem aliquando socordiam, atque segnitiam excutite; facite demum, ut iterum Senatus floreat, atque convalescat.

(a) Ad verbum: Nunc rebus aliis gaudemus oblectamurque; nam alii &c.

(b) Vetus adagium in eos, qui relicto victu sordido, ad elegantiores, lautioresque digrediuntur, inde profectum, quod prisca illi mortales rudes atque inculti, simul atque Ceres usum frumenti monstravit, glandibus victitare debuerunt. Quamquam Plinius lib. 16. testatur, & sua ætate multas gentes glande victitasse: apud Hispanos etiam in deliciis habitam: adeo ut bellariorum vice secundis mensis inferretur. Hujusmodi nimirum tragemata conveniebant iis, quibus dentificii loco lotium esset. Nec inconcinne quadrabit in eos, qui, relicta antiqua illa virtute, ad mores, consiliaque sui sæculi se transferunt, & recentiorum moribus incipiunt uti. Hunc ad modum videtur usus Cicero, scribens ad Atticum lib. 2. ep.: multa me sollicitant: Clodii contentiones, qua mihi proponuntur, modice me tangunt; etenim vel subire eas video summa cum dignitate, vel declinare nulla cum molestia posse. Dices fortassis adus tanquam hirci. Saluti, si me amas, consule. Ex adagiis Manutianis.

ΤΟΤ ΑΤΤΟΤ

E J U S D E M

Λόγος δ'.

ORATIO IV.

Τ' πέρ' αὐτὰ διὰ τὴν πρὸς
Ἀντίοχον συνηγορίαν.Pro seipso ob Antiochi
defensionem.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

ARGUMENTUM

Ἀντωνίου Βονιγιάννου.

Antonii Bongiovanni.

ΔΕΙΝΟΤΑΤΟΣ ἢ ΔΙΑΒΟΛΗ * ΠΑΥΤΗ
μὲν γὰρ ὡς τὰ πολλὰ καὶ οἱ
βέλτιστοι π' ἀνδρῶν δεινὰ παρῆ-
σι . μαρτυρεῖ δὲ τὸ τοῦ δυστυχῆς τις
ἀρτοποιὸς Ἀντίοχος, ὃς ὑπὲρ Καν-
δίδου συκοφαντικῶς, ὡς περὶ
τῶς ἀρπῆς ἀδικῶν, χαλεπὴν ἰδὼ-
κε δίκην . ἡ μὲν ἂν Ἀντίοχῳ γυ-
νὴ π' Κανδίδου κακίαν π, καὶ πε-
ρὶ π' αὐτῆς ἀνδρᾶ ἀμόμητα κατηγό-
ρει . παύτη δὲ συνιπραξέω ὁ μὴ-
πῶρ, καὶ συνηγόρει . διὰ τοῦτο κακῶς
ὑπὸ τινῶν ἀκούσας, ταῦτα ὑπὲρ
αὐτῆς διαλέγεται .

Α Ο Γ Ο Σ .

O R A T I O .

Οἱ μὴ βέλτιστοι τῶν ἐν τῇ
πόλει, καὶ φθόρου πλεῖ-
στον ἀπέχοντες, καὶ ταῖς εἰς
αὐτὴν ἐνεργείαις τοῖς τ' εὖ πε-
ποιθόσι, καὶ τοῖς πεποιηκό-
σι συγχάροντες, ἐπανῶσι τὴν
γεγενημένην ὑπ' ἐμοῦ σιτοποιῶ
βοήθειαν, καὶ τὸ, τι δίκαιον
ἔχειν αὐτὴν, καὶ τὸ κοινῇ συμ-
φεροῖ ὁμολογῶσιν . οἱ δ' αὖ-
τῶν ἐγνώσκειοι ζημίαν, εἰ τι δό-
ξαίμι πεποιημένα χρηστὸν, πο-
νηροῖ τι εἶναι τὸ πεπραγμένον
φασί, καὶ πονηρῶ τρόπῳ ση-
μῶτος . ἐγὼ δὲ ἐνεκα μὴ τῷ

Maximum malum est calumnia; quip-
pe quæ viris etiam optimis se-
penumero nocet . Cui rei testimonio lu-
culentissimo est infelix quidam pistor An-
tiocbus, qui a Candido de vitio in
pane inique accusatus, gravissimas pœ-
nas dedit . Candidi porro nequitiam
atque crudelitatem in Antiochum uxor
ipsiusmet Antiochi accusavit, eique Li-
banius opem suam operamque præstittit .
Ob id ergo quum a quibusdam amicis
Candidi male audisset, hanc pro sui
defensione orationem habuit .

QUotquot in Urbe sunt viri pla-
ne boni & honesti, plurimum ab
invidia remoti, qui beneficiis
in eam collatis una cum benefactori-
bus & beneficio affectis gaudent at-
que lxtantur: illi me laudibus efferrunt,
quod opitulatus pistori fuerim, idque
cum æquum & honestum, tum utili-
tati publicæ conducere fatentur . Ii
contra, qui sibi perniciofa mea bene-
facta putant, idem ipsi facinus impro-
bant, pravique moris argumentum ef-
fse deblaterant. Ego vero quum istius-
modi homines omnino despiciam at-
que contemnā, eorum verba negli-

gerem. Sed ut amicis morem geram, qui etiam nunc aliquid hac de re me dicere cupiunt, flere nullo modo possum. Dicam ergo, quæ vos omnes probe noitis, quæque falsa esse nemo unus affirmare audebit. Quum itaque plebs, abactis jam ex scena spectaculis, maxime tumultuaretur, atque majorem in dies timorem civibus incuteret, propterea quod totam Urbem, in eo, ad panem quod attinet, injusta perpeti quereretur: Præfectus, quum tumultum hunc minis cohibere deberet, quidquid vellent, facturum se pollicitus, abiit. Postero die vulgi furor eo rem adduxit, ut ille plebi quidem grata atque per jucunda decreverit, quæ præstari tamen nullo pacto poterant. Concurrent (a) deinde cum viri, putabamur esse venales non pauci. Accedit ingens hominum multitudo, pretium pro pane venditoribus exhibentium: quumque nihil esse audirent, atque suis ipsimet oculis cernerent, domum quisque suam redierunt, ea facientes ac jactantes, quæ postulabat eorum furor, qui se fame perituros arbitrabantur. Insequenti die verberibus invicem se panis causa pulsare: pars emere: pars major emere non posse: deinde malum adeo ingravescere, ut nobis, a balneo ad cœnam euntibus, famelici, qui sequebantur, palam aperteque dixerint, nos

τῶν πέντων ἀνθρώπων κακῶς ὄντων, ἕνεκα αὖ ἐποικτάμεν λόγον· κελυεύοντων δὲ τῶν φίλων καὶ ἱὺν τι λίγην, ἕκ ἐπὶ μοι σιωπῶν. ἐγὼ δὲ, ἂ πάντες ἐπίστανθε, καὶ περὶ ὧν ἕκ αὖ τις εἴπῃν τυλμήσῃν, ὅτι λένδομαι· τῷ ὄντι γὰρ θορύβοις ἕκ ἐνόμοις τὰ θεάματα μὴ πῆς σκηνῆς ἰζελάταυτες, φόβον δὲ παρέχοντες ὑπὲρ μεζόνων, λέγοντες περὶ τῶν ἄρτων ἀδικεῖσθαι τὴν πόλιν, ὃ μὲν ἄσχων ἀπὸ τῆ ταῦτα ἀπειλαῖς ἐπιγίγνῃ, πάνθ' ἂ βέλοιντο, ποιῆσαι εἴπῃν, ἀνέστη πῆς ὑπερβίας δὲ τὸ παρὰ τῶν πολλῶν θρόσος εἰς τοῦτο ποσὴ γὰρ τὰ πράγματα· ὥς θ' ὁ μὲν ἐνομοθέτει τὰ πῆς πολλοῖς μὲν ἡδύτα, τὸ δυνατὸν δ' ἕκ ἔχοντα· δρόμος δὲ ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν ἐπὶ τῆς φαινομένης τῶν ὄντων ἕκ ὀλίγου. οἱ πολλοὶ δὲ ποσῆσται, οἱ τοῖς ἐκπεσφακόσις ἐπ' ὧν δόσις ἀργύριοις, ἀκρόσις δὲ ἕκ εἶναι, καὶ ἅμα καθ' ὧν πῆς, ἀπῆσται, ποιῶντες, καὶ λίγοντες, ἂ εἰλὸς τῆς ἀπολεῖσθαι νομίζοντας. ἡμέρα δευτέρα καὶ πληγαὶ ὄντ' τῆς ἄρτης, καὶ τῷ σπρίσθαι δοκηθέντες, τὸ μὴ δυναθῆναι πλέον· τρίτη καὶ τὸ κακὸν χαλεπώτερον· ὥς θ' ἡμῶν λελημένοισι ἀπὸσι τῆς περικώ-

(a) Ad verbum: Concurfus vero virorum & mulierum ad eos, qui venales apparebunt, haud paucos.

τες παρακολυθώντας λέγειν, ὡς
 ἢ χαίροντες διατρίβουσιν. ἔτι
 γὰρ πῶρ ἢ πύρρη λόγος ἔ-
 χεν ἐπὶ τῶ ἀγροῦ, καὶ ὀλί-
 γον, πεινάει μὴ γέροντας,
 πεινάει δὲ παῖδά, καὶ γυνῶν
 δὲ ἰώων παιδίων φέρυσαν, αὐ-
 τὸ τῆτο βοῶσαν, ὡς εἰ μή τις
 αὐτοῦ μεταδοίη, τεθνήσκει,
 καὶ αἰα ἀρούρεται τὴν τιμὴν.
 ὁ δὲ ἀπὸς ἦν περιμέχων,
 καὶ ἀλόλως ἰούσαν, καὶ του
 καὶ ἐπλητοῖον, καὶ ἦν πολλὰ
 τίτε τὸ ἰχθύον αἴων. ὁ δὲ ἀ-
 φενέμερος, ἀρτεν μὴ καὶ ἐρε-
 ρεν οἰκαδε, τραύματα δὲ, καὶ
 κατεβῶν ἰούσαν. τῆτο τῶν
 πολιτευομένων ἐκείνῳ τὴν πό-
 λιν, καὶ ἦσαν ἐν ἀγροῖς, τὸ
 μὴ συγκατακαυθῆναι ταῖς αὐ-
 τῶν οἰκίαις ἐν κέρει ποιέμενοι.
 ταῦτα γὰρ ἠλπίζετο. ἐν τῷ
 τῷ κλύδωνι, καὶ μετὰ τὴν
 Θεῶν, ἢ γὰρ ἐμὸν γε τὸ ἐρ-
 γον, εἴπειν τι πρὸς τὸν ἀρ-
 χοντα πρὸς τῷ καταληρότος
 πάθος, καὶ κομωδὴς οἰκείων
 χερσίν, ὁ γὰρ ἴππος ἔτυ-
 χεν αὐτῶν, τὰ μὲν ἐπιτιμῶ-
 σας, τὰ δὲ παρανέτας, τὰ
 δὲ φοβήσας, ἐστὶ δὲ ὅπως καὶ
 δεηθεῖς, μόλις ἀπέστη ταῖς
 πολλῆς φιλοτιμίας, ἢ ἔχει
 ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων. ἢ μὴ ἐξί-
 κει γε τῆτο πρὸς τὴν ἐπαύρ-
 σωσιν. ἀλλ' εἶδεν καὶ τὰς ἀρ-

minime lutos coenaturos: paratum
 enim esse ignem. Quarta denique d.e
 in foro fama percubuit perire senes
 ac puerosiatque interim omnibus an-
 te oculos obverfabatur anus, puerum
 in gremio suo gestans clamansque
 eum brevi periturum, ni cibis ei præ-
 beretur, simulque pretium ipsa porri-
 gebat. Acriter itaque pro pane certa-
 bant: se invicem omnes urgebant pul-
 sabantque: tum præstare viribus opta-
 bile maxime videbatur: imbecilliores
 vulnera vestemque laceram pro pane
 domum referebant. Quam (a) ob rem
 omnes urbis moderatores, ea dereli-
 cta, in agris vitam debebant, præclare
 secum agi putantes, quod ipsi una cum
 ædibus haud cremarentur. Id enim
 maxime timebatur. In hac tempestate
 movit me profecto Numen aliquod
 (meum quippe non fuit opus hoc) ut
 Præfectum adirem, eique tali de ca-
 lamitate aliqua verba facerem. Ita-
 que famulorum manu ductus (equus
 enim aberat) ad eum perrexii & partim
 increpando, partim hortando, mo-
 do minis, modo precibus, vix tandem
 obtinui, ut eum ab sua de rebus, quæ
 fieri nullo pacto poterant, absurda
 sententia depellerem. Sed hoc ad rem
 totam componendam haud fatis. Nec-
 esse præterea fuit revocare pistores
 e montibus & antris, in quibus deli-
 tescebant, opus haud facile: quod ii
 promissis & jurisjurandi religioni dif-

(a) Vel si mavis: hoc Urbem civibus vacuum effecit. Hinc collige chari-
 tatis annonæ caussa maximam Antiochiæ seditionem ortam, ex qua summum
 Urbis periculum impendebat.

fiderent. Rem tamen agressus, eos toto conatu flectere studui. Quum ii sponforem fide dignum se habere arbitrarentur; & omnes una voce clamarent, adhuc se memores esse veteris illius beneficii, quum a verberibus atque tortoribus ipsos eripuit: multis iccirco mihi verbis opus non fuit ad Philagrium: (a) virum prudentem oratione mea flectendum; idque (b) satis ad alios quoque permovendos, quod homines illi rudes agrestesque Philagrium veluti ducem suum sequerentur. Pro illis itaque beneficiis, ajebant, nihil est, quod æquo animo facturi non sumus, ne si filiorum quidem nostrorum corpora ardentibus rogis obiiicienda forent. Hæc quum dixissent, ad opus quisque suum tali tantoque studio rediit, ut nox una tantæ rerum vicissitudini suffecerit. Non dum enim illuxerat dies, & loca omnia pane redundabant. Quocirca illi metu soluti sunt, & conferta plebs ad panem emendum summo studio aderat, optimamque spem cuilibet accedenti faciebat. Quare quum ad pristinum statum forum redactum viderimus, tali tantæque lætitia perfusi sumus, quali solent ii, qui ab imminenti naufragio, Tyndaridarum (c) ope, incolumes evadunt, vel obsidione

τοτοῦς κατέγειν ἀπὸ π τῶν ὁρῶν, καὶ τῶν ἀντρῶν, ἐν οἷς αὐτοὺς κατακυψάπτει ἔχον. τῇ-
το δὲ ἔκ τῃ εὐπορίᾳ, ἀπὸ τοῦ
μείων δὲ ὑποχέτευαι, ἀπὸ τοῦ
μείων δὲ οὐκ ἔστιν ὥς δ' ἐμμε-
τὸν ἔδωκα τῷ πατρὶ, καὶ
δὲ ὡς ἐστὶν, αὐτοῖς διελθὲν
ἴσθαι. ἀξιοῦσιν ἔχειν ἐργασίαν
ἡγητάμενοι, καὶ ἀμα μεμνη-
σθαι παλαιὰς εἰκότας χάριτος,
ἥτεκα αὐτὸς ἐξέτασα πληγῶν,
καὶ βασανιστῶν, μακρῶν μὲν
πρὸς τὴν ἐμφορὰν Φιλάγρου λό-
γων ἢ δευθῆς, τῇ δὲ κη-
σαι τὴν κεφαλὴν, ὡς ἐπὶ σκλη-
ροῖς, ἀκρίστοις. ἀπὸ τοῦ
ἐκείνων, ἔφασαν, ἔδεν, ὅ,τι
ἢ ποιήσομεν, ἢ εἰ τὰ σώμα-
τα τῶν πικρῶν προσδεῖναι διὰ
τοῖς φρυγίοις. τοιούτῃ εἰκό-
τις, προσέθεσαν τὸ ἔργον, ἔ-
πρὸς τοῦτο ἦκε προθυμίας
ἐκαστος, ὥς τ' ἀποχρηθῆαι εὐκτα
μίαν πρὸς τηλικαύτην μεταβο-
λὴν. καὶ ἢ πῶ μὴ ἡμέρα,
πάντα δὲ ἄρτων ἐμπλεῖα. ὡς δ'
οἱ μὲν ἐλέλυτο, οἱ δ' ἀνδρω-
ποι παρήσαν, τὰς πρὸ τῆς ὡ-
γῆς σπυγδὰς, τὴν κείνων πληθὺς
ἀνελόγιστος, δόρυς παρῆεν ἀ-
παστῇ, ὡς, ὅπότ' αὖ ἐλθοι
τις, λαβεῖν ἐξέη. ὡς δὲ ἡ

(a) Philagrium prudentiam expertus quoque est Julianus Imperator, eamque laudibus effert Ammianus Marcel. lib. XXI. ex quo conjicere licet hanc orationem Juliani tempore habitam fuisse.

(b) Ad verbum: Caput autem movisse satis fuit ad alios quoque homines utpote rudes agrestesque permovendos.

(c) Tyndari filii, Castor & Pollux, quos veteres vii numina colebant, eosque navigationi præfæce arbitrabantur.

δοσὴν οἴονται ναυαγίαν εἰς γῆς ὕ-
σαι ἀνθρώποι διαφυγόντες τῇ
τῶν Τυνδαριδῶν ἐπικυρία· ἡ οὖ-
ν λυθείσης πολιτορκίας οἱ πῶς
καθεργαμένοι, τοιαύτης ἡμεῖς,
ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ μοι φθὴν τῆς ἀ-
γορᾶς ἡλύσης· ὥστε περιβάλλοι-
ται ἀλλήλους ἐφιλέειν, τῶν
ἀπὸ τῆ πενήντι κινδύνων ἐλβε-
βλημένων. ἐπαινεμένων δὲ τῶν
π ἀλλων θεῶν, καὶ τῆς Τύ-
χης, καὶ τῶν ἐκείνοις ὑπηρετηκό-
ντων ἀνθρώπων, ἐφίσησι τῇ παρ-
άσσει, τῇ τῶν ἀγῶν, Κανθίδου,
τῶν ἡμεῶν, τὸς ὑπ' ἐκείνου
παρασκευασθέντας ἐπαγγίλλαι,
τῷ τοιούτως εἶναι τῶν πόλει·
οἱ δὲ ἦσαν οἵτι οἰκέται τῷ Καν-
θίδου, καὶ τῶν ἀλλοι τῶν πα-
κείνους παρόντων· ὁ ὢν Κανθί-
δος ἐν τῶν ἀφορμῶν κλέπτῃ λυ-
σιπλοῦσας, φύλαξ μὲν, ὡς ἐ-
πιστεύθη, κακὸς ἦν, ἐχθρὸς
δὲ ἐχθροῖς παρούστων ἀρτοποιῶν,
πῶλῶν τοῖς ἐχθροῖς τὴν τι λε-
λυπηκότας, οἷα τὰ τῶν ἐν τῇ
αὐτῇ πόλει. ἀνθρώπων ὅν συλ-
λαβὼν ἐπεικῇ, γέροντα, γυ-
ναῖκα π συνοικεῖντα, καὶ παιδία
τρέφοντα, καὶ πυρὸς κατ' ἡμέ-
ραν ἕλ ὀλίγως εἰς ἀρτον ἀγορ-
τα, καὶ τῶν παρταχόμεν πα-
ρὰ τοῖς ἀποπλήκτοις αἰδῶς ἡξίω-
μίον, ἐσυκοφαντεῖ, λέγων ἀ-
δικίαν χρῆσθαι περὶ τῶν ἀρ-
των· καὶ λόγους παροξυντικοῖς
εἰς ὀργὴν τὸν ἀρχοντα ἐμβα-
λὼν, γυμνώσας τὸν ἀδελφόν,
ἐν τοῖς τῶν ἐχθρῶν ὀφθαλ-
μοῖς ξένει, καὶ τὸ παρᾶγμα το-

longa fessi, liberantur. Itaque alius
alium amplexati, nos invicem oscula-
bamur, cum Diis omnibus, Fortunæ
præfettim, tum hominibus eorum mi-
nistris gratias agentes, quod imminens
a fame vitæ periculum evaserimus.
Præfectus interea Candidum, parum
sanum hominem, annonæ præficit, ra-
tus exhibitos ab eo sponsores esse ur-
bem ipsam: qui profecto non alii fue-
runt, quam ipsius Candidi famuli &
domestici, qui ejus bonis pascebantur.
Candidus itaque nactus occasionem
furi peropportuna, malus eorum,
quæ sibi concredita fuere, custos eva-
sit; atque pistores inimicis quosque
suis invisos propinabat, eosque, veluti
quæ ipsius artis pistoriæ sunt, vel mini-
mam ob injuriam eisdem vendebat. Is
porro quum pistorem quemdam com-
perisset, virum honestum, senem, ux-
oris suæ amantissimum, filios alentem
suos, plurimum panis quotidie paran-
tem, quem ceteri pistores omnes, qui
eamdem artem exercebant, magnopere
verebantur, falsum ei crimen obje-
cit, ipsumque pessimo de facinore de-
tulit, quasi in vendendo pane inique
se gereret. Quam ob rem quum Præ-
fectum acerbis verbis ad iram inci-
tasset, ejusque jussu miserum homi-
nem illum denudasset: sævis adeo ver-
beribus, spectantibus inimicis, affecit,
ut (toto corpore cruore perfuso) coc-
cineus color, cum eo comparatus, ni-
hil esse videretur. Parum id Candido
visum. Jubet insuper eum per totam
urbem circumferri, quo factum fuit,
ut medicaminis dilatione a ffecto ver-

H

berum cruciatus augetur, addere-
turque supplicio supplicium, scilicet
verberibus pudor. Sol jam ad occa-
sum vergebat. Quum infelix ad sup-
plicium traheretur, & jam jam vici-
norum oculis miserabile spectaculum
futurus esset: uxor ad ministrorum
genua, qui eum ducebant, procubuit,
eosque supplex oravit, ut humeros ei
tegi pateantur. Hi supplicem sper-
nunt, & miserum cruciatibus tradunt.
Jam aderat medicus; timor omnes in-
cesserat, ne miser animam efflaret.
Cujus rei fama quum valde percre-
buisse; ego illuc misi, qui videret, an
hæc ita se haberent, & utrum pretium
aliquod pro lecto comparando exhi-
bitum fuisset; qui paullo post rever-
sus, utrumque mihi retulit. Porro
quod ægre a balneo ad cœnam pro-
cesserim; quodque præ dolore cibum
capere non potuerim, verlantibus mi-
hi diu noctuque ante oculos afflicti
vulneribus, hæc omnia prætermittam:
hoc unum dicam. Quis enim afflicte
uxoris lacrymas intuitus, haud mise-
ricordia motus esset? quæ prima luce
jacebat humi prostrata, caput pectus-
que tundendo, opemque ad Præfe-
ctum ea de re monendum a nobis eni-
xe postulabat. Ego vero eam a propo-
sito susceptoque consilio dimovi (ma-
le fortasse, quum impedimento fue-
rim, quominus ipsa justam vindictam
sumeret) eamque potius ad Urbis (a)
Syndicum adducendam putavi. Fas

σαυτήν ἔχειν ὑπερβολὴν, ὡς τ'
ἔδειν ὁ κόλακος εἶναι ἐδόκει. Κα-
τὰ δὲ μικρὸν τὸτο ἀνεφάνε-
το, καὶ προσέειπεν τὸ καὶ πε-
ριάγειναι τὸν τελευτῶν διὰ τ'
πόλεως ὅλης, τὸ, π' ἀπὸ τῶν
πληγῶν ἐπιτείνων κακὸν τῇ τῶν
φαρμάκων ἀναβολῇ, καὶ δευτέ-
ραν ἐπάγων δίκην, τὴν ἀπὸ τῆς
αἰχμῆς. ὡς δ' ἤλιος μὴ ἦν πε-
ρὶ δούτιν, ὁ δ' ὑπὸ τῶν ἀγόν-
των τοῖς ἑαυτῷ γειτόσιν ἐμελ-
λειν ὀφθῆσθαι. ἀρωπαιεῖσθαι
παρὸς τὰ γόνατα αὐτοῖς ἡ γυ-
νὴ, δεῖται τῶτο γὰρ αὐτῷ χα-
ρίσασθαι, τὸ καλῶσαι τὰ ἰώ-
τα. οἱ δὲ ἢ χαρίζονται μὴ,
ἀποδίδονται δὲ, καὶ παρὴν ἰα-
τρὸς, καὶ φόβος ἀπὸ τῇ ψυ-
χῇ. πολλὰ δὲ ὅπως τέτυκ τῷ
λόγῳ, πέμψω τινὰ τὸν εἰσό-
μενον, εἰ ταῦτα π' ὅπως ἔχοι,
καὶ εἰ μισθὸς τῷ τυχεῖ τῆς
κλῆσης τὸν ἀνθρώπον δέδοται.
ὡς δ' ἔκειν ὁ πεμψθεὶς ἀγέλ-
λων ἀμφοτέρω, τὸ μὴ, ὡς ἀη-
δέστατα π' ἐλασάμην, διειπῆσαι
π' ἕκ ἐδουήθη, ἐν π' οὐκ ἐρα-
σι θεώμενος τὰς πληγὰς, ταυ-
τὶ μὴ εἶπω. τὰ δ' ἅμα ἡμέ-
ρα δάκρυα τῆς ἐκείνης γυναικὸς,
τίς ἕκ ἂν ἠλήσεν, ἐφίμενης π'
χαμαί, καὶ κοπτομένης, αἰνέ-
σης συμμαχίας εἰς τὸ παρὸς τὸν
ἀρχόντα ταῦτ' εἰπεῖν; ἐγὼ δὲ
τέτυκ μὴ αὐτὸν ἀπῆγον, ἀδι-
κῶν ἴσως, ἕκ ἑὼν δίκην, ὁ-

(a) Quinam essent Syndici, & quæ fuerit eorum potestas, vide, si placet,
quæ supra notavimus in *Orat. I.*

σπιν ἄλλον, λαβὼν· ἐπὶ δὲ τὸν
 συνήκον μεθίστην τῆς πόλεως·
 ὃ γὰρ δὴ καὶ ταύτης ἔδει τῆς
 παρεμύθιας σφαιρῶσαι. ὃς τοί-
 νυν τῇ ἀφ' ἧς τῶν ἐξετάται πα-
 ρηναίᾳ ὁμολογῶ, καὶ τῇ γυ-
 ναικὶ ἢ πολλὰ μὲν, ὅμως δὲ
 ἐνμάτιστα συνεισενεγκῶν. τοῖς
 ἄλλοις ὅν βελτίοις, ὅπερ ἀρχο-
 μένος ἔφη, ἐδόξά τι πεποιη-
 ῖν καλόν· τοῖς δ', εἰ τις εὐδο-
 κιμήτειν ἐπὶ τῷ, ἐξηνυμένους,
 κακὸν π, καὶ κείον, καὶ ἢ
 ἐμὸν. εἰ δὲ δίκαιον τὸ πεπραγ-
 μένον, κείον δὲ τὸ π, καὶ ἢ
 ἐμὸν, ὅθεν ἐπειὶ λήγῃ, ἢ,
 ὅτι μὲν τῇ τῶν δικαίων ἀμε-
 λῆς εἰς γῆρας ἦκω. καὶ τοι τίς
 ἢ οὐδεν, ὥς ἀεὶ διὰ τῆς πό-
 λεως ἐρχόμενος, ὅθεν τ' κλειόν-
 ται παρέρχομαι, ἀλλ' ἔφη,
 ἢ λήγῃ, ἢ ἐλπίστα τὸν ἡδικηκό-
 τα, ἐλὼν μὲν ἐπέθηκα δίκην,
 μὴ δουποῖς δὲ, ἢ χυθείην;
 πολλοὶ δὲ, καὶ μέγιστοι ἄνθρωποι
 δίκης, ὑπὸ τοῖς συνδίοις, ἐ-
 μὲν πέμψαντο, ἐγένοντο· οὐ
 γὰρ ὃς τῷ κωλύει τι παθεῖν
 πανταχῶς τὸ δίκαιον, ἀλλὰ τὸ
 τῆς τιμωρίας ἀρκῶν τοῖς δικαίοις
 ἐστὶ. τὸν μὲν ὅς εἰς ἐμὲ πτολ-
 μημένων διὰ μὴ λαβὼν δίκην·
 ἐπὶ δὲ τι παθόντος, ὃ φέρω.
 εἰ δὲ καλὸν τὸ μηδὲν πάπο-
 π διώξαι, ὅθεν εἰ ταῦτα κα-
 πτόμεν· ἀλλὰ τῇ τῆς γυναι-
 κὸς ἐφημίαν ἡλίου, ἢ ἢ μὲν
 φιλαδρία κατήγορον εἰποῖεν, τὸ
 ὃ ἀπορεῖν συμμάχων, ἐπειδὴ με-
 βοηθεῖν· πόπ γὰρ ἂν ἐτόλμη-

enim non erat miseram hoc quoque
 solatio destitui. Fateor huic me quæ-
 stioni interfuisse, & verba non equi-
 dem multa, nonnulla tamen, mulieris
 defendendæ gratia, protulisse. Id, ut
 initio dixi, viri boni & honesti lau-
 dant, atque recte me egisse fatentur;
 improbi contra, qui ob aliena præcla-
 ra facta invidia rumpuntur, idipsum
 vituperant, atque rem malam, eam-
 demque novam, ad me minime perti-
 nentem, me fecisse deblaterant. Ve-
 rum quod ego tum egi, si bonum
 & honestum est; & nihilominus hi
 rem novam, ad me minime pertinen-
 tem, esse distant: perinde profe-
 cto est, ac si dicerent, me negli-
 gere simul æquum & honestum, at-
 que ita pervenire ad senectutem.
 Quamquam quis ignorat me quoti-
 die Urbem peragrarē? ubi mœstus &
 afflictus aliquis occurrit, gradum si-
 stere, condolere, diligenter eum quæ-
 rere, qui ipsum injuriis affecit, at-
 que fontem manifeste deprehensum
 puniendum curare, denique crucia-
 ri atque angere, quum eum depre-
 hendere non licet? Itaque multi,
 majori etiam supplicio digni, Syndi-
 corum potestate, me auctore, traditi
 fuerunt. Nam ubique gentium justum
 haud in eo situm est, quod quis quid
 pati prohibeatur, sed in hoc, ut qui-
 que delinquens debito supplicio affi-
 ciatur. Injurias porro mihi metipsi il-
 latas æquo animo fero; quæ inferun-
 tur aliis, ferre nullo modo possum.
 Quod si æquum & honestum esset ne-
 minem unquam judicio persequi, præ-

fecto a præsentī me accusatione temperassem. Verum misericordia motus, mulieri destitutæ succurrendum putavi. Ut enim amor erga virum eam ad accusandum induxit; ita me mulier ipsa, ab amicis omnibus derelicta, ad opem ei ferendam impulit. Quando enim ausa fuisset infelix vocem emittere, vel omnium prima in medium procedere, nisi prius auxilio nostro freta, timorem omnem abiecisset? Quum enim Candidi socios effugere nullo pacto posset, ab his interempta facile occubuisse. Quod probe sciens ac metuens, domi suæ, quantumvis afflictæ, confedisset. Nostra igitur ope factum est, ut injuriis lacessita mulier, injurias easdem in judicio persequi auderet. Ob id tamen quidam (a) ex amicis Candidi me maleficum atque malevolum appellavit. Quid ita, bone vir? Si qui male agentes ægre fert, eisque succenset, hoc nomine dignus habetur; quomodo maleficos ipsos appellandos putabimus? Profecto etsi constantissime mecum ipse decrevissem, nullum unquam istiusmodi negotium attingere: ab hoc tamen, quod præstiti, officio me abstinere non debuissim; atque rem præclaram egisse viderem, si vel ipse accusationem instruissem. Quod ex eo facile conjicite quisque potest. Quum enim pistores ea sæva tempestate metu perterriti ad montium cacumina confugissent, & id unum saluti remedium pro-

σαν ἐκείνη ῥῆξαι φωνήν, ἢ φανῆναι τὸ πρῶτον ἐν μέσῳ, μὴ τοῖς παρ' ἡμῶν ἀφαιρεθῆναι τὴν σόβον; ὑπὸ γὰρ δὴ τῶν τῶ Καταβῶν συνετηκότων, ἕκ ἂν τοῦ αὐτῆς λαθῆναι, ἐκείνους ἀπώλυν' ἂν, ἃ καλῶς εἰδῶν, εἰ- νητα ἂν οἰκοὶ κἀθῆτο. τὸ θαρ- ρῆται τοῖσι αὐτῇ παρ' ἡμῶν γι- γνέσθαι, τῇ ἡδικημένη κατὰ τὴν ἡδικηκότων. ἀλλ' οὐκ ἤδη τις με συγκαθήμενος τοῖς αὐτῇ φί- λοις, ἐκάλειτε κακοπραγμονα- πῶν; ὦ φίλτατε; εἰ γὰρ ὁ τοῖς κακῶς τι πεποιηκόσι χαλε- πόντων, τῆς ἂν ἐκείνους καλοῖ- το, τί τις δέδρακόσι καλεῖ- σθαι ποσὴν φησὶ; ὡς τοῖσι, ἢ εἰ σφοδρὰ εἰδέοκτό μοι μηδενὸς τοιαύτη μηδεποῦ μηδε- να τρόπον ἐφάψασθαι πράγμα- τος, τότε γε ἕκ ὧν εἰσά- παξ ἀποσῆναι, ἀλλ' εἰκὸς ἂν ἐ- ποῖεν τι καὶ γραφὴν αὐτὸς ἀπε- νεγκών, ἐκείθεν ἂν γινώσκῃς ὅτι γὰρ ὁ χαμῶς ἐκείνους ὁ δε- νὸς, καὶ τὸ πολὺ δέος ἐπὶ τῆς τῶν ὁρίων κορυφῆς τὰς ἀποτό- πους ἀτήγαγε, καὶ σωτήριον ἐν ἐφάνετό μοι καπλῶν π ἐκεί- νους, καὶ τὸ πῦρ τὸ πρὸς τὸν κάην, περὶ δὲ ἡδαιμόθεν ἦν, ἢ δὲ διὰ πάντων ὄρκων ἀπαρτῆς τῆς Θεᾶς τῶν λεγόντων ἐχόν- των, τότε τῆς εἰδυῆς ἐγὼ μό- νος, τῶν ἐμῶν μόνων ῥημάτων δοξάζων ἀποτόπτω. καὶ ἕκ ἂν

(a) Vel : qui inter ipsius amicos confidet.

μὴ Φαίην, ὡς κατελήμμεν
 συνδύκας, ἢ μὴ εἴ τι κακὸν
 ἐπιοί, βοηθήσει, ὥσπερ ὑπὸ
 τῇ μάστιγι Ἀχιλλεύς· αὐτὸ δὲ
 τῷ, τὸ μηδενὸς αὐτὸς δε-
 δῆται τοῦτον, μάλλον αἰδέσ-
 θαι δεῖν ἡγούμεν, ἢ πῶς
 μετ' ἰκχυροτάτων πίπτει ὁμολο-
 γίας· αὐτὸς μὲν ὅν ὁ πᾶς πλη-
 γὰς εἰληφώς, ὅτ' αἶψα, ἢ ἑ-
 ρῶν ἐμελθεν, ὅτι τὰν μὲν τι
 δι' ἐκείνους, ὅς οἱς ἐπειτεν ἡ-
 θεοῖς, τῶν πεποιημένων ὀλιγω-
 ρεῖ· καὶ Κρόνους μὲν ἡμᾶς ἀ-
 ποδώσει, ὁ δ' εἰδώς ἡ ἐπι-
 στρέφεται· ἐκείνος μὲν ὅν ἀεί-
 χετόμεν καὶ εἶπεν, ἐγὼ δὲ ἡ-
 χουμένην ἂν ποροῖας καὶ ὦν,
 καὶ δοκῶν ἀνδρώπων, δι' ὦν οἰ-
 χρομένην ἤδη τὴν πόλιν ἀπέσω-
 σα· τίνα γὰρ εἶδει πορὶ ἐμῷ
 πῶς γινομένοις πληγῆται; τί-
 να ἀλγῆται; τίνα ἀγανακτῶ-
 σαι; ποῖον πατέρα; τίνα μη-
 τέρα; ποῖους ἀδελφούς; ποῖαν
 συγγένειαν; τὴν ἐμὴν Λύπην ὁ
 πᾶρος ἀτήτει, τὴν ἐμὴν Φω-
 νὴν, τὴν ἐμὴν ἀγανάκτησιν· ὡς
 τ' εἰ καὶ παρὰ πῶς γυναικὸς ὁ
 ἀνὴρ ημελῆτο, πῶς γε παρ' ἐ-
 μῷ ποροῖας δίκαιος ἦν τυγ-
 χάνειν· ἄλλως τ' ὅτ' εἰ μὴ τῷ
 τοῖοι ἐποίησεν, καὶ ἐμαυτὸν ἂν ἡ-
 δίσκην, ὡς οἱς ἐκείνους· πῶς γὰρ

futurum videretur, eos videlicet de-
 scendere, (a) ignemque, ut antea, ac-
 cendere; quumque nemo alius, ne per
 omnes quidem Deos jurando, eos ille-
 ctare posset: ego solus id efficere po-
 teram, quum mea duntaxat verba si-
 de digna haberentur. (b) Qui licet nul-
 lis unquam promissis obstrictus es-
 sem, meam eis opem, si qua necessitas
 postulare, pollicendo, quemadmodum (c)
 Vari sese obstrinxerat Achil-
 les; ramen hoc ipsum, quod a nemi-
 ne hujusmodi cautionem exegerint,
 magis verendum esse duxi, quam si-
 dem omnem, si qua validissimis pro-
 missis data fuisset. Ipse porro, qui
 verberibus affectus fuit, neque dixit,
 neque dicturus unquam fuisset: *hec*
ego patior propter Libanium, qui rebus
gaudens, quas pro libito persuaseris, eos
postea negligis, quibus persuasisti. Et: *Cau-*
didus nos pessum dat; Libanius vero id
probe sciens, nihil pensi habet. Is ergo,
 quantumvis afflictus, ab his in me
 querelis se se temperasset; me tamen
 puderet esse atque videri proditorem
 illorum, quorum opera Urbem, jam
 jam perituram, incolumem serva-
 vi. Quis enim ob patrara facino-
 ra magis, quam ego, commoveri de-
 bebatur? quis prior irasci, condolo-
 re? qui pater? quæ mater? qui fratres?
 qui denique consanguinei? Occasio

(a) Coquendo scilicet pani.

(b) Ad verbum: Equidem haud affirmarem me fuisse poëlis obstrictum, si ma-
 luum aliquod eis unquam ingrueret, opitulaturum.

(c) Scilicet Calchanti, qui quum arcessitus esset, ut causam pestis aperiret,
 veritus ne regem Agamemnonem ad iram impelleret, noluit vaticinari, nisi
 prius Achilles ei securitatem sponderet. *Homerus Iliad. lib. I.*

profecto illa meam postulabat commiserationem, meam vocem, meamque indignationem. Quare licet uxorem sua deferuisset, ego tamen ei succurrere debuisssem. Quod profecto nisi fecissem, hac iniquitate non ipsum modo læsissem, sed me etiam contaminassem. Nam quomodo sacrum templum ingredi ausus unquam essem? quomodo preces fundere? qua fronte, quibus oculis Deorum imagines & simulacra tanti sceleris mihi metipsum conficius intueri? non ne omnis antea acta mea vita hoc uno crimine foedaretur? Improbuse ergo fuisssem, si, quod fugiendum semper duxi, debitum deseruisssem officium; cui quum satisfecerim, cur eadem improbitatis nota mihi inuritur, quam declinare maxime studui? quam id æquitatem habet? Ad nos ergo permovendos, ut opem injurias patienti ferremus, satis erat vel ipsa æqui & honesti cogitatio. Huc tamen accessit aliud, quod magis magisque nos id ipsum face coëgit. Quid hoc? Scilicet metus similium malorum. Ni enim ægre ferens illud nefarium facinus, ea fecissem, quorum causa hi me reprehendunt, idque nosset omnes: Candidus pistores omnes, torrentis instar, invasisset, modo præterita sua facinora imitando, modo superando etiam; & ii rursus ad montes confugissent, atque fame Civitas laborasset. Quamquam non omnes fortasse Candidus affligere potuisset; si quidem a primo docti, se quisque, fuga supplicium præveniendū, incolumem

ἀν ἡλθοι εἰς ἱερὸν; τῷ δ' ἂν
 ἡνέκα; τίτι δ' ὀφθαλμοῖς ἐ-
 βλεψατορὸς τὰ ἀνάγκαια, το-
 σῶτον ἐμαυτῷ συνήδως κακός;
 τῷ δ' ἂν ἐλ αὖ ἐπὶ τήν-
 τας ὁ παρὰ τὸν θεὸν ἐβλάττι-
 τῆμοι βίος; κακός ἔν, ὡς ὅτι
 ἐφοβήμην, μὴ κακὸς ἐλεγχ-
 θείην, καὶ εἰσχομένη τήντις,
 ἃ μάλιστα ἐπυροῖ; καὶ τίνα
 τῆτο ἔχει φύσιν; ἤκει μὲν
 ἔν εἰς τὸ παρακαλεῖται σπῶς
 τι, τῷ ἐπὶ τῷ πεπονητότι βοηθεῖν,
 καὶ ὁ τῷ δικαίῳ λογισμός· οὐκ
 ὁ ἐπὶ τῷ σπῶς τῆτο μεγά-
 λην ἔχον τὴν ἀνάγκην. τί τῷ-
 το; φόβος τῶν ἰσων κακῶν; εἰ
 γὰρ μὴ ἐγὼ τίπτε χαλεπῶς ἔ-
 χον τῷ πεπραγμένῳ, ἔ τῷ-
 τα, ἐφ' οἷς οὐπὶ με κακῶς
 λέγεται, ἐπεπονήκει, καὶ τῷ-
 το ἔγνωται ἅπαντες· Κανδιδός
 πὶ διὰ πάντων ἦεν, ὡς περ χει-
 μάρις, τῶν ἀρτοποιῶν, οὐκ
 μὲν μὴ μὲν, ἃ ἐδεδράκει, οὐκ
 οὐκ καὶ ὑπερβαλλόμενος· ἐ-
 κείνους τ' αὖ αὐτοῖς ἔχει τὰ ὄρη,
 τῇ π πόλιν ὁ λιμός. ἴσως δ' ἂν
 ἔδδ' διὰ πάντων ἦεν ὁ Κανδι-
 δός παλιν· ἀπὸ γὰρ τῷ σπῶ-
 τῷ πεπονητότις, αὐτοῖς αὖ ἴσως
 ἐκαστος, φθάσαντες τῷ δρα-
 μῇ τῷ αἰκίᾳ· καὶ ἦν πάσαι
 αὖ οἷα περ καὶ σπῶρον, ἢ ἢ
 ἐπὶ δεινόπρα, τῷ καλέσαντες
 ἐκείνους ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν
 ἐκ ὅστος· ἔδδ' γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ
 πρὸς αὖ ἦν, ἀπὸ τῶν αὐτῶν
 λόγων τῶν σπῶρων ἐξηλεγεμέ-
 νων· ἂν ἄξιμοι τὰ πεπραγμέ-

να μέμψως ; ἀλλ' ὃ μάλλον ἐν-
 φημιῶν , καὶ βελτιόνων , ἢ οὖν ,
 ῥημάτων ; εἰ γὰρ τις ἀκτιβῶς ἐ-
 ξετάσῃ , ὁκνῶ μὴ εἰπεῖν ,
 ἀναγκάζομαι δὲ , δις σέσωκα
 τῇ δὲ τὴν πόλιν , ἀποδόντες τὴν
 σιτοποιίαν αὐτῇ , καὶ καταχών ,
 οὖν μὴ πείσας καταλθεῖν , οὖν
 δὲ καλῶτας φυγεῖν . ὑπερέκει
 γὰρ , φησιν , ἀρχόντος Φωκῆ .
 ἢ δὲ ἦν , πλημμελῶντά τι πε-
 ρὶ τὸς ἀγῶνας , ἐκείνους νυθετῆ-
 σαι . ἐγὼ δὲ εἶχον μῆτοί καὶ
 ἀπὸ τῆς λέγειν , ἔς ὡς μί-
 ζων ἦν ἡ παρά τῃ Καίδιδος κα-
 τηγορία τῆ ἐργου , καὶ ὡς ὁ
 σαθμὸς , ὥστε ἐν εἰσὶν ἐλάτ-
 των τῇ δέοντος , ὅπως ἐν ἄλ-
 λους πλείων . ἀλλ' ὅμως ἐπ' ἐκ-
 αῖρο εἶμι , ταῦτα ἀφίς . εἰ
 μὴ ἐχρη τις ἰστέον πληγῶν ἀ-
 ριθμοῖ ἐρημένον παρὰ τῇ τῇ
 ἀρχῇ ἐχοντος , καὶ τοῦτον ,
 ὅτος γέγονε , καὶ ὅπως ὁμῶν ,
 ὡς πολλοὶ πείσονται , μάστιγα
 μὴ καὶ ὅπως ἡδίκη Κανδίδος ,
 ὃ γυρόμενος τῇ κεκλειυκτό-
 φροσῆτος , ὃ καὶ τὸς οἰκέτας
 ὁρῶμεν ποιῶντας πρὸς ἀλλήλους ,
 ὅταν ἐπὶ πληγαῖς ἀλλῶ . ἀλ-
 λὰ παρὰδοθῇ , καὶ τῷτο καὶ
 τὴν παραδόντας αὐτὸς ἐπαινεῖ-
 τας ὁρῶμεν , ἥδη τῇ θυμῷ λε-
 λωφκότες . ταῦτα ἔκ ἐξ ὁρῶς
 Κανδίδος . ἀλλ' ἐγὼ τὸ πικρὸν
 τῷτο δίκαιον , εἰ διαρρήδην ἡ-
 κισεν , ὅτι δὲ ταῦτα Ἀντίο-
 χος ἀπαρτα παθεῖν , ἀ πί-
 ποιδεν . ἀλλ' ἔκ ὧς δύναται .
 ἔκον κύριος ἦν σαφῶς τῇ γε

servare studuisset. Quam ob rem jam
 accidissent alia mala prioribus aqua-
 lia, vel etiam pejora: defuisset enim,
 qui eos e montibus ad opus quemque
 suum revocaret: quum ii ne mihi qui-
 dem (si fidem eis antea datam fefel-
 lissent) amplius credidissent. Quid er-
 go? Numquid meum facinus repre-
 hensionem meretur? nonne potius
 laudem atque meliora præsensibus
 verba? Si quis enim accurate rem per-
 pendere velit (invitus hæc dico, sed
 tamen dicere cogor) bis me hanc Ur-
 bem incolumem servasse comperiet;
 semel, cum ei reddidi pistores; ite-
 rum, cum eos retinui; modo hortatus,
 ut redirent, modo impediens, ne rur-
 sus ab Urbe discederent. Obsecutus
 sum, inquit, Præfecti voci, qua mihi
 mandavit, ut si quis forte in panificio
 injuste se gereret, eum corripere &
 admonerem. Ad hæc respondere pos-
 sem, objectum crimen longe majus
 fuisse, quam quod patratum fuit; &
 panis pondus, quod in aliquibus iusto
 minus erat, in aliis majus extitisse: sed
 mitto ista, ut ocus ad hæc alia ve-
 niam. Si quis enarrare posset verbera
 a magistratu statuta, eaque compara-
 re cum ingenti illorum numero, quæ
 coram multis crudeliter inflicta mi-
 fero fuere: vel ex hoc solo Candidus
 iniquus deprehenderetur, quod mul-
 to se truculentius gesserit, quam ab
 judice præscriptum fuit, quum con-
 tra humaniorem se præbere deberet.
 Quod etiam famulos ipsos inter se se
 facitantes cernere licet, cum alter al-
 teri verberibus afficiendus traditur;

eosque postea, ira cessante, laudant iidem ipsi, qui tradiderunt. Hæc haud obijciam Candido. Sed esto, concedamus hoc tam atrox supplicium æquum & justum fuisse, dummodo Candidus illud Antiocho infligendum ab iudice palam aperteque pronunciatum audierit. Sed hoc ostendere profecto non poterit. Poterat ergo mitius ei supplicium irrogare, nullam ipse pœnam in præsentia daturus, si non ita grave & acerbum, uti nunc, irrogasset. Neque profecto ministros iudex unquam interrogasset, quot numero fuerint verbera, neque, si non ita multa deprehendisset, Candidum iccirco verbis factisve mulcasset. Quamquam quid impedimento erat, quominus iudex, si tot infligi verbera voluisset, numerum expresse diceret? quid itidem prohibebat, quominus aperte declararet ministros ad id robustiores esse deligendos, quod profecto Candidus fecit, filium suum præficiendo. Miror hunc ne ipso quidem verbo iudicis humanissimo fuisse permotum; non enim illud hominis fuit immanis ac barbari, sed humani potius verentisque, ne quid atrocius contingeret. Quo sane verbo patres filiis pædagogocommendandis uti consueverunt. Sanguinis ergo illa tanta copia, & lacerata pellis, & undique emergentes vibices; hæc tua, tuæque feritatis fuerunt. Quæ quidem præter iudicis mentem accidisse, ostendit idem iudex in alio iudicio. Quum enim idem crimen alii objiceretur, manu prehendit hunc, qui deliquisse

ἐλάττονος, καὶ ἐκ ἐμεῖς δώσκειν τὸν δίκην τῷ μὴ, ὅτι τὸν, δίκην λαβεῖν, ὅδ' ἐρήσεται τοὺς ἐπὶ τῆς ὁ ἀρχῶν, πόσαι δὲ αἱ πληγαὶ, ὅδ' ὡς ἡ πολλὰ γνῆς, ἡ λόγῳ, ἡ ἐργῶ, λυπήσειν τὸν Κανδίδου. καὶ τοι τί τὸ καλὸν ἦν, εἰ πολλὰς ἐπὶ γενέσθαι τὰς πληγὰς ἐβάλετο, τὸν ἀριθμὸν εἶπει; καὶ τὸ τὰς τύττωτας εἶναι δὲ τὸν ῥωμαλεωτέρῳ, ὅσον Κανδίδος αὐτῷ τὸν ἰόν ἐπέστησε ἢ αὐτῷ; θαυμάζω δὲ ὅπως ὅδ' αὐτῷ τοῦ ῥήματος ἡ γούνη τὴν φιλανθρωπίαν. ἡ γὰρ ἀγριότητα ἦν, ὅδ' ἐξίστοτος, αἷμα δὲ δοικόντος, μὴ τι σφοδρὸν γένεται, καὶ ὡ πολλὰς παῖδες ὑπὲρ παίδων ὁρῶν παιδαγωγὸν ἐχρίσταντο. τὸ δὲ αἷμα ἐκείνο τὸ πολὺ, καὶ τὸ διατμηθὲν δέρμα, καὶ αἱ φανέσθαι σάρκες, ταῦτα ἦν σά, καὶ τῆς σῆς κακίας. ὅλοι δὲ αὐτὸς ὁ ἀρχῶν, οἷς εἰς ἐπὶ ἑαυτῶν, ἐξω ταῦτ' εἶναι τῆς γνώμης τῆς αὐτῷ. τῆς αὐτῆς γὰρ αἰτίας ἐπ' ἄλλοις ἡκούσης, λαβεῖν τὸ σῶμα τῷ κεκαυρημένῳ δοκῆτος, ἀρῆκε, δείξας, οἷς ἀπὸ ἐπὶ ἐποίησεν, ἀπὸ αὐτῶν ἐποίησεν, εἰ καὶ τὸν ὁρῶν ἦν τις εἰσπύχως αὐτῷ. ὁ δὲ μείζον ἐἰς ἐλεγχον καὶ τῆς Κανδίδου σκηψέως. εἰς τί γὰρ, εἰπέ μοι, βλέπων, εἰς ποῖον λόγον, εἰς ποῖον ῥῆμα, εἰς ποῖαν συλλαβὴν, εἰς ποῖον νεῦμα, τὰ πολλὰ βαρύτερα τῶν

πληγῶν ὁκείνα προσέθηκες ;
 ὡς οἷς ἦν ἱατρῶν πῖ ἐρεῖναι
 τὸν ἀνθρώπον , καὶ θάνατον ἔ-
 ναι πῶς ἐπὶ τῇ τόλμῃ πᾶσι ἐ-
 λευκὸν , ὥστε τι τῶν βοσκη-
 μάτων ἐλευκόμενοι ; εἰ δ' οἱ τῷ
 τῆς καθεστῆς νόματι πάσι ταῦ-
 τα ἔναι φησὶ , καὶ ἀποτυπα-
 νίσας τὸν ἀνθρώπον , εἰς ταῦτό
 μοι δοκῆς αἰ καταφυγεῖν ἄλλ'
 ὅτι τίς ἐδὲς ἡγήσεται αὐτὸν , ὅτι
 οὐδ' ἔστι γὰρ ὁ ἀρχὴν , ὅτι ἀ-
 περ ὁκείνος ἐφῆται , ἀπὸλλυ δ'
 Ἀντίοχον ἄλλὰ τὸ πᾶν χρέμα-
 τα ἐπ' Ἀντίοχῳ παρὰ τῶν ἐχ-
 θρῶν τῷ Ἀντίοχῳ δεδοῦναι , τὸ
 πᾶν τῷ Ἀντίοχῳ γυναικῶν μὴ δι-
 νῆσθαι ἀπὸ τῶν πληγῶν δα-
 ναι τῷ τῷ χρεῖναι , ὅποσον
 ἐβόλετο . ἐπὶ καὶ μετὰ τῆς
 πληγῆς , ὅτι πᾶσι μὲν , ἐδό-
 θε δ' οὐδ' . ὑπὲρ Ἀντίοχῳ ὅτι
 ἐρεῖ τις , εἰδὲν λυπεῖν Κανδίδον ;
 ὑπὲρ τῷ σιτοποιῶν τῶν γυναικῶ-
 ν ἔνα ; ἐγὼ δὲ τὸ μέσον
 μὲν τῆς αἰμοῦνι τύχῃς ἐκ ἡγνῶ-
 ν , ὅτι ὡς ὁ μὲν οἰκίαν κέκτη-
 ται μεγάλην , ὁ δὲ μισθὸν τῶν
 οἰκημάτων , ὡς οἷς οἰκεῖ , τί-
 θεται , ὅτι ὡς ὁ μὲν γῆν ἔχει
 πολλήν πᾶν , καὶ ἀγαθήν , ὁ δὲ
 μύλην , ὅτι ὡς ὁ μὲν τῇ γα-
 στρὶ χαρίζεται , ὁ δὲ ὅτι δύνα-
 ται , ὅτι ὡς τῷ μὲν ἀργεῖν ἔ-
 σι , τῷ δὲ ἀνάγκη ποιεῖν . οἷ-

videbatur ; eumque dimisit incolu-
 mem . Quo exemplo satis ostendit ,
 quid & illi primo facturus fuisset ,
 si ad ipsius tribunal fuisset ad-
 ductus . Illud vero Candidi præ-
 textum omnem tollit atque fundi-
 tus evertit . Quo (a) enim hæc tan-
 ta tua feritas respiciebat ? quem ser-
 monem ? quod verbum , quam syl-
 labam ? quem nutum ? quid horum
 attendens verberum supplicio sup-
 plicium aliud longe gravius adje-
 cisti ? cum infelix ille medicis desti-
 tutus , quasi vile jumentum fustibus
 adactum , universæ Urbi mise-
 rabile spectaculum præbuit ? Si dicas
 hæc omnia eodem admonitionis ver-
 bo contineri ; idem , opinor , obten-
 deres , vel si fustibus hominem ad ne-
 cem concidisses . Sed neque (b) tum
 æquo animo quisquam id pateretur ,
 neque nunc ferre potest . Non enim
 Antiochum perdidit iudex , nec ipse
 sententia ; sed id præstitit pecunia , quæ
 Antiochi perdendi gratia ab ipso
 Antiochi inimicis erogata fuit , quum
 ejus (c) uxor auri , quantum voluit ,
 ante verbera præbere non potuerit ,
 imo ne post verbera quidem , etiamsi
 tum aliquid ipsa dederit . Dicit for-
 tasse quispiam : decebat ne molestia
 affici Candidum propter Antiochum ?
 virum clarissimum propter pistorem ?
 Non me latet discrimen , quod inter

(a) Vel : Quid enim respexisti ?

(b) Si nimirum hominem ad necem concidisses , eo prætextu fretus , quod
 iudex ipsum corripi iussisset .

(c) Marici scilicet salvandi gratia .

utriusque fortunam intercedit: scio eum amplam habere domum, hunc mercedem pro conductis ædibus, ubi vitam degit, pendere: scio illum possidere multos optimosque agros, huic tenuem esse glebam: scio eum indulgere ventri, hunc non posse: scio denique illum otio diffuere, hunc laborare debere: hæc, & hujusmodi alia benemulta probe novi. Verum enim vero non anteposui tum Antiochum Candido, sed injusto justum: hoc enim inerat Antiocho, illud Candido. Nemo vero, quantumvis iniquus, affirmare audebit, justitiam æquitatemque non esse magnopere verendam. Propterea non semper, ut videre est, ab incorruptis tribunalibus superiores in causa discedunt divites; sed modo hi, modo pauperes, justis hominibus utrumque præstantibus. Tu vero qualem integerrimis hisce viris te præberes? numquid & in ipsos talia jactitares? *Male egistis, iudices; quippe hominis in tribunali vestro judicio victi potentiam aspernati, victoris inopiam honorastis, quum contrarium fieri debuisset.* Quod si contra iudices illos hæc minime jactitares, cur id facis contra me? justum enim, opinor, ubique maximam vim habet; quam vim si semper exereret, profecto non, uti nunc, a divinis humana tanto intervallo distarent. Nunc illud vitam nostram acerbam & miserrimam facit, quod, quum benemultæ leges, cum veteres, tum novæ, scriptis exaratæ sint, omnes a nefariis hominibus proteruntur atque conculcantur, quum magis ad se

δα ταῦτα, καὶ πολλὰ πρὸς τέ-
ταις ἔπρα· ἐποιήμην δὲ τίς ἢ
πρὸ τῆ Κανδίδου τὸν Ἀντίο-
χον, ἀλλὰ πρὸ τῆ ἀδικίας τῆ
δικαίας· τὺτο μὲν γὰρ ὑπερχεῖν
Ἀντίοχῳ, τῆ Κανδίδου δὲ ἦν
ἐκείνο. ὁδεῖς δὲ ὕδὲ τῶν ἀδι-
κωτάτων ἀνδράπων πολυμήστειν ἂν
εἴποιν, ὥς ἔκ ἀδέσμοις ἢ τῆ
δικαίας τάξιν. διατέτο χάκ τῶν
ἀφράτων δικαστηρίων ἀπίστους ὁ-
ρῶμεν νεικηκότας ἕκ ἀπὸ τὸς
εὐτόρους, ἀλλὰ ποτὶ μὲν τέ-
τους, ποτὶ δὲ τὸς πεισιγέτους,
τῶν δικαίων ποιόντων ἐκάπεροι. σὺ
δὲ ὅπως ἂν ᾔστα καὶ πρὸς ἐκεί-
νης λέγων; ἢ καλῶς, ὧ ἀν-
θρώποι, πεποιήκασι, τῆ μὲν ἡ-
τυμένης παρ' ὑμῖν τὴν δύταμιν ἀτι-
μάτασι, τῆ δὲ κεκατηχότου
τὴν ἀσθένειαν τιμήτασι, ἔχον
πεποιήκεναι τέταττοις. εἰ δ' ἔκ ἂν
πρὸς δικαστὴν τὺτο ἐποιέας, δια-
τί πρὸς ἐμέ; πανταχῇ γὰρ ἔ-
γωγε νομίζω μέγα δύνασθαι
τὸ δίκαιον. εἰ δὲ τῆτ' ἦν, ἔχῃ
ὅσω περ εἴην, ἐλείπετ' ἂν τῶν
δίκων πραγμάτων τὰ ἀνθρώ-
πινα. εἴην δὲ τῆτ' ἐστὶ τὸ μέλι-
σα πικρὸν ποιοῦν τὴν ἡμέτερον
βίον, ὅτι πολλὰ μὲν τὰ τῶν
νόμων γράμματα, τὰ μὲν πα-
λαιά, τὰ δὲ νέα καταπατέ-
ται δὲ ὑπὸ τῶν ἀδικούντων, ἡ
δέωσ τῆς πλεονεξίας ἐφ' ἑαυτὴν
ἐλκυσσῆς, ἢ τῶν ἀνεργούντων.
ἐγὼ δὲ ἔτ' ἄλλοσι πώποτε πρην-
κάμην τοῖς ἀδικούσι τῆς ἀδικ-
μένης διὰ τὸ, τῆς μὲν εἶναι
τῶν λαμμοπόρων, τῆς δὲ τῶν

καταδεσφέρων, ὅτε νῦν τῷ τῷ ἑ-
 μέλῳ πείσεται. μὴ γὰρ ὅτι
 Κανδίδον, ἀλλ' ὅδ' αἰ τοῖς ἑμαυ-
 τῷ πατέρα, παύτῃ Κανδίδῳ πε-
 ποιηκότα, κωφότεροι αὖ ἦσαν τῷ
 παύτῃ παθόντος σιωποῖ. ἀλλ'
 ὅδ' αἰ ἀλλὰ τινὸς τῶν οἱ ἐλάτ-
 τοι πύχῃ, ὅδ' αἰ μὰ τὸς Θεοῦς
 τυροτάλῃ, ὅδ' γε ὄξοτάλῃ,
 ὅδ' ἰχαιοτάλῃ, ὅδ' γε νευρο-
 ράφῃ. μὴ ἔν μοι λείπῃ τις
 ἄρματα, ἢ ἀθληταῖς, ἢ ἀρχ-
 τας, ἢ κυνηγετίας. τίτοις γὰρ
 ἄτασιν ἀντιπαγμένον τὸ δίκαιο
 οἱ, μάλῃσι αὐτῷ πορεύεσθαι
 πείθει, ἢ κείποις. πείθει δὲ
 καὶ τὰ ἀπὸ τῆς ἔχθρας, πῆς ἰ-
 σομενός, φέρειν. ὅτι μὲν γὰρ
 δυσμενὲς ἐπὶ τίτοις ἐκείνους, καὶ
 πάντα ἐπιβυλεύεται τρόποι, καὶ
 συνεργῶν ἕκ ἀπορήσει, καὶ σφό-
 δρα ἐπίσταμαι. ὃ μὴ φόβῳ γὰρ
 τῷ τοιούτῳ πολέμῳ, ποροδότος
 αὖν ἐιλόμην τῶν δικαίων καὶ γι-
 νέσθαι, καὶ νομιεῖσθαι. ὅδ' αἰ γὰρ
 τοῖς τῶς τάχους λείπεται συγ-
 γνῶμην ἔχομεν, καὶ ταῦτα εἰ-
 δότες, ὅτι δέει ταῦτα ἀμαρτάνε-
 σθαι. αὐτὸ γὰρ δὴ τῷτο καὶ τὸ
 ἐγκλημά ἐστιν, ὅτι φόβῳ διασ-
 θείρῃσι τὸ πορεύεσθαι. διατῆτο
 ἀποθνήσκουσιν ἀρχαῶς, ὃ βυ-
 ληθέντες καλῶς. ἢ καὶ μοῖ κα-
 λῶν ταύτην φυλάττει τὴν τάχην.
 καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἐμειλὲ με
 μήτε γράδεσθαι, μήτε κρίνειν,
 ἀλλ' ὅτι τε Θεοῖ ταῦτ' αἰ πτω-
 το, καὶ αὐτὸς αἰ ἑμαυτὸν κα-
 τήσθον, εἰδὼς ὅμοι ἐπετλημ-
 μέλητο. καὶ μὴ καὶ ἐλπιδες

trahat & alliciat aviditas atque libi-
 do, quam leges ipsæ cohibere valeant.
 Ego porro neque aliàs unquam inju-
 riosis hominibus injuria lacerfissos an-
 teposui, quod hi potentes atque nobi-
 les fuerint, illi pauperes & ignobiles;
 neque profecto nunc id agerem. Nam
 non modo Candidum, sed ne patrem
 quidem meum, si facinus idem, ac
 Candidus, perpetraret, pistori, vel al-
 teri cuivis inferioris artis, mehercule
 ne casei quidem, aut aceti, vel carica-
 rum venditori, neque futori præferen-
 dum existimarem. Nemo ergo mihi
 memoret Candidi currus, athletas,
 urfos, aut venatores; nam ex altera
 parte militat æquum & honestum,
 quod se magis, quam res illas specta-
 re nobis persuadet, hortaturque, ut
 etiam ea, quæ a futuro odio manatura
 sunt, æquo animo ferre parati simus.
 Futurum enim certo scio, ut ille mihi
 valde succenseat, atque socios nactus,
 omnes molietur insidias. Attamen
 hujusce belli metu non ira commo-
 veor, ut æqui & honesti proditor esse
 atque videri velim. Etenim ne militi-
 bus quidem, ordinem in acie deferen-
 tibus, veniam dare solemus, quamvis
 eos metu perculsos id agere certo
 sciamus. Nam vel hoc ipsum eis cul-
 pæ atque vitio vertendum videtur,
 quod metu perterriti officium suum
 deserant, atque mortem potius tur-
 pem, quam honestam obire malint.
 Æquum itaque & honestum erat me,
 quem tenui, ordinem servare: quo ne-
 glecto, si me nemo alius de hoc faci-
 nore neque postulaturus, neque judi-

caturus erat; Dii certe quidem me reprehendissent, & conscientia patratum scelerum me diu noctuque lacerasset. Debitum contra præstando officium, colendoque pietatem & iustitiam, in optimam spem erigebam fore, ut Dii mea recte facta probarent, mihi que vires inimicis, acie bellum illaturis, superiores darent atque largirentur. Struat itaque mihi quascunque vult ac potest insidias occulte, vel, si mavult, etiam contra me pugnet aperte; nam, opitulantis mihi Superis, cum ipse, tum ceteri ejus socii, rifum atque cachinnum movebunt. Cur, inquit aliquis, posteaquam aperte sui criminis convictus fuit, ei debitum irrogari supplicium prohibuisti? Quia scilicet hoc ipsum, quod aperte convictus fuerit, haud leve supplicium duxi; deinde quia iidem ipsi, qui passi sunt injurias, inconsulto me rogarunt, ut nihil amplius quærerem, nec tantam militum manum infensam officinæ suæ reddere vellem. Quibus itaque rationibus adductus sum, ut uxori meam ad accusandum operam præberem, iisdem a reo convicto supplicium avertere studui. Horum enim alterum afflicto miserrantis est, alterum eisdem indulgentis. Idque præsertim, quum ipsis liceret jus suum obtinere; non enim, qui negat a nummulario se accepisse nummos, quos revera accepit, ideo liberatur, quasi non acceperit: nam eos rursus ad nummularii mensam afferre oportet. Itaque per ea, quæ feci, vel omisi, mecum ipse minime pugnavi.

μοι παρ' αὐτῷ τῷ τὰ δίκαια ποι-
εῖν ὑπάρχον. τὸς γὰρ, ἀπερ
αὐτὸς ἐπὶ τὴν, ἐταπῆντας Θεὸς
ἡγάγη, καὶ κρείττω με ποιῆται
τῶν πολεμικῶν. λόχοι τοί-
νοι, ὁποῖόν τινα βόλεται τε,
καὶ δύναται, συσπᾶμενος, λά-
θρα τε διορῶν, καὶ φανερώς
μαχέσθω. τὸς γὰρ δὴ τῶν Θεῶν
μεθ' ἐμῶν ἔστις βοτῆς, γέλω-
ς ἐστὶ καὶ αὐτὸς, καὶ ἔς συλ-
λέγει. διὰ τί, φησι, τὴν ὁση-
λομένην ἐπὶ τοῖς ἐλέγχοις δι-
κώλυτας δίκην ἵ ὅτι πρῶτον μὲν
αὐτὸν τὸν ἐλέγχον ἢ μικρὰν δι-
κὴν ἡγήσασθαι. ἐπειδ' οἱ πεπο-
θότες αὐτοὶ κακῶς εἰδοντόμου
μηδὲν ζητῆσαι πλέον, μηδ' ἐκ-
πολεμῶσαι σύνταγμα στρατιωτῶν
τοσούτων ἐργαστηρίω. ὥς δ' οἱ
λογισμοῖς εἰς τὸν ἐλέγχον συ-
νέφραστον, τοῖς αὐτοῖς τούτοις
εἰς τὸ μὴ γενέσθαι τινὰ τιμω-
ρίαν ἐχρώμενη. ἐκείνός τε γὰρ ἦν
τὸς ἡδικομένης ἐλεῦντος, καὶ
τῷ τοῖς αὐτοῖς χαρίζομένη.
ἄλλως δ' ὅτε καὶ ἐξῆν αὐτοῖς
τὰ αὐτῶν κομίσασθαι. ἢ γὰρ
ἀνέμενος μὴ λαβεῖν παρὰ τῷ
πράττειν, καὶ λαβὼν, ἢ ἐκ-
λῆφαι. φέρειν γὰρ αὐτὰ πάλιν
ἐπὶ τῇ πράξει ἔδει. ὅπως ὁ
οἷς καὶ ἐφράστοι, καὶ ἢ ἐκ-
φράστον, ἢ ἐμαχόμενον ἐμαυ-
τῷ. τὸς μὲν τοι μεμφομένους μοι
δυναμὴν αἰνέειν μαχομένους
ἐαυτοῖς, οἱ τῷ, τε εἰς κρί-
σιν καταστῆται τὸ φῶνμα κα-
κῶς λέγουσι, ὅτι τῷ πάνι ὡς
δᾶσαι ὡς τῷ μὴ δᾶναι τὸν

στρατιώτην δίκην· εἰ μὲν γὰρ τὰ
τῷ πῆς ὀργῆς αἰτιῶνται, τὰ πῆς
ἐπιεικείας ἐπαύνουν. εἰ δὲ τὰ ἢ
ἐπιεικείας οὐ αἰτία ποῦνται, τί
μὲν τὸ συκοφαντοῦναι τῇ γυναικί
τῷ καλῷ ἀποτιθέμεναι; ἔμην
κακῶς ὅγε τοῖς εἰρημέτοις ἀποσ-
θεῖναι ἂν, ὅτι καὶ εἰ σφόδρα
πῆς τιμωρίας ἐπεθύμουν, καὶ ἐ-
δὲν τὸ δοκεῖν Αὐγάρῳ, τῷ τῷ
στρατιώτῃ μὲν ἀδελφῷ, φίλῳ δὲ
ἡμετέρῳ, καὶ συνήθει, ταῦτά τε
οὐ καὶς ἡμετέροις ἔχοντι διατρι-
βῆς, ἢ τῶν πολλῶν, ἀλλ' ὡς
αὐτοῖς καὶ μακαρίσται τῶς γο-
νῆς πῆς τῶν υἱῶν καὶ οὕτω τῷ
χρῆσι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν εἰπέτι
ἀπὸ τῷ ἀδελφῷ, ὁ δ' ἔλεγε
μὴ ἕδεν, τῇ σιγῇ δὲ ταῦτον
ἔφαλλον. ἔπειτα πολλὰ, καὶ με-
γάλα ἢ στρατιώτην διέταξε. Βυ-
λοῖμην δ' ἂν καὶ ὅπως ταῦθ' ἔ-
παυται· εἰδέναι ἀπὸ ἐμῶ, ὅτι
τοῖς ἀδικῶσι, καὶ καταφρονέσι
τῶν νόμων, μέχρι μὴ τῷ κα-
τενεγκνῶν πολέμῳ· καί μιν δὲ
ἰδὼν, σπένδομαι.

sciant omnes velim, me nefarios homines, jura contemnentes, acriter in-
sectari, quoad eorum improbitas atque nequitia deprimatur; ea vero de-
pressā, pacem statim inire cum ipsis & quiescere.

Facile autem ostendere possem pu-
gnare secum ipsis eos, qui me repre-
hendunt: quippe qui vitio mihi ver-
tunt, cum quod rem in judicium vo-
caverim, tum quod debitum militi
supplicium impedire studuerim. E-
tenim si severitatem reprehendunt,
humanitatem laudent oportet: sin hu-
manitatem vituperant, cur mihi vitio
vertunt, quod una cum muliere Can-
dido succensuerim? Huc accedit,
quod etiam si maxime supplicium su-
mere concupissem; Augaro tamen in-
dulgere & gratificari debuissim. Qui
quidem Augarus militis frater erat,
ex meis intimis maximeque fami-
liaribus, & filium nostris exercitatio-
nibus operam sedulo navantem habe-
bat, adolescentem haud ingenio vul-
gari, sed optima virtutis indole præ-
ditum, ut parentes ejus hac una de
caussa felices ac beati merito videan-
tur. Horum itaque alter nonnulla pro
fratre verba fecit; alter etsi nihil dixit,
idem tamen silentio suo significavit.
Quocirca multis maximisque de caus-
sis miles incolumis evasit. Ceterum

E J U S D E M Τ Ο Υ Α Τ Τ Ο Υ

ORATIO V.

Λόγος ε΄.

Ad Imperatorem (α) pro Senatoriis
Ordinibus.Πρὸς τὸν βασιλέα
ὕπὲρ τῶν βουλῶν.

ARGUMENTUM

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

Antonii Bongiovanni.

Ἀντωνίου Βονγιωάννου.

Senatorii cujusque Civitatis Cætus ob paucorum improbitatem atque nequitiam in deterius ibant; & ideo civitatum ipsarum quoque negotia pessime se habebant. Nec immerito: Senatus quippe Civitatis anima est, ut Libanii mei verbis utar. Senatum itaque fugientes, alii ad alias vivendi rationes se se transferrebant; alii nihil omnino pensi habentes, ejusmodi fugam eis indulgebant atque gratificabantur. Hos omnes Orator increpat, & Imperatorem ad justum supplicium sumendum hortatur.

Αἱ τῶν ἐκάστων πόλεων βυλαι διὰ τῶν ὀλίγων κακίαν κακῶς εἶχον. διὰ τὸ τοῦτο δὲ καὶ τὰ τῶν πόλεων αὐτῶν πράγματα κακίστα δίκειτο. & ἐικότως ἡ βουλὴ γὰρ ψυχὴ πόλεως ἐστίν, ὥς κατὰ τὸν ἡμῶν Λιβανίου ἐπὶ πᾶσι. οἱ μὲν δὲ ἀπὸ τῶν βουλῶν ἐφ' ἐπίρως βίους ἐφευγον· οἱ δὲ ὀλιγωρίᾳ κεχρημένοι, τοιαύτην τὴν φυγὴν ἐχαρίζοντο. τοιαύτην δὲ ῥήτωρ τῶς μὲν κατηγορεῖ· τὸν αὐτοκράτορα δὲ πρὸς τὸ τῶν ἀξίων δικὴν λαβεῖν παραρτῇ.

ORATIO.

Α Ο Ι Ο Σ.

Quantum in te est, Imperator, & quantum est in eo, qui post te secundum in Imperio tuo locum obtinet, ceterisque magistratibus præest, Senatorii Cætus ad pristinum statum amplitudinemque redeunt: sed ipsimet Senatores impedimento sunt, quominus id fiat. Quam ob rem jure ac merito te simul atque Consullem omnes uno ore laudibus efferre possemus; illos contra utpote viros

Τὸ μὲν σὸν, ὦ βασιλεῦ, μέρος, καὶ τῇ μετὰ σέ τῆς ἀλλοῦς ἀρχῆς ἐφεσηκότος, ἐταπείνωσιν εἰς τὰ ὑπὸ πόδεσσιν αἱ βυλαι, καὶ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἔχουσι· παρὰ δὲ τῶν ἐν αὐτῷ τῷ βουλευτικῷ κεκάλυπται τὸ τοῦ πόρος ἔργον ἐλθεῖν. ὥς τε σὲ μὲν δικαίως ἀν' ἀτακτοῦς ἐταίροισιν, καὶ τὸν ὑπερῆχον· ἐκείνους δὲ καὶ μεταῖμα, καὶ κακῶς

(α) Theodosium scilicet; in hac enim oratione mentio fit Cynegii, qui, ut supra monuimus, imperante Theodosio vixit.

ἡγοίμεθα, καὶ διότις δίκην ἡ-
δύς αὖ ἰδοίμεν· εἰ γὰρ δὴ τῷ-
το γένοιτο, τὰχ' αὖ ἡ τιμωρία
πύσσει τὰ ἰὺν σικαντιέμενα τῇ
παρὰ σὺ ταῖς βυλαῖς βοηθήσει.
τῶν ἔν ἐνεκα, καὶ τῷ μαθεῖν
ἀτακτας, ὥς τοῖς σοὶ δοκῶσιν
εὐθὺς ἀκολουθεῖν ἀξίον, ὅργῃ
τῇ ποροπύσει φάινε χρωόμενος
κατὰ τῶν ἐκ ἀξιώτων ἀρχεσθαι.
ὥς δ' αὖ γένοιτό σοι σαφές τὸ κεί-
νου κακουργημα, μικρὸν ἀνωθεν
ἀντιφάσκει δειγνέσθαι. ἦσαν αἱ
βυλαὶ πάσαι ταῖς πόλεσιν ἀ-
πάσαι, καὶ ἦν ἢ τε τῶν βυ-
λευτόων, καὶ τῶν γε οἰκῶν αἱ
βελτίαι, καὶ χρίματα ἦν ἐκά-
στω, καὶ παρ' ἀλλήλοις ἐγάμων,
καὶ ἦν εὐδαίμων τὸ βυλῆς με-
ταχθῆναι. ἔτι τοῖσι ἐχθρὰς αὐ-
ταῖς παραλαβόντι βασιλεὺς,
χίρως ἐποίησεν ἄλλοις πὶ ἐκ ὀ-
λίγοις, καὶ τῇ γε ὑφ' αὐτῷ πε-
ποιμένη πόλει. τεθνεώτος τοί-
νου αὐτῷ, τὸν πόλεμον ἤδη πε-
φουτεκότος τὸν περσικόν, τὴ πε-
ρὶ τὸν πόλεμον τῶν πορράγμα-
τε ταῖς βυλαῖς ἐδομηκαίτο,
καθ' ἑκάστον αὐτὰς ἔτος ἐπὶ τὸ
χίρως ἄγοντα, τῶν ἐπὶ τῷ
Τίγρι καὶ πεμπομένων βυλευτῶν,
ταῖς ἐκείναις βλαβείαις τὰ πατρώα
πυλῶνται· οἱ δ' ἐκ οὗδ' ὁπόθεν,
ἥκοντες, ἐώντες ῥαδίως, γεωρ-
γῶντες τὰ βασιλικά. τῶν ἐν

nequam vituperare, quos omnium no-
strum odio dignos censemus, opta-
musque, ut meritis quisque suppliciiis
afficiantur. Id enim si fieret, tandem
aliquando supplicio perterriti quie-
scent, quotquot vestro in Senatorios
Coetus studio advertantur. His ita-
que de causis, simul ut omnes intelli-
gant decretis tuis prompte paren-
dum: fac justam in eos iram exerceas,
qui voluntati tuae parere nolunt. In-
terim quo nefarium ipsorum facinus
tibi manifestum fiat; rem paullo al-
tius repetendo exponam. Florebant
olim in singulis civitatibus Senatorii
Coetus: erant Senatoribus cum agri,
tum amplissimæ domus: divitiis af-
fluebant, habebantque connubia pro-
miscua, adeo ut Senatorii Ordinis ef-
fe, res plane beata videretur. Quum
ita se se haberent, quidam Impera-
tor (a) deteriores eos fecit: idque præ-
stitit cum in aliis civitatibus bene-
multis, tum etiam in ea, quam ipse
condidit. Eo vita functo, postquam
Persicum bellum severat; ingens ex
hoc bello Senatoriis Ordinibus illata
clades est, qua ad statum longe pe-
jorem singulis annis redigebantur.
Quippe Senatores, qui ad Tigrim
mittebantur, ob ingentia damna, quæ
ibi passi sunt, patrimonialia quisque sua
vendere cogeantur, & alii unde unde
profecti facile emebant, atque agros

(a) Constantius, quem alibi verbo Senatoriis Ordinibus opulenti, re ipsa vero eisdem adversari dicit *Orat. parat. in Jul. Imp.* Idem ipse Constantius atrox in Persas bellum movit, quod post ejus obitum diu multumque exaruit. *Amm. Lib. XX.*

imperatoris ditioni subiectos colebant. Malum hoc Julianus Imperator e medio tollere cupiebat; quumque facile posset, protinus illud^(a) sustulit, quois facultates erant in unaquaque civitate, paucissimis exceptis, in censum referendo. Ejus ^(b) morte factum est, ut Senatorii Coetus ad pristinum, imo longe pejorem statum redigerentur; siquidem plerique Senatores, arrepta fuga, partim huc, partim illuc, alii alias vitæ rationes amplexati, se se contulerunt. Quam ob rem quum Urbes ita depressæ jacerent, atque Senatus statum cetera sequerentur: jure ac merito dolebas, Imperator, & vehementer angebaris. Propterea Cynegium (qui adhuc a libellis erat) mittere decrevisti, qui hujusce rei solius curam haberet, eique mederetur. Sed antequam hoc fieret, ei jam Consuli designato mandavisti, ut ad Nilum usque pergeret, provideretque simul, ne quis ab Senatu dimitteretur ob eam causam, quod magistratus gessisset. Is bonam expectationem fallere: magna minitanti: Italia præ se ferre, quæ commemorare pudet. In via rem aggressus, omnia vano tumultu complevit; Nilum atque Bosphorum ita peragravit, ut aliquid fecisse sibi videretur, quum re ipsa nihil omnino fecisset. Hæc il-

ἐπεὶ λῦσαι τὸ κακὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς. τῷτ' ἔλυσσε δυσηθείας, οἷς ἦν κτήματα, καθ' ἑκάστη πόλιν ἐγράφων, πλὴν κομίδην τινων ὀλίγων. τῆς δὲ ἐκάστης τελευτῆς ἐπὶ ταῦτά παλιν τὰς βουλὰς ἀπενεγκάσθη, μᾶλλον δὲ εἰς πολὺ φαιλόπημα, καὶ πολλῆς ἀπὸ τῶν βασιλευσίων ἐφ' ἐπίρρως βίους γιγιομένης τῆς φυγῆς, καὶ τῶν πόλεωι πετατενωμένων, τῶ τῶν βαλῶν χήματι τῶν ἀλλοτρίων ἀκολουθήσας, ἡλθὼντας μὴ ἀξίως τῷ παράγματος, βασιλεὺς, καὶ τὸν Κυνήγιον, ἐπὶ ἐπὶ τῶν δεήσεων πεταγμένοι, ὥς θείας ἐκπέμψαι δέον, τὸ το μόνον ἔργον ἔχοντά γε, καὶ ἰατόμενον. ὅτι δὲ ἡ τὸ παρὰ χεῖρ, γενόμενος ὑπαρχον, ἐπέλυσεν μέχρι τῶ νεῖλου χωρεῖν, ἔχοντα καὶ τὸ το εἰς ἀπονομίαν, μηδὲν ἀφίειν παρὰ τὸ εἰς ἀρχὴν γεγενησθαι. ὁ δὲ χεῖρων τῆς ἀπονομίας φανείας, καὶ μεγάλα μὴ ἀπειλήσας, δείξας δὲ, ἃ καὶ αἰγυυθίῃ τις εἶπεν, ἀπὸ τῶ μῦθος μὴ εἰς τὴν πορτίαν τῷ παράγματος, εἰς δὲ ματαίοις θαυμάσιος ἰσχυρῶς, ὅτι μὴ εἶδε τὸν νεῖλον, ὅτι δὲ πάλιν τὸν βόσπορον, φρονῶν μὴ ὡς δή τι πεπονησώς, πεπονησώς δὲ ἰδὲν. καὶ καὶ μὲν αὖ τις ἐγκάλεισε

(a) Possessiones item publicas, ait Imperator, civitatibus jubemus restitui, ita ut suis estimationibus locentur, quo consuetum possit civitatibus reparatio procurari. P. P. Id. Mart. C. P. Mamertino & Nevitta Cof. Cod. Theod.

(b) Obiit Julianus in pugna contra Persas telo percussus. Ann. Lib. XXV. cap. 3.

ραθυμίαν. ὅσα δὲ τῶν βαλευ-
τῶν τί τις ἀνέφηται, τῶν ὀλί-
γων, οὐ βουλευθέντων γενέσθαι
πλειόνων; τί γὰρ ἢν δὲ τῶν
βαλευμένων; ἰκευῖται, δακρυῖται,
δεινῶνται, πεινῶντες εἰς γόνυ, βοῶ-
σαι τὰ τῶν ἀδικημάτων, αὐτὰ
μῦθον, εἰπὼν, εἰ μή τις ἐλ-
κων ἐκβίλοι. τῶν ὅτιν πα-
ρὰ τῶν ὀλίγων, ἀλλ' ἐκλήθη
τὸ καὶ ῥήτωρ ἐργός, καὶ ῥήμα-
τα ἢ πολλὰ, καὶ ἢ ἀρεταίς εἰ-
πετο, καὶ οἷδε ἄφρονες. ἐπὶ τοί-
νυν πολλοὺς μὲν παρὰ τοῦδε τῷ
καρπῷ παραστὰς συναγωνιζομένους,
πολλοὺς δὲ μετὰ τῶν. πόσων,
ὡ βασιλεῦ, παρ' ἡμῶν ἀφικνα-
μένων γραμμάτων, ἀπείσας ἀει-
κλύντων τοὺς ἀδίκους φέρουσι τὰς
καταφυγὰς. τὰ μὲν γὰρ φησὶν, ἡρ-
ξας, & διὰ τῶν ἡλικιωτῶν λει-
ταργεῖν; καὶ ὅτι αὐτοὺς μὲν κα-
θεύει, διὰ δὲ τῷ παιδὸς τὸ
προσέχοντα τοίμ. ἀλλ' οὐκ ἐν
πατρὶ, ἢ θυγατρὶν μόνων; ἀν-
δρα τινὰ πείσας ὑπελθεῖν τύπο-
μα, καὶ τὸ ἐργόν, πάλιν αὐ-
τοὺς καθεύει, τοσούτοι μόνον τῇ
πόλει παρέχων, ἀπαλίσκων.
ταῦτ' ἐστὶν οὐ πολλὰς ἐπιτο-
λὰς, καὶ τίτῃν γὰρ οὐ ἐπὶ
μαίς ἐπὶ καλῶν, μείζων τῇ
ἀποδοχῇ ἔχοντα τῆς σωτῆρος,

le:(a)cui merito quispiam & incuriam
exprobraret. Quid vero de Senatori-
bus videtur? qui pauci quum sint, plu-
res evadere noluerunt? Quid enim fa-
ciendum, si hoc voluissent? Orare sci-
licet & obsecrare, lugere, conqueri, in
genua procumbere, lociorum iniquas
fugas criminari, constanter in eo ita-
tu manere, quoad vi abducerentur.
Quorum nihil isti pauci nebulones
egerunt, si in medium arcessitus qui-
dam orator, haud multa verba fecit,
& mox dimissus abiit. Interim hi ta-
cuerunt. Huc accedit, quod cum an-
te, tum post hoc tempus, de quo ser-
mo nobis est, ii neglexere multos, qui
suam ipsis opem operamque præbere
volebant. Dii boni! quot decreta man-
narunt, Imperator, ab Aula vestra!
quæ prætextum omnem injuste fu-
gientibus adimebant. *Magistratus*, (b)
inquiunt illa, *cessisti*, & *tercirco rationi*
consentaneum cesses ab officio vacare? Si
ita est, ipse quiesce, & per filium interea
iunctum pressa patria debetur officium. Fi-
liisne carere, atque tantummodo filias ba-
bes? *Fae*, ut nomine tuo quispiam alius
munus suum obeat, & rursum ipse quiete
sua perfruat, dummodo solum hoc, *seili-
ces sumptum urbi præbeas*. Hæc in ple-
risque tuis decretis habentur, & in
aliis alia longe meliora, quæ magis

(a) Quomodo, Libani, Consuli negligentiam hic exprobras, cujus diligen-
tiam orationis initio laudasti? Numquid hoc loco de alio Consule sermo est?
ita profecto mihi persuadeo.

(b) Hæc & sequentes constitutiones prodierunt græce & latine studio & opera
nostra in novissima Codicis Theodosiani Veneta editione, quas tamen supra
pag. 38. in eodem Codice desiderari diximus, propterea quia, cum pagina illa
typis premeretur, editio Veneta nondum emanarat.

magisque tuum erga Senatorios Ordines studium voluntatemque declarant. Quid hæc habent? *Ei iam si plures magistratus, inquit, ipse gesseris, atque præcedentes ministros complures habueris, præcones, lictores, viatores, diurnos cursores, apparitoresque, ab Imperatoris Aula stipendia nactus; ibi tamen consistere debes, ubi et parentes avique tui collocaverunt. Quod si magistratus, quos gessisti, commemoraveris, id nihil valebit, nihilque tibi proderit.* Hæc vos. Hi vero, quum illico vestris obsequendo mandatis, mittere deberent, qui vestrum Caput (cui tantopere Senatorii Cœtus curæ sunt) coronarent; quumque neque magistratibus moras indulgere, neque cunctando iis gratificari, qui per literas vestras captabantur, oporteret, sed eos ad æquissima vestra decreta servanda vi compellere, defidiam his in rebus metu cohibendo; hæc omnia, & alia plura neglexere; quippe aliis pro libito vitam degere permiserunt, aliis ne verbum quidem hac de re fecerunt; idque maxime, quum eis libere loquendi peropportunas occasiones haberent. Reculant scilicet, quæ in promptu habent, quæ si a vobis obtinere non possent, magnopere quererentur; & negligunt, quæ vos ipsis exhibetis, quæ nisi exhiberetis, graves se injurias perpeti conclamarant. Ea denique, quibus egere se dicunt, quum præ manibus habeant, abjiciunt. Et quod incredibile videtur, quodque verissimum est, perinde se se habent, ac si quis pauper ab Jove thesaurum enixe precatus,

ἢ ἄλλ' τὰς βουλὰς κίχρηται. ταῦτ' ἰδὲ λέγει τί, εἰ καὶ διὰ πολλῶν ἀρχῶν ἀρξῆται, καὶ κήρυκες ἡγήντο σὺν, καὶ βαβύλαιοι, καὶ μασιγοσόφοι, καὶ ἡμιερῶμοι, καὶ τραυταῖτις, καὶ σοὶ τροπὴ γένοιτο ἐν τῷ βασιλείῳ οἴκῳ, ἥτις ὅμως, οἱ σε καθίστησι ὁ πατήρ, καὶ ἡ μήτηρ, καὶ οἱ τέτταρ' υἱοὶ. καὶ εἴ τις τὴν ἀρχὴν, ἢ δὲν ὠφελῆται βοήθειαν κέκληκας. καὶ τὰ μὴ παρ' ὑμῶν, ταῦτα. τὰ δὲ τέτταρ', αὐτὶ τῷ πέμπτῳ μὴ τῆς σφαιρώτουτος τῶν ἐν τῷ βουλῶν ἐπιμελημένην κεφαλὴν, ἐχέσθαι δὲ εὐδὺς τῶν ἀποδεομένων, μὴ συγχωρεῖν δὲ πῶς ἀρχῇται μέλλειν, μὴδ' ἀναβολαῖς χαρίζεσθαι τοῖς ὑπὸ τῶν γραμμάτων πθηραμένοις, ἀλλ' ἀναγκάζειν ἐμμένειν πῶς ὑφ' ὑμῶν δικάσιος κεκρίμενοις, καὶ φόβος ἐφιστάται τῇ ἄλλῃ ταῦτα τοῦθ' αὐτὶ δὴ τῷ ταῦτα ποιεῖν, καὶ ἐπὶ πλείῳ, τὸς μὴ ἐκὼν ζῆν, εἰ οἷοντες ἔξω. πρὸς δὲ τὸς ἡδὲν, ὅτε μᾶλλον, ὅτε ἐλαττον ἐφθίγγοντο, μεγάλας εἰς τὸ παρρησιαζέσθαι τὰς ἀφορμὰς έχοντες. ἀλλ', ὡς ἡ γιγνομένην παρ' ὑμῶν, ἐχέτληται ὅτι, ταῦτ' ἐχὼν ἔξω, ἢ καὶ βαλῆσθαι. ἀλλ' ἡ δόσιον μὴ, δεσπ' πάσῃ ἐλεγον. δόσιον δὲ, ἢ ἐχέσθαι. ἀλλ' ὡς χεῖρ ἐλεγον, ταῦτ' εἰς χεῖρας ἰόντα ἀπεώθουν. καὶ παράδοχον μὴ τὸ ρηθῆναι, ἐχὼν δὲ ἢ ἄλλως ὁ λόγος, ἀλλ' ὁμοιον ποιῆσαι, ὡς

περ ἂν εἴ τις πένης αἰτῶσας πα-
ρὰ τῷ Διὶ δαΐμων, ἐπειτα
γῆν οὐρίτων, εὐρὺν φέρουσι τὸ
ἄνθρωπον. τί δὴ τὸ τῶν αἰτίων ;
ὥς πῶς ὀλίγοις τέττοις εἴτιν ;
ὦ βασιλεῦ, μεγάλαι τιπὲς δυ-
νάμεις, αἱ τὰς ἀσθενείας ἀν-
σι, καὶ φέρουσι, τέττοις τῶν αἰ-
τίων ποροισάσαι, τὰς ὅς τῷ
πολιτεύεσθαι κέρδη, τὰ τέττοις αὐ-
ξῆναι καὶ τοῖς ἀμελεμένοις, ἃ δι-
κόλως ἂν ἐτόγγχευε ποροίαις,
ὅς τῷ μὴ πολλὰς εἶναι τοὺς
βασιλεύοντες, πῶς ἔστιν ἡ πα-
ραίτησις, καὶ πολλὰς κατ' ἐκεί-
στην ἡμέραν ὁ ἑρῆτος ὁρᾷ τῆς
ἐπικρίσεως ἡμῶν, τῆς εὐκριθεί-
της, τῆς ἀντὶ τῶν χιλίων, καὶ
διακοσίων, δώδεκα ; τοῦτ' ἐστὶν
ἡ βυλὴ, ταῦτα μόνα τὰ πρὸς
ποιῶντα παρὰ γράμματα ἀγόμενα σώ-
ματα ὁ δὲ ἡμῶν τὰν τοῖς ἀγροῖς,
δι' ἡμῶν τὰ μείζων, δι' ἡμῶν τὰ
ἐλάττω, δι' ἡμῶν τὰ κερδοτέρα,
δι' ἡμῶν τὰ βαύτετρα. διατῆτο
τῶν αὐτῶν ὀνομάτων ἀκρίτως. ταύ-
την πῶς ὀλόρουσιν τὰ δικαστήρια
δέχεται, συγγνώμην μὲν φέρου-
ναι τοῖς ὀλιγωρημένοις, συγγνώ-
μην δὲ φέρουσιν τοῖς κακῶς ἡ-
μεῖσι. Βαλοῖσθαι δὲ ταύτης τε
ἀπολύειν πῶς ἀποτροπῆς, καὶ
ὅς μόνοις σφίσι ιστασθαι τὰ
λήμματα, δεδίαται μὴ τι τῶν ἀ-
χρίων αἱ βυλαὶ κομίσωνται. &

hunc demum terram fodiens inven-
tum aspernaretur. Ecquid in caussa
est? Nihil profecto aliud, nisi pauco-
rum nimia potestas, qua ceteros infe-
riores nutui suo parentes obsequen-
tesque semper habent. Quorum bona
facultatibus suis adijciunt, augment-
que maxime facultates ipsas iis emo-
lumentis, quæ ex publica rerum ad-
ministratione percipi solent. In hoc
pessimo rerum statu (cui prospectum
esse oporteret) hoc ipso, quod multi
Senatores non sint, facile, qui adfunt,
excusantur. Hinc ingens quotidie lu-
ctus. Vides quam pauci sumus in hoc
nostro consessu? Ex mille (a) ducent-
tis tantummodo duodecim? Hi soli
Senatum component, hi soli tales tan-
tasque res administrant. Nos quippe
rustica & urbana, nos magna & par-
va, nos gravia & levia negotia geri-
mus: & iccirco (b) eadem sæpe nomi-
na audis. Intelligunt has querimonias
tribunalia sedidi tamen ac delinquen-
ti parcunt. Scilicet ex hac solitudine
fructum ipsi capere volunt, & quæ-
stum omnem ad se trahere: verentur-
que propterea, ne pristinam suam am-
plitudinem auctoritatemque Senato-
rii Coetus recipiant. Remedium a vo-
bis quaerunt, quo Senatorii Congres-
sus reviviscant, & simul efficiunt, ut
in miserimo statu iidem semper ja-
ceant. Vel, ut melius dicam, illud fe-

(a) Notanda, magna Senatus Antiocheni frequentia, tum solitudo, quæ po-
tæa subsecuta est.

(b) Diverlis in magistratibus, quos unus & idem eodem tempore gerebat,
ut infra tradit Orator.

quære fingunt; hoc revera volunt. Opus est igne profecturis ad balnea; licet hunc & illum adire: hi vero nolunt. Opus est homine aliquo, qui natriat equos, ut eorum curſu gratum cuique ſpectaculum exhibeari; præſto ſunt, quos huic miniſtero addicere quis facile poſſet: Sed hi ſubmiſſo vultu & nudo capite eos alloquuntur. Deinde præſentis temporis iniquitate inculſant, quaſi tempus ipſum per ſe Senatoriis Ordinibus exitiale ſit, quum ipſimet eis exitio fuerint & impedimento, quominus reviſcerent. Tu quippe hoc volebaſi illi contra noluerunt. Cur igitur ipſi tempus adeo Senatoriis Ordinibus calamitoſum eſſicerent? Quocirca ſi qui ſunt, qui Senatorum hoſtes judicari debeant; tales proſecto cenſendi ſunt hi, qui ſolum id eis incolume ſervare ſtuderunt, quod ſibimet ipſis emolumento foret. Qui proſecto Senatorios Coetus ita prodendo, ſuam quiſque patriam, atque veſtrum in eoſdem ſtadium, prodiderunt. Qui vero patriam violant, non ne parentes etiam violare parati ſunt? & qui ſuos violant parentes, nonne cuilibet rei manus offerre audebunt? quis enim iſtiusmodi hominibus amicus? quid erit, a quo ſuas cohibere manus valeant hi, qui divitiarum cauſa tales evadunt? quæ ſepulcra? quæ donaria? non ne familiariffimum quemque, ſocium itineris naſci, ſi modo poſſint, interiment, ut aurum ei adimant, eoque potiantur? Hoc porro malum, Imperator, commune civitatum eſt

τὸ τὰς βουλὰς ἀναστῆναι παρ' ὑμῶν ζητῶντες, ὅπως αἰεὶ κίεονται, ἀσφάλτως· μᾶλλον δὲ τὸ μὴ ἀποσποιοῦνται ζητῶν, τὸ δ' οὗτως ἐξέλκῃ. διὰ τοῦς ληστομοίους πυροί· ἔστιν ἑλθεῖν ἐπὶ τὸν δεῖνα, καὶ τὸν δεῖνα, οἱ δὲ ἢ ἐξέλκῃ· ἐὰν τῷ θράψοντι ἴππευς, ἴδοιῃ παρεῖντος δρόμοις· ἴσῃ, ὡς ἂν τις λαβόμενος, ἀναδίσῃ τὸν λαιτῦρ' αἰ· οἱ δ' αὐτὰς γυνῇ τῇ κεφαλῇ ἀποστέτοι· ὥς τὰ παρόντες καὶ κληροῦσιν, ὡς τὰς βουλὰς καταδύσαντες, αὐτοὶ καταποτίζονται, καὶ κεκλυμένους αὐτὰς ἀναβῶναι· σὺ μὲν γὰρ τῷτο ἐβλήθης, ὅτι δὲ τῶντιον. τίς τ' οὖν τοιοῦτον τὰς βουλὰς κληροῦν ὅτι πεποιθῇ, ὡς τ', εἰ τινα δὲ δοκῇ ἔχθροι εἶναι τῶν βουλῶν, τὰς τοῦτοι αὐτῶν φυλάττοντες, ὅσον αὐτοῖς πρὶν τὸ κληράναι, νομίον· οἱ ἀποδεδώκασι μὲν τὰς αὐτῶν ἐν τῷ τὰς βουλὰς, ἀποδεδόκασι δὲ τὰς ὑφ' ὑμῶν ἐννεμῆνας τὰς βουλὰς ὠφελείας. οἱ δὲ πατρίδας κακῶντες, πῶς ἢ αἱ καὶ γονίαι; εἰ δὲ ἐκείνους, τίνας φέουσιν αὐ; τίς γὰρ αἱ τὸις τοι αὐτοῖς φίλος; οἱ δ' ὅτι χημάτων τοῖτοι, τοῖων μὲν ἀτόσχοι· αἱ ἀναδύσανται; ποῖον δ' αὐτῶν; τίς δ' αὐτῶν συνῆδη συνδοιοπορῶντες, ἐχοντὶ γὰρ χυσιον, ἢ αἱ, ἢ ἐπὶ ἐξ, κτείσαντες ἀφελοντο; καὶ τῷτο, ὡς βασιλεῦ, κορον τὸ κακόν, ἰάνη Πλάτων ἱσθῆς, ἰάνη

Ἀλεξάνδρειαν, πῶς δεκνύσαν τὴν
 Ἀλεξάνδρου νεκρὸν, εἰς τὴν Βα-
 λανίαν, εἰότε πῶς ἡμεῖς αὖτε μέ-
 τρω μὴ γὰρ διαφέρωμεν ἢ δ' αὖ-
 τὴ πανταχὴ ὅσος. καίτοι φη-
 σιντι λέγεσθαι τοῖς ἀρχαῖς κα-
 τάλογοι τῶν ἀποδράντων, καὶ
 τῶν ἀπλῶς αὐτῶς πολλοῖς τισί-
 ποις τετυποκῶν. ἐστὶ δὲ τὸ μὲν
 ἐκ ἐκείνων, ἀλλὰ τῶν π ἀρχόν-
 των, καὶ τῶν ἐπὶ τοῖς τοιαύτοις
 γράμμασι, τῶν μὲν ἀπειλῶν
 εἰς τὴν κρύπτειν ὥντων, τῶν δὲ
 σφίβω πάντες εἰς μέσσοι ἀγόντων.
 οἱ γενναῖοι δὲ οὐδε, τῶν πρᾶγμα-
 τοις εἰς κρίσιν ἔκδοτος, οὐ μὲν
 σιωπῇ, οὐδὲ δὲ τῶ μηδὲν ἰσχυ-
 ρὸν εἶπεν ἐδελῆσαι, τοῖς ἀνι-
 κῶσι πὺν βαλὼν συνίστασαν,
 μαλακῶς συνηγνισμένοι, ὡς μη-
 δὲν οὐκ ἔμελλεν τὸ πρᾶγμα διαφέ-
 ρειν. ἀσπίδας δὲ τοιαύτας χά-
 ριται ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἀ-
 πελθόντες, ἀμῶσι τὴν ποροδοσίαν
 τῶν μισθῶν δεχόμενοι, γελῶν-
 τες πρὸς τῆς διαφυγόντας, ὡς
 ἀμὰ ἀποδοσαν. οἱ δ' εἰσὶν ἐν
 τοῖς πρὸ τῆς, τῆς μὲν αὐτῆς
 γὰρ καὶ κατὰ τὸν ἑκάστον, βα-
 βυλωνίαν δὲ ἔχων πῶς ἀπὸ τῆς
 τῆς κρίσει. γινώσκῃ δ' αὖ, ὡς ἀλη-
 θῆ λέγω, οὐδὲ τριῶν ἐκ μὴ ἐκα-
 τὴ τῆς βουλῆς δεδωμένων. ἐφ' ᾧ

omnium, sive Paltum (a) commemo-
 res, sive Alexandriam, quæ Alexan-
 dri (b) cadaver ostendat, sive (c) Ba-
 laneas, sive nostram; quæ licet men-
 sura & quantitate inter se differant,
 uno tamen omnes eodemque morbo
 laborant. Atqui magistratibus, in-
 quunt, deferuntur eorum nomina,
 qui fugerunt, quique variis se se mo-
 dis ab Senatu subdlexerunt. Optime;
 verum hujusce rei non sunt auctores
 ipsi, sed magistratus, atque ii, qui li-
 bris eorum nominum præfunt. Illi
 quippe minis neminem latere sinunt;
 hi metu perterriti, omnia in medium
 afferunt. Interim isti generosi viri,
 dum res in judicium venit, modo si-
 lent, modo nemini quidquam molesti
 loqui volunt. Ita Senatorios Cæsus
 lædentibus & ipsi favent, & in Rep.
 gerenda molliter adeo se se gerunt,
 ut res a somnio nihil omnino differ-
 re videatur. Et postea quam ejusmodi
 gratias in tribunalibus ii severunt,
 domum quisque suam abeunt, mer-
 cedem inique prodicionis colligen-
 do: & quasi prodenda patria strenue
 se gesserint, læto vultu atque ridenti
 prosequuntur eos, qui Senatum reli-
 querunt. Qui pristinum vivendi ra-
 tionem amplexi, ventri indulgent, at-
 que tutiore munerum immunitate,

(a) Syriz Urbs, teste Stephano de Urbibus, ad quem locum vide, si placet, Hoffsenii notas.

(b) Alexandri defuncti corpus a Ptolemæo, cui Ægyptus cesserat, Mem-
 phim, & inde paucis post annis Alexandriam translatum, ejusque memoria
 ac nomini honorem haberi testatur Quintus Curtius in historiæ suæ fine.

(c) Phœniciz civitas, quæ Leucas dicitur, teste eodem Steph. de Urbibus.
 Ad quem locum vide eundem doctissimum Hoffsenium.

publico iudicio confirmata, fruuntur. Quorum omnium veritatem ex eo cognoscere facile poteris, quod (a) tres duntaxat e centum Senatui addicti conspiciuntur. Quam indignitatem quis prudens æquo animo ferat? Dii boni! tres duntaxat ex tam ingenti numero! atque etiam hi per nebulones istos officio suo vacant. Eorum quippe necessitatibus opitulatur, & in opulentia sua liberis carentes, tales iccirco gratias ob iis obtinere facile possunt. Par erat, inquiet aliquis, eos vereri atque timere potentes illos, quorum ope & auxilio gaudebant. Si ita est, dicere profecto nequeunt se latitantium nomina magistratibus indicasse. Nam si res hæc periculo non caruisset, profecto noluisset, nomina deferendo, negotium iis facessere, quos adeo timebant atque verebantur. Non enim posterioribus suis beneficiis gratificari sociis tantum poterant, quantum hoc acerbo initio, quasi semine, iis displicuissent. Falunt ergo, quoties sibi tribuunt nomen indicium; & ex alia parte suam ipsi nequitiam atque nefarium in patriam scelus ore suo fatentur, cum di-

τίς τῶν ἐν φρονήσῃ οὐκ ἤγνα-
νάκησῃ; τρεῖς ἐν ποσὶν· τὸ
βυλιόειν δὲ καὶ τῶν διὰ τῶ-
ν ἀποστειλαμένων, τῶν τῆς
βοηθείων, ὅς πλείων παῖδας
ἢ κεκμημένων, ἔτι διὰ τὸ χέ-
ρις ποιῶντες δουλεύουσιν λαμ-
βάνειν· εἴτε τίς αὐτῶν ἀφῇ;
καὶ ἢ ἐν ποιῶν χαλεπὸς τοῖς
ἀφικόντι, ὅς οἱ ἀφῇτο, τῶν
ἀφῇτων τῇ ἀδικίᾳ ἰσὺν. ἢ γὰρ
τῶν αἰμυλῶν αὐτοῖς δόξαται ἀ-
ξίον, φησὶν, εὐδοχεῖσθαι. ἀλλ' εἰ
τῶν ἐστὶν ἀληθῆς, καὶ ἐστὶν αὐ-
τοῖς ἰκαίον λέγειν, ὡς ὡς αὐ-
τῶν τὰ τῶν κλεπτέων ἐκείνης οὐ-
νόματι τοῖς ἀρχαῖς φανερά κα-
θίσταται· εἰ γὰρ καὶ αἱ εἰς, ὅς
κλόβουσι τῶν, ὅς ἂν τοῖς ὀνό-
ματιν ἰλῶται, οἱς ἐροῦντο· ἢ
γὰρ πολλοὶ ἐν τοῖς διωκτοῖς ἐ-
χαρίζοντο τοῖς συμμάχοις, ἢ
διὰ τὸ σπέρματος ἰλῶται. οὐ-
τως ὅταν αὐτῶν τὸ τῶν οἰομέ-
των ποιῶται, ἔξαπατῶται. ἀλλὰ
μὴν ὅταν, ὡς ἰδεῖται λέγωνται
τῶν τῶν καὶ τὰ ἢ βυλομένων ἰσ-
χῶν, ὁμολογῶσιν εἶναι αἱετὰ ἢ
αὐτῶν κακοί· ἢ γὰρ τὸ μὴ ἡδι-
κῆναι τὴν δεικνύσιν· ἢ δ' αἰ-
τίαν, ἀπ' ἧς ἡδικῆται, λέγω-
σιν· εἰ δὲ καὶ τοῖς δειλοῖς,
ὡς οἱ μὲν λέγουσι τῶν τοῦ-
τοις, οἱ δ' ὅδε μετῃ αὐτῶν, τῶν-
τα κρινομένοις λέγειν· δειλὸν

(a) Libanius in hac Oratione sibi metipsum adversari videtur, quippe quum paullo superius dixisset Senatores ex mille ducentis redactos esse tantummodo ad duodecim, hic ait ex centum, tres duntaxat supersites esse. Verum hæc pro diversis temporibus, opinor, sunt accipienda, ni mendum in Codicem irrepsisse iudicare velimus.

γάρ με ἡ μήτηρ ἔπαυε, καὶ τὰ
 ὅπλα λαβεῖν οὐκ ἔδουκέν μοι· ὁ
 δὲ, τὸ τοῦ μη πεπονημένου φή-
 σαι, καὶ συμμαχεύεσθαι· τὸ
 ὄφρ' ὦν, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς μά-
 χης οὐκ ἐνέγκειν· ἀπορήσει
 ὁ ὅς ὅτις ἱερῶν χρημάτων, ὅς
 ὅτις ἀπὸ τῶν τῶν αἰτίας, ἀρ-
 ρῆς ἐπὶ τούτοις ἔχει· ἀλλ' ὁ
 δουρεῖται τὴν πατρίδα, ὡς περ αὖ
 καὶ ὁ ἀποδότης· ἀλλ' ὅτις τοῖς
 τοιούτοις σφίσι, τὴν δίκην δὲ
 ὑπέχων, εἴσεται μόνη ἕσται
 σωτηρία· ὅς τῳ ἢ αἰτίας ἐλέγ-
 χῳ· καὶ τὴν μή μοι τις λαγέ-
 τα ἢ φοβόν, ἀλλ' εἰ μὴ ἀπορ-
 ῖται τὴν βουλὴν, μὴδὲ κακὸν ἐμ-
 πόν ἐπέδωκε· καὶ γὰρ εἰ τινα
 λυτῆσιν ἐμελλε, καὶ τιος πε-
 ρίεσθαι δουρεῖς, τὴν ἀπὸς
 τὴν ἐνέγκεται δίκαιον ἀποδοῖν
 εἰς πεπονηθῆαι καὶ τῆς ψυχῆς
 αὐτῆς· καὶ πολλοὶ τοιούτους εἰ-
 δότες τὸν συμβητόμενον σφίσι,
 εἰ μάχοντο, θάνατον, ὅμως
 μάχονται, καὶ μυρίους θήσκου-
 σι τραύμασι, μὴ τῷ χαίρουσι
 ἀτέρχονται· σὺ δὲ ποῖαν αἰχ-
 μὴν, ἢ ποῖον βίβλος, ἢ σφεν-
 δόνην, ἢ τίνα δέσας ἀπὸ τῆς
 τῆς δικαίας τῆς ἐλπίς; ἢ
 μίμνῃς ἢ ὁ φόβος, καὶ ἔκ-
 μῃς ὀλίγων; δώμῳ δ' ὅτι καὶ
 θανάτου· τί ἔν' ἢ κέρδος τοιού-
 του θανάτου; ἢ οὕτως ἢ ὁ
 αὐτὸς τῆς λαμπρῆς αἰῶνος θά-
 νάτος, τῆς ὑπὲρ τῶν πατρί-
 δων; καὶ τούτοις εἶπον, ὡς κί-
 νησιον ἐνέγκεται αὐτῶν τῶν δι-
 καίων φυλακῆς· τὸ δὲ ἔχ' ὅπως

cunt se se reformidasse illorum po-
 tentiam, qui remedia hæc nolebant.
 Non enim, cum hoc dicunt, se minime
 deliquisse probant; sed causam
 adducunt, cur deliquerint. Quæ causæ
 si valeret, profecto vel ignavissimi,
 qui ordinem deserunt, & qui ne mi-
 litiam quidem attingunt, in judicium
 vocati, simili se se apud iudices excu-
 satione tueri possent. Imbellem, in-
 quiet hic, mea me mater peperit; &
 iccirco militiæ nomen dare, atque ar-
 ma gerere non potui. Dicit alius hoc
 se fecisse quidem, & in acie constiti-
 se, sed militares non potuisse perferre
 labores. Quid? ne is quidem, qui res
 sacras violat atque sepulcra, causa
 carebit, qua se distinet ad hæc facino-
 ra compulsus; sed inopiam, ut prodi-
 tor, & ipse causabitur. Nemo tamen
 istiusmodi futilibus excusationibus
 incolumis evadit; sed in iudicium
 adductus, in hoc uno salutem omnem
 sitam comperiet, si crimen diluere
 possit. Nunc ergo nemo mihi metum
 obtendat, neque Senaturn deserere se
 posse quis putet, quin semetipsum im-
 probum ostendat. Quamvis enim in-
 sensus alicui futurus esset, & iccirco
 vereretur, ne quid mali sibi contingeret;
 tamen æquum in patriam officium
 vel ipsimet vitæ præferri oportet.
 Quocirca plerique sæpe numero,
 quamvis perspectum habeant se se
 perituros, si pugnaverint; prælium ta-
 men ineunt, & innumeris confecti
 vulneribus, læti ex hac vita discedunt.
 Tu vero quid timebas? quem mucro-
 nem? quod telum? quam fundam?

quod scutum? quid aliud veritus, æqui & honesti ordinem deseruisti? Non ne metus erat levissimæ tantummodo reprehensionis paucorumque verborum? Sed esto; concedamus mortis quoque metum fuisse. Quid? non ne mors huiusmodi tibi lucro (a) fuisset? an ignoras mortes (b) tot illustrium virorum, qui pro patria sua strenue occubuerunt. Hæc dixi, quali debiti officii observantia periculum alicui facessere posset: sed non ita res habet. Nihil enim mali perpeffus est avus meus, quum in Senatum accessit Argyrium, juvenem, inquilinum, cui tenues facultates; quod maxime displicere norat & Præfecto, & Sophistæ illius temporis, qui nutu suo cunctam civitatem ducebat. Verum tamen is neque precibus illorum cessit, neque minis perterritus, ab incepto destitit. Sed ille munus suum oblit; huic nihil mali accidit. Esto: sed hoc vetus est, & ab nostris temporibus valde remotum. Quid Letojus hicc, quum Senatui intererat? (quamquam etiam nunc per filium interesse quispiam eum dixerit) non ne rursus in Senatum accivit tres, qui fugerant, quique cohortium Duces electi, militibus imperarunt, eorumque manu freti, multas terras depopulati sunt, qui tamen vocati, temporibus

ἔχεν. ἔδὲ γὰρ οὐμὸς τάπτος τὴν Ἀργυρίου τῆς βουλῆς εἶναι τοιῶν, οἷον πὺ ὄντα, καὶ ζέον, καὶ μικρὰ κεκλιμένοι, ἐπαθεῖ τι κακόν, παρὰ γὰρ τοιῶν λυπρὸν μὲν τῷ τόπῳ ἀρχοῦσι, λυπρὸν δὲ τῷ τόπῳ σοφίῃ; τὴν πόλιν ἀπὸ νευμάτων ἀρχοῦσι. ἀλλ' ὅμως ἢ αἰτίη τινος χάριν εἴξεν, ἢ πεισθέντων ἐπείχετο. ἀλλ' ὁ μὲν ἐλείπετο, τῷ δ' ἔδδεν δευρὸν ἑδραμόθεν ἦν. εἶεν. ἀλλ' ἐκείνο μὲν ἀρχαῖον. ἀλλ' ἡτοσί Λητύος, κίττα ἐβίβλετο, φαίη δ' ἂν τις αὐτὴν καὶ νῦν διὰ τῷ πάλῳ, ὃ τρεῖς ἀποδράντας αὐτοῖς βυλευτὰς ἀπέφηνε, λόχων ἡγεταμένους ἀνδρώποισι, καὶ στρατιώταις ἐπιτάξαντας, καὶ μετ' ἐκείνων τὸ πολὺ πῆς γῆς ἐπελθόντας, καί τοις καλῶσι ὑπακούοντας; καί τοι ταῦτα τοιῶν, ἦ δὲ καὶ κινήτων ἐφ' αὐτὴν στρατηγόν, δούλων ὄργης, καὶ μετὸν φόβου. ἀλλ' ὅμως ἐκείνους ἔχων τὸς ἀλλοὺς πολιτευομένους κακῶς, καὶ γράμματα πικαίων, τῷ μὴ ἐπὶ τῷδε προσλαβεῖν, εἴχεν ὁ δὲ. καί τοι διὰ τότου, ἐτραπίζης, αὐτὴν ἐκλύσειν ἡλπίεις. καὶ ἅμα ποροτίων αὐτῷ φιλοτησίαν, καὶ τὸ βιβλίον ἥτις πρὸ ποροθήκεν. ὁ δ' ἐτι μὲν, δύναι δὲ, ἂ μὴ καλὸν, εἰ

(a) Recte dicit *lucro*; nam quod honestum est, idem & bonum fit oportet; quod autem bonum est, idem & utile esse præclare docet Socrates apud Platonem in *Alcib. I.* cui quum obijceretur honestum esse mori pro patria, non tamen utile, contra ostendit idipsum quoque morientibus utile fore.

(b) Neminem enim latent exempla Codri, Themistoclis, aliorumque.

ἠέλετο . καὶ διεπλήστε μισθὸς μὲν παθὼν δὲ ὑδὲν . ἡ τοῦτον ὑδὲ ἰὺ φόβῳ τῶντε συγκεχώρηται , ὑδὲ τῶ νομίζειν , εἰ μὴ βλάψαιεν τὰς βουλὰς , ἀπολαύσαι . ἀλλ' ἦδεν αὐτοῖς ἰδίᾳ συνοῖσθαι τὰς βουλὰς ἔχειν , ὡς ἔχουσιν . ἐστὶ τίς αὐτοῖς καὶ τοιοῦτος τις λόγος , ὡς , εἰ καὶ σφόδρα αὐτὸς βεβλήκει ἀναγκάζουσιν , ἐστὶ τὸ λῦσαι , καὶ πάλιν αὐτοῖς δῶσαι τὸ μὴ βεβλήκει . ὡς τ' αὐτοῖς γέλωτα τ' αὐτὸ εἶναι πραγματεῖαν . ἐστὶ δὲ πᾶν τῷτο ψεύδος . τὸν γὰρ ὅτι τῶν δικαίων , αὐτὸ τῷτο ἐστὶν , ἐπιημέριον , καὶ κρίσει , καὶ ψήφῳ πῶς βεβλήκει γεγενημέριον , καὶ τὸ ἐτι μείζον τοῖς ὑμετέροις νόμοις , τί τὸ λῦσαι αὐτῷ ; ἐγὼ μὲν οἶμαι ὑδὲν . εἰ δὲ δεῖ συγχωρῆσαι πάντα αὐτῷ γενέσθαι χρημάτων , τότε δικαίους εἶναι περὶ τῶν βελῶν ἐσώζετ' αὐτῷ , εἰ δὲ αὐτὸς ἐγὼ φέρειν ἐπὶ τῶν ἐξελείφονται . θήρατον αὐτὸς , κράτητον , εἰσέειργει τῇ βουλῇ τὰ ὀφειλόμενα , γενεὴ χρηστέος δίκαιος . αὐτὸ δ' ἀδικῇ τις ἀλλῶ , τότε σὸν ἔκ ἐκ αἰτία . ὑδὲ γὰρ ἢν τις ἀρρωστὸν ὄντος ἢ πάντως τεθνηκόσμου , ἀμελεῖται μὲν παρὰ τῶν ἱατρῶν , ἀμελεῖται δὲ παρὰ τῶν οἰκείων . ἀλλὰ καὶ πόνοι , καὶ φροντίδες , καὶ ἀγρυπνίαι , καὶ φάρμακα , καὶ ὡς μὲν ὑδὲμία τῶν ὄντων ἐργασίαι , πᾶν δὲ , ὅσον ἄζον , παρὰ τῷ θανάτῳ τί-

obedierunt? Quamquam ea se sibi infensum fore certo sciebat exercitus Ducem , iræ valde obnoxium , atque furorē plenum . Attamen dux ipse , qui alios urbis moderatores nutui suo nefarie parentes obsequentesque habebat , quique eorum libros acceperat : quum Letoii quoque libros obtinere non posset , ægre ferebat , nihilque se habere arbitrabatur . Qui tamen omnem movit lapidem , ut eum a proposito suo dimoveret ; idque maxime inter epulas consequi se posse ratus , ei comiter ac benevole propinabat , simulque librum ab eo petebat . Sed ille vicissim bibit ; librum tamen ei tradere , quod nefas esset , recusavit . Quam ob rem ei semper invisus fuit , nihil mali tamen ob id perpeffus est . Neque nunc itaque metu compulsi , neque rati se perituros , ni Senatorios Cœtus perditum iverint , nefarii civibus ea , quæ diximus , indulgent ; sed id agunt , quia Senatorios Ordines ita se habere , quemadmodum se se habent , privatim sibi prodesse cognoscunt . Ad hæc superpetit eis alia ratio . Quia licet latitantes ad Senatum redire compellerent ; non deessent tamen , qui ipsos officio suo liberarent , eisque rursum vacationem indulgerent ; proptereaque ridiculam hujusce rei curam arbitrantur . Hæc omnia falsa sunt . Quid enim Senatorem ordinario jure delectum , Senatus judicio & suffragiis , vestris maxime legibus confirmatum , a suscepto munere liberare posset ? Nihil , opinor . Verum si concedendum sit omnia pecuniarum caussa fieri posse ; tamen

hoc eis incolame semper manebit, quod se bonos & honestos in Senatum cives gesserint, etiamsi, qui per ipsos eidem Senatui adscripti forent, aliunde ab Senatorio Censu delerentur. Esto ergo tu ipse sollicitus: ne fatigeris; præsta Senatui debitum officium; gere te debitorem honestum: id si feceris, etiamsi quispiam alius injuste se gesserit, culpa carebis. Neque enim, si forte quis insanabili morbo correptus certo periturus esse videatur, a medicis iccirco domesticisque negligitur; sed omnes hi labores, sollicitudines, vigilias perferunt, omnia adhibent remedia, nullum ad evitandam mortem prætereunt officium, etiamsi nihil ei profuturum certo sciant. Imbecilliores etiam urbes, ut videre est, se se muris cingunt atque muniunt, etiamsi perspectum habeant eam alterius menia prius everfuram, quæ majori vi pollet. An hoc scientes nullis se muris tegunt? Quid? non ne parentes etiam ad gymnasium mittunt filios hebetes & ingenio tardos (in quibus nulla spes) qui suo quisque præceptori mercedem perfolvant, etiam si nihil ab eo sint percepturi? quæ ratio eos movet? ne scilicet jus naturæ negligere videantur, neve iis, qui maledictis gaudent, an fam obliciendi præbeant, ipsos videlicet suum defervisse officium, quod præstare facile potuissent. Famulos item, qui furta didicerunt, verberibus afficimus, idque cernentes eos etiam dum plagis medicina paratur, eodem vitio laborantes eadem furta perpetrare. Et si

παράκλησις. ὁρῶμεν δὲ τοὺς καὶ τοὺς ἀσθενεστεράς τῶν πόλεων τετραχίρῃσας αὐτοῖς, καὶ ταῦτα ἐπιστάμεναι, ὅτι τῶν μάλιστα ἰχθυῶντες ἐστὶ τὸ παρῶν τὰ τέχνη καὶ πρᾶξις. ἅμα δὲ τὸ ζῶν ἀνέχουσιν; τί δ' οἱ τῶν ἀντιθέτων πατέρες; ἢ καὶ τῶν, ὅς οἱς ἔα ἐστὶν ἐλπίδες, τιμωρὶν εἰς διδασκαλῶν, δῶστοντος μὴ χιμήματα, ληλομένης δὲ ὑδὲν; τί δὲ τὸ πᾶν; τὸ μὴ βύβλεσθαι δοκῶν ἱμελημένην τῶν πρὸς φύσεως νόμων, μηδὲ παρέχων λαβὴν τοῖς νόμοις ἐπιτιμώσιν, ὅτι ἅμα τὸ σφῶν αὐτῶν ἔα ἐποίησαν, ὡς ἦσαν κύριοι παρεχόμενοι. καὶ μὴ τῆς γε τῶν οἰκτῶν κλέπτειν μεμαθηκότας μασιγῶμεν, ἔταυτα εἰδότας ὡς καὶ ἐὰν αὐτῶν τῶν πληγῶν ἰσθῶναι χιῶνται τῶν τῶν, καὶ τοῖς αὐτοῖς αἱ χιῶντες. ὁ δεσπότης δὲ, εἰ καὶ μὴ τὸν οἰκέτῳ μετέβαλεν, ἀλλ' αὐτὸν γε κατέστηεν ἀμεμπτος τοῖς ἐφ' ἑκάστῳ πληγῶν. τί οἱ τῶν οἴους ὑπὲρ τῆς χιῶντος; ἢ καὶ τῶν βραδυτῶν ἐνότης, παύσει ὅμως, τὸ δοκῶν ἐνότης τὰ παρ' αὐτῶν φυλακίμων; γὰρ δὴ καὶ αὐτὸς ἡμῖν ὑπὲρ τῆς βυλῆς ἀπὸ, εἰ καὶ τῶν ἀλλῶν πονήσεις, καὶ οἱ τὰ τῶν αὐτῶν μένουν ἔα ἐάντης γενήσονται. ἴσως δὲ ὑδὲ τῶν ἀλλῶν ἀκριβέτι λόγῳ τῶν τῶν, ὅταν ἐὰν αὐτῶν τι τῶν πεπονημένων κέρδος ἦ. οἷον δὲ καὶ τῶν κλυδωνι διαφθερομένης ἐστὶν ἰδῶν ποιῶν

τες . ἴσασι μὴ ὡς ὁ χαμῶν
ἀείνεται τιθείς ὑπὸ τῇ θαλάτ-
τῃ τὸ πλοῖον , καὶ ἕμεῖς πῃ-
ν τῇ τῷ ἑρπιάται δουλεύει . τὸ
δ' ὅτι δύναται βοηθεῖν ἡ πο-
καταλύσειν . ἀλλ' ὅδ' τὰς με-
λίσις μὲν τι πάυει τὰς ἐργα-
σίας τὸ πῆς τεποιημένοις τῆς
κηφῆρας ἐπιτεθεῖσθαι , ἀλλ' οἱ
μὲν ἐβόησαν , αἱ δὲ ἐβλάστην .
ἔτι πείναι ἔα ἐκείνων , ἡ τῶ-
των αἱ λύσεις . ἦν γὰρ δὴ μὴ
τῆς γὰρ λάβωσι σιτηρῆς , αἱ
κείνων συμμαχίας σκάνον ἡγε-
κων συμμαχίας . τὸ ὅν τι πῶν
Φίλιππος δύνασθαι , παρὰ Λατ-
σίνας ἐστὶ , παρ' Εὐθυράτας ἐ-
στὶ , παρὰ τῶν Ἀλλων , ὅσοι δὲ ἡ-
λας τὰς αὐτῶν ἐκείνου κατήτη-
σαν , ὧρως , ἔχ' ὅτλοις , πολε-
μῶντο . ὧρως δὲ ἐ τῶν αὐτῶν ἀδι-
κῶν ἀνατίθει , καὶ μέγιστος ἂν
αὐτοῖς ἀζήμιον τῶν ἡ , τρυγῶν-
τες ἡ παύσονται . μέγιστος τοί-
νυν αὐτῆς ἀμύνης ἀπόρριον , ὅ-
περ αὐ καὶ τῶν Δία τεποιημέ-
ναι φησὶν Ὀμηρος . καὶ ἐπει-
δὴ μὴ ἐκόρτες , ἀκορτες τὰς βα-
λὰς ἐν πορῆτων . ὥς σὺ μὲν ἀ-
πορῆτης , οἱ δὲ ἐκατιπῶνται . πε-
ρὶ μὲν ὅν τῶ , πῶς ἂν ἵππος
ἵπτα , καὶ ἡνίοχος ἡνίοχος , καὶ
ἐρχητῆς ὁ; καὶ ὅ κρατήτετε , καὶ

enim dominus famuli mores minime
corrigat, cum tamen toties puniendo,
quoties furatur, culpæ se immunem
ostendit. Quid ii, qui tardos afinos ad
cursum incitare conantur? non ne tar-
ditate quoque manente verberibus
eos afficiunt? idque, ne suis ipsi parti-
bus deesse videantur? Esto ergo tu
quoque pro Senatu nostro revera vir,
etiam si frustra sis laboraturus, & (a)
conatus alii tuos irritos facturi sint.
Quamquam si rem accurate perpen-
dere velimus, non est frustra susceptus
labor, cum ipsimet operi lucrum ali-
quod inest. Ut videre est in iis, qui
tempestate aliqua jactantur; qui na-
vem licet undis submersam brevi pe-
rituram, nullumque mortis effugium
patere videant, periculum tamen,
quantum in ipsis est, propulsare con-
nantur. Nec apes ab incepto opere
deterrent vespæ, quæ ipsarum favos
invadunt. Sed hæ comedunt, illæ ni-
hilominus favos contextunt. Ita non
illorum (b) culpa magis, quam (c) ho-
rum, contingunt publici muneris va-
cationes: ni enim auxiliarem ii ma-
num nanciscerentur, ipsorum societa-
tes ne umbram quidem societatis præ-
seferrent. Porro quod Philippus Mac-
cedonum Rex aliqua vi polleat, hoc
habet a Læthene (d), ab Euthyrate,

(a) Ad verbum: Et futuri sint, qui hæc minime manere possunt.

(b) Qui publicum munus detraherent.

(c) Qui vacationes eis indulgent.

(d) Læthenes Philippo Macedonum Regi prodidit Olynthum; Philistides, Menippus, Socrates, Thoas, Agapæus, Oreum; alii Eretriam, alii alias ur-
bes, de quorum omnium insigni perfidia merito queritur Demosthenes *Orat. III.*
contra Philippum.

ab iis omnibus, qui suam quisque patriam ipsius imperio atque potestati subjecerunt, qui donis, (α) non armis pugnabat. Hos quoque dona impellunt ad nefaria facinora patranda, & quoad impunitum id eis relinquetur, numquam iisdem oblectari ac perfui desistent. Fac itaque flagro, Imperator, ut ad meliorem eos frugem redigas, quod & Jupiter apud Homerum fecisse dicitur. Et quoniam sponte sua nolunt, inviti Senatoriis Ordinibus benefacere cogantur. Quos equidem Cœtus tu ad pristinum statum redigere conaris; ii contra nolunt, tibi que adversantur. Hi porro mente semper agitant quomodo equus vincat equum, aurigam auriga, saltatorem saltator: eo conferunt omnia sua cogitata: eo spectant ipsorum dicta omnia & facta. Senatorios interim Cœtus trahi & vexari sinunt, verenturque, ne quiescere facias ipsorum miseriae atque calamitates. Idem laudant probantque navigationes miseris civibus perniciosas, quibus juvenus, senatorum soboles, partim in Phœniciam, partim in Italiam distrahuntur, non quod parentes eo filios suos mittant ad meliores aliquas præstantioresque nostris disciplinas addiscendas. Sed ii probe norunt istorum adolescentium & nobile genus, & studium, quo Senatum subterfugere conantur; nemo tamen hæc indi-

σκοπῶνται, καὶ βουλευόμενοι, καὶ πάντες ἀπτόμενοι ἐν λόγῳ, καὶ ἔργῳ· τὰ δὲ τῶν βυλῶν ἑωπὶς κατερρύκειται, δεδότες, μὴ πώποτε αὐτοὺς ἀτυχάσας, ἐκαινότες πλὴς βλαβερῆς ταῖς ἀθλίαις, νεώπτε βεβουλευκότες γενεῶν ἀγνοῦντες, τὴς μὴ εἰς Φοινίκην, τὴς δὲ εἰς Ἰταλίαν, ἔχῃ ὡς ἐπὶ καλῶν τῶν παρ' ἡμῶν πεμπότων ἐκείτε τῶν γονεῶν, ἀλλ' ἐκ ἀγνοῦσι μὴ τλίω τῶν ἐν γενεῇ, ἀπαλλαγῶ δὲ βυλῆς ἐν ἐκείνοις ὄντων· ἐφ' οἷς ἡδεῖς τῶν τῶν, ὧ γῆ, ἢ ἡλιε, λέγει, ἢ εἴργει κατὰ βυλίνοτας εἰς λιμένα, ἢ δὲ τὰς βυλὰς ἐλεύθω λῶ, λήγει· ἀλλὰ καὶ συγχάριται, καὶ στυγεῖται, καὶ ποτὶ μὴν βεῖται, φορτὶς δὲ ἐλατῶν, τῶν πλικύτων δὲ ὑδεμία, καίτοι γε ἐκ λῶ πῆς σῆς ἀξίον, ὧ βασιλεῦ, φύτεις δεῖται νόμοι, μὴ ποιῶτα τὴς ποιήτους μαρτάνει, ἀφ' ὧν αὐτοὺς ἔξω τῶν βυλῶν ποιήται, ἀλλ' ἀφ' ὧν τλίω τῶν πορογόνων ἐδὸν ἡξουσιν· οἷς ἢ ἀρετὴ εἰς φιλοτιμίαν ἀπὸ πῆς Ἑλλάδος φωνῆς ταῖς πατρίτι βοηθεῖν. καὶ ἡδὲν ἔπαχε Φασγάνους ἐκείνους, δι' ἐρμητέων πῶς ἀρχοῦσι συγγιγνόμενος, ἢ δὲ ἰλγίων ἐωρῶτο, ἢ δὲ οἱ τῶν Ρωμίων ἀκρο

(α) Id agebat Oraculo pythico monitus, ἀργυρέας λόγχαςί μάχεσθαι καὶ πάντα κενεῖν, argenteis armis pugna, & omnia vincere.

τῷ μὴ τῷ Ἰταλῶν γὰρ ἔστιν
 εὐερίαν παρ' ἐκείνῳ, χεῖρον τῇ
 πόλει τὰ ἀνέγματα ἔχειν ἐ-
 οσσον. ἀλλ' ὅπως αἰεὶ χεῖ τῷ
 βουλῶν, καὶ τῷ πόλει, καὶ
 ποσὶν εὐδοκίᾳς ἐγγίγνεται καθ'
 ἐκάτω ἡμέραν· ὥς ὅδε τῶν
 ἀρχόντων ἔχῃ Φαργάνιος μάλ-
 λον, ἢ, ὅσπερ ὡν, ἥδελες
 ἔσται· καὶ γάρ τινι μάλλον ἐκεί-
 νῳ τῶν ἐπαλεθόντες, ἢ ὁ
 δὲ εἰσέτους μένῳ ἐδάμαζε.
 δόρυται πῖνον οἶδε δίκην, ὧ βα-
 σιλεῦ, τῆς πολλῆς εἰρωφίας,
 καὶ μαθήματα μὴ τὰ αὐτῶν ἀ-
 δίκως, τὰ δὲ κοινὰ τῶν πό-
 λεων δίκαιως αὐτῶν· τῶν μὲν γὰρ
 ἀποδιδόντες ποιεῖν ὁρῶνται, πολί-
 μῶσι τοῖς συμπερούσι τῶν πα-
 τριῶν. δόρυ δὲ δίκην, πῶ-
 σοιται τῷ τὰ τοιαῦτα πᾶσι.
 ποσὶν τις ἡγείσθῃ μοι τῶν αὐ-
 τῶν ἀνθρώπων ὡς μικρὰ τι τὴν πό-
 λιν τὰ ἐνὸς, καὶ τὰ τῶν τε-
 χῶν ἐξω διοικεῖν, καὶ πολλὰς
 ἔχειν τὰς πόλεις, καὶ ποσὶν
 γοῖας, ἐκπαύονται τοῖς ἐαυ-
 τῷ χεῖμασι, λῦσαι τοῖς ἐκεί-
 νῳ περιουσίαι· τῶν δ' αὐτῶν ἀμφο-
 ρὰ λαβόντα, βαλάντια γέετα-
 θαι, καὶ τῷ ἀρχόντι δαῖ-
 μα τῷ τοῖς εἰρηκῆν, ὁρῶντι τῶν
 πολιτυομένων καὶ τῶν ἐργα-
 ζόμενων. τῶν πῖνον ἐξῆν ἂν
 ἔχῃ κοινῶς ἐκ ὁλίγης. καὶ
 ποσὶν τῶν ταυτὶ τ' αὖ τῷ βα-
 ρύνῳ διαφυγεῖν, εἰ μὴ κέρδος
 ὡν αὐτῷ τὸ μεμνησθαι. τῶν
 δ' ὁ μὲν ἀρχῶν ἐγγέλαι, τὸ κα-
 κῶν δ' ἐμῶν, ἢ πόλις δὲ εἰς

gnatus clamat proh Tellurem & So-
 lem! nec ipsos in portum descendere
 prohibet, neque dicit, quæ Senatorios
 Coetus miserantem decent. Quin imo
 ad unum omnes eis gratulantur, felici-
 cem exoptant navigationem, eosque
 honoris causa comitantur. Tot dein-
 de mittuntur legationes, & ingens mi-
 nimarum rerum studium fervet; ma-
 ximarum contra cura nulla. Atqui na-
 turæ tuæ consentaneum non erat, Im-
 perator, lege cavere, ne hi talia disce-
 rent, quibus a Senatoriis Ordinibus
 subducerentur, sed præcipere potius
 ea, quibus vestigia sequi possent suo-
 rum quisque majorum, qui patriæ suæ
 græca lingua prodesse satis ad glo-
 riam fore putabant. Ita profecto se-
 gessit Phasganius ille, qui per interpre-
 tes cum magistratibus agebat, nec ipse
 propterea quidquam mali perpessus
 est, neque dubius hærebat, neque Ro-
 mani, qui rerum summam administra-
 bant, quod Italica lingua ei deesset,
 iccirco civitatis negotia deteriora
 fieri putaverunt. Ita quippe Senatum
 Urbemque rexit, ita clarus in dies
 magis magisque factus, ut nemo unus
 ex magistratibus esset, qui non se
 Phasganium potius, quam qui erat,
 esse mallet. Magis enim illi miraban-
 tur hominem hunc, ad quem ventita-
 bant, quam hic illos, quos domi suæ
 manebat. Dent itaque pœnas, Impe-
 rator, suæ multæ simulationis isti ne-
 bulones, atque discant non privata
 suæ commoda per fas & nefas augere,
 sed communem omnium utilitatem
 honeste quærere. Nunc enim impune

delinquunt, & utilissimis patriæ statutis adversantur: ut si poenas dabunt, non amplius ejusmodi immunitates emere audebunt. Nuper nunciatum mihi fuit unum hominem in parva quadam urbe omnia negotia gerere, cum interna, tum externa, pluribus eum officiis fungi, & multas inde trahere denominationes: eundem exatorem esse, simul & balnea pecunia sua civibus instruere, & arrepta amphora, balneatorem factum. Præfectus mirari, quod hæc faciat is, qui simul civilia negotia gerit. Qui profecto socios habere benemultos, atque vile balneatoris officium evitare facile poterat: ni lucri causa solus in tot officiis esse concupisset. Ad hæc Præfectus risit, propterea quæ civitas eodem incommodo laborat, & ad vici formam redacta conspicitur. Laudare itaque possem hujusce Consulis mentem, qui tres ab judicum subfelliis ad Senatum retraxit: sed eum omnino laudare non possum, quia finis initio non respondit. Non enim tantummodo tres redire vidisset, sed innumeros alios, si legibus opitulando, in incæpro perstitisset. Fac itaque tu vicem omnium geras, Imperator, atque Senatoriis Ordinibus consule: qui profecto ea tota cura digni sunt, quæ ipsimet magistratus. Quorum alii salutem civitatibus afferunt, alii semper aliquid ægri inesse volunt, quod egeat curatione. Quam ad hunc modum, ut exposuimus, se se habeant Senatorii Cœtus, hinc fit, ut ne pro honesto quidem pugnare

κώμας χῆμα κατίβη. ὁστὲρ ἑταίριον ἔχω πρὸς τοὺς τῶν παρχῶν, τρεῖς τινας ἀπὸ δικαζόντων ἑθόνων εἰς βαλὼν μετεγγρόντα· μέλλον δὲ ὃ πᾶν ἐταίρω· τῇ γὰρ ἀρχῇ τὸ πῆλος ἢχ ὡμολόγηται· ὡδὲ γὰρ τρεῖς ἂν ἐνέμεν μόνως τῷ δικαίῳ συνεγγιζόμενος, ἀλλ' ἑδὲ ἐστὶν ἑταίριον, ὅσους ὃ. τίμην δ' ὃ ἀνείνων γὰρ τὰς βουλῆς, ὡ βασιλεῦ, καὶς ἢκ ἐλάττωτος σπυλὸς ἀξίως, ἢ ὅσας ἀνενάμεν· αἱ μὲν γὰρ καὶ πόλεις τιῶ σωματίας φέρουσι· αἱ δ' ἐν αἰτίῃ ποίησι τὸ σωματίας ἄξιον. τῶν βουλῶν δ', ὡς ἐνέμεν υἱοὺς, διακειμένους, ὃ δ' ἄπειρ ὅτου καλὸν, κηρύττειν ἐν. τοσῶν ἐπιπῶν ἀγῶς κατεκίχεται τῶν πόλει, πρὸς ἐμὸν ἀμορφίας ἐπὶ πᾶν ἀδικουμένης. ποίητοι δὲ πάλιν λαμπαρὴ μὲν τὰ δέκτρα τῷ πλῆθει παρὰ τὸ διδόνται, λαμπαρὰς δὲ τῷ αὐτῷ τέτῳ τὰς ἐπιθέσεις τῶν λόγων· ὡς νῦν γὰρ οἱ μὲν, ὡδὲ ἐπὶ πῶντες πορεύονται εἰσόντες· οἱ δ' ὅτι ἑταίροι, ἐμτοῖς ἐπιτιμῶντες· καὶ μὲν, ὃ μέγιστον ἐστὶν ἀπάντων, τὸ πρὸς ἑταίρικῃς ἐθέρος, ἢ καὶ τὸ παρχαθῆναι σπῆλον ἐνέμεται, ἔτὸ παρχαθῆναι ἐγκωμιάζεται. τῷτῃ τίμην μετὰ τῶν βουλῶν ἀποκαλέναι καὶ διεφθάρθαι συμβέβηκεν, ὡσπερ, ἢ καὶ ἔταρ μεγάλαι, καὶ τῷτῃ πτιμῶνται τε, καὶ ποτὶς ἔχειν τὴν ἐπαγὰς· βουλόμην δ' ἂν σοι τίμην

βασιλείαν μὴ μόνον στρατιώταις
κεκοσμηθεῖναι, καὶ μάχαις, καὶ
τροπαίοις, καὶ νίκαις, ἀλλὰ ἐ-
τῇ παιδείᾳ, καὶ τοῖς λό-
γοις, ὡς ἡ Ἑλλὰς μὲν, ἡ,
εἰ βέβαιον γέ, ὧν πατέρες οἱ
παῖδες πρὸς Ἑλλάδος. ὡς ἔν τῳ
τῷ ταῖς βουλευαῖς βοηθεῖν βοή-
θῃται, καὶ τοῖς τοῖς ἀπερίε-
μέντοις βιβλίοις, τῇ κατὰ τά-
ξιν, οἷς βραχὺ τῶν διδάων μέ-
λει, κολλάται, δεῖξον ἄμυν
τῶν ἰσχυρῶν ἀντιληφόντων, καὶ βυ-
λευμένων, τὰ τε διδάσκαλῶν.

præclara gesta digna laude celebrantur. Hæc una cum Senatoriis Ordini-
bus uno eodemque fatali casu periit: quum antea, florentibus eisdem ordi-
nibus, & ipsa florebat, & maximo in honore habita, plures sui studiosos &
amatores haberet. Ego porro vellem Imperium hoc tuum ornari non mo-
do militum manu, præliis, tropæis, atque victoriis, sed etiam eruditione at-
que literis, quarum Græcia mater est, vel, si mavis, quarum parentes Græ-
ciæ filii sunt. Senatoriis itaque Ordinibus simul atque libris, qui nunc ab-
jecti jacent, pro viribus opitulare, atque meritis plectendo supplicis ne-
bulones istos, quibus parum curæ est debitum officium, fac omnes intel-
ligant, hæc utraque, tribunalia scilicet atque gymnasia, pristinam suam
vim amplitudinemque recepisse.

liceat. Tanta nimirum sorditas hinc
ad Urbes ipsas manavit, quæ illic erat,
deformitate ad totum transeunte! Fac
itaque ut ad pristinam amplitudinem
dignitatemque spectatorum frequen-
tia redigantur theatra, & per hoc
ipsum etiam rhetoricæ exercitatio-
nes, e quibus nunc alii mœsti, ne ver-
bum quidem unum facientes, abeunt;
alii semetipsos incusant, si qui forte
verba fecerint. Et quod omnium ma-
ximum est, fac ut pristinam suam vim
atque robur obrineat Rhetorica, qua,
quod optimum factum est, invenitur, &

E J U S D E M Τ Ο Υ Α Τ Τ Ο Υ

ORATIO VI.

Λόγος ε΄.

Pro (a) Thalassio.

Τ' π' ἱρ Θαλασσίῳ.

ARGUMENTUM

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

Antonii Bongiovanni.

Ἀντωνίου Βονγιωάννου.

Thalassius unus ex intimis domesticisque Libanii in Senatum adscribi cupiebat; & Optatus ei totis viribus adversabatur. Quocirca Libanius amico, injuriis affecto, misericordia per totius opitulatur, offenditque cum omnium maxime dignum esse, qui tali honore decoraretur.

Θαλάσσιος μὲν Λιβανίου φίλος ἰσχυρότατος εἰς βουλῶν ἐγγράφεισθαι. Ὁ π' ἄτος δὲ παντὶ θίνει μαχομένος, ἐκώλυε. π' ἰσχυρὸν δ' ῥήτωρ ἐλευθέρως, ὑβριδίζει φίλῳ βοηθεῖ, δεικνύς αὐτὸν πάντων ἀξιώτατον εἶναι ταύτης πρὸς τιμῆς τυγχάνειν.

O R A T I O .

Λ Ο Γ Ο Σ .

Quandoquidem unus ex meis intimis, Imperator (b), per injuriam id assequi prohibetur, quod ante multos alios, hujusce participes effectos, obtinere merito debuisset: huc opitulandi gratia processit, sanctum amicitiae vinculum revere-ritus, simulque illud metuens, ne si-

Τβριδίζει φίλῳ, καὶ κωλύει τινε τυχεῖν, ὡς εἰκότως αἰ ἐτετυχήκει ἀπὸ πολλῶν τῶν μετεχόντων, ἵνα βοηθήσῃ, ὡ βασιλεῦ, πρὸς τῆς φιλίας δίκαιον αἰδούμενος, καὶ ἅμα μὴ σύμῃ τῆς σιωπῆς καταγνώως φοβούμενος. ἔλογίζην γὰρ αἰ τις

(a) Floruit Thalassius quidam Imperatoris Juliani tempore, Senatui Antiocheno valde invidus, teste Amm. l. XXII. c. 9. In quem cum multi insurrexissent accusatores, quasi rabidi canes ad miserum discerpendum, Imperator misericordia motus, agnosco, ait, quem dicitis offendisse me iusta de causa: Et silete vos interim consentaneum est, dum mihi inimico potiori faciat satis. Vequt interea ne Praefectus eos audiret, & mox Thalassium amicitia sua donavit. Est ne, dicit aliquis, idem ille Thalassius, de quo loquitur Libanius? id erudito lectori relinquo judicandum. Verosimile certe est, esse eundem; quippe Thalassius, cujus meminit Ammianus, vixit Juliani, atque adeo Libanii tempore, idemque Senatui Antiocheno invidus fuisse dicitur, quod hac oratione testatur & Libanius. Quae argumento sunt esse eundem Thalassium, cujus meminit uterque Auctor.

(b) Julianus scilicet; Orator enim hac Oratione defendit Thalassium, quem Juliani tempore vixisse mox ex Ammiano intelleximus.

ἀν' εἴη παρὸς τῆς ἀλλοῦ ἐγὼ
τὸν τρόπον, ὁ περὶ τῶν τοιού-
των ὀλιγωρία χρησάμενος. ὡς
μὲν ἔκ τούτων εἰς ἀπὸρρῶν τῶ
συνέριον νέος εἰς γῆρας ἤκων,
καὶ συνέριον ἀναστατῶν, εἰ μὴ
δοῦν βέλτιον εἶναι τῇ παρα-
δείγματι, αὐτὸς τε ἐπίσταμαι,
καὶ τῶν ἄλλων ἔδωκε ἀγνοῖν.
ἀλλ' εἰ μὴ ἀλλος βασιλεὺς ἐ-
μελλε τῶν τε λόγων ἀκρίτεσθαι,
καὶ τὸ δίκαιον ἐξετάσσειν, ἐδει-
σα ἂν μὴ τῇ πρὸς βουλῆς οἰο-
ματι οὐκ ἀδικιόμενα λέγων
ἀπολερῶμαι, καὶ τὸ πλέον γέ-
νηται τῇ πλείονος. ἐπεὶ δὲ ὁ
τῶν τῶν Θεῶν εὐνοίας κτισάμε-
νος τῇ περὶ τῶν ἀληθειῶν τι-
μῇ, καὶ τῶν τῶν μὴ ἀλλὰ ἀ-
φαιρῶν εἰς ταῖς δίκαις, εἰς ἐν
δὲ μόνον ὁρᾷ, διαγνώσκειται τῇ
μερὶ, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω τῶν
αὐτῶν καὶ νῦν ἔσεσθαι δίκαιον,
καὶ λάβῃ τὸ συνέριον ἡδικοῦς,
οὐκ ἀκρίτεσθαι αὐτὸ τῷ εἶπειν,
ὡς ἡδίκηκε. μικρὸν δὲ ἀνωθεν,
ἐν εἰρήνῃ, ὡς εὐλόγως π' ἐγὼ
φίλοι τῶν Θεῶν ἐποησά-
μεν, τῶν πρὸς π' ὑδεμίαν ἐπιει-
κῇ παρῶντι ἔχει τὸ πεπραγ-
μένον. ἐμὲ λόγων ἔχειν ἐξ ἀρ-
χῆς ἔρω, ὃ βασιλεῦ· δια-
τρίψας δὲ εἰς τῶν ποιεῖν ἔκ
ὀλίγων χρόνων, ἀγρόμενος τῶν ἀν-
δρῶν εὐδοκίμων ἐπὶ τῶν τῶν ἀλ-
λων μοι μεταδιδόσθαι, τείθο-
μαι. καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων

lentium hac in re culpæ mihi verte-
res atque vitio tribueres. Hinc enim
facile coniceres, quo animo erga
alios essem, si talem virum omnino de-
fererem atque negligerem. Scio equi-
dem nos haud æquo Marte pugnare,
quippe unus cum multis, senex cum
juvenibus congredior; neque me, nec
alium quemquam latet, Senatorium
Cœtum ægre ferre, ni melior videa-
tur ipsomet (a) Exemplo. Ego vero
si alius Imperator verba nostra audir-
etur, remque judicaturus; val-
de timerem, ne vel ipso Senatus nomi-
ne victus hinc discederem, neve quid
iniquius etiam, in causa omnium ma-
xime iusta, mihi verba facienti con-
tingeret. Sed quoniam jus dicit is, qui
Deorum benevolentia dignus habe-
tur ob suum in veritatem studium,
quique, ceteris omnibus in iudicio
posthabitis, ad id unum mentis aciem
intendit. valde recreor, & eundem in
præsentia iudicem fore spero, qua-
lem antea mihi semper se se præbuit.
Qui profecto si Senatorium Cœ-
tum male egisse comperiet, id ipsum
ei exprobrare non dubitabit. Sed
quo facilius intelligere possis, Impe-
rator, iusta de causa me Thalassium in
amicitiam recepisse, & adversariorum
in ipsum facinus cadere omni ratione
rem paulo altius repetere lubet. Ab
ineunte ætate flagrabam, Imperator,
amore literarum; quumque scholis
adeundis non parum temporis impen-

(a) Imperatore scilicet.

dissem, hortantibus clarissimis viris, ut aliis me disciplinis traderem, obtemperavi. Cetera propterea negligere: patria negotia deferere: ductu atque custodia Maximi (a) totum me literis dedere. Quibus nonnihil proficere videbar, orationes aliquas haud contemnendas componendo. Eo vita functo, quum literarum studium alium in ipsis locum subrogari postularet: bona mihi favente Fortuna, obtrigit Thalassius hic, injuriis ab Senatu vexatus; qui profecto cum ceteris omnibus, tum maxime custodis officio, literarum amore, impensa erga me benevolentia, continentiaque in victu rebusque veneris, Maximo longe præstabat. Quarum rerum ei merces est, in hisce studiis vitam degere, idque cunctæ innotescere civitati. Is neq; splendido victu eget, parvo agello contentus, neque pecunias appetit: multos imo divites cum ipso divitiis nihili facit. Et sæpenumero facultates nactus, plurimum in has orationes impendit; idque multis de causis. Sed, ut aiebam, Thalassius fortunæ beneficio nobis oblatas, abacto timore omni, quo propter Maximi casum anxius cruciabar; pravos homines, quotquot proximi sui felicitatibus invident, in se se concitavit, propterea quod mihi vitam ab omni cura atque sollicitudine liberam efficere conabatur. Hi por-

ἀμελήτας, ὡς καὶ τῶν πατρῴων ἐκπεσεῖν. ὁδὸς τε ποιῶν λόγους ἢ φωνῆς, εἰχόμενῳ δεινῶς τῷ ἀσάγματος, ἔχων φύλακα τῶν δεκνυμένων ἐμὴν Μαξιμον. τελευτῶντος δὲ ἐκείνου, ἐτ' (b) λόγων ζητήτων τ' αὐτ' ἐκείνου, δίδωται ἡ τύχη τῶν ἐδικημένοι ὑπὸ τῶ συνειδῆς τῶν τοῖς Θαλάσσιον, πολὺ βελτίω τῶς (c) ὅλοις ἐκείνῳ τῷ ἀσπίδῳ, φοιτῶντι πὲρ τῇ ἀπὸ τῶν φυλακῶν, φίλτῳ τὸ τῷ ἀπὸ τῶν λόγων, εὐνοῖα πὲρ τῇ πρὸς ἐμὴν, καὶ ἀσπότην γε σωφροσύνη καὶ γαστρός, καὶ αἰδοῖαν. μισθός δὲ αὐτῷ τῶν, τὸ ζῆναι τῶν, καὶ πᾶται ἐμὴν ἐπίστασθαι τῶν πόλιν, ὡς ἐπὶ τῶν διατρίβῳ. τὰ δὲ γε διὰ χρημάτων, ὅτε δῶται, ὅτ' ἐπισυμῶν, γῆς τινος ἀποχεώτης αὐτῷ. πολλὰς δὲ γε πλῆτας μέγεθος ἀδὲν ἴσησι. τῷ δὲ, καὶ ἀνάλωμα γίνεται πολὺ ἀπὸ τῶν δὲ τῶν λόγων, πολλὰς ταῦτα κτημέων. τὰ δὲ τῶν ποιῶν, πολλὰ. ἀλλ', ὅπερ ἔφη, δῶρον οἱ μοι τῶς τύχης Θαλάσσιος, καὶ τὸν ἀπὸ τῆς Μαξιμου τύχης λύτας φόβον, τῶν φθονήτων τῶν τῶν πύλας ἀγασσῶν, ἐφ' ἑαυτὸν ἐκίει, διὰ τὸ περᾶσθαι δυσκολίαν ἀπαλλάττει μοι τὸν βίον. καὶ παρ-

(a) Habes hic duos Libanii præceptores, Maximum scilicet, atque Thalassium, quorum nulla mentio apud Jo. Alb. Fab. in *Libanii vita*.

(b) Codex SS. Jo. & Paul. καὶ τῶν λόγων ζητήτων τῶν αὐτ' ἐκείνου.

(c) Ibid. τῶν ἐκείνου.

καλῶς ἀλλήλως ἐφλούμεν, ἔ
 σφός τῃς εὐχαιρέσεως τῶν ἀρχόν-
 των ἔλιγον κακῶς, δηλοῖ π ἤ-
 σαν, ἡ δὲ οὐκ ἐστίν, καὶ τοῦτοι-
 τες, ἐκείνοι δόλους. ὁ τὴν δὲ
 δὴ παλαιὰ τις τῶν δοκούντων ἰὼν
 ἔχειν ἓνα αὐτὸν γινέσθαι τῷ συ-
 νεδρίῳ, καὶ ταύτῃ τῷ συ-
 φάντῳ ἀδελφεῖς κατὰ τὴν
 γρηγορῶν μὴ γὰρ δικίαν ἔκ-
 φοβούμεθα. τὸ δὲ ὑπέρχειν τι-
 σὶ βλάβος ἐπηρεάζει, οἷς ἐκ-
 νο ἔκ ἐν, χηται δὲ τῷ πε-
 ρὶ τῶν νόμων θαλάσσιος, καὶ
 ὅν γράμματα τῆς σῆς ἐξῆς λα-
 βὼν, τῶν εἰς τὴν βλάβιν εἰ-
 σέτεμψε, τῶν παρ' ἐκείνης τε-
 νόμῳ. ἀνακρίσεις ἢ εὐδὺς
 Ὀπτάτος. Ὀπτάτος, ὡ γῆ, καὶ
 ἡλῆς, μετὰ τῷ τῶν γὰρ σφός
 τῶν ἡρώων ἀρετῇ, ἐβόα. Θα-
 λάσσιος τῆς ἡμετέρας βουλῆς;
 καὶ τί δεινόν, ὡ Ὀπτάτε; ἐλευ-
 θέρῳ μὴ αὐτῷ μήτηρ, ἐλευθε-
 ρος δὲ ὁ πατὴρ. τροφή δὲ, ὡ
 πλήτῳ μὴ ἢ, ὡ τῶν δὲ.
 ἰὼν δὲ δὴ καὶ ἡτῆς, τῶν Θεῶν
 βλασφῆμιαν, ἢν ἔπ' ἐν κύβοις,
 ἢν ἐν (β) πόποις, ἢν ἐν λαγ-
 ρείᾳ πεποίηκεν ἐλάττω. αἰδ' εὐ-
 ποιῶν τῶν δεομένων τῶν φίλων,
 καὶ τῶν ποιούντων αὐτῷ ἀπὸ τῶν
 παρὰ τῆς γῆς, ἀνέχων διατετί-
 λεκεν. αἰνῶν τε νομίζων Θεός,
 καὶ τῶν τῇ γῇ καθορᾶν, ὡς

ro se invicem hortando alius alium
 incitare, garrere, Thalassium apud fa-
 ciliores Magistratus maledictis la-
 cessere, id ipsum & malefactis audere
 manifeste parati, si potuissent. Utrum-
 que nefas. Interea quidam ex pruden-
 tum numero dari operam jubet, ut is
 in Senatorium ordinem recipiatur,
 quo facilius improbi calumniatorum
 conatus debilitari ac frangi possent.
 Non enim justam accusationem vere-
 bamur, sed injustam aliquam crimi-
 nationem, qua innocentem, ea defi-
 ciente, viri nequam vexare facile con-
 sucverunt. Quocirca Thalassius bene-
 ficio legis, quæ hac de re lata est, uti-
 turs & acceptas ab dextera tua literas
 ad Senatum mittit, ut harum ope Se-
 natorios honores consequi posset. Ad
 hæc se se protinus Optatus (a) erige-
 re: (Optatus? proh Tellurem & So-
 lem!) atque manus ad Cælum tol-
 lens, exclamare: *Thalassius Ordinis no-*
stri? Ecquid mirum, Optate? Est ei
 quippe libera mater; est & pater in-
 genus; non in luxum effusus, sed mo-
 derate vivit. Sunt ei præterea, Deo-
 rum providentia, facultates, quas ne-
 que tessarum ludis, neque commessa-
 tionibus, neque luxuria dissipat, sed
 opitulandis amicis, juvandisque vil-
 licis erogare conquevit. Et Deos esse
 credens, qui, quæ in terris sunt, in-
 tueantur, ita vivit, ut vivere par est,

(a) Sub consulatione Optati scriptam invenio Constitutionem Imp. Constantii ad Veracinianum in Cod. Theod. l. 8. de his, quæ administrantibus etc. Utrum autem sit idem ac ille, de quo Libanius, judicet eruditus lector.

(b) Codex c. ἐν τοῖς τέτοις.

qui talia credit. Nuptiis item rebusque venereis omnibus vale dicto, filium in me sene se habere putat: ceterisque voluptatibus e nefario concubitu carere, quam frui, satius esse ducit. Equos præterea, currus, scenam, aurigas, hæc omnia valere iussit; neque tamen reprehendit eos, qui rebus hisce gaudent, sed alia sibi convenire putat. Nemo unquam vidit eum argenti, vel auri causa eum hoc, vel illo contendere, neque suffocare nummularios, neque fugientes, vel ipsorum filios, persequi, neque verberibus in delinquentes animadvertere. Colunt eum maxime adolescentes, qui disciplinis operam navant; colunt Oratores, qui apud magistratus causas agunt; colunt & Senatores, atque adeo veniunt, ut iisdem eum magistratibus, quos ipsi gesserunt, dignum plane censeant. Ex parentibus nemo unus virum hunc adeo ignoravit, ut non maluerit filios suos habere præceptorem Thalassium, quam alium quemlibet, quisquis fuerit. Eum præterea philosophum appellari, nosse facile potes, Imperator: quibus autem rebus ornatus esse debeat, qui tali nomine dignus habetur, non ignoras. Par itaque non erat hominem hunc, sponte sua ad Senatum accedentem, reicere; sed oportebat ipsum vel recusantem introducere, atque ita putare, quidpiam aliis eum tribuere

εὐχός τε τὸν ταῦτα πεπεισμένον, διὰ γὰρ τὴν γάμψιν τε εἰσένομασθαι φράτας, καὶ πάντων ἀφροδισίων, ταῦτα μὴ εἶχεν ὅς ἐμοὶ νομίζῃ τῷ γίνεσθαι τῶν δὲ ἐν ταῖς ἀλλοδαπῇς μίξεσσι ἡδονῶν, ἡδονὴν τὸ μὴ τέλεις ἡδεσθαι. ἵπκοι δὲ, καὶ ἄρματα, καὶ σκλήρη, καὶ ἡρώχοι, καὶ πάντα ταῦτα ἀτίετοί τινι, καὶ λοιδορεῖ μὴ ἔδωκεν τῶν τέλεις χαίροντων, αὐτῷ δὲ ἑτέρα πορτοκλήν ἡγήσασθαι. μαχόμενον δὲ ἐδούς αὐτῷ καὶ ποτε εἶδεν ὑπὲρ ἀργυρίων, καὶ χρυσίου, ὑπὲρ ἀρχόντων τραπεζίτας, ὑπὲρ θρωόντων φεύγοντας, ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις παίδων, ὑπὲρ ἀδικημάτων παρόντων. αἰδῶς δὲ ὅτι πλείους ἤζωνται μὴ ὑπὸ τῶν παιδευομένων νέων. ἤζωνται δὲ ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῷ ῥητορικῷ χειρωμένων. ἐστὶ δὲ αἰδέσιμος καὶ τῇ ἑμετέρᾳ βουλῇ. πειστος δὲ, πῦς, δι' ἃς πρῶτον ἀρχάς, ἀξιοῦσι τιμασθαι. καὶ ὁ δούς ὅτι τῶν πατέρων τοὺς ἀνδράς ἡγόηκεν, ὥς μὴ τῶς παλῶν, τῶς αὐτῶν, θαλασσίαν μάχην, ἢ τῇ γεινηχότος, εὐξασθαι γενέσθαι (α) καθηγητάς. αἰδῶς μὲν ὅτι φιλόσοφος κέλῃται, γοῖν δὲ ἂν ἐδούς, βασιλεύς. διὰ πόλιν δὲ παρὰ γὰρ καὶ αὐτὸς τις τῶν πορτοκλήν, ὡς ἀρχοῦς. τῶν δὲ ὡς εἰσόντων ἐκόντων χρεῖν ἀτελεύτων, ἀλλὰ καὶ μὴ βυλόμηνος εἰσα-

(α) Legendum puto μαθητῶν, ut in Codice SS. Jo. & Paul.

γινῆ, οἷομαι δὲ διδόναι τι μάλ-
λον αὐτῶν, ἢ λαμβάνειν, καὶ
κομισθῆναι μάλλον, ἢ κομισθῆναι,
καὶ μείζους ποιεῖν, ἢ γίνεσθαι·
εἰς θυμὸν γὰρ οὐκ ἂν ἴω τὸ συ-
νέδριον, ὃ βασιλεῦς, ἢ εἰς χι-
μαῖων λέγω λόγον, ἀλλ' εἰς
τρόπων, εἰ τῶν πάντες ἐόχε-
σαν. ἱππῶ δὲ καὶ τῶ Στά-
τῳ θαυμαζομένῳ ἀπὸ τῶν
ἐν πλείῳ πόλει, αὐτῶ δὴ
μοῖα τενομένῳ, πεφομένῳ
τῷ Θεῷ. εἴηαι μὲν ὅτι τῶν
τῇ βαλῇ θαλασσίᾳ πάντας ἐν-
πορευτέρως, ὁμολογῶ· εἴηαι δὲ
τινα τῶν δικαιοτέρων, ὃ φη-
μι. τῶν δὲ τοιαύτων ὅτι τις ἀ-
πεῖσθαι, τίς ὦν αὐτῆς; τίς
ἀμείνων; τίς ὃ χείρων; τί
καλὸν ἔχων εἴηαι ὑπὲρ αὐτῆς;
ὃς ἦν καὶ μὴ ἐμάθαι γράμμα-
τα, μίση τῶν τῶν ἀτολῶν,
ὡς τινε καταρτυὼν ἀμαρτίαν, ἔ-
πειτο, καὶ ἢ ἐπείπετο, τοῖς
Θεοῖς τῶν γονέων εἰδόντων χεί-
ρειν, τοῖς αὐτοῖς ἐμβαλῆσθαι· ἢ
τροπὸς δὲ ἐθνήκε μὴ, ἐθνήκε
δὲ τὸ μὴ θρησέσθαι παρὰ τοῖς
πολλοῖς τῶν ἰδόν. οἱ καὶ τῶν
γεωργῶν, τῶν περὶ τοὺς τε,
καὶ ἀειλόων, καὶ κομισαν-
τα, κατὰ τὰς χερσὶν ἀτί-
πεμψαν, ἔργον ἔχοντων ἰαυτοῖς
πεισιπνεύσαι νομίζοντες, συμπο-
ρεῖν ἐξελθῆσαν αὐτοῖς εἰσαγα-

potius, quam accipere, decorare m-
gis, quam decorari, ampliores alios
facere, quam ipsum fieri. Velim enim
cogites, Imperator, qualis esset Sena-
tus, non opibus dico, sed moribus; si
omnes huic similes essent. Novimus
& Spartam (a) aliis civitatibus locu-
pletibus admirationi fuisse; quæ pu-
blica licet laboraret inopia, Deum
tamen in paupertate sua colebat.
Omnes porro, quotquot in Senatu ad-
sunt, esse Thalassio ditiones concedo;
sed honestiorem nego. Talem ergo vi-
rum rejecit Optatus, Dii boni! qualis
homo? quo meliori? quo non deterio-
rior? quodnam ipse de se bonum faci-
nus commemorare potest? Qui, quum
literarum elementis operam navaret,
carum odio succensus, ab scholis au-
fugit ad sepem quandam, ibique la-
titans a nemine quærebatur. Parentes
quippe manus ad cælum tollere: Diis
gratias agere, quod eum domo ejece-
rant: nutrix vero conqueri, lugere, sed
hoc ideo facere, quod filium ne pa-
rentes quidem ipsi desierent. Qui &
villicum, qui ipsorum filium a latibu-
lo ad ipsos pertraxerat, absque mune-
re dimiserunt, eum pessime secum
egisse rati, quod pestem, domo sua nu-
per ejectam, rursus invexerat. Is porro
vir nequam, ubi intellexit fratrem
ipsius majorem ab omnibus diligi,
cum ob impensum reliqui officii stu-

(a) Ad arcendam avaritiam, sævam animi scabiem, optima Lycurgi lege
cautum, ne Spartani aurum, vel argentum possiderent: ac Platonis tempo-
ribus longe aliter se res habuit. Tanta quippe tum auri argenteque copia La-
cedæmonii erat, quantam ne reliqua quidem Græcia possidebat. In Alcib. I.

dium, tum maxime ob suam in Deos, quos precibus assidue colebat, pietatem, adhuc in pueris degens, consilium cepit plenum sceleris & audacix. Profectus ad (a) Magos, fratris sui necem ab hisce postulavit, meritam eis inde mercedem pollicitus. Quam cum eis dare non posset, promittendo se daturum, rem omnem composuit. Interea, dum hasce parabat insidias, reus manifeste deprehenditur: ope tamen ipsiusmet fratris insidiis petiti, veritique (b) naturæ leges, incolumis dimittitur. Paulo post, uti fortuna ferre solet, e vita migravit cum is, qui fratrem, a quo fuerat insidiis circumventus, incolumem servavit, tum parentes, quos hic sine lacrymis sepulturæ mandavit. Hinc patrimonium nactus, disciplinam averfari: nequissimis hominibus familiariter uti: & impudentissimus omnium factus, contemnere seniores, quibuscum versatur. Qui verecundia affecti, turpe ducunt cum homine isto contendere, quem nullius neque forensis facinoris pudet, neque verbi inepti, nec ullius in aliis rebus indecori, animo prædictum vere sordido. His ad impudentiam fretus adminiculis, multos injuriis vexando, formidolosum se se præbet. Aliis interea semetipso longe præstantioribus aditum ad Senatum intercludit, unde jam pridem ipse eii-

γόντα · ὁ δ' ὅρῳ ἀδελφὸν περὶ
βύτερον ἀγαπώμενον, διὰ τὴν
ἐπὶ πάντας τὰ ποσὴλοισι πο-
νοῦντα, καὶ στρατευομένους ἐν-
χαῖς ὑπὲρ αὐτῶν τοὺς Θεοὺς,
καὶς ἐτ' ὧν, ἐπύλματε μέγας
διαλεχθῆναι, καὶ παδελφεὶ τὸν
θανάτου αἰτῆται, παρ' αὐτῶν τῷ
θανάτῳ τὸν μισθὸν αὐτοῖς ἔχειν
λέγων, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ὁ-
σαι, τῷ φάσκῳ ὡστὲν ἐπα-
νορθῶν· ἀλλὰς δι' ἐπιμύκτη ἐπι-
βουλεύων, τὸν ἐπιβουλευθέν-
τα βοηθὸν λαβὼν, τῇ φύσει
πάντῳ ἐκείνῳ διδόντος τὴν χε-
ρῖν, ἀφ' ἧθι καὶ μικρὸν ὑπε-
ρον, οἷα τὰ τῆς τύχης, ἀπῆλ-
θον ὅ, τε σώσας τὸν ἀποκτεί-
ναι βουληθέντα, καὶ οἱ γο-
νοῖς· θάψας δὲ ὥστε ἀκαρυ-
τὶ τοὺς γονοῖς, καὶ γερόμε-
νος τῆς ἡτίας κύριος, καὶ πα-
δείκνυ φυχῶν, καὶ πομπροτάτοις
συζῶν, κατέτυθεν κηστὰς αἰσῶ-
τὸ μὴδὲν αἰχρύνεσθαι, ποσ-
πίπτειν ἀνθρώποις περὶ βυτίοις,
καὶ μεμνηκότιν ἐρυθρίαν, καὶ
ρομίζουσιν αἰχρὸν τοῖς περὶ τῶ-
τον μάχας, τὸν ἑὸν ἐκ ἐρ-
γοῖ ἐξ ἀγορᾶς, ἢ ἥμα ἀταί-
δευτον, ἢ τὴν ὥν τοῖς ἄλλοις
ἀχρημοσύνην οὐκ ἔντα, βορβορο-
τάραξιν ἀπ' ἧως· ταῦτα τύπον
ἐφόδια λαβὼν εἰς ἀνάδεικτον, τὸς
πολλοὺς κατατρεψάμενος δι' ὑ-
βρείων, γίνεται φοβερός· καὶ

(a) Ad exterminandam eam pestem, quæ tum maxime grassabatur, latæ varix leges Imperatorum Juliani & Valentiniani. Cod. Theod. l. 9. de Malsiciis.

(b) Ad verbum: natura gratiam hanc tribuendis.

δίων αὐτῶν ἔχονθ' ἔτι πάλαι, τοῖς αὐτῷ βελτίοσι κλέειν τὰς θύρας, γαυριῶν τῷ δύνασθαι, δέον τὸ αὐτὸ καταδύεσθαι· πολλοῦ γὰρ ἄξιον, ἢ Δία, τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τοῖς τῆς ἀρχῆς μῆτας ἐκείνης ἀποσκευῆσι· κατὰύλουσι μὲν ὅτι τῷ λόγῳ, καὶ ἀναύλουσι, καὶ ταῖς ἀποφράσι τῆς ἀρχῆς τὴν χρεῖαν ἔχοντι, (b) ποσῶν κακῶν πέλαγος ἐπιχρᾷ τὴν Αἰγυπτῶν, τῶν μὴ ἀδικῶν ἰσχυρότων, τῶν δ' ἀδικημάτων ἀποδομένων, τῆς δ' ἀγορᾶς ἀπλωθικίας, τῆ δ' ἡμέας δὲ ἡμελημίας, λόγῳ δὲ περὲυρότων· πῶς δ' ἔκ ἐμελλοῖν μετὰ Πτολεμαῖοι ποιῶντα ἐδικημένοι; ὅν ἀποσπάτας ἐξ αὐτῶν τῶν ἀγαλμάτων, ὅρ' ὦν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐξή δι' εὐχῶν, καὶ ποιῶν, καὶ θυτῶν, καὶ βιβλίων πορευόμενοι· ἦν τε ἡδὴ γη:αιός, ταῦτα αὐτῷ τὰ καλὰ τῆ χρεῖαν συνειδότος· ἀλλ' ὅμως τῶν ἡρπασεν ἐξ ἱερῶν ἐπὶ δικαστήριον, μετέθηκεν, ἀνεκρέμασε χερσὶ βαρέαις· ἔδραμε (c) διὰ πλευρῶν, τῶν τῶν ὀδῶν πε-

ciendus erat, ostentatque maxime potentiam, qua spoliari merito deberet. Magno medius fidius honore (a) dignus habetur apud Ægyptios, qui menses ipsos, quibus ei regioni præfuit, venerantur: quippe dies huiusce præfecturæ mente sua semper volvunt, ac revolvunt, referuntque inter nefastos, quod Ægyptus tot malorum pelagus sustinuit, quum improbi, potentes facti, bonos afficiebant injuriis, forum languebat, populus despectui habebatur, & literæ prorsus evanuerant. Quid ni hoc facturi erant post atroces injurias, quas passus est Ptolemaeus? qui, cum supplex ante Deorum simulacra jaceret, eos assidue precibus, sacrificiis, libationibus, librorumque lectione colendo; licet jam senectute confectus esset, atque tempus tot hæc ipsius egregia facinora testata relinqueret: eum tamen Optatus e templis rapuit, ad tribunal transtulit, ibique suis ipse nefariis manibus appendit, ejus latera fodicando, ebibendoque miseri quasi sanguinem, ut hoc tormento facinorum, quæ nupquam patrata fuerant, confessionem exprimeret. Neque magis senum alio-

(a) Solebant veteres dies aliqua clade insignes inter nefastos recensere. Sic Romani diem, duplici clade insignem, quo die ad Creneram Fabii cæsi, quo deinde ad Aliam cum Gallis sede pugnatum, a posteriore clade Alienem appellarunt, insignemque rei nulli publice privatimque gerendæ fecerunt. Ita Livius.

(b) Codex c. τοσῶν.

(c) In Codicis margine legitur ἐκ τῶν ἀντιπρῶτων, verberibus affect; sed mihi magis arripit prior lectio, eaque Libanii verbis magis consonat. Iis quippe temporibus in more positum erat hoc tormenti genus latera fodicandi, quo delicti confessio exprimeretur, ut & alibi Libanius ipse testatur. Hanc eandem lectionem confirmat laudatus Codex.

οἶον, καὶ μὴ, καὶ καθεύ-
δειν, καὶ μὴ ταυτὶ γὰρ ἐ-
μὴν καὶ αὐτὸς, καὶ ὁ, τι ἐ-
χον, ἐβοήθουν διὰ τῶν παρὸς
τῆς ἀγούσης λόγων, ἢ χρη-
στὸν ἡγούμενον, ἀλλ' ἔκ οὗδ' ὅ-
πως εἰς οἴκῳ ταχυ καταβέρ-
μα. ἔλθων πόλεως εἰς τὴν με-
γάλην πόλιν, καὶ πανταχό-
θεν ἄνθρωποι δοκῶν πεισθέντες,
οἱς τι αὐτὸς ἐδεδράκει, καὶ οἱς
ἄλλων καπέψευτατο, συμαχούν
οἷμας εὐτόρητε, τῶν Κλεάρχου
μὲν ἐχθρῶς ἐχόντων, ἐιδοῦσαν
δ' ὅτι τῶν ἐμῶν Βάλοις αὐ-
τοπολίῃται. ἐσώγεται δ' ἐν τῇ τι-
μῇ δουλείᾳ ὁ τεθνήσκων μὲν δι-
κνῶς ὡς ζῶν δὲ, ὅπως ἀνίστατο
Κλεάρχος. διαφυγὼν τοῖνον ἐγ-
γύς ἐν τῷ ξείρῳ, ἀπάντων αὐ-
τὸν οἰομένων εἶσω τι θυρῶν βιώ-
σεσθαι, καὶ χήσεν ἡσυχίαν,
καὶ λήγει πῆς κατὰ τῶν κρετ-
τόνων παρρησίας, αὐτῷ τῷ παρ
ἐλπίδα σεσῶσθαι, μακρότερον
ἢ καὶ τῶν ἐν τῇ βουλῇ τῆς
ἀρίστους ὑλακτῶν, ἡγάλλετο,
τοιμῶν ἐπείθετο γὰρ ἐσεσθαι
ἀπειρανῆς, δικαίως ἢ ἄσπης ἀ-
φορμῆς. οἷον τι τὸ τῷ Θερσί-
τῃ ἀπὸ Τρόας ἦν. τί ἔν ἐ-
στιν, ὁ φημι; ὅτι τέτρε τὴν βε-
βήλω. ἐλευθερῶν ἐχθρῶν, ἀλλ' ἢ
δὲ ἄλλω ποιῶν. ἢ γὰρ οὗδ' ὅπως
ἄλλως προσέποι αὐ τις τὸ νυ-
κτὶ γιγνόμενον. ὅταν γὰρ τὸ τέ-
τρε δοκῇ παρ' ἐμῇ νόμος ἦ,

bus opitulandum esse duxi. Et quam-
vis hoc inutile fore perspectum habe-
rem; tamen, nescio quomodo, repente
misericordia motus, ei succurrere stu-
dui. Accedens igitur ad (a) magnam
urbem, quum sibi mortem undique ti-
mere deberet, cum ob nefaria faci-
nora, quæ patrarat ipse, tum ob alia
in alios conficta crimina; socios tam-
en invenit benemultos, eos scilicet,
qui Clearchum oderant, quique hunc
Optati mortem cupere norant. Ho-
rum itaque ope servatus est incolumis,
qui morte dignus erat; & in vita
mansit, ut magis magisque Clearcho
negotium facesseret. Quum ad hunc
modum effugisset sibi imminentem
gladium; quum omnes eum intra do-
mesticos parietes imposterum se con-
tinendo quieturum, & ab solita in Su-
periores petulantia se temperaturum
arbitrarentur: hoc ipso, quod inspe-
rato servatus fuerat incolumis, long-
e nequior evaluit. Senatus enim Opti-
mates allatrare: hoc maxime gloria-
ri, ratus inde se clarum nomen conse-
cuturum; idque faciebat sine ulla ju-
sta causa, quod circa Trojam &
Therlites fecisse dicitur. Quid hoc
sibi vult? Scilicet oportebat ab hoc
homine Senatum liberare, non ei qua-
si domino servum addicere, non enim
video quo alio nomine sit appellan-
dus. Nam quum Optati voluntas Sen-
atui lex sit, quomodo talis ei deno-
minatio non convenit? Nunc ergo

(a) Scilicet Antiochiam, quam alibi magnam Antiochi urbem appellat in *Lament. in Julian. casum.*

quum pessimus ipse sit, omnium princeps haberi vult atque proficitur; neque defunt, qui rem ita se habere blandiendo fateantur. Omnia minis, formidine, terrore complet; omnes increpat, timidioribus trucem quasi Gorgonis oculum, capsula fere sua exilientem, iniicit. Memoravit obicitque Thalassius quosdam gladios: hinc nomen adeptus, eum eicere coepit. Verum neque Thalassius ipse gladios unquam effecit, neque didicit artem, neque callebat; neque pater ejus: sed famulos eam artem exercentes habebat, quem ad modum Demosthenes (a) Demosthenis pater; quæ sane res haud impedimento fuit, quominus ipse Demosthenis filius Græciæ negotiis præficeretur, incolumes urbes servaret, Philippi viribus atque fortunæ resisteret, & multiplicis urbi suæ victoriæ atque præconii auctor fieret. Habeo etiam ex Atheniensibus commemorare non solum opificum dominos, sed etiam ex opificum ipsorum genere nonnullos, qui ab sua quisque arte ad magnas opes atque potentiam pervenere: sed missum faciamus, si placet, Atheniensium populum, Pnyce(m), (b) suggestum, atque Solonem; & præsentia tantummodo considerare. Numquid affirmare quis audebit

πῶς ἔπεισέν ἐστι; οὐκ ὦν ἀκίτος, καὶ κορυφαῖος εἶναι πβύλεται, καὶ φησὶ, καὶ τοὺς συγχωρῆτας ἔχει, καὶ φοβῶ, καὶ ἀνέλκει, καὶ διαμέμμεται, καὶ τὸν ἐκτελέσσει πάγκοιτα ὀρθαλυοὶ ἀπὸ γοργόου τοῦ ἐν λαβερύοις ἐπιστεῖν. καὶ μαχαίρῳ δῆτιον ἐμύμητο, καὶ τῶν οἶσιν ἀνελήπτει, καὶ τὴν ἐκβολὴν ἐπιτίθει ἐποικίτω. ὁ δὲ, μαχαίρας μὴ ἔδωκε πάποισιν εἰργάσασθαι, ὡς ἐμάθε τὸν πύχλῳ, ὃς ἔχεν, ἀλλ' ἔδωκε πατὴρ ἑτέροις. οἰκείται δὲ ἦσαν αὐτῷ ταῦτα ἐπιστάται, καὶ ἄλλοι Δημοσθένει τῷ Δημοσθένους πατρί· καὶ ἔδωκε ἐκώλυσε τὸν ἑὸν Δημοσθένους τὸν Δημοσθένει τὸ εἶναι τοιοῦτους αὐτοῖς οἰκίτας ὡς ἑορῆται τὸν ἑλληνικῶν πράξεω, ὥς ἔρυσσασθαι πόλεις, ὥς ἀντιτάξασθαι πρὸς τὸν Φιλίππου καὶ Ῥώμῳ, καὶ τύχῳ, ὥς αἰτίαν γενέσθαι τῇ πόλει σφοδρῶν, καὶ κρηγυμάτων ἀπολαῦσαι· εἶχον δὲ ἔδεσπότες τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἀθηναίων τινὰς λόγους λέγειν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ἀπὸ τεχνῶν ἤκουσας ἐχούσας. ἀλλ' ἀρῶμεν, εἰ δοκεῖ, τὸν Ἀθηναίων δῆμον, καὶ τὸν πύχλῳ, καὶ

(a) Testatur id Plutarchus in vita Demosthenis his verbis: Demosthenes Demosthenis pater ex honestis quidem parentibus originem traxit, sed vocabatur, ut refert Theopompus μεγακλειστής, quippe qui magnam officinam habebat, atque servos, qui gladios ei efficiebant.

(b) Ita appellabatur Athenis locus prope arcem, ubi concio habebatur, teste Polluce, & Schol. Aristoph. sic dictus ἐπὶ τοιοῦθι εἶναι ἐκκλησιάζοντα, vel κατὰ τὴν περικλυτὴν τῆς μεθίστης, ut scribit idem Scholias.

τὸ βῆμα, καὶ τοὶ Σόλων· ταῖς
 δὲ ἐξετάξω. τολμήσαι τις ἀν-
 εἴται, ὥς αὐτὰ τὸ συνεδριον ἐν-
 γρηῖς ὡς τετραγωνίας, καὶ ἐπὶ
 ἀκρωτῶν, ἀπογόνου ἀρχαίων,
 καὶ λελευτοῦ γαλῶν, καὶ διὰ
 πάντων ἀργυρίων, ἃ φέρει
 λαμφογόνη δύναται; πεπλά-
 τω τῷ βουλῷ Ὀπίσθους τῶν
 τῶν δέξασθαι τῶν ἐξέτασιν,
 ἀλλ' ἔπειτα. ἦν γὰρ κρη-
 νὶς τῷ συνεδρίῳ καὶ πύλῳι,
 πάντες τὰ παρόντος αὐτῶν εἰς
 αὐτῷ χαρμόμενον τῷ πλάτ-
 τει τῷ βουλῷ, διότι τε
 καὶ πῶτος τὸ ἀποσιδέμενον, ἐ-
 χον τί καὶ πύλῳι, καὶ ἔμμε-
 φουα· πολλὰς γὰρ τῶν ἐ-
 κείνου βέλτων. εἰ δὲ με δεῖ
 καὶ οὐνόματι μνησθῆναι τῶν,
 ἀλλ' μὴ τῶν νῦν, ἀλλος ἀνὴρ
 ὡς ἀμύνον· ἐπὶ τῷ παρόν-
 τος γὰρ οἶμα καὶ τὸ ταῦτα
 εἶδεναι· τῶν ἀποσιδῶν δὲ, με-
 σὴ γῆ, καὶ θαλάττα, καὶ λί-
 ξω βεβημένα, καὶ ἃ μαθεῖν
 ἡμεῖς δεοίμεθα, διὰ τὸ ἐπίστα-
 σθαι. Τυχάμενος ὁ τῶν ἔργων
 ἐπιστάτης, ὁ κρῆς, χαλκοτύ-
 που καὶς ἰὼ· καὶ τοὶ τίς ἔκ
 οἶδεν, ὅτος ἰὼ Τυχάμενος ὡς
 τῷ συνεδρίῳ; ἀβλαβῶς ἀπὸ πᾶς
 αὐτῆς νῆσος τὰ ἀπὸ τῶν ἀπρε-
 τῶν τοῖς ἀπρεταῖς τῇ πᾶς κρή-
 νης ἀρχοντας; ὅτος ἀνήχθη μὴ
 ἐκείθεν, καὶ πλῆν, ἀπὲρ ὁ-
 βολῶν ἔρχετο τοῖς ἐν τῇ θα-
 λάτῃ οἰοῖς. ἐλθὼν δὲ, ἐκρά-
 τει τῷ κρατῶντος, καὶ ὁπό-
 τε εἰς τὸ βουλευτήριον εἰσίοι,

omnes, quotquot Senatum compo-
 nunt, a quarta, & superiore ætate, no-
 biles esse, majoresque suos obisse præ-
 fecturas, legationes, publica officia,
 omnia denique munia illa, quæ clari-
 tatem asferre possunt. Hortetur Sena-
 tum Optatus, ut hac de re diligenter
 inquiratis ipse profecto non horta-
 bitur. Senatus quippe fundamentum
 vel in eo maxime situm, ut cuius pa-
 teat ad ipsum aditus. Quod sane pla-
 citum est ei, qui Senatum instituit.
 Quo fit, ut nunquam deesse possint,
 qui vel ex hoc ordine adjecti Senatum
 augeant. Quod minime vituperandum
 puto: nam læpenumero melius est hoc
 hominum genus, quam illud nobili-
 um. Si opus sit me nominatim recen-
 sere nonnullos, de iis, qui sunt in præ-
 sentia, alius fortasse quispiam melius,
 quam nos, differere poterit: illorum
 vero, qui præteritis temporibus flo-
 ruerunt, plena est terra, plenum item
 mare; & horum nomina si memorave-
 ro, dicam, quæ omnium sermone trita
 sunt, quæque omnes probe scientes
 audire necesse non habent. Tychame-
 nes Operibus Præfectus, Cretensis, fa-
 bri cujusdam ærarii filius erat; attam-
 en quanti fieret in Senatu, quis
 ignorat? Is antea in insula Creta vi-
 tam degere: ibi ministris ejusdem in-
 sulæ Præsidis operam honeste præbe-
 re: illinc postea solvendo, naviculari-
 am exercere, maritimos Deos, ut
 obolos mitterent, enixe precatus. Pro-
 fectus in hæc regiones, ipsimet Im-
 peranti imperabat; & quum in Sena-
 tum prodibat, Deus inter homines vi-

debat. Quid (a) Philippus? quid Datianus? non ne pater illius chordas efficiebat, & pater hujusce Datiani vestes custodiebat eorum, qui balneum adibant? quo sanguine prognatus Taurus (b)? quo Helpidius (c)? quo Domitianus? qui patrem & ipse nactus e vilissimorum opificum genere, funibus improbo labore trahendis obiit. Erat in Senatu & Dulcitius (d), qui non secus ac Midas, auri cupiditate flagrabat; avaros tamen omnes miseros discitabat. Hic, relicto ad aliena patre suo, qui præstantissimus omnium Phrygiæ fullonum erat, in Senatum afcitus, præfuit Phœnicia, atque Joniæ, & nemo confurgens exclamavit: Dii boni! fullonica cœtum nostrum ingreditur? non ne melius esset, si penitus tolleretur Senatus? His vero omnibus, quos hæcenus

Θεός ἐς ἀνθρώποις ἦν. τί δὲ Φίλιππος; τί δὲ Δατιανός; ἢ τῷ μὲν ὁ πατὴρ ἐχόρδευεν; ὁ δὲ Δατιανὸς λουμένους ἀνθρώπους ἐσθῆτας ἐφύλαττεν; Ταῦρος δὲ ἐκ τίνων; Ἐλπίδιος δέ; ὁ δὲ Δομιτιανός, ὁ κἀλοὺς μὲν ἀτοσαίων, αὐτοῖς ἐλξισσιν, ὧν δὲ καὶ αὐτὸς πατὴρ ἀπὸ τῶν χειρῶν ζῶντος; ἦν δὲ καὶ Δαλκετίος ἐκ τῆ βυλῆς τις, γυνὴ δὲ μὲν ἱερῶν ἔχῃ ἦλθεν, ἡ Μιδάας, εὐτυχέως δὲ καλῶν τοῦς φιλαργύρους. οὗτος ἐς πλουτοῖς πρὶ αὐτῷ πατέρα κατελιπὼν, ἦν δὲ τῶν ἐς Φρυγίαν κασιῶν αἰετος, τῷ συνεδρίῳ μεταχθῶν, ἤρξε μὲν Φοινίκης, ἤρξε δὲ Ἰωνίας, καὶ ἡγεῖς ἀσιας, ὧν Ἡράκλειος, εἴτε, κατὰ τὸν ἡμῶν ἐπετίσχετο· πῶς ἦν ἡ κριτικὸν ἀπορῆσθαι τῷ βελῶν; καὶ

(a) Vixit Constantii, adeoque & Libanii tempore, Philippus quidam, vir cum dignitate, tum prudentia præstantissimus; qui ab eodem Imperatore ad Magnentium hostem missus, quum a legatione sua nunquam reverteretur, in causâ fuit, cur Latinus atque Thalassius ejus amici maxime solliciti angerentur. Fuit & eloquentia singulari præditus; quippe qui Magnentii milites oratione sua ita commovit, ut vix a Duce suo inanus cohibuerint, atque Magnentius ipse rebus suis diffusus, de pace cogitarit. Zosimus lib. II.

(b) Imperante Juliano, adeoque Libanii tempore, floruit Taurus Consul, de quo rem inauditam accepimus. Quum enim quodam de crimine postulatus in judicium adductus esset, ejus judicii acta consignata fuerunt sub ipsius Tauri, qui reus agebatur, Consulari, his verbis: *Consulatu Tauri & Florentii, indulto sub præconibus Tauri &c.* Ammianus l. XXII. c. 2.

(c) Apud Ammianum lib. XXI. c. 3. memoratur Helpidius quidam e Paphlagonia, Præfectus, aspectu vilis & lingua, sed simplicioris ingeni, incurvens & mitis: adeo ut, quum ei coram innocentem quemdam torquere Constantius præcepisset, æquo animo abrogari sibi potestatem oraret, hæcque potioribus aliis ex sententia principis agenda permitti. Ex quibus Ammiani verbis aperte liquet Helpidium hunc Constantii, adeoque & Libanii temporibus vixisse.

(d) An est idem ille Dulcitius, Dux scientia rei militaris insignis, cujus meminit Ammianus lib. XXVII. c. 7.

τάτοις ἀτατιν, ὅς κατέλεξα, τὸ συνέδριον ἀνέωξεν ἕδραν ἑπὶ ἥ τέτων δὴ τῶν σημείων ἢ πύξη. τῷ δὲ, τὸ πρῶτον ᾗ ᾗ, καὶ τὸ, διὰ τῆς ἀφ' ἧς ἡμᾶς οὐκίαιας, καὶ παιδείας τρέποντι γένεσθαι. τῶν γὰρ ἐπιδεικνυμένων πολλοὶ πολλὰς ἡδονὰς βυλομένους τὸν ἀνδρα εἰ ἐκταίνεταί λαβόν, ὡς ἂν ἐκταίνοντο μορφῆς λόγων αἰετίνους πρὸς, καὶ χάρης ὄρεν, ἡς μέγιστον ὁ κηδεμὼν τῆς βουλῆς ἔδωκε γὰρ. κατὰ τὴν δὲ εἰς εἰς δεικνύμενον λόγων ἀφ' ἧς τὸν ἀνδρα τῷ συνέδριον τῶν. ἔγω γὰρ εἴη τις ὢν, τίνα ἀφ' ἧς πηλακίζεις. ἐπεὶ καὶ ὅσα πρὸς εἰς τῇ βουλῇ, κρημνῇ, καὶ δορυβοῖς πρὸς, καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν κύβων μαθήμασιν. αὐτὸς πρὸς ἕτος τίνας εἴη; ἀρὰ γὰρ τῶν πρὸς Ρώμῃ κτηνῶν; ἢ τῶν τοῖς νόμοις θέντων; ἢ τῶν ὑποκρίντων κτηνῶν; ἢ τῶν τὸ κτηνὸν φυλακίζοντων; ἢ μὲν Δία. ἀλλ' ἴω τις Ὀπίσθιος γραμμάτων διδάκταλος, ὅς καὶ Λικίνιον τὸν παῖδα ταῦτα ἐδιδάκκει, ἀπὸ δυοῖν ἀποτῶν, καὶ τῆς ἀλλῆς τροφῆς, ἢ τῶν τοῖς συνέδριον καὶ ποτὶ πορείας γειομένης εἰς Πάφλαγονίαν αὐτῶν, καταλύει μὲν παρὰ τῇ κατὰ τὴν, θυγατέρα τρέφοντι κατὰ τὴν, ἢ καὶ εἰρήνη. κατὰ τὴν δὲ τι ἀφ' ἧς τῶν ὡν, ἢ τῶν γαμῶν, καὶ πείρας, εἰ-

commemoravi, aditum ad Senatum aperuit nihil profecto aliud, nisi ars, quæ præsentia nobis argumenta suppeditat. Thalassio porro inest tum ars hæc, tum etiam eruditio, quam ex familiari nostra consuetudine quodammodo delibavit. Idcirco plerique norunt benemultos claros viros optantes talem hominem in suis habere laudatoribus, ratos eum a primis ad ultimas oratorias figuras omnes optime callere, quas ne primoribus quidem labiis iste Senatus (a) moderator attigit. Age, sodes, in certamen aliquod orationis cum hoc homine Senatus indigno, descende, quo in certamine literarum studia postulentur. Hoc enim modo cognoscere facile poteris, quis tu sis, quis ille, quem injuria laceffis. Qui profecto quidquid obtines in Senatu, clamore, tumultu, aliisque e tesserarum ludo perceptis modis obtines. Hic ipse porro quo sanguine prognatus est? numquid suam trahit originem ex iis, qui Romam condiderunt? numquid a legumlatoribus? num ex iis, qui sibi populos subegere, vel acquisitum imperium servarunt? nihil profecto minus. Sed erat Optatus quidam alphabeti literarum præceptor, qui & Licinio filium ob duos panes, aliumque cum hisce cibum easdem docebat. Hic in Paphlagoniam profectus, divertit apud cauponem quendam, cui filia pulcra, quæ vinum haurire consueve-

(a) Optatum innuit.

rar. Hanc, pulcritudine captus, uxorem ducere decrevit, atque vi persuasionis obtinuit. Ipse porro per se summum in Licinium exercebat imperium; propterea nullum majus in eum dominium per uxorem acquisivit. Hic illius patrimonium nactus, repente magnus fieri, clarus, atque beatus, & omnium maxime sublimis; ut, qui in theatro aderant, propter ipsum, qui nuper duxerat uxorem, alas sumere, & volare quasi alites oporteret. Ejus uxori duo fratres erant, viri sane boni & honesti (verum enim fateamur oportet) sed, quo dixi, patre geniti: qui, relicta paterna domo, statim ad cognatum se se contulerunt, ut hujusce prospera fortuna fruerentur. Interea nemo neque patrem eis exprobrare, neque cauponam; quod boni & modesti erant, atque moderate secundis rebus uti norant. Horum ex altero genitus hic, ægre ferre se filium ejus esse, cujus erat: iccirco pro modesto impudens, quasi canis, fieri. Atqui longe melius erat, opinor, talem temetipsum præbere, ut multi te vere illius filium esse dicerent. Verum ut rationem, propter quam hæc gesta sunt, intelligere possis, Imperator; neve hic ob suam in Senatu celebritatem nimia superbia effletur; hac de re quoque pauca dicam. Erat (a) Sabinianus quidam venustorum adolescentium leno, ad id munus ætate sua profecta traductus; qui

χρὲν . αὐτῷ μὲν ἦν τῷ Λικίνῳ κρατῦντος, ἔδεν ὡς αὐτῷ πλέον διὰ τὸς γυναικός . τῶν οὐκείου δὲ ἡλόντων εἰς ἔπρον, μέγας πῖ ἐνθὺς, καὶ λαμπρός, καὶ εὐδαίμων, καὶ ὑπατος ὁ τῷ γυναικῇ ἔχων . καὶ ἔδεε δὴ δι' αὐτὸν εἰς τῷ θεάτρῳ πῆρὰ λαβόντας ἀνθρώπους, μετὰ τῶν ὀρνέθων πέποσαι . τῇ γυναικὶ δὲ ἄρα ἥτις αὐτῷ ἀδελφῷ δύο, χρησῶ μὲν . τὸ γὰρ ἀληθὲς εἰρήσω, πατὴρ δὲ, ἕτερ ἐφών . ὅτι τῆς αὐτῆς ἐξαγαγάντες, τρεῖς χυσι μεθίστοις τῆς τῷ κλέεσθ' τύχης, καὶ μετῆχος, ἔδεος αὐτοῖς τῶ πατρὶ ἀποφύγοντες, ἔδεν τὸ κατήλειον . ἥσαν γὰρ ἐπικαίως π, καὶ μέτριοι, καὶ εὐδότης εὐτυχῶν . ὡς ἐκ θαύρου γενοῖσθ' ἔπος, ἢ ἡγίων, ἢ περὶ ἐπὶ, εἶναι . ἀλλ' αὐτὴ μετρίῃ, κύων . ἥ δὲ γε, οἶμαι, πολὺ βέλτερον τὸ σαυτὸν παρέχειν πολλοῖς λῆγειν, ἔτι, ὅπως ἔπος ἐκείν . ἵνα δὲ καὶ, ὅθεν ταῦτα ἐπαίχθη, μάθῃς, καὶ μὴ τῷ δοκεῖν τῇ βουλῇ σέμνυνται, μικρά τε καὶ ἀεὶ τῷ δέειμι . Σαβινιανός τις ἐστὶ μαρτοπὸς νέων καλῶν, ὑπὸ τῷ χρόνῳ κρὸς τῷ μετρηθείς . εἰς δὲ ἀγρέιους ὡς, μαρτοπὸν αὐτὸς ἐδύτο . ὅπως πολλοῖς εἰς πολλὰς πόλεις ταῦτα ὑπερτελῶς, ἔδεν ποσῶτα ἐκαλῶν, ὅτῳσα

(a) Utrum hic sit ille Sabinianus imbellis & ignavus, cujus mentio fit apud Ammianum lib. XVIII. id erudito lectori relinquo judicandum.

Ὅπῃ τὰ τῶν, ἀθλίους μὲν
ποιῶν πατέρας, ἀθλίους δὲ πα-
δας, ἀθλίας δὲ μητέρας· τῷ
τόνῳ τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ διὰ
τῆς ἡμετέρας ἡγάγε, καὶ πολ-
μήτας εἰσελθεῖν εἰς τὴν τῶν
παιδευομένων ἀγέλλῃ, πείραν
ποροτάγων τιτὶ, καὶ χωρίζον
τῶν ἀλλῶν, καὶ πρὸς κίον τι-
τὶ λαλῶν, καὶ τι καὶ θρασύ-
προν ποιῶν, ὁφθαλμοί, ἀθλιώ-
μετο, σωφρονεῖν ἀνάστας, ἢ, εἰ
μὴ δύνατο, παρ' ἀλλοῦ ἐλθόν-
τα, θηρᾶν. ἠγόρατε μὲν ὅν ὅ-
δε παρ' ἡμῖν τῶν συναργισμέ-
νων· ἐλθὼν δὲ ὡς τῶν, καὶ
μέγα μὲν ὕδεν πεπορωτός, αἰ-
σῶν δὲ τὸ παραχθὲν τῷ λόγῳ,
δυσηθὲν ποιεῖ τὸν χρηζόμενον
αὐτῷ τῆς τέχνης τῶν μαθητῶν
Θαλασσίῳ, δι' οὗ καὶ τὴν ὁ-
πὴρ τῶν νέων ἐπιτίμησιν ἐποη-
σάμενος. καὶ διετίλει δὲ ζητῶν,
ὅτῃ τὸν αἰθροῦτον ἀμύνεται τρό-
πῳ· καὶ λαβὼν καιρὸν, ἡμύ-
νατο, τῶν πεκαλῶν ἐκείνων χα-
ρίτων ἀποδοῦναι ἀμοιβάς, καὶ ἀ-
μα αὐτῶν θερμότερον πρὸς τὴν
δύετρα ποιῶν, εἰδότες ὡς ὁ πε-
ρὶ ἀχαρίστον ἐστὶν ποροδυόμενος·
καὶ οἱ ταῦτα ὅπως ἔχει, μάρ-
τυρας, οἷς ὅτε ἀν' ἀπιστήσας,
παρέσομαι, τὸς μὲν τῶν πο-
τῆς ὕβρεως, τὸς δὲ τῶν ἐπ' ἐ-
κείνῃ ρημάτων, τὸς μὲν εἰδότες
τὸ γενεσόμενον, τὸς δὲ τὴν
ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἡδοῇν·
ποῖος γὰρ ἔκτωρ ἀποκτείνας Πά-
τροκλον, ἢ ποῖος Ἀχιλλεύς ἔκ-
τορα, πηλικύτορ ἐφρόνησεν, ἢ

quoad imberbis fuit, eguit ipse leno-
nibus. Is in plerisque civitatibus cum
aliis benemultis, tum maxime huic
Optato ministerium suum operamque
præbebat; qua ex re parentes simul
atque filios miseros efficiebat. Hujus
itaque ministerii causa ad nostram
quoque urbem accessit; atque cœtum
studioſæ juventutis ingressus, hos &
illos tentare, pellicere, alios seorsim
ab aliis sevocare, & ad columnam
quandam alloqui. Quum aliud nescio
quid impudentius aggrediretur, in
delicto deprehensus, abire coactus est,
admonitus, ut imposterum continens
esset, vel, ni posset, alio profectus, ju-
ventutem ibi venaretur. Non caruit
ne in urbe quidem nostra fautoribus,
qui rem una cum ipso gravare fer-
rent: quippe qui profectus ad Opta-
tum, etiam si nulla gravi laceſſitus es-
set injuria, magnopere tamen que-
ſtus, remque supra modum augens,
insensum huic Thalassio (per quem
& objurgationem pro adolescentibus
composui) reddidit eundem Opta-
tum, qui ipsiusmet Sabiniani opera
utebatur. Qui quum diu multumque
secum ipse cogitasset, quomodo ho-
minem hunc ulcisci posset, naſtus de-
mum occasionem opportunam, ultus
est; quo pro eximiis illis beneficiis par
ei gratia referretur, simul ut ille ma-
gis magisque faveret imposterum,
probe ſciens, haud ingrati viri se fore
studioſum. Hæc ita se habere liquido
constat. Testes enim proferam locu-
pletissimos cum verborum, quæ præ-
cesserunt injuriam, tum eorum, quæ

subsecuta sunt : quorum illi norant , quod futurum erat , hi viderunt lætitiā , quā is , paratro facinore , gestiebat . Quis enim Hector , cum Patroclum occidit , vel quis Achilles , cum interemit Hectorem , tantum sese extulit , quantum hic leno ? qui supereffundente se lætitia gestiens , ea dixit , quæ silere maxime debuisset . Ridere ergo , saltare : suos amplexari sodales oscularique : meum id facinus est clamare : quod enim opera mea factum est , meum & censeri & appellari merito potest . Cur ergo Senatus gratiam habeat Optato pro fucato in nos studio , quod alio manifeste spectat ? Etenim neque Patroclus gratias habere debebat captivis mulieribus ; quippe quæ suorum causā malorum lugebant . Nam si revera Senatus rationem ullam habuisset Optatus , Sabinianum expungendum curasset . Majus enim Senatui dedecus affert hic unus , quam simul omnes ii , qui Syriaca (b) voce clamitant (c) : qui sunt , quæis dolium aliquod ligneum instaurari necesse est . Canis , inquit , Senatus sum : cur ergo non mordis , quos decet improbos scilicet , quorum improbitatis atque nequitiae plura sunt genera : quo in numero nemo profecto censendum putabit , si cui servi sint , qui gladios (quorum usu patriam cuique suam tueri , ejusque opes augere licet) efficere norint . Hæc in Optatum

λίον ὁ μακροτός ἦτος ; ὃν τὸ πῶς χάρις ὑπερβάλλον λόγῳ , ἀ σιωπῇ ἔχουσιν , ἐξήγει . γελῶν γὰρ , καὶ πηδῶν , καὶ τὰς μάστιγα αὐτῷ συνήδους ἀειβάλλον , καὶ φιλῶν , ἐμὸν τῷτο εἶδος . τὸ γὰρ δι' ἐμὴ παρὰχθὴν , ἐμὸν ἐκόντος ἀν καὶ δοῦναι , καὶ λήγειν . τίς τις ἢ βουλὴ τῷτο χάριν ἀν ἔχει τὴν ἐδ' ἡμᾶς . Οὐκ ἔστιν ἄποστατον ἐπὶ τὴν ἐχούτων ; καὶ δὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος τῇ θρήνου τῆς ἀίχμαλώτους , αἱ τῶν αὐτῶν ἐπεκα κακῶν τῷτο ἐπείουσι . ἐι γὰρ δὴ τις ἦν ὡς ἀληθῶς Οὐκ ἔστιν τῇ συνεδρίᾳ λόγος , Σαβινιανὸν ἐκλεείψων ἐφαίνεται ἀν' μνηζον γὰρ δὴ βουλὴ πρὸς ἀντιφύλῳ τις τοῦτος , ἢ πάντες οἱ τῇ φωνῇ τῇ Σύρειαν καλῶντες τὴν δεομένην αὐτοῖς (a) ἰαθῆναι τι τῶν ξυλίων ἀγγείων . κύων , φησὶν , ἐμὶ πῶς βουλῆς . πῶς ἢν ἢ ὀλέκεις , ἢς ἄξιον ; ἦτοι δ' αὖν εἰς οἱ κακοὶ . κακίας δὲ εἶδη μυρία , ἐς οἷς ἡδούς ἀν θείη δεσποτήαν ἀνδραπόδων εἰδότην ἐργάζεσθαι ξίφῃ . δι' ὧν ἐστὶ καὶ σώζειν τὴν αὐτῶν , καὶ ποροιδεῖναι τοῖς ἥτι . καὶ πρὸς μὴ Οὐκ ἔστιν , τῶντα . Πάτροκλος δὲ ἐβουλόμην καὶ οὖν ἐπαινεῖν , ὑβρίσαντα δὲ καὶ αὐτὸν , καὶ ἐμὲ μνηζόντως , καὶ σφοδρότερον , ἢδ' ἐι σφοδρὰ βουλοίμην , δουρίμην ἀν μὴ φάσκην ἡδίκηκεναι . ὅς ἐστι

(a) Codex c. ἰσθίω .

(b) Patria scilicet vulgari lingua .

(c) Per vias .

δικαῖα τάς καδ' ἡμῶν, καὶ
 δέον μὴ κρυγῇ τιμῶν, καὶ τα-
 ραχῇ, & συστῇ κρίσει τῆς δι-
 κας, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀληθείας,
 ἀπεκλίνειτ' (α) ἐνθὺς ἐπὶ ταῦτα,
 καὶ μέρος ὁ δικαστὴς ἐγγίγει τῶν
 ἐνπρεσβόντων, καὶ ἐθελήσας ἀ-
 κήνει τῶν νόμων, οἳ τὸν δι-
 σσοῦντα τῶν ψήφων, ἴσους ἀμφο-
 τήροις καθίζουσιν. εἶπεν Ὀπτά-
 τος μὴ χεῖρη θαλάσσιον ἐγ-
 γράφεισθαι, καὶ ἀποστῆναι λοι-
 πορίας· αἰνέμενοι τὸν τῶν ὑ-
 πέρ' ἐκείνου λεγόντων λόγον·
 μακρόν δὲ αὐτὸς ἔπος γενῆ, τὸ
 ταῖς αἰτίας φέρον τῶν ἰσχυρῶν ἀ-
 παιτῶν τῆς ἀποδείξεως. ἀλλ' ὅ-
 δέπρον βέβαια; σιώτησον· οὐδ'
 εἰς μοῖραν μαρτύρων ἤγειν αὐ-
 τὸν, καὶ τὸ δευόπρον, ἀπέκρυ-
 ψε ποῖς παρ' αὐτῷ Ὀπτάτω· ὁ
 μὲν γὰρ πλὴν μαχαίρων εἶπεν
 ὁδόν· ὁ δ' εἰσὶν ὅτι αἶμα θανά-
 τω, καὶ αὐτῷ πολλῶν ἐπὶ τῆς
 τρέψης ἀρχῆς γενέσθαι σπουδῶν
 καὶ εἶναι, καὶ ἀποκτεῖναι·
 δραμαῶτε σωθῆναι ἀληθῆσαι·
 καὶ τίς ταῦτα τόπος, ἢ χρό-
 νος εἶδεν, ὦ Πιρόκλη; ποῖον
 εἶδος; τίς πόλις; τίς οἶκος;
 τίς αἰὶς; τίς παῖς; τίς γέ-
 ρων; τίς γυνή; τίς δούλος; τίς
 ἐλεύθερος; καὶ μὴ εἶδεν μὲν
 ἠρήτασθαι τῆς τιμωρίας γραφῶν·
 ἢ δ' ἔκ ἐν ᾧ, μὴ ὅπως τῷ
 γραφομένου· πῶ τίνων ἢ γρα-
 φῆ; τίς δ' ὁ ταῦτα ἀπεργαῖς;

fatis. Quod ad Proclum attinet,
 cum quidem in praesentia laudare
 vellem; sed quoniam is injuriis affe-
 cit cum Thalassium ipsum, tum me
 praesertim, non possum id ei non ex-
 probare, etiamsi me temperare maxi-
 me velim. Is enim iudex nobis datus,
 pro tribunali sedens, quum causam
 ex veritate, non ex vano clamore at-
 que tumultu pravisque nonnullorum
 seditionibus pendere deberet: ad haec
 postrema tantummodo respexit, se-
 que calumniatoribus dedit, spre-
 tis legibus, quae iudicem, sententiam
 laturum, æquum utrique litigantium
 parti constituunt. Dixit Optatus non
 oportere Thalassium adscribi, adjecit-
 que maledicta. Expecta, Procle; audi
 & eos, qui defendere parati sunt: sin-
 minus, fac saltem rationes is profe-
 rat, quibus objecta crimina probari
 confirmarique possint. Neutrum pla-
 cet? Sile. Nunc in testium locum se
 recepit: & quod iniquus est, suis ipse
 calumniis Optatum longe superavit.
 Optatus enim ei nihil aliud objecit,
 praeterquam gladios: at hic reum
 morte dignum affirmavit, adjecitque
 se in tertia sua Praefectura sedulo de-
 disse operam, ut ipsum caperet, mor-
 teque mulcicaret, & magnopere do-
 luisset, quod incolumem ille se fuga
 proripuit. Quo in loco, Procle, id ac-
 cidit: quo tempore? quæ gens hoc no-
 vit? quæ civitas? quæ familia? qui vir?
 qui puer? qui senex? quæ mulier? qui

(α) Codex c. ἐν ἡμῶν τοις.

servus? qui denique liber? Profecto poenam præcedat oportet accusatio; quæ sane, deficiente accusatore, nulla fuit. Ubiam est accusatio? ubi, qui accusationem intendit? quis timor ad fugam impulit? quis accusator ei timorem injectit? quæ libido accusationem movit? quis ab eo læsus? quis, quæve in re detrimentum accepit? quid mali quis veritus, cum in iudicium adduxit? Jam ipse silentio suo fatetur, ut vides, Imperator, vana atque futillia esse, quæ petulanter jactavit. Vix, inquit, meum imperum effugit (putat enim Achilles animum sibi convenire) quem imperum? quando contigit? ubi? nonne mecum ille versabatur omni tempore, dies noctesque? nonne mihi differenti aderat? nonne mihi aderat, cum moras faciebam? nonne, cum loqui desinebam? nonne, si quem orationum mearum cupido incessebat, easque sibi compararat, ad hunc avide properabat, cum hoc conferebat sermonem, instabatque magnopere? & si eas obtinere poterat, ei gratias habebat; si minus, ægre ferens angebatur? Et quod maximum est, cum ad te ventitabam, ille me semper comirabatur: cum tuum ingrediebar cubiculum, ad cancellos, qui soli nos inter & illum intererant, sedebat. Tu porro, cui tanta ministrorum copia, ut se se invicem premant, quum ubi Thalassius federet probe scires: nec indignatus es, nec eum comprehendi iussisti, ne minitatus quidem ea te facturum, quæ minime fecisti. Tu deinceps hic eras, atque morbo laborabas;

ποῖος μὲν φόβος ἐποίησε τὸ δρασ-
μὸν; τίς δὲ κατήγορος τὴν πό-
βον; ποῖον δὲ πάθος τὴν αἰ-
τίαν; τίς τινα διὰ τούτου ἐπέ-
δησε; τίμη τί τῶν πραγμάτων
χαῖρον ἔχει; τίς τί διὰ τούτου
προσδοκῆτας χελετὸν, εἰς δι-
καστήριον ἤγαγεν; ἔχεις ὅτι τῇ
σιγῇ τὴν ὁμολογίαν, ὃ βα-
σιλεῦ, τὰ κοῦτοι εἶναι τὰ ῥη-
ματα τῆδε. μόλις δὲ μετ' ἐδυ-
γεν ὁρμῇ. οἶσται γὰρ αὐτῷ
παύειν τὰ Ἀχιλλεύς. ποῖαν;
τὴν πόνη; τὴν πῦρε γεγενη-
μένῳ; ἢ συνὼ μοι πάντα τὸν
χρόνον ἄνθρωπος νύκτα, καὶ ἡ-
μέρας; ἢ λέγοντι παρῶν; ἢ
μείλλοντι; ἢ πεπαισμένῳ; ἢ
ὅτι τῶν ἡμετέρων λόγων ἔρω, καὶ
λαβὼν ἔχων ἐβλάτετο, πα-
ρὰ τούτου ἤρχετο, τούτῳ διελέ-
γετο, καὶ κησάμενος ἦδεν χά-
ριν, καὶ μὴ τυχὼν ἔχθετο;
καὶ τὸ μέγιστον εἰπετο μὲν μοι
παρὰ σοὶ τοιαύτης πολλῆς. πα-
ρελθόντος δὲ εἶπω, πρὸς ταῖς
κικλήσιν ἐκάθητο, καὶ ὡς ὑμῶν
τούτου μόρον ὅτι μέτω. σὺ δ' ἔ-
χων τὸς πάντας μιλύοντας τέ-
τους, ὥστε ἀλλήλους καταπα-
τεῖν, καὶ πῶ καθῆτο Θαλάσ-
σιος εἰδώς, ἢ ἡρακλέους, ἢ
ἐλάβου, ἢ ἄλλ' ὅτι πειλη-
σας ποήσας, ἢ μὴ ποιοῦσας
σοι. μετὰ ταῦτα σὺ μὲν ἐ-
πύθασθαι ἤσθας, καὶ πείθεις. ὁ
δὲ ὅτι Σαμοράτης, καὶ ταῖς
ἀγροῖς. ὡς ἡ τῶν τρόπων ἐρε-
τὴ δεσπότης αὐτὸν ἐποίησε.
καλῶς δὲ αὐτῷ τῶν ἐμῶν πείθ-
ων.

των, ἤκε δ' αὖτο πάλιν, ἰοῦν-
τος ἐτι. καὶ ἔπ' ἐκείνος ἐδ-
σέτηα ψευδία, ἔπ' αὐτὸς ὑ-
πωπύτας· καὶ ταῦτα ἐτίμησάς
με τιμῆς, ὡς ἔα ἦσαν μί-
ζονες, τὴν τῷ ποικίλῳ γόγχι
συζῶντα· καὶ ἡδὲ σοι κατ' αὐ-
τῷ παρὸς ὑδὶνα λόγος, ἔπ' μί-
ζον, ἔπ' ἐλάττω. πῶς ἔν' φῆς
αὐτὸν διαπευγέμεν σε, τὸν οὖ
τῇ αὐτῇ πόλει, τὸν αἰετ' ἐπὶ
σῶς θύρας, τὸν ἢ πόρῳ τῷ
ζεύγους; καὶ μάλ' ἔγ' ἂν ἡμῖς
ἠγοῦσθαι, ἃ διακοῇ, τὴν πα-
ρὰ σοὶ πιτυομένην ὄντων φίλων,
ἔπ' π' μεθ' ἡμῶν, αὐτὸν ἂν ἐξ-
ουβύον ἐποιεῖ. εἰ δ' ὑδαμὺ φαί-
νεται μεταξὺ, ἢ ἀφανίτας ἀ-
πὸν, οἷς ἐφάρπης, ἐβρίζεις.
ἐδέντά, φησι, τὼ βουλῶν,
μὴ δόξωμεν τὴν παναντία αὐτῇ
φωρίσθαι εἶναι, καὶ τὸν αὐ-
τῇ φρεσὶν ὀλιγοῦσιν. ἐγὼ
δ' ὡς μὲν ἡδὲς τῷ λόγῳ,
ἢ εἰ σφόδρα τὸς βουλῆς ὀργι-
ζομένης ἀγανακτῶντι, τῷ μὴ
μετὰ τὴν Θεῶν οἰκῶν, ἐάσω·
ἐκείνο δὲ ἡδὲς ἂν εἰδέω, ὡς
βασιλεῦ, τίς ἂν ἴω αἰτία κατ'
αὐτῇ τῇ βουλῇ σεσπικηό-
τος; ἢ κατὰ πόταν ἀνδρῶν
ἔπειν, ἃ ἴω εἴκει; τίς δ' ἔκ'
ἂν ἀπείλας αὐτὸν ἀγνοῶν τὴν
ἀνδρῶν; τί δ' αὐτὸν ἐκώλυεν
αὐτὸ τῇ εἰρεῖ, ὡς ἀγνοῶν;
τίς δ' ἂν ἐξέλεγχεν εἰπόντα;
πόσῳ δ' ἂν ἴω ἐκείνο κείδον;

ille Samofatis, & in agro vitam dege-
bat, ubi virtute sua dominabatur.
Postquam rem publicam ibi recte ges-
sit, huc rediit, adhuc te ægrotante,
nullam aliorum suspensionem veritus,
nihilque ipse ab aliis suspicando. Hic
nec, cum hoc nefario præstigiatore vi-
tam degentem, summis honoribus cu-
mulasti; & interea nemini contra
ipsum ne verbum quidem unum feci-
sti. Quomodo ergo eum a te fugisse
narras, qui tecum in eadem urbe
degebat? qui circa tuas januas versa-
batur? qui (a) quem in manibus ha-
bebas? Profecto nos tua latere con-
silia non poterant, quum in tuis inti-
mis essent nonnulli ex amicorum no-
strorum numero, per quos hic admoni-
tus, ab omni se se periculo atque
tumultu proripuisset. At plane con-
stat ipsum nec unquam ex eo loco di-
scelsisse, nec alio commigrasse; proin-
deque injuriam ei te fecisse negare
non potes. Verebar, inquit, ne Sena-
tui viderer unus ex his, qui ei adver-
santur, ejusque commoda negligunt.
Prætereo quod huic nulla ratio fo-
ret, et si Senatus ipsi valde succen-
feret, qui moleste fert se commune
cum Diis non habere domicilium.
Id, inquam, prætereo; hoc unum scire
velim, quæ Senatui causa fuisset eum
incusandi, si tacuisset? qua necessitate
compulsus dixit, quæ nuper audivi-
mus? quis non existimasset eum haud
nosse Thalassium? ecquid impedi-

(a) Ad verbum: qui non procul eras ab iugo.

mento erat, quominus idipsum, se videlicet hominem hunc haud nosse, diceret? ecquis falsitatis eum redarguere potuisset? Quanto melius erat os Optato claudere, qui Thalassium pernecessarium nostrum maledictis lace-
ravit? Quod si Proclus eodem hac in re, quo Optatus, animo affectus vide-
i volebat, eadem, quæ Optatus, de Thallasio dicere debebat, eique tantummodo gladios obiiicere. Offendisset eum nihilominus, falsum obiiicendo; non ita tamen insigniter, uti nunc, qui profecto eum injuria vexando, nos quoque læsit, qui Thalassium plurimi facimus. Dii boni! qualem hominem, Imperator, ad magistratus evehis! scilicet eum, qui neque cogitare, neque loqui novit, qui sine legibus quoque vivit, qui voluptatibus, commessationibus, temulentiae deditus, ad virilem ætatem usque pervenit; qui denique adduci nequit, ut credat pessimam rem esse soloecismum. Quanquam hoc ferendum videretur, si patriam violando linguam, in ceteris justitiam æquitatemque coleret. Verum enim vero quæ pestis tot homines perdidit, quot hic Phœnices? immo qua peste Palæstinæ pejor ipse non fuit? quibus præliis ejus in multas gentes imperium acerbius non fuit? Heu! quanto cruore terram perfudit! quot gladios cervicibus impexit! quot sepulcra veteribus adjecta! O plagas eadem ferentes, nec unquam intermissas! o verbera a solis ortu usque ad occasum miseris inflicta! o fugas! o vincula! o cruciatus! quorum alii præ-
sentes erant, alii timebantur; pars af-

εἰσιποιῖται τὸν Ὀπτάτην, ἀνε-
λόντα τῆς βλαστημῆς τῇ ᾧ οὐκ
ἤμας θαλασσίῃ φιλίᾳ; εἰ δ' ἔν
καὶ σφόδρα ἠβήλετο Πιόχλος
ταῦτά φρονῶν Ὀπτάτῳ ἀπὸ τῶ-
των φαινώμεν, ταῦτά φθέγγεσθαι
χρὶς ἐκείνῳ, καὶ τοῖς μαχαί-
ραις σῆται· ὑβρίζει μὴ γὰρ ἂν
καὶ ὅπως ψευδοῦμενος· ἢ μὴ
ὡς ἴσῃ· ὑβρίζων δὲ ἐκείνοι,
ὅς ἡμῶν ἀπείχετο, τῶν ἀπὸ
πλείστη τῶν θαλάσσιων παρουσι-
ων· οἷον ἀφ' αὐτοῦ εἰς ἀρχὰς
ἀγεις, ὧ βασιλεῦ, λόγων μὴ
ἄμοιροι ἀμφοτέρων, νόμους δὲ αἰ-
τὶ λόγων ἐπείν ἕκ ἐχούσιν·
ἔδδ γὰρ τῶν ἐν αὐτῷ· δι' ἡ-
δονῶν δὲ, καὶ τροφῆς, καὶ μέ-
θης, εἰς αἰδρὸς ἡλικίας ἤκου-
τα, ἢ ἐνυπνίετα πενοῦνται, νο-
μίζον τὸ σολοικίζειν κακόν· καὶ
ἕκ ἂν ὡς πάντῳ θεῖον, εἰ τίῳ
φονίᾳ ἀδικῶν, ἐν τοῖς ἄλλοις
ἐτίμα τὸ δίκαιον· ἀλλὰ τίς μὴ
λοιμὸς, ἔσους ὅπως, φρεσὶ καὶ
ἀτήνεγκε; τίς δὲ ἢ λοιμὸς
βαρύτερος τῇ Παλαιστίνῃ κατ-
εῖ; ἢ δὲ πλεονῶν ἐθνῶν ἀρ-
χὴ, πόσων ἕκ ἐγείετο βαρύτε-
ρα πολέμων; ὧ πόσον αἶμα τῆς
γῆς ἐχρυσεν· ὧ πόσα ξίφη
δι' αὐχένων ἐδραμῶν· ὧ πόσοι
ταφοὶ τοῖς ἀρχαίοις ἀποτεπθή-
σαν· ὧ πληγῶν θανάτους π ἐρ-
γαζομένων, καὶ ἔδδ παυομέ-
νων· ὧ πληγῶν, ἃς ἐπέδεν ἡ-
λιος, διὰ παντὸς τῆς τῆς ἡμέ-
ρας μέτρον· ὧ φονῶν· ὧ δετ-
μῶν· ὧ παθημάτων, τῶν μὴ
παρόντων, τῶν δὲ ἐλπιζομένων,
τῶν μὴ πιεζόντων, τῶν δὲ θα-

ρατάντων · ὦ λόγων ἀτιμίας ·
 ὦ τιμωμένης ἀμαθίας · ὦ χα-
 ρίτων ἀρίων · ὦ πόλεω εἰς ὅ-
 δει θεοὶ μεταπεποιημένων · ὦ
 βλάβης μὴ πῶς ἐς τοὺς πονου-
 μένους, βλάβης δὲ πῶς ἐς τοὺς
 κατὰρουμενους · ὅδ' ἂν εἰς δύ-
 νημιτο, θεοὶ Δημοσθένος, ἐρι-
 κέσθαι τῶν ἐς τοὺς ἀρχαῖς τῆ-
 του κακῶν. διὸ πεταμμένη μὴ,
 ἐορτίζοντας τῶν ἰδίων τῆς ἀπλη-
 λαγμύνης · εἰσιόντος δὲ, Θρη-
 νόντος τῆς διεξιμέτους, καὶ τό-
 γη τοὺς σάκευται ἢ εἴται θεὸς
 συναγωγῆς μὴ, τὸ ἐς ἐν · εἰ
 γὰρ ἦσαν, λέγοντες, καὶ ὁμή-
 δοτο πῶς γῆς · κηρύσσοντες δὲ
 πῶς γῆς, ἢ ἂν ἔπος ἔρχεται.
 ὅς οὔτω παρὰ σὴ τῶν ἢ ἐχθρῶν,
 δίδωται αὐτοῖς αὐτῶν, πλὴν ἐ-
 χθρῶν ἀγῶν τῶν ἐς τοὺς ἀρχαῖς
 οὔτων, καὶ ταῦτα οἷτε καλῶς
 ἢ Φινίκη, καὶ μαρτυρεῖται ἂν,
 εἰ θεὸν ἐργυρῶν ὕπερ τῆς μίλ-
 λοντος λάβοι χρόνου. ἀρχέτω
 μὴ ἔν, εἰ βάλει, πῶς δὲ ὕ-
 βριως δότω δίκην, τῶν ἢ βί-
 σε μὴ θαλάσσιον, ὕβρισε δὲ
 ἐμὲ, τῶν διὰ πῶς εἰκότος τι-
 μῶν ἐλέγχων, διὰ τοὺς ἀλλοτρί-
 βουλομένους, ἀλλ' ἢ, ὅπερ ἐ-
 παχύνει · ἐς γὰρ τοὺς δευτέρους
 ὁρᾶται τὰ ἀφότερα · τιμῶν μὴ
 γὰρ τὰ πρὸ τῶν εἰκότος πε-
 ποιηκῶς, κατέχει ἂν ὅτι τῶν
 τοῖ · τῇ δὲ εἰκότι τῶν ἢ ὕ-
 σης πῶς ἀτίμης, ἡκολούθηται εἰ-
 κότως τοὺς ὅτι τῶν τὰ πολλὰ
 τῇ ὅτι τῶν μείζονα · ἀντὶ δὲ
 τῶν ἐς τῶν συνεδρίων τῶν ὕ-
 δων, ὅδ' αὐτὸ κατ' αὐτὸ κρινό-

abigebat, pars occidebat. Proli litera-
 rum contemptum! proli inficitiam ho-
 nori habitam! proli nefarias gratias!
 proli civitates omni decore spoliatas!
 proli detrimenta cum in iis, quæ fie-
 bant, tum in iis, quæ corrumpēban-
 tur! Nemo posset, ut Demosthenis
 verbis utar, omnia mala recensere,
 quæ in magistratibus ille suis perpe-
 travit. Quam ob rem omnes ingenti
 gaudio, ut videre est, prosequuntur
 eum, cum urbibus excedit, eoque li-
 berantur: & eundem æquali luctu ex-
 cipiunt, cum ingreditur. Et hoc est po-
 tissimum illorum argumentum, qui
 Deos esse negant. Si Dii essent, in-
 quiunt, profecto hujusce terrarum
 orbis curam gererent: si terarum curam
 haberent, hic non imperaret. Qui cum
 id a vobis non obtinet, Imperator, ipse
 sibi sumit, ratus habere se plus aucto-
 ritatis, quam eosdem ipsos, qui magi-
 stratibus funguntur. Hæc omnia pro-
 be novit Phœnicia, quæ testaretur
 etiam aperte, si Numen aliquod im-
 psterum ei securitatem sponderet. Im-
 peret tamen, sis, Imperator, fungatur
 quæ magistratibus: sed pœnas det in-
 juriarum, quibus Thalussum nosque
 simul laceravit. Qui profecto se pro-
 fus indignum ostendit honore illius
 imaginis, qua maxime gloriatur;
 ostenditque eam aliud in ipso postu-
 lare, quam vitium, quo laborabat.
 In posterioribus enim priora conspi-
 ciuntur. Nam si Proclus fecisset, quæ
 imaginis illius honor postulabat: pro-
 fecto cohibuisset Optatum. Sed quum
 imagini causâ hæc minime subesset;
 merito is Optati falsis criminationi-

bus adiecit alias longe majores. Omis-
 sis autem mendaciis in Senatorio con-
 greffu prolatis, profecto nec imago
 ipsa per se spectata honorem ullum
 afferre posset. Erexit enim hanc Sena-
 tus, & ante hanc ipsam crexit alias
 aliis hominibus indignis, quibus ne-
 mo fortasse alius par improbitate re-
 periri facile posset. Porro si me Sena-
 tus omnium primum imagine donas-
 set, transtulissetque deinceps ad illas; per
 hoc haud magnopere nos honoraret:
 qualis deinde honor erit, post illas ad
 hanc eum devenisse? Sed esto, conce-
 damus decori esse tabulam, & colores:
 quid inde? nonne per totum terrarum
 orbem fama longe major, quam res
 ipsa postulabat, emanavit? Quum ita-
 que premium acceperit; luat nunc
 poenas. Nobis porro satis erit, si petu-
 lantem eum & injuriosum fuisse sen-
 tentia tua declaraveris. Habeo & ter-
 tium quemdam, Imperator, quem jure
 ac merito redarguere possum, scilicet
 Gaïsonis filium; qui post Arcadium,
 atque paupertatem, quam ibi perpe-
 sus est, adeo locuples evasit atque di-
 vitiis affluens, ut aureas ades con-
 struere facile possit, quæ cum lapideis
 ipsis magnitudine certare valeant.
 Idem in lapideas ipsas tales tantos-
 que sumptus fecit, ut hoc summa de-
 mentia videatur. Is igitur omnibus a
 me honoribus auctus ornatusque (ne-
 glectis occasionebus, quibus, si voluif-
 set, pares mihi gratias referre pote-
 rat) injuriosus & ipse evasit: quippe
 Senatui poenas luere oportere dixit,
 quotquot pro Thalassio testimonium

μήτοις ἢ εἰκῶν, τιμῶν ἂν τα-
 να φέροι· ἐσῆγε μὲν γὰρ ταύ-
 τῳ· ἐσῆγε δὲ πρὸ ταύτης ἐ-
 πρας, ὡς ἔκ αὐτοῦ ἴσος ἐπὶ τοῖς
 τοῖς. εἰ δὲ καὶ ἐμὲ τετοκμη-
 νος ἀρχῶν, εἴπω ἥτοι ἐπ' ἐκεί-
 νας, ἢ σφόδρα ἂν ἴσῃμα, τίς
 ἢ τιμὴ μετ' ἐμείνας ἐπὶ τῷ δὲ
 ἀρχῶν; ἀλλ' ἐγὼ τιμὴ σα-
 νίς π, καὶ χρώματι· ἔκῃν μεί-
 ζων λόγος παρὰ τοῖς περὶ με-
 νος; ἀπειλησὺς τοῖς τῷ χα-
 ρι, δοῦν τῷ δίκῳ· ἀρετέα
 δὲ ἡμῖν, ὡς ὕβρις τῷ ἐν τῷ ψη-
 φίσῃ τὸν ἀνδρῶν. ἐγὼ τῷ
 καὶ τρίτον αἰτιάσασθαι, ὃ βα-
 σιλεῦ, τὸν Γαῖσωνα, τὸν με-
 τὰ τῷ Ἀρκάδιῳ, καὶ τῷ ὡς
 Ἀρκάδιῳ πενίᾳ, πλῆστον, καὶ
 πρὸς τοῖς ἡκοῖτε χρημάτων,
 ὡς τ' αὐτῷ καὶ χιρτῶς οἰκίας ἐ-
 ζῆται ποιεῖν, ἀμειλιχίας πρὸς
 τοῖς ἐκ λίσσου, ἀλλ' ὡς καὶ αὐ-
 τὰς ὅτε δεδαιήσῃ λαμπρῶς,
 ὡς τε μαλὶν εἶναι τὸ πρᾶγμα
 δοκεῖν. ὅτε σῆναι τιμῶς ἀπά-
 σαις παρ' ἐμῷ τμηθεῖς, καὶ γὰρ
 ὡς οἷς εἶχεν, εἴπερ ἤθελεν,
 ἡμᾶς ποῖσαι καλῶς, ἔκ ἐποίη-
 σε, τῷ ἡδικηκότῳ καὶ αὐτὸς γε-
 γήνηται, δίκας ὀφείλει τῷ συ-
 μεδρίῳ λέγων τὸς μαρτυρήσαι-
 τας αὐτῷ, καὶ ἐκείνους αὐτὸς εἰς
 μέσον ἄγειν, καὶ τιμωρεῖσθαι·
 τῶν δὲ ὁ μὲν ὡς ἀνάγκης τι-
 νὸς ἤδη διετελεύθει, καὶ ὡς
 ὡς Χαλκηδόνι· ὁ δ' ὡς τῷ
 λημῖν ταῦτ' ἐποίησεν, ὅτε ἀ-
 νάγκης καὶ τῷ τῶν. ὁ δὲ
 δὲ τρίτον εἶδον ὡς τοῖς βουλευ-

ἔτι χαλεπῶν μὲν ἐπ' αὐτῷ προ-
σώτων, ἔπει δὲ ἀτλᾶ, καὶ δί-
κην, ὅτι τὸν τῷ δυνάμει συζῶ-
ντι, ἐμὲ δὲ λέγων, μαρτυ-
ρῶν εἶναι βέλτερον, ἢ ἀδικοί-
νόμενον δὲ κοινῶν, ὡς βασιλεῦ,
καὶ τῶν ἀνόμων τῶν ἐν τῷ
λόγῳ. λέγουσι τούτοις οἱ τρεῖς,
ὡς (α) πάλιν Γαίωνα; ὅτι
μαρτυροῦντες ἡμῶς καλὸν κάγα-
θόν ἐστιν Θαλάσσιον, ὡς ὅπως
εἰς παιδὸς ὄντα χάρις παρ' ἀνδρὶ
φεύγοντι τὸς κακῆς· τί τέτους
ἀξίους δίκης ποιῶν τὸς μαρτυ-
ρας; εἰ μὲν ἔν ἐγὼ κα-
κός, ἢ ἐν λόγῳ τοῖς μάρ-
τυσι· εἰ δ' ἔτι τοῖς, πολλὸς
ἐκείνους ἐστίν· ἔπει δ' ἐν καὶ
ταύτῃ ἀξιοτιμώμενος ἀποδείξει· ἐ-
κείνοι, καὶ διελέμφθαι τὸς ἐπαλ-
λους, μακρὰ ἂν ἱκαστος διπλῶ-
σι· τοσάτω τὴν ἀφθονίαν ὁ Θα-
λάσσιος βίος πεποικέν· εὐφη-
μῶν· καὶ ἐγὼ γε ἤξιον τὸν
Γαίωνα, μὴ τὸν ἐχθρόν αὖ-
φθῆναι μάρτυρα, ἀλλὰ τὸς πε-
πλευκότας ἐπαιδύμεν, μηδὲ ἐ-
κείνους ἡμῶν διδόναι τὴν χάριν,
ἀλλὰ ταύτῃ, καὶ τῷ γε Θα-
λάσσιον καλῶν, καὶ παρόντα δο-
κιμάζον, καὶ φανερὸν μὲν ἀ-
γαθόν, ἐγγράφον· ἐλεγχόμε-
νον δὲ φῶλον, κολλῶν, νῦν
δὲ λοιδορίας ἀπεχέμενους κεχι-
νηκότας, ἃ βουλομένοις ἡμῶν τοῖς
ἡμῶν φθονῶσι, πεποικέν· τῷ

protulerunt, hortatus, ut omnes in
medium adducerentur, afficerentur-
que merito supplicio. Horum unus
jamdudum, necessitate quadam im-
pulsus, hinc abierat, atque Chalcedo-
ne morabatur: alter erat in portu, id-
ipsum, eadem cogente necessitate, fa-
cturus: tertius inter Senatores versa-
tus, eorum insensa ora subivit. Hic
vera dixit, & omnium maxime justa,
se videlicet haud in eo delinquere,
quod Thalassium, cum homine quo-
dam (me significare volebat) vi-
tam degentem, optimum esse testa-
retur. Id ipsum, Imperator, puta eos
quoque dicere, qui procul absunt.
Hi tres itaque ajunt: O (b) Gai-
sonis ludibrium! asserimus omnes
Thalassium probum & honestum es-
se; propterea quia vidimus eum ab
ineunte ætate vitam degere consue-
visse cum homine pravos averfante.
Quid hosce æstes supplicio dignos
facere poterit? Porro si improbus &
ego sum, hæc testium ratio nulla est;
sin minus, maxima. Alias præterea ra-
tiones in medium asserre possent hac
præfenti longe validiores, atque sin-
gulas hujusce viri laudes percensendo,
sermonem in immensum produ-
cere. Tanta laudum copia Thalassii
vita fulget. Ego vero putabam Gaiso-
nis filium non quidem retentum tes-
tem dimittere debere, sed eos, qui
portu solverant, revocare, nobis non

(a) Codex c. ὁ πῶ Γαίωνα.

(b) A Gaisone quodam interfectus est Imperator Constans, quum plebis impetum fugiens, ad Pyrenæum montem, Helena dictum, se se contulisset. Hunc autem esse eundem ipsum, de quo Libanius, non aulam affirmare.

illud primum, sed hoc secundum gratificando; præterea Thalassium arcescere, præsentem inquirere; & si eum probum & honestum deprehenderet, in Senatorium ordinem referre, si improbum contra, merito coercere supplicio. Nunc adversarii nostri multa nobis probra temere objecerunt, facientes, quod invidi solent: sed ea, utpote omnino vana atque commentitia, nemini probantur. Tu porro sedulo das operam, Imperator, ut Senatus magna hominum frequentia decoretur: hi contra resistunt, tibi que impedimento esse non animadvertunt. Etenim, qui Senatorium Cœtum ingredi parati sunt, aequalium incommodorum metu absterrentur. Fieri enim non potest, ut quorundam odium haud futeant: quorum libidini, simile quid veriti, se se objicere nolent: & iccirco ubi sunt, ibi quisque manebunt. Porro Thalassius, antequam Senatorii ordinis fieret, ei consilio & opera ministrabat, sumptusque præbere consueverat; & quod alii toto conatu detrectant, ipse contra summo studio præstabat. Amor igitur ipsum in Senatum duxit, non aviditas lucrifaciendi. Optatus omnino contrarium facit: atque ita, proh sancte Jupiter Conciliorum præses! amicum nanciscitur. Qui, si forte Numen ali-quod in communi quodam calamitate pessimum omnium mactandum esse vaticinaretur: ipse profecto esset, qui jugulari deberet: & si summum scelus coronari oporteret, idem hic jure ac merito coronaretur. Quem haud

μὴ εἰρημένῳ, τῶν δὲ ἑ τετρα-
νότων· ἔτα σοὶ μὴ ἡ σωτὴρ,
βασιλεῦ, πολυάνθρωπος ἀπε-
ργασθῆναι τῷ βουλῷ, οἱ δὲ
ἐκ αἰσθάνονται τῆτο ἐμποδίζον-
τες· οἱ γὰρ ἔτις ἀν εἰσέλθον-
τες, φόβῳ τῶ ἰσῶν ἀποτρέτοι-
ται· μὴ κεκοῦσαι μὴ γὰρ ἐχ-
θρὸν ἀνθρώπῳ, τῶν αὐτῶν·
παρὰ δὲ τῶν εὐτρεφῶν ἔχει τι
τοῦτον ἐλπίσιν, ἐχ' ἀποθή-
σσει τοῖς πολεμίοις αὐτοῖς, ἐν
ὧν περ εἰσὶ μένους. Θαλάσ-
σιος δὲ ἀσπὴ τῆς βουλῆς τυ-
χεῖν, ἐλκτεργεῖ τῇ γούμῃ,
καὶ πρὸς τῷ δαταίῳ πείγνε-
το, τῶναι τοῖς ἀλλοῖς τοι-
ῶν· ὁ γὰρ ἐκείνῳ ὀρώσῃ πά-
ση πύχην φιέγοντας, πολλὴν σπυ-
δὴν τῶν λῶ δώκοιτα· ὅπως ἑ-
ως αὐτῶν ἐπὶ τὸ σπείδριν ἤγε,
καὶ ἐχ', ἃ δαταῖα, κερδαίνει
ἔτις· ἀλλ' ὅτ' ἰσῶς, ὡς ἐν βα-
λαῖς, τοῖς τοῖς ἐδίζατο τὸν ἱρα-
στῶν· ὅς, εἰ τὸν μαρτύριοι ἐχ-
ριστεν ὁ Θεὸς ἐν κοινῇ τινι θῦ-
σαι κακῶ, πάντως ἀν λῶ ὁ σφάλ-
τῆμος· ἐπὶ καὶ τῷ ἐχέτῳ
εἴπερ ἴδεν τιμᾶσθαι κακίαν, ἐ-
σεπαύτ' ἀν ὅτος· ὅς τῷ μὴ φι-
λεῖν σοὶ τῷ πόλιν, μέγα ση-
μεῖον ἐκφέρει τὸ μίσος, τὸ κα-
τὰ τῆς γυναικός. μετὰ δὲ ἀότλῳ
μισῆμος, μετὰ δὲ ἀπορηλα-
κίζῳ τὸν ὑμῖναιον ἀκολατίαν· ἐν
τῇ μὴ ἀφοικίᾳ πλουτῶν, τῷ
πλουτεῖν δὲ κατ' ἐκείνης, παρ' ἧς
τὸ πλουτεῖν αὐτῷ, χρώμενος·
αἱ δύο θρήνων ἀφορμαί, κόρη,
καὶ κόροι, ἐν ἑς ἐκ ἐγένοιτο

πλεόνων παίδων πατήρ. ἔγω δὲ
 αὐτὸν χαμᾶτε κειμένῳ, καὶ
 οἱ λυτὴ μείζονι, τῇ ἐπὶ παι-
 σίν οὐχ οὐκίνοισι, πῶς αὐτῷ ἐ-
 παυτέ τε, καὶ ἀνέστηεν ἢ πα-
 ραμυθητικῆς· μά Δία ἐπ' αὐτὰς
 λόγους, ὃς εἰπὼν σωφρονήσεν,
 ὃ δὲ, εἰ μὴ λήσκει ἐκείνη δα-
 κρύων, ἀποκτείν' ἐαυτὸν· ἀλλ'
 ἀκοήτας ἔλπος, ἐχώρησεν ἐπ'
 αὐτῷ, τίω δὲ ὁ φόβος ὤρ-
 θωτε. τὸν ἔν τε αὐτῷ αὐτῷ
 ποῖσιν τλῶ οἰκίαν, ὅτι τῇ
 βουλῇ τοις αἰτίοις ἀγαθῷ γε-
 νήσεται; ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ
 σκυτοπίων, ὡς Οὐμρος παλαι-
 οῖ, σνιοικῶντα γυναικί, μάλ-
 λον ἀρετῆς μετέχον φαίλω ἂν,
 καὶ εἶναι δίκαιον πῶς βουλῆς με-
 τέχων, ἣ τελευτῶν ὀλεθρον. πῶς
 ἔν, ἐρεῖ τις, τριῶν ὄτων τῶν
 Φειγχαίμων, ὅλῳ κατκείμε-
 νῳ τλῶ βαλλῶ; ὅτι οἱ μὲν ἐρ-
 θήσαντο, οἱ δὲ ἐπώτησαν,
 καὶ οἱ μὲν εἶπον κακῶς, οἱ δὲ
 ἔκ ἀντίστοι, καὶ οἱ μὲν ἐβλατ-
 τήσαντο, οἱ δὲ ἔκ ἡγανάκτη-
 σαν, καὶ οἱ μὲν ἐπέθεντο, οἱ
 δὲ ἡτύχασαν; καὶ οἱ μὲν ἐ-
 ξέωσαν, οἱ δὲ ἔκ ἀπιδάσαν-
 το, καὶ οἱ μὲν τὰ τῶν πολε-
 μίων ἐδράσαν, οἱ δὲ τὰ τῶν
 βοηθόντων ἔκ ἐποίησαν. γίνε-
 ται ἢ τὸ τῶν τριῶν, κοινὸν ἂ-
 πάντων τῇ σιωπῇ· καὶ γὰρ οἱ
 τοῖς ἐμωρητομοῖς ὁ παρὼν σβε-
 νῶν, ἔκ ἐθλῶν, ἐκαυτε, καὶ
 ὁ παρὼν κυνὸς ἐξαπτάσαι παι-
 δίον, ὅκ ἐξαπτάσας, ἐδω-
 κε, καὶ πόλιν πόλιν πολεμε-

amare civitatem, illud argumento lu-
 culentissimo est, quod ne uxorem qui-
 dem suam amet. Odit enim eam, &
 vicissim ab illa odio habetur. Odit, in-
 quam, ipsam atque conjugalem fidem
 intemperantia sua violat. Is uxoris do-
 te dives effectus, eadem hac opulenta
 dote in contumeliam ejus, a qua accep-
 pit, abutitur; atque hinc duas eidem
 uxori querimonias ac luctus occasio-
 nes præbet, puellas scilicet amando
 ac pueros, qui sunt in causâ, cur ipse
 plures filios non suscepit. Porro
 quum infelix illa jaceret humi pro-
 strata, magis dolens, quam si filios
 morte præreptos amisisset; is eam in-
 tuitus, illico quiescere atque se se eri-
 gere jussit. At quomodo profecto non
 ipsam adhortando solandoque, neque
 se se temperantem imposterum fore
 pollicendo, nec asseverando se se, ni si-
 nem ipsa lacrymandi fecisset, intereu-
 pturum: non ita mehercle, sed longe
 aliter. Ensem exacuens, impetum in
 eam fecit: illa vero timore perterrita,
 se se protinus erexit. Hunc cine putas,
 Imperator, Senatui quidpiam prodes-
 se posse, qui suam ipsius familiam ita
 male torquet? Ego sane vel sutores,
 qui pacate cum uxore sua, ut Home-
 rus hortatur, vitam degit, virtute
 magis præstantem, magisque Senatu
 dignum existimarem, quam talem pes-
 stem. Cur ergo, dicet aliquis, quum
 tantummodo tres oblocuti sint, totum
 Senatum reprehendis? quia videlicet
 illi quidem oblocuti sunt, hi vero ta-
 cuerunt: illi maledictis Thalassium
 lacerarunt, hi nihil contradixere: illi

probra objecerunt, hi nihil indignati sunt: illi impetum in eum fecerunt, hi quiescere: illi miserum ejecerunt, hi nullam ei opem tulere: illi demum, quod inimicorum erat, fecerunt, hi sociorum officium deseruerunt. Quare nefarium illorum trium facinus, silentio, commune sit omnium. Etenim in incendiis, qui non extinguit ignem, cum potest, incendiarius censetur: & qui puerum a canis dentibus non eripit, ubi licet, ei laniandum obliit. Civitas præterea, quæ obsessæ civitati salutare auxilium mittere potest, & non mittit, id una cum hostibus agit, ut in servitutem ea redigatur. Medicus item, qui data opera morbum ingravescere sinit, quomodo Jovis iram effugere poterit? Uno verbo, quotquot malum aliquid impedire possunt, & resides hoc negligunt, nec impediunt, cum lis censi debent, qui malum illud inferunt. Ego sane desides Argivos, ubi Persicus exercitus Athenas cœpit atque funditus evertit, in iis habendos puto, qui urbem illam everterunt. Cur enim Lacedæmonas haud imitati sunt? Merito itaque, Imperator, ab omnibus injuria nos affici dolemus: & si quispiam secum ipse accurate remperendere velit, intelligit hoc ipsum, querimonias scilicet nostras, Senatui honori esse. Ex his enim aperte liquet, quanti Senatorium Cœtum faciamus. Contemnentium autem fuisset, opinor (a), Hippoclidem dicere,

μήν, δυναμένη πέμψαι τὸ σω-
σαι, ἢ πέμψασα, συγκαπι-
δυνώτατο· ἵατρος δὲ εἰπιρέψας
ροτῆματι κρατῆσαι τὸ ροτῆντος,
δύναται αἰ ἄπὸς Διὸς διαφυγεῖν
αἰτίαν; ὅλως ὅσοις εἰπὶ δύνα-
μεις εἰς τὸ κωλύσαι τι δυσχε-
ρὲς, κρεμύσσαι, καὶ περιοῦνται
τὸ βλάψαι, ἢ ἀνείργασαι,
μετὰ τῶν ἐγγρασμένων εἰσὶν.
ἔγωγέ τοι τὸς καθήμενος Ἀρ-
γείως, ἥτις ὁ Πέρσης ἦεν πε-
τὰς Ἀθήνας, καὶ καπσκαπῆς,
ἢ ἔγω τῶν καπσκαφῶν τίθω-
μι· διατί γὰρ ἢ ἐμμεῖναι τὸς
Λακεδαιμονίους; εἰκότως ἄρα, ὦ
βασιλεῦ, παρὰ πάντων ὑβρισθῆ-
ναι ῥομίζομαι· καὶ τις ὀρθῶς ἐ-
ξετάζῃ, τιμὴν ἐνέχεται καὶ τὴν
κατηγορίαν· ἐν γὰρ αὐτῷ τῷ
λυτῆσθαι, δέκνυμαι ὅσοις τε
τὸ συνέδριον ῥομίζομαι. κατα-
φρονόντων δὲ ἡμῶν, οἵμαί, τὸν
Ἰπποκλιδῆα εἰπόντας, μηδὲν
εἰπῶν, ὡς νῦν ἀλλήλους· πα-
ραμύδῃσθαι τοίνυν τὸν ὑβρισμέ-
νον, ὦ βασιλεῦ, πρᾶγμα ὃν
ἐν μελέτῃ σοι, καὶ συνεθέμε-
νός ἐστιν ἡμῶν, ὅτι οἱ ἄλλοις μεταβέβλη-
κας ὁδομοῦς εἰς ἑορταίς, καὶ
ἄπὸς τὸ συνέδριον εἰπῶν, ὡς
ἡμεῖς αἱ ἦσαν μὴ τῶτοι τῷ
πράγματι τῷ τῷ χειρημένοι τὸν
τρόπον, ἀλλ' ὀρθότροπον, καὶ δι-
ακρίστερον, καὶ σωφρονέστερον, καὶ
ὡς ἡμεῖς αἱ περιβαλὼν αἰτι-
μία τὸν πῶς βουλῆς ἐρατῶν.
ἐκείνοι μὲν ἔν τῳ αὐτῷ

(a) Latet heic adagium, quod Græci ita efferebant: ὁ ἐν θρόνῳ Ἰπποκλιδῆς.
Hoc adagio se quippiam negligere, nihilque pensi habere significabant. Hæc Erasmus

ἰάτονται· ὧ δὲ, ὦ βασιλεῦ,
 χρῶσά μιν εἰς ἀρχὰς τῇ τῆ-
 δε φύσει· ἐάν τε τλῶ ἐθίους,
 ἐάν τε τλῶ πλεονῶν ἐθέλης πα-
 ράδωμαι· ἐν ἡμέτερος γὰρ αὐτὸν ἐν
 τε τοῖς ἐλαττοῖσι, ἐν τε τοῖς
 μείζοσι τοῦτον, ὥς τὸν πα-
 ρελθόντα χρόνον ἐξημιῶσθαί σοι
 τὰ πράγματα νομίζεν.

nihilque præterea eorum attingere,
 quæ audisti. Solare itaque, Imperator,
 hunc miserum & afflictum; id, quod
 summo studio facere soles, quippe qui
 multorum luctum in risum sæpenu-
 mero transtulisti. Illud planum fac
 iis, qui adsunt in Senatu, quod se
 se meliores ostendissent, si hac in re
 aliter egissent, hoc est æquius & ho-

nestius, atque virum Senatus amantissimum ignominia afficere minime
 studuissent. Eos fortasse poenitebit sui quemque facinoris, eique mederi
 studebunt. Interea tu, Imperator, fretus huiusce bona indole atque na-
 tura, fac eum ad magistratus fidenter eligas. Quem siue uni, siue plu-
 ribus gentibus præficiendo, cum in minimis, tum in maximis quibusque
 negotiis, talem esse comperies, ut hæcenus ipsius opera caruisse, ti-
 bi rebusque tuis damno fuisse putes.

in *Chiliad*. Originem adagii habemus apud Herodot. in *Erat*. quem adeat, si
 lubet, eruditus Lector.



E J U S D E M T O T A Y T O T

ORATIO VII.

Λόγος ζ.

Ad Polyclem.

Πρὸς Πολυκλεία.

M O N I T U M.

Quæ proxime sequuntur. Orationes prodeunt nunc primum ex Bibliotheca SS. Jo. & Paulli Veneriarum cui præfectus est Cl. Vir Dominicus Berrardellus, qui orationes has ex MS. Codice exhibendas humanissime concessit. Ejus igitur humanitati, erudite lector, totum hoc beneficium acceptum referre debes. Codex exaratus est XIII. circiter sæculo, sed mendis scatet, ut ex primæ orationis initio clare liquet. Quare si qua obscura loca occurrunt, quæso, obtestorque, ne id meæ incertitæ potius, quam librario- rum negligentia tribuendum putes.

ARGUMENTUM

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

Antonii Bongiovanni.

Ἀντωνίου Βονιωάννου.

Malum quidem semper est homines criminari, pessimum autem eos, qui in imperio sunt. Imperatores enim, quasi Deos colere ac vereeri decet. Porro quum Polycles & Elpidius maledictis lacerassent Imperatorem Julianum, quasi Princeps in donando profusus esset, atque suam ipsius uxorem veneno interficiendam curassent; merito Libanius Imperatorem discipulum suum & amicum defendit, & accusatores illos acriter infestatur, ostenditque Julianum optimum Imperatorem fuisse, illos contra pessimos ministros. Multa vero præclare disserit Orator de Juliano Imperio, deque præfectura Polycli, & Elpidii; quæ omnia viris eruditissimis pergrata fore spero.

ΚΑὐτὸν μὲν ἀνὶ κακῆς ὁρμῆς τὴν ἀρετῆς, μάλιστα δὲ τὴν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὄντας· τὴν γὰρ ἀρχοῦσαν ὡς Θεὸς τινας χρὴ φοβεῖσθαι, καὶ σέβειν. Φιλάτος τοῖς Εὐλακίῳ, Ἐπολυκλείῳ δὲ αὐτοκράτορα Ἰουλιανόν, ὡς μέγαν ἐν ταῖς δωρεαῖς ὄντα, καὶ αὐτὸν γυναικὰ φαρμάκοις ἀποκτείναντα· τὴν ἐικότως ἀμυνταί Λιβάνιος δὲ αὐτὸν μαθητὴν τε, καὶ φίλον· ἐκείνους δὲ διαίον, καὶ μὲν ἀριστον εἶναι δειξας, τὴν δὲ κακίαν. Πολλὰ μὲν ἂν ὁ ῥήτωρ ἀριστα διαλέγεται περὶ τῆς Ἰουλιανῆς βασιλείας τε, Ἐβίου Πολυκλείῳ, καὶ Εὐλακίῳ· ἅτινα πάντα τοῖς περὶ τῆς λόγους δεινοῖς ἡδιστα ἔσται φοβεῖσθαι.

ΟΤι μὲν εἰναι τι δεῖ τὸ τλῶ
 συνήθους ἀνελόν, καὶ τὸ
 μηκέτι (α) εἰσέναι σε καθ' ἐκ-
 σίω ἡμέρας μετὰ μεσημβρίαν,
 παρτί που ὅλλοι· ὤσπερ δὲ τῷ
 μὴ ἡγεῖν ἀνθρώπους, ὅθεν τῷ
 το γένοιε, καὶ πράγματα ἔ-
 χων ἐκείνου, βιάσομαι ποιῆ-
 σθαι τλῶ αἰτίαν φανεράν· ἃς ἡς
 ἐγὼ μὲν ἔκ σίμῃ φανεῖσθαι κα-
 κός· ἄλλος δὲ τις ἴσως ἔκ α-
 γαστός· λόγων ἡμῖν γιγνομέ-
 νων περὶ τῆς Γουλανῆ τῆ σο-
 φωνάτης βασιλείας, καὶ θαυμα-
 σίῳ ἐκείνου εἶπαι μου λέγον-
 τος, καὶ οἶαν εἰκός ἀνδρός τοι-
 οῦτου, ὅλλος μὲν ἦν τὰ τῶν
 ἡχ' ἡέως ἀνέων· ἐν ἡμέραι
 δὲ ἐπαινήντος, ἐψέγες, μέγαν
 μὲν αὐτὸν ἐν ταῖς δωρεαῖς εἶ-
 ναι λέγων, τέττου δὲ ἀπόδει-
 ξιν πορίσθους τὰ τοῖς εὐνέχοις
 παρ' αὐτῷ δεδομένα, ταῦτα δὲ
 εἶναι κώμας· καὶ πολλὰς πάλιν
 αὐτὸν εἶπετο λόγος, καὶ ὡς
 αὐτὰ τῶν ἡσῶν ἐν τῇ γῇ κε-
 φάλαιον· ἐβόλη γὰρ ἐν τῷ με-
 γίστῳ τῶν δωρεῶν διαβάλλεσθαι
 τῷ δεδοκότῃ τὸν τρόπον, καὶ
 τινὰς ὑπονόμους κινεῖσθαι· ἡγε-
 κα ταῦτα, μόλις μὲν, ἡγεκα

A Liquid esse oportere, quod fa-
 miliarem nostram consuetudi-
 nem diremit, neque non amplius quo-
 tidie post meridiem ad nos accedere:
 neminem profecto latet. Verum ne
 mortalium quispiam anxie quærat,
 cur id contigerit, neve plura conje-
 ctando, molestiam capiat: hujusce
 rei causam aperire lubet. Ex quo
 ego, ut spero, minime malus depre-
 hendar, alius fortasse quispiam haud
 plane bonus. Quum sermo nobis in-
 cidisset de sapientissimi Imperatoris
 Juliani regno: qnumque ego plane
 mirandum illud asseruerim, atque ta-
 le, quale tantum virum decet: hæc ini-
 quo animo te ferre manifeste decla-
 rasti. Atque eum specie tenus laudan-
 do, vituperasti, quippe nimis in do-
 nando (b) profusum, hujusque rei ar-
 gumento esse, quæ Eunuchis dono
 dedit, oppida scilicet omnium, quæ
 in provinciis sunt, optima atque
 præstantissima. Et hac de re multa
 verba fecisti. Volebas enim ex dono-
 rum magnitudine donatoris ipsius
 mores in invidiam trahere, atque su-
 spiciones aliquas injicere. Hæc ego
 tuli: gravate quidem, sed tamen tuli.
 Quippe neque vera esse certo scie-

(α) Deest in Codice particula *μηκέτι*, sed vel hanc, vel aliam hujusmodi subrogandam puto, ne Libanius in hac oratione sibi metipsi contradicere videatur. Interdum enim in Codice omittitur ea particula, ubi maxime postula-
 tur, interdum apponitur, ubi supervacanea est, ut supra monuimus p. 3. 7.

(b) Juliani liberalitatem laudibus excollit Ammianus *Lib. XXV, c. 5.*

bam, neque omnium maxima, quæ is largitus est; atque tecum hisce de rebus in contentionem venire nolebam. Adjecisti præterea eum matris ornamenta cuiusdam medico dedisse pro mercede interceptæ suæ ipsius (a) uxoris. Hæc jurejurando testari Elpidium (b), quem etiam laudibus efferebas, non tam ut Elpidius laudaretur, quam ut jurejurando fide dignus haberetur. Ad hæc me cohibere amplius non potui, sed valde commotus: at Elpidius, inquam ego, jurejurando haud inficias ire profecto poterit, se in adolescentia sua muliebria passum. Hoc dixi, quod palam aperteque dicebat & Senatus populique Romanus, ut nobis nunciatum est ab iis ipsis, qui multum ibi temporis commorati sunt. Dixerunt præterea eum concubinæ loco esse, viro ceteroquin prudenti, sed in hoc plane miserando. Neque deerant, qui dicerent, eum ad extremum usque vitæ spiritum hoc morbo laboraturum. Quorum omnium veritas adeo perspecta omnibus est, ut & tu talia de ipso ab iis audisse fatearis, qui illi hærebant. Talem ergo virum cum infamem asserui, utpote sponte mulierem factum: tum ex hac vita exterminandos esse dixi maledicos omnes, ut nemo sit amplius, qui alterum maledictis lacerare queat. Hæc ego. Tu

δ' οὖν, εἰδὼς μὲν ὡς ἂν ἀληθῆ, οὐδὲ ταῦτα μέγιστα, ὧν δίδωκεν· ὡς μάλιστα δὲ ἐπὶ τέτοις ἐπιτίττειν οὐ βολόδηρος· τάττις ἀποτίθηκας τῆς μητρὸς τῆς ἐκείνης τὸν κόσμον, ὃν ἰατρῷ τι δοθῆναι μισθὸν τῷ θεράτῃ τῆς ὥσας αὐτῷ γυναικὸς· ταῦτι γὰρ ὁμῶντα λέγειν Ἐλπίδιον, καὶ ἀποτῆν ἵπτανος Ἐλπίδιον, οὐχ' ἰν' Ἐλπίδιον εἶπαι· ἢ θῆ, ἀλλ' ἰν' ὄρκος πιστευθῆ· οὐ ταῦτα ἀνέβουσα, καὶ τὴν ψυχρῶ πληγὴς τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐχ, ὡς οὐκ ἐπορίετο, νίος ὢν, ὧμυ ἂν Ἐλπίδιον, ἐφω. καὶ ταῦτα ἵπτον, ἃ Ρωμαίων ἢ βουλῇ, καὶ ὁ δῆμος, ὡς ἀπὸ γένετο δέουρα παρὰ τῶν ἐκείνους χρόνον διατριβάντων πολλῶν, καὶ ὡς ἀπὸ παιδαγωγῆς γένοιτο, τὰ μὲν ἄλλα ἀνδρὶ σπουδαίῳ, ταῦτι δὲ ἀτυχῶντι. ἦται δὲ οἱ φάσκοις αὐτὸν καὶ μέχρι τῆς τελευτῆς εἰσχεσθαι τῇ νόσῳ· καὶ ἔτι δὴ κατηχώθη ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ὥς τε καὶ αὐτὸς ὡμολόγησεν παρὰ τῶν παρῶν κόντων αὐτῷ τοιαῦτα ἀπηκοῖναι· τὸν δὲ τοῖσιν ἀτιμόν τε εἶναι ἐφω, γυναικὰ ὀνότια γενόμενον, καὶ τὸ δύνασθαι κακῶς λέγειν ἑτέροις ἀφηρηθῆναι τῷ βίῳ· ταῦτ' εἶπον· σὺ δὲ με ἐβόλου σιγῇ δέχεσθαι τὸς κατὰ τῆς ἐ-

(a) Helenæ Juliani uxori infidias parasse dicitur Imperatrix Eusebia, quæsitumque venenum eam bibere per fraudem illexit, ut quotiescumque conciperes, immaturum abiceret partum. Hæc Amm. Lib. XVI. c. 6.

(b) Vide, si placet, quæ de Elpidio supra diximus p. 100.

ρᾷ κεραλῆς ἐκείνης λόγῳ, & φοροῦντάς τε καλόν, καὶ γὰρ θούρα βασιλεῖα, καὶ φίλος· ὡς γὰρ ὁ μοι φίλος, καὶ οὐκ ἂν ἀποστῇς. ἀλλ' οὐ ταῦτα τοῖς φίλοις ὀφείλεται παρὰ τῶν φίλων, ἀλλὰ βοήθεια, σπουδή, λόγος, ἔργα. καὶ δὲ ἔργα μὲν οὐ παρὼς καὶρός, λόγῳ δὲ ἔλεγον τίς, καὶ ἀπὸ λέγοντος, ἀγαθὸν κακὸν κακῶς ἡγορευόμενος. ἡγεσάμενος δὲ οὐ τῷ φίλῳ εἶναι μέγιστον, ἀλλὰ καὶ τῇ συκοφαντίᾳ· τίς γὰρ Ἑλλήνων, ἢ βαρβάρων, πιστεύειν ἂν, οὐχ ὅτι τῷ γυναικίᾳ αὐτῆς τῷ αὐτῷ, ἀλλ' ὅπως τῷ ἀνθρώπῳ ἀδικῶς ἀπέκτεται; ἀπέκτεται λέγω; τίνα μὲν οὖν πατρίδος ἐστέρησεν; ἢ τίνα γε χρημάτων ἀνθρώπος ἐστέρησεν; καὶ εὐχῆς, καὶ οὐκ αἰσχύνης δαίμονος νύκτας πᾶς, καὶ ἡμέρας διάγων, καὶ διὰ τῶν μάντεων αὐτοῖς συνῶν, τίς τε τῷ νικᾶν ἐστέρησεν; πολλοὺς ἑλπίδας ἐστέρησεν; καὶ τῷ κτείναντος ἑαυτὸν ἔχον, ἢ τῷ χερσὶ τῶν στρατιωτῶν; ἐπὶ γὰρ τῷ τοῦτον ἐξουσιάζοντος, τῷ αὐτῷ ἂν σπῆλιν οὐκ ὀφείλω, ἢ λόγου μετῴκων, ἢ λέγοντος ἡκούσας; οὐκ οἶδ' ὅτι καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῷ ποτε συνελθόντας, ὅπως τῶν μὲν ἀνέλθοντες, αὐτοὶ δὲ ἀρχοῦντες, μετ' ἐλέγχου ἀφῆλθεν; ἔτι ἂν τῷ γυναικίᾳ αὐτῇ φε-

vero volebas a quo nos animo excipere tua in sacrum illud caput iactata maledicta, atque prodere bonum & honestum Imperatorem, ac virum mihi benevolum & amicum. Eum enim mihi amicum fuisse, negare profecto non potes. Verum haud hæc ab amicis amico præstanda; sed ei prompte verbis factisque opitulandum. Nobis porro non suppetebant facta, sed tantummodo dicta. Dixi ergo, totoque conatu contradixi: quandoquidem homo improbus virum probum maledictis lacecessit. Ægre vero tuli, cum quod amicus erat, tum etiam quia nimis aperta calumnia fuerat appetitus. Quis enim græcus, aut barbarus persuadere sibi posset, eum iniuste occidere potuisse, non dicam suam ipsius uxorem, sed alium quemlibet hominem? occidere inquam? quem patria expulsi? quem pecuniaria poena multavit vir ille, qui dies noctesque sacrificiis (a) facitandis, precibus, & familiari quadam cum Diis consuetudine transigebat? qui per vates etiam cum Diis ipsis conversabatur? qui denique spem victoriæ omnem locarat in eorum ope potius, quam in suorum manu militum? Quid? si quispiam alius tale facinus patrasset; numquid bonus Imperator idem tectum cum scelesto viro illo subiret? familiaresne cum ipso conferret sermones? ipsum ne loquentem

(a) Julianus enim summus pontifex creatus, multa obtulit sacrificia, & suisipsem manibus innumeras immolavit victimas, ut assestaretur, si revertisset de Persiis, boves jam defuturos. Amm. Lib. XXV. c. 6.

audiret? Nescis eum (a) impunitos dimisisse nonnullos, aperte flagitii sui convictos, qui impetum in eum fecerant, ut ipsum interficerent, atque imperio potirentur? Hic ergo necare veneno potuit suam ipsius uxorem, seu innocentem (b), seu ream? Talia ne medico fari? misce venenum, iniice, præbe, vel alio quoquo modo fac mihi mulieris cadaver ostendas: aggregere facinus arti tuæ contrarium: merces tibi erunt, quæ matri meæ olim ornamento fuere. Talia ne proferre potuit? ad hæc ne suum os aperire? non titubasset lingua? hæc ubi iussisset, nonne semetipsum excæcasset, ne amplius cernere posset eum, cui talia mandasset? Profecto qui hæc falso commentus est, sibi temperare non potuisset, opinor, quin & de Jovis filiiæ Phœnissæ prognatis, diceret, & hisce mala gravissima passos vel domesticos ipsos planeque familiares. Enim vero non debuisset, ut mihi videtur, male audire noster Imperator; qui cum illorum, tum Æaci discipulus appellari merito potest. Quandoquidem Æaci præclaro facinori in sedanda siccitate comparare quis posset, quæ circa terræmotus Imperator perperravit. Nam ille precibus ab Jove pluviam obtinuit: hic a (c) Neptu-

μάω μὲν ἔχων ἐγκαλεῖν, ἢ καὶ ἐγκαλεῖν γε; καὶ τοιούτους ἂν ἀρξέει παρὸς τὸν ἱατρίον Φωνάς, κίρατος Φάρμακον, ἔμβαλε, δὸς, ἢ ὅτῳ γε βύβλην τρόπῳ δεῖξέ μοι τῆς γυναίκος τὴν νεκρὴν, ὥσπερ ἔργον εἰσάγειον τῇ πύλῃ, μισθὸς δὲ σοὶ τὰ κοσμεῖντά μοι ποτὶ τῶν μακίρα; τοιούτοις ἂν παροῖκατο ἱμάματα; διῆρξεν ἂν ἐπὶ τοιούτοις τὸ σόμα; ἢ γλῶττι δὲ ἔκ ἂν ὠκλασε; τῷτο δὲ διαπραχάμενος, οὐκ ἂν αὐτὸν ἐξετύφλωσεν, ὅπως μὴ παρὸς οὐ ταῦτα εἴπεν ὀλέται; ἐμοὶ μὲν ὁ παῖς τελευτάβιος ἔδ' ἂν τῶν ἐκ Φοινίκης τῶ Διὶ γεγονότων ἀποχέσθαι δοκεῖ, τί μὴ τὰ δεινότατα ὥσ' αὐτῶν φάναι παθόντας οἰκιστάτης; δοκεῖ γάρ μοι μὴ κακῶς ἂν ἀκῶσαι μαθητὴς ὑποτος ἐκείνων τε, καὶ τῷ Αἰακῷ τῶ γε τῷ Αἰακῷ ἀπὸ τῆς ἀνυχμοῦς ἔχει τις ἂν ἀντιδείχται τὰ τῷδε περὶ τοὺς σεισμούς; ὁ μὲν γὰρ ἐνθάδε, εἴπαισεν ὕσαι τὴν Δίᾳ; ὁ δὲ παῖς οὐκ ἔσται Ποσειδάωνα σεισμούς, οἱ οἷς ἔσαν μέγιστοι τῇ μεγίστῃ πόλει φόβοι, ὥσπερ οὐκ τὸν περὶ ἐκείνων τολμῶντά τι τοιούτον εἴπαισεν μέγιστον δέ τι τοιού-

(a) Romanum enim & Vincentium exercitus duces, quos imperium affectasse constabat, exilio duntaxat multavit, atque Theodotum quemdam, gravissimi delicti reum, absolvit aureis hisce verbis, *abi securus ad larem, exutus omni metu, clementia Principis, qui, ut prudens definivit inimicorum minuire numerum; augereque amicorum sponte sua contendit ac libens.* Amm. XXII. 13.

(b) Ad verbum: Nihil habens in ea reprehendere, vel etiam si reprehendimus habuisset.

(c) Juliani miracula cum iis, quæ de Mahumede narrantur, recensenda.

ζῆτον, ἥτω καὶ τὸν περὶ τῶδε .
 ἀλλωδ' ὅτι ἕδ' εἰς τοὺς ἀπὸ τῆ γά-
 μης μύθους δικαίους ἐκωλύετ' ἂν ἡ
 παρ' ἑξῆς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπὸ τῆ
 γένους· ἡ γὰρ αὐτὴ καὶ γυ-
 νή, καὶ ἀνελίξ'· Κωνσταντίου
 γὰρ τῷ ἀδελφῇ· ὁ δὲ ἕδ' ἐπὶ
 φρεσὶ δέστας Θεοῦς, ἕδ' οἷς γά-
 μων, ἕδ' οἷς γενῶν μίλει,
 τοιαῦτα παρὸς ἰατροὺς διελέγε-
 το; εἰ μὴ μεθ' ἡμέραν, οὐκ
 αἰδέμενος τὸν ἥλιον, εἰ δὲ νυκ-
 τος, τῷ νύκτι; καὶ Ἑλπί-
 διος μὴ, ὡς Ἑλπίδιος, ὅ-
 δ' ἐν ἡμέρᾳ τοιαῦτα ἐτέταξεν, ἀλ-
 λά καὶ ὡς ἐπὶ τοῖς ἀρχαῖς, ἃς
 ἤρξε; κατήγων θάνατον, δικασ-
 τὴς ἀπάντων κατηγωνίεσθαι φησὶν·
 ὁ δ' ἐπὶ τοῖς βωμοῖς συνεχῶς,
 ὁ τὸν οὐδὲν ἐξηρημένος, ὁ καὶ
 τῇ γὰρ ἱερᾷ θεῶν τῶν Θεῶν,
 οὗτος, ὁ καὶ ἐνοήσας δυστιβίς,
 ἔδρα; καὶ τῷ ἑσπερε ---- καὶ
 φαρμάκου μὴ ἔργον ὁ θάνα-
 τος; ἐλεγχος δὲ καμίνης ἕ-
 δ' οἷς; καὶ τῷ ἕχ' οἷς ἐπὶ βασι-
 λείοις ἰατροῖς, ἀλλ' ὅτι πλεῖ-
 στοι· ὡς θ' οἷς μὴ, ὁ τὸν με-
 ὀδὸν λαβὼν, ἐκρυπτε τὸ ἄγος,
 οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐβόων ἂν·
 Κωνσταντίος δὲ οὐκ ἂν ἠγνόησεν,

no impetravit, ut quiescerent terræ-
 motus, ex quibus urbi maximæ sum-
 ma pericula impendebant. Quæ ma-
 modum ergo furere plane censendus
 esset, qui tale quiddam illis obice-
 ret; ita judicandus & qui de Juliano
 talia deblaterat. Præsertim quum
 ejusmodi facinus prohiberetur non
 modo jure nuptiarum, sed etiam jure
 sanguinis: quandoquidem eadem Ju-
 liano & uxor & consobrina fuit. Erat
 enim Constantii foror (a). Is ergo
 nihil omaino veritus neque nuptia-
 rum, neque cognationum præsidēs
 Deos, talia medico mandavit? idque
 si interdum, nihil solem reformidando,
 si noctu, nihil noctem? Ita ne vero?
 Elpidius, quum sit Elpidius, nemini
 tale facinus unquam imperavit, sed
 eos omnes, quos in omni magistratu
 suo capitali poena damnavit, jure se
 damnassee profiretur: hic contra, qui
 semper ante Deorum aras humi pro-
 stratus jacet, qui & ventre (b) Deos
 colit: hic, inquam, quod & cogitatu
 nefas, aggredi facinus potuit? hiccine
 interemit, in quam semen jecit? patra-
 ta ne cædes veneno est, & nullum in
 jacente cadavere patet indicium? At-
 qui non unus erat in aula regia me-

(a) Constantius enim postquam Julianum imperii socium assumpsit, sororem suam Helenam ei despondit. *Amm. XV. c. 8.*

(b) Erat enim in victu maxime continens, reputans quod ambitiosam mensam fortuna, parcam virtus apponit. Id enim etiam Tusculanus Cato prudenter definiens, magna, inquit, cura cibi, magna virginitas incuria. Denique cum legeret libellam, quem Constantius, ut proignum ad studium mittens, manu sua conscripserat, prælicenter disponens, quid in convivio Caesaris impendi deberet, phasianum, & vulvum, & fumen exigi vetuit & inferri, munificis militis vili & fortuito cibo contentus. Hæc *Amm. Lib. XVI. c. 2.*

dicus, sed quamplures. Ex his unus quidem, qui mercedem acceperat, tegere studuisset nefarium scelus; alii contra omnes conclamassent. Constantius item nec ignorare facinus idem potuisset, neque silere; sed, quum de sorore & Regina ageretur, omnia sus deque veruisset, maxime quum (a) prætextum quæreret, quo sceptrum huic homini adimere posset. Poenituerat enim eum imperii socium Julianum fecisse, non quod improbum eum deprehenderat, sed quia se meliorem expertus fuerat. Aderant præterea exploratores delatoresque, rem omnem patefacturi; qui vel falso crimine Julianum postulantes, ipsimet Constantio rem gratam fecissent. Horum princeps Elpidius, qui profecto quum Consul esset, nec ignorare potuisset tantum scelus, nec illud sciens, silentio præteriisset; quippe id patefaciendo, rem Imperatori maxime gratam facturus erat. Porro si hoc Elpidius dixit, fac ostendas. Verum nec id Elpidius dixit, neque facinus illud patratum fuit. At qui, cum multis magnisque injuriis exercitum contra se concitasset, Juliani lacrymis incolumis evasit; is de acceptis beneficiis, quibus gratias referre par erat, gravissimum supplicium sumit, falsum ei crimen obijciendo. Quod crimen nobis exponens, sententia tua compro-

ἔτ' αὖ ἡτύχατες ἢ ἀλλ' ὡς ἐπ' ἀ-
δελφῇ τε, καὶ βασιλίδι παύ-
τα αὖ ἐστῆτε, καὶ ταῦτα ἀπορ-
μῆς δεινότητος εἰς τὸ πρὶν ἀνθρώ-
ποι ἀνελιέσθαι τὸ σπῆττον ἢ
μεπέμελε γὰρ αὐτῷ μεταδόττι
τῆς ἀρχῆς, οὐχ ὡς εὐρότι κα-
κόν, ἀλλ' ὡς ἐαυτῇ βελτίονα ἢ
καὶ ἥσαν οἱ πάντα ἐξεντίτοις
π, καὶ μινύτοις, οἱ καὶ συ-
κοφαντῆρας εὐφραῖον ὡν ἀνῶ-
τες Ἐλπίδιος, οἱ ἔτ' αὖ ἐλα-
θον, ὑπαρχόν γε ὄντα, ἀπῆμα-
πτόν, ἔτ' αὖ ἐπὶ γηγεν ἀποδό-
μῆτος, μέλλων γε εὐεργέτης ἐ-
σεῖσθαι βασιλέως. εἰ μὴ οὖν ἐ-
φρατε, δεῖξον (b) ἢ ὃ οὐκ εἶπεν,
οὐδ' ἐτέφρακτο. ἀλλ' ὁ κρατύπε-
δοι ἐπ' αὐτὸν πολλοῖς, καὶ με-
γάλοις ἀδικήμασι κεκατηώς, καὶ
πῶς Ἰουλιανὸν διασωθέντι δακρυ-
σιν, ὡν ὠφελε χεῖρον, τῶν
ἀτακτῶν δίκας ψευδόμενος τὸ
ψεύδος δὲ τῷ σὺ διηγόμενος
ἡμῖν, τίῳ παρὰ στυγρῇ ψῆ-
φον ἀποτετίδης, καὶ φωνῇ, ἐ-
βλήματι, καὶ πῶς ἀπὸ κε-
φαλῆς ἀνδρώπῃ κινεῖσθαι ἀν-
δρὸς σώφρονος συναγρόμεν, ἢ
ἀναμνηθῆς τῆς Φοινίκης, οὐδὲ
τῆς Φοινίκων ἀρχῆς, ἢ ἀνθρώ-
ποι μετὰ τῷ μοναρχίᾳ ἐδό-
θη. σέ μὴ γάρ οὐκ ἠπίσκα-
το, ὑπὸ φίλῳ δὲ ἐξητατῶ.
παροπῶντος δὲ σε, καὶ οὐ δυνα-

(a) Constantium enim Julianum ad imperium assumpsisse norunt Eruditi ex *Amm. XV. 7.* at ubi accepit eum ob multa præclara gesta a militibus Augu-
stum declaratum, Imperator ira succensus ipsum perdere toto conatu studuit.
Idem *Amm. XX. 10.*

(b) Legendum fortasse εἰ, ἢ αὖ ἐπὶ. Si vero non dixit, ne facinus quidem pa-
tratum fuit.

μείνου, τὰ ποιητὰ κατὰ νομί-
ζον οὐα ἔχεν· ἀλλ' ἤχθετο,
σύ δ' αὐτὶ σαυτῷ τὸν ἀριστον ἐ-
κείνον εἰμίσεις, δέος τῷ μὴ εἶ-
δέναι τῆς ἀρχῆς χάριτι· ἐγκα-
λῶν δὲ τοῖς σοῖς ὀφθαλμοῖς,
ἢ ὅτῳ ταῦτα δὴ τὰ τῶν ἐρώτων
γίγνεται· ἀλλ' ἐκείνῃ ἐπαινεῖται,
ὅτι κοπὴν Ἑλπίδιου π, καὶ σὺ
τοὶ κατ' ἐκείνῳ λόγον ἐτόνεις,
ἐπαινῶν μὴ τὸν ἐπὶ πότι φαει-
ρῶς· ἐπαινῶν δὲ, ὅς ἐπ' αὐτῷ ἀρ-
τι, τὰ ἐργαζόμενα· καὶ τοι καὶ
τὸ μὴ κακῶς λέγειν κακῶν,
καὶ ταῦτα, δεινὸν ἂν ᾤω. σὺ
δ' ὡς ὅς με πείσεις, οὕτως ἐχ-
ρῶ τοῖς λόγοις. οὐα ἐπ' ἐκείνῳ
τος δέμας ἐκείνῳ, καὶ ἐμυ-
τῷ μὴ ἦκα, μάλιτα δὲ Ἑλ-
πίδιῳ ἀφίπτοντι φθιγγόμενον,
τίμῃ μὴ οὐδεμίαν δ' ἄλλαν ἐργῶ,
ἀπὸ λθῆς· σαυτῶν δὲ ὅτῳ ἂν
αἰνῶμαι, τῷ καταλῆται τὰς
παρ' ἡμᾶς, εἰδόσης, τῷτο ἐ-
ποίησας. διατί; οὐ γὰρ ταυτὸν
Ἑλπίδιος π, καὶ Πολυκλῆς· ὅς
εἰ τῷ ὡρα ἐπ' αὐτῷ ἐκείνῳ ἀπο-
δεόσθαι, καὶ σὺ· οὐδ' εἰ τῷ
δεῖνος ἐοῖσι Ρώμῃ κελύοντες ἰε-
ραι συγκοιμητῶν, τῷτο ᾧ
Πολυκλῆς· ὅς εἰ δεδέσθαι χρεῖν
ἐκ τῶν ἐκείνων τῷ γλῶσσῳ,
παρὰ σὺ σπῆλ' ἀπὸ τῶν. ἀλ-
λά γὰρ ὅτι μοι τῷ αἰτίῳ τῆς
ὀργῆς δοκῶ. κοπὴ κατ' ἀμφοτέ-
ρων, ὡς εἰκεν, ᾧ ἐκείνῳ τὰ
λεγόμενα, ἵσα μὴ ὑμῖν τὰ
λήμματα, ἵσα δὲ νύκτες, ἵσα
μὴ ἐκέρδεται, ἵσα δὲ κεχάρ-
θῃ. ὅου τίπτε οὐκ ἐκείνῳ

basti, voce, & aspectu, & capitis nutu
favens homini impudico contra mo-
destissimum virum, oblitus & Phœ-
nicia, & Phœnicum præfecturæ, quæ
tibi post monarchiam primo deman-
data fuit. Te profecto non norat Ju-
lianus, sed ab amico deceptus fuerat.
Porro quum ibi nefariam vitam de-
geres, atque moderate vivere non
posses: ille turpia tua facinora quasi
bona & honesta probare non potuit,
sed iniquo animo tulit. Tu vero,
quum temetipsum odisse deberes,
odisti optimum Imperatorem: quum
contra oporteret ipsi pro collata præ-
fectura te gratias habere, arque tibi
metipsi vitio vertere nefaria amoris
facinora, vel alii cuilibet, a quo patra-
bantur. Sed ad te redeo, qui tibi cum
Elpidio communem fecisti sermonem
illum contra Imperatorem; manifeste
probando, quibus nuper dixi, modis,
ejus in Imperatorem ipsum jactata
maledicta. Quæ ni cum maledico ipso
rejecta fuissent, rem profecto indi-
gnam fecisse mihi viderer. Tu porro
usus es iis verbis, quibus me commo-
vere maxime posse putabas. Ego vero
quum iniquo animo ea tulissem, at-
que dixissem non quæ mihi, sed El-
pidio maxime conveniunt: tum pro-
fecto nullum præ te iratum animum
tulisti, sed abiens tecum ipse cogita-
sti, qua ratione de me vindictam su-
mere posses. Atque ratus hoc fieri
maxime posse, si nostrum congressum
desereret; confestim hoc fecisti. Quid
ita? haud enim idem est Elpidius, &
Polycles. Non enim si dicerem illum

ætatis suæ florem prostituisse; idem & te fecisse dicerem. Neque si Romæ nescio quis eum arcesseret secum concubitum, hoc ad Polyclem pertineret. Neque si diceremus ad hæc ipsum os suum claudere debere, silentium a te postulavimus. Verum enim vero nunc iræ tuæ causam clare perspicere mihi videor. Ad utrumque vestrum æque pertinebant, opinor, quæ contra Elpidium diximus: æqualia vobis emolumenta; æquæ notes, æque lucrifacere consuevistis, æque gratificari. Quam ob rem hæc non de illo magis, quam de te ipso dicta putasti. Ita ego accusabam illum; tu temetipsum. Idem, opinor, perpeffi fuissent & plerique alii ipsius similes; si forte præsentis verba nostra audissent. Scilicet sua ipforum conscientia moniti, ab suis quisque sceleribus, quasi telis, perculsi fuissent. Id ipsum & in literariis exercitationibus fieri probe novimus. Nam qui orationem habet, meminit interdum, cum occasio postulat, quorundam istiusmodi flagitioforum hominum. Ex his, qui audit, seipsum probe cognoscens, rubore perfunditur, vultumque demittit. Quumque propterea mentem atque consilium ipsius oratoris reprehendere non possit, licet oratione perstrictus; tamen haud sophistam insectatur, neque injuriis ab eo se affectum conqueritur, neque poenas eum dare oportere dicit, neque, si forte literariam palæstram adire atque disserere soleat, ab hoc desistit. Tu contra ira successus insurrexisti, quasi Elpidius

μου μᾶλλον, ἢ σαυτὴ ταῦτα ἀκένει· καὶ τὴ μὲν ἐγὼ κατηγορῶ, σὺ δὲ σαυτὴ. ταῦτ' ὅμως μοι δοκᾷ παθεῖν οἱ καὶ πλείους ταῦτ' ἀποδέχονται, τῶν λεγομένων παρόντι ἥκον· τρωθήσονται γὰρ ἂν ὑφ' ἑαυτῶν, καὶ ὡς ἑαυτοῖς συνήδεται. ἰσχυρὸν δὲ ταῦτόν καὶ ταῖς ἐπιδείξεσι τῶν λόγων γιγνώσκω· ὁ μὲν γὰρ τῶν λόγων ἐργαζόμενος, δεηθεὶς, τοῖσιν τῶν ἐμνησθῆναι· ὁ δὲ τις εἰδὼς αὐτὸν, ἐνυθρίστας, κατὰ τὴν τιμὴν μὲν γινώσκων οὐκ ἔχων τὴ μνησθέντος αἰτιώσασθαι, τῷ ἡθέλει δὲ πετληγόμενος· ἀλλ' οὐ τοιμαῖ τῷ σοφιστῇ καταβάς, οὐδ' ὑβρίζει φησὶ, ὡς ὀφείλει αὐτὸν τῶν ἐρημέτων δίκην, ὅς, εἰ τῶν λαλήσαντων αὐτὸς, καὶ ἀποσιώπων, ταῦτα οὐκέτι ἐποίησεν· σὺ δὲ ἀνέστης, καὶ ἀντιήδιστας, ὡς περ αὐτὸς ὡς Ἐλπίδιος. εἰ δ' ἀχθεσθῆναι φησὶ, οὐκ ἐστὶ δίκη κακῶς ἀκκοῦτος τῷ φίλῳ, καὶ ἐλέγχεται, καὶ ταῦτα τῷ φίλῳ βοηθεῖν· ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ πῶς γὰρ τῷ καὶ αὐτῷ φάσκοντι τοιαῦτα τινα ποιεῖ αὐτὸν δελεῖσθαι λόγους; διὰ δὲ τῆς δευτέρας ταυτοσφίμιμης ἰσχυρὸν δαΐας ἡμᾶς, ὅς ἐστι νεώπτη γένος. τί δὲ καὶ βεβλάμμεθα πύτη τῇ δίκῃ, μέθοιμ' αὖ διὰ καλῶς· οὔτε γὰρ χεῖρος μοι πᾶσι τῶν πύτων οὐκέτι εἰσὶν ἐποίεις, οὐδ' ἡνίκα εἰσῆεις, βελτίως· ὅς ἐστι φλυαρία μὲν οὐκ ὀλίγον καταπληστικὸς τοῦ

χρόνου · ὃν δὲ λέγοντα κατε-
λαμβάνεις νείον, ἀθυμῶν ἡδύ-
καζες τῇ περὶ τὴν αἰούδι ὡ-
μότητι · φίλος δὲ ἦσθα μὴ οὐ-
δέποτε, δοκεῖν δὲ ἤξιους · αἰ-
δὲ οὐ λήσων ἡλπιδας, ἐβαλ-
λεις · ὅς καὶ τὰ περὶ τῶν ἀγέ-
ρων, καὶ τῆς δι' αὐτῶν ἐπιταρ-
χίας, ἔγκυα διατρέψας, ἐχ-
θροὺς ἡμῶν ἐποίησιν, ὧν τὴν εἰ-
μαρμένῳ ἡτρώμεθα, τῶντ' ἐπ'
ὀνειούους μεταφέρων, ἐμὲ μὲν ἀ-
δικῶν, κολακάζων δὲ ὀνειούους,
ὥς ταῖς ὀνειούων κακοτεχνίαις
ταῖς ὑπὲρ τῶν μεγίστων ἐλπί-
δας πετοισμένῳ ἀρχῶν, & γά-
μων · καὶ γὰρ γάμων ἐστὶ σὲ
φροσιτίζειν ἀλλῶ, μέλλοντα το-
σαύτῳ σερπύσσειν πολὺν · δύ-
ραστοι δὲ ταῦτα ποιεῖν ἱομίζεις
τῶν τοῦ κατάρχους διὰ κα-
μίτων τὲ, καὶ τέφρας, τῆς ἐ-
κῆς, καὶ πυρός · καὶ πολλὰ
μὲν θηπιάτῃται, τοῦ δ' ἔχειν
τὴν δι' αὐτῶν ἱομίζειν οὐκ ἐλ-
ξας · ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τι χεῖν,
τὸ χεῖν ποροδοκῶν ἀρκῶν,
καὶ περὶ τῇ πωδατόμῳ, οὐ
μόνον εἰ τις ἀρκῶν ὥς τῶν
ὡς ἀληθῶς, ἀλλὰ καὶ εἰ τις
μέτῳ μετέχει τοῦ παράγμα-
τος, καὶ εἰ τις οὐδὲν, &
περὶ καὶ τῶν τοῦ ἀνὰ γε πολ-
λάκις μείζων τῶν παρὰ τοῖς τε-
λαίοις · & βαδίζεις παρ' αὐτῶν,
κακίους ἀξίους παρὰ σέ · καὶ
τοὺς ἡλικιώτας ἀρκῶν, ταῖς με-
τὰ τῶν χάρων διατειβαῖς,
ταῖς μὲν ἐκμάχ, ταῖς δὲ καὶ
ὥς πληθύνει, ἀφαιρῶν τὴν τῶν

elles. Quod si iniuste amicum tuum
male a nobis audisse autumas, atque
propterea te gravate verba nostra tu-
lisse contendis: oportebat hoc te pla-
num facere, atque ita amico opitulari.
At hoc facere nequivisti: nam qui sic-
ri poterat: cum & tu ipse tale quid de
ipso dictum audisse fatearis. Per hanc
eigo poenam scito te nos docuisse,
qualis in adolescentia fuisses. Quid
autem damni hinc ad nos redunda-
rit, libenter audirem. Nam ad artem
ipsam quod attinet, eam profecto mihi
nec effecisti praesentia tua meliorem,
nec absentia deteriolem. Quippe futi-
libus nugis tempus terebas: haud sane
modicum: & ubi praeclare differentem
juvenem aliquem deprehendebas,
eum ægerrime ferens, animum de-
spondere cogebas. Amicus quidem
nunquam eras: sed videri volebas. Et
ubi latere me tuum facinus posse spe-
rabas, me morderas atque lacerabas.
Qui & nostra de astris eorumque in-
fluxu verba in pravum sensum detor-
quens, fecisti nobis inimicos complu-
res, ad hos ipsos transferens ea, quo-
rum causam nos in Fatum confere-
bamus. Ita me lædis, illos adularis.
Horum quippe malis artibus confu-
sus, speras te consequi posse maximum
imperium, & splendidas contrahere
nuptias. Audio enim etiam num ti-
bi curæ esse nuptias, quibus summam
tuam caniciem coronare maxime pos-
sis. Putas hæc præstare posse nefarios
homines istos per fornaces, & ipsarum
cinerem, & ignem. Qua in re saepe-
numero ab iis deceptus fuisti: nun-

quam tamen abiecasti spem de ipsis conceptam. Pro re spes tibi sat est. Et circumeundo quæris non modo qui sit his in rebus vere summus, sed etiam qui sit in iis mediocriter versatus, & quis infimus: & sæpenumero te præstantiorem iis ipsis esse credis, qui hac arte perfecti habentur. Tu pergis ad illos, & vicissim ipsos ad te venire studes. Sodales propterea tuos negligis, & istorum familiari consuetudine uteris, modo in abditis locis, modo etiam in apertis. Atque ita posterjoribus priorum conventuum (a) suspicionem tollis. Harum rerum causâ tales homines adeo sectaris, ut ex iis, qui vos cernunt, nemo divinando vere non dicat, hisce de rebus vobis sermonem haberi. His pecuniæ loco verba præbes, iactasque in nos maledicta. Ais arcana te enunciare, atque res ipsorum mihi rebusque meis antepone. Quod si tibi potius esse videar veneficus ego; ego quidem sum læsus, ii vero me læserut, & tibi melius esset mecum cenferi. Equidem ego dixi me rogaturum homines, atque supplicationibus curaturum, ut Mars mihi magis propitius redderetur. Sed esto, concedamus dictum etiam fuisse, nos istorum maleficiis appeti. Utraque ergo de causâ oportebat te mecum illis succensere, seu verus mihi timor esset, ne quis mihi strueret insidias, seu falsus, planeque vanus. Id enim utroque modo commiseratione di-

ωροτέρων ὑποψίαν τοῖς ἀσπασί-
μοις· καὶ ὅταν σφόδρα τοῦτον ἐ-
νεκα τοῦ ποιήσαντος διώκεις, ὡς
τ' οἰδεῖς τῶν ὁρώμενων οὐχὶ μέ-
ν τις ἐστὶν ἀληθής, ὡς ἐκ τούτων
ὑμῖν εἶναι λέγων τοὺς λόγους.
τούτοις ἀπὸ χρημάτων παύσαι
τὰ κατ' ἐμοῦ ῥήματα, καὶ φησὶ
ἐκφέρειν τὰ πόρρητα, καὶ τὰ κεί-
νων ἀπὸ τῶν ἐμῶν ποιεῖσθαι. εἰ
δὲ πολλοὶ εἶναι σοὶ δοῦμαι γόνες
ἐγώ, ἐγώ μὲν ἡδίκημαι, οἱ
δὲ ἡδικήκασι, καὶ μετ' ἐμοῦ
σοὶ τετάχθαι κάλλιον. ἔπειτα
μὲν οὖν δεῖσθαι τῶν ἀνδρῶν,
καὶ περᾶσθαι πολλὰς ἐκ-
τεταίας ποιήσαι τὴν Ἀρῇ ὑπερ-
τέρον. Θῶμεν δὲ εἰρηθεῖαι τὰς
τούτων ἐπιχειρήσεις ἀπώσασθαι
βολὰς. κατ' ἄμφω τίπτεν ἐχέω
ἐμοὶ σὺ συνάχθαι, εἴτ' ἐπ'
ἐμοὶ τίς συνέκεντο, εἴτε κενός.
ὡς ὁ φόβος, καὶ δαίματα μά-
ταια· δυσυχίς γάρ τοῦτό γε.
σὲ δὲ οὔτε ὑποπτεύω, οὔτε ἐ-
φύω κατ' ἐμοῦ τι καμῆν. τί
οὖν τὸ πᾶς μεταβολῆς αἰτίον;
τί τὸ πᾶς φυγῆς; ἢ σοὶ δοκοῦ-
μεν ἀδικεῖν, οὐκ ἐγκώμια γρά-
φομεν τῶν ἐπ' ὀλέθρου πολλῶν
ὧς μὲν ἡμέρα καθ' ἡδονήν, νυκ-
τὸς δὲ ἀχαιοκτόν ἐπιτίπτει δαί-
μοσι; καὶ τὴν φησὶ οὐδένος ὧς
τοῖς τοιούτοις ὑγέρος εἶναι· μάλ-
λον δὲ τῶν μὲν οὐκ ἐλάττω,
τῶν δὲ ἐπίστας πλείω. ἀλλ'
ὁμῶς καὶ τοῖς χείροσι κατὰ

(a) Ejusmodi quippe conventus urbi maxime suspecti sunt, atque propterea lege XII. Tab. cautum, ne quis in urbe catus nocturnos agitare.

τὰς τοιαύτας βλάβας ὡς ἤδι-
σα στυίει, τό τε περί τοιού-
των ἀκχεῖν, ἢ λέγειν, ἤδιστον ἐ-
ορτῆς ἄγων. καί τοι χρεῶ τοῖς
πάσαις κινδύνοις πεταδεῦσθαι.
σύ δ', ὡς εἴκε, κακίων τῶ δια-
φυγεῖν γενέσθαι.

gnum. Ego vero hoc de te neque sus-
picatus unquam sum, nec unquam
dixi, contra me quidquam te fuisse
molitum. Quænam ergo tibi causa
mutationis? quæ causa fugæ? Inju-
riam ne facere tibi videmur, propte-
rea quia nolumus istorum nebulo-

rum encomia scribere, qui ad multorum perniciem interdium dormiunt,
& noctu vigilant, ut spiritibus imperent? quorum profecto nemini te
secundum In hujusmodi sceleribus esse gloriaris; sed alios æquare, alios
hujus artis peritia superare etiam autumas. Quin etiam cum homini-
bus, hac eadem arte minus præstantibus, quam libentissime conversaris;
atque his de rebus aliquid audire, vel dicere, festo dulcius atque ju-
cundius ducis. Quamquam oportebat prioribus te periculis erudiri;
quæ tamen effugiendo, longe pejor, ut mihi videris, evasisti.



E J U S D E M T O T A T T O T

ORATIO VIII.

Λόγος η'.

Ad Timocratem.

Πρὸς Τιμοκράτην.

ARGUMENTUM

ΤΡΟΨΕΙΣ

Antonii Bongiovanni.

Ἀττωνίου Βονιγιάννου.

ITa natura comparati sunt homines, ut omnes avide cupiant laudem, dedecus autem maxime fugiant. Quare quum Timocrates Praefectus solitas in theatro cuperet populi acclamationes; quum eas obtinere non potuisset: doctum abili moerore summo confectus. Hunc itaque solatur Libanius, ostenditque tumultuantes in theatro homines illos omnium, quos terra sustinet, pessimos; eorum propterea acclamationes nihili prorsus faciendas. Et merito: nam improbi laudant sui similes, malos scilicet; bonos contra vituperant. Quam ob rem horum vituperatio viris bonis & beneficiis ipsorum laude longe melior est, & optabilior.

Οὔτω πεφύκασιν ἄνθρωποι, ὥς πάντας ἐφίεσθαι μὲν τῶν ἰπαιῶν, φύγειν δὲ τὸ ψόγον. διὸ Τιμοκράτης ἀρχὸν ἐπιθυμίας τὸ τῷ θεάτρῳ κατὰ τὸ εἰωθὸς γιγνομένης παρατινῶν εὐφημίας· πύπτως δὲ τυχεῖν ἢ δουράμενος, ἀπῆλθε μάλα λυπημένος. τῶν δὲ παραμυθεῖται Λιβάνιος. δηλῶν τὴν μὲν τῷ θεάτρῳ δορυβήτην πάντων ἀνθρώπων κακίαν τυγχάνειν ὄντας, τὰς δὲ τῶν εὐφημίας ὑδατὸς ἀξίας εἶναι. ἢ εἰκότως· οἱ κακοὶ μὲν γὰρ τὴν αὐτοῖς ὁμοίαν ἰπαινεύσι, δηλαδὴ τὴν κακίαν, ψέγουσι δὲ τοὺς ἀγαθούς. τῶν δὲ λόγος πῶς καλοῖς, καὶ γὰρ τοῖς ἀνδράσι πολὺ τῷ αὐτῶν ἰπαινεῖν βελτίων.

ORATIO.

ΛΟΓΟΣ.

AB theatro ad nos accessisti, Timocrates, non eo sane vultu & aspectu, quo quis ab theatris eorumque spectaculis discedit, sed quasi tristitia quædam videris, quæ summam tibi moestitiam afferre potuerint. Tantus vero te moeror ideo invasit, Timocrates, ut accepimus, quia ibi non invenisti, quæ consueverant, acclamantes videlicet homines illos, qui ferunt huic officio ad-

Αὐτῷ μὴ ἐμὴν ἀπὸ τοῦ θεάτρου, Τιμοκράτης, τὸ σφόδρα δὲ ὀκνῶ ἀπὸ θεάτρου σοι μᾶλλον, καὶ τῶν, ὅσα ἐστὶ θεάτρων, ἢ δυσχερῶν δέ τινα, καὶ διὰ γίνοιγ' αὖ τῆς ἐχάτης ἀθυμίας αἰτία. πῶς ποσῶν, ὧ βέλτε, κατηφείας ἦκεις, οὐχ ὑμῶν, ἀλλ' οὐκ γὰρ, τὰ εἰωθότα, δορυβήτην, τὴν ἐπὶ τῷ κατὰ τὴν αὐτῶν.

ἐκείνων μὴ οὐκ οὐχὶ θαυμάζω
 τῷτο πεποιημένοι· σὺ δὲ, ἐι-
 τῶντα ἀθυμίας ἄξια σωτῶν νε-
 τόμενος. ἀρόπρον δὲ εἰπὼν πρὸς
 σὲ βόλομαι τῆς ἀδυναμίας ἐκεί-
 νων τὴν αἰτίαν. ἀνέσταται,
 ὦ Τιμόκρατες, τὸ πρῶγμα,
 καὶ τῶν ἀρχομένων τιπὲς τῶν ἀρ-
 χόντων ἀρᾶσιν ἀρχεῖν· καὶ τῷ-
 το βουληθέντες, ἐδυκίθησαν,
 ἐτιθυμητὰς μὲν τῶν παρ' αὐτῶν
 εὐρημάτων τοὺς ἀρχοντας κατα-
 στήσαντες, αὐτοὶ δὲ τῷτο το-
 τὲ μὲν διδόντες, τοτὲ δ' οὐ. καὶ
 μὴ δόντες ἡνίασαν, καὶ δέδω-
 κότες εὐδραναι· καὶ ἀπορήγον-
 ῶν τὰς βοάς εἰς μισθόν, ἀπὶ
 τῶν βοῶν ἀπαγγέλλοντες, ὃ, τι
 ἂν αὐτοῖς δοκῇ· τῷ δὲ ἐριε-
 μέτω τῶν βοῶν, οὐκ ἐνὶ μὴ
 πάντα παρέχει. ἔτι πολλὰ πω-
 λῆσθαι οἱ κατὰ τυτοὺς τὰς βοάς.
 πρὸς οὖν τὰς ἀρτί παρόντας ἐ-
 πὶ τὰς ἀρχάς ἐκείνο τοπῶσι·
 παρὰ γέλλουσι ἀνδράσι ἀναβάν-
 τες αὐτοὺς πὶ σιωτῶν, καὶ τὸ
 λοιπὸν τῶν θεατῶν ταῖς ἀπει-
 λαῖς, ταῖς διὰ τῶν νευμάτων,
 κατέχει· εἰδ' ἢ μὲν ἡμέρα χω-
 ρεῖ, ὣν δὲ ἐστὶν ἡ σκητὴ, τὰ αὐ-
 τῶν δείξαντες, ἀπῆλθον, γυ-
 ζαντος οὐδεὶς· τῷ δ' ἀρχοντι
 δεινὸν τε τι τῷτο φαίνεται, καὶ
 μέγα δυστυχίας μέρος· καὶ κα-
 θεήσθους νῦν μὲν ἐρυθρεῖ, νῦν
 δὲ ὤχρεα, καὶ τὰ μὲν πολ-
 λά σιγᾷ, λαλῶν δὲ τι πρὸς
 τῆς πλησίον, ἢ οὐκ οἶδεν, ὃ, τι
 λαλεῖ. εἶτα λέγει τι διὰ τῶ
 κρυφὸς πρὸς αὐτοὺς, ὃ πι-

dixerunt. Porro quod ii siluerint,
 nihil miror; quod autem id ipsum tibi
 morore dignum videatur, hoc vero
 valde miror. Primum autem aperire
 tibi causam lubet, cur ii quieverint
 nullamque vocem ediderint. Versa
 res est, Timocrates, & subditorum
 nonnulli principibus ipsis imperare
 volunt. Quod obtinere pro libito fa-
 cile potuerunt, id efficientes, ut ur-
 bium moderatores ipsorum plausus
 atque acclamationes avidè cuperent:
 quas ii modo proferunt, modo vero
 negant. Has dum negant, mororem
 afferunt; dum eas edunt, animos in-
 genti lætitia perfundere solent. Eo
 autem suas ipsi voces atque acclama-
 tiones produxerunt, ut mercede dig-
 næ videantur, exiguntque pro voci-
 bus ipsis quidquid lubet. Porro qui
 voces ejusmodi cupit, sibi temperare
 nequit, quin omnia pretii loco exhi-
 beat. Tanti clamores suos isti scelesti
 homines venditant. Id vero potissi-
 mum agunt cum iis, qui nuper ad
 magistratus evecti sunt. Convenit in-
 ter ipsos se silere, & spectatores reli-
 quos terrere minis, quæ nunc inten-
 duntur. Labitur interea dies, qui sce-
 nam agunt, absolutis suis partibus,
 domum abeunt, hiscente nemine. Hoc
 Præfectus ægre ferre: id sibi magnæ
 calamitati ducere: mœstus considerare,
 modo rubore perfusus, modo squalo-
 re: silere multum: loqui parum cum
 proximo: nescire quid loquatur. Per
 præconem potestatem denunciari eis ali-
 quid, quo putat ipsos a quiete atque
 silentio se commoturum. Ii vero post-

quam audierunt, tales esse, quales antea. Quid in hoc rerum statu Præfectus? Scilicet conquirit ipsorum ducis: sine hæc faciant, enixe postulat atque flagitat: pars etiam pecuniam exhibet. Ii vero alia promittendo, alia pro mercede postulando, pactum ineunt cum eodem Præfecto, se vociferaturos, ipsum ad eorum libitum omnia facturum. Hoc pacto contulerunt & in præsentia, solitas artes contra te etiam adhibendo; & quod indignissimum est, id ipsum palam apud omnes aperteque dicere non dubitarunt. Perspectum enim habent, si te ipsum modo silentio deprimere queant, modo erigere sua voce bonaque spe confirmare, fore, ut in servitutem quodammodo redactus, eis obsequi cogaris, & nunquam eisdem adversari audeas. Hæc iniquo animo tuli cum antea, tum etiam in præsentia; & eo magis in præsentia, quo melior mihi spes nunc eripitur. Sperabam enim, si nemo alius, te saltem nebulones istos nihili facturum, eorumque clamorem & silentium perinde existimaturum. Nunc tu quoque nobis defecisti; quippe maximo in pretio habes, quæ nihili prorsus facienda sunt. Quo enim in pretio hebendi sunt eorum plausus, qui a pueris ad hoc usque tempus ætatem otio multisque vitiis deditam transegerunt? haud ipsos nosti, Timocrates? Hi sunt omnes advenæ, sua quisque patratorum scelus conscientia huc abacti, patria extorres, quorum alii patrem violaverunt, alii matribus nefarias ma-

σεύει κινήσαν τὸ ἡσυχάζον· οἱ δ' εἰσὶν ἀκούσταις, οἷοι καὶ ἀπὸ ἀκῶσαι. τίδ' οὖν ἐπὶ τούτοις ὁ ἀρχὼν; τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν ἀταξήσας, ἐδεήθη μὴ ταῦτα σφᾶς ποιεῖν· οἱ δὲ τίπτε καὶ ἀποστέλλειν ἀργύριον· τῶν δὲ τὰ μὴ ὑποχωρεῖται, τὰ δὲ ἀντησάτω, ὁμολογία γίγνεται, τὸς μὴ βοήθειαι, τὴν δὲ ἀπαρτα χαριεῖσθαι. κατὰ τήν τὸν νόμον καὶ οὖν σεσηκασί, καὶ τῶγε εὐδοτί μνηστῆματι κατὰ σὺ κίχρηται, καὶ τίγε δεινότεται, ὅτι καὶ ἐπὶ κασί· ὁῦλον γὰρ ὅτι εἰ τῷ μὴ φθέρῃσθαι ταπεινῶσαι πὲρ δεινῶνται, καὶ καπδουλώσασιν, τῇ πὲρ βοῇ πάλιν ἀναστήσασιν, ἐξυπνὶν ἐτόμῃον, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντιπύοντα. ἐγὼ δὲ ἡχθόμῃ μὴ διὰ ταῦτα τὴν παρελθόντα χρόνον· ἡχθέω δὲ καὶ οὖν, καὶ μεζόνως γε οὖν, ἀμείνονός μοι διεφθαρμένης ἐλπίδος· ὦμῃ γὰρ, εἰ καὶ μηδεὶς ἐπύρος, σέ γε οὐδὲν τὰ τέτων νομῇ, ἀλλ' ἴσον ἡγήσασθαι τῷ πὲρ βολῷ, τῷ πὲρ σιωπῇ· οὖν δὲ καὶ σὺ πέπτωκας ἡμῖν, καὶ πλείους σοι τὰ μηδεὶς ἄξια· τίτος γὰρ ἄξιαι εἰ παρὰ τῶν εὐφημῶν, τῶν ἐκ παιδὸν μέχρι τῆς ἡμέρας ἡμέρας ἐκ ἀρχῆς πὲρ, καὶ κακίᾳ πολλῇ βεβιωκότων; ἔκ' ὅσα αὐτὸς, ὧ Τιμόκρατες, καὶ ταῦτα ἔτυ πολλῶν παρ' ἡμῖν διατρίψας χρόνον; οὗτοι ξίτοι πάντες εἰσὶ, κακῶς δεινὰ κλοπῆς, καὶ αὐ-

τῶν, ὡς ἡδίκουν, ἐκτετόντες
τῶν αὐτῶν πατρίδων, οἱ μὲν
παύρας συγκόψαντες, οἱ δὲ κα-
τὰ μηρίων ταῖς χερσὶ χηρτά-
μηναι, φεύγοντες τῆς χεῖροσχι-
νίας, ἐφ' αἷς αὐτοῦς ἦγον οἱ γο-
νίης. παῖδες μὲν οὖν ὄντες, ἔ-
χον ἐξ αὐτῆς τῆς νεότητος τὴν
τροπὴν· εἰς ἀνδρας δὲ ἤγοντες,
ἐπιλιπύτης αὐτῆς ἐκείνης τῆς ἀ-
φορμῆς, εἰς τὴν ἀπὸ τῆς θεά-
τρου βλάβης, ἀνελάντες ἐ-
δραμον, ζῆν μὲν ἐν ἀργίᾳ βου-
λόμενοι, ζῆν δὲ ἐπιπύθεν μόνον
δυσάμενοι· τοῖς μὲν γὰρ μίμοις
οἱ μὲν τιπες σφᾶς αὐτοῦς ἴδου-
σαν, τῶν ὀρχηστῶν δὲ τὸ πλεον
γεγένητο, καὶ οὗτος σφίσιν ὁ
βίος, ἐκείνοις ὑπερετεῖν, ἐκεί-
νοις ὑπακύναι, ἐκείνους θωπεύ-
ειν, ἐκείνους θραπέυειν, ἐκεί-
νους κοσμεῖν, ἐκείνων ἐξηρη-
θῆναι, μηδὲν ἑτερον μῆτε σφάτ-
τειν, μῆτε εἰδέναι· οἱ δὲ αὐ-
τὰς διατίεθοντες ἀργυρίῳ, οὖν
μὲν πλῆναι, οὖν δὲ ἐλάττωι·
ἐλάττωι μὲν, ὅτῳτε ἡτυχάζουσιν·
πλῆναι δὲ, ὅτῳτε ἀρχοῦντο·
πάν δὲ ἀρχοῦν αὐτοῖς ὁμοίως ἐν
τε ἡμέραις, ἐν τε νυκτὶ σφάτ-
τεται, καὶ ταῖς ὑπερβολαῖς
τῶν ἀρχῶν τέτων αὐτοῖς ἡ φι-
λοτιμία, ὡς δὴ τότε μάλιστα
τὴν αὐτῶν τάξιν βεβαιῶνται,
ὅταν, ἂν μὲν ἀκούσας τῆς σω-
φρονῆς ἀνεκτῶν, ταῦτα αὐ-
τοῖς ῥᾶνως σφάττεται· ἀναβαί-
ναι τοῖνυς εἰς τὸ θέατρον, ὅχι
ὡς τοῖς δεικνυμένοις σύμμετρον
ἀποδύσαντες τὴν βολὴν, ἀλλ'

nus attulerunt, eas averfati laborio-
fas artes, ad quas ipfos traduxere pa-
rentes. Dum juvenes erant, trahebant
ab juventure ipsa victum: iidem, post-
quam ad virilem ætatem pervene-
runt, deficiente ipsis ea vitæ ratione,
convolarunt ad aliam, quæ ex hujus
urbis theatro capi solet. Otio quippe
vacare volebant, nec aliunde, quam
ex theatris ita vivere licebat. Alii er-
go se se mimis dedere: pars major in-
tervire saltatoribus: illis præbere
suam operam: illis obsequi & morem
gerere: illos vereri & colere: ex illo-
rum ore ac nutu pendere: nihil aliud
præterea agere, neque scire. Hac
ipforum vita omnis. Illi vero eos pec-
cunia sustentant, modo majore, mo-
do minore: minore, cum quiescunt:
majore, cum dominantes tumultuan-
tur. Iidem omnia nefaria facino-
ra patrant, cum interdiu, tum no-
ctu; summisque sceleribus inter se
certare student. Ut suum ipsi gradum
& ordinem firmare atque munire sibi
maxime videantur, quum ea facile
patrare possunt, quæ viri modesti ne
audire quidem possunt. Ingrediuntur
itaque theatrum, non ut mediocri
clamare plaudant, sed ut tota, quanta
ipsis est, voce conclament. Quare si
qui procul absens eas voces audiret;
haud facile dignoscere posset me-
liores saltationum dies atque deterio-
res. Hi plures non sunt, quam qua-
dringenti: quorum alii favent uni, alii
aliis. Qui se primum improbos osten-
dere: pervadere postea domos libero-
rum civium, eosque sui suorumque

scelerum studiosos facere sectatores, quos, vivis parentibus, paternorum bonorum (quantum in ipsis est) fures efficiunt, eis vita functis, reddunt uno pene momento bonorum eorundem everfores. Multas ad hunc modum perditas familias neminem latet. Idem & literarum studii exitio sunt; quippe adolescentium nonnullos in hisce studiis negligentiores efficiunt, alios ab iisdem prorsus avertunt. Quid opus est me recensere singula istorum nefaria facinora, enitendo, quod fieri nullo pacto potest? Hoc unum dicam, undique civitati nostræ conflari odium per summam istorum insolentiam improbitatemque. Horum itaque plausus magni faciendos putas, Timocrates, exemplo permotus aliorum Praesidum? Quos profecto flagitiosissimorum hominum plausus maximum malum ducere deberes: idem quippe virtutis testimonium puto, male audire a bonis, & a malis bene. Ecquis ob id vos meliores existimabit? quis nationum praeses? quis consul? quis cohortium praefectus? quis exercitus dux? quis imperator? qui senatores? qui rustici? qui milites? Nam qui fieri potest, ut quorum mores damnarunt, iidem probeant eorum verba, quantumvis maxime fausta, quasi boni aliquid in se contineant? Mehercule, inquiunt, hac optabilia sunt; etenim amari ab civitate bonum est & optabile, cui rei testimonio luculentissimo sunt istorum plausus. Ita ne vero? cives ergo tibi videntur homines exules & a patrio

ὡς ἄται, ὅσων ἔχουσι, βοῆς εἰσοίτουσι· ὡς τε οὐκ αὖ τις αὐτῶν γε τῶν γινομένων ἀπὸν ἀκούσῃ δὲ τῶν βοῶν, ἔχουσι διακρίνειν τὰς τε ἀμείνους, τὰς τε χείρας τῶν ὀρχήσεων κείρας. οὗτοι τοῖνυν εἰσι μὴ οὐ πλείους, ἢ πεπρακότες, οἱ μὴ τίττω συμπαράγοντες, οἱ δὲ ἐμείνω, κακούς δὲ σφάς αὐτῆς αὐτούς πεπονηκότες, καὶ τὰς τῶν ἐλευθέρων οἰκίας διорύττασι, θηρώντες ὅτότῃς δύναντο τῶν νέων, καὶ ταῦτα θαυμάζειν αὐτοῖς ἀνατείδοντες· καὶ ζῶντων μὴ αὐτοῖς τῶν γονέων, κλέπτας αὐτοῦς τῶν πατρῶν, ὅσων ἔξεσι, τοῖσιν· ἀποθανόντων δὲ, καθάσταζεν ἀποδότας· καὶ πολλῶν οἰκίας ἴδοι τις αἰ ὥς ταῦτα ἀνηλωμένας. οὗτοι ἔτι τὰ τῶν λόγων βεβλάρασι, τῶν νέων τὰς μὴ ἐαδυμοσύνης πεπονηκότες, τοὺς δὲ ὅλως ἀποστήσαντες. καὶ τί δέῃ με ζῆν τῶν παρὰ γὰρ ἀδύνατον ποιεῖν, ἅπαντα τὰ τέττω λέγειν κακὰ; πλὴν τοῦτο γε εἶμι, ὅτι πανταχὺ τῆς γῆς ἡμῶν ἢ πόλις διαβέβληται διὰ τῶν τέτων ἀπέληγται, καὶ βδελυγία. τὰς οὖν παρὰ τέτων εὐφημίας ἀγαθοὶ τι κρίνεις, ὦ Τιμόκρατες, κατὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ἀρχόντων; κακὸν μὴ οὖν μέγιστον εἰκότως αἰ ἡγοῖτο τὸς παρὰ τῶν κακῶν ταύτης εὐφημίας· ἴστω γὰρ ἐγὼγε νομίζω μαρτυρίαν ἀρετῆς εἶναι τὸ, πὲρ κακῶς ἀκούειν παρὰ τῶν ἀσυνείνων, τὸ, τε εὐπα-

ἢ τῶν φιλῶν. τίς δ' αὖ καὶ
 αἰμίλους ὑμᾶς παρὰ τῷτο νομί-
 ζοι; ποῖος ἀρχὸν ἔδωκε; ποῖος
 ὑπαρχος; τίς λοχαγὸς; τίς
 στρατηγός; ποῖος βασιλεὺς; ποῖα
 βουλὴ; τίτες γενεοί; τίτες
 κρατιῦται; ὦν γὰρ τῷ τρόπῳ
 κατεργάσεται, πῶς αὖ τὰ ῥή-
 ματα τῶν, ἐν καὶ εὐφημότε-
 ρά πως εἴη, χρηστὸν αὖ ἔχον τι
 νομίζοι; ἢ Δία· τὸ γὰρ φι-
 λῆσαι παρὰ πόλεως, καλόν·
 τοῦτ' ὅ αὖ εἰν τῇ φιλεῖσθαι τὸ
 σπῆτον· πόλιν γὰρ ἡγῆ του-
 τιστὶ τοὺς ἀτόλidas; πόλιν τῆς
 ἀγάμους; οἷς καλὴ μὴ εἰς βίον
 εὐεχία παρόσται, τὰ κακὰ δὲ
 εἶναι, καὶ τὰ κακὰ ὄρεν; ὁ βα-
 λευταῖς ἀρίττων, ὃ πατὶ τῆς
 τήτων, ὁ ποῖς ἐπὶ τῶν ἀρχῶν
 ἐξηγεσμένοις, ὁ τοῖς παιδευ-
 σιν, ὁ ποῖς ταῖς νομίμοις, ὁ
 ποῖς ποιεῖται ἀπὸ τῶν γλῶσ-
 σιν, ὁ ποῖς παρέχεται αὐτοῖς ποῖς δι-
 καζομένοις συμμάχων, ὁ ποῖς
 ἀπὸ τῶν χρηστῶν ποικίμοις τὸν
 βίον, ὁ ποῖς ἐπ' ἐμπορίᾳ πλέν-
 σιν, ὁ τίτης ἔλκων, ὅς ποιεῖ,
 καὶ φιλεῖ αὐτὸν ἀπατίθων, ἡ
 ποῖς ὑπὸ πόλεως ὡς ἀληθῶς
 φιλεῖται· ὁ δ' ὑπὸ τῶν τῶν
 καταπτύσων φιλέμερος, ὁ δὲ
 γὰρ, οὐχ ὑπὸ πόλεως φιλεῖ-
 ται· ποῖς; ἀλλ' ὑπὸ νοστήμα-
 τος πόλεως, οὗ κέρδος αὖ ἐν
 ἀπληδίχθαι τῶν πόλιν. τί
 δ' αὖ εἴεν οἱ παρὰ τῶν ζευγῶν
 ὑμῖν οὗτοι τὰ ἀτυχεῖα λέγον-
 τες, παρὰ τὰς τιμὰς μυριά-
 δας; ἀλλ' ἡ πόλιν ἔχουσι, καὶ

solo extorres? cives, qui sine domo
 sunt? cives, qui sine uxore liberisque?
 quibus nulla honesta vitæ ratio; quip-
 pe improbi sunt, & inter scelera pessimam
 vitam ducunt. Qui Senatoribus
 eorumque liberis charus est & acce-
 ptus, qui charus est magistratibus, qui
 charus magistris, qui discipulis, qui
 agricolis; quem diligunt, qui litiga-
 toribus opem operamque præbent;
 quem colunt, qui victum sibi mani-
 bus comparant, quem ii, qui quæstus
 causa navigationem suscipiunt; qui
 suis honestis factis hos ad se trahit,
 eorumque sibi comparat benevolen-
 tiam, hic ab urbe vere diligitur. Qui
 vero diligitur ab hoc flagitiosissimo-
 rum hominum genere (concedamus
 enim hunc ab iis diligi) profecto non
 diligitur ab civitate (qui enim fiat?)
 sed a civitatis peste, qua civitatem
 ipsam purgari pro maximo lucro ha-
 beri deberet. Quid, amabo vos, essent
 hi, qui vestras ante rhedas carmina
 recinunt, comparati cum tot homi-
 num millibus, qui civitatem incolunt,
 atque scelera istorum facinora aver-
 santur? Quod si vobis aliqui fausta
 precarentur, alii contra longe plures
 atque præstantiores maledicerent, in-
 felices haberemini: quomodo non
 sunt infelices habendi, quibus insunt
 hæc utraque? Ad hæc fuerunt apud
 nos multi Præsides mali, pauci vero
 boni; quorum primos hi faustis ac-
 clamacionibus exceperunt, secundos
 præteriere silentio. Tamen nec his
 adimere meliorem gloriam potue-
 runt, nec illis deteriolem adimementes,

afferre meliorem. Quid ergo lucri istorum plausibus inest? Quidam enim vero laudibus efferre solent bonos, simul atque flagitiosissimos. Quæ profecto res injuriam facit viris præstantioribus; siquidem æqualia nanciscuntur, qui inter se minime sunt æquales. Illud præterea velim tecum reputes, Timocrates. Non multis ab hinc annis Roma profecti sunt in urbem hanc nostram cum auctoritate & imperio duo viri boni & honesti, omni virtutum genere præditi, & in disciplinis versati: quorum gloriæ, quam apud alias gentes acquisierunt, id unum officit, quod magni faciant istorum voces, maximumque bonum ducunt. Et ubi de his sermo incidit, qui ipsi infensi sunt, hæc obliuiscens, nonnihil ipsorum famæ officere videntur. Et si quispiam eos inducere potuisset, ne magni facerent istorum voces clamoreque; profecto laudabiles tota vita fuissent. Ceterum adeo hac in re desipitis, atque talem in ipsorum silentio præ vobis dolorem fertis; ut & per præconem ab iis acclamationes postulare vos minime pudeat. Nam ad ipsos talia fieri: vos ego non admodum agnoscō: quid indignati considetis? cur siluistis? facite demum, ut vosmetipsos rursum nobis ostendatis. Hæc, & his similia manifesta sunt voluntatis eorum argumenta, qui acclamationes ab hisce postulant atque flagitant. Ad hæc ii lascivire, quasi Præsidem luctando prostraverint: insolentes facti imperare: cogere Præsidem ipsum ab

τὰ τέτων δοξαρίζεσθαι. εἰ δ' οὐ μὴ παρ' ὑμῶν εὐχομένο, καταφάντο δὲ ὑμῶν οἱ ἀμείνους π, καὶ πλείους, πῶς οὐ κακοδόμοι, οἷς ταῦτά ἐστι ἀμρόπρα; ἐπὶ τοῖνυ πολλῶν μὴ ἀρχόντων παρ' ἡμῖν γενομένων κακῶν, ὀλίγων δέ τινων ἀγαθῶν, ἐπὶ τῶν μὲν οὗτοι φαίνονται στεσιγνήκοις, περὶ δὲ τῶν τὰ εὐφρονα ταῦτα ἐρηκόσι· καὶ οὐτε ἐκείνους ἀδελόφους τῶν ἀμείνων δόξαν, οὔτε τήτους ἀπαλαλάξαντες τῆς χείρας, περιέθηκαν τὴν βελτίω. τί τοῖνυ τῶν εὐρημῶν τὸ κέρδος; ἤδη δέ τινας χρηστοὺς μετὰ τῶν ποιησιπῶν ἐτήρεσαν· ὥς θ' ὕβρις εἶναι βελτίω τὸ παράγωμα, εἰ τῶν ἴσων εὐτυχῶν οὐκ ἴσοι. σκόπετε δὲ κακῶς, Τιμόκρατες, ἥσαν οἱ ῥώμης οὐ πάλα ποτὶ τῆς ἡμετέρας ἀρχόντες ἀνδρὲς δύο, καλῶς, κάγαθῶ, δικαίῳ, κοίμῳ, φρονίμῳ, περὶ παλῆαν οὐκ ἐτρίποτε· οὗτοι πρὸς τῶν ἀλλῶν αὐτοῖς γενομένῳ δόξαν ἐβλάψαν, τῇ τῶς τέτων βοᾷς μέγα νομίσαι, καὶ καλὸν, καὶ ἴον, ὅποτε τις περὶ αὐτῶν γένοιτο λόγος, οἱ δυσχερῶς ἔχοντες πρὸς ἐκείνους, ταῦτ' ἐπεισάγοντες, δοκεῖ τι λέγειν· εἰ δ' ἐκείνους τις ἐπετείχετο μὴ μέγα νομίσαι τῶς βοᾷς, ἥσαν ἀνδιὰ πάντων ἀμειπτοί. οὗτοι δ' αὖ κακῶς φρονεῖτε περὶ τῆς τῆς παράγωμα, καὶ δικαίως τὴν λύπῳ, τὴν ἐπὶ τῇ σιωπῇ, ὥς τ' οὐδὲ διὰ τῆς κήρυκος οὐκ ἐ-

τε πῶς βοῶν αὐτῶν· τὸ γὰρ,
 οὐ λίαν ὑμᾶς γυνώσκω, ὡς
 αὐτῆς λέγειν, καὶ τὸ τί με-
 νόμῳ καὶ θεῷ; καὶ πάλιν, τὸ
 χάριν σπέρματι; καὶ τὸ ὑμᾶς
 αὐτοὺς μοι δίδωκε· καὶ τὸ
 τοιούτων ἀποστατήτων αἰ εἰς
 σαφὲς τὰ παρὰ τούτων· οἱ δ' ἐ-
 πὶ ταῖς ἀνατηδωτοῖς, κατὰ
 βεβληκότες ὥστε ἐν πάλλῃ τῶν
 ἀρχόντων, παροῦσιν, οἷς κελεύει-
 σιν, ἀνίσταται τὸ αὐτὸν ἀπὸ τῆς
 θρόνου, καὶ ἀποστρέφεται ἀναγ-
 κίζοντες τὴν πόλιν, αὐτοὺς κα-
 λῶντες πόλιν· ὑμῶν δὲ οἱ μὲν
 θάπρον ποιεῖ τὸ ἀσπρόν, οἱ
 δὲ καὶ ἀσπρόν· καὶ τὰ οὗ-
 τως τὸ διῶν εἰσπλάσσει, οὐκ οἶ-
 δα· ἐπεὶ ἐν γὰρ τῇ ἀσπρόν
 χροῖς οὐδὲν τιθεῖται ἢ ἐλίσγε-
 το, οὐκ ἐπαίτετο, οὐδ' ἐπα-
 ρῶν ἡμῶν τὸν τιμῶν μὲν εἰς
 ἀρχόντων, τιμῶν δὲ χροῖ-
 ρας, οὐδ' ἀπὸ τῶν θεῶν ἐ-
 καστον πεποισμένοι, ὡς ὑφ' ἐμῶν
 τὴν ἀρχόντων λαβοί. ὁ ταῦ-
 τα πολλὰ παρὰ τοῦ νόμου ἐρ-
 γὰ τὸ θίατροι ἀτεργάζεται,
 καὶ τινες ἀπαθείτες ὡσεὶ
 ἐκείθου ἀπ' ὀλίγων ἡμερῶν,
 ὡς ὀλίγων ῥηθέντων· ὁ γὰρ δὴ
 τῆς βοῆς ἐρως πάντα ἀπρετεῖν
 ἀναγκάζει τὰ πάντα, καὶ τρέ-
 χειν εἰς τὴν Δίον, καὶ ποι-
 εῖν τὴν μυσία κακὰ τῇ πόλει
 φέροντας ἐκείνῃ· ἐπεὶ καὶ οἱ
 μετὰ σωροσύνης ἀναβάντες ἐκεί-
 σε, καὶ τὴν ἀποβαλόντες κατέ-
 βηται· εἰς αἱ μοι δοκεῖ βασι-
 λεὺς τις ἀγαθὸς ἀποβλέψας

throno surgere, & adorare civitatem,
 seipsos hoc nomine appellando. Qui-
 dam ex vobis horum primum facere:
 pars utrumque. Quod qua ratione
 fuerit invecum, ignoro. Quandoqui-
 dem priscis temporibus nihil hujus-
 modi neque dici, neque fieri consue-
 verat; neque tales Præsidum motus
 conspiciere licebat, neque tales manus,
 neque singulos abire spectatores cum
 hac persuasione, fore, ut Præsidem si-
 bi quisque in posterum addictum ha-
 berent obsequentemque. Hic multa
 theatrum patrat facinora contra le-
 ges; & nonnulli illinc rapti, propter
 pauca verba atque dicta coniecti fue-
 runt in vincula. Hæc eadem clamoris
 aviditas homines cum ad alia cogit,
 tum ad Dophnem concurrere, & il-
 lud agere festum, unde infinita in ur-
 bem hanc nostram mala redundant.
 Quandoquidem plerique adolescen-
 tes, qui illuc accessere cum modestia
 atque verecundia, illinc postea disces-
 serunt, ea penitus amissa atque pro-
 culcata. Hæc sedulo considerasse mi-
 hi videtur bonus quidam Imperator,
 & extinguere studuisse pestem hanc,
 quæ rursus in urbe grassatur. Ii quip-
 pe imperare: vos eis obsequi soletis,
 rem plane beatam ipsorum clamorem
 existimantes. Eo qui conscendunt, ibi
 commorari quinque, vel plures dies
 conspiciuntur, multa cum inverecun-
 dia, quæ partim ipsos, partim vos
 etiam tangit. Quid? si quispiam vos a
 multiplici illo temulentie genere pro-
 ficiscentes interrogaret, cur tantum
 vobis temporis ibi fuerit impensum,

& qua in re civitatem juvisse putetis, quid, amabo vos, respondebitis? an & summæ turpitudini suum esse locum oportere? Profecto vos talia celebrare minime cogere mini, Timocrates; nisi eam ipsi vobis necessitatem imposuissetis, ut nihil unquam contradicere possitis. Quemadmodum ergo cicures leones, posita sua naturali libertate, minis ipsos tractantium perterriti, metu contrahuntur; ita & vos, obliti vestræ dignitatis, quadringentorum hominum silentium reformidantes, omnia ex illorum nutu facere consuevistis. Qui profecto fortiores sunt iis, qui in catalogo censentur, qui modicas edunt voces; fortiores item clamore ipso: atque hi pluris a vobis fiunt, quam ii, qui suas opes fortunæque Reipublicæ gerendæ sacrarunt. Cum hi vobiscum sunt, ceteri flocci fiunt. Deinde cum petitis honores, intelligitis a bonis vos omnibus negligi, condemnatisque rum maxime vestrum in indignos collatum studium. Nosti Philargyrum Præfectum, qui sævam illam tempestatem & strenue sustinuit, & effugit? Hic jampridem in theatrum prodiit: quumque multo cum silenrio cuncta ibi fieri perspexisset, lætus abiit, prudentibus viris ob id maxime commendatus. Audiens enim hoc fieri ex veteri instituto, consuit id imitatione dignum. Quod tum maxime licuit, cum Præfectus imperabar, & ceteri ipsius dictis audientes erant, atque tum, cum abactis malis, bona cuncta florebant. Quam ob rem huic homini

σβέσαι τὸ ἄρῳγμα· τὸ δὲ αὐτοῖς ἀνέπε, καὶ γίγεται, τὸν μὴ ἐπιτελέειν, ὅμως δὲ ὑποπυρρύντων, εὐδαίμων τὸτο ἡγμένων· καὶ μετὰ ἀναιδίας περὶ, ἢ καὶ πλήρης ἡμέρας ὄρατοι δίσχον τὸ ἀναβῆναι, ἥς τὸ μὴ εἰς αὐτὸς, τὸ δὲ τι καὶ εἰς ὑμᾶς ἔρχεται. καίτοι εἰ τις ὑμᾶς καταβαίνοντος ἀπὸ τῆς πολυεδῆς μέθης ἐκείνης παρὶ τί χροῖον ὑμῖν ἀπῆλωτο τοσῶτος εἶροτο, τίτι βελτίω τὰ τῆς πόλεως πεπονηκότες ἀνασφύετε, τί παρὸς Θεῶν ἐρεῖπ; ἢ ὅτι καὶ τῇ λῆας ἀχυμονεῖν εἶναι τίποι ἐχρῶν; οὐκ ἀντοιῶται ἐορτάζειν ἡναγκαζέοδε, Τιμόκρατες, εἰ μὴ πῶς τῷ παρὸς μηδὲν ἐχρῖν ἀντιλέγειν ἀνάγκη ἡμῖν αὐτοῖς ἐπέθῃκα. τὴν δὲ καθάπερ οἱ τιθατοὶ λείοντες ἐκπεσόντες τὴν ἐλευθερίαν παρὸς τὰς ἀπειλὰς τῶν ἐφεσηκότων πῶσεται, ὅπως ὑμεῖς ἐκπεσόντες τὴν ὑμετέρας τάξεως ἀγέοδε, δεδιότες τῶν σιγῶν τῶν τετρακοσίων. οἱ δ' ἰσχυρότεροι μὴ γένοιαι τῶν ἐκ τῷ καταλόγῳ, παρ' ὧν ἐνομοι φωνᾷ, ἰσχυρότεροι δὲ τὴν βοῆς αὐτοῖς· πλείοσι δὲ τιμῶνται παρ' ὑμῶν, ἢ οἱ τὰς ὑπὲρ καταλειπτηρήσαντες· καὶ μετ' ὑμῶν ἢ τὸτο τὸ μέρος, οὐδὲν ὑμῖν τὰ ἄλλα. εἶτα ---- ἀποδάοδε ἀμελήμῃοι μὴ ὑπὸ τῶν χρητῶν ἐκ καιρῷ τιμῶν δεομένη, κατεργασκότες δὲ τὴν εἰς τῆς οὐβερὸς ἀξίως θεατικίας. οὐδὲ φιλαργύροι ἐκείνοι τὸν ἀξίαντα, ὅς

τὸν χειμῶνα τὸν πολλὸν ἐκείνου
 καὶ πνεύμα, καὶ δειρῶς ; ὅ-
 πως ἐλθὼν ποτε εἰς τὸ θέατρον,
 εἰ πολλὴ σιγὴ τὰ δεικνύμενα
 εἶναι, αὐτῷ τὴ συνηθεῖς ἀτλή-
 θαι, καὶ παρὰ τῶν εὐφροιάων
 ἐπαυσιμῶς ἀκούων γὰρ εἶναι τῷ
 το καλαίον, ἐμμητατο, ἥνικα
 ἔρχετο μὴ ὁ ἀρχὼν, ἔρχετο δὲ ὁ
 (α) ἐρχόμενος, ἥνικα τὰ καλὰ τε
 ἦνθαι, τὰ ποιητὰ δὲ ἡλαυνετο.
 τοιγαρὶν εἶναι αὐτῷ κλέος ἀρισ-
 τος ἀρχεῖν εἶναι τῷ καὶ ὅτι ἄρ-
 χων πορτοῖ, τέττοις τῶν ἀ-
 πλώτων αἶμα ὡδὴ ὡς αὐτῷ τι
 λεγέσθαι ἥς πρὸ ἀρχῶν εἰπόντες,
 ἐπεσοῦνθαι, ὅθεν εἰπόντες αὐ-
 τοῦ δεῖσθαι τοιοῦτου φληνάρου· ταῦτα ἀξίῳ
 ζῆλῳ τῶν τοῖς ἐπε-
 σοῖς, καὶ μέλιστα μὴ, εἰ οὖν τι, καθῆραι τῶν πόλιν τῶ μίσους· εἰ
 δὲ μὴ, γυνώσκαι γε ἢ παράτης δυνάμεως· τῷ δ' αὖ ποιήσας, εἰ
 δείξαις, ὡς ἀνέχῃ τὰς παρὰ τῶν εὐφημίας.

præclaræ laudi est imperare, qui cum
 primum magistratum obiit, obviam
 ei processere nonnulli carmine quo-
 dam, in ipsius laudem composito.
 Cujus quum prima verba protulif-
 sent, confestim ora sua claudere co-
 æti sunt, quod ejusmodi nugis haud-
 quaquam is egere se dixit. Quod
 omnibus sequendum puto; & si fieri
 posset, hac peste purgari vellem ur-
 bem hanc nostram; sin minus, libe-
 rari saltem ab istorum præsentī do-
 minatione. Quod præstare facile po-
 teris; si planum feceris istorum vo-
 ces atque acclamationes dedeco-
 ri esse.

(α) legendum puto: ἀρχόμενος, subditus.



E J U S D E M T O T A T T O T

ORATIO IX.

Λόγος θ'.

De Plethro.

Περὶ τοῦ Πλέθρου.

ARGUMENTUM

ΤΗΘ'ΘΕΣΙΣ

Antonii Bongiovanni.

Ἀντωνίου Βονιγιάννου.

Praesentis orationis argumentum ita se habet. Proclus quidam auxerat ibeatrum Olympicum, quod ut urbi maximum malum reprobendit Libanius. Ostendit enim per hoc augeri quidem ibeatrum, Olympia vero fieri deteriora. Ubi enim amplior fit locus, ibi major fit oportet populi turba atque tumultus. Id autem erat contra leges, quibus cautum, ne quis cujusvis ordinis clamorem ullum ederet. Quare si quod certamen admirationis dignum videbatur; licebat id mirari quidem, sed cum silentio: secus violabantur leges. Cur, inquit aliquis, Oratio inscribitur de Plethro? quia videlicet hæc est ibeatrici pars, quam Proclus amplificavit. Eras autem hoc Plethrum in medio ibeatro situm, ut ex ipsamet oratione liquet. Praclare ergo differtis Orator de ibeatro, deque Olympiis, atque de rebus iis, quæ his fieri consueverant.

Η' τὸ παρόντος λόγῳ ὑπόδει-
σιν ὡς ἔχει. Προκλος μὲν
τις ἐποίησε προδικῶν τιτὰ τῶ ᾧ
Ολυμπίαν διατρεῖ· τὸ δὲ λί-
γει Λιβάνιος, ὡς τῇ πόλει μίγα
κακόν. δλοῖ μὲν ἔν τῷ δὲ τῷ
προδικῶν μείζον μὲν ποιεῖν τὸ
διατρεῖ, χεῖρων δὲ τῇ Ολύμπια.
πλείων μὲν γὰρ διὰ τάντων γί-
νεται πόπος, πλείων δ' ὄχλος,
πλείων δὲ διατρεῖ καὶ θόρυβος.
τῷ δὲ κατὰ νόμον, καλίστοτος
ἀπείναι κραυγῶν τὰ π χεῖρωνος,
τὸ π βελτίοτος· ὡς π εἰ τι θέα-
μα θαυμαστόν ἴδοξεν ἄν, ἐξείναι
εἰπεῖν μὲν τι πρὸς τὸν πλοσίον,
τῷ δὲ πρέμα· τὸ δὲ ὑπὲρ τῷ
πο, παράτομον· ἀλλὰ διατί, φη-
σιν, ἐπιγίγρεται περὶ πλῆθους;
ὅτι τὴν Προκλος πρὸς προδικῶν
ἐποίησεν. καὶ δὲ τὸ πλῆθος μείζον
τι διατρεῖ, ἐν μέσῳ κείμενον, ὡς
ἐξ αὐτῶ τῷ λόγῳ ἴδιον. καλῶς
ἔν ἑαυτῷ διαλέγεται Λιβάνιος
περὶ θεάτρου π, ὃ ᾧ Ολύμπιον,
καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς γινομένην.

ORATIO.

Α Ο Γ Ο Σ .

Quoniam multos esse video, qui Proclo gratias habent, quod novo quodam additamento theatrum auxerit (cui quatuor sunt latera, & Plethrum in medio est, in quod

Ε'πεὶ πολλὰς ὁρῶ χάριν
εἰδότες Πρόκλῳ τῆς αφο-
ρήκης, ἣ μείζον ποιεῖ τὸ θέα-
τρον, ᾧ πλευρὰ μὲν πέντε
εἰσιν, τὸ δὲ ἐν μέσῳ πλῆθος

δέχεται τὸ μετὰ μεσημβρίαν ἔργον τῶν ἡρώτων ἀθλητῶν ἐπὶ τα Ολύμπια· βέλομαι δὲ εἶναι τὸν μὴ ἀμαρτάνοντα τῇ ποροδῇ· καὶ, τὰς δ', ἃ χρῆναι αἰτιῶσαι, ταῦτα ἐκείνῃ ποροδομένους· ἐγκάλει δ' αὖ τις οὐ Πρόκλον μᾶλλον εἰκότως, ἢ τοῖς πολιπομένοις· οἷς ἐγὼ μὴ ἀντεπικῆν ἐπὶ τῷ συμπερίοντι, καὶ βουλευόμενον ἐπιχεῖν· οἷος γὰρ ὁ ἀνὴρ ἵεσθαι πῶς παρ' ἐκείνῳ πολλὰ χρεῖ, εἰ δὲ κολακεύσαι τῷ θαυμάσας τὸ γνησιόμηνος εἴλοντο μᾶλλον, ἢ διαλεχθῆναι τὰ σφύροντα· εἰ μὴ οὖν ᾧ μοι φίλια πρὸς τὸν ἀρχόντα, καὶ οὐκίδια, καὶ λόγιοι, καὶ θάτις ἐπὶ τῶν σφύρων τῶν ἀρχόντων ταῦτ' ἐν ἐγκύβητι, ἐπερωμένῳ αὖ ταῦτα πᾶσι διακαλύπτει, καὶ τὸν ἀνδρῶν, ὅτε ἐκ ὁρθῶς εἰδῶκε μοι σφύροντα· ἐπεὶ δὲ ἤκε μὴ ἐν Φοινίκῃ πεποιημένους μὴ πάντας τοὺς παρ' ἐμῇ ποροδῇ, ὡς ὑπερβολῇ φίλων φιλανθρωπίας πολλὰ διαφθεῖροντος· ἐγὼ δὲ ταῦτα αἰσθόμενος, ἐπὶ μὴ ποροδοῦναι χρῶμαι ταῖς ἐποδοῖς, αἱ τῷ μὴ πρὸς γίγνεται πειράς· ταῦτα δὲ ποίησας, ἀφ' ὧν κατέζομαι, δεκνὺς ὡς ἢ τῷ πολλῷ σφύροντι ἐπιθυμῶ· καὶ γὰρ τὰ τ' ἀχλὺς, καὶ τὸν εἰσόντα ἐκ ἐμὴ μένεται· λοιπὸν ᾧ τὸν μὴ εἶναι τοιοῦτον τὸ δοκῶν, δεδῶκε δὲ τὸς βελομένους ἐκείνῳ, ὅτι χεῖρων γίνομαι αὖ ἡμῖν τῇ περὶ ταῦτα σφύροντι τὰ Ολύμπια·

post meridiem ad Olympia edenda conveniunt athletæ:) conabor ostendere cum ipsum per additamentum hoc errasse, tum hosce perperam id laudibus efferre, quod probis insectari maxime deberent. Quod non magis Proclo vitio vertendum videtur, quam civibus ipsis; qui publicæ utilitatis gratia ei adversari atque resistere facile poterant. Eorum quippe consiliis obsequi Proclus consueverat. At si susceptum ab eo consilium maxime probando, assentari ei maluerunt, quam dicere, quæ decebant. Porro si mihi intercederet cum homine illo familiaris ulla consuetudo, vel amicitia, qualis mihi intercessit cum ipsius decessoribus, qui magistratum hunc gesserunt; impedire studuissem cum factum hoc, tum alia multa, quæ male se habere mihi videbantur. At quoniam is e Phœnicia ad nos accessit eo animo, ut nullam mihi verbisque meis fidem habendam persuasum haberet, quasi negotia multa præ nimio gerendi studio male gesserim: quum id ego perspectum habeam, adsum congressui, qui quater in mense fieri consuevit, duntaxat salutandi gratia, quo facto, si lens confideo, ut is intelligat me non esse multarum rerum agendarum cupidum. Id enim a nescio quo audierat, neque reprehendit eum, a quo audierat. Reliquum ergo erat sinere eum facere, quod constituerat, atque simul hoc scire cupientibus ostendere, Olympia per ejusmodi studium ad statum nobis redigi deteriore. Nam

quod attinet ad ea, quæ his in ludis agebantur, hæc omnia audire licebat a tibicine atque præcone. Quod autem spectat ad rem præsentem, de qua sermo nobis est, Plethrum excipiebat athletas hora octava & nona, & spectatores ipsos jejunos, quo facilius æstus incommodum prohiberetur. Hi vero erant lictores, & ii, quibus iudicium commissum, & alii, qui publicis muneribus functi fuerant, quibus melius accessisset & Syndicus aliquis & magister. Solo adhærebant lapideæ sedes duæ, quarum secunda magnitudine proxime ad primam accedebat. Majori numero opus non erat, quum haud multi forent, qui locum hunc ingrederentur. Nam eo accedere non poterant neque famuli, neque oberrant turba, nec ii, qui manuum labore victitare solent, neque qui nullis negotiis intenti defidem vitam degunt, neque demum ii, qui colendis capitis capillis studium impendunt; qui profecto omnes ab custodiis procul arcebantur, qui medius fidius, quod norant illic adesse, qui toto conatu prohiberent ingressum, eo ne accedere quidem audebant. Porro quæ in hoc Plethro agebantur, mysteriorum speciem præseferebant. Tanta nimirum erat reverentia, qua se invicem, simul & athletas prosequabantur qui aderant, tanta quies, tantum silentium. Nam si quod certamen admiratione dignum erat, id spectatores mirabantur silentio; clamoribus enim temperare quisque cogebatur. Quippe sce-

τῶν γὰρ οἱ αὐτοῖς δρωμένων ὁ μὴ σαλπικτής, καὶ ὁ κήρυξ ἀτάκτως ἢ ἀκούσαι· τοῦτ' δὲ, ὡς ἐρ' ὑπὲρ ὁ πῦρ λόγος, ἐδέχεται μὴ τὰς ἀθλητὰς ὡς οὐ γόλῳ π, καὶ τῷ ἐπὶ ταύτῃ· ἐδέχετο δὲ τοὺς θεατὰς ἀτάκτους, ὁ καὶ τῷ ἀπὸ τῆ καύματος διεκάλυε βλάβῳ· ἦσαν δὲ οὗτοι μασιγοφόροι π, καὶ ἐφ' οἷς ἡ κρίσις, καὶ τῶν λειψοτεργηκότων· οἱ ἦσαν ἡλθεῖν αἰ τις καὶ σὺνδικος, & διδάσκαλος, ἰδὲ πὶ λίθου δύο τῷ ἐδάφους ὁποῖοι τῆς φωνῆς πλησίον· ἡδὲν γὰρ ἔδει πλησίον, ἢ πολλὰ γὰρ εἰσιόντος· ὅπ γὰρ οἰκίτης, ὅπ ἐτι φοιτῶν γένος, ὅθ' οἷς ἀπὸ χειρῶν ὁ βίος, ὅθ' οἷς ἔργοι τὸ μὴδὲν ἐργάζεσθαι, τυχὼν τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς οἷς σφόδρα ἐμῆλθεν, εἰργοντ' αἰ ἰχυραῖς ταῖς ἀπὸ τῆς θυρας φυλακαῖς, ἡ μὰ Δία γὰρ ἡδὲ ἀποστῆσαι, εἰδότις ὡς ἐστὶ τὸ κωλύσαι· μυσηρίων τὶ τιμῶν ἔχει τὰ οἱ τάτω τῷ πλεθρῳ. τοσαύτη μὴ αἰδώς ἢ, ἢ ἀλλήλους π, καὶ ἀθλητὰς οἱ παρόντες ἦσαν, τοσαύτη δὲ σιωπὴ· καὶ γὰρ ἡ τι πάλαισμα θάνατος ἢ ἀξίον, σιγῇ τῷτο ἰθαυμάζετο· τῆς βοῆς δὲ ἔδει τῆς θεομήτους κρατεῖν, τῆ σκήπτρου παρέχοντος πὶν φόβον· ἰχυρότερον δὲ, καὶ κριτῶν τῷτο βελτίως ἐρίγμετο τῶν οὐ πολλῶν· οὐ πολὺ δὲ ἦσαν τῷ μὴ πολὺ τὸ δεχόμενοι ἔπαι· πολλῶν δὲ ἡδὲν ἐ-

δύο τὰ τῶν Ὀλυμπίων τὸ μέ-
 ρος, ὃ κόσμος ὡς αὐτὸ τῆτο,
 τὸ μὴ πολλῶν εἶναι· τοιῦτοι δὲ
 ἄρα τι καὶ τὸ τῶν πλετῶν, αἷς
 ἂν συναχθεομένης, ἐλάττοιν
 ἀντὶ πλείονος ἐαυτὰς παρεχού-
 σαις. ὡς τοῖσι ἐνταῦθα μέ-
 ζον ἐδύνατο τῷ νόμῳ. τῷ νόμῳ
 δὲ ὡς ἀπεινὰ κρυγνῶ καὶ τῷ
 χείρωτος, καὶ τῷ βελτίωτος· ὅ-
 περ καὶ μὴ γὰρ ἐκάπρον εἶδέναι·
 ἄλλος δὲ τῶν πέδας εἰπεῖν τι ἐ-
 ξῶν ἀπὸ τῆς, ἀπὸ π. αἰ-
 ρου, καὶ ταῦτα πρέμα· τὸ δ' ὅ-
 περ τῆτο, παράνομον· τίδων τὸν
 κόσμον τοῖς ἀπὸ τῆτο, ὃ πλεί-
 οντος σωφροσύνη μετῆχε, συνέ-
 χεε; ἀγωνιστέα μὴ Ἀργύ-
 ριος μετα τῶν ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς
 θεοῖσι τῶν ἀρετῶν, ἀλλὰ τῇ
 μὴ ἀλλὰ πολλὰς τινος ἄλλος,
 ταῦτα δὲ βλαβεράν δὲ τοῖς
 Ὀλυμπίοις τῶν χάριν· τοῖς γὰρ
 διπλοῦσι τὰς ἐδρας τὰς λιθί-
 νας τῷ προσθῆναι τοῦτον, ὁ-
 πότοι ὡς ἀπὸ τῆτο· τοῖς δὲ καὶ
 διπλοῦσι τὰς ἐπὶ τῶν θεῶν ἰόν-
 τας, καὶ ἔσαν μὲν, οἱ περίον-
 τες, ὡς ἐπ' ἔργῳ γεννάτω τὸν Ἀρ-
 γύριον ἐπὶ τοῖς γε νικῆσαι τοὺς
 ἀπὸ αὐτῶν λέγοντες ἀπαστας τῷ
 πεπονημένῳ· τοῦτο δὲ ἄρα ἐμελ-
 λέτι κινήσει τῶν ἐσταῦθα νομί-
 μων· καὶ συνέει τοῖς πλείοσι
 θεαταῖς πολλὰ τῶν ἐμπροσθεν
 οὐκ ὄντων· ὁ δὲ μετ' ὀργῆς ἐ-
 πὶ τῷ θορυβῶντι τὸ μὲν ἐ-
 παυεῖν ἂν, τὸ δ' ἂν εἶχε· ὡς δ' ἂν
 βελτίων τῶν τῶν καθεστηκός
 μάλιστα, ἢ χρῆται φαρμάκου ποι-

ptum timorem omnibus incuriebat.
 Idque potissimum, ubi non aderant
 multi; multi autem esse non poterant,
 ubi multæ non erant sedes. Neque
 multis egebat sedibus ea theatri pars,
 cui hoc ipsum decori erat, quod mul-
 tos excipere non posset. Ita se habent
 & ceremoniæ, quarum numerus si mi-
 nueretur, haud ægre ferres. Hic ergo
 nihil erat lege validius, nihilque præ-
 stantius. Lege vero cautum, ne qui vel
 optimates, vel plebeji clamorem ul-
 lum edere. Quam legem nemo igno-
 rabat. Vicinus profecto cum vicino
 hac vel illa de re loqui poterat; sed
 sub missa voce. Aliter egisset contra
 legem. Quid ergo decorum sustulit
 ejus rei, quæ moderatione maxime
 præstabat? Argyrius scilicet, qui lu-
 dis præfectus est post patrum meum
 seniore, vir in ceteris omnibus ma-
 xime laudabilis, sed in hoc uno vitu-
 perandus, quod Olympiis beneficii
 loco damnum ingens attulerit. Dupli-
 cavit enim lapideas sedes, prioribus
 totidem alias addendo; proptereaque
 duplicavit etiam illorum numerum,
 qui ad spectacula proficiscuntur. Fue-
 re nonnulli, qui circumeuntes laudi-
 bus Argyrium efferebant, quasi præ-
 clarum quid is egisset, adulantesque
 dictitabant, ipsum eo facto superasse
 suos præcessores omnes. quo sane ju-
 ra nostra pervertebantur. Et sane con-
 tingerunt ea tempestate (ut plerique
 spectatores norunt) multa, quæ nun-
 quam antea contigerant. Is ira succen-
 sus tumultuantes increpabat, & alios
 quidem cohibebat; alios autem cohi-

bere non poterat. Satius autem fuisset id incolume servare, quod in more erat, quam id agere, quod remedio egeret. Aliquam tamen hinc ille voluptatem capiebat, quod majora semper spectaret. Neque deerant, qui ejus facta ad cœlum tollerent. Qui profecto intelligere non poterant quod corrumpebatur, sed magni faciebant, quod corrumpebat. Cujus rei debitorem Argyrio fore Jovem asseverabant. Ad hæc putabam Phasganium patrum meum juniorem, virum prudentia præstantissimum, minime commoveri; sed ita se gerere, ut hunc pro bono malum fecisse putaret, hos autem, tanquam sano hac in re judicio carentes, contemneret, atque ludibrio haberet. Nunc viri prudentis animus acribus stimulis agitari: Argyrium æmulatus sequi; certare cum illo certamen haud sane bonum: aliud additamentum facere, quod vetus & novum simul exæquat. Hinc major turba, proindeque major tumultus. Huic sedando proderat nonnihil aspectus ille verendus, qui timorem incutere solebat; sed admodum parum. Quocirca singulis olympiadibus magis magisque confusionem augeri cernere erat; quum certaminum finis ad solis occasum protraheretur, quandoquidem incipiendi tempus variari cœperat. Quum enim tardius inciperentur, necesse erat tardius etiam eis finem imponere, palam aperteque clamantibus nonnullis caloris æstus perferri non posse, quum primis temporibus enim maxime tolerabilem fuisse

ὦν. ὁμῶς δ' ὡς τις αὐτῷ καὶ ἐν τῷ τῷ ἰδῶν ὅτι τὸ πλεον βλῆται, καὶ τῷ ὑμνηστικῷ τὸ προσγενητόμενον ἕκ πτόν. οἱ τὴ μὲν ἀπολώλως ἰδεῖν εὐτε ἰδύμετο. ὁ δὲ ἀπολώλως, τῷ το μέγα ἦγον, ἐ χρητῶν αὐτῷ τῆς χρίτης ἱερακοῦ ἔσσα τὴν Δία. ἔξισον μὲν οὖν ἐγὼ γι Φασγάνιος τὸν θῆον μοι τὸν τῷ πρῶτον μὲν καὶ τῷ πῶτον πατρί, καὶ τῷ πῶτον φρονήσει δοκῶντα διαφέρειν. ἀλλὰ τὴ μὲν αὐτ' ἀγαθῷ κακῷ τι τετομημένη νομίζειν, τῷ δὲ καταγελαῖν, ὡς ἀπολελειμμένῳ τῆς ὀρθῆς ἀπὸ τῆς ἀσφαλας κρίσεως. τὸ δ' οὐ σπουδὴς ἐκείνης ἰδῶν καὶ τῷ ψυχῶν, ἐκλατύνεται, ἐμμήσεται, τῷ ἢ καλῶς ἔχειν ἔσθ. καὶ προσθήκη πάλιν ἑτέρα διακρίνει τοτοῦτον, ὅσοι ἀμφοτέρω, τῷ, πῶν ἀρχαῖοι, καὶ τὸ δεύτερον. καὶ πλείων μὲν ὁ ὄχλος, πλείων δὲ θάνατος. τὸ προσώπου δὲ ἐκείνο, τὸ καταπλήθει δεινόν, ὡρελῶ μῶ, μικρὰ δὲ τῶν, καὶ κατ' ἐκείνῳ Ὀλυμπιζῶντα ἔκαστοι μὲν ἰδεῖν αὐξανομένῳ, πλευνώμεν μῶ τῷ τῶν τε καὶ τῶν ἀθλητῶν εἰς ἡλίου δότι, διὰ τὸ καὶ τῶν τῆς ἀρχῆς τεταυρῶν τῶν ἔργων ἐκκενῶνται τῶν χρόνων. ἀνιστομένη γὰρ ἡ βραδύτης ἀρχομένοις βραδύτης τεταυρῶν, πολυμῶνται φαιρῶς ὁμολογῶν τῶν πολλῶν, μὴ ἀνδραγαθῶν τὸ κῶμα αἰετῶνται, τῶν προσώπων ἐπὶ τῷ πᾶσι δύνασθαι φιλοτι-

μουμένων . φωναὶ δὲ αἱ τῶν Ἀλ-
λων θεατῶν εἰσηλθοῖ ἐκείνῃ ,
πᾶσαι μεμιγμέναι ταῖς τῶν Ἑλ-
λήνων αἱ Ῥωμαίων , τῶν μὲν πα-
ρόντων ἐκπιπτάτω τῶν παλαιστώ ,
τῶν δὲ ὅ· ὥς π τοῖς τὰ ἀρόπι-
ρα εἶδοσι , ταῦτ' ἐλατὶ ἐπ' ἡ-
συχονία π αὐτῶν ἐτίθειτο τὸ πῆ-
σος πῆς ἐκείνης , ἐς ἣ τὸ μη-
δὲν ὀκνεῖ πολὺ . ὕβριτ' αὖτις δὲ ,
καὶ κακωτεροτάτων τῶν ἐς τὴν
πλέρω τῶν ἐπισημάτων π ,
καὶ σεμινοτάτων , ἴσον ἤδη τὰ
ἀλλὰ μεδίσατο , κλειεύοντα μὲν
πῶς τὰ ἀριστα ποιεῖ , τὰ δεικ-
να , τὴν π ἀγορεύετω , τοὺς
π ἱλαροδίκας , καὶ περὶ οὐκ
ἀνταμείβων δὲ ἐκείνων , καὶ δε-
κωσιχομένων ὡκατε , ἐκείνου δὲ
αὐτῶν ἐς τοῖς ἀπορώτοις ὑπὸ
τῇ δάσῃ τῶν ὄρων . καὶ ταῦτα
δὲ φημι τῶν γίνεσθαι ἐκείθεν
λαβεῖν , ἀπὸ πῆς ἐς τὴν πλέρ-
ω παροντίας· ἐλογίζοντο γὰρ
οἱ ταῦτα ἀξιοῦντες , οἱ οὐδὲν
δεντὸν ἐπὶ τοῖς τηλικούτοις ταῦ-
τα ἀμαρτάνεσθαι· πῆς δὲ ἐς ἐκεί-
νοις πλημμελέας αἰτίον τὸ πλῆ-
θος· τούτου δὲ αὐτῶν τὸ ἔχον ,
ὅς ποῦται καθεδῆναι . οὗτος ἦ
μὲν ὁ καλὸς Πρόκλος πομπότα-
τα τὰ ἐκεί ποιεῖ· καὶ ὁ χάρ-
μων , εἰ τοῦτο μείζον ἐξομῶ τὸ
θέατρον , ἐπὶ τὸ μείζω τῶν ἀ-
σέλγηται εἰσελθαι χάρει· χαί-
ρων δὲ τῶν , πολεμῶ τοῖς Ὀ-
λυμπίοις , καὶ δέκνουν , ὡς ἐκ
αἱ πληθύναι βύλαται τὰ γε ὡς
ἐλατὸς Ὀλύμπια . ἐγὼ δὲ ἡ-
ξίους Πρόκλον μαθεῖν π ἀπαν

omnes faterentur. Hinc aliae atque
aliae spectatorum voces, Græcorum
atque Romanorum, confusæ & sibi
invicem permixtæ: quorum alii cla-
mabant æstu perditum jacere lucta-
torem, alii hoc negabant. Ad hæc
misericordia movebantur quotquot
priora certamina viderant, qui suum
nomen atque famam in ea reponē-
bant solemnitate, ubi multa vige-
bat in rebus omnibus industria atque di-
ligentia. Quum igitur injuriis ve-
xarentur atque proculcarentur in
Plethro viri gravissimi præstantissi-
mique; facilius hinc versa sunt cete-
ra. Nonnulli quippe jubere, prædian
atque coenas pararent Præses & cer-
taminum judices: suadere: surgere
ab conviviiis, atque domum quisque
suam abire bene poti, vinum in fron-
te sub lauro præferentes. Hæc ori-
ginem trahere dico ab insolentia illa,
quæ in Plethro dominabatur. Nam
qui talia maxime probabant, iidem
in rebus tanti momenti delinquere
pro nihilo ducebant. Tanti vero faci-
noris, quod iis in ludis patrabatur,
causâ est ingens populi frequentia,
& hujus ipsius ex loci amplitudo, quæ
tantam multitudinem capere potest.
Ita bonus vir Proclus ad pessimum
statum redigit spectacula, quæ ibi fi-
ri consueverant. Et qui majore thea-
tri amplitudine gaudet; is profecto
gaudet majore plebis insolentia. Hac
dum gaudet, bellum inferit Olympiis,
ostenditque se nolle, ut vera Olympi-
ca certamina edantur. Ego porro pu-
tabam Proclum hac de re sermonem

omnem perfectum habere, atque propterea rationem ducere veterum loci hujus institutorum. Quod præstare facile poterat, auferendo recentiore partem, atque spectatores collocando in vetuliore, eos omnes contemnendo, qui calumniatorum instar factum hoc reprehenderent. Nam neque læsisse quempiam mihi videtur is, qui legi aliquando opitulatus est, neque semper lædere videtur, qui aliquid ex aliquo loco detrahit, neque semper mereri laudem, qui aliquid addit: sed fieri posse contendo, ut quis & aliquid addendo damnum afficeret, & adimendo maxime proficit. Id facile perspicere quisque potest in corporibus, in quibus supervacanea incrementa egent manu, qua amputentur. Et si quis hoc aut medicamentis, aut ferro præstet: is pro abscessibus partibus dignam mercedem recipit. Oportebat ergo & Proclum, virum bonum & honestum, tale in Jovem studium præferre: nam si non a multis, certe quidem a prudentibus ob id bene audisset. Quod si ubi id fecisset, eum pudebat subire hominum conspectum; profecto sine ratione pudebat. Sed esto pudori locus, & honesta ratio. Quid? qua ratione ductus, qua prudentia lapides supra lapides ostentat? cur laborem alium meditatatur? cur alios sumptus? quid tale tantumque præferret studium, ut præcedentia tria incrementa superare se velle videatur? quis enim æquo animo feret hæc futura additamenta? quis irruentem populi turbam su-

τα τὴν ἀπὸ τὸν τόπον λόγον, βοηθῆσαι πῶς πάλαι νομοιμένοις· τὸ τοῦ δὲ ὡς ἀρεστὸν τὸ νεώτερον, καὶ καθίσταται τὸς ἀνθρώπους ἐπὶ τῷ ἀρετῆς νόμῳ, καὶ μὴ φονεῖται τὸν διαβαλόντων τὸ ἔργον, ὡς συκοφαντῶντων· τὴν γὰρ τῷ νόμῳ συνηγωνιζόμενοι οὐκ ἡδικημένοι, ἀλλ' ἐπεὶ πανταχῇ τὴν μὴ ἀδικοῦντα πρὸς ἀδικίαν, τὸς ἀπορροήκας δὲ εὐδοκίμους, ἀλλ' ἵπται ἐκ ἀπορροήτων βλάψαι, καὶ ἀρελόντα οἰᾶται. τὸ τοῦ δὲ ἰδοὶ τις ἀνθρώπου ἐν τοῖς σώματι, ἐν οἷς αἱ ἀπορροήται τὸν ἀποκοφόντων δέονται· καὶ ὁ ἰατρός τῷ τοῦ φαρμάκου, ἢ καὶ τῷ σιδήρῳ δουρῶ, τὸν μισθόν, ὡς ἀφαιρῶν, ἔχει. μέγιστα μὴ ἐν ἐχθρῷ τὴν καλὴν χάριν τοῦ Πρῶτου οὗ τοῦ ἀπὸ τὸν Δία πᾶσι δῶν ἅπασιν ἐπιδοῦναι· πάντως γὰρ, εἰ καὶ μὴ πάντων πολλοῖς, ἀλλὰ τοὺς γε σωταίους ἔπειτα· ἀνὰ αὐτὸν ἐγκωμιάζον· εἰ δ' ὥσπερ τὸ τοῦ τοῦ οὐδ' ἔστιν, οὐκ εὐλογον μὴ τὸ πάθος. ἐγὼ δὲ τις τῷ οὐκ, τῷ ἀπὸ τῷ τοῦ, λόγος· ὁ δὲ τὸ μαθὼν λίθους ἐπὶ λίθοις δεικνύει, καὶ τόπος ἕτερος, καὶ δαπάνῃ ἄλλῃ, καὶ ἀποθυμίας πολλῇ, περιωμῶν νικῆται τὰ τρία; τίς γὰρ οἶται τὸ γενησόμενον; τίς τὸν ἐπεσκέμηνος ὄχλον; τίς ἢ ἡγήσεται ληρεῖν τὸν κήρυκα μεμνημένον ἡτις; τίς δέσσει τὸ σκῆπτρον; τίς ἀρχοῦνται τὸν σῆμασι; τίς

τῷ ἀρχῷ αὐτῷ· εἰσποταὶ γὰρ
ὡς ῥῷ μὴ θυλῆν τοσάτοις οὐ-
σι τοῖς θεαταῖς, ἐμβροτηθεὶς
ὑπὸ τῆς βοῆς ἀπειται, ἀρκεῖν
ἡγάμηνος σάξεν ἐκωτὸν, τῇ κεί-
ων ἀφ' ἧς βυλῆται τὸ πρὸ τοῦ
ἀθλητῆς· αὐτὸ γὰρ τὸ τῷ θεά-
τρῳ μέγιστον ἐπισπάτεται τῶν
οὐ δικαίων τῶν αὐτόθι γινομέ-
νων μετήκει· μετήχαι μὲν γὰρ
καὶ νῦν, ἀλλ' οὐ τοσάτοι· με-
τέχεται δὲ ἐκ τῶν προσιδεμέ-
νων πλείους, ἢ ζημία δὲ ἐς αὐ-
τῷ τῷ πλείονι· τί οὖν περιόι-
τες λέγετε μικρὰ ὁ Πρύταλος
τῷ πόλει παραλαβὼν, μεγά-
λῳ ἐτόκηται· ἐγὼ μὲν γὰρ
ἐς τῷ τῷ μένῃ, καὶ μαρτυ-
ρεῖ μοι τὰ σφάγματα, μικρο-
πράν αὐτὸν φημι ποιεῖν τῷ πό-
λει· ἐς γὰρ τῷ τοιῷτα οἰ-
κοδομεῖν, καταλύει τῇ πόλει
τὸ κεφάλαιον τῆς δόξης· μάλ-
λον δὲ σφοδραῖα φέρει μετὰ τῶν
λίθων, τῇ λύμῃ, τῇ παρὰ
τῶν ἐμφορεῖν, προσιδεῖς, ὡς
μηδενὶ τὸ λοιπὸν διεσῆναι τό, τε
τῷ Διονυσίῳ θεάτρῳ, τό, τε
τῷ Διὸς ὀλυμπίας· ἴδεν μὲν γὰρ
ἐξ ἀπάντων τῶν τῆς ἐορτῆς χα-
ρίων ἐκβεβλήσθαι τὰς ἀρχήμα-
νας τέρας θορύβους, καὶ ἐς μη-
δενὶ γε τῶν τριῶν τέτων μηδὲν
ἰχυρότερον εἶναι τῷ νόμῳ· εἰ
δὲ τῷ ἀσθενέστερον τῆς ἐς ἐ-
κείνῃ θρασύτητας, τῷ γὰρ ὅ-

stinebit? quis non putabit plane desi-
pere præconem, silentium indicen-
tem? quis reformidabit sceptrum?
quis coronam verebitur? quis Magi-
stratum ipsum? norunt enim omnes,
cum, ni prompte obsequatur tantæ
spectatorum multitudini, domum a-
bire, clamore, quasi fulmine, percul-
sum, eo vel maxime contentum, si se
incolumem servare possit, turbæ arbi-
trio relinquens athletarum omne ne-
gotium. Nam ipsa theatri moles &
amplitudo ad se trahet multos, qui (a)
spectaculis interesse minime debent.
Interfunt quidem etiam nunc, sed non
adeo multi. Facto autem additamen-
to, intererunt longe plures, & in hoc
ipso majori numero majus damnum.
Quid ergo circumeuntes distitatis
Proclum ex parva, quam nactus est,
magnum urbem fecisse? ego enim con-
tendo (testis mihi rei veritas) ipsum,
quod ad hoc attinet, angustiores il-
lam fecisse. Nam talia construendo,
destruit urbis gloriam, quæ ipsius ca-
put est præcipuum. Imo vero eam una
cum lapidibus ipsis omnino pefun-
dat, priori malo malum aliud adden-
do, ut impofterum inter Bacchi thea-
trum, atque Jovis Olympii nullum
intercedere discrimen videatur. O-
portebat enim ex omnibus solemnita-
tis hujusce locis abigere indecoros
hosce tumultus, & id agere, ut in sin-
gulis his locis nihil lege validius ef-

(a) Ad verbum: coram, quæ ibi sunt, participes fieri non merentur. Parti-
cipant quidem &c.

set, nihilque præstantius. Et si theatrum in qualibet sui parte medicinæ locum dare posset; operæ pretium videretur illud totum pristinæ sanitati restituere. Nunc ita se res habet, ut nisi major morbus ipsum invaserit, hoc pro infortunio habeatur. Excrevit, inquit, urbs in magnam hominum copiam. Ego vero vellem ex aliarum calamitatibus haud hominibus auctam urbem hanc nostram fuisse, sed unamquamque suos habere incolas, nobis autem esse pauciores potius, quam adeo multos. At quoniam ii, quos domibus quemque suis abegere calamitates, huc omnes confluerunt, haud propterea nobis augendum theatrum videtur. Haud enim rationi consentaneum est, illorum confugium excidio esse Olympiis. Sed tamen hic figat per me licet quotquot ex aliis locis aufugerunt, sed ita, ut non intereat id, quod omnium, quæ in (a) solemnitate hac peraguntur, maximum est atque præstantissimum. (b) Præterea non omnes urbis hujus habitatores in prioribus iis spectaculis sedere consueverant: sed quum ii multi essent (nullo enim unquam tempore pauci fuerunt urbis incolæ) non plures, quam par erat, ad ea spectacula conspicienda proficiscebantur. Quomodo ergo, quum ii statutis obsequerentur, nos istos honorabimus per

γὰρ οὐκ ἀποτίμωμαι. οὐ γὰρ δὲ οὐ μὴ μᾶλλον καὶ αὐτὸ καθεῖται νόσος, ἀτύχημα τὸ τοῦ κέρους. ἐπέθηκε, γὰρ, φασί τινες, εἰς πολυπληθύνειν ἢ πόλιν. ἐγὼ δὲ ἐβελόμην μὴ τοῦ εἶναι τῆς ἀλλοτρίας συμφορᾶς ἐνζηκεῖν σώματι τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας, ἀλλ' ἔχει μὲν ἐκαστὸς τῆς ἐαυτοῦ, εἶναι δὲ ἡμῶν ἐλάττω, ἢ ἢ τῶν πολλῶν. ἐπεὶ δὲ, ὡς ἐξέβαλεν οἰκοθεῖν τὸ κακῶς ἀρᾶνται, οὕτως αὖτε σωφρονιστικῶς, μὴ διατρεῖν γε ἡμᾶς αἰρεῖσθαι τὰς τῆς θεάτρων. οὐ γὰρ ἀξίον τῆς ἐκείνου ὡς ἡμᾶς καταφυγεῖν τῆς Ὀλυμπίου γῆρας βλάβῃ. ἀλλ' ἰδούμεθα μὴ τῇδε τὸ φεῦγον ἐπὶ τῇδε, μὴ ποταπολύμεθα δὲ τῆς ἰορίας, ὅτι τῶν εἰς αὐτὴν δρῶντων ἐλάττω ἔχει τῶν σεμνότητων. ἐπὶ τοῖς οὐδ' ἐπὶ τῶν ἀφ᾽ αὐτῶν ἐκείνων οἱ καθ' ἑαυτοὺς μοῖραι τῶν πόλεων ἔχουσιν, ἀλλ' οὕτως ἢ ὀλίγων, ἢ γὰρ ἔστιν, ὅτι οὐ πολλοὶ τῶν πόλεων ὄντων, οὐ πολλοὶς, ἢ ποταπολύμεθα, ἢ ἡρώδης τῶνδε ἐλάττω. πῶς οὖν, ἐκείνων εἰκότων τῆς πενημέριος, τῆς δὲ τιμήσας τῇ τῇ ἀνάγκας ἀτιμία; πῶς δ' ἡμᾶς ἀναγκάσει οὕτως μᾶλλον ποιῆσαι τὸ θεάτρων; οὐ τῶν οὐδ' ἐτόσον μέλλει διεξασθαι πάντας ἐν τῇ ἱερῇ ποιῆσει, δὲ οὐ πάντας

(a) Si major: quod certum, quæ in ipsa aguntur, maximam habet gravitatem.

(b) Ad verbum: neque quæ in prioribus illis sedebant, ii soli urbem invadebant.

αἰσίου δύνασθαι· ἀλλ' οὐ δικ' τὰτ' ἠδίκηται τὸ μὴ θεώμενον, ἔχον ἑταίρ' τῆς θεωμέτους· ἀλλ' οὐδ' εἰ μὴ τὸτο θεῶτο, δύναται ἂν ἐγκαλέειν. ἦσαν, ὦ Πρόκλε, καὶ πάσαι λίθοι, καὶ τόγε ἦν ὅρος ταῖτι, τὸ πμόμενον, καὶ πατήρων τέχνη, & χεῖρες ἱππῶν, καὶ ἀμαξίαι, καὶ δοκοὶ, καὶ κάλῳ· ἀλλ' οὐδεὶς ἡὺ ὁ λογισμὸς, ὁ τίνων πλειόνων ποιήσας τίω θείας· σὺ δ' οὖνε τῇ πλήθει φαιδρότερον κατεστήσας τὸ πλέθρον, κακῶς ὑπολαμβάνων· ὅρως γὰρ, ὡς Ὀλυμπίῳ ἀρχομένων, ἰθαίῳ ποταμῷ τῇ πόλει τὸ πλήρωμα, τῶν ἐπὶ τῆς σκητῆς τῆς πολέου ἐξελαύνοντες καὶ τόρνας, καὶ ἑταίρας, καὶ τέρνας· καὶ ταί χρώ, εἰς τῷ πλείοσι τὸ βέλτερον ἡὺ, ὅπως ἀλλοθεν παύει ἑωσέσσι τοῖσι σκοπέων· νῦν δ' ὅταν ἀνδρῶν μόνων ποταμῷ πρὸ Δάφνῳ, τὰς γυναῖκας δὲ ἔξω τῆς ἐσπίτης ὀρίων, τί ποταμῷ φωλοπύραν τίω Δάφνῳ, ἑρωπύραν μὲν ἦε; ἐπεί τοι καὶ ἑδακρύσατο εἰς τὸ μὴ πάτας ποτὶ ἡγείν ἐκβαλεῖν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀπείβας βασιλέως· καὶ πῶς πλέον ἐγίνετο παρὰ τὰς γυναῖκας τὸ τίπ' ὅν ἐς Δάφνη· ἀλλ' οὕτως κατηρώμεθα τῇ παροικίῃ, καὶ οὐ τιμώμεθα, ὡς ἐδύξαι τῆς πλειόνων ὁ τρώτῳ, συμβαλὼν αἰεὶ πῶς τῶν ποταμῶν δακτύ-

summum rei dedecus? quid igitur isti nos theatrum amplificare compellent? Non licet ergo Proclo theatrum in tantam proferre molem, ut urbis habitatores omnes recipere queat; ne si omnia quidem se posse arbitretur. Nec ob id injuria sit iis, qui spectacula non vident, & si alios eadem cernentes designare facile possint; ut nec hi, si forte non viderent, conqueri possent. Præsto erant & antea, Procle, lapides, & mons hic, unde lapides ipsi excinduntur, & artes, & opificum manus aliarum, & currus, & trabes, & funes, sed nulla profecto fuit ratio, quæ persuaderet alliciendos complures, atque majore populi frequentia ampliora spectacula facienda. Tu contra putas spectatōrū multitudinem te Plethrum efficere clarius & illustrius; sed erras, atque turpiter hallucinaris. Vides ergo nos ludorum initio minuere multitudinem ipsam, a scena eiiciendo complures & meretrices, & amasias, & meritorios pueros. Quamquam, si major numerus melior esset, dare operam oporteret, ut hi omnes unde unde huc invehentur. Nunc quum solis hominibus aditum ad Daphnem patere velimus, mulieres vero extra ipsius fines eiiciendas curamus: quid Daphnem ipsam, adeo sacram, omnium maxime profanam facimus? Ploravimus interdum, quoniam a nefario homine coacti mulieres o-

(a) Ad verbum: plurimum spectaculum faciendum.

mnēs abigere non potuimus. Quamquam cum mulieribus ipsis major erat multitudo, quæ tum in Daphne versabatur. Attamen adstanti homini illi malediximus; neque frustra, ut ex ipsius interitus ratione perspicere licuit, summis pedibus ad frontem usque diu contraxis. Norat is in qua hominum corona versabatur, & mortem invocabat. Id etiam ex athletis perspicere quisque potest; quum alios compellendo introducit præco, alios non item. Quorum utrumque sit omnis experimentis. Quanquam plures fuissent, si nullo habito delectu, cunctis aditus patuisset. Ita sane, sed cum (a) præstantioribus vilissimus quisque confedisset. Fuit ergo minor numerus majore melior. Hæc (b) ii probe scientes, in eo sibi maxime placent, quod vix septem apud ipsos vestibus exuerentur. Ad hunc plane modum se res habet & apud Delphos. Sed aliter apud alios, ubi confluunt athletarum greges, quibus una dies non sufficit ad certamen perficiendum. Verum tamen ii non gaudent æquali nomine atque fama. Et nemo tam impudens est, ut, accurate perpenſis hinc atque hinc athleticis, putet se se illis præferendum, qui paucorum numero utuntur. At si quispiam humanitatis esse putat hæc spectacula subiicere omnium oculis, huic ego non repugno.

λοις τὸ μέγιστον χροῖον πολλὸν ὁ δ' ἔδει πὶ, ἐπὶ οἷς ἐκλυτο, καὶ τὸν θάνατον ἐκάλεν. καὶ μὲν δὴ καὶ τὸν ἀθλητῶν τῶν τοιοῦτον τις αἶ, ὅταν τὰς μὲν ὁ κῆρυξ εἰτάγη τῇ φωνῇ, τὰς δὲ μὴ, τὸς σιωπῇ, τὸς δὲ αὐτὸς βατάμεν, τότεν ἐκείνοι ποιήσῃ. καὶ τοὶ πλείους αἱ ἦσαν, οὐκ ἔσσης ἐξετάσεως, ἀλλ' ὡς μετὰ τῷ βελτίονος τὸ χροῖον. ἐγίνετο δὲ τὸν τῷ πλείονος ἀμεινόν. ταῦτα εἰδόντες, μεγαλοφροῦντι, τὸ μόλις ἐπὶ τὰ παρ' αὐτοῖς ἀποδύεσθαι. πᾶν δὲ τι καὶ τὸ τῶν Δελφῶν. παρ' ἀλλοις δὲ γε ἀθλητῶν ἀγέλαι, δευτεῖρας ἡμέρας εἰς τὸν ἀγῶνα δεόμεθαι. τοιοῦτα μὲν τοὶ ἔκτισον. οὐδ' ἔστι ἕως ἀναλῆς οὐκ αἰεὶς, ὅτις αἱ τὰς ἀθλητικὰς ἀνταρδιῶν, ἀγῶνται αἱ παρ' ἐκείνων πενήχεται, τῶν ὀλίγοις χρωμένῳ. ὅπως δὲ εἰ φιλόθυμῳ τις οἶεται τὸ πάντων εἶναι ταῦτα ὀφθαλμῶν, τί εἰ παρὰ γὰρ ἔχειν ἐπὶ τὸν ἐπὶ τὸν τιθέντα; ἔχον, ἃ δειλὴς δρᾶται πορομήκας, ποιῆται θεία τῷ γένει, καὶ τὸ πῶν τῶν τριῶν ἡμερῶν ὅλα ὄντα τῷ μηνί, καὶ μὴδὲ περὶ τῶν ἐοδητῶν παρὸς μὴδὲν διαφέρεισθαι. γίνονται γὰρ αἱ ἕως πλείους. μάλλον δὲ ἐστὶν καὶ τέταρτος παρὸς τοὺς εἰς τὸ πῶντα. τί τῶν; τὸ παρὸς τῶν ὅρων θεία τῶν ἀλλοῶν ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ ὅρος ἀν-

(a) Ad verbum: sed cum meliore deterius erat.

(b) Qui priora certamina celebrarunt.

τὴ θεάτρῳ καθίσταται. ἀλλ' ἐ-
ξω τῷ νόμῳ ταῦτα· τὸ δὲ νῦν
τοῦτο, εἰτέ μοι, κατὰ νόμον·
ἢ τὸ μὴ ἀλλοσε τὸ παράγω-
μεν περὶ αὐτοῦ, τὸ δὲ τῷ
παράγωματι ποιῆσαι θέατρον κα-
λόν; Πρόσθεός οὐκ οἶσται μὴ
ἐμὸ φιλοῦσθαι, πολλὰς
δ' αὖ αἰτίας οὐκ εἶχει, ὡς ἔ-
χει νῦν, εἰ μὴ τὰς παρ' ἐ-
μὸ συμβουλὰς ὑπώπτευν, ὃ δὲ
με μὴδὲ συμβουλεύουσιν ἔπειτε.
καὶ νῦν ἐπαίνους μὴ ἐπὶ τοῖς
περὶ τὸ πλέθρον πολλὰς αὐτῷ,
καὶ μεγάλους, ἔσεσθαι φατί τι-
νες· τῷ δ' αὖ μὴ κέρδος, εἰ μὴ
οἴσται τὸς ἐπαρτομένους ἐμελ-
λει. οἶδα ἐγὼ πόσον τι τῷ-
το ἔσται, ὅταν κλυδωνος γέμῃ
τὸ πλέθρον, ὅταν εἰς σπῆλαι-
τὸ πλῆθος διηρημένον ἐμβαίνου-
σι, καὶ ἑκάπρην, τὸ δίκαιον,
οἷς τὴ βοήθει, καὶ δι' ὧν ἐκαι-
νεύεται, ὅταν αἱ μὴ χεῖρες
παταχῇ οἰσινται, ἢ βοή δὲ ἐ-
πὶ πάντων τῶν πόλιν· ἀπορίω-
σι δὲ τινες καὶ ἐπὶ τὸ συρρί-
παι τόποι τῶν γενηματόν· ἢ ο-
λίγοι, τῶν ταῦτα μὴ ὀρώτων,
τῶν πάντων δὲ ἑωρακότων, ἀλ-
γῆτος τῇ πολλῇ μετατάσει. τί-
νος ἀφίξονται ἤματι ἐραταὶ
παλαιὸι τῶν ὡς ἀληθῶς ὀλυμ-
πίων; ταῦτα οἱ μισοὶ πᾶς κα-
λῆς τύπης ἀποστέλλει, & δια-
βήσονται οὗτοι διὰ τῶν παλῶν ἐ-
πὶ τὴ παῖρα, τὴ δὲ ἐνὸν ὡπαῦδα

Sed quid opus est nova construere,
& alia aliis adjicere? præsertim quum
liceat, quæ sero vespere peragun-
tur, ad proximum theatrum transfer-
re, & quod nunc tribus diebus ab-
solvitur, hoc fieri mense, sublato (a)
omni vellum discrimine? ita enim
plures interessent spectatores. Est &
theatrum aliud ante hoc constru-
ctum ad ejusmodi spectacula edenda.
Quodnam? scilicet quod monti sub-
est, præsertim quum mons ipse speci-
ciem præ se theatri ferat. At hæc, in-
quies, præter legem. Quid? quod sit in
præsentia, hoc ne vero secundum le-
gem? numquid alio spectaculum
transfere absurdum est, spectaculis
contra theatrum condere præclarum
censes? Proclus quidem haud se a me
diligere putat: qui profecto multas ef-
fugisset criminationes, quas in præ-
sentia subiit, nisi mea illi consilia sus-
pecta fuissent. Quod ipsum in causâ
fuit, cur nullum ei consilium dederim.
Nunc quidam delaterant, eum
multas maximasque laudes consecu-
turum, ob ea, quæ circa Plethrum
agenda constituit. Quocum (b) ta-
men præclare ageretur, si hominum
convicia & maledicta effugere pos-
set. Quæ quot futura sint, clare ani-
mo prospicio, quum tempestate Ple-
thrum agitatibitur, quum in diversa
partium studia plebs divisa jus vio-
labit, aliis opitulando, aliis adver-
sando, quum denique manus quo-

(a) Si mavis: & circa vestem a nemine differre.

(b) Vel: cui tamen lucrum esset, si maledictos cohibere posset.

cumque ferentur, & clamor universam urbem pervadet. Qua sane tempestate quidam etiam ad sibilos procedent, atque hi non pauci ex illorum senum numero, qui præsentia

ἡδίκησάν τε τῶν λυπημένων δὲ, οἶμαι, καὶ τὸ τοῦ θανάτου γὰρ τὸ ἄλλο Ὀλυμπίον, ποταγόντων καθήσθαι, φοβέμενοι, εἰδότες, διὰ ἀκρίβειας.

spectacula cum præteritis, quæ suis ipsimet oculis viderunt, conferendo, iniquo animo ferent, hæc tantam subiisse mutationem. Quibus parcent maledictis veteres ludorum vere Olympiorum amatores? Hæc scilicet merces hujus egregii additamenti, quæ merces per filium transibit etiam ad patrem, hæc in re prorsus innocentem. In Olympiis autem præmiis & hoc, opinor, censebitur plane mirandum; quo fiet, ut ad conquerentium clamores metu perterritus præses considerare cogatur, ea reformidando, quæ suis ipsimet auribus audiet.



ΤΟΥ ΑΤΤΟΥ

EJUSDEM

Λόγος ι.

ORATIO X.

Πρὸς Εὐμόλπιον.

Ad Eumolpium.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

ARGUMENTUM

Ἀντωνίου Βονιγιάννου.

Antonii Bongiovanni.

ΔΤὸ μὲν κακῶς ἔπραττεν Εὐμόλπιος, τὸ μὲν πᾶσι δὲ παρίδρον ἀποφύνας Ἀλέξανδρον, ἢ πᾶσι ἀνάξιον, τὸ δὲ πᾶσι συνδικας ἀνελών· ἀμφότερα δὲ ταῦτα ἴσχει Λιβάνιος· οἱ δὲ τὴν ἀνέροισιν τίνεας πᾶσι συνδικας ἀκῶτος ἀνέειλε, διὰ βραχέων διηγέσσομαι. ὁ μὲν Εὐμόλπιος ἤρπσε λόγον ἐγκώμιον Ἀλέξανδρου, διήκοντες ἰσχυροτέρως, ὥς φησι Λιβάνιος, ἢ περὶ πάντων· ὁ δὲ ῥήτωρ ὑπέστη ποιῆναι τὸν δὲ ἢ λόγον, ἀλλ' ὅπως μὴ μετ' αὐτὸν τις ἔπρος λόγους ποιεῖται, μὴ ῥήτωρ, μὴ ποιητής· ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας, ἀπέμισε πρότερον φηγορεύσειν τῷ Λίβανῳ, ἢ τῷ ἰσθῆναι· μικρόν δὲ ὕστερον ἀνέειλε μὲν ταύτας πᾶσι συνδικας, παρίβαιναι δὲ τῷ ὄρκῳ.

Uo male egit Eumolpius, nam, quod efflorescit fratri suo declaravit Alexandrum, poesis indignum; aliterum, quod pædis interpositam fidem violavit, quorum utrumque merito reprehendit Libanius. Quod si quis interrogat quæ pædis ille violavit, pædis aperiam. Peccavit Eumolpius a Libanio panegyricam Alexandri orationem; idque precibus, ut ait ipse Libanius, longe validioribus, quam quæ pro pane fieri solent: quam orationem se facturum pollicitus est Orator, dummodo post ipsum nemo alius neque rebetor, neque poeta verba faceret. Quod ut audivit Eumolpius, jurjurando affirmavit lapides primum fore diceret, quam id unquam futurum. Paulo autem post violavit pactum hoc, fregitque datam fidem.

Λ Ο Γ Ο Σ .

O R A T I O .

Εἶμαι μὴ σοι φίλος, καὶ πολὺν ἤδη χρόνον, Εὐμόλπιε, φημι, καὶ ἔτι ἀνερηθείλω· λέγω δὲ καὶ τὸ νῦν ἱστόμενον ἀνδρὸς εἶναι φιλήντος ὡς ἀληθῶς, τὸ τοῖς ἔτι ὀρθῶς πεπραγμένοις ἐτιμᾶν· ἔτσι-

Esse me in tuis amicis; idque a multo jam tempore fateor, Eumolpi, nec inficias ire ullo modo possum. Ast hominis vere amici simul etiam esse contendo, quod mox fiet, vituperare scilicet amicorum facta, quæ male se habent. Injusta (a) quip-

(a) Ita vertere malui, quam ad verbum: laus enim iustum non habens, corrum-pit homines; qui contra corrumpit, quod oportet esse. Nam laus, quæ nihil iusti

pe laus vitiat homines: iusta contra vituperatio eos corripit, & ab similibus peccatis avertere consuevit. Non hoc ergo malevoli est, sed illud potius, cum vel errata laudibus effertur, vel silentio sine ulla disquisitione probantur. Quare si tibi unquam benefeci, quod mihi sæpe dictum; hoc profecto facere mihi videor & in præsentia. Non deerunt tamen qui multis orationem hanc maledictis lacerent, atque simul persuadere conentur, injuriam a nobis tibi fieri, atque propterea iustum de me tibi supplicium sumendum. At cave ne hoc etiam facinus perpetres, neve decipiari: sed nebulones istos utrique nostrum infestios putes. Quippe nostram amicitiam dirimere conantur, nos ex amicis inimicos reddendo. Profecto nec alias unquam injuriis a me laceffitus fuisti, nec in præsentia: quippe id pro nostra erga te benevolentia fieri persuasum tibi esse debet. Enimvero neque Diomedes, nec alius quisquam, qui Agamemnonis consilium de fuga capeffenda reprehendit, inimicus illius habendus, qui tale consilium in Achivorum coetu (a) protulit. Nec Ulysses inimicus Achillis putandus, quod per ipsius patrem Peleum (b) monuerit haud recte eum

vos μὲν γὰρ ἄκ' ἔχον τὸ δίκαιον προσδιέφθειν· ὁ δ' ἂν χεῖρ' αἰτιώμενος, εἰουθέησέ π' ἡμῶν ὁμοίων ἀμαρτημάτων ἀτήνα· ἔκ' ἂν τῷτο μισήντες, ἀλλ' ὁμῶντα, ὃ, π' ἐν τοῖς ἡμαρτημένοις ἔπαινος, καὶ ἡ σιωπὴ παραλείπουσα τῶν τῶν ἡμαρτημάτων ἔξετασιν· ὥς εἴ σε πῶτα' εὐηργέτηκα, ταῦτ' δὲ εἰρηταί μοι πολλὰκις, ταῦτ' ὁδοῦναι ἂν ἐκότης καὶ τὸν ποιῶν. ἔσονται μὲν οὖν οἱ πολλοὶ ἀφήτοις κατὰ τοῦ λόγου λόγους, & πέσειεν ἐπιχειρήσοντας, ὡς ἡδίκησάν π' παρ' ἡμῶν, & δίκην ἂν εἰκότως ὀρεχόμενῳ σοι λάβοις. ἀλλὰ σύ γε μὴ & τῷτ' ἀμαρτης, μὴδ' ἔξετασθῇς· ἀλλ' ἐχθρὸς ἀμφοτέρων ἡγῶ, συγκρίσαι τε βελομένους ἡμᾶς, & καταστῆσαι δυσιδῶντας ἀπὲρ φίλων. σύ δ' ἔτ' ἄλλοτε πῶποτε παρ' ἡμῶν ἡδίκηθης, ἐνὶ ὧν τε καὶ τῷτο γίνεσθαι ἰόμικε· ἔδ' ἐ γὰρ Διομήδης, ἔδ' εἴ τις ἐπὶ προσ ἐντίμα τὰς ἀπὲρ τῷ δ' ασμὲν γνώμας Ἀγαμέμνονος, ἐχθρὸς ὡς τῷ ποιῶντι & τοῖς Ἀχαιοῖς ἐπὶ ὄντι· οὐδὲ Ὀδυσσεύς Ἀχιλλεῖ, διὰ τὸ πατρὸς τῷ Πηλεΐ, ὡς οὐ καλῶς & τῇ φιλοπονήεμεν ὀντι· ἀλλὰ μὲν γνησιωτά-

continet, injusta est; & cum quis vituperat, quod oportet, hoc ipso iusta est vituperatio.

(a) Iliad. Lib. IX.

(b) Ibidem enim Ulysses in mentem Achilli revocat Pelei ad ipsum Achillem monita de evitanda contentione, quo ipsum ab sua in Græcos similitate averteret, induceretque contra Trojanos.

πιν γε ἀκούσθω φίλιαν τῷ π Α΄
 χιλλεῖ τῷ τῳ, καὶ Πατρόκλῳ
 γινέσθω· καὶ μοι δοκεῖ μὲ χεί-
 ρων ἀνὸ Πατρόκλος εἰς Ἀχιλ-
 λέα προκαταπεχθέντα φαῖναι,
 ἀλλὰ ταῦτα ἂν ἔπειτα πῆς τι-
 μωρίας, καὶ πῆς ἐαυτοῦ ψυχῆς
 βουλευέσθω. πλάττει πινυ
 ὅπως ὁ Πατρόκλος γονέας, ἀντί
 τῶν ὅντων τῷ φίλῳ, πέτρας,
 καὶ θάλατταν, ἔχοντα φουλο-
 πταν αὐτῷ σερίαν δόξαν, καὶ
 μηκέθ' ὅσπερ ὁπότεροι, ἄξιός
 ἐσσι τοῖς Ἑλλησιν ἢ ἄλλ' ἢ ἁί-
 χυρόμηνος τὸ τῶν πετρῶν, καὶ
 τὸ πῆς θαλάττης, γένηται πῶς
 μετρώπρος, καὶ βοηθήσῃ τοῖς
 ἀτυχῆσιν· καὶ ὅπτα καὶ ἐπόη-
 σεν αὐτὸν ἀμείνω· εἰ γὰρ καὶ
 μὴ αὐτὸς ἀνέστη, μηδὲ τὰ ὅπλα
 περιέθετο, μηδὲ ἐμαχέσαστο, ἀλ-
 λά καὶ καθήμηνος ἐβόησεν, τῷ
 καθάψαμένῳ παραδίδει πῆς δύνα-
 μιν, καὶ διὰ πῆς σκευῆς τὰς
 ἑαυτοῦ παρακαταμένους, ὡς δὴ
 στρατηγὸν αὐτὸς. τίη δὴ τῶν σῶν
 μέφομαι; ἐλυμήνῳ μοι τὸ θεό-
 ρον, ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τοῦ πατρὸς βλά-
 βαις ἀποτίθηκας, καὶ τῷ ἐλ-
 λάδι φασί, καὶ ἀλλῶν ἀποτηλα-
 κχομένην, εἰς μέγαν καπνέγ-
 κας ἀτιμίαν, καὶ, ὅπως ἐσσι
 ὀλίγοις ποιοῖν, ἐποίησας, μό-
 ροι οὐ κηρύξας λαμπαρῇ τῇ φω-
 τῇ, ὅτι, ὡς πάντων ἀποητάτοι πα-
 τρες, φεύγει μὴ ταυτασὶ τὰς
 πέτρας, ἀλλ' ἂν ἀπὸ λυπῆς τῷ

facturum, si quando in contentione
 maneret. Huic ipsi Achilli præterea
 perfectam amicitiam cum Patroclo
 intercessisse novimus. Qui profecto
 Patroclus haud in Achillem deterio-
 rior fuisse videtur, quod in Achil-
 lem ipsum, veterno quodammodo
 correptum, investus, talia, supplicii
 gratia, & suæ vitæ consulens, excogi-
 tarit. Hic enim fingit amico paren-
 tum loco esse scopulos (a) atque ma-
 re, non quo famam ipsius læderet, mi-
 nueretque ejus apud Græcos merita:
 sed ut ipsum, ea scopulorum ac maris
 imagine perculsum, puderet, & pru-
 dentior factus, miseris hominibus
 opitulatum iret. Et sane ad melio-
 rem eum frugem redegit. Et si enim
 ipse neque surrexit, nec arma coepit,
 neque pugnavit; tamen & sedens
 opem tulit, militares alii copias com-
 mittendo, hostesque tali manu pro-
 fligando, quasi ipse exercitum duxe-
 rit. Quid ergo est, quod tibi vitio ver-
 timus? quod scilicet ingens lycæo no-
 stro damnum attulisti, atque tempo-
 rum injurias augens, id effecisti, ut,
 quæ jam antea contemptui habeba-
 tur, græca lingua magis magisque
 contempta jaceret. In causâ quippe
 fuisti, cur paucis discipulis instituen-
 dis labores meos impenderem, clara
 quodammodo voce clamando. O stul-
 tissimi omnium parentes, fugite hos
 scopulos, ad quos perditis semen ve-
 strum: mittite filios quisque vestros

(a) Homerus *Iliad.* lib. XVI.

Romam, terram fertilem, ex qua tales fructus percipere licet, qui homines felices beatosque maxime faciant. Quomodo igitur hoc factum? Alexander, qui Plutonis regno bellum gessit (nostis omnes, quod dico) navigium conduxit, atque nostros contemnendo congressus, plurimum auri (quo sane abundat) filiis suis præbuit. Hinc iter omne audacter suscipere: magna spe inflari: multas inde consumere facultates, & plurimum temporis impendere: de filiorum postea inscitia cum aliquid accepisset, primum credere se nolle, credere deinde coactus. Norant enim seipsum ejus filii, qui Romæ manserunt: pater vero, qui ad nos rediit, fuit & ipse inscitix manifeste convictus. Ut, qui ipsum oderant, inimici magis lætarentur, quam ii, qui thesauros inveniunt: amici contra, mœstitia affecti, condolerent, quod tam eximia ei spes concidisset. Ita bopis orator nihil eorum sciens, quæ oportebat, circumire, nulla, ut ita dicam, re vili mancipio præstantior (imo ne simulacro quidem melior:) nihil unquam ipse loqui: neque loquentes alios ferre posse. Adeo quippe (a) sermonem aversebatur, ut & nutu aliquid significare negotium ei faceretur. Ubi ergo talis, tamque eximius vir, ad nos Roma venit, quotquot ad hujus urbis bona percipientia vela facere noluerunt, tum se quif-

σποράν · πέμπει δὲ τὸς ἐξ ὁμῶν αὐτῶν εἰς τιμὴν πικρὰν Ῥώμῳ, ὃν καρπῶν ἐν τυχεῖν φερόντων εὐδαμοίαν. πῶς δὲ τὸ τε γέγονεν; Ἀλέξανδρος, ὁ τῇ τῷ Πλούτωνος ἀρχῇ πεπολεμηκώς, ἴτε δὲ τῶν, ὃ λέγω, πλοῖον μισθωσάμενος, καταπλεύσας τῶν ἡμετέρων διατριβῶν, δὲς χυτίον πολὺ τοῖς υἱοῖσι, καὶ γὰρ ἔχει, πόρον οὐκ ἔσας οὐδένα, μεγάλους ἢ αὐτὸν ἐτάρας ταῖς ἐλπίσι, καὶ χρίματα, ἐχρόνον ὅτι πλείους ἀναλώσας, τὰ πρῶτα μὴ περὶ τῆς ἀμαθίας αὐτῶν ἀκούσας, ἤτις, μὴ ταῦτα δὲ λυσιγὰς ἐκείνην περὶ αὐτῶν μὴ αὐτὸς μινάσται, αὐτὸς εἰδότην, τῷ δ' ἐπαίκοιτος, ἐξελεγχίτης οὗτος, ὥς τὸς μὴ δοτῆναι πρὸς τοὺς Ἀλέξανδρον ἐχούτας, χαίρειν, μᾶλλον ἢ Θεσσαυροῖς σπιτυχηκότων, τὸς δὲ φίλους μετ' αὐτῷ θρῆναι, ὅτε λαμπαρῶν ἐλπίδων αὐτῶν διεφθαρμένων. ὅτε οὐδὲν εἰδὼς, ὡς εἰδέναι χεῖρ, ὃ ἔστην, περιήρχετο, μικρὸν εἰπεῖν, ὅδεν ὡς ἀδραστὸς βελτίων (οὐδὲ γὰρ εἰδὼς γε ἐμείνος) ἔπαι λέγων οὐδὲν, ἔπαι λέγοντι ποσὲχων, ποσὲν ἀπέχων χεῖρα δαῖσι τῷ στόματι, ὥς ἔπαι πρὸς εὐδοκίαν καμάτων ἔχειν αὐτῶν. πικρὰ πόνον ἔκοιτος ἡμῖν ἀπὸ Ῥώμης ἐρμηνείας, καὶ τῶν οὐ πεπλευκότων ἐπὶ τακείας αὐτὸς ἐπαινῶν, καὶ

(a) Ad verbum: adeo ore uti solet.

τῶν ἀττιῶν λόγων ὠρελημέτων
 ὑπὸ τῆς, τῶν μὲν ἐκπεσόντων ἐκεί-
 νου, ὡς εἶχε, τὰ δὲ μὴ λαβεῖν,
 ἐφ' ἅτερ ἦλθε, τὸν δὲ τοιαῦτον ἀν-
 τὸν ἀφωσόν ὄντα, ἐν ᾧ εἶδε πάντα
 εἶναι τὸν χρόνον, ἀτίφνης παρέρων,
 διὰ τὸν πάντα σοι κακῶς περὶ θούμῳ
 ἀδελφοί· καὶ τὸ μὲν ζεύγος, οὐ
 προδοκῆθέντα τὸν δὲ, ἔφερε μετ'
 ἐκείνου· ταῦτ' δὲ πάλιν τῆς αὐτῆς
 ἡμᾶς νέος ἐφ' ἑπτα μεθίστη, καὶ
 ὡς κατεργάσεται, ταῦτα ἐξ αὐ-
 μαζοι· ἐπὶ πάλιν λιμένες, καὶ πάλιν
 νῆες, καὶ Ἀδρία, καὶ θύμβρες.
 ὡς περ ὅτι ἐλαττοὶ ποιμένοι ποι-
 μοινοὶ ποίω, καὶ βυχόλιον βυχό-
 λω, καὶ ἵππους ἵπποροβοῶ, τέττω
 ἀν' ἑκατόν ἡδίστατος, ἔγωγε καὶ τὸς
 τῶν ἰνδαῶν φωνῶ ἐν ταῖς χερ-
 σὶν ἔχοντες· ὅδε γὰρ ἐκείνῳ γ'
 αἱ εἴποις, ὡς τὰ ἀράγματα τ'
 ἀρχῆς, τῶς ἐκείνου σοφίας εἰδόν-
 το, καὶ οὐ παρεδρεύσαντος, παύ-
 τα ἀν' ὥχεται· ἡκούσθω γὰρ εἶ-
 ναι τὸ ἔργον αὐτῶν, φησὶν,
 πῶς, κοιμηθῆναι, πῶς τοὺς
 ὀφθαλμοὺς τοῖς πὶ πολλοῖς κρε-
 νῶς, τοῖς πὶ τῶν δοξαζήσων ἐ-
 πίπῃσι πνεύματι· τί ταῦτα πε-
 ποίηκεν εἰπών; βύλας με τὰ πε-
 ρὶ τὸν ἵππον διελθεῖν, καὶ τὸν
 λαμφοῦς χαλινόν, καὶ ὅσα ἐν
 σκότῳ μὴ εἰδόμενα, λαθεῖν δὲ
 οὐκ εἰδυῖσθαι; φίλον γὰρ εἶναι πο-

que suumque consilium laudare ma-
 xime cœperunt. Hinc atticæ litteræ
 trahere utilitatem, quod ille nebulo
 exciderat iis, (a) quæ habebat, nec ob-
 tinere potuerat, quorum causâ Ro-
 mam se contulerat. Talem igitur elin-
 guem hominem, qui totam suam vi-
 tam in eo statu degere debebat, affesso-
 rem renunciasti, propterea quia tuus
 tibi frater in rebus omnibus inique
 morem gerere consueverat. Quod no-
 vum jugum, hominem scilicet hunc,
 una cum illo ferebat. Id in causâ
 fuit, cur nostri adolescentes in alias
 regiones commigrarint: qui quidem
 suspicere & magni facere cœperunt,
 quæ antea despectui habebant. Hinc
 rursus & portus, & rursus naves, &
 Adria, & Tiberis. Quem ad modum
 ergo si pastor gregem minueres, &
 armentum bubulco, & equos equo-
 rum custodi, horum unumquemque
 læderes: ita minuendo discipulorum
 numerum, lædis ipsorum (b) magi-
 stros, græcæ linguæ professores. Non
 enim, opinor, dices imperii res egui-
 se ejus sapientia; ut, ni ille fuisset
 assessor, cuncta corruissent. Ejus
 quippe studium, ut accepimus, est
 manducare, bibere, dormire, mul-
 tos adire lactices, suos ibi oculos
 oblectare, & dulces ad cisternam ca-
 pere auras. (c) Quid 2 placet ne me

(a) Senatū scilicet, & ea, quæ in Senatu habentur, ut in calce ora-
 tionis clare seipsum explicat Orator.

(b) Si mavis: lædis eos, qui græcam linguam in manibus habent, hoc est
 magistros, & græcæ linguæ professores.

(c) Ad verbum: quid hæc dicere feci? vel: quid hæc dicere fecerunt?

commemorare equum, splendidum frænum, & cætera, quæ clam quidem data sunt, latere tamen non potuerunt? At enim amico benefacere pulcrum est, inquires; tibi vero amicum esse Alexandrum. Quid nonne & nos amici tui sumus? quomodo ergo nostro cum damno ei benefaciendum putasti? Profecto dicere non audebis, amicitiam amicitia præferendam, & Alexandrum mihi metipsi anteponendum. Licet enim ille mihi præferri maxime deberet; haud tamen præferendus esset græcis Numinibus, nec illi Deæ (a), quæ per oleæ germen Erechthei matrem acquisiuit. Contra hos enim omnes gratias illas concessisti; & iniquis hisce modis, non illorum ope fretus, dignitatem & imperium es consecutus. Equidem scire velim caussam, cur eum in amicitiam recepisti. Quid enim te movit? quæ nobilitas? quæ educatio? quæ disciplina? quæ morum humanitas? quod beneficium in egenos collatum? qui labor pro æquo & honesto susceptus? utilis ne tibi est hic nebulo iudicando? suo ne tibi consilio prodest? afferre ne valet ullam iis gloriam, quibus cum versatur? nonne terram, quam colebat, relinquens, semet homini, cauponam exercenti, dedit? qui fortunæ iniquitate pecunias nactus, plures usuris perdidit, quam ii,

εἰν καλὸν εἶναι φίλους; εἶναι δέ σοι τὸ Ἀλέξανδρον φίλον. τί δ' οὐχὶ καὶ ἡμεῖς φίλοι; πῶς ἔνθα πρὸς ἐς ἡμᾶς βλάβης κείνον ἤζεις εὖ ποιῆν; ἢ αὖ πολλὰς εἰπὼν, ὥς ἡ φιλία πρὸς φιλίας ἀποστιμότης, καὶ Ἀλέξανδρος ἐμὸς. εἰ δ' οὖν καὶ λίαν ἐκείτος ἐμὸς, ἀλλ' ὅτι γε τῶν ἐλλήνων θείων, οὐδὲ πρὸς διὰ τῆς θαλῆς κησαμένης θεῆς τῶν Ἐρεχθίδας μητέρα· κατὰ γὰρ τῶν ἀπάντων ἐκείνη ἑχαρίστη, καὶ τῶν εἰς τὰς παρελθόντων διὰ τῶν τῶν λόγων, οὐκ ἐκείνων. ἥδεως δ' αἰ σὲ ἐ λόγον ἀπατήσαιμι πρὸς Ἀλέξανδρον φιλίας· ποία γὰρ εὐγένεια; τίς τροφή; ποία παιδεία; τίς φιλανθρωπία; τίς δεομένης βοήθεια; τίς ὑπὲρ καλῶν πόσις; ἀλλ' εἰς νόμους σοι χεῖρμος ἀνθρώπος; ἀλλ' εἰς συμβουλῶν ἀγαθός; ἀλλ' οἷον εἰργκεῖν, οἷς οἰμιλοῖται, ὅθεν οὐ τῶν γλῶσσαι, ἢν εἰργάζετο, φονῶν, ὑπερθεῖν αὐτῶν ἀνθρώπων κατελέοντι; τύχης δὲ ἀλογίᾳ χεῖρμα κησαμένης· τλείεις ἀπώλεσε τέκους τῶν ἐλλήνων ζώντων; ἀτελγείας δὲ ὑπερβολῇ, καὶ τῇ παρ' αὐτῆς λύτῃ, διαφθείρας ἀνθρώπων ἀρετῇ συμβεβηκότα, πλεοντῶν ἐπαφῆκε τάφοις τῶν ἀλλοτρίων;

(a) Minervæ scilicet, quæ per oleæ germen obtinuit, ut Attica regio ab suo nomine Athenæ appellaretur, atque ita in Erechthei matrem, Atticam scilicet terram, ex qua prodiit idem Erechtheus, imperium acquisiuit. Qua de re vide, si placet, Plutarchum in *Themistocle*.

ἐαυτῷ, τῆς ὑσάτης τιμῆς τοὺς
πθινώτας ἀποτέρων; τίς οὖν
σε λογισμός, χρῆσθαι πρῶτον
θρησκείας, συνεκράτες, ὡς
ὑμᾶς ὡς περ συμπεφυκότας ὁρᾶ-
σθαι παρταχῆ, διὰ παντὸς τῇ
χρόνῳ καθ' ἑκάστον ἐκάστης ἡμέ-
ρας μέρος; γέντων γὰρ ἡμῶν ἡ
Δία πότοι δὲ ἔπροι τρεῖς-
εἶροι μὴ Ἀλεξάνδρου, βελτίους
δὲ τὴν τρόπον; ὡς ἀπαντας σὺ
περιδὼν, καὶ ὑπερβάς, ἐκείνων
σωτὴν συνίξουσας, ὡς εἶναι θω-
μαστῶν, ὅτε οὐ σὺν ἐκείνῳ φα-
είης. εἰσὶ πολλοὶς καὶ τῶν ἄλ-
λων καθ' ἑκάστω πόλει μοχθη-
ροὶ γένεσις, ὅς οὐκ ἀναγκάζει
φίλους ποιεῖσθαι τὸ πλεῖστον οἰ-
κεῖν. ἀλλ' ὁ μὴ σενοπὸς εἰς ἀμ-
φοῖν, εἰ, εἰ βάλῃ γε, ὁ τοῦ-
τος, ἀλλ' οὐ φίλοι γε παρὰ
τῆτο. πολέμοι μὴ οὖν, καὶ
πολλὰ μάχαι, καὶ καθ' ἑκά-
στω, ὡς εἶπεν, τὴν ἡμέραν
τραύματα, καὶ τὸ γένειν οὐ φι-
λίας διδὲ μάλλον, ἢ δυτιμῆας
ποιεῖν. καὶ τὰς μυρίαι μὴ μάρ-
τορες, ἀρκεῖς δὲ σὺ, ὅς ἔτι
ἔχων γένεσις Μάγον, καὶ ἔτι
μακρῶ πολέμῳ πρὸς αὐτὸν βε-
βίωκας, τὴν εἰρήνης μεμνημένων
ληρεῖν σοι δοκῆναι. μάστιγα μὴ
οὖν ἔχοντες φονεῖν ὅλους τὸν ἀν-
βῆ καὶ γένεσις οἷα. οὐδ' ἔτι
αὐτὸν ἰθαυμάσας, ὡς δ' ὑπὲρ
πρὸς ἐκείνους χάρματος, πρὸς ἡ-
μᾶς τὰ δίκαια συνέχεας. εἰ ὅ-
πως ἀδικῶν ἴδεις, ὡς δ' οὐ με-
τιδῶκας ἡμῖν τῷ γενεσμομένου,
οὐδ' εἴπεις ποροσέλθων, ὅτι βέ-

qui furto atque scelere pascuntur:
qui summa libidine captus, & im-
portuna cupiditate ductus, stupravit
virum quemdam bonum & hone-
stum, optima virtutis indole prædi-
tum: qui demum & ad sepulcra suam
porrexit inexplebilem cupiditatem,
defunctos exequiarum iustis privan-
do. Quæ itaque ratio te impulit ad
ferum hoc monstrum in amicitiam
recipiendum? quid vos adeo conjun-
xit, ut singulis cujusque diei momen-
tis ambo quasi conglutinati videamini? Mihi vicinus erat, inquit: ita
plane. At quot alii vicini tibi sunt,
magis profecto pauperes, quam Ale-
xander, virtute ceteroquin longe præ-
stantiores, quos despiciens atque con-
temnens, ei te adeo compulasti, ut mi-
rum omnibus videatur, si forte sejun-
ctus ab illo conspiciaris. Sunt & ple-
risque aliis in unaquaque civitate im-
probi vicini: quas profecto domicilii
proximitas in amicitiam minime cogit.
Idem utrique vicus est; idem, vis,
etiam paries: ob id tamen haud ami-
ci sibi sunt. Multas imo similitates in
se invicem exercent, multas ineunt
pugnæ, & quotidie, ut ita dicam, mu-
tuis se vulneribus conficiunt. Itaque
proximitas non amicitias magis, quam
odium, & similitates, parere consue-
vit. Cujus rei testes sunt infiniti: sed
unus tu sufficere poteris. Qui Ma-
gnum adeo vicinum nactus, odio hel-
les, tam pertinaci contra ipsum bello
concitatus, ut, qui pacis mentio-
nem faciunt, insanire ac delirare ti-
bi videantur. Oportebat ergo te im-

pium Alexandrum, etiam vicinum, averfari maxime atque fugere: quem tamen adeo colis atque suspicis, ut, ei gratificandi gratia, debita in nos officia negligere non dubites. In eo autem deliquisse maxime videris, quod neque nobis significasti futurum facinus, neque dixisti, velle te Alexandrum adfidere fratri tuo, pernecessario nostro. Multo vero minus adjecisti: hoc infcio te facere indignissimum ratus, id propterea tibi dico, & multo ante tempore denuntio, quia in re nullo te mihi impedimento fore velim. Ita si locutus esses, amicitiae nomen honorasses: ita, sive nobis id suavis, sive non, debitum officium omne praestitisses. Porro quod clam id egeris; quodque toro conatu latere studueris: hoc argumento luculentissimo est, ne tibi quidem ipsi videri bonum & honestum facinus, quod parasti. Dices fortasse, si hic a me declaratus non fuisset assessor, non ne alius (a) per alium id obtinuisset? Verum si hoc infirmum est, ne dicatur quidem; si validum, cur dictum non fuit, antequam id facinus fieret? praesertim quum nos haud essemus impudenter contradicaturi, si quid honesti dicta praesentulissent. Verum & haec, opinor, improbasti; quippe reponi facile poterat. Quid? bone vir faciet id alius: quispiam? faciat. dabit ne alius asseforem aliquem ex eorum numero, qui Romam conspe-

λοιο μὴ τὸν Ἀλέξανδρον παραδρῦται τῷ σῶ μὴ ἀελοφῶ, φίλῳ δὲ ἐμῷ, δεῖον τε γὰρ ἡ γνήσιος ἐὼ ἀγνοίῃ σὺ τὸτο γενέσθαι, λέγω πὶ, καὶ ἀπολέγω, ἐβυλόμην ἂν σε μὴ διακωλύσαι ἕως ἂν ἐτίμας τὸ πῆς φιλίας ὄνομα ἥτις ἂν, ὁ ἀποσῆκον, ἀταρ ἐπέσφακτο, τίθοντίς π, ἐὼ τίθοντος. οὐν δὲ ἡ κλοπὴ τῷ ἀράγματος, καὶ τὸ πᾶσι μηχανῇ παραδῆται λαθεῖν, πεμύκτοις ἐπαγές τῷ μὴ δ' αὐτῷ σοὶ δοκεῖ ἐνταῖτι διέκλιον, ἐὼ οὗτος ἐσφαλῖς. εἰ δὲ μὴ οὗτος δι' ἐμᾶ, ἐπρος οὐκ ὦ ἐνδον ὡς δι' ἐπὶ; καὶ περ αὐτ' ἴσως ἰρεῖς. τοῦτ' δὲ εἰ μὴ αὐθενῖς ἐστὶ, μηδὲ λεγέσθω. εἰ δ' ἰσχυρὸν, τί μὴ ἀποπρον ἐλέγξω, ὥρην ἢ γενέσθαι; μετὰ δὲ γὰρ ἡμῶν οὐκ ἀπαυχύνεται, εἰτι δίκαιον ἐστὶς λεγομένοις ὡς ἀλλ', οἰμαι, καὶ τῆτου κατηγνώκει τῷ λόγῳ, βίας γὰρ πῆς ἀποκρίσεως ὅσως ἀνδραστε, δράσεται τὸτο ἐπρος; ὁρῶν καὶ δῶσαι παρὰ δρόν τινα τῶν Ρώμην ἰωρακότων; δότω. σὺ δ' ἡμῶν μὴ πῆς φιλίας ἀδίκεε, μὴ δ' ἀφείλῃς ἀντ' ἀλλὰ βόλου δίκην. οὐδὲ γὰρ εἰ κυβερνήτης ὡς φάσας τῷ πῆς ἐλαττίας νῆος ἐμβολῶν, τῷτ' αὖν ὡς σοὶ ἀπὸς τ' τρητάρχον λέγειν, ὅτι τὸ πᾶν

(a) Ad verbum: Non ne alius per alium inus esset? hoc est in assessorum congressu.

τὴν ἑαυτοῦ γενετὴν πε-
 τοίηκας· οὐδὲ γὰρ, ὅν πάν-
 τας ἀποκητὴ λόγος, ὡς ἡκε-
 νὸς πέρας, ἀποφάσκειν, ὡς ἐ-
 ζοῖς ἀπολογίαν, ὃ πάντως ἀν-
 ετοίηται ὁ νότος· τί δ' αἰ δι-
 οῖν στρατηγὸν αἶρος μὴ εὐρους
 ἐν τοῖς ἐπιδεικνύμενοι, ὃ δ' ἐπ-
 ρος ἐπ' αὐτοῖς λαβὼν, ποροδιό-
 ναι μέλλοι, καὶ τὸ τοῦ βελ-
 τίου ἀποδοῖν; τί τῶν ἀξιώ-
 σεις τὴν ἀμείνω ποιῶν, ἃ κα-
 κῆτος ἐβελύετο, καὶ ποροδι-
 όναι; καὶ τί αἱ ὑπερὸν ἐσω-
 ζε κρείων; ἢ τὸ πρὸ ἐσο-
 μένῳ ἑαυτοῦ ποροδοσίαν αὐ-
 τὸν ἀρτῶσαι; καὶ τί αἱ μὴ ὑπὲρ
 Ἀλεξάνδρου, πᾶσι τοῖς ὅτι σε
 φίλος ἐμοὶ δείκνυσιν· ἀλλ' οὐδὲ
 καὶ δευτέρῳ, ἐν οἷς ὑπὲρ
 ὑβρίσκει, σὺ μὴ κελύουσας,
 τῷ δὲ ἀδελφῷ περὶ τοῦτον. λό-
 γον ἐγκύμιον ἐκείνῳ τύπῃ κα-
 κῆτος ἦται, δέηται ἰχυρο-
 τῆτος τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ γυνομέ-
 νων· ἐμοὶ δὲ ἐξὼ εἶπεν, ὅτι
 ζήτην τὰ ποιῶντα, Δομέτιε,
 παρ' ἐκείνων, οἷς δὴ τὴν πα-
 ῖδας παρῶντας. παρῶντας δὲ
 κρείων, οἷμαι, καὶ πηκνω-
 τῆτος ἡνέμερος· οὐ γὰρ αἱ χε-
 ρεῖς αἰτοῖς· πάντων οὖν ἀποτά-
 κτοι ἐν μὴ τῇ βελῇ, τῇ αὐ-
 τῶν ἑαυτοῦ, Ἀγνοῦντες, καὶ Φο-
 νείων θάυμαζον, ἐν δὲ ἐπὶ αὐ-
 τῶν ἐπιθυμία παρ' ἄλλοις κατα-
 φεύγειν. ταῦτ' αὖ μὴ εἶπεν,

xerunt & det. Tu vero cave, ne nostram
 amicitiam viroles, neve propterea pœ-
 nas pro alio dare debeas. Non enim,
 si forte navis gubernator factus, ho-
 stilis classis impetum præveniendo,
 tuam ipsius propriam demergeres;
 hoc ad classis Præfectum tibi dicere
 liceret, te videlicet fecisse, quod alius
 jam facturus erat. Neque (a) si for-
 te quispiam insanabili morbo correptus,
 certo sit periturus; eum, natura-
 lem ipsius interitum præveniendo, ju-
 gulamus, asserendo pro nostra defen-
 sione nos id fecisse, quod jam facturus
 esset morbus. Quid? si in exercitu dux
 unus benevolens animo esset in princi-
 pes, a quibus mittitur; alius contra iis-
 dem insensus prodere studeret; bonus
 ille, ubi hoc intelliget, putas ne facere
 deberet ea, quæ alius machinaretur,
 suosque principes prodere? ecquid
 ipsum postea ab iudicis tribunali ser-
 vabit incolumem? numquid fando se
 antecepisse nefariam illius proditio-
 nem, quæ certo futura erat? Hæc,
 quæ pro Alexandro egisti, talem te
 mihi amicum esse declarant. Sed audi
 & injurias alias, quibus ab utroque
 vestrum sum affectus, te jubente, &
 fratre obtemperante. Panegyricam
 illius orationem a nobis uterque pos-
 tulastis, idque precibus longe vali-
 dioribus, quam quæ pro pane fieri
 consueverunt. Quibus profecto re-
 ponere facile poteram, quæ id, Do-
 meti, ab iis, quorum discipulæ tuos

(a) Ad verbum: neque, quem omnino interimit morbus, antequam te-
 niat ipseus solus, jugulamus.

filios demandasti. Quos profecto me præstantiores disertioresque putasti: non enim me deteriores eos asserere audeas. Absurdum itaque omnium maximum est, ubi de puerorum disciplina deliberatur, spectare Phœniciam & Ægyptum: ubi vero laudes expetuntur, ad alios confugere. Hæc, inquam, dicere poteram; minime tamen dixi. Sed primum silens abii. Tu vero domum nostram accedere: omnem (a) movere lapidem: sæpe meos intimos etiam in auxilium assumere. Qui quum ad unum omnes clamarent, haud æquo animo se laturos, si tibi hac in re gratificari recusarem: tum demum tanta vi compulsus, faciemus, inquam, orationem, ope fortunæ freti, disseremusque, eadem nobis opitulante fortuna: dummodo tamen, Eumolpi, nemo alius post me neque poëta, nec Orator, (b) eodem de argumento a fratre tuo verba facere cogatur. Ad hæc tu iurejurando affirmare, lapides prius fore disertos, quam id unquam futurum. Et hoc inito pacto discessimus. Nemo porro dicat, ecquid mali est, quod alius eodem de argumento post te verba faciat? Non enim hac de re sermo nobis est in præsentia, sed tota quæstio in eo vertitur, firma ne rataque pacta esse debeant. Ea quippe rupta esse, facile demonstrari potest. Ad me

ὁ μὲν εἶρηται· ἀλλὰ τὸ μὴ
πρωτὶν σιωπήσας, ἀπῆλθον, σὺ
δ' εἰς τὴν οἰκίαν μοι βαδίζον-
τος, καὶ τί τῶν πάντων οὐ ποι-
ῆτος; καὶ ταῦτα πολλὰ καὶ
τὴς μάστιγός μοι συνήθειας προσ-
λαμβάνοντος συμμάχους, κα-
κείων ἢ ὅσων λεγόντων, εἰ
φύγομαι τὴν χάριν, ὑπὸ το-
σούτων τοίνυν ἐλκόμενος, ποιή-
σω μὲν, ἐφω, τὸν λόγον, τὴς
τύχης συναγωνιζομένης, καὶ ἐ-
ρώγε, πῶς αὐτῆς καὶ τὸτο πα-
ρερχόσης. ἀλλ' ὅπως, ἐφω,
Εὐμόλπιε, μὴ μετ' ἐμὲ τις ἐ-
πὶ τοῖς ἴσοις ἔξει τὸν σὸν ἀ-
δελφόν, μήτι ρήτωρ, μήτι ποι-
ητὴς· ταῦτα ἀκήσας, ἀνέμο-
σας, ἀρόησιον ῥητορεύσειν τὴς
λίδως, ἣ τὸτο ἔσται μοι· καὶ
τοιῶντα συνθήμηναι, διελύθη-
μην. καὶ πολλοὶς εἶπεν, τί δαὶ τὸ-
το δεῖνόν ἐστιν, τὸν μὲν σὲ
πρὸ τῶν αὐτῶν ἐξῆναι; ἢ γὰρ
πρὸ τῆς νῦν ὁ λόγος, ἀλλ' εἰ
τὴς συνθήκας εἶναι κυρίας ἔδει·
ὡς δὲ ἐκινήθησαν, ἐπιδειξά-
μενοι· ἡμεῖς γὰρ οὐ πολλὰς
ὑπερὶ ἐλθῶν ἐσπίρας ὡς ἐμὲ,
βύβλεσθαι τινα ποιητῶν ἔλεγε-
ς ὡς θεάτρῳ τὸν σὸν ἀδελφόν λα-
βεῖν, ἀποδείξαι τῶν τὸ μετ'
ἐμὲ, τὸν δ' ἐπαίεσθαι τῆς (c) ἀπο-
δείκναι. ὡς τῶν δὲ ἀρὰ μὲν
τὴ μὴ τὴς συνθήκας μένειν, ὡς

(a) Ad verbum: te vero domum nostram accedente, ecquid omnium non movente? &c.

(b) Si MAVIS: æquis conditionibus habeat tuum fratrem.

(c) Supple κατὰ, ut ibi καὶ τὰμα τὸτο τὸ γίνεσθαι, ubi subauditur κατὰ.

αἷς ὡς τὸ μετ' ἐμὲ μηδένα. ἄπο-
 ρον δὲ οὐκ ἐκάλουν· τῷ τῶν εἰ-
 ρημένων, αὐτὸς μὲν ἐπὶ πορο-
 φάσει πεπλασμένης καταφεύ-
 γων, εἰσίγων, ἐφαίτου δὲ τὸ
 τοῖς ποιητῶν εἶπε, καὶ εἶ-
 πε· τί οὖν ὅταυθα ἀδικεῖς,
 τῷ τῆς συνθήκας ἀνελών; ἀ-
 νήρεος δὲ οὐ μεμφόμενος τὸν ἀ-
 δελφόν, οὐδὲ καπῶν, οὐδὲ
 καλύων· εἰ μὴ γὰρ ἠγνόει τὰς
 ὁμολογίας, ὃ μὴ διδάζεις, αἰ-
 τιος, σὲ δ' εἶναι τὸν διδάσκον-
 τα ἔδει· εἰ δ' ἠπίεστο, δέισας
 τὰς σὰς βοάς, τὰς ἑστῶν τῶν
 συνθηκῶν, εἶναι δίκαιος ὡς,
 εἰ οἷς αὐτὸν εἶναι χρῶν, ὅτι
 πάντας ἐφ' ἡμᾶς αὐτὴς ἀνδρώ-
 πους, ἀδελφε, κινήτομεν, ὡς
 οὐκ εἰδότες ἀδελφῶν συνθήκας.
 πῶ γὰρ ἀλλὰ χεῖ τιμᾶν τὸ δέ-
 καιον δόξομεν, ὅταυθα οὐ πι-
 τιμακόπης; τῶ τῶν οὐδὲν Εὐμόλ-
 πιος, ὃ καλὸς, εἶπε πρὸς τὸν
 ἀδελφόν· πρὸς ἡμᾶς μὲν τοι τὰ
 πρὸς τὸν ποιητῶν εἰρημένα τὰ
 δελφῶν χ' ἔλεγεν, οὐ συγκαλυ-
 ψόμενος, ἀλλ' ἀναπεπλημένοι τοῖς
 ὁμιεσι, καὶ οὐκ εὐόμισεν αὐ-
 τὸν τῆς συνθήκας ἔλκεν, τῶν ἰ-
 ματίων λαβομένης, οὐδ' οἷος ἐμ-
 φείτεν τὸ σῶμα· εἶεν· ἐξοδῶ
 ἐπὶ τῷ τοῖς τῶ τῶν ἐπὶ ἀλη-
 κοότος, καὶ διατεβῆ, καὶ ἐκάλω
 πόλιν, ἐπὶ ποροδοκίᾳ καὶ ἐκάλω
 ἡμίεον, πῶς ἔχει αὐτῶ
 τῶ ἀρχῶν· οὐ μὲν ἔγωγε τὸ

quippe non multos post dies vespere
 cum venisses, dixisti velle tuum fra-
 trem deligere in theatro poetam ali-
 quem, qui post me verba faceret ad
 laudis cumulum. Violatum (a) pro-
 pterea pactum, quo constitutum fue-
 rat, post me neminem alium verba
 facturum. His dictis ego primum non
 resistere: confugere deinde ad fictos
 pretextus: silere: dare operam, ut poë-
 ta verba faceret, qui & verba fecit.
 Quid igitur fidem frangendo nobis
 injuriam facis? idque non vituperan-
 do tuum fratrem, neque cohibendo,
 nec ullo modo impediendo? Si enim
 ipse ignorabat initum pactum, in cul-
 pa fuit is, qui ipsum ea de re non edo-
 cuit, tu scilicet, qui edocere debebas:
 si vero pactum norat, profecto metu
 perculsus, illud, ut par erat, servasser,
 ubi te pro pactis ita clamantem audi-
 disse. Omnes profecto in nos homi-
 nes concitabimus, frater, quasi fidem
 servare minime norimus. Qua enim
 alia in re æquum & honestum colere
 videbimur, si fides in hoc violetur?
 Horum nihil bonus Eumolpius ad
 fratrem dixit. Retulit quidem ipsius
 fratris dicta, ad poëtam pertinentia,
 nihil occultando, sed (b) simpliciter
 omnia nobis aperiendo: neque timuit,
 ne pactis data fides vestibus ipsum
 prehendendo traheret, neve os ei
 claudere posset. Esto. Sed interim ex
 urbe discessit Alexander, qui carmi-
 na audivit: & rumor erat in singulis

(a) Ad verbum: in hoc autem erat non manere conventiones.

(b) Si mavis: apertis oculis.

urbibus, atque fama in dies percrescit, finem ipsius auctoritati, & imperio tandem futurum. At non ita se res habuit: etenim in urbem rediit eodem apparatu omni, quo discesserat. Hinc uterque vestrum diu multumque orare, ut scripta nostra in medium prodirent, ostenderenturque civitati; lacrymis etiam tu nos obsecrare, ne summo dedecore genus vestrum afficere vellemus: dedecori vero manifesto vobis fore, si tuus frater, nostras orationes minime consecutus, in Ægyptum concessisset. Quod hominibus invidis animum etiam vobis obrectandi præbisset. Quum autem me flectere non potuisses, ad Philophi januas properasti, quasi necessitate compulsus facere deberem, quod ipsi collibisset. Ei vero iubenti obsecutus, verba feci, idque (a) sapientius. Auditores autem, ubi accurate intellexerunt ex iis, quæ dicebantur, cum alia multa, tum ea, quæ in ejus magistratu gesta sunt, lætitia quisque gestire: in caput quasi saltare; clamare: vociferari (b) quantum potuerunt. Ex iis, qui in Senatu versantur, adducere quis posset exempla complura: ex iis vero, qui illinc ad ipsius domum processerunt, plane nullum. Eum quippe omnes promiscue medium prehendentes, domum deduxere non discipuli modo, qui adhuc in disciplinis versabantur, sed horum parentes etiam, quorum opus

παῖγμα ἔξειβη· ἀλλ' ἐταίῳς τάλισι μετὰ τῶν σκευῶν ἀτάστω, μεθ' ὧν ἀπελυλίσθη. πάνταυθ' αὖ δεήσεις ὑπὲρ τῶν γεγραμμένων, ὅπως εἰς μέτρον ἔλθοι, καὶ παύσῃ τῇ πόλει, πολλὰ μὲν παρὰ σὺ, πολλὰ δὲ παρ' ἐκείνου. σὺ δ' ἡμῖν καὶ μετὰ δακρύων εἶδεν, μὴ καταχῆλαι με πολλῶν τῷ γένους ὑμῶν ἀτιμίας. ἀτιμίας γὰρ εἶσεσθαι σέφῃ τὸ, μὴ τυχόντα τῶν παρ' ἐμὲ πρὸς σὸν ἀδελφόν, εἰς τὴν Αἴγυπτον ἔλθῃν, ἀφορμῶν πλῶν δυοχερεσίῳ τοῖς φθονῶσι τούτῳ παρέχειν. ἐμὰ δ' ἔλπειν οὐ δύνησθαι, ἰδράμεν ἐν ταῖς τῆ φιλοσοφίας θύραις, ὡς ὕσπης ἀνάγκης μοι ποιεῖν, ὅ, τι αὖ ἐκείνους κελύει· κελύοντες δὲ, ὑπακίστας εἶπον· ὡς αὖ οὐκ εἴπον, καὶ τείναι, καὶ πύκναι· οἱ δ' ἀκήρυτοι, ὁρῶντες ἐν τοῖς λογομέτοις τὰ τ' ἄλλα ἀκριβέστερον, καὶ τὰ τῆς ἀρχῆς, ἐφ' ἧς ἐτύγχανεν ὧν, πάντα μὲν ἐπὶ ᾗ ἔπαινον, ὡς π' μικρὸν δεῖν ἐκυβίστηται· τὴν αὖτ' ἐβόησαν, ὡς π' μηδὲν ἐν αὐτοῖς μένει φωνῆς. καὶ τῶν μὲν ἐν τῇ βασιλευσσίᾳ τὰς αὖ τις εἴποι παραδείγματα, τῶν δ' ἐκείνους ἐπὶ τῶν καταγωγῶν, οὐδεὶς αὖ οὐδέ τις· μέσον γὰρ δὴ λαβόντες, ἤγον, οὐ μόνον οἱ φονεῦντες, ἐν καὶ τῶν μετὰ τὸν ὄντων, πατέρες δὲ τούτων, οἳ ἐρ-

(a) Ad verbum: dixi, idque iterum, iterumque quaterque.

(b) Si mavis: adeo clamare, ut nihil vocis in ipsis remaneret.

γον ὑπὲρ τῶν κοινῶν παλαιω-
ται. εἰδὲν ἂν τις ἐταῦθα
καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τὴν θρό-
νον εἰς οὐρα, καὶ δόξαν ἀφίγ-
μένης. ἥσαν ὅτι ἀπὸ σφάκων
τῶ παρατεμπομένων, χεῖρες ἐκ
τάτων, καὶ φωναί, καὶ τῶν ἐκ
τῆ δῆμου δρώσας, κεκοιμημένοι
τοῖς εἰρημίοις ἀλλ' αὐτὰ κοι-
νός πὶ λόγος τοῖς παρῶν ἐφα-
κίται τοῖς ὅλοις τιμῶν τοσαύ-
των, παρῆται πὶ αὐτῶν τὰ ῥη-
θῆναι ἀλλ' Ἀγαμέμνονος ἐπὶ
τῇ πληθειᾷ τῆς στρατίας. καὶ με-
τὰ τοσούτων ἐκιδυμῶν ὑπερβαί-
νεις τοῖς οὐδοῖν, καὶ τῇ αὐλῇ
ἐμβαλεχόμενοι, μόλις ἀπὸ λ-
θον, ἀνάγκη, τῇ παρὰ τῇ θα-
μαζομένῃ, τοῖς θόρυβοις παύσαν-
τες. ὡς πὶ οὐδὲν, ὅς οὐκ ἐμὲ
τῶν πεπραγμένων ἤτιθέτω. ὁ δ' ὁ-
μῶ μὴ ἤξιν κήσασθαι τὴν δε-
δειγμένην λόγους, ὅμως δὲ ἐ-
πῆγει ἐπὶ τοῖς εἰρημίοις λό-
γοις, κρύπτων, ἕως ἐξ ὧν, τῶν
ὕβρις, ὁ δὲ καὶ σὸς ὡς καὶ γὰρ
αὐτὸς ἐκρυπτε, αἱ συνθήκαι δὲ
οὐδαμῶν. εἰδὲν ὅτι λίαν τῆς ἐπὶ
ρείας ταυτοῦ ἐφρόντισεν, ὥς τ
εἰς διδασκαλίαν ἀνέβη σαφῶς,
τῷ παρνεχθῆναι παρὶχον φό-
βον. διὸ ἐ τοῖς μὴ τῆς παρ-
της ἰσῆτι ἐπέλεοντο, δέει τῆς
ἐπιτιμώμενης ταυτοῦ. ἀπὸ δὲ γε
τῆς ἀναβάσεως παρνεχθῶν ὡς ἐ-
μὲ, τὸ θεῖον δῆναι με τοῖς
ἐπεσι ἤξιν. καὶ παρνεχθῶ σὺ,

est pro Republica omnes subire la-
bores. Quo in numero cernere erat
& eos, qui magistratibus gestis cla-
ri facti sunt. Nostreis itaque ver-
bis commoti, facere, quæ popula-
res homines consueverunt: manibus,
pro corollis, ipsum complecti: fau-
stis acclamationibus prosequi: fate-
ri ad unum omnes, ex quo (a) sol
splendet, nemini unquam tantum ho-
norem tributum: ei propterea conve-
nire, quæ de Agamemnone in milita-
ri congressu dicuntur. Eo inflammati
studio prætergredi limen: in aula de-
bacchari: vix excedere, & cohibere
tumultum, ab eo coacti, quem admi-
ratione prosequabantur. Cujus rei
causam in me quisque conferebat.
Tuus porro frater cum habitas ora-
tiones acquirere studuit, tum hisce
carmina adiicienda judicavit, inju-
riam, quoad licuit, occultando. Quod
profecto & tu mereris: quippe tu quo-
que pacta violando, rem occultare
studuisti. Quod facinus adeo illi cu-
ræ fuit, ut scholam quandam, pene
collapse, ingressus sit, timorem
omnibus incutiendo, ne penitus illa
deiceretur. Quocirca metu naufragii,
quod inde timebatur, ea schola
clausa est iis, qui post primos ad eam
acceserunt. Sed antequam eo accede-
ret, ad nos profectus, (b) theatrum
carminibus mihi patefaciendum pu-
tauit. Quod addidens audisti, nec ei
quidquam respondi. Quum opor-

(a) Si mavis: tunc primum vidisse Solem tantum honorem.

(b) Ad verbum: theatrum dare me carminibus censuit.

teret, si nihil aliud, hæc saltem verba te reprehendere. Inflabat, inquit, ille nobis per Jovem assidue, molestiam exhibendo, nec ita supplicem respuere licebat. Ita ne vero est quid? si vobis pater in vivis esset, & hunc a vobis verberibus afficiendum iste nebulo supplex curaret, vestros ad pedes se provolvens, nullique rei parcens, vobis & epulantibus & quiescentibus hærendo semper & instando: numquid ejus importunitate commoti, patrem ipsum verberibus afficeretis? quid si matrem etiam vestram verberandam curaret? quid si alios? id ne faceretis? minime profecto. Neque me itaque proculcari oportebat. Vos porro non eo contenti, quod aliquis post me verba fecerit, injuriam supra modum auxistis, ad id vos coactos affirmando. Is porro, a quo vos coactos dictitatis, id ipsum a vobis se perpersum affirmat; testaturque Deos omnes, eos etiam, quos colit Ægyptus, a vobis ad hoc fuisse compulsum, atque diu multumque reluctantem, officium hoc detrectare non potuisse. Id enim ab se acrius exigi, quam solent ab iis tributa, qui ea pendere tenentur. Duplici ergo modo injuriam fecistis, cum vi, tum mendaciis, atque (b) tenebrosam serenam diem effecistis. Et ubi choros ex talibus viris compositos cernere vobis mos erat, horum loco pædagogum unum confpexistis, manum in lacera mani-

ἔ ἡκανες ταῦτα λέγοντες, καὶ ταῦτα διὰ τῆς σιωπῆς ἐλέγες, δέος, εἰ μὴδὲν ἔπρον, τότε γὰρ ἐπιτιμῆσαι τοῖς ῥήμασιν. οὐκ αἶνετο γὰρ ἢ Δία, καὶ ἡρώλει, ἔ λιπαρῆντα οὐκ εἴλω ἀπώτασθαι. εἰ δὲ ὁ μὲν πατὴρ ἐζῆ, τότε δὲ ἕτος λιπαρῶν ἤξει παύσθαι παρ' ὑμῶν, ἀποκυλιττόμενος ὑμῶν, καὶ μηδενὸς ἀπεχόμενος, ἀλλ' εἰσπηδῶν μὴ ἐσωμένῳ, εἰσπηδῶν δὲ ἀναπαυόμενῳ, ἐπαίετ' αὖ τὸν πατέρα, διὰ τὸ διοχλῶντα; τί δ' εἰ καὶ τὴν μητέρα; τί δ' εἰ αἰνός; ἀλλ' οὐκ αὖ. οὐκ εἰ οὐδ' ἐμὲ παύσθαι χρεῖω. ὑμῖν δ' ἔκ ἡκαὶ τὸ τινα εἶναι τὸν ἐπ' ἐμοὶ λέγοντα, ἀλλὰ καὶ τῷ (a) τῷ τὴν παροῖαν ἤπει, καὶ ἐλέγχι μὲν ἡμαρτῶν. λέγει δὲ, ὑφ' οὗ κατημαρτῶνται φάτι, τὰ αὐτὸς ὑφ' ὑμῶν πεπονθέναι, καὶ λέγων ὁμνυσι πάντας μὲν Θεοὺς, οὐκ ἡμιτα δὲ τὸς ἐν Ἀγούτων τιμῆς, ἢ μὲν ὑφ' ὑμῶν εἰς τὸ ἐμβεβλῆσθαι, καὶ βύλευσθαι μὲν ἕδαμῶς, διαφυγεῖν δ' ἔκ ἐχεν. εἰσπηδῶν γὰρ πικρότερος τῶν τῶν εἰσφορῶν ὀφειλόντων. ἕτος ἀδικεῖτε, οἷς ἐβέβησατε, ἀδικεῖτε δὲ, οἷς ψεύδεσθε, ἔ σκοτεῖν ἢ λευκῶν ἡμέρας ἐβλάψατε, ἀπὲρ τῶν σκοτεινῶν χορῶν, τὸ ἐν ταῖς αἰνῶν, εἶνα ταυδαγωγὸν ὁρῶντες ἐγχειρίδι σαφῶς ἢ χιτῶνα κινῶντα. ὑμεῖς δὲ ἀδελφῶν

(a) Legendum puto *ἡμαρ*.

(b) Si mavis: *ἔν τenebrosam albam diem laββι*.

ἡμίραν ἔχον· οὐκ αἰνῶς προσδοκῆσαν-
 τες, ἀνέβητε. ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπα-
 νεμι, ὅτι τὸν οὐκ ὄντα δεῖ πικρό-
 πον ἀνωμότατον εἶναι· ἄλλως θ' ὁ-
 τε, καὶ ὡς ἐκεῖνος ἀφίστατο, τῆτε
 βαλευτηρίᾳ, ἐ τῶν οἱ αὐτῷ λεί-
 γω, ταῦθ', ὅπως ἔχει πάντα, ἐ-
 παρίπτε, καὶ ταῦθ' ἕως ἡνίασε
 τῷ πόλει, ὡς τ' ἔχ, ὅσον ὡς
 εἰκός, παρ' αὐτοῦ ὑμῖν ἐγίγνετο,
 τῶν ὧν τῷ ἔξοδον ἐξισχυμένον
 τοῖς ὧν τῷ ἔξοδον. ἀλλ' ὡς
 εἰδὼλον τιμῆς μᾶλλον, ἢ τι-
 μῆς ἐργον. ὁρᾷς, Εὐμόλπιε, πό-
 σα σοι τῶν πρὸς ἡμᾶς ὠλιγώ-
 ρηται, καὶ διὰ πότῳ ἡμῶν ἡ-
 μέληκας; αἰετοὶ γάρ, ἢ προσ-
 δοκᾷς, εἰπέ. Φερόντιζε τί-
 ναι τῶν ΜΥ ταῦτα χροῖον, καὶ
 βάλῃ τὸς φίλους ἱππαιῶν μάλ-
 λον, ἢ μεμφομένους ἔχον.

ruisti, & quantis in rebus te nobis desidem atque negligentem præbuiſti? melius enim est hoc dicere, quam id, quod expectas. Fac igitur imposſerum sis diligens, & officioſus, & ab amicis bene potius, quam male audire studeas.

(a) Qua orator verba fecerat.

E J U S D E M Τ Ο Τ Α Τ Τ Ο Τ

ORATIO XI.

Λόγος ια΄.

De Veneficiis.

Περὶ τῶν φαρμάκων.

ARGUMENTUM

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Antonii Bongiovanni.

Ἀντωνίου Βονγιωάννου.

Praesens Oratio inscribitur de veneficiis, quia venefici quidam homines Libaniam suis maleficiis e medio tollere studuerunt. Quapropter Orator facinus hoc maxime infestatur, ostenditque se bonum quidem & honestum in singulis urbibus ordinis fuisse, illos contra, qui tale facinus patraverunt, esse omnium pessimos.

ALIO MODO.

Α' Α Λ Ω Σ.

Libanus in hac oratione expmentationem facit vinculorum, in quæ per summam injuriam se fuisse conjectum dolet. Alicubi enim ait, quum vincula excutere nequeam, magno opere crucior & angor, atque mortem vita optabiliorem puto. Et alibi: nunc si auriga, vel equus, ad hunc modum vinculis confringi videantur, omnia sus deque vertuntur, quasi civitas ipsa precat: is contra, qui mihi struxit infidias, silentio honoratur, nulla in eum hisce de rebus habita quaestione; atque de injuriis, quas ego sum perpeffus, nullus fortasse amplius ab ullo sermo habetur. Numquid ergo Libanii inimici occularunt in ipsius domo veneficia, atque is postea de veneficiis accusatus, pœnas dedit, vincula subeundo? Hoc sane verisimile mihi videtur. Praesertim quum idem alibi dicat: quare si quispiam horum novit, qua ratione illa veneficia huc intrarint, non ne inimici le-

Οὗ Παρών λόγος ἐπιγράφεται περὶ τῶν φαρμάκων, ὅτι Ἀγβατίον τινες ἤ γόντων τοῖς αὐτῶν φαρμάκοις ἀνιλεῖν ἐπειρώτο. Ἰσχυεὶ γὰρ ὁ ῥήτωρ τὸ πρᾶγμα, δηλῶν αὐτῶν μὲν περὶ τῆς ἐν τῇ πόλει πάντας ἀνθρώπους ἀριστοὺς γιγνόντας, τὴν δὲ τὺτο πιπραχότας εἶναι πάντων μιαιωνάτους.

Λιβάνιος ἐν τῇδε τῇ λόγῳ μέμνηται πολλῶν τῶν δεσμῶν, οἷς δὲ ὑβρίως ὑπερβολῶν ἐμπιποδίδαι συχεῖται, λέγων πρὸς μὲν, ἃς ἔχων δὲ ἀποσεύσασθαι τὰ δεσμὰ, καὶ κατὰ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸ περὶ αὐτῶν πρὸς τὴν ποιῆσθαι μῆτος· πρὸς δὲ, εὖν δὲ ἡνιόχε μὲν, καὶ ἱππῶν δοξάτων τῶν ἐμπιποδίδαι ἢ τρόπον, πάντα κινεῖται, καθάπερ ἀπολωλὴς πῶς πόλις· ἰωθεῖς δὲ αὐτὸς τῇ περὶ ταῦτα τιμῆται, καὶ ταχέως ὁ λόγος, ὁ περὶ αὐτῶν ἐπαθὼν, πέπαιται· μὴ ποτ' ἐν οἱ Λιβανίῳ ἐχθροὶ γόντες ἐκροῦναι εἰς τὴν αὐτῶν οἰκίαν τὰ φάρμακα; εἰς ἑὸς ὑπ' αὐτῶν καταγορηθείς, ἢ δίκην ἰδῶναι, τὸ δεσμονώριον ὑποδύσας, τὸ μὲν ἔμοι γ' ὑλογοῦν δοκεῖ· ἀλλ' οὐδ' ὅτι καὶ ἀλλοῦς λέγει· ὑπὸ καὶ ἐῖς τῶν οὖν ὅσον ὅπως δεῦρο εἰσεῖλθον ἐκέλευε τὰ φάρμακα, πῶς γὰρ δίκην λαμβάνοντος καὶ

„ ἀεὶ ἔχοι παῖτε· καὶ ἀλλὰ καὶ φη-
 „ σι· Δίδωκα ἐκείνῳ μὴ ποεῖν ὅτι-
 „ ρόν τινας ἐσομένους ἀνθρώπων,
 „ πῶς μὲν γὰρ οὕτως ἔδρα πάντα
 „ ἀγνοεῖς ὑπολαμβάνων, γόντας
 „ καὶ φάρμακα, καὶ χαμαιλοέτας
 „ ακουομένους, τιμωρομένους, ἀνθ' ὧν
 „ ἵπασθον ὑπ' ἐμῷ, ἐομίσσωνσι πάν-
 „ τας ἀνθρώπων οἷμαι· ἢ μεταφορι-
 „ κῶς πάντα λέγεσθαι ἐομίσθον; ἢ ἐν
 „ ἑτέρῳ προσώπῳ τοῖς δὲ τὸν λόγον
 „ παροικεῖναι Λιβάνιον; κρίνεται δὲ
 „ τὸτο ὃ λόγιος ἀναγινώσκων.

Α Ο Γ Ο Σ.

ORATIO.

Ἡ μὲν μεγίστη μοι λύπη τὰ
 κατὰ τῆς ἐμῆς ψυχῆς π,
 καὶ σώματος ἀνθρώποις γόησι
 μεμνηχασμένα π, καὶ τετελεσμέ-
 να· οὐ μικρὸν δὲ εἰς ἀθυμίαν
 οὐδὲ π, τῆς ἐπιβουλῆς ἐγνωσ-
 μένης, καὶ δεδεγμένης τὴν ἀπὸ
 τῆς κακουργίας λόγον, συν-
 τυγχάνειν μὲν ἡμῖν τινας ἢ ὀλί-
 γους, εἶναι δοκῆναι φίλους, τῶ-
 νται δὲ τῆς μὲν μηδὲ ἄξιον τι
 ἀπὸ τῆς κακουργίας ἢ λέγειν,
 ἢ ἀκούειν, τῆς δ' οὕτως αἰδῶς, ὥ-
 στε ἐν γούρῳ ἐκείνων εἶναι· καὶ τοὶ
 δίκαιοι γε τῶν αὐτῶν, εἰ γε λέ-
 γων βελομένην ἀπέχων, τῶ-
 τῶ γε ἀπειθεῖν μοι, καὶ κεχρη-
 σθαι πάντι, ὅς ἀπὸ τοῖσιν ἄ-
 ξιον· ἀλλ' οὗτοι μὲν αὐτὸς ἐκο-
 ληθῶσιν, ὡς νέοι, τοῖσιν δὲ δεικνύ-
 μθοι· ὑμεῖς δ' ὅς τις ἐκόντως ἐ-

co habendus, qui de me supplicium
 sumere velit? Et alibi: simul illud
 veretur, ne quidam ex posteris, (vi-
 dentes enim, quotquot sunt, omnes me
 norunt) veneficos, & cbamalones, &
 venefici audientes, putent hæc ab illi
 descendere, qui de me vindictam, ob
 ea quæ passi sunt, sumere voluerint.
 An hæc metaphorice dici putandum?
 vel in alterius persona Libanium ora-
 tionem hanc composuisse? judicet id
 eruditus lector.

Summo quidem me dolore cru-
 ciant & angunt nefaria venefico-
 rum in me patrata facinora, & insidiae,
 quas ii mihi (a) vitæque meæ moliti
 sunt: at non mediocrem & ex eo tri-
 stitiam capio, quod, cognitis insidiis,
 & patrati sceleris fama longe lateque
 diffusa, quidam ex iis, qui nobis ami-
 ci putantur, ea de re neque dicere
 quidquam, nec audire volunt, alii
 adeo gravate id facere, ut proxime
 ad ipsos accedere videantur. Qui pro-
 fecto si procul ab iis essent, qui ni-
 hil (b) dicere volunt, deberent hac in
 re me nihil attendere, & ex alia par-
 te omne adhibere studium omnem-
 que diligentiam, quæ talem rem de-
 cet. At hi, optimi juvenes, eorum ves-
 tigia sequuntur, eo, quo diximus, in
 nos animo se nobis ostendendo. Vo-

(a) Ad verbum: anima in corpore meo.

(b) Deest in Codice particula negativa, ex librariorum incuria, ut solet,
 omnia, quam in mea interpretatione supplendam censui, quo sensus aliquis,
 Libanii menti consonus, eliceretur.

bis autem jure ac merito laus tribuenda, cum quod ira succensi gravate tulistis ea nefaria facinorosa, tum etiam quia magnopere vobis displicuit eum deprehendere non potuisse, qui talia facinora patravit. Hunc enim si nossetis, haud expectaretis, opinor, neque tribunal, neque judicium; sed accusationis loco manus ei quisque vestrum injiceret. Quum porro vincula excutere nequeam, magnopere crucior & angor, atque mortem vitæ præferendam puto. Simul illud vereor, ne quidam ex posteris (vives enim, quotquot nunc sunt, omnes me norunt) veneficos atque veneficia, & chamæleones (a) audientes, putent hæc ab iis descendere, qui de me vindictam ob ea, quæ passi sunt, sumere voluerint, quæ quidem ob violatas ii leges merito passi, nobisque propterea succensere videantur. Oportet itaque me de meisque verba facere, & exponere qualis in singulos ordines, qui in urbe sunt, extiterim. Hinc enim aperte constabit, me non jure punitum, sed injuria fuisse vexatum. Quo itaque in ordine querendus is, qui tale facinus patravit? num in plebe & populo, & opificum eorum genere, qui manuum labore victitare solent? At erga illos talis extitit, ut alii patre melior, alii melior filiis, alii fratribus fuerim, tum diurna in ipsos humanitate, tum quotidianis auxiliis. Quibus ii freti, magna pericula evale-

παίεσθε ἐκ τῆς ὀργῆς, ὡς ἐπὶ τοῖς παραγμένοις ἐχέκατε, & τῷ χαλεπαίνετε, ὅτι μὴ τὸν δεδρακότα ἴτε· δοκεῖτε γὰρ μοι μὴ δ' αὖ δικαστῆρον ἀναμεῖναι, & κρίειν, ἀλλ' αὐτὴ γραφὴ ταῖς χερσὶν ἀπαντες χρησασθαι· οὐκ ἔχων δὲ ἀποσιῶσθαι τὰ δεσμὰ, καὶ κατὰ τὸτο εἶναι, καὶ τὸ τεύχαιον παρὰ τῷ ζῆν τοσούτος· δέδοικα ἐκείνῳ, μὴ τῶν ὑπερόντιες ἰσομένῳ ἀνθρώπων, τῶν μὴ γὰρ οὐκ οὐδὲν τιμὰ ἀγνοῖεν ὑπολαμβάνων, γόντας, καὶ φάρμακα, καὶ χαμαιλίοντες ἀκούστες, τιμωρημένων, ὧς ὦν ἑκάστον ἐμὴν, νομίσωσι τιμὰ ἀνθρώπων εἶναι, παραβαιόντων μὴ νόμος, εἰκὸς δέ τι παθόντων, καὶ αὐτῶν ἀνακτάντων. δεῖ δέ με διαλεχθῆναι περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ ὅς ἐγὼ παρὸς ἑκατὸν τῶν ἱθιῶν, τῶν ἐν τῇ πόλει· ἔγω γὰρ ἂν φανείην οὐ δίκαιον δεδωκώς, ἀλλ' ἡδικημένος. ἐν τίσιν δὲ με προσέκειναι ζητῆται τὸν τὸτο ἐργασμῶν; ἐν τοῖς πολλοῖς, καὶ τῷ δήμῳ, ἐν οἷς ὡς ἐν ταῖς χερσὶν ὁ βίος; ἀλλ' ἔγω γε προσείργημα τίττοις, ὥς τοῖς μὴ ἀμείνων πατέροις, τοῖς δὲ παῖδων, τοῖς δὲ ἀδελφῶν γενέτημα, ἡμερότητί τε, τῇ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ βοηθείαις πολλαῖς. αἱ μεγάλας αὐτοῖς κηδύνας λελύκατι· ὅσον τὴν ὡς

(a) Eo nomine appellatur herba, cujus radix lethalis est, qua forte venefici in suis maleficiis uti consueverant. *Diog. l. 6. c. 1.*

ὅς παῖς βαρείας πύτους εἰσ-
 φέρει· βοῆτε καὶ ἀνακλήσεις
 γενέσθαι, παρ' ἐμὴ γένεσθαι.
 πληγαὶ τε ἰχυροτέραι εἰς ἀντε-
 πέτρους κεκώλυνται, μισθωσάμε-
 νον, ἢ ἀγνωμοσύνην, ἢ τὰ τῶν
 αὐτοῖς μεμισωκότων· ὥς εἰ τῷ
 τι τῶν τοιούτων τετόλμηται κα-
 τὰ τῆς ἡμῶν κεφαλῆς, ἡδίκημαι·
 ἡδίκημαι δὲ καὶ εἰ τῶν τις ὅς
 τῷ βαλεῖται ὅσων ἐπὶ τούτῳ ἦ-
 κε. τίς γάρ τῶν πάντων οὐκ
 οἶδεν οἷά μοι παρὰ πάντα τὸν
 χρόνον ὥσπερ τῆς δὲ τῆς βουλῆς
 τὰ μὴ εἶρηται, τὰ δὲ πείρακ-
 ται, πρὸς τὸς τὸ εἶδος ἀνο-
 κτας, πρὸς τὰς, πλείους εἴδε-
 σιν ἰφειηκότας, πρὸς ὑπάρ-
 χους δυναμεις, πρὸς αὐτὰς τὰς
 ἀπάντων κυρίας; τὸν συνεχῆ τι
 τούτων πόλεμον τίς ἀγνοεῖ πρὸς
 τὴν ὅς ἀρχαῖς γεγενημένος, ὑ-
 πὲρ τῆς βουλῆς πολυμήρους; οἱ
 τὰ π ἀγαθὰ, τὰ αὐτῆς, σφῶν αὐ-
 τῶν ἡγῶνται κακὰ, τὰ κακὰ δὲ
 ἀγαθὰ· καὶ γενόμενοι στρατεύ-
 δον, βαδύνον, ἀπαιτῶνται, κα-
 κῶς τῶν μὴ λέγουσι, τῶν δὲ
 παύσει· καὶ τοὶ τὰ πολλὰ τῶν
 ταύτης ἔχουσιν, τὸ δὲ ἔπος,
 οὗν οὐ καιρὸς λέγειν, ὅτι μη-
 δὲ πᾶσι, ἀνακλήσει· οὕτω
 τί τῶν πάντων οὐκ εἰρήσεται; τῶν
 μὴ ἀποσῆσαι με βουλόμενοι,
 ποιῆσαι δὲ τῆς ἐαυτῶν μερίδος ἱ-
 ξάρχον, καὶ ἡγεμόνα, & πᾶν

runt. Hinc in acerbis exactionibus
 clamare quanta voce poteram, & in-
 dignari: cohibere potentiores, ne ver-
 beribus imbecilliores afficerent: im-
 pedire conductorum iniquitatem, &
 locatorum insolentiam. Quare si quis
 horum in me vitamque meam quid-
 quā ejusmodi moliri ausus est, injuria
 profecto me laceravit. Injuria quoque
 laceratus essem, si vel eorum aliquis,
 qui in Senatu versantur, id ipsum (a)
 contra me facinus patrasset. Quis enim
 ignorat quid omni tempore pro Sena-
 tu dixerim, quid egerim cum apud
 populorum Duces, & multarum gen-
 tium præsides, tum apud Consules, &
 ipsos rerum omnium dominos? quem
 latet assiduum illud bellum, mihi pro
 eodem Senatu susceptum, adversus
 ipsos Magistratus? Qui bona ipsius
 Senatus sibi mala ducunt; mala con-
 tra, bona: qui unus quasi exercitus fa-
 cti, in Senatores impetum facere: eos
 insectari: modo dictis mordere: modo
 lacerare factis. Quamquam hi plera-
 que Senatus bona possident (quod qua
 ratione factum sit, nunc dicere non
 vacat) qui, quod non possideant om-
 nia, ægre ferunt. Hi porro omnem
 movere (b) lapidem, ut nos ab nostris
 in Senatum studio averterent, & in
 suas partes traherent: polliceri me fo-
 re ipsorum Principem atque Ducem:
 omnia promittere, se etiam (libere
 enim dicam, quod mihi sæpe dixe-

(a) Εἰ εἴτε ἔγωγε: ad hoc venisset, scilicet eo sceleris & iniquitatis vo-
 lunisset.

(b) Τί τῶν πάντων οὐκ εἰρήσεται; quid omnium non moveretur?

runt) me adoraturus. Hæc tamen facere non potuerunt, ut (a) æquum & honestum defererem: patres quippe meos reveritus, in eodem studio mihi manendum putavi, debitum magistratibus, ut leges jubent, honorem tribuendo, nec ex alia parte deferendo nostrum in Senatum officium. Quare nec hi, qui in Senatu sunt, mihi ejusmodi facinus ullum vitio vertere possunt; neque profecto Syndicus ullus eo de crimine me postulare unquam poterit, propter quod hoc in iudicium jure venisse videatur. Etenim cum apud magistratus semper sum de Syndicis ipsis, eo meliori modo, quo potui, bene locutus: tum, ubi quispiam eos maledictis lacera-
bat, ei pro virili parte resistendum putavi. Nemini (b) istorum unquam vitio vertimus, quod leges non observet, nec eos, qui Syndicorum ope egebant, sum unquam hortatus, ut eorum alios fugerent, alios sibi deligerent, quod si nihili essent, hi cuncta possent. In salutationibus vero cum illorum aliquis me præveniebat, injuriam mihi facere videbatur: & ubi morbo aliquo laborabant, modo ego ipse pergebam ad illos, modo mittebam alios, qui ipsorum (c) statum intelligerent. Esto. Numquid autem vestrum aliquis, adolescentes, impium hoc in me facinus patravit? Sunt profecto quidam ex vobis, qui multis me

τα τὰ πικρὰ ἐπιδείναι λησόντες· καί, ὃ δὴ πολλὰς ἐπὶ κλάσει, οὐ σιωπήσομαι. ἀποστεινέται γάρ, ὅτι δὴ καὶ ἀποσυνήκισται. οὐ μὲν ἐμὲ γὰρ ταῦτα λησὶν τλῶ τῆς ἀπειρίας, ἀλλ' ἀδύμητος τὴς ἐμῆς ἀποργίας, μένει δὲ ἐν τῷ τῶν ἀντὶν ὀφθῆναι, πρῶτον μὲν τοῖς ἀρχαῖσι τὰ παρὰ τὴν νόμον, καὶ τῶν δικαίων τιμῶν οὐκ ἀποστεινέται, ἵνα καὶ δίκαιος ἀπὸ τῶν βαλὼν ἀφῶν· ὥστε τί μοι ποιεῖται ἐγκαλεῖν οὐδ' ὅστις διώκει αὐτόν; οἷμαι δὲ ἐδ' αὖ τῶν συνδίκων οὐκ εἶναι μοι μέμφασθαι τὴν πικρὴν; εἰ δὲ δικαίως αὖ ἐπὶ ταύτῃ ἡλθε τλῶ δίκην. ἀρκὺς ἡ γὰρ τῆς ἀρχόντας αἰὶ τὰ βελτίω ἀπὸ αὐτῶν ἐπὶ κλάσει, καὶ ὅστις λέγει κακῶς, ἐμαχέσασθαι γλώττῃ τὴν οὐδεὶς οὐδεὶς τῶν πτωχῶν ἐπικαλέσασθαι μὴ πρῶτον τοῖς νόμοις· τοῖς ἡ συνδίκων διορίσιν οὐδεὶς ποιεῖ παρήγορα τῆς μὲν φωνῆς, τῆς δὲ αὐτῶν ἀποβαλέσθαι, τῆς μὲν οὐδὲν εἶναι λέγων, τῆς δὲ πάντα δύνασθαι. ἐπεὶ δὲ ταῖς ἀποστροφῶν εἰ μὴ τις φθίσκοιεν, ἀδικεῖν ἡγήμεθα, εἰς τὴν ταῖς ἀδικειῶν τὰ μὲν αὐτῶν ὡς αὐτὸς ἔπει, τὰ δ' ἐπὶ τοῦ τῶν εἰσομένων, οὐ τόχης αὐτοῖς εἶναι τὰ σώματα· εἶναι· ἀλλ' ὅμως τοῖς τῶν ἡγεβήσῃ τῶν ἰσίων; εἰσὶ μὲν τῶν, οἷς ἀστέλ-

(a) Græce τῶν, ordinem.

(b) Πικρὴν κλάσει: Nullius unquam lingua vitio vertimus hoc.

(c) Græca phrasis habet: quo ferruna ipsi essent corpora.

γῶς ἢ ὀλίγα πίπεται ὡς
 ἐμὲ, τὰ δέυτερα τῇ φύσει ὀρ-
 ῖνη ποιῇ ἀξίῳ· οὐ μὲν ἰξή-
 τησά γε τὰ τε δίκην, οὐδ' ἐλα-
 βόν, λαβὼν αἱ ῥαδίως, εἴπερ
 ἐβουλόμην· ἀλλ' ἀντὶς αὐτοὺς
 μαίνομαι, τῆς μαλίας ἡγεμό-
 νῳ, ἢ πεινώμενος ἢ ἐσιον-
 τας, ἢ δ' ὅτε δόξῃ εἰσελ-
 θεῖν, ἀποβῆναι· ὃ εἴπερ εὐθύναι,
 εἴπερ ἀνασπασίαν, εἴπερ φιλανθρω-
 πίαν βύλεται τις καλεῖν, οὐ
 δουρίσσομαι. ἢ τίνων ἴδὲ νοσή-
 τας ἀπειλῶν, οὕτως εἰς παραλῶ
 ἐμπεσόντας, ὑπὸ τῶν ἡδύναις τοῖς
 πλεονέκτοις ἐπηρεαζόντων, οἷς ἢ
 τῷ στρατηγῇ ὁροτηγορία, μέγα
 ὄρος ὕβρις ἐφόδιον. οἱ τίνων
 τῶν ἐφρόντιτα, ὡς θυμῷ θη-
 ῖονα, ἀπὸ κρεσσά, χειρὸς βα-
 ρείας ἐξηλόμην. τὰ γε μὲν
 ἀπὸ μισοῦ τίς τῶν ἀνόντων ἢ
 ἐθαύμασε; πλὴν τῶν διδασ-
 κάλων, οἷς ἡμῶς νόμος ἐγγέ-
 το ζῆμα, ταῦτα καὶ παρ' ἀνέ-
 μοις τῶν νόμων ἀξίῳ ἔχει. τὰ
 δὲ εἰς τί; βυλῆς τις εἰδωκεν,
 οὐκ ἐβελήσας, οὐκ εἰδωκε. καὶ
 πολλοὶ δὲ μέρους οἱ βυλόμε-
 νοι, τὸ δ' ἢ ἐκ ἐθέλων, πολλοὶ
 ποιεῖ δὲ τὴν ἀπίθειαν τῷ πεί-
 νῃ μᾶλλον ἢ πείνῃ, τῷ πλεονέ-
 κτῃ δὲ ὁ πλεονέκτης· ὅτε γὰρ ἐπὶ
 πολλὰ, φαίνεται, ἡγεῖται χαρίζε-
 σθαι. ἢ δ' αἱ εἰς ἐφίκοιτο τῆς ἐ-
 μῆς εἰς ὑμᾶς κηδεμονίας, ἢ δι-
 καιοσύνης. ὥς τ' εἰ τῶν τῶν

petulanter injuriis laceessere non du-
 bitarunt, naturæ (a) ordinem inver-
 tentes: nunquam tamen injurias has
 ulcisci studui, neque de rebus suppli-
 cium sumendum putavi. Quod sane
 sumere facile poteram, si voluissem.
 Attamen eos furere sivi, atque ita in
 me furentes æquo animo sustinui.
 Non eos objurgabam, cum ad me non
 accedebant, neque repellebam, cum
 accedere volebant. Quod si ve demen-
 tiam, si ve stupiditatem, si ve humani-
 tatem appellare quis velit, appellet
 per me licet, neque repugnabo. Eos
 præterea neque morbo correptos un-
 quam neglexi, neque deferendos un-
 quam putavi, cum timore perterriti
 consternabantur, ab iis injuria vexati,
 qui huic ætati insultare gaudent,
 quæ militis nomen amplam ad infer-
 endas injurias ansam præbet. His
 ego tempestatibus sollicitus angere:
 summo studio vigilare: præsto eis esse
 injurias ab ipsis propulsare: pro
 viribus opitulari: eos a gravi manu
 subducere. Ad mercedem vero quod
 attinet, quis non miretur nostrum ea
 de re decretum, nemo profecto, si præ-
 ceptores excipias, quibus hæc ipsa lex
 nostra damno est, quum adolescentes
 eodem & apud ipsos jure gaudere
 velint. Quænam hæc lex est? merce-
 dem scilicet daret, qui vellet; negaret,
 qui noller. Hinc pauci velle; pars ma-
 xima nolle. Quam immunitatem pau-
 perum dat paupertas, divitum divitiæ.

(a) Ad verbum: quæ natura posteriora sunt, ea priora constituturæ.

Nam qui divitiis affluit, ad scholam accedens, hoc ipso nobis gratificari maxime tibi videtur. Nemo profecto tam difertus est, ut meum erga vos impensum studium, humanitatemque describere satis quear. Quare si cui vestrum præsens facinus patratum fuisset deprehenditur: manifesta profecto mihi sit injuria, (a) quum pro meis benefactis nulla mihi par gratia referatur. Planum præterea nobis faciendum, me in ipsos etiam (b) præceptores fuisse humanissimum. Quid? non ne Ascalonita ille semper aliqua ipsorum bona rapuit? non ne verberum timorem aliis injectis, alios etiam verberibus affecit? quo adveniente, ii statim ab sedibus quisque suis assurgere: propere ad ipsum omnes conflueret: honoris gratia comitari: ejus (c) nutu suam quisque rursus conscendere sedem: nemo eum aspicere audere: pronus quilibet in terram procumbere, & ipsius excelsam adorare dignitatem. Ut nemo tum alteri adfidere cerneretur, sed toto illo temporis intervallo cum illius, tum eorum, qui cum ipso erant, quasi servi stare cogerentur. Mitto novum quoddam tributum, adolescentibus impositum, quod exigebat is puer, cujus in discipulos opera & ministerio utebatur: silentio prætereo metum atque terro-

παρ' ὑμῶν τισιν εὐρίσκεται, σφεδράτα ἀνθρώπων ἡδίκημαι, χρηστὸς οὐ χρηστὰ κεκοσμημένος. ἔτι τίμην προσήκει με φανήναι καὶ ἀπὸ τῆς διδασκαλίας βίλτις τοῖς γεγενημένοις. οὐκ ἔστι ὁ μὲν Ἀσκαλωνίτης ἐκείνους ἠπάξει αἰετὶνα τῶν; καὶ τῆς μὲν εἰς φόβον κατίσθη πληγῶν, τῆς δὲ καὶ ἔταμ; καὶ φαίνεται, ἐνθὺς ἀπαύτως ἰδεῖν τῶν θρόνων ἀναπηδήσαντας, δρόμον τι συρρεῖν ὡς αὐτὸν, & παρατίμην, καὶ τιλὸν ἐπὶ τῆς θρόνης αὐτοῦ οδοὶ ἀπὸ τῶν ἐκείνῃ νευμάτων ἐλάμβανον. ἀντιβλέπειν ἢ ἢ ἐξελῶν, ἀλλὰ κύπτειν τὸ ἰδεῖν, καὶ τιλὸν ὑποχωρῶν εἰδέναι. ὡς τ' οὐδεὶς ἀντιπαύεται ἐπὶ τῇ παρακάθιστο, ἀλλ' ἰδεῖν πάντα τῶν ἐκείνῃ τὸν χρόνον ἐκείνῃ ἢ, καὶ τῶν παρ' ἐκείνῃ. & παρατίμην καὶ τὴν τὰ φόροι ἰεῖν, καὶ ὡς ὁ καὶ, ὃ πρὸς τῆς ὁμιλητῆς ἐχρεῖτο, & τῶν ἐκείνῃ τῶν φόρων, ὡς καὶ ἐκείνῃ τῶν τῶν ἐκείνῃ. οἱ δὲ δασκαλοὶ. ὁ τίμην ἐκείνῃ πῶτος ἐκδεχάμενος τιλὸν ἡγεμονίαν, ὡς μὲν ἐκ Παλαστίνης & αὐτοῦ. παρὸν δὲ τῶν αὐτῶν ἀπολαύειν, οὐκ ἔχει, τ' φύσεως, οἶμαι, τῶν ἰσῶν οὐκ ἐφικνύμενης. ὁ δὲ καὶ μέχρι τῶν ὀνομάτων ἡγεῖται τῆς πλῆθους

(a) Vel si mavis: qui bonus quum sit, haud bene sit habitus.

(b) Patet id cum ex aliis Libanii locis bene multis, tum maxime Orat. pro eloquentie Professoribus, ubi Senatum Antiochenum ad agros aliquos ipsis alendis assignandos, ampliandaque stipendia hortatur, ne, quod jam facere meditantur, Antiochia relicta, in alias regiones abirent.

(c) Ἀπὸ τῶν αἰετῶν ἐκείνῃ νευμάτων ἐλάμβανον: iussus ad sedes, ejus nutu, viam capiebant.

τας, καὶ τῶν ἄλλων ἀταρτή-
σας αὐτὸν, ὥς γυναικας ἀν-
τι ἄλλων συνῶν, ἐγὼ δὲ οὐ-
δέποτε· ἀλλ' ἐφυγον μὲν τὸ ζή-
τειν, ὥσπερ ὁ ἀσφόδρος, κρα-
τεῖν· ὡν δὲ οὐδὲν εἰκώς τῶν
δευτέρων κατὰ τὴν φύσιν· ἀλλ' ἀ-
ναμίσγνυμι μὲν ἄτασιν, ὥς οὐ-
δεὶν πλεονεκτεῖν ὑδενὸς ἀξίων,
ἀλλ' ἀπ' ἰσίου τῷ χημάτῳ συν-
διατρίβω· γελᾷν δὲ ἐξεῖσι,
καὶ σκώπτειν, καὶ παίζειν,
καὶ παίειν τὸν μὲν ἡγείται τὸν
παρ' ἐκείνων, τὸν δ' ἐπειτα· νέε-
σθαι δὲ παρ' αὐτοῖς ἀκῶν γένετα τρέ-
φειν, οὐκ ἐτόλμα τὸ τὴν ἡδ-
κην μὲν, ἀλλ' ἰσὺν ἀπύχον τῷ-
τι ἀγανακτῆσαι, καὶ τῷ ἀπο-
σαιπῆσαι· τὴν δὲ τὴν πατρίαν
ἀφ᾽ ἧς ὁ θεράπων ὡς ἔρα κη-
σθαι· πλάσιος δὲ ἐκ πενήτων τι-
νὸς ἐκείνων ὄρων, τοῖς μὲν συ-
νήθῳ τῆς τύχης, ἐμυτῶ δὲ
οὐ συνηθιστόν· ἀλλ' ὅδε θρα-
συομένους τινῶν, καὶ τὴν ἀρχόν-
των φίλῃς ἀπὸς ὑπεροψίας χρω-
μένων, θυμῷ ἐπεκλήθην, καὶ
τιμωρίαν ἐξήτησα· ἀλλ' ὡς μὲν
οὐ δίκαια ταῦτα ἡπιστάμην, φέ-
ρειν δὲ ὅμως ἤξιον· ἄλλων δὲ
ἀλλοις ἀποροισιμένοις παρ' ἡμέ-
ρας, νόμον κείμενον παραβαίνον-
των, ἦδεν μὲν τὴν ἀπὸ τῷ

rem magistris ipsis incussum; quo me-
tu perterriti consternatique omnes
tremebant. Eo porro vita functo, præ-
fecturam ejus occipit alter, qui &
ipse ex Palæstina erat: qui cum eadem
emolumenta percipere posset, noluit,
utpote diversa præditus naturæ in-
dole atque inclinatione. Is autem,
quod ad magistros attinet, ignorabat
multorum vel ipsa nomina: & semet
ab aliis segregando, modo in uno, mo-
do in alio angulo solus versabatur.
Ego vero neutrum secutus, abhorru-
i cum primi arrogans illud in ceteros
imperium; tum secundi hujus indo-
lem atque naturam, a qua plane me
diversum profiteor. Siquidem ego
familiariter omnibus uti gaudeo, ne-
mini me superiorem jactando, ver-
sandoque cum omnibus, ut æquali-
bus. Hinc ridere inter nos: joculari: lu-
dere: in his ego modo primas tenere,
modo aliis concedere. Ubi vero in-
tellexi adolescentes, ipsorum curæ
commisso, alere barbam, nihil eor-
um feci, quæ injuria vexati facere
confueverunt, sed me cum ab ira, tum
a supplicio expetendo cohibui, neque
curavi, ut (*) paterna bona, magistris
a discipulis vendita, pristinis posses-
soribus redderentur. Quum autem
viderim nonnullos eorum e pauperi-

(*) Si græcus textus ad verbum ita reddatur, *paternorum autem bonorum venditionem hanc secundo possessione*, sensum ita obicurum præfert, ut vix, ac ne vix quidem intelligi queat. Quam ob rem auctoris mentem peni-
cius intropiciendo, servandoque in mea interpretatione sensum, ab ipsius ver-
bis paululum deflectere non dubitavi. Libanius enim eo loci magistros car-
pis, eisque vltio vertit, quod ab discipulis paterna bona emendo, anam ad
furandum eis darent.

bus (a) divites factos, eis equidem ob hanc ipsorum bonam fortunam sum gratulatus, neque mihi metipso condolendum putavi. Et si qui audaces facti abutebantur ad contumeliam magistratuum amicitia, eis neque succensui, neque supplicium sumendum curavi: sed hæc licet iniqua, æquo tamen animo ferenda putavi. Quum alii alias in dies inferrent injurias, violarentque latas leges: noram equidem vulgi dolorem, tamen ut ipse vitam sine cura degerem, quievi, & novas alias post alias insolentias patienter ferendo, ferreum quodammodo me præbui. Multis præterea aliis verbis delineare meipsum possem: sed hæc satis esse puto. Quare si quispiam horum novit, qua ratione illa beneficia huc intrarint: non ne inimici loco habendus esset, qui de me supplicium sumere velit? Talem ergo me omnibus præbui. Quibus compertis, putabam universam urbē, Homericorum instar fluctuum, commotum iri: quo fieret, ut se invicem ad quæstionem ea de se suscipiendam hortarentur. Licet enim haud facile foret reum invenire; tamen id omnes velle, conarique pro viribus oportebat. Nunc tantum abest, ut ejusmodi ira inflammarentur, & adeo neglexerunt opportunum tanto malo remedium: ut ab dormientibus parum differre viderentur. Nemo unus itaque neque clamavit, ne-

πλήθος λυτίων ὥς δ' αὖ ἄλλοι-
πος εἶλω, ἡσυχάζον, ὡς πρὸς τὴν
κακότητα ἐπίκεινται, ὡς περ τῆς τι-
μῆς ἐκαρτέρηται. καὶ πλείους
μὴ εἶχον λόγους κείταυθα δεικ-
νύειν ἐμαυτοῖς, ἀρκεῖν δὲ ἡγού-
μαι καὶ ταῦτα. οὗτω καὶ εἰ τις
τάτων οἶδεν ὅπως δεῦρο εἰσῆλ-
θει ἐκείνα τὰ φάρμακα, τίω γὰρ
τὴ δίκῃ λαμβάνοντος οὐκ εἰ
ἔχει τιζέειν; ἐγὼ μὲν δὴ τοιού-
τος εἰς ἀτακτίας. ὦ μάλιν δὲ, τού-
των πεφροσμένων, κησέσθαι τίω
τόλιν, κατὰ τὰ Οὐμύρι κύματα,
παρακαλέωντι ἀνδράλιν ἐπὶ ζήτη-
σιν τῷ ἀράγματος. καὶ γὰρ
εἰ μὴ ῥάδιον ἔνερται, ἀλλὰ το γὰρ
τῶν βυλομένων ἴδμεν γενέσθαι.
οὗν δὲ τοσούτον ἀπέχον τῆς τοι-
αύτης ὀργῆς, καὶ τὴ τὴν ἀπο-
σῆκοντα ἀποδοῦναι τοσούτων κα-
κῶν, ὥς π μικρὸν τῶν καθευδόν-
των ἀπείργειν. οὐκ οὖν ἤτε εἰς ἑξ
ἀτάκτων ὡς ἰβόσσειν, ἤτε ἢ μη-
ρὸν ἐπληθεῖν, ἤτε τίω χεῖρα
ἤρειν εἰς ἡράν. καὶ τοι καλῶς
γὰρ εἰ ἔχειν αὐτοῖς καὶ ἀμαρτεῖν
εἰταυθᾷ τι, καὶ τὰς χεῖρας ἐ-
πὶ τὴν παρατίλιντον ἀφέναι,
καὶ ἑὶ πλείους ἀπέχον τῆς ἀ-
τίας. οὗν δ' ἡσυχίου μὲν, καὶ
ἰσχυρῶς δοξάσων τούτων ἐμπεποδῆ-
σθαι πρὸς τρόπον, πάντα κησέ-
ται, καθάπερ ἀπολωλώς ἢ τό-
λιν. καθάρσει δὲ αὐτὸς τῇ πε-
ρὶ ταῦτα τιτίμηται, καὶ τα-

(a) Publicos Antiochiæ Professores habuisse multos agros, amplaque stipendia, & hinc multos ipsorum divites factos, testatur idem Libanius Orat. c.

χέως ὁ λόγος, ὁ περὶ ὧν ἔπα-
 θος, πέταται, τῶν μὲν οὐ-
 δὲν δεσὸν ἡγμένων, εἰ τις με
 κατήγεχε, τῶν δὲ καὶ λίαν
 τῦτ' ἀγασθόν, μὴ εἶναι μοι τλὴν
 ψυχῶν, οἷά περ ἴω, μηδὲ ἑ-
 ρῆν λόγων, μηδὲ ἐπιδείξω,
 μηδ' ὡς περὶ τὸν ἐμφοροῦν χρό-
 νον, ἀλλὰ θανάτου, καὶ ἐκφο-
 ρῆς, καὶ τάφου, καὶ δυσχε-
 ραίνων μὲν, εἰ τις βαλάνην μη-
 σείη, δυσχεραίνων δὲ, εἰ τις ἐ-
 πὶ στίβια χαλῶσθαι. τοιοῦτοι πα-
 ρὰ τῶν νῦν τλὴν πόλιν οἰκίστων
 οἱ μισθοί.

que semur percussit, neque manus ad
 coelum sustulit. Quamquam hone-
 stum videri poterat & aliquid eo tem-
 pore delinquere, & in obvios quos-
 que, culpa licet omnino carentes, ma-
 nus injicere. Nunc si auriga, vel equus
 vinculis ad hunc modum constricti
 videantur, omnia sus deque vertun-
 tur, quasi civitas ipsa pereat. contra,
 qui tale facinus in me patravit, silen-
 tio(a) honoratur, nulla in ipsum hisce
 de rebus habita quaestione, atque de
 injuriis, quas ego sum perpeffus, nul-
 lus fortasse amplius ab ullo sermo
 habetur. Alii quippe nihil id mali es-

se putare, si qui forte me opprimat: alii etiam pro magno bono ducere(b)
 carere me vita, qua fruor: optanda mihi esse non litterarum studia, ne-
 que litterarias exercitationes, nec ea, quae expeti antea consueverant, sed
 mortem, funera, & sepulcrum: ægre ferre, si quis mihi balneum memoret:
 indignari, si me quispiam ad prandium vocet. Tales nimirum sunt mer-
 cedes, quas mihi tribuunt urbis hujus habitatores.

(a) Μουσίου δὲ ἀντὶ τῆς περὶ τούτου ταμίαν: ipse vero segnitie in inertia circa
 hæc honoratus est.

(b) Si mavis: Non esse mihi animam, quæ erat.



E J U S D E M T O T A T T O Y

ORATIO. XII.

Λόγος ιβ'.

Ad Nicoclem de Thraſydæo.

Πρὸς Νικοκλῆα περὶ Θρασυδάει.

ARGUMENTUM

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Antonii Bongiovanni.

Ἀντωνίου Βονγιωάννου.

Thraſydaus Libanio viſito verſit cum
 alla multa, cum illud maxime,
 quod ejus cauſa haud eleſtus fuerit le-
 gatus Menedemus. Volebat enim ipſe
 Thraſydaus, ad Imperatorem una cum
 aliis quibuſdam deleſtus legatus, do-
 mi ſua manere, & pro ſe Me-
 nedemum proficiſci. At hunc re-
 cuſavit Dux exercitus, qui legationem
 mittendam judicaret, qua de cauſa,
 inquit Libanius, nescio; cum
 tamen reſuſcitavit. Quod igitur Mene-
 demus domi ſua manſerit, in cau-
 ſa fuiſſe Ducem oſtendit Libanius,
 non ſeiſpſum. Eſt porro Libanii ami-
 cus Nicocles, ad quem eſt hæc ora-
 tio; qui cum credere noluiſſet quorum-
 dam in Libanium ipſum falſas crimi-
 nationes, reſte feciſſe dicitur, propter-
 eaque ab Oratore jure ac merito lau-
 datur.

ORATIO.

Α Ο Γ Ο Σ.

REſte feciſti, Nicocles, haud ea
 credendo, quæ nonnulli crimi-
 ni mihi verterunt; quippe quæ nul-
 lam omnino veritatem continebant.
 Quæ (a) falſa eſſe & jurejurando au-
 dacter affirmavi; idque ita ſe habere

Καλῶς ἐποίηſας, ὦ Νικό-
 κλες, ἀπισήſας ταῖς κατ'
 ἐμὴ παρ' ἐνίῳν αἰτιάς. ὡς γὰρ
 οὐδ' ὅτις ἐν αὐταῖς ἀληθείας
 ᾗ καὶ τεταρρηκῶς, δί' ὅρκου πί-
 σην ἐπορεύμην, καὶ τοῖς παρ' ἐμὴ

(a) ὃ καὶ τεταρρηκῶς, δι' ὅρκου ἵπταν ἐκτελέσας, quo etiam confisus, per juramentum fidem feci.

μασι δὲ αὐτοῖς, καὶ τῇ περὶ αὐτῶν διηγήσει, περὶ ἑαυτοῦ τοῦ τῷ πῶτα καταφανεῖς, ἵν' αὐτὸς π σαυτὸν ἐταυῆς ἢ ἐξητα-
 ημίως, ἐπὶ τίς τῷ πείσει, ῥαὶ αὐτὸν μεταπίπειθαι δύναται.
 ἦτοι ἐσπέρως εἰς τὸ βαλανεῖον, ὃ τῇ πόλει δέδωκε Τραϊανὸς βα-
 σιλεὺς, καὶ ἐπειδὴ μοι τὰ πρὸς τὴν Θεὸν εἶχει ἱκανῶς, ἐκα-
 θήμενος, καὶ πλησίον μου Μεν-
 εδήμος, ἔπειτα τρεῖς ἐπὶ τοῦ πολίτευμα ἑλθόντες, ἐκάθην-
 το ἔ αὐτοί, καὶ διηγῶντο διη-
 γησι μακρὰν παραμύθων, ἐς
 συμπόσιον γεγενημένων, τῷ στρα-
 τῷ μὴ ὅπως ἐστὶν ἑτάτος, δαυ-
 τομῶναι δὲ αὐτῶν. τὸ δὲ δὴ
 κεφάλαιον, παρὲν πέμπτην ὃ
 στρατῷ ὡς τὴν βασιλείαν πρεσ-
 βείας, καὶ τῇ πατρίδι βοηθῶν,
 ὡς ἔγω κηρύττω καθαρῶς ἀπλη-
 λαγμένη. πρὸς γεγενηθῆναι γὰρ
 πῶς ἐς τῇ σάσει κακῶς τὸ πρὶ
 ἰληπείθεισαν πάλαι πρεσβείας
 μὴ περὶ εἶδαι. περὶ εἶδαι π ἐ-
 πότης τῇ συμβολῇ, μετὰ τῷ
 δακρύων, λέγειν δὲ καὶ τὸ
 σύμβουλοι μετὰ δακρύων, ὡς
 οἷος τῷ φοβῶντος μεγάλου.
 τῶν ἢ ἐπότης, πρὸς εἶδαι,
 ὡς αὐτοὶ μὴ εἶναι πρὸς βίαις, ὁ-
 μολογίᾳ τῇ σφῶν αὐτῶν, δέ-
 οῖτο δὲ πᾶσι. δέδοχθαι γὰρ
 δὴ πέμπτην πρὸς τῶν. καὶ ἐτυ-
 χε γὰρ πλησίον καθήμενος Εὐ-
 σέβιος, ὁ σοφιστής, ἦτοι παρ

perspicuum tibi facere conabor &
 rebus ipsis, & earum enarratione,
 quo teipsum, quod non fueris dece-
 ptus, laudare, & alios a sententia de-
 pellere facile possis, si qui forte dece-
 pti (a) in errore versentur. Vespere
 sum profectus ad balneum, quod ur-
 bi dedit Trajanus Imperator. Et pos-
 tea quam absoluta mihi fuere, quæ
 ad Deæ cultum spectant, refedi, & ibi
 mecum erat Menedemus: quo paullo
 post accesserunt & alii tres ex civium
 ordine, qui nobiscum & ipsi confede-
 derunt. Qui longam mihi fecerunt
 enarrationem earum rerum, quæ in
 convivio, quo excepti fuerant ab ex-
 exercitus Duce, contigerunt. Harum
 summa hæc erat. Hortabatur idem
 Dux, ut legatio ad Imperatorem mit-
 teretur, atque patriæ ferretur auxi-
 lium, quæ penitus a periculis erepta
 nondum fuerat. Nam ad ceteras ur-
 bis miseras, quæ ab seditione (b) ma-
 narunt, accedere & illud, quod non-
 dum executioni mandata fuerat ea
 legatio, quæ jamdiu in votis erat. La-
 crymantes probare consilium omnes:
 quod & consultor ipse lacrymando
 protulerat, quasi magnum omnibus
 periculum impenderet. Adjecerunt
 se legationis munus obituros, ad quod
 ipsi se promissis obstrinxerant, sed
 egere se quarto. Tot enim numero
 mittere visum. Adsidebat mihi tum
 forte Eusebius sophista, quem a me
 statim li postulare cœperunt. Ego

(a) ὡς τὸ πῶτα καταφανεῖς. Si quis hoc passus est.

(b) An hic sermo est de seditione, de qua supra? pag. 1.

vero eos hortari, suum converterent sermonem ad illum ipsum: satius esse id ei persuadere conari, quam jubere. Quod ut ille audiit, obtemperavit: haud enim fas erat resistere. Hunc itaque socium nacti, pergere insequentibus die ad ipsum Ducem: rogare me, ut præsto ipsis esse vellem, & pro viribus opitulari, quibus ego stolidus morem gessi. Quod si vir prudens fuisset, rejecisset ipsorum preces, in memoriam eis revocando, qualia pro meis in ipsos meritis obtinuerim. Si quidem dum eos honorabam, ego ab ipsis dedecore afficiebar: ipsos dum officiose prosequabar, molestus eram: quum hoc facere desisterem, lætabantur. His & aliis benemultis neglectis, venturum me dixi, & veni. Accedentes ergo, nonnulla verba facere: ad prætextus quisque confugere: de profecturis ad Imperatorem jam designatis legatis negotium omne Dux mihi demandare: potestatem rursus ipsum adeundi nobis facere. Disceditur: inanibus verbis non parum diei consumitur: se quippe manere, & alium pergere consentaneum quisque dicebat. Interea me nemo respexit, nec ulla de re interrogavit, neque meam postulavit sententiam: sed hujusce rei judicium ad alios transtulerunt, quasi a circumstantibus exteris nihil omnino differrem. Ego (b) ita-

ἐμὴ τὸν ἀνδραπῶν· ἐγὼ δὲ τῷ αὐτῷ ἐπ' ἐμοὶ μετέφερον τὸν λόγον, ὡς βέλτερον ἢ ἐμὲ κελύον, ἀλλὰ πείθειν ἐμῶν. ἤκουσε ταῦτα, ὤπηνεν· οὐ γὰρ ὡς καλὸν ἀπειθεῖν. ἀποσπασθὼν δὴ τὸν πῆχυν, δέονται μὲ πῆς ἐπίσης παρῶν τῶ αὐτοῖς, ὡς τὸν στρατηγὸν εἰσιῶσι, καὶ συμπαράλτουν ὅτι δυνημῶν ἐγείναι· πείδομαι ῥα δῖος ὦ ἐυθεῖας· εἰ δὲ οὐς οἶν μοι, διωσάμην αὐτὸν (a) λόγον, ἀναμνησκῶν αὐτὸς, οἷον εἰδ' οἷον ἐτυχον, καὶ ὡς τιμῶν, ἡτιμαζόμεν, καὶ ὡς διώκων, αὐτὸς ἡνώχων, καὶ ὡς ἐκείνι τῷ δέοντι, ἡδυνῶν, ἀλλ' ἐδὲν ἐκείνων τῶν πολλῶν ἐξέτας, ἤξει πῆ ὅλων, καὶ ἡλθον. εἰσελθόντων δὲ ἡμῶν, καὶ τινὲς ῥημάτων γιγρομένων, εἰς ἀρῶσιν τι ἐκαστὸν καταφύγοντες, ἐμὲ τῷ ἀράγματος κατὰσχῶς κύριον ὁ στρατηγὸς, ἐπ' ἀποδεργμένος τῆς πορευομένης, εἰσελθεῖν αὐτοῖς ἰδῶκεν. ἐξήλθομεν, ὡς μεταλοῖς λόγοις ἢ ὀλίγοις πῆς ἡμέρας διετρίβη, μένειν αὐτῷ ἀροσθήκει ἐκαστὸν λόγοντες, ἔπειτα δὲ βαδίζον. καὶ τότε μοι ἡμῶν ἐδὲν ἀροστέχον, ἐδ' ἡρώτων ἐδὲν, οὐδὲ ἀπῆται ἡλθον· ἐφ' ἐτήρους δὲ τῶν κρῖσιν ἦγον, ὡς τί με

(a) Legendum forte αὐτῶν.

(b) Prima fronte verba hæc αὐτῶν ἀνδρῶν, καὶ κατεγὰρ, ἴδωκεν. ita sonare mihi videbantur: ego itaque sedens abnuere, derisui haberi. Verum τὸ αὐτῶν arbitror eodem hic sensu accipi, quo infra αὐτῶν ἡλθον.

μηδὲν διαφέρειν τῶν ἔχουσι περιεσκότων. ἀπειτῶν ὅν καθήκους, & καταγελώμενος, πολλὰς ὁμήσας ἐπὶ τῆς νίκης, καὶ ταύμασθαι, κωλυθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων, ὡς ἀδικήσαν τὸν στρατηγόν, εἰ οὕτως ἀτίλδοιμι, χωρὶς τε παρ' αὐτῶν, καὶ ἰπῶν ἡδὲν δεδουησθαι, τῆς ἐκείνῃ βώμης ἐφ' ἧς δεῖσθαι τὸ πρᾶγμα, καὶ ἔκ ἐψευδόμην. ὥστε δεῖξας γὰρ ὅργης τι, πάντας εἶχε δεχομένους τῷ ὁλῶν ἔρομένων δὲ, ὅς τις τοῖς ἐκείνων ἀντ' ἐκείνων ἀρξέσται, τῷ μὲν τὸν κηδεσθῶν εἶπε, τῷ δὲ τὸν ἀδελφόν, Θρασύδαμον δὲ αὐτὸν. καὶ ὅς προσεκύνησεν, ἔχ' ὡς ἂν τις ἔχοι μύμηρος, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ἔχων τοῦτον ὑπὲρ τοῦτον ἐγνητῶν. ἰπτόντος δὲ τινος Μενέδημος, καὶ ὡς τὰ μέγιστα ἀνοήσας, καὶ φροῖηται, & γλώττη, καὶ δακρυσι, ὅς τῶν καιρὸς, ὁ στρατηγὸς οὐκ εἰδέχτο, πρὸς τί μὲν βλέπων, οὐκ οἶδα, & γὰρ οὐδ' ἐφθέρχτο, ἔμην, ὅπερ ἐφ' ἧς, εἰδέχτο. τῶν τῶν ἐγνωσμένων, καὶ πετηγόντων, ἀπὸ τῶν ἡμῶν, ἐμὸν ἔργον Θρασύδαμος ἐρῶν εἶναι, τὸ μῦθος Μενέδημος, καὶ παίζειν αὐτὸν ἡγέμενος, πόσας τῶν ἀπεδόμην τῷ μοσθῶν ἡρόμην; ὁ δὲ τῷ μὲν ἔφη μικρὸν ὑπερὸν δεῖξεν, ἔχεν δὲ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἄλλως, ἀλλ' ἐμὸς εἶναι

que sessionis pertæsus & irrilionum, discedere : ad adolescentes resque meas me recipere. At ab amico quodam cohibitus, quasi Ducem injuria læderem, si ita infecta re discederem: ad ipsum Ducem me contuli, atque me nihil posse confessus, negocium hoc ejus auctoritate & imperio eger dixi. Neque falso. Nam quum se subiratum ostendisset; omnes discesserunt (a). Quum ab eo quaesitum fuisset, quis eorum rebus præsto pro ipsis futurus esset : huic ait cognatum, illi fratrem, se Thrasydæo. Ad quæ statim hic se pronus inclinavit, non quasi legationem ejurasset; sed quia talem in tanto negotio sponso-rem nactus fuerat. Quum Menedemum quis memorasset, dixissetque virum hunc summum & mente, & lingua, & lacrymis etiam, ubi necessitas postulet, strenue rem gerere posse : Dux eum recusavit : qua de causâ nescio; nec enim dixit: eum tamēn, ut ajebam, recusavit. His ad hunc modum constitutis, atque domum nobis abentibus: Thrasydæus clamare, opera nostra factum esse, ut Menedemus domi suæ maneret. Ego eum joculari ratus, quanti putas, inquam ego, mansionem illam emerim? Id ille paullo post planum se facturum dixit: ceterum non aliter se rem habere, meque talis mansionis auctorem esse confirmavit. Nec eo contentus, vespere ad meas foras accedere :

(a) πάντες ὅλα λαχόμενοι τῶν αὐτῶν, omnes viam capeffentes habuit, nō legere quis malit αὐτῶν, novis, pro αὐτῶν.

ibi sedentem meum puerum nactus (ad quem ex Imperatoris (a) decreto, legi (b) derogante, bona mea translata fuerant) ad officium suum eum trahere: clamare, vociferari: parum abesse, quin & verberibus ipsum afficeret, asserens eum possidere terram ejus hominis, qui senatorium munus obiit: quod sane verum erat. Sed illud miror, quod id ipsum & in aliis non viderit, ad quos, ad Themisonem præsertim, ipsius cognatum, adeo multæ istiusmodi possessiones pervenerunt. Volebam equidem, & optavi sæpius, ut Senatui Cimon ministerium suum operamque præberet, sed opportunum tempus expectandum putavi. Illud scilicet, quo Senatus revivisceret, rediretque in lucem pristinus ille confessus. Illud enim (quod tunc temporis fiebat) erat Rempublicam vere administrare: contra, quod fit in præsentia, perdere est, eamque funditus evertere. In hoc autem miserrimo statu res jacent, cum ob alias benemultas causas, tum ob hanc vel maxime, quod potentiores minus potentium exiguas bonorum reliquias depopulentur. Thrasydæus vero postquam talia facinora per summum furorem patravit, haud hic constitit, sed

τὸ ἐργον, καὶ οὐκ ἀπέχη ταῦτα, ἀλλὰ δέλης πορρωτέρω μου τοῖς θύραις, καὶ ἀπὸ αὐτὰς ἐκτὸς παῖδα τὸν ἐμὸν κατὰ μῆρον, ὃ τὰ μὲν γυνὴ βασιλῆως γέγονε, κελύσειατος ἔστω, χωρῆσαι τὸν ἀπὸ ταῦτα νόμος, τῷτο ὅτι ὁ Θρασύδαμος ἐκτὸς, εἰλκυται εἰς λειτουργίαν, βοῶν, καὶ μορον πᾶσι, λέγων αὐτὸν κεκῆσθαι γὰρ ἀνδρὸς βιβηλευκότος· καὶ τῷτο μὴ οὐκ ἐψεύδετο· θαυμάσαι δὲ ἄξιον, ὅπως ἐν τοῖς ἀλλοῖς τῶν ἔχοντων τὸ δίκαιον, ποσῶν ἀπαιμάτων ἐπ' ἀλλὰς μετρήρητων, καὶ μέλιστα δὴ τὸν αὐτῷ κηδεσὺ Θεμέσιωνα· ἐγὼ δὲ τὸ μὴ τὸν Κίμωνα λειτουργῆσαι πολλὰς καὶ ἐβελήθην, καὶ ἐνθάμην· καιρὸν δὲ ἀναμείνειν ὅμην δέει· ὅς τις δὲ γὰρ ἀναβῆναι τὴν βουλήν, καὶ γενέσθαι τὴν πορρωτέρω ἐκείνῳ· ἐπειὶ μὴ γὰρ γὰρ λειτουργεῖν, τὸ δὲ νῦν, ἀπολωλέναι· ὅτε κακῶς τὸ πᾶν γίγνεται, ἀλλὰς π' οὐκ ὀλίγαις αἰτίαις, καὶ τῇ τῶν λειτουργῶν τοῖς ἰσχυροῖς πορρωτέρω τὰ τῶν ἀδυνεστέρων· Θρασύδαμος δὲ τὰ τοιαῦτα παροπίστας, οὐκ ἐσταῦθα ἔση, ἀλλ' εἰς ποσῶν

(a) Vetabantur ergo Senatores bona sua distrabere, Libanii quoque temporibus. Hoc idem sanctum legas l. 6. lib. 2. Cod. Theod. qua, Honorio imperante, cautum ne Senatoribus patrimonium in quocumque qualibet ratione transferre liceret. Potissima sanctionis hujusmodi causa fuerat Senatorum fraus, qua ne Præture onus subire cogerentur, subdole patrimonia sua in alios transferranda curabant, ut, inopes habiti, ab imposito onere immunes evaderent. V. Goth. in comm. ad c. l.

(b) γυνὴν βασιλῆως· κελύσειατος· ἀποχωρῆσαι τὸν ἐκ τῶν ταῦτα νόμον, ex Imperatoris decreto, qui legem hac de re latam cedere jussit.

ἤλκεν ἀρεβίας, ὡς τ' ἄρας τλῶ
 φωνῶ, λόγους μὲν ἐλεγέ μοι
 συγκυῖσθαι κατὰ πάντων ἀνδρά-
 των, οὐδέ τι κατὰ πάντων μα-
 ρίας ἡγήσθους· τίς γάρ ἂν εἰς
 ἀνδρωτος ἀπὸ πάντων; καὶ ταῦ-
 τα τῷ χρόνῳ τὸ πλεόν τοῖς βα-
 λομένοις μαθησέμεν ἔμεν· ὁ δὲ
 καὶ αὐτὸν ἐλεγει εἶναι τέττον ἑ-
 να, καὶ ὡς κοῦνται μοι λόγοι·
 καὶ τοι τῶν φίλων τῶν ἐμῶν ἀ-
 παρτα τὸν χρόνον ἤζην νομίζε-
 σθαι, καὶ εἰ τι γὰ ἤτῳν ἐπίρου
 δοκοῖν, δευὰ πάχην ἐφασκε,
 καὶ ἀπακοῦσαι. καὶ τί δὲι τὰ
 πολλὰ λέγειν; ποῖς γάρ εἰ-
 σὺντι ὡς αὐτὸν, ὅτοια ἀνδε-
 ροῖα, λῶ ὅρα· εἰκόνα ἐμῶν ὑ-
 πὲρ τῆς κλίτης αὐτῶ, ἃ ἐφι-
 λοτιμῶτο τῇ τιμῇ· καὶ ὃ τῷ
 ἐφασκεν εἶναι θαυμαστόν, εἰ αὐ-
 τὸς ἔχοι, ἀλλὰ τὸ μὴ καὶ πάν-
 τα, τὸν ἐμῶν ἀπὸ αὐτοῦ ἀπο-
 λελαικότα πόρῳ. εἴην ἔν ὁ-
 πως ἐκείνα πεπεσμένοις, ταῦ-
 τα ἂν ἴδρα; ἢ καὶ ἐξελέγχεται
 συκοφαντῶν, οἰοῦμαι παροξύνει
 ἐπ' ἐμὲ τῶν ἀκρόντων ἱκασόν, ἃ
 κοῖνοι τινὲ μοι τῶν περιήτοις
 πόλεμον; εἴθ', ἴνα μὴ τις αὐ-
 τὸν ἐρηται, καὶ σοι πόθεν ταῦ-
 τα ὑπὲρ μαθῶν; ἐμὲ φησιν
 ἐμαυτῷ παρὸς αὐτὸν κατεπεῖν.
 ἐκ πόως ἀνάγκης; τίος βασι-
 νε βιάζουνης; πόως πληγῶν;
 πόως σιδήρε; τίος πυρός; ἢ, εἰ
 μὴ τῷτο, πόως μέθης; τί δέ

eo processit iniquitatis, ut contra omnes homines a me conscriptas orationes elata voce clamare non dubitaret, eam summam dementia esse minime ratus, quod contra omnes scribere quis aggrediatur. Qui fiat enim, ut unus homo scribat de omnibus? praefertim quum majorem temporis partem litterarum studiis impertiat? Adjecit praeterea se unum ex his esse, contra quos orationes conscripti. Quamquam ego tempus omne amicorum temporibus tribuendum putavis idque ita, ut si forte ipsorum aliquis inferior alio a nobis haberi sibi videatur, ægre ferat, atque gravissimas injurias se pati conqueratur. Quid plura? quum is egrotaret, omnibus ad ipsum accedentibus cernere erat ad ipsum lectum meam imaginem: quem ob honorem efferre se maxime, atque superbire videbatur. Neque hoc mirum esse dicebat, quod ipse imaginem eam haberet: sed illud potius, quod huic similem non haberent quotquot meis, qui circa ipsum erant, laboribus (a) oblectabantur. Hæc ne fecisset, si, quod mihi mox objecit, verum esse sibi persuasisset? nonne manifestæ calumniæ convincitur hic nebulo, qui per hæc auditores omnes contra me concitaturum, & universali quodam bello me oppressurum speravit? Et ne quispiam ab eo quærat, unde (b) id rescire potuerit, hæc me contra meipsum ei dixisse

(a) Scilicet libris.

(b) καὶ σοι τῷτο ταῦτα ὑπὲρ μαθῶν; unde tibi hæc scire licuit?

deblaterat. Quæ porro necessitas ad id me coegit? quod tormentum? quæ verbera? quod ferrum? quæ vis ignis? Et si nil horum, quæ temulentia? quod inde mihi speratum lucrum? si quidem, hæc ubi is intellexisset, factus fuisset acerbior? Novi profecto ejus indolem atque naturam ad iram pronam, quæ ubi semel commota est, sedari amplius non potest, nec induci, ut ullius rei rationem ullam habeat. Cur ergo temere me præcipientem agerem? Adeo autem prudens est atque cordatus iste vir, ut non videat, se utroque modo, sive audierit a me verba, sive non, fuisse cæca libidine ductum. Vel enim turpiter calumniatus est, falsa comminiscendo: vel amicitie fidem violavit, vulgando, quæ vel nolens (a) audivit. Menedemum, inquit, a legationis munere subduxisti, me non item, licet essem eadem, qua ipse, articularis morbi excusatione fretus. Quodnam, amabo te, præstiti Menedemo auxilium? non enim in publico congressu tale quidquam dixi: Menedemus, viri, se movere non potest; equomodo poterit legationis munus obire? Sed prope Duce[m] silens confedi, tanto intervallo distans, ut nemo posset humerum meum (tamquam indicem) calumniari. Aliud præterea nihil a me gestum, quod hanc ad rem conferret. Testor equidem Solem, & Deos omnes, me nec audisse quidquam a Menedemo de ope hoc in negotio ei præstita, ne-

μοι καὶ τὸ κέρδος εἶδεναι ταῦτα
τῶν, μέλλοντά γε θρασυτέρως,
οἷς ἤκουσεν, ἔτεοδαι; ἤδεν δὲ
αὐτὸ τὴν φύσιν τὴν εἰς ὀργήν
ἐτοίμην, κατηρτίσθαι
δὲ, οὐκέτ' ἔστιν κατεκτλῶν
οὐδὲ δυναμίσιν αἰτεσθῆναι τῶν
πάντων ὑδὲν. ἐμῶν ἔν τῇ πρό-
λῳ καταρτίσθαι; οὕτω δὲ ἐν
σοφίᾳ, ὥς τ' οὐχ ὅρα κατ' ἐκά-
στου αὐτὸν ἔργον, εἴτε ἤκουσεν
εἴτε οὐκ ἤκουσεν. ἡ γὰρ ἐσυ-
κοφάσεται, τὰ ἢ ὅσα ἀποφα-
κόμην, ἢ τὴν ἐν τῇ φιλίᾳ
πίστιν πόσει; εἴπερ ὥς ἢ ἐ-
ξερῶ ἀκούσας, ἐξέπειν ἀλη-
θεύς. Μενέδημον γὰρ φησὶ ἐ-
ξήρπασας τῆς πρεσβείας, ἐ-
με δὲ οὐ, καὶ τοι ὅσῃς ἀμ-
φοτέρω καταφυγῆς, τῆς πε-
ρὶ τὰ ἀρθρα νόσου. καὶ τίς
ἡ παρ' ἐμῶ τῷ Μενέδημῳ βοή-
θεια; ἔτι γὰρ ἐν τῇ βουλῇ τοῦ-
του ἦτον οὐδὲν, ὅτι, ὡ ἀδελφε, οὐκ
ἐστὶ Μενέδημῳ κτεσθῆναι, πῶς
ἂν ἔν πρεσβείᾳ; τῇ π
στρατηγῇ στήλῳ περικαθήμεν
διέχων τοσάτον, ὥς μὴ δύνα-
σθαι συκοφαντηθῆναι τῶν ὧμων
ὑπ' ἐξου τῶν ὑδὲν ἐπαράχθῃ τι
παρ' ἐμῶ πρὸς τῶν φέρων. καὶ δὲ
ἐπ' ἡλίου οἰοῦμαι, καὶ πάντας
θεοὺς, μήτ' ἀκηκοίαι τι παρὰ
Μενέδημῳ δὲ τῆς ἐπιτάξας βοή-
θείας, μήτε συμβεβλήσθαι μη-
δὲν, μήτ' εἰδέναι μοι τὴν χέ-
ρην ὑπὲρ τοιούτου μηδεὶος Με-
νέδημον. ἐμὲ γὰρ, φησὶ, ἡ-

(a) ἐν ἐξῆς, τὴν ἐν τῇ πρεσβείᾳ.

ρώτης, ὡς ὕμνοιο αἰ· οὐκ-
 ὦν μόνον, ἄλλοι δὲ ὑδὲνα; ἢ δ'
 αἰ εἴποι παρελθὼν οὐδέ τις ἐπ-
 ρος ἡρωτεύσθαι τι τοῦτο· καὶ
 τι καὶ εἰ πάντες τῶν αὐτῶν ἦ-
 σαν ἐκύστατες ῥήματων, οὐδ' ἔ-
 τυ τὸτ' αἰ ἐσφατῆ Μενεδήμεν
 τῶ μολῶ· λῶ γὰρ πῶς ἡρω-
 τήμοις, εἴτερ ἤδελες, ἀπο-
 κρίνασθαι, καὶ πάνι πῶν αἰδρω-
 πον δύνασθαι· πῶν δ' οἱ μὲν οὐκ
 ἔκυσαν, σὺ δὲ πρὸς τῷ πῶ-
 χῳ μόνος, καὶ μικρὰ γε τῇ
 φωνῇ; τίς οὖν οἰπύδει ἀπαλ-
 λαγῇ τῷ Μενεδήμεν; εἰ δ' οὖν
 καὶ πῶς σὺ ποιῶντα ἡρώτων ἐ-
 προι, ὅπως καὶ ἐσὶ τῶν ταυτῶ
 σοφίματος, ὑδὲν ἄλλοι οἱ ἐσφατ-
 τῶ· οὐ γὰρ ἐσὶ ἔξετασι τί γε
 σὸν λῶ, ἀλλ' ἀνωμολόγητο· καὶ
 σε πρὸς βεβηλῶν ἐπεποθήκει τὸ
 συμπόσιον, καὶ τῶς ἐπαινήτας
 ἔχες, τῶν μὲν τὸν φιλότολιν,
 τῶν δὲ τὸν ἀοικον καλῶντων, ἐ-
 πρὶν τῶν πρὸς τῶν αὐτῶ δι-
 καλον, ἄλλωι πῶν φιλότολιν, ἢ
 οἷα δὲ ἐρίεις, καὶ ὅτα, ἐσὶ ὡς
 δέλεος πῶν βασιλῆα. καὶ σὺ
 ταῦτα ἀκῶν, ἐσὶν ἐφαίνε πῶς
 ὁδῶ, δῆλον ὅτι παρρησίᾳ ὑπὲρ
 τῶ σώματος ἔχων, καὶ πεινῶν
 αὐτῷ τῶν διακονίαν οἶσεν. ὡς
 τι σου τὰ πῶς πῶς νόσου μῆ
 ταῦτα ῥήματα, γήματα ἐ-
 ναι δοκῶν, οὐκ ἀληθείας, καὶ
 δρωπτομένῳ μᾶλλον, ἢ βουλο-

que revera me opem ullam præstitis-
 se, neque mihi pro ejusmodi ullo be-
 neficio Menedem gratiam ullam
 habere debere. Me, inquit, interro-
 gasti, posset ne Menedemus id munus
 obire. Te ne solum, alium præterea
 neminem? at nemo profecto alius,
 huc accedens, affirmare poterit, me
 quidquam ejusmodi ab se quæsis-
 se. Quamquam si eadem omnes a me
 verba audissent; ne ob id quidem ef-
 fectum fuisset, ut Menedemus domi
 suæ maneret. Facile enim interrogan-
 ti mihi respondere poterant, si vo-
 luissent, posse utique hominem obire
 legationem. Nunc quum ii non au-
 dierint hæc verba, tu solus hæc ad (a)
 parietem submissa voce prolata au-
 dire potuisti? ecquam inde muneris
 immunitatem obtinere potuit Mene-
 demus? Porro si talia de te etiam, qui
 eodem morbo laboras, ab aliis quæ-
 sissem; profecto nihil absurdum fec-
 issem, nihilque a recta ratione alio-
 num. Non enim, quod ad te spectat,
 in (b) dubio res erat, sed in aperto.
 Te quippe legatum designavit con-
 vivium, neque defuerunt, qui te lau-
 dibus efferrent. Alii enim te urbis
 amatorem appellabant, alii virum im-
 pigrum, alii benignum & æquum in
 patriam suam, alii laboris amantem
 patientemque. qualia dices! ajebant.
 quanta facies! profecto nobis propi-
 tium reddes Imperatorem, atque pla-

(a) Scilicet procul, & in domus angulo.

(b) ἢ γὰρ ἐν ἐξέτασι τί γε σὸν λῶ, καὶ ἀνωμολόγητο, non enim, quod ad te spe-
 ctat, in disquisitione res erat, sed in confesso.

catur. Hæc audiens, itineris capef-
fendi te cupidum ostendisti, quia vi-
delicet corporis viribus confisus, spe-
rabas posse te facile munus illud obli-
re. Quare, quæ de morbo postea nobis
obtendisti, fictionem præferunt, non
veritatem, atque simulantis potius
sunt, quam manere volentis. Alias
cur ad nos accedens, apprehendens-
que dexteram, ad aures hæc non di-
xisti? multa equidem, amice, quæ in
convivio protuli, atque spondi,
stultitiæ condemno: promisi enim,
quæ nullo pacto sustinere poteram,
viribus meis majora pollicendo. Te
itaque oro atque obsecro, ut modis
omnibus opem mihi feras; qua fre-
tus, a promissis, quibus me imprudens
obstrinxi, liberari queam. Talia te
dicere oportebat, talia postulare; ad
hæc meam opem implorare. Quam-
quam difficile erat, ut me tibi (b) so-
cium adjungerem; quippe res hæc
aliorum odium in me concitasset. An
tu falsa de causâ talia propter Me-
nedem egisti: hi vero non idem
fecissent propter te, manifesto patro-
cinio meo fretum? At hic neglexit
hanc rei gerendæ viam, quæ licet &
ipsa minime recta foret, honestior ta-
men videbatur. Atque nulla omnino
a me laceratus injuria, impetum in
me facere: exercitum quodammodo
contra me ducere: jacula vibrare:
nulli parcere insolentiæ: multa petu-
lantly in me jacitare: alia longe gra-

μὲν μὲν ἐπὶ τῷ χεῖν οὐ
προσελθὼν μοι, & λαβόμενος
τῆς δεξιᾶς, ἔλεγε (α) πρὸς
οὖς, ὅτι, ὦ φίλτατε, τὴν μὲν
ἐπὶ τῆς ἐσιατέως εἰρημέων μοι,
καὶ ὁμολογημένων πολλῶν, ἀ-
νοίαν κατήνκα. ἃ γὰρ οὐκ ἂν
οἷός τι εἶναι ὑπομείναι, ταῦτα
ἐπηγερόμην, μὲν τῆς δου-
μεως φθελόμενος· δέομαι δὲ
σὺ πάντα τρόποις, εἰς τὸ λυ-
θῆναι μοι τὰ τῆς προπητείας,
αἰμῶναι. τοιαῦτα ἔδει λέγειν,
τοιαῦτα αἰτεῖν, ἐπὶ τοιαύτῃ βοή-
θῳ καλεῖν· καὶ τοι χαλεπὴν
μὲν ἢ συμμαχίαν, καὶ τὴν τῶν
ἄλλων ἐχθρὰν ἡμῖν ἐπιφέρουσα.
ἢ σὺ μὲν διὰ Μενέδημον, ἐπ' ἀ-
τίαν ψευδεῖς, τοιαῦτα ἔδρας, οἱ
δ' οὐκ ἂν διέ σε, σαφὲς ἀπο-
λαύοντα ροπῆς; ὁ δὲ ταύτῃ
ἀφ' οὗ τὴν ἡ δικαίαν μὲν οὐδ' ἀν-
τὴν, ἐπιχεύειν δὲ οὐδὲν, ὅ-
θεν ὑπὲρ παθῶν, ὅτε μὲν
ἦν ἐλαττοῖς, ἐπὶ ἡδονῇ, ἐπεσά-
πυσεν, εἰς βάλεν, ὅθεν ἀσέλ-
γείας ἀπέλειπε, τὰ μὲν εἰπὼν,
τὰ δὲ ὅτε βίβλεσθαι φέσας,
ὅτι πολλὰ τῶν εἰρημέων δεινό-
πρα· εἰτ' ὡς τεραχὺς ἐμπλεως·
ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀνδρῶν ἀμ-
φω, πόλεμός τι, καὶ φίλτρον,
& μῖσος, καὶ κηδεμονία· ὅς
οἱ μὲν γὰρ ἔλεγε, τὸ τῷ
δυσμῆτος ἐποίησεν· ὅς οἱ δὲ
οὐκ ἔλεγε, τὸ τῷ φεδομέ-
νου. καὶ τοι χρῶν, ἢ πάντα σι-

(α) Legendum puto ἔλεγε. Thrasylæum enim alloqui videtur.

(β) Χαλεπὴ ἢ συμμαχία, difficile societas.

γὰρ, ἢ μηδὲν, & ἢ τὸν αἰδόμε-
νοι δεκνύμεν· τὸν δ' οἷς εἰρηκας,
τὸ μηδὲν εἶναι σοι πλεον εἰπεῖν
ὁμολόγητας· τί δ' αὖ πάλι με-
ζον εἶχες εἰπεῖν τῶν ἀναριθμη-
ται λόγων; τί καιρὸν ἔως ἀδί-
κημα; τίς ἐπὶ τῷ γλῶ, &
τῷ θάλατταν τῷ ἑαυτῷ γλῶ-
ται ἀρῆκε; τίς σοφιστὴς; τίς
ρήτωρ; τίς ποιητὴς; ὁ δὲ μό-
νος τοσαῦτα κακῶς εἰπὼν, &
μηδενὸς ἀπεξημέρος, & τοιού-
ταις ῥητοῖς ἡθεῖς, ὡς τίνας αὖ
ἐπὶ τοιοῦται κακίῳ; οὕτως
οὐδὲν, ὡς οἷς οὐκ ἐρεῖν ἔφη,
παρῆκε, ἀλλ' ᾤετο μὴ παράξειν,
λέγων ἔχειν, εἶχε δὲ ὑδὲν.
τῶν τοιούτων ἀκούστων, ἀλλ' τῶν
γεγενημένων ἀπιστέων, εἰ πρὸς
τοσούτων ἦτοι θράσους, πάλιν ἐ-
ποιεῖτο τῷ αὐτῷ ἐπιδόξειν,
ὡς πάλιν ὁ αὐτὸς λῶ, ταῦτα
μὴ κατηγορῶν, ταῦτα δὲ ἀπει-
λῶν, ταῦτα δὲ φθελόμηνον,
ὡς ξείνοις, ὡς πολίταις, ὡς τοῖς
ἐμοῖς φίλοις· ἔτι δ' ὡς ἀπει-
πει ὑβρίζων, παρόντα προσώ-
πε, κυνὸς ἀπάσης παρελθὼν ἀ-
μαρτάνει· ἐγὼ δὲ ὦν, ὅσπερ εἶ-
μι, πάντα δὲ οὐκ ἀγνοεῖς, ὦ
Νικόκλης, τὸν τρόπον, ὃς ὡς
μεμελέτηκα τὰ τοιαῦτα φέρειν,
πρὶν εἰμὲλλον δράσειν, ἢ, ὅ-

vior, ut agebat, dicere se nolle. Proh
monstrum turbulentissimum! Versa-
batur in uno eodemque homine bel-
licus livor & amor, simultas & obser-
vantia. Nam, quæ (a) dixisti, hosti-
lem animum præferunt: quæ omisi-
sti contra, te misem offendunt atque
benignum. Quamquam oportebat aut
reticere te omnia, aut nihil, aut om-
nem habere mei rationem, aut plane
nullam. Nunc tuis dictis ultro con-
fessus es, te nihil amplius habere, quod
obicere mihi posses. Quodnam enim
majus aliud ex innumeris (quæ tibi
dicenda superesse videbantur) obji-
cero nobis potuisses? quodnam aliud
tam inauditum crimen (b)? quis un-
quam in universum terrarum orbem
ac mare linguam suam exacuit? quis
sophista? quis orator? quis poeta?
Quanam igitur alia ex re nequior ju-
dicari posset is, qui unus tot in me
conjecit maledicta? qui nulli contu-
melix pepercit? qui demum istiusmo-
di voluptatibus oblectatur? Ita quum
dixit omittere se cetera, nihil amplius
dicere habuit: sed tumultum se fa-
cturum ratus, finxit habere se alia
multa, quum re ipsa nihil haberet. In-
terim qui hæc audiebant, famæ pa-
tratorum scelereum diffidere: incredi-
bile videri tantam in eo esse posse au-
daciam: is nihiloscius idem præ se

(a) Ad verbum: in his enim, quæ dixisti, fecisti quod infensi hominis est, an ille vero, quæ non dixisti, fecisti, quod est parcus.

(b) Crimen hoc obicitur paullo superius Libanio, quod scilicet orationes contra omnes homines conscripserit, quod crimen a se diluere pergit orator.

ferre ingenium: eodem animo esse: eadem deblaterare: eandem intendere minas: eadem jactare, cum apud externos, tum apud civos, tum apud meos intimos maximeque familiares. Demum, ubi cum injuriarum satietas cepit, me prætereuntem salutare ausus est, caninam impudentiam omnem superando. Ego vero, qui sum ejus indolis atque naturæ, ut nosti (neque te latent, Nicocles, mei mores, & quanta diligentia tales injurias patienter ferre studuerim) quid aliud facere debebam, nisi, quod jam feci, re-salutare? quasi ergo paucis his salutationis verbis obliterata essent (a) illa omnia, cognatum ille suum, pudore suffusum, trahens, ad scholam, ubi cum adolescentibus versabar, accessit; ibique confidens, nec oculos humi defigit, neque caput scalpit, ut solent, qui semetipsos incusant, atque condemnant. Putabam equidemeum ultro confiteri delicta sua, nostram in condonando laudare benignitatem, & ad hæc se genua provolvendo, sperare se consequi, quæ jam consecutus esset, si mansisset. Is contra ad nos accessit eo vultu & aspectu, quasi de me supplicium sumpturus esset, & ego sum, ut ignosceret, supplex orare deberem. Idem se nobis iratum ostendit, atque nescio quid intra se mussitando abiit. Deinde ad obvios quosque, Menedemus, clamabat, mihi fuit antepositus: ægre præterea ferebat,

περ πετόμκα, ἀντιπροσώπου· ὡς ἂν ἐξαλητμήνω ἀπάντων ἐκείνων τοῖς ὀλίγοις τούτοις ῥήμασι, ποῖς τῆς προσρήσεως, ἡλικῶν ἐρυσθριώτα τῶν αὐτῷ κηδεύω, εἰσελθὼν, ἢ σύνταμι τοῖς νότοις, ἐμάδηντο, ἢ κῦτῶν εἰς γλῶ, οὐ κνώμπος τῶν κεφαλήν, ἃ τῶν αὐτῶν καπηγυακῶν ἐστὶ· καὶ τοὶ ἐγῶγε ἡγῶμην ὑδικοκῆσαι μὴ ὁμολογήσειν αὐτῶν, ἐγκώμια δὲ συγλυμῆκε ἱρεῖς, γονάτων πὲρ τῶν ἐχόμενων, ἀξιώσεως τυχεῖν, ὡς περ ἂν εἰ ἐμεμῆναι· ὁ δ' ὥσπερ ἐπὶ τιμωρίαν εἰσελθὼν, καὶ δικαίως αὐτὸν ἐκπευθεῖς παρ' ἐμῇ, θυμὸς πὲρ εἰδέναι, καὶ μικρὸν τι μικρῇ τῇ φωνῇ φθελόμῃος, φησὶτο· εἴτα πρὸς τὸν ἐπιτηχένοντα, Μενέδημον (b) δὲ ἐμὲ προστιμῆσθαι· ἐ τοιαῦτα ἐχρητλίαζε λέγων, ὡς ἐταυρόν Μενέδημος τὸν αὐτῷ διδασκάλως, καλῶς γε ἐκείνος, καὶ τὰ διδάματα ποιῶν· ἐπὶ καὶ γονίας τὸν αὐτῷ διατρέποντα, χρηστὸς αὐτῷ, καὶ πρὸς τῶν φύσιν εὐσεβὴς. ἢ δὴ μισήσκει ἐμελῶν ἐγὼ δὲ ἀρετῶν ἀνδρῶν, ἢν εἶδει καὶ σὲ μιμῆσθαι· νῦν δ' ὁ μὴ καὶ πειθώτως ἐκείνους διατρέψει, καὶ ὁ, τι αὐτοῖς οἴεται καλὸν εἰρηθεῖν, τῷτο εἰς μέτρον αὐτῷ καὶ φέρει, καὶ εἶδει· σὺ δὲ τὸν σωτῆρ ζῶντα κακῶς, ἥδιστα μὲν ἂν καὶ πατά-

(a) Scilicet injurias.

(b) Legendum fortasse δι' ἐμῇ, per me, hoc est, opera mea.

Ξεις ἰγκαλῶν δὲ τῶ ταῦτα
 οὐκ ἴσῃσι νόμῳ. ἐγὼ δὲ πάν-
 τα μὴ δίκαιον πάντος ἀδίκου
 μάλιστα ἐπαινέταιμι αὖ· ὃ μὲν
 τοὺς ἱπποῖς γε ὁμιληκότας,
 τῶν ἐμοὶ κατ' αὐτῆς τὸ το μάλ-
 λον ἀγαθὸν φανέντων αὖ· οὐ-
 δὲ γὰρ ἄλλος ἕδης σωφρονῶν·
 οὕτως τὸν μὴ ἠθέλον ὅκοι μέ-
 νειν, σὲ δὲ ἰέναι κατ' αὐτὸ τῷ-
 το, τὸ τὸν μὴ εἶναι τῷ δει-
 κος μαθητῶν, σὲ δὲ ἐμὸν·
 ἀλλ' ὅπως εἶμαι ταῦτα διηγητά-
 μιν. εἰ δὲ Μενέδημος ἀπο-
 προῖ μὴ οὐκ ὡς φίλος· ἴδ' ὅν
 δὲ, τί θάυμαστόν; πολὺ γὰρ
 δὴ τῷτο εἰ τοῖς τῶν ἀνδρά-
 των ἀγάμωσιν, ἢ π ἑλλη-
 νι εἴπῃς, ἢ π βάρβαρον, ὃ
 αὐτὸς ἐλάττω ἴδ' ὅν μὴ τῷτο,
 ἴδ' ὅν δ' ἐκείνῳ, τῆς αὐτῆς πολ-
 λάκις ἡμέρας καὶ τῷτο, καὶ ἐκ-
 το. ἱσμεν δὲ τὰς παρὰ τῶν ἑλ-
 λήνων ὡς τὸ πέρι τῶν ἀρεσθίας,
 καὶ τὰς Ἀθηναίων ἀπὸς Φίλιπ-
 ποι συνθήκας, ἐς αἷς ἦν καὶ
 συμμαχία, καὶ ἀπὸ γε τέτων ὁ-
 ρῶμεν παρ' Ομήρῳ τὸν π τῶν
 τρώων ἄριστον, καὶ τὸν τῶν ἑλ-
 λήνων, ὅρρ' Ἀχιλλεύς ἐμῆνε,
 συμπετόντι μὴ ἐπὶ φόνῳ, δια-
 λυθέντι δὲ μετὰ δώρων, ἃ τῶν
 Φιλίαν ἐμῆνε. καὶ τί δὲ τὸ
 παλαιὰ λέγειν; νυνὶ γὰρ εὖ-
 καὶ μὴ παρ' Ῥωμαίων ἐς Πέρ-

quod idem Menedemus suos com-
 mendarer præceptores. Qua in re sa-
 ne hic recte & honeste se gerebat. Qui
 profecto si & suos coleret parentes,
 vir bonus esset & honestus, atque (a)
 naturam ipsam pie colere videretur.
 Nec ego virum hunc odio habere de-
 bebam propter ipsius virtutem; quam
 imitari te quoque oportebat. Nunc
 ille suos colit magistros etiam defun-
 ctos, in ore semper habendo, prædi-
 candoque quidquid ab iis recte di-
 ctum putat: tu contra, tuum (b) vel vi-
 ventem lædis, quem verberibus etiam
 libenter afficeres, legem vituperando,
 quæ hoc vetat. Ego vero justum om-
 nem injusto cuilibet semper præ-
 feram. Neque propterea magis eos
 diligere videbor, qui familiares cum
 aliis conferunt sermones, quam eos,
 qui mecum versantur, ut nec alius
 quisque prudens: nec optavi, ut ille
 domi suæ maneret, tu vero pergeres,
 hac ipsa de causâ, quod ille sit alte-
 rius cujusdam discipulus, tu vero
 meus: sed hæc, ut erant, exposui. Quod
 si mihi Menedemus amicus antea non
 erat, est autem in præsentia, quid mi-
 rum? id enim in rebus humanis sæpe
 accidit cum apud Græcos, tum apud
 Barbaros, ut unus & idem velit u-
 trumque, modo hoc, modo illud; id-
 que una sæpe die. Novimus enim le-
 gationes a Græcis ad Persarum Re-
 gem missas; neque nos latent Athe-

(a) τὸν τῶ φύσιν εὐσεβῆς, erga naturam pius.

(b) Libanium scilicet, cujus auditorem fuisse Thrasydæum paullo post
 vocatur idem Libanius.

nienſium cum Philippo conventiones, quibus inter ipſos & foedus initum. Et multo antea, quum Achilles ira flagraret, videmus apud Homerum eximios duos viros, optimos duces, Trojanorum unum, alterum Græcorum, congregi ſecum ad necem: eoſdem poſtea ſegregari donis, quæ initam inter ipſos amicitiam innuebant. Ecquid opus eſt vetera me commemorare? Noſtris enim hiſce temporibus preces funduntur apud Perſas pro Romanis; preces item ſunt in Romanis regionibus pro imperio Perſarum. Quamquam quis ignorat multas illorum in regionem noſtram irruptiones, quarum ſingulis urbes diruebantur? æquem latet militaris contra hos ipſos (a) apparatus, qui res ipſorum ad eum ſtatum redegit, ut, ni ſpiritus (b) quidam invidus obſtiſſet, in imperii Romani ditionem conceſſuræ eſſent. Menedemus ergo, noſtram amicitiam cupiens, rejiciendus non erat, ne ſi injuria quidem aliqua nos antea laceſſiſſet. Multos enim enumerare facile poterat, qui gratiæ noſtræ reconciliationem obtinuerunt. Nefcio enim quiſnam alius plures, quam ego, culpas delinquentibus condonarit. Nemo itaque mihi obijciat tempus, quod amicitiam præceſſiſſet ſed

ſαις, διχαλὲ δὲ ἐς τῇ γῇ, τῇ Ρωμαίων, ὡς τῆς ἐκείνων ἀρχῆς· καὶ τοὶ τίς ἢ οὐκ οἶδε τὰς περὶ ἐκείνων εἰς τὴν ἡμετέραν ἐμβολὰς, τὴν πολλὰς, ὡς καὶ ἐκείνων ἡρώδης τοὺς πόλεις, τὴν πᾶσι τῶν ἐκείνων στρατιῶν, ἢ τὰς κείνων ἄντας ἡλεγεῖν, ὥς τ' εἰ μὴ δαίμων τίς φθοιρὸς ἀπέπεσε, μέρος αὖ ἦσαν τῆς Ρωμαίων ἀρχῆς. καὶ Μενέδημος φίλιαν ἐπιθυμίας, οὐκ ὡς ἀπελαυνέσθαι δίκαιος, οὐδ' εἰ τι φρόντοις ἡμετέροις ὡς πολλοὺς γὰρ ἔχειν ἐξαρτιμίας σπονδῶν πτυχεύοντας· οὐ γὰρ οἶδ' ὅς τις ἐμὲ πλείους ἀφῆκεν αἰτίας. μὴ δὲ τὸν φρόντος φίλιαν λεγέτω μοι τίς χείρων, ἀλλ' εἰ τι δυσμενέας φρόντος ἐς αὐτῇ γένηται· τοῦτο δὲ δεικνύειν οὐκ ἔχων, μὴ φθοιρὸς τῶν κτισμάτων φίλων· μὴ δὲ τὸν ταῖς ἐμῇς συνστάσις ἡδόμενος, ὥς αὖ αἰμῶν γηρόμενος, ἐλαττον ἔχειν ἀξίου τῶν τούτοις ποιουμένων ζημιῶν, μὴ δὲ τὸν δίκαιον τὰς τῶν φθιόντων, μὴ δὲ τὸν τιμώμενον τῶν ὑβριζόντων· μὴ δ' οὐκ τὴν πεφοιτημένην σε παρ' ἐμὲ, κατ' ἐμὲ, τῇ μὴ δὲ ἀδικήσας, μὴ δὲ, ἢ κα-

(a) Innuit, opinor, inclytas Imperatoris Juliani victorias, quas de Perſis reportavit, ſummas in anguſtias eos redigendo, qua de re vide, ſi placet, Ammianum lib. XXIV. §. XXV.

(b) Ni videlicet morte præreptus fuiſſet Julianus, poſt cujus obitum, viſtor ipſius exercitus, pace cum Perſis inita, domum reverſus eſt. Ammian. l. XXV. c. 10.

τὰ σὺ, τῇ τὰ τοιαῦτα πε-
ποικότες, εἶναι. ἄρ' ὅν εἰς λό-
γους εὐθύς ἐλθὼν ἡμῖν ὕψος
ὁ Θεραπύδιος ἐγένετο μετριώτε-
ρος; πολλὰ μὲν ὅν χαλεπώ-
τερος, ὅσῳ τότε μὲν ὑβρίζεν,
ὥς δὲ τότε ἐπεβύλευε· μάλα-
λοι δὲ ἄμφω μὴ σφόδρον, ὕ-
περον δὲ μελλόντως τὸ δεύτερον.
ἄπορῶν γὰρ οὐκ ὀλίγων, τῶν
παρὰ τῷ στρατηγῷ, δυναμένων,
ὡς ὅν ἐβύλετο, διαλεχθῆ-
ναι, ἀφ' ἧς ἀπαρτας ἐκείνης, ἐ-
μὲ τὸν ταῦτα αὐτῷ σφάλλον-
τα ἐβύλετο γενέσθαι, οὐχ ὡς
ἥτοριος ὥς ἐκείνη τῆς βοηθείας
ἐστομένης· ἀλλ' ἢ ἡ σπουδῇ,
τὴν ὀργῇ τῶν τότε δυσχερα-
νόντων, καὶ τῆς αὐτῆς λό-
γους, ἐπ' ἐμὲ περὶ εἶναι, καὶ
τὴν ἐμὴν κεφαλὴν. καὶ ὅτι
τὴν ἐπὶ ἀληθείας, γινώσκῃ τῆς
αὐτῆς ἐκείνης· αἰτίσας γὰρ δὴ
τὸ ἔργον, σφίσι τι γενέσθαι,
σφίσι τὴν παρ' αὐτὸν εἰσιόντας,
ὡς ἐπὶ πένθει, κτείνουσι τὴν ἐ-
λεγεινὴν ἀπολυθῆσθαι τῆς οὐδ'·
καὶ δι' ἐμὴν τὴν ἐπὶ εἶναι. καὶ
τὴν συγασθαι ταῦτα ἐλυσιπύ-
λει, ἀλλ' οὐκ αἰ ἐπαχον, σι-
γωμένων, αἰ, ῥηθέντων, ἐπα-
χον· ἐπαχον δὲ τί; ἐχθρόν
μὲν, οἷς τὴν οὐκ ἤρεσκεν, ἐ-
παχον εἶναι μετὰ βασιλῆα,
φίλον δὲ τῷ τυράννῳ, καὶ τὸν
ἀπὸ τῆς σφίσι τῆς τέτῳ με
φθονόντα, τὴν ἐστομένην ὥς

si quid in amicitia ipsa gestum fuit,
quod hostilis animi sit, hoc mihi de-
mum obijciatur. Porro quum id
ostendere ipse nequeat; ne nobis in-
videat, si novum amicum acquisivi-
mus. Neque vero putes hominem, qui
familiarī nostra consuetudine gau-
det, quasi meliorem ob id futurum,
minoris (a) a me fieri, quam eos, qui
id ipsum pro damno ducunt; minoris
item æstimari eum, qui me sectatur,
quam qui me fugiunt, & eum, qui nos
honore prosequitur, quam qui inju-
riis afficiunt: neque credas, quod ad
me ventitasti, valere id contra me po-
tius, qui te minime læsi, quam contra
teipsum, qui talia facinora patrastī.
An Thrasydæus hicce, statim ac ad
litteras accessit, factus est humanior?
Immo vero tum eo mihi magis infen-
sus evasit, quod antea quidem inju-
riis vexabat; postea vero quam litte-
ras attigit, struere mihi coepit etiam
insidias. Vel, ut melius dicam, ho-
rum utrumque faciebat is antea: sed
hoc secundum postea magis magis-
que urgebat. Quum enim multos ha-
beret apud exercitus Ducem, qui ea
de re, de qua volebat, verba facere
poterant: me id sibi præstare vo-
luit. Non quod in illo minus auxi-
lii fore speraret, sed quia iram eo-
rum omnium, qui id ægre laturī
erant, atque futuros inde sermones,
in me, meumque caput, cadere cupie-
bat. Quod verum esse, hinc perspicere

(a) Ἡ' ὅν ἔχον, minus habere.

quisque potest. Quum enim ea de re me rogasset, antequam quidquam fieret, palam apud omnes, qui ad ipsum, quasi condolentes accedebant, credere se dixit Menedemum ab itinere liberatum iri, idque opera mea futurum. Hæc porro sileri juvabar. At si siluisset, ego haud perpressus essem, quæ, eo loquente, sum passus. Ecquid autem Dii boni sum passus! Ii, quibus hoc minime placebat, ad unum omnes dixerunt, inimicum me esse Imperatori, & amicum Tyranno (a): invidere me uni legatum, & impedire alteri futurum detrimentum. Hæc qui audierunt ad ipsum omnes concurrere: nullum ei sinere sermonem hisce de rebus mecum habere. Et quum omnes rationi magis consentaneum dicerent ei quæri solutionem ab legationis munere, qui luget uxorem, timetque suæ filix: nugas hæc omnia Thrasydæus esse dixit, præter id unum, quod ego ipse apud Ducem verba facerem. Quum enim sibi persuadere non posset, Menedemum haud opera mea ab legationis munere liberatum iri: sperabat meritas me poenas daturum eo bello, quod ob præstitam illi opem irati homines mihi movissent. Haud enim hic constitutum ea de re sermonem putabat, sed eo usque processurum, ubi residet Imperator, atque hunc venturum statim ad supplicium. Qui profecto, Ni-

ἐκείτω βαδίζων καλῶν. ὁρ-
μῶνται δὲ ὡς αὐτὸν τῶν ταύ-
των ἀκούσαντες, καὶ οὐκ ἐν-
των τῶν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ παρὸς
ἐμὲ λόγον ἔδωκε, ὥστε τὸ ἐν-
λογώμενον διὰ τῆς τιμῆς μὴ γυ-
ναικῶνα θρῆνῶντος, ἀλλὰ δὲ τῇ
δογμῶτι δειδότες, ἐνίσχυομαι
τίω λύττω, λῆρον ἐφῆ πά-
τα εἶναι, πῶλῳ ἐπὶ τῶν
τῶν παρ' ἐμὲ παρὸς τὴν στρατη-
γὸν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ λό-
γου. οὐ γὰρ ἔχων περὶ θε-
ταί τὸ μὴ δι' ἐμὲ τὴν Μενε-
δημον ἀρῶνται, τὴν παρὰ τῶν
οργισμένων πόλεμον ἐπὶ τῶ
συμπαράτῃ αὐτῷ με δύναι
ἐξελθὼν ἰκανῶς εἰσφέρειν. οὐδὲ γὰρ
εἰταυδοῖ στήθεσσι τὸν ἀπὸ τῶ
τῶν λόγων, ἀλλὰ ἔχειν περὶ
τον, οὐ βασιλεὺς ἰδρυται, τὸ
δ' ἔχειν ἐπὶ τιμωρίαν ἐνδύειν.
εἰ γὰρ, ὦ Νικόκλης, πόρ-
ρω τῶ τῶν τρόπων εἰδέναι τῶ
βασιλεὺς, καὶ ταῦτα μετὰ το-
σούτων πλήθος ἀποδείξω. ἐν-
χερ' οὖν ἐμὲ κακοῦσας, οὐκ
ὡς οὐκ ἐνδύτων ἐπὶ τὸν δια-
λεξιόμενον, ἀλλ' ὥστε ἀδικεῖν δό-
ξωμι τὴν τῶν ὁλῶν κύριον,
καὶ αὖτα τοὺς καινοὺς ἔχειν
τὴν ἀδοξίαν, ἢ ὥς τὴν κατ'
ἐμὲ ῥηθέντων ἡγήκατο. ταῦ-
τε, ὦ Νικόκλης, δηλῶς
ἐμῶν τὴν ἐπιδικῶν οὐ κα-
κὸς εἰς Θεοφύλακον γεγόμε-

(a) Vide, si placet, quæ de duobus tyrannis ab Imp. Theodosio interfe-
ctis supra notavimus. p. 19.

νοῦ, καὶ σὲ δίκαιως οὐδὲν ἔ- cocles, ita cogitando, penitus ignora-
 χει· ἀλλ' οὐδὲς ἡγησάμενον τὴν αἰ- re videtur Imperatoris mores, idque
 τίας. post tot tamque præclara argumenta,
 quæ nobis idem Imperator præbuit. Hærebat igitur ille mihi malitiose,
 non quod aliquem alium ea de re verba facturum invenire non posset; sed
 ut ego lædere viderer eum (a), qui summo potitur imperio, & simul ipse
 socios haberet ejus ignominie participes, quam ex verbis contra me pro-
 latis retulit. Hæc, Nicocles, dicenda putavi, ut ostenderem me minime
 iniquum in Thraſydzæum fuisse, & planum simul facerem, te jure ac me-
 rito putasse, nihil in se veri continere illius in me criminationes.

(a) τὸν τῶν ὅλων κύριον, *universorum Dominum.*



E J U S D E M T O T A T T O T

O R A T I O XIII.

Λόγος η'.

Contra Severum.

Κατὰ Σεβήρου.

A R G U M E N T U M

ΤΗΘ'ΘΕΣΙΣ

Antonii Bongiovanni.

Λιβανίου Βοιωτῶν.

L Ibanius supplex orans Severum Præfidentem pro delinquentibus aliis benemultis, maxime vero pro Malcho quodam, qui regiam pecuniam male administraras. At ergo Rhetor hominem hunc possidere quidem aliena, idque ulero fateri, atque redditurum; dignum tamen esse ob egregia quædam ipsius facta, qui nullum amplius supplicium subeat. Hæc Severo æqua & honesta visa sunt. Mitem porro atque benignum se verbis Præfex ostendit, humaniterque promissit, se Milicium Jovem honoraturum. Plures propterea bene sperare jussit, hortatus, ut sibi veritatem omnem patefacere. Promissit hæc, ait Libanius, ad proximum usque diem servavit, insequenti vero fregit. Quod ad alios attinet, quomodo Severus sit eos habiturus, Deus novit: ad Malchum vero quod spectat, melius ei foret ter occubuisse, quam pati, quæ passus est. Jussit enim eum vestibus omnibus exui, & innumeris affici verberibus. Hinc defluentem cernere erat magnam sanguinis copiam, & discerpas carnes, & exiantes e caelo corpore vides. Quam immanitatem merito reprehendit Libanius, atque fractam fidem dolet.

Λιβάνιος ἰδὲν σάτο Σεβήρου ἀρχοπος ὑπὲρ πολλῶν μὲν ἀλλων ἡμαρπακῶτων, μάλιστα δὲ ὑπὲρ Μαλχῦ τινός, περὶ τὸ πᾶ βασιλικῶς χρυσίον ἡδικηκότος· λέγει γὰρ ὁ ῥήτωρ τὸνδε τὸν ἀνδρωπὸν ἰσχεῖν μὲν τὰ ἀλλότρια, καὶ ὁμολογεῖν, & ἀποδώσειν· ἀξίον δὲ εἶναι δι' ἔργα τινὰ καλὰ, μηδὲν πλεον παθεῖν· καὶ ταῦτα λέγων, ἰδοὺς δίκαια λέγειν. Σεβήρος μὲν οὖν χρηστός τε καὶ ἐν τοῖς ῥήμασι, καὶ τιμῆσειν ἐλογίει τῇ προδοτικῇ τῇ μετ' ἐλπίου Δία. πρὸς δὲ τοῦτοις ἐκέλευσε Θαρρόειν τοὺς δειδόμενους, καὶ πάντα τὰ ληθῆναι πρὸς αὐτὸν περὶ πάντων λέγειν. ταῦτα, φησι Λιβάνιος, τῶς μὲν ἐπιτύσκεις ὁ ἀρχὼν ἐφύλαξεν, ἐν δὲ τῇ μετ' ἐκείνου ἐκίνησε· & τοὺς μὲν ἄλλους ὅπως μεταχειρίζεται, Θεὸς οἶδεν· τὰ δὲ διὰ Μαλχῦ, τρεῖς ἀποθανεῖν αὐτῷ βίητιον ἢ, καὶ παθεῖν, ἀπέκρινεν· ἐκέλευσε γὰρ αὐτὸν ἀπογεμνῶσθαι τῇ ἡματιῶν πάντων, καὶ πληγαῖς ἀσπίδα μῦτις παίσθαι· πολὺ μὲν ἢ τὸ ῥίον αἷμα, πολλὰ δὲ αἱ διασπαιρόμεναι σάρκες, ὑπὸ τῇ πληγῇ ἐκπιμπόμεναι τὰ σώματος. ταῦτα ἢ τῷ ἀγρίοι πτα μάλιστα πάντων ἐλίσσεται Λιβάνιος, καὶ τὸ ἀναιρεθῆναι πίστιν δυσχεραίνει.

Λ Ο Γ Ο Σ .

O R A T I O .

Πᾶρσιν μὲν οἱ δικάστοις ἡμῖν, καὶ ὑπῆκτα, ἐν ποικίλῃ, αἰγῶντι τῷ Θεῷ· δεῖ δὲ εἶναι ὅρκον ἑαυτοῦ ὑμᾶς, ἢ μὴ φυλάττειν ὑμᾶς τὸ δίκαιον· ὅτι γὰρ τῷ τὰ δίκαια εἰδέναι, καὶ φυλάττειν, ἀπαντα βεβήκασι τὸν χρόνον, καὶ γίνονται ἂν ὑμῖν αἱ δ' ὅρκων ὁ τροπὴ, ὥστε με καὶ πᾶν ἀποδοκᾶν, δόξαν ὑμᾶς μηδὲν ἀδικεῖν, εἰ δὲ μὴ τὸ τῆς τύχης παρ' ἐμοίτε, καὶ τοῖς ἀντιοχείοις ἴσον. ἴσους μὲν εἶναι τὸν χρῆστον Ἀντίοχον, εἰ καὶ μὴ κατηγορεῖν ἐξέω αὐτῷ τὴν παραγμένην, διὰ τὸ ζῆν ὑπὸ Σεβήρου, καὶ δύνανται ῥαδίᾳ· κακῶς παθεῖν, ἐν τε τῷ σιγᾷ μένειν, καὶ ταύτῃ, εἰ μηδενὶ τῶν ἄλλων, ἵκεται τι τοῖς δικαίοις. ἐπεὶ δὲ καὶ λέγει, καὶ πολλὰ, καὶ μέμμεται, εἰ βέλονται ἂν με μεταπειθῆναι, καὶ εἶναι, ὅτι ὅτιρ μὴ, ὡχόμενα μὲν αὐτὸν ὑπὸ μὴ μεταπειθῆναι, μηδενὶ τῶν νυνὶ τούτων βλαβείας τῆς ἑσθης

Ad sunt nobis, qui orienti Deo (a), ut decet (b), obsecuti, jus dicturi sunt. Neque vero nos ullo, Judices, jurejurando indigemus, quo testatum habeamus, vos justitiam æquitatemque servaturos. Etenim jura semper verentes servantisque justitiam, omne vitæ tempus ita transegistis, ut pro jurejurando mos vester haberi merito possit. Quare nullam, opinor, unquam injuriam nobis facere videri poteritis; licet non eadem mihi & adversariis meis fortuna faveat. Putabam equidem bonum Antiochum (licet Severi facinora reprehendere non posset, quod sub ipsius Severi potestate viveret, atque facile ab eo male multari posset) putabam, inquam, eum silentio se continere debere, atque ita, si non alia rarione, bono & æquo consulere. Quoniam autem is & multa blaterat, & reprehendit, atque vellet, me, mutata sententia, talem (c) esse, qualis antea fuerim: volo ego ipsum ab sua sententia depellere, ita tamen, ut nihil ex iis, quæ mox dicenda sunt, detrimenti amici-

(a) Hoc est Imperatori, qui modo numen, modo Deus appellari consueverat. Mamertinus in Pan. ad Maxim. c. 11. *Qui te presentem intuemur Deum toto quidam orbe visorem*. Cod. Theod. Lib. VI. tit. V. l. 2. *Celestis recordationis Valentinianus, genitor Numerus nostri*. Eumenius in Pan. ad Constant. c. xxix. *Dii immortales quando illum dabitis diem, quo presentissimus hic Deus* (Constantinus) &c. & alibi passim. Hic autem *Orientis Dei* appellatione innuit a Libanio Julianum vix dubito; immo ex iis verbis colligi posse reor orationem hanc habitam fuisse sub initium Julianæ regni.

(b) *Εὖ ταῦτα, καὶ ταῦτα facientes*.

(c) *Εἶναι, εἰ ὡς πρότερον, esse, in quo antea*.

tia nostra patiatur. Porro si is ægre ferat, quod me manuprehendens ad Severum adducere nequeat: veniam mihi det oportet, siquidem ipsius in alios studium voluntatemque in iis, quæ ad ipsum pertineant, imitabor. Rem itaque dum paullo altius repeto, diligenter attendite, Iudices, bonaque cum venia verba mea audite. Ita enim intelligotis, me, ne per ea quidem, quæ nunc facio, quempiam lædere. Hominem hunc mihi tradidit ipsius pater, meam de mercede (a) liberalitatem laudans, existimansque nobis æque charum fore eum, qui nihil daturus esset, ac eos, qui mercedem mihi tribuunt. Insequenti anno ad meas fores tumultum facere: domum irruere: capere puerum: trahere ad forensia certamina: ad tribunal atque causas eum perducere. Hæc ubi vidimus, exclamare coepimus: hunc cecine adolescentulum ad tribunal adducis? qui adhuc in artis exordio versatur? quomodo iudicis præsentiam sustinere poterit? quomodo perferet forensium audaciam? quomodo tribunalis ipsius aspectum? His (b) auditis, frustra me laborare dixit, nec unquam fore, ut a proposito susceptoque consilio dimoveatur. Quum itaque patrem flectere non potuisssem, Deos oravi, caverent, ne malum ullum ab infano consilio, quo is adolescentem abduxit, oriretur.

ἡμῖν φιλίας. ἐὶ δ' ὅν ἐξ ἄχθοι-
το τὸ μὴ λαβόν με παρὰ τῶν
Σειβήρων ἀγέει, ἀξιώσω μοι συγ-
γνώμῃν ἔχειν, εἰ τιωῶ σπου-
δῶς αὐτοῦ, τιωῶ ὡς ἀλλοτρίου,
ὅς τις ὑπὲρ αὐτῶ μμητομαι.
μικρὸν δὲ ἀνωθεν ἀιάχουσί μου
λέγοντες, ἀνδρες δικασταί· γνώ-
σεσθε γὰρ ὡς ἡδ', ὅς τις ποιῶ
ῶν, ἀδικῶ. τῷ τῷ μοι παρέδω-
κεν ὁ πατήρ, ἐπαίνους μοι
τιωῶ περὶ μισθῶς μεγαλοψυ-
χίας, ἐπισθῶν ἐς ἴσων τῶν
ἡ δώσοιτα τῆς δόξης ἵσταται.
δαίμων δὲ εἶπε δορυβήτας τι
ἑστὶ τὰς θύρας, καὶ εἰσδρα-
μῶν, καὶ λαβόμενοι τῷ παι-
δὸς, εἰλκεν ἐπ' ἀγῶνας, καὶ
δικαστήριον, ἐπὶ δίκας· ὁρῶν δὲ
ταῦτα ἐγὼ, τῷ τῷ, ἐφλω,
τὸς περικύπτει; τὸς ἐς ἑσσοι-
μῶν τῆς πίχτης; πῶς μὲν οἰ-
σοιτα τῷ δικάζοντι τὸ σφό-
δρον; πῶς δὲ τῶν συνηγόρων
τῆς πόλμας; πῶς δ' αὐτῶ τῷ
δικαστηρίῳ τὸ χῆμα; ταῦτα
ἀκούων, ἡδὲν ἔφη με λέγειν,
ἡδὲ πείσεσθαι. κρατῆται δὲ ἡ
δυστηθεὶς ἐγὼ τῷ πατρός, ἡ-
τοῦ παρὰ τῶν Θεῶν μὴ γινέ-
σθαι τι κακὸν ἀπὸ τῆς δυσβυ-
λίας, ἡ τῶν νόων ἀπήγει. καὶ
μὲν ἔγω τεύετο, ἐξ λόγου πο-
λὺς, εἶτα πολλὸν τῷ Σεβίτῳ
δυναμὶν ἐς συνηγορίας, εἶτα
πλείστω, εἶτα πάντας ἡτῆ-

(a) Græce magnanimitatem, quæ hic pro liberalitate sumitur, magni enim animi est contemnere divitias.

(b) Ad verbum: Hæc audiens, nihil aut me dicere, neque persuasurum.

ἴσαι τὰς νικᾶν ἐνωθότας, καὶ ἦσαν οἱ λέγοντες χερσίον ὑπὲρ τούτου γόητι γερῆσθαι, καὶ εἶναι τὸ ἀπατόροον ὑποπτεῖν ἐκείνης σοφίας, καὶ τῆς τοῦ ῥήτορος, καὶ μαρτυρεῖν τὸ μηδὲν εἶναι καλὸν ἐν τοῖς λόγοις· ἐγὼ τοῦτοι τὰς μὴ νίκας ἠέως, ταῦτα δὲ ἔχῃ ἠέως ἄκων· καὶ τοῖς δαίμοσι, καὶ τρίτοις τῶν αὐτῶν μὴ συμβαινόντων (οἷκα γὰρ) τῶν αὐτῶν δὲ θρυλημάτων πάλιν· ἐγὼ τοῖς μὴ ἠδόμενον, τοῖς δὲ ἡχθόμενον, ἀέτις τὸ τῷ φιλήσαντι ἐν ἀμοιβαίοις· μὴ ταῦτα ποῖναι πολλὰ γε ἐλθόντος τῷ τῶν ἀγαθῶν εἰσματος, καὶ παραδοχῆς, καὶ μέζω χώρῃ τῷ λόγῳ παρέχοντι, τῷ ἑαὶ τῷ γόητι, τῶν μὴ τῶν γόητι λεγόντων καπνέλων, ῥητορίας, καὶ καλοκἀγαθίας ἀξίων ἀπαντα ταῦτα εἶναι, Σεβῆροι δὲ ἐκ ἐλάνθανον, ταῖς ἐκείναις τιμαῖς καὶ χαίρων, καὶ φιλοτιμύμενος· καὶ ἡσυχώτε ἐπ' Ἀγρυπλον, καὶ πάλιν ἐκείθεν ὡς Βασιλέα, δι' οὗ ἦεν δόξαν εἶναι ἑαὶ ἐμὲ δίκαιος, ἀπαντα ἰσχυρῆ, καὶ τῷ με γήρως ἐρασῶν αὐτῶν ἐπάλειν· ἡρόμενος δὲ ἐν ταῖς νυκτὶ ζώωντας ταυταῖσι ταῖς δύο, γεγέμασσι τε με ἐπὶ σήμερι, τέ, π μάλα αὐτῶν δαίμων ἄξων, ἐμὲ ἐφασκεῖν εἶναι· καὶ πολλὰ μὴ νικῶντα ἀπὸ Θράκης ἐφόντα·

Nondum sane procellerat annus tertius, & fama perccebat Severo magnam in agendis caussis inesse vim, deinde maximam, ab eo denique superari omnes, qui ceteros antea vincere consueverant. Fuere, qui dicerent, aurum hanc ob caussam homini prastigiatori fuisse datum, atque ab hujusce arte, non oratoris sapientia prodigium hoc descendere: hujusque rei testes esse ineptissimas ipsius orationes. Victorias equidem libenter audiebam: cetera non item. Quum idem in (a) subsequentibus caussis contingeret (victor enim semper erat) quumque de prastigiatore eadem pradicarentur: ego alia libenter, alia moleste ferebam, quod amici est, in utroque faciendo. Post hæc, quum ingens, ultra quam credi potest, ei bonorum copia afflueret; idque majorem de prastigiatore jactandi sermonis occasionem praberet: derisui equidem habebam, qui prastigiatorem ejus rei auctorem asserabant, ratus hæc omnia per artem oratoriam honeste fieri; & ex alia parte gaudebam Severi honoribus, ut Severus ipse probe norat, eisque magnopere gloriabar. Hic interim in Ægyptum concedere: illinc rursus ad Imperatorem proficisci: omnia facere, per quæ bonus erga me, & officiosus videretur: meæ senectutis amantem se pradicare. Dum autem in duabus hisce zonis versaretur, suis me litteris

(a) Si mavis: quum eadem in secundis, & tertiis (scilicet caussis) contingerent &c.

honoravit, atque me potissimam causam esse dixit, quæ huc ipsum pertraheret. Ejusmodi litteræ benemulæ ad me pervenerunt e Thracia; quædam item ex Tarlensium urbe, cujus in medio fuit Cydnus. Hæc ille, quasi, quod me non viderer, injuriis afficere putaret; & huc prope venturus esset, ut me viderer. Cum itaque primum nobis invicem occurrimus, adstante ei Præsidi orientalium urbium, pluribus me oculis complexus est, quam alium quemlibet, quod non parum moræ induxit. Il porro, quibus ille tum in ipso adventu, tum sub adventum, metum atque terrorem incusserat, cernentes alia post alia ejus facinora, spem locare omnes in Severi erga me studio, & observantia: id unum sibi securitati ducere: hoc unum sibi esse refugium: proindeque omnes ad me promiscue se conferre: ad hæc se genua provolvere, quorum nonnulli ministerium nobis aliquod præbuerant. Quibus hæc (a) impetrandi auxilij satis iusta causa videbatur, quod alias ego multis, a quibus nullum antea beneficium acceperam, opitulatum iverim. Eodem itaque die sub vespere ad Severum profectus, hæc ipsa nunciavi, spem scilicet illorum hominum in me locatam, eorumque ad me concursum. Penes te, dicebam, est me civium meorum benefactorem constituere, clarioremque facere. Homerus quidem ait, &

ἤλθε δὲ τινα καὶ ἀπὸ Ταρτῶν πόλεως, ἧς διὰ μέτης ἔρχεται κύδιος ὁ ποταμός. ἔλεγε δὲ ταῦτα πάντα, ὡς ἀδικεῖσθαι π τῷ μὴ πειθεσθῆαι με νομί-
ζοι, ἀπείδοι τὲ, ὅτως ἴδοι. καὶ ἐπειδὴ τὸ πρῶτον συνευί-
μεν, καταβὰς, ἔχων ἑῷτα πλησίον τὸν ἐρεσκότα τὰς ἐῷ-
αῖς πόλεις, πλείοσί με φιλή-
ματιν, ἢ τῶν ἀλλῶν ἑκατον, ἡσπάτατο, καὶ τῷ διατειβὼν
ἐκ ὀλίγῳ συνεπύπτεν. οἷς τοῖ-
νυ τετραχλῶπ, καὶ φόβον πα-
ρίσχευ, κωπὴν, καὶ μέλλων,
οἰδοῦντες μὴ οἷε τὰ δάπτει, ἰ-
δοῦντες δὲ τὰ τεῖτα, μίαν ἀδελ-
αν, ἐ μίαν καταφυγὴν ἔχεν
ἐλπίστας τῷ αἰδῶ Σεβήρη,
τῷ πρὸς ἐμὲ, κοπῇ πάντες ἰ-
φείροντο πρὸς ἐμέτε, καὶ ταυτὶ
τὰ γόιστα, οἱ μὴ τι καὶ ὑπερ-
γνηκόες ἔμιν· τοῖς δ' ἦν ἀπὸ
δείκων τῶν, τὸ βασιονηκείαι
με πολλοῖς, ὑδὲν δ' ἄποτα-
θόντα. δείλης ὦν ἀνθημερόν ἐ-
πιτρέψαντες ἀτελῶν, αὐτὰ ταῦ-
τα ἀτήρσειλλον, τῷ τε ἐλπί-
δα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸν ὡς
ἐμὲ δρόμον, καὶ ὡς ἐἰ κύριος
διεργετῶν με πολλῶν ἐμαυτῷ
καταστήσαι, καὶ ποιῆται τιμω-
ρον. ὁ μὴ ὦν Ὀμηρὸς φησι,
καὶ ἐλίσσεται πάντας, Ἀτρεΐδης
δὲ μάστιγι· ἐγὼ δ' ὑπὲρ ἀπάν-
των δεόμενος, ὑπὲρ Μάχχης μά-
στιγι τῷτο ἐποίησ, διὰ τὸ μόν-

(a) Τὸν ἑῷτα ἀπὸ τῶν δίκων τῶν, τὸ βασιονηκείαι π, π, λ. Hic vero erat justum hoc ipsum, me succurrisse multis.

ζῆς ἔτα τὴν κηρύξας ἐν με-
 ζῶν τῶν διαβολῶν . Σεβερὸς
 δὲ χρηστὸς τε ἦν ἐν τῇ ρήμα-
 σι , καὶ τιμώμενος ἐλεγχε τῇ ἀπα-
 ρτητὴ τῶν μελιχίων Δία , ὥστε
 τὸν παρακαθήμενον Ἀλέξανδρον
 ἐπαινεῖ τὼ ἐν ταῦτα ἐπιμώ-
 ηται . τίνα δὲ κατὰ τῶν τοις ;
 ἐπέλασσε θαρρύν τὴν δεδεμέ-
 νης , ἐν ταῦτα τὰ ἀληθῆ ὡς
 αὐτὸν περὶ πάντων λέγειν , Μάλ-
 χον δὲ , μετὰ τῆς ἀλλης λό-
 γης , καὶ ὡς φανέται τὸ χι-
 νοσίον . ταῦτα τῆς μὴ ἐπαύσης ὁ
 ἄρχων ἐφύλαξεν , ἐν οὗ τῇ μετ'
 ἐκείνῳ ἐκίπτε . καὶ τῆς μὴ
 ἀλλης ὅπως τέτυκται , Θεὸς
 οἶσε . τὰ δὲ δὴ Μάλχῳ , τοῖς
 ἀποθανόντων αὐτῶν βέλτων ὡς
 ἐν γένεσιν αὐτῶν Πολυδρόμῳ δεῖ-
 πνον , ἢ παθεῖν , ἢ πέπονθε ,
 μὴδὲς ἡμῖν τῆς πολιτείας , καὶ
 ἢ μεταπεσέσης . ἢ γὰρ ἢ ἀ-
 γορέω ἐίρη καὶ τις ἂν ἀπακρυ-
 τὴ , ταῦτα ὁ ἄρχων , ταῦτα ὁ
 ζῶντων , ὁ θρόνος , ὁ δικάζων
 παρὰ τῇ κρατῶν λαβῶν ,
 ταῦτα ὁ στρατιώτης ἐπιπύξας ,
 ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἐπέκειλε
 ποιητικῆς . ἢ γὰρ ἐντι κρύψας
 τὸ μῆτος ὅπως τε γινώσκῃ , ἢ

rogavit omnes , maxime vero Attri-
 das : ego vero supplex oravi pro omni-
 bus , maxime vero pro Malcho , quod
 huic ex majoribus calumniis majora
 pericula crearentur . Severus porro se
 verbis humanum ostendere : polliceri
 se humanitate sua (a) Milichium Jo-
 vem honoraturum , ut adsidens Ale-
 xander promptum hoc ipsius studium
 voluntatemque maxime commenda-
 ret . Quid postea ? vinctos bene sperare
 jussit , atque veritatem omnem pa-
 refacere ; Malchum præterea hortat-
 us est , ut & (b) aurum in medium
 proferret . Promissa hæc Præfectus in
 proximam usque diem servavit : in-
 frequenti vero fregit . Quod ad alios spe-
 ctat , quomodo hic eos sit habiturus ,
 Deus novit : ad Malchum vero quod
 attinet ; melius ei fuisset ter occubuisse ,
 Polyphemo prandium factum ,
 quam ea pati , quæ passus est , salva
 nobis manente Republica , quin ob
 hæc facinora funditus everteretur .
 Nam , quæ ferre nemo sine lacrymis
 posset , ne si vilissimos quidem homi-
 nes ea pati cerneret , hæc sæpe jussit
 Præfectus , hæc qui (c) cingulum ge-
 rit , hæc qui thronum tener , qui juris-
 dicundi potestatem ab Imperatore ac-

(a) Cui Athenienses non victima , non cæde , neque sanguine , sed frugibus terræ sacra faciebant .

(b) Quod ærario publico furripuisse postea insimulabatur , ut infra patebit .

(c) Omnium Magistratum insignie fuit cingulum , sine quo Principem nemo adibat ; ideoque in cingulo esse dicebantur Provinciarum Præsides , ad ceterorum differentiam , qui honoraria duntaxat dignitate gaudebant , ac proinde cingulo carebant . Exactorati Magistratu cingulum deponere cogebantur . Vide D. Chrysostom. 1. ad Corinth. cap. 11. serm. XX. & l. 1. c. ut dign. ord. serv. 1. omnes c. de Metat. §. 1. in Auth. de inest. nupt. seu Nov. XII. Vide insuper Guid. Panciroli. in c. 1. ad notit. utriusque Imper.

φαιθεῖς. τίνα αὖτις δέλω ἐ-
 πίαν ἐπὶ τούτοις πορτίθκειν;
 ἀφ' οὗ τῷ δέλῳ, καὶ ὡς
 ἤρξεν ἰγύμναστας ἢ τῶν μὲν,
 τῶν δ' ἢ, πάντων δὲ ἱματίων.
 πληγὰς δὲ ὡς αὖ ἀειθμῆται
 τῆς. ἀφ' οὗ δὴ τῆς π. ἱατροῖς,
 ἐ πῆς οἰκείοις, τὰς τῆ σώ-
 ματος χαράδας, ἐν τῷ πεί-
 σωτι τὰ διεσπρόντα συνελθόν.
 ὁ δὲ ἐπ' ἄλλο πορτίθ πολλὰ τὴν
 πάχοντι π. ἀλγεινότερον, ἐ πῆς
 ὁρώσιν ἐλευσιότερον. παρίδωκε
 πῆς διὰ τῆς πόλεως ἄρῳσι τὸ
 καλὸν ὁμῶς θέαμα, τὰ ἐν τῷ
 σώματι βάθῃ. καὶ ὡς ὡς ὡς,
 ὡς οὐκ ὁμῶς ἔγχε, καὶ τὸ πορ-
 σωτον ἐπληξε, καὶ τὸς λυδί-
 κους νόμους ἐδιδόχῃ. ἔχον δὲ
 τίνα ὕβρει καὶ αἰ ἀναξυρίδες,
 ὡς, ὅσοι ὑπὲρ τῆς μηρῆς, ἔξε-
 λήλεγκτο πῆς βλάβος, ἐ τῆς
 γον ἀπολαλῆς, σκίπειν ἢ δυ-
 νάμενον. Μάλχῳ δὲ αἰτῶντί τι
 πῶσι, ὁ πορτὶν ὁφθαλμῶν
 ποιητάμενος, ἢ καὶ ἐπὶ τὸς
 θεωμέτους αὐτῶν, ὁ δῶτον ἢ καὶ
 ὡς. πολλοὶ μὲν αὖ δόντες ἢ
 δῶς, φόβῳ δὲ τῶν ὁρώμενων
 ἐργάζονται. ὁ δ' αὐτὸς φόβος ἐ
 τῆς ἀκρίβους θεωρίας ἀπεστῆ-
 σε Μάλχῳ, ἱατρῶν τῶν μὲν
 οὐ πορτίοντων, τῶν δ' ἢ πάντων,
 οἷς οὐκ ὡς, χρωμένων, ἐδόχον
 ὡς ὡς αὖ ἀκρίβους τῶν θεω-
 τῶν Μάλχῳ. καὶ τῷ ὡς ἐκάτως
 ἐπεπείκεσαν αὐτῆς, αὐτὸς ἔπ-
 ἱμαγέρησεν, ὁ πορτὶν τῶν πορ-

mi ipsum cædebant, clamare: dein-
 ceptis, amissa voce omni, silens a reli-
 quis verberabatur, erepta illi præ cru-
 ciatibus etiam clamandi potestate.
 Quodnam aliud hisce supplicium at-
 trocius addere quis posset? abstulisti
 tabulam, qua magistratus ille gessit:
 exuisti eum vestibus, non aliquibus
 duntaxat, sed omnibus: tot inflixisti
 verbera, quæ dinumerare nemo pos-
 set. Sine ergo curent medici atque
 domestici corporis plagas, & videant,
 si qua ratione discerpæ partes coâ-
 lescere rursus queant. Verum hic ad
 aliud processit patienti multo acer-
 bius, & spectatoribus miserabilius.
 Ministris eum tradidit, qui pulcrum
 illud spectaculum, profundas scilicet
 in corpore plagas, per urbem circum-
 ferrent, qua de acerbitate quereban-
 tur omnes, manu sibi quisque faci-
 em percutiendo, lugendoque subla-
 tas leges. Injuriam aliquam præfese-
 rebant & foemoralia, quorum ea tota
 pars, quæ supra foemora cernitur, vir-
 gis avulsa fuerat: quod facinus mi-
 serum hominem perdidit, qui se tege-
 re non poterat. Cum vero Malchus
 tale quid (a) peteret, quod in homi-
 num conspectu si fecisset, haud se con-
 spicientes aspicere ausus esset: nemo
 unus inventus est, qui id ei præberet.
 Multi ceteroquin id ei libenter præ-
 stitissent, sed cohibebantur eorum
 metu, quæ suis ipsimet oculis cerne-
 bant. Idem porro metus in causa fuit,
 cur Malchus accurata curatione de-

(a) Scilicet ut ipsius verenda quis tegeret.

stitueretur: quippe medicorum alii ad ipsum non accedebant, alii non adhibebant ea remedia omnia, quibus uti licebat, quum probe scirent omnes, eum cupere Malchi mortem. Quod eos jure ac merito sibi persuasisse, testatus est idem hic, qui, per vulgata de ejus interitu fama, ita se affectum ostendit, ut & saltare cerneretur. Hæc itaque quum ille fecisset, adeo meis pro Malcho precibus contraria, quod ad ipsum non accedam, eo vel maxime injuriam sibi fieri dicit; proptereaque ad me misit Antiochum, qui mihi, quod antea solebam, facere persuaderet. At si tollere potes, Antioche, quæ facta sunt; & id agere, ut infecta reddantur, pergamus, camusque, & si contrarium nox suadeat: sin ne Deus quidem ullus hoc facere posset; quid me, Malchi ignominiae participem, eo adducere conaris, ut memetipsum dedecore afficere velim, & palam apud omnes confiteri me stupidum, atque talem, ut injuriosos homines adorare non dubitem? At enim Malchum, inquit, circa Imperatoris aurum male se gessisse deprehendi. Scio equidem eum hac in re nonnihil peccasse, a versutis hominibus deceptum, atque spe dulci, qua maxime capiuntur homines, illectum: at scimus etiam Jovem (b) Deorum Maximum ejusmodi fraudi fuisse obnoxium. Sed

τῆς τελευτῆς ἡμῶν λόγον οὕτω διατεθεὶς, ὡς ἔχει σκεπτὸν ὀφείδαι. ταῦτα πάντα πάντα ποιήσας, ὅπως ὁ παντὶς ἔχοντα ταῖς ἐμαῖς ὑπὲρ Μάλχου δεικτεῖται, ἀδικεῖσθαι φησὶ, οὐκ ἀδικουμένου παρ' αὐτῶν, & τέτοιον Αὐτίοχον, πείσονται με ποιεῖν, ὁ πορτοῦν. ἀλλ' εἰ μὲν ἀνελήν, Αὐτίοχε, δύναται τὰ πεπραγμένα, καὶ ταῦτα μὴ γεγενησθαι, βαδίζω, ἰσθῶ, εἰ & ἡ νῦν ἕτερα λέγει· εἰ δ' οὐδὲ Θεῶν τὰτο αἰτίας δύναται, τί τὸν μετέχοντα τῆς αἰτίας Μάλχου, πείθει ἐπιχερεῖς αὐτὸν καταχύνει, & πρὸς πάντας ὁμολογεῖν, ὡς ἀνάδηντος εἶναι, καὶ οἷος τῆς ὑβρίζοντος πορτοκινεῖ; ἀδικῶν γάρ, φησι, Μάλχου ἔλαβον ἀπὸ τοῦ Βασιλέως χρυσίου· οἶδα ὡς ἐπλημμελήσεται ποιοῦν, ὅτ' ἀνδρῶν πατοῦργων ἔξαπατηθεὶς ἐλπίσι γλυκείαις τὴν καὶ δευτέρῃ ἀνδρῶν λαβεῖν· τὸ δὲ τῆς ἀπάτης τῆτο & τὸ μεγίστου τῶν Θεῶν ἱσμῶν ἀνελήν. ἀλλ' ἐγὼ πάντων τούτου Μάλχου, & τῆς αἰτίας τοῦ ἀδικήματος· τίς ἡνίκα ἔξιστον (a) ἡ καὶ μου λέγονται, ὅτι τῶσον ἡμῖν ἀνδρῶν ἀναμάρτητοι, καὶ πανταχῇ ἡμῶν ἀγρυπνοῦν τοῦ δικαίου φύλακα; ἀλλ' εἰ τοῦτο τοιῶντων ἴω, αὐτὸς ἀν' αὐτὸν ἰσάζει, ὡς τοῖς ἀνδράσιν τιλῶ

(a) *Ἦσαν, auditus*. Codex Palat.

(b) Cum scilicet in auri pluviam se convertit, ut Semele, custodes eludens, potiri posset.

εὐπειρίαν ἔχω· ἔλεγον τὸν ἀνδρῶντος ἔχει μὲν τὰ ἀλλότρια, καὶ ὁμολογεῖ, καὶ ἀποδέχεται· ἄξιον δὲ οὗ, δι' ἔργα τιὰ καλὰ μηδὲν πλεονεκτήει· καὶ ταῦτα λέγων, εὐόκως δίκαια λέγει, ὃ οὐκ ἄλλως ἐπιδόξα ποιῆται, καὶ ἐπείδει· ὃ παρὸς αὐτὸν πᾶσι τοῖς ἐκείνους, καὶ τῶν ἀλλοῦς φίλως ἀπήγγελλον τὰ φιλόανδρῶντα, ἐν οἷς σε μὲν ἐπῆρουν, Μάλχῳ δὲ συνέχαιρον· ταῦτ' ἔα ἂν μὴ ἕτως ἔχειν ἰστοῖς· καὶ τοι χρεὶν τὸ, ἅπερ ἔλεγε ποιῆσαι, οὐκ ἀρῶνται, μηδὲ λέγειν, ὅτι ποιῆται· ῥᾶθιον γὰρ ἡμῶν ἀποκρίνασθαι, ὅτι, ὃ φίλτατε, βέλομαι μὴ ταῦτα, Μάλχῳ δὲ ἡ τοιμήα κωλύει τὴν χάριν, πληγὰς τε ἀπαιτῶσα, καὶ πάντα δὴ τὰ τε παρὰ αὐτῶν, τὰ περὶ αὐτῶν· ἡ γὰρ δὴ δέος ἡμῶν μὴ χαλεπήνας δέσω (b) τὸν ἀρχόντα, οὐδὲ μὴ γνώμῳ δουλεύει· οὐ γὰρ ἕτως ἀπὸς τις ἡμῶν, ὥς τ' ἀντί τῆς τοῦ ἀρχαγματοῦ φύσεως, τοῦ μὴ δόξαι αἰτιάζεσθαι τὴν γνώμῳ· ἀλλ' ἡδεῖν ἂν αὐτῷ τῷ τ' ἀλλοθὲς ἀηχοῖναι χάριν, ὃ τῷ μὴ τε αὐτὸς ἡπαύεσθαι, μὴτ' αὐτὸν τιπεί· οὗν δὲ ἀπολύει πολλῇ ἐπῆγγελλται μὲν ἄλλα, πέφραται δὲ ἄλλα, καὶ ἡλπίσαι μὲν ἐτιμῶν, πέφραται δὲ ἄλλα· οἷς τε

esto sit facinus hoc totum Malchi, atque ipsius (a) improbitatis atque nequitiae. Cur ergo me audisti, cum ei parcendum censens ita clamarem, salva nobis hominem innocentem, qui semper iusti & aequi custos fuit vigilantissimus? At si res ita se habebat, ipse profecto semetipsum servasset, salutem suis in egregiis factis sitam habens. Dixi equidem hominem hunc aliena possidere, idque ultro ipsum fateri, atque redditurum polliceri: dignum tamen esse ob egregia quaedam facta, qui nullo maiori supplicio afficeretur. Id tibi maxime iustum & honestum visum: propterea non secus te facturum dixisti, quod ego credidi. Nuntiavi statim haec humana verba, cum illi ipsi, tum ceteris amicis nostris: qui propterea te maxime laudant, & Malcho gratulabantur. Haec haud ita se habere dicere non audeas. Quamquam, si minime facturus erat Severus, quae promiserat, ne polliceri quidem debebat haec se facturum. Facilis enim ei erat & expedita responsio. Id equidem ego velim, amice; sed Malchi nequitia prohibet, quominus id ei beneficii concedamus. Quae sane improbitas verbera postulat, mereturque ea omnia, quae ipsamet verbera praecesserunt, atque subsecuta sunt. Non enim timor erat, ne rem aggre ferens, Praefectum in vincula conjicerem, neve mo-

(a) καὶ τῶν αὐτῶν, ubi subaudiendum vel καὶ αὐτῶν, vel καὶ αὐτῶν οὐδέν, vel aliud huiusmodi.

(b) Verba haec διέσω τὸν ἀρχόντα restituiamus ex Cod. Palat.

lestus ei forem (nemo enim adeo rationis expers est, ut negati beneficii caussam conferre mallet in ipsius negantis voluntatem, quam in ipsam rei naturam) ob id imo gratias ei habuisssem, quod mihi verum (a) aperuisset, quodque neque me, nec alium quempiam decipi passus esset. Verum is magno cum dedecore alia promissit, alia diversa præstitit: sperare nos humana: ille crudelia patrare. Hoc porro eis, quorum opus est maledictis me lacescere, ansam ad id ipsum, quod student, magis magisque faciendum præbuit. Ajunt enim me verborum illorum auctorem fuisse, non te, atque falsa expectatione majus me reddidisse Malcho supplicium; quippe, quum meliora speraret, pejora subiit. Atque senex eam acquisivisse denominationem videor, quam ne in foemis quidem, quum adolescens essem, habere voluisssem. At Malchus, inquit, prima die mitem me nactus est, & humaniorem. Quid? nec ego profecto diem unam a te postulavi, neque promissa tua unam duntaxat continebant, siquidem ad tempus omne (c) porrigebantur. Quid enim proderat mitior una dies, quam alia fera

ἔργον κακῶς με λέγειν, ἀφορμὴ γένοιτο εἰς, ἃ βιάσονται; τὸ γὰρ αὐτὸ λέγεται ἐμὲ πάντα τῶν ῥημάτων, ἀλλ' οὐ σὲ, γελῶνθαι, & τετραταμῆν ἀποδοχίᾳ μείζον τοῦται Μάλχῳ τὸ κακόν, βλάπτειτο μᾶλλον εἰς ἀμύνω, περιμένω δὲ τῶν χειρότερων· ἢ κινδυνεύω γέρον ἀνδρωπῶ. εὐχρησθῆναι ἀπορησείας, ὡς ἂν ὅτις τις ὦν. καὶ τοι, σπῆτις, ἡτίου μου τετύχηται ὁ Μάλχος ἐπὶ τῆς ἀπορίας ἡμέρας· τίδ' ἐ; ἢ π' αὐτὸς ἦταν ἡμέρας μίαν, αἶτι (b) ὑποσχίσεις, αἱ τὸ πᾶν εἶχον· τί γὰρ πλέον εἶχον ἀπορίαν ἡμέρας, θρηνώδους τῆς μετ' ἐνείλω ἰσομείης; & τῆς μὲν φησιτομένης, τῆς δ' ἀπολύτης; εἰδὲ γὰρ ἰατρὸς, εἰ κτείνειται αὐτοῖς, ὅς ἴσως ἡμέρας, μισθὸν μεμαρῆσαι δίκαιος διὰ τὸ τίμιος ἔργον, ἡ μίσους τυγχάνειν διὰ τι δάτερον. ἂν ἂν ληθῇ, ὅς ἰδίῃσιν, ἐσιάσας ἀνθρώπον, εἴτα ἀποφάξας, ἥτοι ἀπόφαξι διὰ τὴν ἀπολαβὴν τράπεζαν· ἰσχυρὸν δὲ καὶ τῆς Διοτκήνης, οἷς ἂν ὥσιν ἀμφοῖς, μέλει διμῶν (d) παραπέμποντας αὐτὸς τε,

(a) Ad verbum: quod verum ab eo didicissem, quodque nec ipse deceptus fuisssem, nec alius quisvis.

(b) Legendum puto ἦτις, quamvis & Codex Palatinus habeat ἦτις. Vel post ὑποσχίσεις subaudiendum ἦτις ἡμῶν.

(c) Ad verbum: quæ omne habebant. Quid enim plus habebant mitiorem diem, fera post illam futura?

(d) Μαριμύνητος. Cod. Palat.

ἔ τὸν γόμον . ἀλλ' ἡ (α) τοῦ
 μῦθ' ἔβουται κλυδώνῳ , τῷ δὲ
 ἀπορίεταί . τίω μῦθ' οὐκ ἐμεί-
 νης ἤνοι' ὡ , ἢ ἐπὶ τὰ ἐσβέσε .
 τὰ δὲ πρὸ δούρας ἡμέρας , βοη-
 θίας . ἔτεκ τὰ μῦθ' ὡ σια ,
 καὶ ἡδὺς , τὰ δ' ἦντος ἰογυρὰ , καὶ
 μεγάλα . ὁ δὲ καὶ ἀχάριτον με
 καλεῖ , μέγαλιν ἐδιδράξα χάρ-
 ειν . ἐν γὰρ βασιλεῦσιν δι' ἐ-
 μέ τὸν Μάλχον , τῇ φεικω-
 δεσάτῃ δὴ βασιλῶ , οὐδὲ ἀ-
 ποτμηθῆναι πλὴν κεφαλῶν . ἔ
 τίς σοι τοῦ σοφῆ τῆτου διδάσ-
 καλῶ ; ἢ , ὡς περ εἴησιν , ἐ-
 κείνῳ ὁ Νίβυς ὁ ἱερός ; ἔτεκ
 Μίδας , ὅς , ὅς ποπ μῦθ' ἀπο-
 τίνει ξίφει , τὸς τῷ πεινῶ-
 τῶ οἰκίῃς ἤλιν χάρειν αὐτῷ ,
 τῷ μὴ πωλεῖσθαι τίω τίλῳ-
 τῶ , εἰδέναι . ἢ δὲ πῦρ ἐποίη-
 τὸν θάνατον , πάλιν ἤγρη εἰς χάρ-
 ειν τὸ μὴ στερεῖσθαι τὸν πεινῶ-
 τα παθῆς . καὶ σὺ δὲ τίω αὐ-
 τῶ βασιλῆος , τὸς καταγελῶν-
 τας ἤχ' ὁρῶν . τίς γὰρ ἔτις ἢ
 παῖς , ἢ ἀνὴρ , ἀνέστη ἢ ἀν-
 εφάδως τῆτον καταλάβοι τὸν λό-
 γον ; πόπ γὰρ ἢ ἐν πῦρ δε-
 δωκόσιν ἔση χάρειν , αἰὲ τῶ
 ὄντος τῷ παραλελειμμένῃ ; καὶ
 γὰρ εἰ τίω κεφαλῶν ἀποτι-
 μήκεται , ἔπειτα ἂν , ὅπερ ὁ ἀπό-
 προῶ . καὶ εἰ κατὰ μέλῳ , ἔ-
 πεισ ἂν τίω παλῶ . καὶ εἰ κυ-
 σί , ἔ ὄντισιν ἐδεδώκεται τὸν τε-
 κρόν , ὡς ἂν εἴπῃ , ἀλλ' ὅσα

& immanis subsecutura erat? quid, si
 parcente una, alia miserum hominem
 perdidit? Non enim medicus, si cras
 interimat, quem hodie servavit, mer-
 cedem potius ob hodiernum hoc fac-
 tum obtinere deberet, quam odium,
 ob secundum facinus subire: neque
 prædo, si, quem aucupando convivio
 primum exceperat, postea jugulavit,
 eum præcedentem ob mensam minus
 jugulasse videretur. Diofcari quo-
 que, ut novimus, quibus propitii sunt,
 eos eorumque mercem ad portus us-
 que comitari solent; nec illos una die
 servant incolumes, alia vero fluctibus
 perdendos objiciunt. Illius itaque diei
 voluptatem subsequens abstulit dies;
 extinxitque favorem omnem secun-
 dæ ejusdem diei immanitas & atrocitas.
 Illius præterea solatia umbra
 erant atque nihil, hujusce vero sup-
 plicia adeo magna & acerba. Verum
 is me appellat etiam ingratum; quip-
 pe magnum ab ipso beneficium im-
 petrarim. Ait enim mei gratia se pro-
 vidisse, ne Malchus atrocissimum tor-
 mentum subiret, neve caput ei ob-
 truncaretur. Quis tibi talis egregii
 documenti magister fuit? numquid,
 ut aliis, Libycus ille sacerdos? num
 deinde Midas? qui ubi quempiam oc-
 ciderat gladio, putabat sibi defuncti
 domesticos habere gratias debere,
 quod ipsum igne non sustulisset: &
 ubi quempiam sustulerat igne, pro be-
 neficio ducendum putabat, quod fe-

(α) Legendum fortasse τῷ μὲν, τῷ δὲ, vel τῇ μὲν, τῇ δὲ, quamquam & Co-
 dex Palatinus eandem lectionem præferat.

γῆτε μὲν ὀφείλουσι, & κατηγή-
σονται, ἢ μὴ εἰδυῖσι οὐταθῆ-
ναι, δι' οἷ μὴ μὴν δύο· τῶτ' ἔ-
οργῆς ἀξία; τῶν τε θυμῶ; τῶ-
ν τε χαλετότητος; τῶν τε ἀνελό-
γηται· ἢ καὶ ἀφ' ἧ γένε· ἀνθρώ-
πων, & τὸ ἐπικρατέστατον, καὶ
τὸ ὀφείλουσι, τὸτ' ἔχει τοῖς ὀ-
φείλουσι βοηθεῖν; τῶν μὲν ἀ-
νθρώπων ἀναβολῶν, οἷς δὲ ἐξε-
στι ἀναβῆναι, διδοίτω, καὶ τῶ-
ν τοῖς ὀφείλουσι ἀνατιθεῖν πα-
ρεχόντων· ὁ γὰρ ἢ καὶ ἀν' ἀνα-
μύλῃ διαλύεται τῆμερον, ὑστερον
ἂν· κατέχει δὲ αὐτοὺς ὁ δεδανει-
κώς, ὁ μὲν δύο μῆνας, ὁ δὲ
τριῖς, ὁ δὲ δις τοσούτους, ὁ δ' ἐ-
νταῦθα, ὁ δὲ καὶ πλείον· εἰ δ' ὅ-
στεροι ἂν ἀφρόνται, κομιζόμενοι,
αὐτῶν τε ἐπαινεῖ, καὶ τῶν αὐ-
τοῦ μέλησιν, ὡς αὐτῶν (b) ἤ-
σαν· ἤδη δὲ τῶν ἀφρογῆτος ἀ-
νέγκας ἐδότηται τὸν ὀφείλου-
ντα, τοῖς μὴ ἐπὶ βρόχον ἐπεμ-
ψαν, αὐτοὶ δ' ἐφ' ὅν ἐλθοῖεν,
ἢ καὶ εἴχον· ἔγωγε δὲ ἀνθρώπι-
νως τὸτ' ἔχειν εἶδομαι, ὡς εἰ
ἰόμην καὶ δικαστῶν ἐπὶ τοῖς
πύκτοις χρόνῳ κύριον ἐποίησε·
καὶ ὁ ὀφείλων μηδὲν ἐπὶ
κῆρ εἶδεν τὸν ἐπικρατέστατον τυγ-
χάην, καταφυγὴν ἐποίησε, τὸ
μὴ πᾶν καταβῆναι, ἀρετὴ, &
ἐκείνῳ ὁ ἐπικρατέστατος ἀγχι-
νῶν ἐπιλάβοιτο· σὺ δ' ἀκῆστας
δύο μῆνας, ἐπὶ τῶν ἐπὶ Μάλ-
χον· τὴν χάριν; ἐλθέ σοι ταῦ-

retur? Me concitavit, inquit, audaci-
bus quibusdam verbis: quæ ni protu-
lisset, haud hæc supplicia fuisset per-
pessus. Quomodo ergo dixisti ea faci-
nora, quæ dicta hæc præcesserunt, ex-
tremo supplicio esse digna? Ne igitur
utrumque dicat. At si damnum Regio (a) patrimonio illatum tam atrox
postulabat supplicium, quid memorat
verba in judicio prolata? sin hæc tali-
bus suppliciis vindicari oportebat;
missa fiant, quæ de regia pecunia mox
objiciebantur. Quæ sane nec ipse dis-
cutere se velle, clare ostendit, asseren-
do, verba sibi iram movisse. Nunc con-
sideremus verba ipsa, quæ, ut hic ait,
ipsum vellicarunt. Confessus quidem
est se debere, atque debitum omne
perfoluturum promissit, statim tamen
non posse, sed sibi opus esse duorum
menſium intervallo. Heccinæ vero ira
digna? hæc digna furore? hæc acerbi-
tatem postulabant? hæc asperita-
tem? Nonne, ex quo genus est homi-
num, & debitum atque creditum coe-
pit, id auxilii debitoribus compara-
tum fuit, ut his dilationem petenti-
bus, concedant ii, penes quos potestas
est, atque ita debitoribus respirare
permittant? Si enim hodie solvendo
non sum, id imposterum facere mihi
permittitur. Debitori vero suo indul-
get, qui pecuniam ei mutuam dedit,
alius duos menses, alius tres, alius du-
plo plures, alius annum, alius aliud
temporis majus intervallum. Quo

(a) ἢ περὶ τὸν οἶκον τὸν βασιλέως ἀνάβη, damnum circa Imperatoris domum.

(b) Legendum puto αὐτῶν.

exacto, creditor postea, recepta pecunia, in eo vel maxime sibi placet, quod hanc ei dilationem indulserit. Nonnulli vero debitorem intoleranda acerbitate vinctum ad laqueum miserunt, ipsi laqueo carentes quo cererum digni videbantur. Id autem humanitati adeo consentaneum visum est, ut lex iudicem hac in re temporis dominum constituerit. Et ubi debitor apud creditores nullam humanitatem invenit, ad iudices confugiens, id beneficium ab iis impetrat, ne statim solvere cogatur. Quo fit, ut creditor non amplius urgere eum possit, neque vestibus ipsum trahere. Tu vero quum duos menses audisses, impetum in Malchum fecisti. Quid ita? id ne tibi (a) cingulum solvit? an tibi præfecturæ tempus ademit? an paupertatem attulit? an imbecilliores iis te reddidit, qui in feno animo esse voluit? an, quam apud Imperatorem nactus es famam, in contrariam vertit? an te magistratum consequi prohibuit? Magnum (d) profecto malum non erat dicere, colligi duobus mensibus liceret aurum hoc, quod Romanum imperium sustentat: sed menses, opinor, prætextui tibi fuere; mens autem tua, tuumque consilium concitavit in Malchi casu Malchi ipsius patronos, quotquot ipsius curam ge-

τε τῷ ζῳῳ; ἀλλ' ἀρρηκτοῦ τῆ πρὸς ἀρχῆς χάριτος; ἀλλὰ πενίας ἔφεροι; ἀλλ' ἀδωδέτεροι ἐποίησε τῶν ἐχθρῶν εἶναι βουλομένων; ἀλλὰ τῷ ὅσῳ σοι παρὰ τῷ κρατῆτι δοξᾷ εἰς τὴν νατίον μετέβαλεν; ἀλλ' ἐκώλυεν ἀρχῆς τυχεῖν; ἢ τὸ δέξι-
σαι πολὺ τι δεινὸν εἶπες, ὅτι δύο μῆνες συνάξῃς τὸ τοῦτο τοῦτο τῷ Ρωμαίῳ ἀρχῷ χειρότερον. ἀλλ', οἶμαι, σκορατεὶς μὴ οἱ μῆνες, τὸ βῆλημα δὲ ἐτυπλεν ὁ Μάλχῳ τὰς Μάλχῳ κηδομένους. ὅς τις μὴ ὑλακτῶν ἢ πέπαιται, πολλὰ καὶ δὲ Μάλχῳ ἀρηκῶς ἐτικέρυς, ἢ ἐμελλε θυγῶν, ὡς τοῦτον μεταπῶδεν. καὶ δὲ δῶμεν ἀγροικότερον αὐτῶν τὰ περὶ τοῦ κρητῆ ἐρῆσαι. ἡκούσθ' ἔρκεται μὴ τυχεῖν ἐκβαλεῖν, καὶ τῷ (b) μὴ λαβεῖν τῷ δίκῳ; πληγῶν δὲ ἢ ἐκ τῷ κληρῶν, καὶ πέντων, καὶ ποσῶν, ἢ δὲ ὁ γυνὴ τῷ σώματι, ἢ δὲ ὁ σπέρματι (c) τῇ μηδὲν μέρει εἶναι πληγῶν καθαρῶν. ἢ τοῦ μὴ ἔσθ' οὐδὲ τὸ δίκῳ μὴ, ὁ οἷς Μάλχῳ ἐπαθεν. εἰ δ' ἔτι καὶ θείῃ τις, ἀπὸς ἐχθρῶν ἐγκαλεῖν τὸ καὶ ἢ ὑβελῶσαι. ἀλλ' ἔγωγε, φησὶν Ἀντίοχῳ, ἐκείνου πεπο-

(a) Vide, si placet, quæ de cingulo supra notavimus.

(b) Leper-dum puto mi.

(c) In Codicis margine εἰρημῶν.

(d) Οὐ τὸ εἶναι πολὺ τι δεινὸν εἶπες, ὅτι δύο μῆνες συνάξῃς κ. τ. λ. Hæc ad verbum ita sonant, Non licere multum quid grave dicere, quod duo menses colligens &c.

φότης· καὶ τὸτο ἐστὶ λύσις·
 τίλω αἰτίαν; ἐστὶ δὲ τὸτο μὴ
 ὁμολογῆσαι· τίλω αἰτίαν· τὸ
 δὲ ταύτῳ λύσις ἔδωκε ἂν μοι
 δεῖξαι δύναται· τὸ γὰρ δὴ πε-
 παραγμένον αἰτία· καὶ ἔως ἐ-
 πίδειχθῇ Σειβήριος, ἃ εἶπεν, ἢ
 ἡρπῶς, ἢ ἐστὶν ἐμὲ μὴ πα-
 ρακερῶσαι· εἰ δὲ τοιοῦτο τις ἀ-
 δικῆσι, ποῖσιν ἂ βάλονται,
 φίλους ἔχει τῆς κακῶς πέποι-
 θότες ἀπ' ἐλπίων συλλαβῶν,
 μεγάλῳ ἂν ἐπὶ αὐτοῖς πλεο-
 νεῖαν δεδωκόσι· εἰ παρνοῦν-
 τες εἰς ὅς ἂν ἐδέλωται, μη-
 δὲ μιτοῖτο παρὰ τῶν ὑβρι-
 σίων, ὡς, ὡς ἔδρασαν, αὐ-
 τοὶ κατηγοροῦντες. ἐστὶ δὲ, διὰ
 ἰάδον ἐ τῷ κακῷ ἀγορεύσαν-
 τι, καὶ τῷ ῥαπίσταντι, ἐ τὴ
 καταβλάψαντι, ἐ τῷ τὴ μί-
 ζῳ τολμῶντι, ἐ ταπεινότη-
 τι τῶν κατεργασμένων ποροτελ-
 θῶσι, φίλους ἔχει τῆς ἐχου-
 πτας, ὁ κατηγοροῖεν ἂν· ἀλλὰ
 γὰρ ἢ οὐδ' ὅτωι ἀπὸ ἐχθρῶν εἰς
 τοὺς ὁμολογῆτας ἐμαρτυρῶν· ὁ
 γὰρ ἀπὸ ἡμῶν οὐδαμοῦ τοῦτο
 φέρεται· ὡς εἶπεν Ἀντιόχος
 ὡδαμὲν τὸ ῥῆμα τοῦτο φέρειν,
 ὡς ἀέκοιεν ἡμῶν ὡδὴς· τί δ'
 ἂν τις συγνώμῃ τῷ λέγον-
 τι μὴτ' ἐμὲ, μὴτ' ἐμῶν ἡδε-
 κκῆμα μηδὲν, ἀλλ' ἄπερ ἂν
 Θεός, ταῦτα αὐτὸν ποιῇται;

runt. Quos hic allatrare nunquam
 definit: quorum auxilium sepe nume-
 ro Malchus expertus, si fuga se se
 proripuisse, haud fuisset ad nebulo-
 nem istum perventurus. Sed esto. con-
 cedamus asperius ab eo prolata fuisse,
 quæ de duobus mensibus dicta
 sunt. Nonne (a) satis esse debebat
 ipsum non exaudiendo rejicere, atque
 ita supplicium de illo sumere? verbe-
 ra profecto non postulabat occasio,
 neque talia, neque iam multa, nec in
 nudo corpore, nec ita male mulctato,
 ut nulla ipsius pars verberum immu-
 nis conspiceretur. Itaque in suppli-
 ciis, quæ Malchus pertulit, non fuit
 admodum servatum justum & æ-
 quum. Et si id servatum quis autu-
 met; injuriam nihiloscilicet nobis fa-
 ctam queri (b) possem. Sed venio, in-
 quit Antiochus, ab illo missus. Hoc
 ne crimen diluentis est? imo vero est
 contentis. Nemo enim ostendere mi-
 hi poterit, quod patratum crimen tol-
 lat; quod enim factum est, sanari nul-
 lo pacto potest. Et quoad ostendatur
 Severum non dixisse, quæ dixit, æter-
 num stabit, me fuisse deceptum. Si
 concedamus facinorosis hominibus,
 qui cuncta ad libitum agunt, in ami-
 cis eos habere, qui paucas ob syllabas
 injuriis lacerasti fuerint; magnum pro-
 fecto privilegium eis dedisse videbi-
 mur. Siquidem injuria vexantes, quos

(a) Hæc fortasse sine ulla interrogatione sunt efferranda hoc modo: Satis er-
 go superque erat ipsum non exaudiendo rejicere, atque ita supplicium de illo sume-
 re: verum tamen autem tempus non erat, neque talium hæc.

(b) Qued mibi fidem non præstiterit.

volunt, ne ab iis quidem odio habeantur, qui injuriis afficiuntur, quasi ipsos facinorum suorum poenituerit. Facile autem est, opinor, & ei, qui maledictis aliquem laceravit, vel colaphis percussit, & ei, qui damnum aliquod attulit, iis etiam, qui alia majora facinora audent; facile, inquam, his omnibus est humiles instar poenitentium accedentes, in amicis eos habere, qui (a) accusare ipsos possent. Sed nescio quomodo ventum nobis est ad eos, qui se peccasse confiteantur. Severus enim nullatenus hoc nobis confitetur, nec Antiochus ejus verba hoc sonare dixit, nec ullus ex nobis audit. Quis ergo ignoscat ei, qui constanter allegerit, se neque me, neque Malchum injuriis læsisse, contenditque se fecisse, quæ fecisset ipse Deus. At si non verbis, inquit, factis certe quidem ille se deliquisse confitetur; quippe qui dolore correptus angitur, tuamque consuetudinem concupiscit. Tu porro, quum alias in te delinquentes alios multos comperisses, eis ignoscere, atque cum ipsis reconciliari maluisti. Ita sane. Sunt tamen alii, quibuscum neque reconciliari (b) placuit, nec ullo unquam tempore placebit, ne eo quidem ævo, quod apud Inferos nobis est transigendum: sed anima nostra istorum animas averfabitur, semper, neque cum iis pacem unquam inibit. Ut

ἀλλ' εἰ καὶ μὴ τοῖς ῥήματι,
τοῖς δὲ ἔργοις ὡμολόγηκεν, ὡς
λύτῃ τῇ ὧν, καὶ τῷ σῶν πο-
θῶν σπουδίας· σὺ δ' ἐλέγξας
πολλὰς ἡμαρτηκότας πρὸς σέ,
διηλάσθης. πάντῃ γε ἐστὶ δέ
γε καὶ πρὸς ὅς ἢ διηλλάτῃ-
ν, οὐδ' ἔσται χρόνῳ ὁ τῷ οὐλό-
μῃ, οὐδ' ὁ παρὰ τοῖς κά-
τω θεοῖς· ἀλλὰ ψυχῇ ψυχὰς
φάσκειται τε, καὶ οὐ διηλλάτ-
ται, κατὰ τῷ Ἀΐαντι τοῦ
Σαλαμίνου, ἥϊκα Ὀδυσσεὺς ὡς
ᾤδου τῷ αὐτῇ διεμμερετο ῥί-
κῳ· ἐγὼ δὲ οἶδα μὴ, ὃ δὲ
παῦσαι μῖτον, οἶδα δὲ ὡς οἷς
ἤδικοτε, καὶ οὐκ αἰμῶν αἰ
ἐπὶ πρὸς αἰθρῶντοι σοιστὰς μοι
γενημέας, τῶς τοῦτο πεί-
θοι, τοῦ μὴδὲ ἀήκετον
ἐκ τοῦς ὑπὸ χεῖρα, ἀπὸ ὧν
ἰδέσθῃ, πεπράχθαι· ἥ τῃ
τις ἡμερῶν αἰσθῶν ἐκ τῶν
ἐγρῶν τῶας ἀπελθεῖν τῶν ἐμ-
τοῦ· οὐκ ἔδωκεν ὁ ἀρχῶν· ἀ-
πῆλθεν ἀγανακτήτας· χρόνῳ
ἐκρίμισε τῷ ὀργῶν· οὐ γὰρ
κακῶς, ἀλλ' οὐκ ὡς ἐπετόν-
θει, περὶ οὐ διηλλάτῃ· ἐ-
τέρῳ κατὰ δίκῃν ἀνελθεῖν ἡζῶν-
σα, διδόντῳ τοῦ νόμου, ὃ
δὲ οὐκ ἐβουλήθη· καὶ τοῦτο
ἐχθρῶν μίχρῃ τινὸς ἐποίηται,
ἀλλ' οὐ τῷ εἰς ἅπαν· ἐτε-
τα ἡλθον, οἱ (c) ἀπότε-

(a) Si mavis: qui habent, quod ipsi exprobrent.

(b) Vel: quibuscum neque reconciliatus sum, nec ullum unquam tempus me reconciliatum videbit, ne illud quidem &c.

(c) Legendum puro ἰ. Codex tamen Palat. habet, ἰ, ut sensus sit, venierunt, qui antea. Sed quid hoc sibi velit, non satis assequor.

ρον· οὐδὲ (a) γὰρ ἄχνημον ἔγε-
 ρόνη· ἀλλὰ πῶς φίλον, οὐδ',
 οἷς κατέβηκεν, ἀτιμῶ· ὡς·
 τὰ δὲ ἰὺν τὰς ὑπὸ τοῦ (b)· τὰ
 δ' εἰς τῆς, τῆς Αἰγύπτου,
 ἔξοδου δούται ψυχῆς,
 ἀτελεύτητον εἶναι βλάται τῶ
 ἀτίχθηναι· καὶ τὰ κεκληκότες
 τεταυτῶν πόλιν εἰς οὐμὸν, ἀ-
 ποικιλέται με τῶν θυρῶν, μο-
 ιοῖουχι βιώται, μὴ σύ γε,
 μὴ κατὰ τῶν ἔχθραν, μὴ
 σβέτης τὸ μίση, μὴ θερά-
 πείτης ὄφιν, μὴ γῆν κακὸς
 εἰς ἱερίῳ, δοῦλον, οἷς ἐ-
 παθε, τῶν αὐτῶν δόλων γεγε-
 νημένοι, οὐκ ἐγκαλέται διὰ
 ἔμφορ ἀκίταις, οὐ κατηγορεῖ-
 σαι ῥαθυμίας ὑμῶν, οὐ μεμ-
 ψασθαι γυναικὸς ὑμῶν, τὰτα-
 χού γεγενημένους φρονήματα,
 καὶ τῶν παρρησίας τῶν τε ῥαβ-
 δόις, καὶ, ἃ προτεγγέτο τῶν
 ταῖς, ἐκβεβλημένοι· ἐλεγε δὲ
 καὶ τῶν ἀρχῶν Ἀντίοχου, καὶ
 οὐμῶν, ἔσθῃ τὸ μέγεθος
 αὐτῆς, καὶ ὡς οὐκ ἀκίτους ἀρ-
 χοντῶν ἔχθρα· ἐγὼ δὲ τοῦ-
 το πάλα μὴ ἡττιάμην, οὐ
 μὴ φάσκει πῶς διὰ μῶν πρῆ-
 δωκά τοτε τὸ δίκαιον, καὶ ἐ-
 κείνους ἐνοηκότες μάλλον, ἢ
 μετὰ τῶν ἀκίτων ἐστίν· καὶ
 ταῦτα πολλοὺς μὲν μοι συνίει
 χροῖται, πολλὰ δὲ πόλεις,
 πολλὰ δὲ ἔθνη, πολλοὶ δὲ

Ajais Salaminii animę contigit, cum
 Ulysses ipsius victoriam apud Inferos
 criminaretur. Scio equidem ubi sisten-
 dum est odium; scio item, ubi nun-
 quam intermittendum. Possem huic
 homini commemorare plures a me fa-
 ctas reconciliaciones, id ea ratione
 jubente, quod haud sævum sit in
 subditos homines, pro quibus fuerat
 supplicatum. Postulavit quidam cer-
 tum dierum numerum, intra quos ab
 ipsius agro quidam excederent. Con-
 cedere noluit magistratus. Is ægre fe-
 rens abiit. Tempus postea sedavit
 iram. Non enim ab eo damnum ul-
 lum acceperat, sed beneficium impe-
 trare non potuerat is, pro quo ego
 verba feceram. Alteri multam tol-
 lendam putavi, concedente lege: ille
 vero noluit. Hoc profecto peperit o-
 dium aliquod, sed non sempiternum.
 Quo cessante, in pristinam cum illo
 actum fuerat in amicum, nec ea re,
 quod pœnam persolverat, ullam infa-
 miæ notam subiit. Hæc hætenus.
 Quæ vero ad hominem hunc spectant,
 Æschyli, & Sophoclis egent anima,
 & æternum postulant odium. Nefariaque
 fac nora, quæ tantæ urbi inœ-
 rorem attulerunt, (c) toribus uie re-
 pellant, ita fere clamantia, cave, ne
 ponas odium: ne restringas iram: ne
 serpentem colas: ne sis iniquus in sup-
 plicem, qui per ea, quæ falsus es, ser-

(a) Οὐδὲν. Cod. Palat.

(b) Codex idem: οὐκ ἔστιν. Si sic legas, ita vertendum: *Hæc autem, quæ
 nunc, ad hoc.*

(c) Si forte ad ipsum ejusque domum accedere vellem.

vus suimetipſius fervorum evaſit, qui voce omni deſtitutus, neque domeſticos reprehendere poteſt, neque veſtram vituperare negligentiam, neque ſomnum uxoris, mente ſemper ab alienatus, crepta ei per virgas, &c. quæ ſubſecuta ſunt, libera loquendi libertate. Memoravit Antiochus magiſtratus auctoritatem poteſtatemque, nobiſque revocavit in mentem, quam magna ea ſit, quamque periculolum imperantis odium ſubire. Ego vero id jamdiu probe noram, nunquam tamen hoc vano metu correptus, æquum & honeſtum deſerendum putavi, nec liſ, qui imperio gaudent, aſſentari magis, quam injuriis vexatos homines tege-
re malui. Teſtatur (a) hæc longum temporis intervallum: teſtantur urbes multæ, & multæ nationes: teſtantur homines benemulti, & multa loca: teſtantur denique, quod omnium maximum eſt, ipſimet Superi, qui mihi pro armis, vallis, atque muris fuerunt. Haud enim inſicias iverim mihi factas inſidias: ſed ajo me Deorum ope fuiſſe incolumem ſervatum. Ut Minervæ beneficio ſervatus fuit iſ, qui Trojam cœpit: cui Diva illa cum alia multa præſtitit, tum rem ipſius familiarem compoſuit. Sic itaque mihi perſuaſum habui, neque deſides eos mihi ſocios futuros, neque, neglecto in me ſtudio, magiſtratus auctoritati

ἀνδρωτοι, πολλοὶ δὲ τότε, καὶ τὸ δὴ μέγιστον πάντων οἱ θεοί, οἱ ἀντιπάλω μοι, καὶ ἀπειθόλων, καὶ τεχνῶν γυγνύμεται. οὐ γὰρ ὥς οὐκ ἐτεβουλόμην εἰποιμὲν ἂν, ἀλλ' ὡς τῇ τῶν θεῶν ῥοτῇ διεταξόμεθα. ὥσπερ ἐκεῖνος ὁ τῷ Τροίαν ἐλθὼν τῇ τῆς Ἀθηνᾶς ἀοιῇ, ἢ τάτε ἄλλα αὐτῷ συνέπραξε, καὶ τὰ οἶκοι συγκατέστησε. πέτεκα τούτων ἐμαυτῶν, ὥς οὐδὲν ῥαθυμοτέρῳ τῶν συμμάχων τάξομαι, οὐδὲ κατηγόρης τῆς ἀπ' ἐμῆ ἀπουσίης ἀρχόντων· δυνάμει φορέονται· οὐδ' οἱ ἐν νεότητι φοροῦνται ἡξιώσαν, τοῦτον ἐν γῆρα φοροῦντες. μετὰ δὲ τῆς τῶν θεῶν ἐπικουρίας ἴδη τις ἐπίστανται ἐμεῖς ἐνὸς ἑταίρου πείρας ἐπίδησεν, οἷον ἐβύλετο, τῷ πρώτῳ ὑπακουσόμεθα φόβῳ, τῇ τῶν ἀπάντων οὐ χερσὶν ὑμῶν φόβῳ; ὥς τε ἡμῖν εἶναι τῷ ἀσφάλῃ ἐν τῷ μηδὲν ἐκείνοι ἀιτῆται τῶν οὐ καλῶν. φέρε γὰρ, ὅμαι (b) κελεύει λελουμένοι, καὶ πεπωκότα, χωρεῖν εἰς τὸ διδασκαλεῖν, πείσομαι· καὶ μὴ εἰ τὸ νῦν ἀρεξόμεθα, δι' ἣν ἔχει δύναμις, κἀκείνων ἕκαστον, δι' ἣν ἕκαστον· τῷ γὰρ αὐτῷ δέους ἐ-

(a) Si mavis: Harum rerum consciuntur est multum tempus, conscia item urbes multæ, conscia nationes &c.

(b) Legendum puto ὅμαι.

πότος, οὐκ ἔστιν ἡδὲν φυγεῖν. ἀλλὰ ἔτι πολλοί, φησὶν, ἀποσφραγίσονται βοηθείας, εἰ μὴ εἰσιὼν παρ' αὐτῶν, βοηθήσιν· καὶ τί τὸ πείθον ἐστίν, ὥς ἐγὼ τοῦτο ποιῶν, λύσω τὴν συμφορὰν; τὴ πεπραγμένη γὰρ οὐ τῆτο λέγει· τὸ δ' ἀφανὲς ἐκ τοῦ φαινοῦ λαμβάνει, κατ' Ἰσοκράτην, κρείττω· εἰ μὴ εἰσὶν οἱ δὲ παρ' αὐτῶν δι' ἐμὲ πεποιθότες, δὲ πεισθέντες ἐπεισάγει παρατήρησιν· εἰ δ' ὅστις ἀγνοεῖ τὴν Μάλχου, δίδως αὐτῷς ἔκκατα, καὶ τοῖς ἡδέποτε ἰσομέμοις δειλιάζεσθαι. χωρὶς δὲ τῆτων, οὐδὲ σπάνιν ὅρῳ τῶν τοῖς δεητομέμοις συμάχων παρασημομένων· οἱ αὐτὶ τῆς ἱκετείας ἀναμένειν, αὐτοὶ Σηρῶσιν, ὅπως τῆς δεομένης εἴδουσι· καὶ εἰτὶ πολλοὶ παταχῇ τῆς πόλεως, οὐδὲν ἀκούσιόμοι τὸ μηδὲ ταῦτα ποιῶν. ὥς τε τοῦτο μηδένα φοβεῖται· τὸ γὰρ μνηστὴς ἀρῆσαι, συχυοῦς ἐποίησε τὰς δυσημένους ἀμύνειν. ἐκείνοι καὶ δὲ ποήσουσι, καὶ αὐτ' ὁ πείσονται, φίλτατε Ἀθηναῖοι, οἱ τὴν ἀνδρωτον καταδεύονταί τοῖς ἑαὶ τῶν ποιητῶν ἔργων ἐταῖοις, τοῖς ἐκ συμποσίους ὥσπερ γὰρ Ἀνακῶ σπράσσωτες, ἀλλ' οὐκ ἀγορᾶς ἑλατύνματι, τ' ὡς τῶν παρασημομένων ὑπ' αὐτῶ φύτιν ἢ ἐξετάζοντες, πείθει χρώματα, τῆτο δίκαιον ἐκ ἐκείνοις ἔστιν, τὴ ταῦτα πεποιηκότι. ἐκ ἢ φιάλας ὡς τιμὰτα ἐχέτωις ἀν-

me tradituros: nec unquam fore, ut ii, quem ab ineunte aetate curæ semper habendum duxerunt, cum in senectute proderent. Jam vero Deorum auxilio fretus quidam, vel uno cum focio, confidit, optatum finem Trojano bello se facturum. Et sane si huic timori cesserimus, quid erit, quod ipsius causâ non simus prompte facturi? Quocirca tutum in hoc uno præsidium nobis relinquetur, si metus nihil eorum postulet, quæ recta non sunt, nec honesta. Agendum enim. Si me lotum boneque potum jubeat adire gymnasium, prompte parebo. Jam vero si ejus potentia victi, quod in præsens nobis jubetur, facere non dubitamus: eadem profecto vi adducti, quodcunque nefarium facinus patrare cogemur. Eodem enim sequente nos metu, nihil est, quod evitare possimus. At multi, inquit, ope destituentur, ni ad ipsum profectus, opitulatum eis iveris. Ecquid est, quod mihi persuadent, fore, si id faciam, ut aliquem calamitate liberem? Profecto quæ gesta ab eo sunt, hoc non dicunt. Ignotum autem ab eo, quod notum est, teste Iſocrate, clare judicatur. Si qui sunt ergo, qui propter me beneficium aliquid ab eo acceperint: credibile est aliquid simile futurum: si n ærba Malchi supplicia neminem latent, stultum profecto est nosmetipsos decipere, atque vanæ eorum spe, quæ nunquam futura sunt, quasi elca illectos capi. Video præterea socios non paucos, qui illorum necessitatibus opitularum ire parati sunt: qui preces haud expectantes,

avide quærent occasiones, quibus opem ipsis ferre queant. Et sane sunt in singulis urbis angulis benemulti, quos patrocinium hoc suum operamque mercede locare non pudet. Quare neminem hoc terreat, quod ope mea careat. Etenim infinitus imperantium numerus magnam exhibet eorum copiam, qui prompte succurrant. Illi & benefacient, & beneficio vicissim afficiuntur, mi Antioche, qui laudibus hominem in suam potestatem, quasi servum, redegerunt, quibus laudibus ejus nefaria facinora in conviviis efferre solent. Perinde quasi cum Æaco, non cum rabula, prandentes, nihil ipsius gestorum intimam naturam contemplando, cæca fide credunt ea propterea justa esse, quod hic ea patrat. Cum itaque Severus inter pocula versatur, ejusmodi floribus prædita, proclivis est ad gratias largiendas. Surge igitur, & hæc omnia fac ei nuncios. Quibus pedibus, inquires, ad eum revertar? quibus scilicet reversus est Ajax, quibus Ulysses. Non enim per ipsos stetit, quominus persuaderent, sed per eum, qui his similia facinora patrat. Quod & in præsentia judicandum puto. Quid? ego ne ad eum pergam? eum aspiciam? cum eo versabor? ei adfidebo? familiares, amicorum more, cum eo conferam sermones? præsertim quum sciam qualia hinc verba sint consecutura? Quid enim dicent viri? quid mulieres? quid pueri? quid juvenes? quid senes? hiccine, inquit, vir humanus? hiccine misericors? hic acerbis hominibus in-

ση, ταχὺς δὴμα χρεὶν γίνε-
ται. αὐτοῦ δὲ, & ταῦτα ἀ-
παύειναι· πῶς ποτὶν ὑπο-
στρέψας, ἴσως ἔρως; οἷς Ἀι-
ας, οἷς Οὐνοδάς· οὐ γὰρ
ἐκείνων τὸ μὴ πῖται, τὸ πει-
σῶν δὲ ὑβριζόντων ἴσως. ἂν
οὖν οἶμαι δόξαι· ἀλλ' ἐγὼ πο-
ρεύτομαι παρ' αὐτῶν, καὶ ὀψο-
μαι, καὶ συιέτομαι, καὶ κα-
τέδωμαι πλησίον, καὶ τὰ τῶν
φίλων διαλέξομαι, ἐνὼς ὡς
ποσῶν ἐργῶν ἀκολούθηται ῥήμα-
τα; τί μὴ γὰρ ἐρῶντες ἀφ' ἑ-
στέ; τί δὲ γυνῆδες; τί δὲ παῖδες;
τί δὲ πτότες; τί δὲ γέρας; ἤ-
τοι· ὁ φιλοκατέμω; ἥτοι ὁ ἐ-
λεῖμων; ἥτοι ὁ πῶς χαλεκοῖς
ἐχθρὸς; ἥτοι ὁ πῶς ἥτιος φί-
λος; τῶ δὲ Ἡλίῳ ταῦτα ἀ-
ρεῇται νομίζουσιν; τῇ δὲ ἡ-
μέρᾳ; τῇ δὲ νυκτὶ; πῶς δὲ ἐν
ἐκάστῃ δαίμονι; τῇ δὲ πάντῃ
ὁρώσῃ δίκῃ; εἴτε τὸ μὴ ζῆν ἐ-
λθόντας ἐταίρους, τὰ δὲ τῶν ἐ-
κόντων δουλεύοντων ποῶν, οὐκ
αἰσγύεται; οὐ γὰρ δὴ μαχρού-
μην· εἰσὶν ἡλθόντες αὐτῶν, καὶ ὅ-
λεγον, ὅποτα ἡρίκαται, ἀλλ'
εἰς αὐτὰν τῆς δέχονται, καὶ
πλίσσονται, καὶ κολακάζουσιν ἐνὸς-
τος. ταῦτα, ὦ φίλε Ἀντίο-
χε, ἀλλ' τὸ σὺ φίλος λέγε-
σθαι; ταῦτα ἐλθόντες ἐπ' ἐμὲ τὰ
βέλη; καὶ τίνας οἶν ἄρως ἐ-
μὲ τοὺς ἄλλους ἀρχοντας ἐπε-
σθαι, βλέπειν ἐχόντας εἰς ποι-
αῦτα παραδείγματα; οὐ ποιῶν-
τα ἄρως αὐτὸς εἶναι; αἴτιον ἦ-
τοι· ἀτιμαζόμενον μὴ, οὐδὲν

οὐκ ὦν, ὅτότ' ὁ ἀρχὴν, τι-
μωμένοις ἔς, συζήτη. διατηρή-
σαι γὰρ, φησιν, ἐν φανείῃ,
τιμωμένοις τῶν κερδαλῶν· πάλιν
γὰρ καὶ γὰρ ἀλλὰς μυρίας,
καὶ κομισθῆναι οὐλίους οὐδὲ
τοὺς οὐ τῆν λαβόντας· φί-
λος μὲν γὰρ ἐστὶν οὐδενί. οὐδὲ
βέβαιον εἶναι φανείῃ τῶν ἀνθρώ-
πων· τοῖς δὲ χείριστον ἔχοντα
τά, καὶ βέβαιον εἶναι ἐκαστον νο-
μίζον· αὐτὸν παρ' αὐτῷ πορευ-
εσθαι τῶν ἀλλῶν. ἐπειδὴ γὰρ
οὐδὲ τοῖς φράγματιν αὐτοῖς ἐν
κτετόμενον· ἐταίρις, πούτῳ
ἐρχετο τῶν πᾶσι, ὡς εἰς ἀ-
τιμίαις τῶν ἡκιστῶν αὐτῷ τις
τιμῆς. αἰδῶ μισοτόν· οὐδὲ εἰμι
φῆσι, ἐ τῶν φύσιν ἔδει κατ-
εῖναι κατὰ, καὶ λόγους ἡ-
κιστῶν ὑπὲρ Μάλας βουλήν βα-
λομένους. ἀλλ' οὐ τῶν φη-
σὶ Μαρίας, οὐδ' ὁ τέτῳ παρε-
δόντων, δι' ἧς πάντα ἀργυρί-
α, πάντα εἰς φανείῃ, καὶ πολὺς
ὁ κτετόν τῶν λαμμάτων, δι-
δόντων μὲν τῶν διώκοντων, δι-
δόντων δὲ τῶν φάσκοντων, τὰ
μὲν ἀλλήλων οὐκ εἰδόντων, ὅ-
πως δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐλπίδος·
εἰ δὲ οὐδὲ τοῖς ἡτλημένοις,
ὁ πορεύεσθαι, κομισθῆναι, ὁρ-
κοῖς τιτὶ πορευομένων τοῦ
φράγματος· φανείῃ δὲ οὐ-
δεν, οὐ ὑπὸ, οὐκ εἰτο-
δόντων, οὐκ οἶομα, ἐν συλλο-
γῇ τις, οὐ γράμμα· καὶ ταῦ-
τα ἔτι πωλεῖται φανερώς, οὐ-
δένα ὀφθαλμῶν, οὐδὲ ἧς φε-
ρούμενα, ὡς τ' εἶναι δοῦναι μα-

fenfus? hic benignis amicus? hæc ne
Soli placere posse remur? hæc ne pla-
cebunt Diei? hæc Nocti? hæc Numi-
nibus iis, quæ in utraque continentur?
hæc omnia cernenti Justitiæ? quid? li-
beralem is vitam laudat: ipsum deinde
non pudet ea facere, quæ voluntarii
servi facere consueverunt? Non
enim ad eum accessit, ut cum ipso
pugnaret, reprehenderetque omnia
ipsum nefaria facinora: sed id omne,
quod facit, timidi est, atque ignavi, &
versuti adulatoris. Hæcne de amico
tuo, Antioche, dici parieris? hæc in
me tela jacere? quid? alii magistra-
tus quo, putas, in me animo erunt, hæc
exempla respicientes? nonne alius ad
alium hæc dicent? Vir hic, ubi despe-
ctui habetur, novit se non esse, quanti
magistratus: ubi contra honoratur,
magistratus ipsos sibilis explodit. Si
advenies, inquit, ille statim assurgens
tuum caput honorabit. Esto: etenim
& innumeros alios ad hunc plane mo-
dum honoravit: & admodum pauci
sunt, quos haud honorem hunc ab eo
accepisse sciamus. Nemini enim ami-
cus est, & bene agere neminem cupit.
Verum labiis omnes decipit, & vellet
sibi quisque persuasum habere, se
apud ipsum omnibus aliis anteponi.
Quoniam enim novit se suis operibus
nullos habere posse sui laudatores,
artem illam excogitavit, qua fieret, ut
pro dedecore & infamia, sibi honores
tribuerentur. Improbos, inquit, ab-
horreo, propterea & hoc loco natura
obtinere debuit, neque vero pro Mal-
cho verba facientes audire recusavi.

At hæc non dicit Mareas, nec is, qui huic adsidet, per quos omnia pecunia transiguntur, omnia veneunt. Hinc ingens lucrorum copia, confertur quasi nivis imber, eos obruit. Munera præbet actor: munera præbet & reus: quod facit unus, nescit alius: uterque interim spe vivit eadem. Nemini vero, quæ profudit, recuperare licet, ne iis quidem, qui in causa victi discedunt, quod interposita jurisjurandi fide ita jam antea sit constitutum. Gratis ab iis nihil, non sententia, non ingressus, non vocabulum, non syllaba ulla, non littera. Et hæc palam veneunt, nec ullum ii reformidant oculum, nec aurem ullam: ut fama sit, divinis eos oraculis præfidentes, nihil omnino vereri. Quasi ergo nullam ii facinorum suorum daturi poenam, audacter omnia demetunt. Syri propterea omnes conclamare: quotquot ex his subfellii divites facti sunt, omnes cum hoc homine comparatos, pauperes esse: obnoxios propterea iis fieri, qui vel supremos magistratus gerentes emunt, quique a nobis, si quid iusti fieret, interfici deberent. Quoad igitur aberat hic, comedebat alius: adveniente eo, devorabat uterque. Quid ceteroquin aliud sedare potuisset tonitrua illa, atque illa fulgura? profecto nihil. Huic scilicet Mareæ est affinis, totius Mediæ potentissimus, cujus opera & consilio cum omnia fierent, Victorem, inspe-

ταῖς αὐτῆς περὶ δόχους, μὴ δὲν ὁκνεῖν. ὡς γὰρ οὐ δώσονται δίκῃ, ἀτὰρ καὶ διελέγεται, πάντων Σύρων βοώντων, ὡς ὁσοῖς ἀπὸ τούτων τῶν θρόνων γερῶνται πληῖται, τάπτε ἐῖσι πρὸς γε πάντο πένητες· ἐκόντως ἄρα ἐπὶ τοὺς ἐαυτῶν μίσχους ἡγήματι ἀρχόντας ὠνούσας, καὶ παρ' ἡμῶν ἐδιδρακτοῦν, ἐῖ τι τῶν δικαίων ἐγγίγνεται, τήτους ὅφ' ἐαυτοῖς ἐχρυσίσιν. μέγας μὲν οὐν ἀπὼν οὐτῶς, ἀπρὸς ἡδονῆς, ἡκοτος δὲ, ἀμω· οἱ (α) τί τοι ἂν ἕτεροι τὰς βροτῆας ἐκέναν ἐπαιτεῖ, καὶ τὰς ἀσρατάς; οὐδὲν. ἀλλ' ἐστὶ τῷ Μαρῆα τῆς τω κηδεύης, πάσης Μηδείας δυνατότης, καὶ τὸ μὲν εἰς γονήτου, τὰ δὲ διδῆς ἀφανίζονται, Βίκορα δὲ τὸν διαλλακτικῶς ἐτοίγηται ἐπὶ πολλοῖς ὀρώσιν· ὁ δὲ τὸν οὐδὲ ἐπὶ δεδεμένον ἔλπει· ὁ δὲ μετατόμης ἐπεμπε Μαρῆαν πάλιν, τὰ αὐτὰ ἀμύτοινα, ἐπὶ τὰ αὐτὰ τρυφήτοινα, καὶ τὰ αὐτὰ κερύτοινα. ἐπεμπε πάλιν ἐπὶ τὰς αὐτὰς πηγὰς, ἐπὶ τοὺς αὐτὰς κρουῖας, καὶ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον· ἃ κατὰ μικρὸν ἀγέρων, εἰς μέγεθος ἤγαγεν. οἶδε γὰρ ὁ πέμπων αὐτὸν ἐπὶ ἐμῶν βοῶν, ὡς αὐτοῖν ἡ θόνη, τοῦ τε ἀπεσταλμένου, τοῦ τε ἀπεσταλτός. καὶ τί θαυ-

(α) Legendum πυρο ἃ.

μαστόν, ἐὶ κερῶν οὗτο· ἡ-
τῆται τηλικύτων; ὅς καὶ τοὺς
ἀποδέκτας ἔξεπολέμηκεν ἐν ταῖς
τιμαῖς, ὧν βασιλῆς ἐν ταῖς
ἀρχαῖς ἐκ τῶν παρὰ τῆς γῆς
αὐτῷ φοροῦντων ὀδῶντι, ὡ-
νεῖσθαι τε ἀναγκάζων, ὧν οὐ-
δεὶν εἰδόντο, καὶ φοροῦντι μί-
τροις ἀδικῶν οὐ συμβαίνεισι τῷ
κόμῳ. οὕτω μὲν οὗτο· ἐπὶ ὧ-
λε· κακῶς δ' ἡγοράζον ἐμεί-
νοι, καὶ ἡ πείρα πλουτοῦ ἡ-
ναγκάζετο ποιεῖν. ἀλλ' ὅμως
ἐὶ μὴ Ἀρσιπύδῳ αὐτὸν φοροῦ-
μεν, ἀδικήσεις. ὦ πῆς, ὅ, τι
βόλοιτο, φαλτῆστος τύχης· ἐὶ
δὲ ὀρθῶς, ἢ μὴ (α) βέλεσθαι,
μὴ σκοπῆσαι· ἀλλὰ τὰς τῆς δυ-
νάμεις ἐπιδέχεται, ἐν τῷ μὴ
σώζεσθαι τὸ ἐκείναι ποιουμένης.
αὕτη Διουσίῳ Σικελίαν εἰδω-
κεν, εἰδότες τὰς οἰούς τοῦ πα-
τρὸς, ἧς ἡλαυνε· αὕτη τῷ
αὐτῷ ἦσαν Ἀγαθοκλεῖ, καὶ
ὁ πατὴρ ὁ κεραυρὸς οὐκ ἐκώ-
λυε. ἐπὶ τῷ Ἐρμῇαν πῶν ὁ-
νοῦχος λέγοιμι, καὶ πῶν Ἀτρε-
νέα; ἀλλὰ Πῶς οὐκ ἐκ κου-
ρείως μὲν, Ἰνδοῖς δὲ ἐπέταξεν;
εἰπὼν τὸν ἀνδραγέα Βασιλῆιον
φοροτεκύνει Ἰνδοῖσι· μικρὸν ἂν
Ὀρθαγόρας μετὰ τήτους δόξαι
Σικυῶν κρατῶν ὁ μάγιστος·
καὶ πῶν πῶν τῷ αὐτῷ ὀρ-
μῶ οὕτω τῷ Θεῷ, καὶ τὸ
τῶν ἐπιδύχων τήτων ἴσος ἢ πέ-

stantibus multis, celataque veritate,
interpretem faciunt atque conciliato
rem. Hic solvere, qui nondum vincti
fuerant: ille malorum osor rursus
mittere Maream, qui eadem meteret,
eadem vindemiareret, eademque decer-
peret: hunc rursus mittere ad eosdem
fontes, eosdemque latices, aurum, in-
quam, & argentum, quæ paulatim ex-
cians, in ingentem molem produxit.
Norat enim, qui ipsum mittebat ad
similem escam, hac epulas utrique pa-
rari, cum ei, qui mitteretur, tum illi,
qui mitteret. Neque mirum, quod is
tantopere quæstibus inhiaret: siqui-
dem & Receptoribus vim fecit, iis
vendendis, quæ Imperator in ma-
gistratibus ex terræ proventibus ei
præbet, eos emere illa cogendo, qui-
bus haud egebant, & circa men-
suras insuper inique se gerendo.
Ita hic vendebat: illi magno cum
damno emebant; atque paupertas
divitias facere cogebat. Verumta-
men ni hominem hunc Aristidem
appelles, magnam ei facies injuriam.
Proh Fortunæ temeritatem! quæ fa-
cit quidquid vult, neque considerat,
recte ne velit, an perperam, suam
eo vel maxime potentiam ostentan-
do, quod nullum servetur æquum
& honestum. Hæc Siciliam tradi-
dit Dionysio (b), qui patris afo-
nos jamdudum se abegisse probe no-
rat: hæc eandem insulam demanda-

(α) Legendum puto βέλεται.

(b) De Dionysio Siciliæ tyrannais, patre & filio, vide, si lubet, Diodo-
rum Siculum, Justinum, & alios.

vit Agathocli (a), nec impedimento ei fuit ipsius pater figulus. Quid memorem Hermiam Eunuchum, & Atarneum? quid Porum (b)? qui licet ex tonfore prognatus, Indis tamen imperavit. Siquidem Illyrii Bardylum (c) carbonarium adorarunt. Post quos parum videbitur Orthagoras (d) coquus, qui Sicyonis imperio potitus est. Ea sem, ut videmus, etiam nunc est hæc Dea, eandemque suam potentiam, iisdem modis, ostentare non desinit. Etenim homines, vel suismet vicinis ignoti, digni profecto, qui capras, vel oves, vel boves ad pascua ducant, vel in porcariis etiam habeantur, in sublime tolluntur, alis a Fortuna sibi inditis. Hæc male quidem audit in locis omnibus, quod solis virtutibus has alas haud asservet: ea tamen faciet, quoad erit genus hominum, quæ jamdiu facere consuevit.

παντα· ἀνὰ ἀφ' ὧν τοῖς καὶ τοῖς ἀγνώτες, καὶ ἀκαλῶς ἀν' αἰτολῶντες, ἢ ποιμαίνοντες, ἢ βουκολῶντες, ἢ ἐν συβάτῃς ὄντες, μετέωροι φέρονται τοῖς παρὰ τῆς τύχης δεδομένοις πλεροῖς· ἢ δ' ἀκῶα μὴ κακῶς ἐν ἀπασὶ τούτοις. ὡς ἐν ταῖς ἀρεταῖς ταῦτα πρῶτα μόναις· ποιεῖται δὲ μέγας ἀν' ἐν ἡμέρᾳ ἀνθρώπων, ἃ δὲ πολλὰ καὶ πεποιήκε· καὶ ἵσθαι συβάτῃ ἐν σὺν ἐπὶ πόρῳ, μὴ διαπίπτει, λογιζόμενος ὡς τὰ καὶ οὐδὲν μὴ οὐ καὶ αὐτὸ τοῦτο, καὶ οὐδ' αὖθις φερτὸν, ἀπὸ μυλῶν καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀγροτῶν ἀγροῦντας ἐπὶ δυνάμεις τί, καὶ ἀρχῶν λαμβάνοντας· πολλὸν δὲ γινέται καὶ δεινότερον καὶ ἀποκρίτερον, ὅταν ἐπὶ ταῦτα μετερχέσθαι ἀπὸ τοιοῦ-

(a) Id de se testantem Agathoclem ipsum inducit Aufonius hoc in epigrammate:

Fama est, fœdibus cœnisse Agathoclea regem:
Atque abocum Jamio sæpe onerasse luto:
Fercula gemmatas cum poneret aurea vasis,
Et misceret opes, pauperumque simul,
Quærenti causam respondit: Rex ego qui sum
Sicanie figulo sum genitore satius.
Fortunam reverenter habe, quicumque repente
Dives ab exili progrediare loco.

Quamvis Agathoclem apud figulum educatum tantum, non ex figulo natum Plutarchus scripserit lib. de ipsius laude.

(b) De Poro Indix Rege mentionem faciunt Orosius, Eusebius, Strabo, & alii benemulti.

(c) Bardylis Illyriorum princeps a Philippo Amyntæ acie victus, Olymp. 105. an. 2. Hophman. in Lex. Huius ipsius meminit & Cicero his verbis: Itaque propter æquabile prædæ portionem & Bardylis Illyrii latro, de quo est apud Theopompum, magnas opes habuit. Lib. 11. de off. c. 8.

(d) Orthagoras Sicyonis tyrannus; quem dominatum per liberos in annos centum propagavit, humane & comiter imperans. Hophman. in Lex.

των, καὶ θέλωτιν εἰδέναι τίς ἐστι
ἐκ τίνων γενησώμεται, καὶ δὲ πα-
ρέχωνσι καὶ τοῖς ποροτέροις τῶν
ψυχῶν εὐοικεῖν, ἀλλ' ὁξέλα-
σαντες, ὁλῶν ποιῶσι τῶν δα-
πνῶν· οἷος ἡμῖν καὶ ἕτος, ὃν
εἶδεν μὲν περὶ τὸν Τίγριν παρδο-
κῆστιν ὑπὲρ κόσμου μάχεσθαι·
γένοιε δὲ κύριος τοῦ πολὺ μέ-
ρος τῆς οἰκουμένης κακῶν. ἀλλ',
ὦ Θεοί, καὶ Θεοὶ, πείσατε
τῶν τύχῶν, ἃ περὶ Σεβέριου
ποροῦνται, ἕως τῆς ἀλόγου πα-
θῆς αὐτὸν τῆς παρ' ὁμοίων ἐμβα-
λόντες, δείξαι τὸν κολαῖόν, τὸν
ἐκ τῶν μύθων.

Et si forte videas porcarium, suos se-
quentem porcos, eum ne contemnito,
fieri posse considerans, ut & hic For-
tunæ favore fretus, (a) aliquando ma-
gnis honoribus decoretur. Grave pro-
fecto est id ipsum, & intolerabile,
nonnullos a pistrinis, atque vigiliis,
quas ibi perpeti solent, evehi ad ma-
gnam potentiam, amplissimasque di-
gnitates: sed longe gravius est, & in-
tolerabilius, ubi ad tales dignitates
ab talibus officiis traducuntur, consi-
derare ipsos nolle, quinam fuerint, &
a quibus originem traxerint, neque
sinere, suam ipsorum mentem in prio-
ribus iis officiis contemplandis ali-

quando versari, sed ab tali consideratione eam abducentes, velle totam in
secundis rebus semper esse. Qualis nobis est hic nebulo, qui quum circa
Tigrim cum stabulariis pro limo pugnare deberet; in sua tamen potestate
habet turbare, atque sus deque vertere magnam terræ partem. Ast;
o Dii Deæque, in Fortunæ animum inducite, quæ de Severo facienda
sunt, atque ipsum absurdo illius Divæ favore privantes, ostendite gra-
culum, qui est in fabulis.

(a) Καρπιδίς τῇ τύχῃ, a fortuna ornetur.



E J U S D E M T O T A T T O Y

ORATIO XIV.

Λόγος ΙΔ.

Contra Silvanum.

Κατὰ Σιλβανῦ.

ARGUMENTUM

ΤΗ Ο΄ Θ Ε Σ Ι Σ

Antonii Bongiovanni.

Ἀντωνίου Βοντιωάννου.

Σιλβανὺς Ἰβανίου discipulus erat, mordebatque discipuli suum præceptionem. Hoc probe sciens Libanius, flere volebat. Verum quum sibi persuasum haberet hoc de homine verba faciendo, moderatores alios se satiatum, dicere satius duxit, quam flere. At ergo ipsum non erga magistrum solum, sed etiam erga patrem fuisse pessimum. Quippe ad reatum omnium egestatem eum redegit, injectique nefarias in ipsum manus. Ignoravit igitur homo nequam naturam legem, quæ præcipit: post Deum volendos esse parentes: maximis nos ipsis obligationibus obstringi, non secus ac patris: feris propterea peiorem esse eum, qui hac in re delinquit, & reliqua, quæ deinceps præclare disserit Libanius.

Σιλβανὸς μὲν Λιβανίου μαθητὴς ἦν, κακῶς δ' ἐλάτρε τὸ αὐτῷ διδάσκαλος. τὴν δ' εἰδὼς Λιβάνιος, σιωπᾶν ἐβύλετο· νομίζων δὲ σωφρονιστέρις τῶς ἄλλης τῷ πατρὶ τῷ τῷ λόγῳ ποιήσειν, κρείττον ἤήσασθαι εἰπεῖν, ἢ σιωπῆσαι. φησὶ τοίνυν αὐτὸν οὐ περὶ τοῦ διδάσκαλου μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ πατρὸς πάντα τυγχάνειν οἷα κακίστον, ἄκυρον μὲν ἀπάντων αὐτοῦ κατεσχέσαντα, ταῖς δὲ χειρσὶ κατ' αὐτοῦ χρησάμενον. ἠγνόησε τοίνυν κακίστος ὥς τις ὡς φύσεως νόμον, ὅτι μητὰ τὸν Θεὸν πρὸς γονεῖς τιμᾶν χρὴ, καὶ ὅτι ἡμέτερος τὰ μέγιστα τῶν χρητῶν ὀφείλομεν, καὶ ὅτι ἐκ ἐλάττω γε, ἢ πατέρεσι, καὶ ὅτε χεῖρον τῶν θηρίων ὁ περὶ ταῦτα αμαρτάνων, καὶ τῶν ἄλλων, ἀ καλῶς ἐν τῷ μητὰ τῶν λόγῳ διαλέγεται Λιβάνιος.

ORATIO.

Λ Ο Γ Ο Σ.

Quod Silvanus Gaudentii filius maledictis me laceffat, nihil mirum; siquidem & ipsum patrem suum Gaudentium non maledictis modo, sed & malefactis lacerare non dubitavit. Mihi porro ut silerem & quiescerem nonnulli persuadebant; quod & ego mihimetipse sæpius in animum induxeram. Verum quum

Οτ' ἔδεν θαναταζόν Σιλβανὸν τὸν Γαudentίου κακῶς με λέγειν· καὶ γὰρ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Γαudentιον, οὐκ εἶπον δὲ γε πρὸς τῷ λέγειν καὶ ἐποίησεν. ἐμοὶ δὲ παρήκων μὲν τινες, καὶ αὐτὸς δὲ ἑαυτῷ, πολλάκις σιωπῆσαι νομίζων δὲ σωφρονιστέρις τῶς ἄλλης ποιήσειν τῷ ἑαυτοῦ

του λόγῳ , κρεῖττον ἤρησάμην
 εἶπεν , ἢ σιωπῆσαι , καὶ ἅμα
 πολλὰς ἡμέαι τῶν ἰὺν αὐτῷ δια-
 λεγομένων πίπτον φέγγει ταυ-
 πρὶ τῷ ὁμιλίᾳ , ὡς ἔχουσάν
 τι μέλους . ἐγὼ γὰρ ὡς ἦχος
 δάφνι , & ποιεῖν ἤρξαμην τῆτ' ,
 ἐφ' ὃ , του καὶ ἰὺν εἰμι , ὡρο-
 σελθὼν μοι Γαυδέντιον , αἰὲρ
 ἐπικλῆς τε & σώφρων , καὶ τῷ
 παιδὶ πολλὴν διέξελθὼν χερό-
 νος , δέξας τετυγὶ Σιλβατὸν , &
 παῖδα αὐτοῦ ὡροσείπων , εἰδὲν
 τὸ μου καὶ τῷπιν εἰς τίς φοι-
 τῶν ἔχεν , μισθὸν μεμνημέ-
 νος . ἐγὼ δὲ πρὸς μὲν τὸν μι-
 σθὸν ἡγανάκτησα . τυτυγὶ δὲ ἡ-
 θείῃς ἱλαβον , ὅς τις μὲν ἔστα
 αὐτῷ τὴν διδάτκαλον οὐκ εἰδώς ,
 τιμῶν δὲ , ὅς ἡδὲ μὲν , τὸν πατρί-
 ρα . & ἦν μοι πλείων αὐτῷ τῷ-
 πιν , ἢ τινα ἄλλον ὃ πρὸς ,
 σκληρὸς τε ἦν ὅτε φύτεις ,
 καὶ οὐχ οἷας ὅξως δέχεσθαι τὰ
 λεγόμενα . ἀλλ' ὅμως φίλῳ δεῖν
 αὐτὸν καὶ ἦν ἐπαυκαλῶν .
 δέξας τοῖνον δύνασθαι λέγειν δι-
 κας , ἔλθων ὑπὲρ τ' Εὐφράτῃ ,
 ἀργύρεον κτητάρῳ , ἥκειν εἰ-
 ταῦτα ἐπ' ἴσοις . καὶ βοηθειῶν
 μὲν , ὡς εἰκὸς ᾧ εἰς τοιοῦτον
 παράγματι παρ' ἐμοῦ τυχεῖν , ἔ-
 τυχε . κακὸν δὲ ἄρα εἰποῖν ἔκ
 ἡττάμην , ὡρὶν δὲ ἢ αὐτῷ τ'
 πόδα συμβατὰ μοι τύχη τὸ πᾶν
 εἰς φῶς ἡγαγῆν . ὅτε δὲ τῶν

mihī persuasum habeam hoc de ho-
 mine verba faciendo , moderatiores
 alios me facturum , dicere satius du-
 xi , quam silere ; simul id non paucis
 eorum , qui familiari ejus consuetu-
 dine utuntur , me persuasurum ratus ,
 ut consuetudinem hanc utpote (a) o-
 diosam fugiant aversenturque . Nam
 ut huc veni , atque id facere cœ-
 pi , (b) quod & in præsentia : accessit
 ad me Gaudentius , vir bonus & ho-
 nestus , diu multumque tradendis di-
 scipulis exercitatus : qui quum homi-
 nem hunc Silvanum mihi ostendisset ,
 appellassetque ipsum filium suum :
 me supplex oravit , ut & hunc in di-
 scipulis domum meam ventitantibus
 habere vellem , (c) proposita mihi mer-
 cede . Equidem ad mercedem quod
 attinet , indigne tuli : Silvanum autem
 libenter excepi , qualis hic in præce-
 ptorem futurus esset prorsus igno-
 rans , honoransque patrem iis modis ,
 quibus uti gaudebam . In quo licet
 erudiendo major mihi labor impen-
 dendus esset , quam in quolibet alio ,
 quod ingenii tardi sit , ut , quæ tra-
 duntur , prompte percipere nequeat :
 ipsum tamen vel ita invita Minerva
 instituendum putavi . Ubi autem a-
 gendis causis idoneus visus est , Eu-
 phratem transvectus , quum sibi pe-
 cuniam comparasset , huc similes ob
 causas venit . Qua in re talem a me
 opem nactus est , qualem hoc in nego-

(a) ὡς ἔχουσάν τι μέλουσι , utpote habentem aliquid odii .

(b) Εἰδὲν , τε & ἰὺν εἰμι , in quo etiam nunc sum .

(c) Ad verbum : mercedis mentionem faciens .

tio præstare par erat. Ego vero nesciebam improbo me benefacere; id, inquam, nesciebam, antequam calamitas, quæ mihi circa pedem accidit, rem omnem patefaceret. Quum enim ceteri omnes magnopere condolerent; quumque de calamitate illa perlatus nuncius mœrorem atque luctum universæ urbi attulisset: solus hic se cohibere non potuit, nec intimam ficto dolore tegere lætitiā. Id ne verum esset (b) semel atque iterum anxius quærere: vix credere tantam accidere sibi potuisse felicitatem. Ubi vero rem ita se habere compertum habuit, neque falsa nunciari, lætitiā gestiens proflire: seipsum e terra sublimem tollere: quater manus, & id genus alia facere, quæ præ gaudio fieri solent. Adjicit præterea clara voce, Jovis id optimo consilio factum, qui recte justitiā administrat. Hæc ego jacens audiui, de salute fere desperans; simul illud mecum ipse consideravi, num quid a me mali passus unquam ille fuerit, quam ob rem mea de calamitate tantopere latari merito videretur. Ubi vero compertum habui multa in eum a me collata beneficia, nullam vero injuriam ei, neque molestiam allatam: ægre tuli. Tum quidam, qui mihi adsidebat, fero dixit me cognovisse hominem hunc, qui jamdiu malo in me animo vel ante casum nostrum esse cœperat. Quid, igitur illi caussæ fuit, cur in

ἄνθρωπον ἀπάτην οὐρομένην, καὶ τὴν λόγῳ ἀεὶ τῆς συμφορᾶς ἐν ἀπάτῃ πόλιν τεταπεινῶσαι δάκρυα, μοῖος ἦτος καταχρῆν αὐτὴν οὐκ ἐδυνήθη, οὐδὲ συγκρῦψαι τιῶν χαρὶν λύπη πεπλασμένη· ἀλλὰ δις καὶ τοῖς ἐρόμενος, ἀπιστῶν ἦτος τοσούτου ἀγασθὸν αὐτῷ γελῶνται, ἐπειδὴ τῷ ἦτος ἔχεν ἐγὼ, & (a) οὐ ψάλλεσθαι τὸν λόγον, ἀνατηήσας τε, & ἀρας ὑψηλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς ἐμῶν, & κροτήτας, καὶ τὰλλα δὴ τῶν ἡδομένων ποιήσας, ἐπέθηκε λαμπρὰ τῇ φωνῇ τοῦ Διὸς εἶναι τῆτο, τὰ δάκρυα ποιεῖν. & ταῦτα ἐγὼ κατακράμβος, καὶ ἐν ὀλίγαις ὡν σωτηρίας ἐλπίζειν, ἤκουον· καὶ ὥρως ἐμῶν ἐλογιζόμενος, εἰ τι πέποιθεν ὡς ἐμοῦ κακῶς ἀνθρώπος, ὥστε & ἐπιχαίρειν. εἴτ' ἀεργετίας μὴ δεισέσκον, ἀδικοὶ δὲ οὐδὲν, οὐδὲ λυπηρόν. ἀχθομένου τοίνυν μοῦ τήπεις, λέγει τῶν τις παρακαθημένων ὅψε μεμαθηκέναι πῶν ἀνθρώπων τὴν δὲ, ἀρξάμενον πάλαι καὶ ὥρως τῷ πλῆματι εἶναι κακὸν εἰς ἐμὲ. τί ποτ' ἦν αὐτῷ βέλτεται πῶν τοῦ Θεοῦ ἐπαυγῆς ἐν τῷ τῇ τοδὸς πάθει; καὶ μετὰ πῶν διόπκον παρὰ τοῦ τῇ Ὀλύμπια τιθέντος διδόνεω πῶν δαιτυμόσι φέρει οἰκαδε, βαρύνει τε, καὶ οὐ φορητῶν ἰστέον τιῶν λειψυγίαν· καὶ ἦν χλιδυτος μὴ μέ-

(a) Deest in Codice particula ἐν, quam supplendam duxi.

(b) Δις καὶ τοῖς, bis ac ter.

πῶς τὴν ἰσότητά. τὸτ' ἐγὼ παύ-
σαι βυλόωφις, παρήνετα μὴ
πολλοῖς, ἐπειτα δὲ εἶα, τῷ
συμβάλλω τὴν συμβαλλόντι κεί-
νῃ· μὴ γάρ ἂν ὑπ' ἐμῷ τι
ῤῥῶσιν ἦν ποτ' οὐ καλῶν. Ἐ-
πὶ τυχόντες γὰρ τῷ Διὸς ἀντὶ τῆ-
τος ἀμύνης αὐτὲς τε, καὶ ἡ πό-
σις. τῶν μὲν οὖν ἀλλὰ οἱ μὲν
ἐτήναι, οἱ δὲ οὐκ ἤτιστα· εἰ
δὲ τις καὶ ἐχέτω, ἀλλὰ σι-
γῇ τῷ γὰρ· μένος δὲ οὐτὶ
ἐκείνη, καὶ τῷ μὴ τεθνή-
σαι με δῆλος τῷ λυτῷ. ὅ-
τις γὰρ αὐτὸς τῷ δὴ τοῦ ψυ-
χῆς, τῆτω πᾶσι θεῶν, κα-
κίον βέλεσθαι· καὶ τῷ ἀνι-
κάτος τῶν οὐ συγγενέων ἡ-
μῶν ὁ πεδοιτικός, καὶ τῶν τι
δεωκότων ὁ μέγ' ὅτις. τῷ δὲ
καὶ ταῖς τῷ ἐν ταῖς παιδαγωγί-
αις ἀμύνης, ἔστω, ὡς περ
ὁ πατήρ, τῷ ἐμῷ ταλαιω-
εῖαν ἀπρόσβουτος· βυλόωφις δὲ
με καὶ διὰ τῷ πατρός (b) ἀ-
ποπάτας τῶν ἐμῶν θυρῶν, φέ-
ρων, θάψα φωνῇ δίδωται, ἢ
ἐκείνης ἐπιθυμῶν, ἀλλὰ τῷ
τῷ ὑβρίζων, μάλλον δὲ ἐμὲ
τοῖς ἀνθρώποις· καὶ παραγέλλει
τῷ πατρί, τῷ ταῖς πολλαῖς
σάρξιν ἀγαλλουεῖω, τοῖς θεοῖς
ἴσοι ἀγνοῦν τῶν λίβων τῶν κα-
ταγέλλων, φέρεσθαι τε ἐν
τοῖς ἐκείνῳ λυσιπλῆστες μηδ' ἐρῶς,
μὴ ῤῥῶτος, μὴ ἐργῶ, μὴ χη-

meo pedis infortunio Deo gratias
egerit? Scilicet quæ post cœnam con-
vivis domum ferenda præbebantur
ab Olympiorum auctore, grave red-
debant, & intolerabile ministerium,
ut metus esset, ne solemnitas illa diu-
tius foret permanens. Huic ego pe-
riculo occurrere volens, multos sum
cohortatus, unum vero duntaxat he-
cetera potui, cui propterea nostrum
consilium fuit probatum, quod a me
nichil unquam, nisi æquum & hone-
stum dictum fuerit. Quamobrem Jo-
vem habeat opto semper sibi propi-
tium cum ipse, tum ipsius nutritrix. Alii
ergo probare consilium: pars non re-
prehendere: & si quispiam etiam æ-
gre ferebat, faciebat id silentio. Solus
hic clamare: vociferari. Manifeste po-
stea declaravit ægre se ferre, quod
mortuus non fuerim. Eiusdem enim
animi erat, hac mea calamitate gau-
dere, & (a) illud appetere. Iniquior
propterea fuit iis, qui mecum haud
versati sunt, qui ad me ventitavit, &
sceleratior iis, qui mihi mercedem ali-
quam dederunt, qui nihil omnino
præbuit. Huic præterea filius erat in
eorum numero, qui mihi gratis insti-
tuebantur; qui & ipse, quemadmo-
dum pater, fructus ex miseria mea
percipiebat. Injuriis ergo me vexare
volens & per filium, hunc a meis fo-
ribus abducere: trahere: alteri linguam
dedere, linguam illam haud concu-

(a) Me scilicet mori.

(b) Deest, opinor, verbum ἀπὸ, vel aliud hujusmodi.

cupiscens, sed (a) hanc nostram lædens, imo vero meipsum (b) aliis atque aliis injuriis affliciendo. Præcepit deinde filio, qui de sua sibi pinguedine placet, ut Diis æqualem duceret Libycum (c) illum plane ridiculum: in iis, quæ prodesse illi possent, nulli rei parceret, non verbis, non factis, non manui, non pedi, non bello, non pugna, non vulneribus, ne si cum meis quidem discipulis manus ipsi conferenda foret. Atque hic incessanter tumultum ciere: minitari: facere: debacchari. Quum cum quispiam reprehenderet; avum ipsi commemorans (non enim profecto patrem) magistro se succurrere dicebat, honestam hanc sceleribus suis causam prætexendo; quam præclaram defensionem ipsum docuerat iste nebulo, qui adolescentium tragædias & turbas sibi quæstui fore ducebat. Et hoc licet summum scelus, minus tamen est eo, quod mox dicitur. Venuistorum enim adolescentium amatoribus ille se ministrum præbere, cum aliis extra; cum aliis intus versando: quæ utrimque præstabantur, ad alios ultro citroque sæpe cursitando traducere: particeps venereorum munerum factus, ad miserum statum familias benemultas redigere: dies noctesque sua nequitia & improbitate comple- re: ubi alium adducere non poterat, seipsum præbere, scortum simul & leno factus. Nemo porro dicat, quid

ρὸς, μὴ ποδὸς, μὴ πολέμου, μὴ μάχης, μὴ τραυμάτων, μὴδ' εἰ μέλλοι τῆς ἐμοῦ συμ- πλέκεσθαι. καὶ διεπίλει δὴ Σο- ρυβῶν, ἀπειλῶν, τοῖσι, πα- ροισῶν. Ἐν ὅτῳ τις αὐτὸν αἰ- τιάτοιο, τὴν πάντων λέγων, οὐ γὰρ δὴ τὴν πατέρα γε, ἐπὶ τῷ διδασκάλῳ βοηθεῖν κατέ- φυγε. καὶ ἡγῆμα τὸ τοῦ αἰ- κμαστῆρος, τῆτος διδάσκατος ἐκείνου τλῶ καλλῶ ταύτῃ ἀ- πολογίαν, κέρδος αὐτῇ ποιημέ- ρου τὰς περὶ τοὺς πόους ταλα- χίας. καὶ τὸ τοῦ ποστῆρος ὅτι, ἡ- τὴν ἐστὶ τῇ φηδνητομένη. δὸς γὰρ αὐτὸν πῆς τῶν καλῶν ἐρασαῖς ὑ- πεκίτῳ, καὶ τῆς μὲν ἔξω, τοῖς δ' εἰσω συνῶν, καὶ πολλοῖς διαι- λοκῶν τὴν παρ' ἑκατέρῳ εἰς τὰς ἐ- πίρας φέρων, μετέστι γυνόμενος τῶν ἐρωτικῶν δάμων, πολλὰς οἰ- κους ἀθλίως ἐποίησε, ὑδάτης τὴν ἡμέραν αὐτοῦ κακίας ἀναπλή- σας, ὅτῳ μὴ δύναται ἑτέρον ἄγειν, παρέχων αὐτὸν πόριον αὐτῶν, καὶ ποροαγωγὸς. καὶ μη- δέως εἰποι καὶ τί ταῦτα πορὸς τὴν πατέρα; εἰ μὲν γὰρ ἡγούμενος τῆς ἐργασίας ταύτης, τλῶ μὲν αὐτὸν οὐδ' ἔγω συγνώμη. μηδέ τις γὰρ πατὴρ ἀγνοεῖται τὴν αὐτοῦ, μηδὲ τῶν ἐλαττωτέρων φροντίζων, οἷον οἰκετῶν, καὶ χημῶν, καὶ ἱππῶν, τῶν ἔγω με- γάλων ὀληρωσέτω. τί γὰρ πα- τεὶ παιδὸς τιμωτέρον; ὁμοῦ

(a) Græcam nimirum, quam dereliquerat, ut aliam addisceret.

(b) Ad verbum: τοῦ δασκῆτος, secundis.

(c) Cujus discipulus Silvanus filium suum commiserat.

ὃ οὖν δοκέτω τι λέγειν λέγων ἄγνοειν· οὐν δ' οὐδὲ τίτ' ἐστὶν αὐτῷ, πολλὰ κίς ἀληθοῦτι ἐ παρὰ πολλῶν ἀνθρώπων· Σιλβανὲ κακὴ παῖδος ὦν πατὴρ παρὰ φέρεις, πῶς βυλομένοισι μὴ ἐκδότος τῷ ἑαυτῷ νέσθηται, λήξαι δὲ οὐδὲ οὐν, ἐτέρῳ δὲ παῖδας εἰς ταῦτα καταποντίσαντος; ἐκ δὲ ἀμφοτέρων τούτων ἀργύριον εἰς τῷ σῶν οἰκίαν ἐστηχότος οὐκ ἐγκαλεῖς; οὐ μετὰ πληγῶν; οὐ μετὰ τραυμάτων; ἢ καὶ τῇ Δία γε δικασθεῖν; οὐτος δὲ ταῦτα ἀκῶν, ἐπιγίγνεται μὴ ἐρατὴν αὐτῷ· εἴα δὲ εἴηαι τὸν αὐτῷ, καὶ ζῆν ἐν ἰσοῖς, καὶ λαμβάνειν ὁμοῖα, ἐ βλάπτειν, ἂ παρῶν, τὸ πλέον εἰδῶς πῶς ἀδοξίας ἐπ' ἐμὲ βαδισέμερον, διὰ τὸ δοκεῖν ἐμῷ εἶναι τῷ ἀρχῶν, εἰ ἐ ταλῆθες ἐπέρως ἐχθροί. τοῦ δὲ τῷ τοῦ παῖδος εἰδέναι πὸν πατέρα, καὶ ἐταίρῳ εἰδόντα, μέγιστον ἐκείνῳ τεκμήριον· πορτοῦλθε παρῶν τῷ καλῶν, ἐ ἐπειρῶτο πείθειν· ὁ δὲ ἀπεπείδηται· ἔτι δὲ ἐτελῶν, εἰλήκε πὴ λαβοῦντος, καὶ ἐτάραξε· τῷ δὲ τῷ νῦν συγγενῶν τυθόμενον τῷ πόλῳ, καὶ ὄντων ἰσχυρῶν π, καὶ οὐκ ὀλίγων, περιτάτῃν τε, καὶ ταῖς χερσὶν ἐπ' αὐτῷ χρηταμέων, μαθὼν ὁ καλὸς πατὴρ ἢ τῶν καπιβόηταιν, ὡς ἀδικήτων, ἢ τε ἐμῶν ἐκώλατῃν ὡς ἐπὶ ποιη-

hæc ad patrem? Si enim hæc facinora pater ignorabat, ne ob id quidem venia dignus erat. Nemo enim suum ipsius filium ignorare debet; nec, ubi rerum minoris momenti curam gerit, uti famulorum, opum, equorum, iumentorumque, res adeo magnas negligere debet. Quid enim patri filio charius & æstimabilius? Sed esto, concedamus honestam (a) aliquam excusationem ipsum adducere videri, dum se filii facinora ignorasse dicit. At ne hoc quidem verum est; siquidem a multis sæpe monitus hæc audivit. Silvane, improbi filii pater, æquo animo pateris amantibus eum suam dedere juventutem, idque sine ulla intermissione? & dum aliorum filios ad hæc facinora cogens præcipites agit, & utrimque pecuniam eum suam refert, non reprehendis? non cohibes verberibus? non plagis? non mehercule vel ipso tribunali? Hæc ubi Silvanus audiit, filium se cohibiturum dixit; verumtamen eum, ut antea, iisdem in sceleribus vivere sivit, & similia hinc emolumenta capere, & eadem, quæ antea inferre damna, probe sciens maiorem dedecoris partem ad me propterea manaturam, quod ego istorum scelerum origo esse videar, etiamsi veritas aliter se habeat. Quod autem filii facinora pater norit, atque sciens prudensque laudavit; illud argumento luculentissimo est. Accessit is nuper ad venustum quemdam ado-

(a) Ad verbum: videatur aliquid dicere, ignorantiam adducens.

lescentem, eumque pellicere conatus est: hic autem abnuvit. Ille impetum in eum facere: manu prehendere: trahere: verberibus afficere. Quum adolescentis consanguinei (qui & viribus præstantes erant, & non pauci) audaciam intellexerint: quum accurrere omnes, & manus in audacem illum injicere cœpissent: bonus pater, hæc probe sciens, nec in ipsos invehctus est, nec illum, etsi manifestis in sceleribus teneretur, corripuit. Oportebat porro vel istos reprehendere, si injustis eum verberibus affecissent: vel (si jure verberassent) istorum supplicio paternum etiam erat adjiciendum. Nunc ipsos non reprehendit, & solatus hunc est, qui interea, dum verberaretur, multa contra me, rei prorsus ignarum, maledicta conjecit. Quum enim semetipsum odio habere deberet, utpote talem, cui talia ob scelera merito quispiam succenseret: iram in me omnem convertit evomitque. Porro non ego verberum auctor eram, nec ii, qui verberarunt: sed qui verbera infligi cœgerat, pater scilicet ipse, qui ansam ad ejusmodi nefaria facinora filio dederat. Ideo vero dedit, ut ego pudore affectus, ob audacissima ipsius facinora miserius agerem. Ita per utrumque, se videlicet, arque filium nos injuriis affecit; qui ut erat egregie doctus, nugatorium esse putabat debitum in patrem officium. Hic enim eximius vir Silvanus Patralensis & dextera, ut quidam testantur, patris ipsius dorsum percussit; ut autem fatentur om-

ροῖς ἔργοις · καὶ τι χολῶ ἢ τῶ-
των κατηγορεῖν, ὡς ἐπὶ πληγῶν
οὐ δικαίως, ἢ φοροτιθεῖται τῇ
παρὰ τήτων δίκη τῶ παρὰ τοῦ
πατρὸς. νῦν δὲ πῶς μὴ οὐκ ἐν
ἐμὲ ψαπο · τὸν δὲ παρεμυθή-
σατο, τὸν δὲ αὐτὰς ταῖς πλη-
γῶν κατ' ἐμὲ πολλὰς βλασφη-
μίας ἀφέντα, τῷ μηδὲν ἔπει-
τομένῳ εἰδότες. ἀντὶ γὰρ τοῦ
μισοῦν αὐτὸν, ὅσα ταῦτα, ὅσα
τοῦ χαλεπήναι τινος ὑπὲρ ταύ-
των, ἐπ' ἐμὲ τῶ ὀργῶν ἦγεν.
ὡς δ' αἰτίας οὐτ' ἐγὼ τῶν πλη-
γῶν, οὐθ' οἱ πλείοντες · ἀλλ' ὁ
ῥυέσθαι τὰς πληγὰς ἀναγκάσας.
ὡς δ' οὗτος ὁ τῶ εἰς τὰ ταῦτα
δεδωκὼς Ξουρίας πατὴρ. ἔ-
δωκε δὲ, ὅπως πατάλομαι χιτ-
τον τῇ διὰ τῶν τέκνων παιδὸς
πολυμημάτων ἀσχύη. ἔτα με δὲ
αἰφοῖν αὐτοῦ π, & τοῦ παιδὸς
ἡδίκη, κατεβδόμενος. ἐπὶ τῷ
γενημένῳτι λήρον, & φλυαρίαν
ἠγείσθαι τῶ τῷ δικαίου τάξην.
ἐπὶ γὰρ ἡμῖν ὁ ῥυαῖος Σιλβα-
νὸς Πατραλῶν, ὡς μὴ πατρί-
τινες, & τῇ δεξιᾷ κατὰ τῷ με-
ταφρένου χρησάμενος, ὡς δ' ἀ-
πατις ὁμολογεῖται, λύταις πολ-
λαῖς πέσας, αἰκρον μὴ τῶν ἐν-
δοι κατὰσῆσας, εἰς γλῶ δὲ βλε-
πειν ἀπειλὰς ἀναγκάσας, οὐκ
εἶν ἀναπύσθαι καθαρῶς, οὐδὲ
τοῦ πάντος τι λήψεσθαι κακὸν
ἔξω ῥυέσθαι φόβου. ὁ μὲν ἀ-
πηλλάττετο τῶν συνουτῶν, καμῶν
πρεσβύτης ἐπὶ τῶ ἀπὸ πῆς τρο-
φῆς ἐπικουρίαν · ὁ δ' ἂν κλείσας
ταῖς θύρας, τῶ κλείν ἔχων αὐ-

πὸς οὐ ἀλλοις διέτριβεν· ὁ δ' ἐ-
κάθητο πᾶσι τῶν κλίμακα,
δακρύων μὲν οὐ πολλῶν, ὡς
οὐκ ὄν ἀσφαλές, εἰ Σιλβαίου
πύθοιτο· εἶναι δὲ ἀδακρυτὴν,
ποῖς θεοῖς ἀχόρῃστος, ἐλθόντι πα-
τερὶ ἐπιτρέψοντα ἄρτου, καὶ οἴ-
του θύγειν. τῷ δὲ πικρὰ καὶ
ταῦτα ἦν, οὐτ' ἐρωτῶμεν τι
παρὰ τοῦ πατρὸς, εἴτε τι πύ-
θοιτο, μάτῳ τοῦτο ποιῆται·
οὐ γὰρ ἦν ὁ, τι αἶν ἤκουε, ἢ
περίγειτό τε ἢ τράτιζα τῇ με-
τὰ σιγῆς ὀργῇ, καὶ βλεμματι
χαλεπῷ, καὶ νόηματι πρὸς τῆς
διακόνους ἀγείροις. ὁπλὸς τε ἦν
ἄτασιν, οἷς ἐπαρτέ, ποῖς τῇ
γέροντος πλῶπῃς ἐτιθυμῶν. ἐ-
τοῦτο ἐδύχθη σαφές· ἐν τε
τῷ τρόπῳ τῆς πλῶπῃς, καὶ ἐ-
πειδὴ ὥχεται. παρὰ τοῦτος γὰρ
αὐτῷ κυματὸς τινῶν, Ἡρακλῆος
ποιῆται πρὸς τὸς μαθητὰς τὰ
ἐκείνους, ὡς τ' ἀγνοῖται μὲν αὐ-
τῶν ἐκείνους καὶ οὐ ποῖ ἐῖναι,
κομιθῆναι δὲ οἶκα δὲ δι' ἀγνοίας
ἀτάσιν, καὶ μείζονας, καὶ ἐλατ-
τόνους, καὶ εἶναι θέαμα διανοῶν, καὶ
ἐλαττόνων, πληττομένων τὰς ψυ-
χὰς τῶν, ὅς τις ὁ φερόμενος
ἐστὶν, πυνθαιόμενος· καὶ γὰρ ἐ-
κίειν τῶν δεξιῶν ὁ κερπὸς ἐ-
κείνος, καὶ πάντα ἀγασθός, ὡς
τότε ἐτυχεῖν αὐτῇ συνεργῶν πρὸς
τῶν διδασκαλίας χρωόμενος, ἐ

nes molestiis cum multis vexavit, do-
mesticis ipsam rebus omnibus pri-
vando, cogendoque minis oculis hu-
mi defigere, quem ne respirare qui-
dem sinebat, neque vitam in tuto de-
gere, quominus sibi malum a filio nul-
lum foret metuendum. Miser porro
senex fame laborans, a familiarium
consuetudine se removet, alimenti
subsidium anxie quaerens: hic vero
clausis foribus, clavem secum ferens,
apud alios versabatur. Ille moestus
confidere ad scalam: lacrymari non
audere, quod rem haud carere peri-
culo, si Silvanus audisset, probe no-
rat: cruciari propterea, & angere sine
lacrymis: Deos supplex orare, ut ve-
niret, qui sibi panem atque vinum
præberet. Hoc item illi grave & acer-
bum, quod a filio nihil fuerit un-
quam (a) interrogatus; & si quid ipse
forte (b) postulasset, fecisset id frustra:
nihil enim erat, quod is audire pos-
set; & si quid audisset, sus deque ver-
sa fuisset mensa & tacita ira, & truci
aspectu, & asperis ad ministros nuti-
bus. Perspicuum vero erat ex iis, quæ
agebat, eum appetere senis mortem.
Idque magis magisque patefactum
ex ipsamet interitus ratione, & post
ipsius obitum. Quum enim subita
quædam ei, (c) consuetas disciplinas
tradenti, tempestas oborta fuisset, ut
ubi esset, ignoraret omnino; quumque

(a) Si qua re, pane videlicet, aut vino egeret.

(b) Πυθῆναι, intellexisset, hoc est, si quid Silvanus audisset, quod ipsius pater postularet.

(c) Ποῖται πρὸς τὰς μαθητὰς τὰ ἐκείνους, facienti erga discipulos, quæ con-
sueverat.

domum, in scitis omnibus, cuiusvis ætatis, perferretur, lugubre obvio cuique atque miserabile spectaculum factus: vehementissime commoti sunt omnes, quotquot, quis ipse esset, intelligebant. Movebat enim dexteram eximius ille vir, & rebus omnibus ornatissimus, qua jamdudum uti ministra disciplinis tradendis utebatur; & licet idipsum, quod faciebat, ignoraret, manum tamen movebat, sociis aliquid per hoc se dicere ratus, & si nihil diceret. Hinc magnam vim lacrymarum fundere cum ii, qui suis ipsimet oculis cernebant, tum ii, qui audiebant: alii cibum capere non posse: alii non sine luctu, & ejulatu. Tum itaque filius, qui hæres futurus erat, qui genio suo indulgens, multos illius labores consumpserat, multos item aliorum multorum per eundem illum ipsum; qui patris bonitate, nihil apud quemquam de injuriis sibi illatis conquerentis, in patris ipsius contumeliam abusus est; hic, inquam, quum præsens esset, atque calamitatem prope stans suis ipsemet oculis cerneret, neque doluit, neque flevit, nec eorum quidquam fecit, quæ in ejusmodi articulo temporis facere oportebat, tot undique lacrymis circumfusus. Nemo enim erat, (a) qui lacrymas non funderet, virtutem jacentis senis considerans, atque talem virum ita misere decedere dolens,

ἦδεν μὲν οὐδὲ τῷ το, ἐλθόντι δὲ
 ὁμῶς, καὶ ὡς δὴ τε πρὸς τοὺς
 ἑταίρους λέγειν, λέγων οὐδὲν,
 ἐφ' ᾧ δὲ πλεῖστα ἔργα δάκρυα
 ἐ τῶν ὁρώντων, καὶ τῶν ἀκούον-
 των, καὶ οἱ μὲν οὐδὲ ἐδείκνυσαν,
 οἱ δὲ ἔκ ἀπὸ θρήνων. τότε ταί-
 νει ὁ παῖς ὁ κληρονομία, ὁ
 πολλοὺς μὲν εἰς αὐτῶν ἐκείνου
 πότους ἀνηλωκώς, πολλοὺς δὲ
 πολλῶν ἄλλων δι' ἐκείνου, ὁ τῆς
 τοῦ πατρὸς πραότητος εἰς τὴν
 αὐτοῦ ἐκείνου παρολίαν ἀπολε-
 λαυκώς, ἐπὶ πότος, ὡς ἐπαχεῖν,
 ἔδεν πρὸς οὐδένα ἀνθρώπων· οὐ-
 πτε ἔν πασὶν ἔκ ὁρῶν ἐγλύ-
 σεν ἀκριβῶς τὴν συμφορὰν, ἔκ
 ἐτέαχε, οὐκ ᾤμαζεν, ἔδεν, ὡς
 εἰ τις τοιάτοις δράται προσῆ-
 κεν, ἐτόπτεν ἀνθρώπος εἰ μέσῳ
 ποσέων δακρύων· οὐδεὶς γὰρ ἦν,
 ὃς οὐ πύτο ἐπαχεῖ, τῇ τε ἀ-
 ρετῇ σινοῶν τῷ καμίνῳ, καὶ τὴν
 τὸ ταῦτον ἥτος αἰτίαν, ἐ πά-
 λιστα δὴ τὴν θρήνον ἐνερσίους τῆς
 χειρὸς, ὁ δὲ οὐδὲ ἐμμήσατο·
 πεσοῦτον ἀπέχε τοῦ πρὸς οὐδε-
 μὸν ἐπὶ πρὸς παρακαλέσαι. ἀλλὰ
 μοι δοκεῖν ἐ τοὺς ἀθυμοῦντας
 ἐμίση, ἐ τὰς οὐ καταβάλλον-
 τας σινοχλεῖν ἐνόμιζε, ἐ τὴν
 καχίαν, ὡς εἰκὸς, κατηύρωσκε βρα-
 δουπήν· ἔξθ' ὁ μὲν ἐπὶ θαπτο, ὁ
 δὲ σιφορεῖτο τῆς τελειότητος, ἐ
 ἦν φαειρὸς, ἀηδοῦς ὁ φῶς ἀθλη-
 λαγμέτος, τῆς τῆ πατρὸς, ἐ δι-
 δασκάλου. εἶδε μὲν ἔν τοὺς ἐ-

(a) Ad verbum: qui id non fueris passus, hoc est, qui lacrymas non effuderit.

καί:ω τε, καὶ ἔμοι φίλους μάλι-
 σα μὲν ἐ δίκας ζητεῖν τῶν ἐι-
 στευμένων εἰς ἀμφοτέρους ἡμᾶς·
 εἰ δὲ μή, μήτι γὰρ ὧ ποιῶν·
 οἱ δὲ καλοῦσιν ἀτόπτα, δέχον-
 ται ἀποσιόντα, κλητῆν τε, καὶ ἀ-
 κλητὸν ἐσιώσιν, ἥδυν ὀρώσιν,
 ἡδύν ομιλῶσιν· ὁ μὲν καὶ χρε-
 μασιν ὧ ποιῶν τὴν θεοῖς ἐχ-
 θρόν, ὁ δὲ τοὺς ἐχθρὸς ἐκεί-
 νου, καὶ ἑαυτοῦ θυμίζει. τὸν
 γὰρ διδάσκαλόν, φησιν, ὅς τῷ
 τοῖς τιμῶμεν. τιμᾶν μὲν οὖν ἀ-
 ζήτωντας τὸν διδάσκαλον ἱταίνω,
 καὶ φημι τοὺς οὖν πλείους ὅστας
 εἰς τὴν περὶ ἀδικίας ἀδικεῖν. ἐ-
 δεῖ μὲν τι τιμᾶν ἐκείνους ὅς τῷ
 μὴ τοῦτον· τὰτὶ γὰρ ἡ ἀκο-
 λουθίαντες τοῖς ἀσέβειαι· εἰ
 μὲν γὰρ ἐπὶ τῷ πατρὶ, καὶ τῷ
 μαθητῇ πρὸς ἐκείνους οὕτω ἐ-
 πεπληρώκει, τῶν οὖν τῶν παρ'
 ὑμῶν ἐτύγχανεν ἂν εἰκότως· εἰ
 ὁ ἡγήσατο μὲν τῶν φύσιν, τῇ
 δὲ ἐκείνης συνέχευε δίκαια, λυ-
 πῶν δὲ, καὶ ἐλαύνων τὸν φύ-
 σαντα διέπλινε, καὶ σωφρονί-
 ρει ὅτι μακρῷ βίῳ τὸν ἀποσι-
 ὶν τῶν πόλεμον, πρὸς τῇ
 φύσει τὸν διδάσκαλον ἀδικῶν,
 ὁ μὲν Σιλβανῶ πολέμων, Γαυ-
 δεντίῳ φίλος· ὁ δὲ τοῦτον ὧ
 ποιῶν, ἐχθρὸς ἐκείνῳ· ἡδὲ γὰρ
 υἱὸν ὧ ποιῶν, τῶν ὧ ποιῶν,
 καὶ διὰ πάντων τῶ χρόνου τὸν πα-
 τῆρα κακῶς πεποιθότα, τῶς τε
 μισθὸς, τοὺς ἀπὸ τοῦ διδάσ-

manu vel maxime lectum movente.
 Hic autem ne imitatus quidem istos
 est: tantum abfuit, ut alios ad lectum
 incitaret. Quin etiam rem aggre-
 rentes, opinor, averfabatur; & mole-
 stos putabat, qui ab eo non discede-
 bant: animæ præterea tarditatem in-
 cufabat. Ille porro sepulturæ manda-
 tur: hic ob ipsius interitum lætitia
 gestire: gaudio effierri, invito patris
 atque magistri aspectu liberatus.
 Oportebat porro eos, qui & illi &
 mihi amici sunt, sumere de ipso pa-
 tratorum in utrumque nostrum sce-
 lerum supplicium; sin minus, ei sal-
 tem benefacere non debebant. Qui
 tamen eum vocant absentem, ample-
 xanturque ad se accedentem; invita-
 tum, & non invitatum convivio ex-
 cipiunt; libenter intuentur, libenter-
 que cum ipso versantur. Alius & fa-
 cultatibus benefacit homini Diis in-
 viso; alius inimicos illius suimetipsius
 inimicos censet. Magistrum, inquit,
 per hæc honoramus. Eos equidem
 laudo, quod magistrum honorandum
 putent; & quotquot ejusmodi animo
 non sunt suos in præceptores, iniquos
 judico. Oportebat (a) porro eos ho-
 norare magistrum, talem haud hono-
 rando discipulum. Qui enim hunc
 honorant, ejus se facta probare at-
 que sectari manifeste declarant: si
 enim iste & filii, & discipuli erga il-
 lum officia præstitisset: merito præ-
 sentes a vobis honores obtineret. Sin

(a) Ad verbum: Oportebat porro honorare illum, non honorando hunc: hoc enim eorum erat, qui facta sequuntur.

ignoravit naturam, miscuitque ipsius leges; si patrem incessanter vexavit, & adeo per longum vitæ spatium implacabile bellum hoc ei movit, ad naturæ contemptum magistri injurias addendo: profecto qui Silvano bellum moveret, amicus est Gaudentii, qui contra illi benefacit, inimicus istius haberi merito debet. Neque enim benefacit filio, qui benefacit huic, qui patrem omni tempore malis exagitavit, qui traditæ disciplinæ mercedes ei abstulit, qui denique senis fame ac siti suas auxit facultates. Quisquis ergo litterarum causa Gaudentio gratias habet, aversetur Silvanum, eumque advenientem fugiat; & cum sanguinario commune rectum habere, & homine isto familiariter uti, piaculum idem putet. Nam ad naturæ contemptum, violatæque ipsius leges accedit, quod ejusmodi patris interitus a molestiis, quas a filio passus est, originem trahere videatur. Verum hi fortasse aliquando resipiscunt, atque videbunt, qua ratione Gaudentio gratias habere debeant. Ego vero & Senatum reprehendere merito possem, quod carnificem hunc munerum immunitate donavit; quem in Senatorium ordinem retulit summus magistratus, at, qui ipsum receperunt, immunem dimisere, quo libere otia-ri, & in deliciis vivere posset. Et ubi Respublica Senatores postulat, non esse dicunt; sed e multis paucos esse reliquos conqueruntur, ut in familiis accidit, quæ a multis opibus ad tenuem facultatem rediguntur. Id

κεν, ἐκείτω γιγνομένους ἀπαρ-
μήμον, & τῇ τοῦ πατρὸς βίτου
πέπῃ, & διψήμιον ποιῆσαι τὴν
ἕστιν. ὅς τις ἔν διόε λόγων ἐν-
νεκα Γαυδεντίω χάσει, & με-
στῷ Σιλβανῷ, & φανομένου
φάργῳ, & ἰομῆτι ταυτὶ ἐν-
να μίτος ἀνδροδῶν π ὁμορό-
φον εἶναι, & τῷ χεῖρῳ.
σῶς γὰρ τῇ καταστροφῇ μέση
σῶται, & τοῖς ταῦτος οὐ περὶ
λαγμένοις νόμοις, ἐκόντος ἀν-
δρῶν καὶ τῷ ἀπομύλῳ ὁ ποι-
της θάνατος ἐν τῇ ἐπὶ τὴν παλ-
δα λύτης λαβῶν. ἔπει μὲν ἔν
σωρηγῆσιν τοῖς, & τὶ ποιῶ-
ντις, Γαυδεντίω χάσονται, γινώ-
σονται. οἷμα δ' ἀν ἐγκαλέσαι-
μι καὶ τῇ βουλῇ, τὸ ἀλάστορα
τῶν ἀπληείας ἔγκλημα, ὅς ἐστι
μὲν ἐκείνης καταλογὸν ἐγράψεν
ἡ μέγιστη τῶν ἀρχῶν, τρυφῇ
δὲ ἀφῆσαν οἱ λαβόντες. καὶ
βουλῆς μὲν ἀπαιτοῦνται τῶν
παράματων, ἐν εἶναι φασιν.
ἀλλ' οὐδ' οὐροῦται τῆς ἐν πολλῶν ὁ-
λίγης, ὥσπερ οἱ καπνεχθεῖς
εἰς μικρὸν ἀργύρεον ἐν μεγάλῳ
χηματίῳ τῶν οἰκῶν. τῷ δὲ
δεδώκατο ἀχρηστον αὐτῇ κεκτῇ-
σθαι τῷ ὄρει, ἢ αὐτοῖς βοη-
θεῖντες, ἕτε τῆς ἐργασίας κη-
δόμῳ, τῶν τῷ δικαστῇ
ψῆφος μάταιος εἶναι ποιῶντις.
ἀλλ' οὐδεὶς μόνον τιμῇ, φη-
σὶν, ἐστὶ. τῷ δὲ ἐστὶν ἔχι μη-
δὲν ἀδικεῖν, ἀλλὰ διὰ πολλῶν
ἀδικεῖν. ὅ γὰρ ἐν τοῖς πεπραγμένῳ
βουλῆς μὴ δὲ τῷ τῷ τιμῇ ἀρ-
πέξῃ, ἀλλὰ μὴ ποιεῖσθαι. α.

παύειν μὲν ἂν ἐχέω ὑπὸ τῆς
 ληστεργίας ἄνεον, καὶ μηδεὶ
 διὰ μηδὲνα τῶν ἀδικῶν ταῦτῳ
 παρέχειν ἐλπίδα· ἐστὶ δὲ
 πολλὰ τῶν ἐκείνων δυνάμειον,
 καὶ τοῦτο γε, ὅτω περ ἔα ἴ-
 σα τὴ βιβιωμένη Σιλβανῶ τε,
 καὶ ἐκείνῳ ἐκείνῳ· τί γὰρ ἂν
 τις ἔποι ᾤετο γὰρ ἐκείνῳ πεί-
 τον; οὐδὲν· ἀλλ' ἐχούσι μίαν
 ταῦτῳ αἰτίαν, τῶν γὰρ μὴ βύ-
 λησθαι ληστεργίῳ, πάντας δὲ
 οὐ καπνίζοντάς το, ἢ δὲ δόξαι,
 καὶ ἡμῶν παρέδωκαν, καὶ ἀποθι-
 γνόντων ἐγέλασαν, ἢ δὲ τοὺς δι-
 δακάλους ἐχέουσι εἰσέμικται,
 ἢ δὲ ὅσα εἰλῶ κατέβλαψαν. ἐ-
 χέω πῦρ ἢ βελὴ τῶ κακί-
 σθαι, καὶ ἐπειδὴ τῆς ἀλλοῦ διατε-
 φάγει δίκας, ταῖς γε αἷμα τῶ
 πατρὸς ταπεινώσῃ, καὶ τὸ
 τῶν ὀφθαλμῶν ἀποθίμῃ· ὅρα-
 σθαι, γινώσκω πῶς μετεώτε-
 ρος.

porro ei immunitatis indulgentes, ef-
 fecerunt, ut pecuniam ipsimet Sen-
 natui prorsus inutilem is possideret;
 qua in re neque sui rationem habere,
 neque patriæ curam gerere vi-
 dentur, & irritum iudicis decretum
 reddunt. At non erga istum solum,
 inquit, talenti se præbuit Senatus.
 Esto. Verum enim vero non est hoc
 omnino non delinquere, sed per mul-
 tos delinquere. Senatus enim, qui ira
 se habuisset, oblatas ejusmodi (a) oc-
 casiones avide capere debuisset, non
 projicere. Oportebat igitur omnes ad
 officium quemque suum compellere,
 & nemini ulla de causa indulgere
 iniquam hanc immunitatem. Hoc
 profecto in Silvano multo gravius
 est, quam in Senatoribus illis, & eo
 magis, quod Silvani & illorum faci-
 nora inter se longe discrepant. Quid
 enim ejusmodi de illis commemorare
 quis posset? profecto nihil. Hoc vide-
 licet uno ii crimine tenentur, quod
 ministrare nolint; verum neque suos
 parentes in servitutem redegerunt, neque metu ac fame opprefferunt,
 neque, iis fato functis, lætitia gestiere, neque magistrōs inimicos puta-
 runt, neque malis ipsos, quantum poterant, vexari sustinuerunt. Urgeat
 ergo Senatus hominem hunc perditissimum; & quoniam iste nebulo
 alia supplicia effugit, sumptibus in hoc ministerium deprimatur, atque
 posita oculorum impudētia, modum aliquando tenere discat.

(a) Senatores videlicet compellendi ad munus suum obeundum.

E J U S D E M T O T A T T O T

ORATIO XV.

Λόγος ιε΄.

Ad (a) Anaxentium.

Πρὸς Ἀναξέντιον.

ARGUMENTUM

Τ Π Ο' Θ Ε Σ Ι Σ

Antonii Bongiovanni.

Ἀντωνίου Βονγιωάννου.

A Naxentius Libanii discipulus fuit, atque cum eo litterarum gratia identissime versabatur. Quum autem audisset patrem suum ab infenso quodam homine male vexari, domum proficisci volebat, ut ei opem ferret. Hunc autem a proposito depellere conatur Libanius, ostendens ipsius profectio- nem patri nihil omnino profuturam, sibi vero maximo fore detrimento.

A Ναξέντιος μὲν Λιβανίου μαθη- τὴς ἦν, ἀσματος αὐτοῦ λόγων χάριν ὁμιλῶν· ἀκούσας δὲ τὸν αὐ- τοῦ πατέρα κακῶς ὑπὸ τινος ἀν- δρός ἐχθροῦ πάσχειν, ἐβύλειτο ὅτι καὶ ἐλθὼν, αὐτῷ βοηθήσων. τῷ- τον δὲ καλῶντι περᾶται Λιβανίος, δυσκρεῖς τῷ αὐτοῦ πορείαν τὸν πα- τέρα μὲν οὐδὲν ὠφελούσαν, αὐτὸν δὲ μάλιστα βλάπτουσαν.

ORATIO.

Λ Ο Γ Ο Σ,

QUUM te videam, amice, ad patris litteras turbatum, & simul sen- tiam nonnullos eorum, qui hic sunt, idem efficere, quod efficiunt litte- ræ ipse; merito ea me facere oportere putavi, per quæ tibi melius consu- lere atque prospicere possis. Capiet hinc fortasse aliquam utilitatem & consultor ipse; sed lucrum longe ma- jus redundabit in eum, qui consilio nostro paruerit, quam in eum, qui (b) consilium ipsum dederit. Quod porro de patre tuo vulgo nunciatur, eum in præsentia verbis factisque vexari, ob

Ο Ὡν σε ἄφ' ὧς τὰς παρὰ τῷ πατρὸς, ὧς φίλῳ, π- παραγμένοι ἐπιστολάς, καὶ ἅμα τῶν σιτανδοῦ τῆς αἰσθανόμε- νος ταυτὰ ποιήσας πῶς γράμ- ματιν, οἶμαι δὲ ποιῆν, εἰδὼν ἔσθ' βέλτιον βεβηλόμενον. ἰ- σως μὲν γὰρ ἔσαι τι καὶ τῇ συμβούλῳ· πολὺ μὲν τοι τῷ πεπονήντι μῆζον, ἢ τῇ πεποιη- κότῃ τῷ κέρδους. τοι μὲν οὖν ἀγ- γελάσμεθα περὶ τὸν σὸν εἶναι νο- νὶ πατέρα διὰ τὸν σὸν ὡς ἡ- μάς ὁδόν, τὰ μὲν ἔργον, τὰ

(a) Codex Palat. Ἀναξέντιον, Auxentium.

(b) Codex habet πεισμένον, sed legendum puto πεισμένην, qui per- suaserit.

δὲ λόγοις, τῷ πάροισι λύττω
 οὐ μικρὰν ἔχοντα ἐκτέρα, καὶ
 ἡμᾶς ἀν' ἐκούτης λυτοίη· μὴ γὰρ
 με ὑπολάβῃς ἐθίξεν σε τοῦ
 γνηστὰντος ὀλιγοψύχου· ἀτε γὰρ
 οἱ νόμοι λέγουσιν οἷα, καὶ
 παρὸς τοῖς ἑσπερίων καμμέ-
 νοις τάτοις, τὸν τῆς φύσεως οὐκ
 ἀγνοῶ, καὶ ὅτι μετὰ τῆς Θεῆς
 τῆτο τίμιον, καὶ ὅτι τῷ τῷ
 μέγιστα τῶν χρεῶν ὀφείλομαι,
 καὶ οὐκ ἐλάττω γε, ἢ πατέ-
 ρι, ἐπὶ ὅτι χρεῶν τῶν θεῶν
 ὁ περὶ τῶν αμαρτιῶν· πᾶν
 γὰρ ἀδικημα τῷδε μετεμύρον·
 καὶ πολεμίων ἐπιδόντων, δεῖ γο-
 ῶντι ἀμύνοντα δέχεσθαι μεθ' ἡ-
 δοῆς πληγῶν, ἀπ' ἧς ἐστὶν ἀ-
 πελθόντα θυμαίνεσθαι, καὶ τὸ
 γε ἐπὶ τῷ δόξαν ἔκον, ζῆντε
 αἰ, ἐπὶ αἰμα· πατὴρ δὲ παρο-
 δότη, καὶ κακῶ περὶ τὰς ποι-
 αῦτας ἀμοιβὰς, μὴδ' ὁμορρόφου
 ποτὶ γηροίω, μὴτε ὁμοτράπε-
 ζος, μὴδ' ἐκῶν, μὴτ' ἀκων· ἐ-
 ταῦτα οὐκ ἀλλω παρανοεῖν ἀμει-
 νοι, ἢ ἐμαυτῷ· δυοῖν τε γὰρ
 ἐπιδέξων, τῆς μὲν ἀπὸ τῆς πα-
 τέρ, τῆς δὲ περὶ τῷ μητέ-
 ρα, τῷ μὲν ὑπὸ τῷ τεχέως
 ὁμοῖον ἀποθασεῖν, ἀπὸ τῆς δὲ
 τῷ δὲ οὐ φεύλλω ὄμαι πε-
 ποθεῖναι· ὡς τε μοι καὶ μιμη-
 τὴς γινέσθαι τῆς τῆς ἕτης μοι
 δόξης ἐπὶ τῷ ἀγῶνι· καὶ

tuam ad nos profectionem; idque non
 levem ipsi dolorem afferre: hoc nos
 etiam jure ac merito cruciaret (a) &
 angeret. Ne putes enim me tali te mo-
 re imbutum velle, ut patrem negli-
 gas; scio enim quid jura præcipiant.
 Præter ea, quæ sunt ab hominibus
 condita, non me latent hæc a natura
 nobis insita præcepta: post Deos in
 honore parentes habendos: (b) maxi-
 mis nos obligationibus ipsis obstrin-
 gi, non secus ac patriæ: feris propterea
 deteriore habendum eum, qui hac
 in re peccat atque delinquit: (c) cetera
 enim scelera omnia hoc uno longe
 leviora) parentibus præterea, ubi
 hostes invadunt, esse succurrendum,
 excipiendaque libenti animo vulne-
 ra: quo fit, ut filius plane mirandus
 evadat, & quod ad gloriam spectat,
 æternum vivat, æternumque maneat.
 Equidem cum patris proditore, qui
 in referenda genitori gratia negligens
 esset, nec idem rectum subire vellem,
 nec ad eandem considerare mensam,
 neque sponte, nec invitus. Atque hæc
 non alii magis, quam mihi metipsi
 persuadenda putavi. Quippe quum
 duplex grati animi specimen exhiben-
 dum mihi foret, unum patri, alterum
 matri: primum illud immatura patris
 ipsius morte mihi fuit præreptum; al-
 terum haud parum cumulate fuit,
 opinor, a me præstitum. Cujus egregii

(a) Si nimirum meus pater esset, qui ita vexaretur.

(b) Ad verbum: Debita omnium maxima nos iis debere:

(c) Nec γὰρ αἰσχυρὰ τὰς μεταμέτειον, omne enim scelus, hoc mitius est, at-
 que moderatius.

facti, quo magna mihi gloria par-
ta est, non defuere studiosi sectatores.
Itaque si nunc domum tuam redeun-
do, ponere modum potes adversario-
rum insidiis, & id agere, ut patrem
amplius illi non vexent, & sublata
molestia omni, rursus genitori tuo
reddant pacatam atque tranquillam
vitam: perge, ne cuncteris, prospera,
quod sane non poterit, opinor, Mer-
curio non placere: sin præsens inimi-
cus mutari nullo pacto potest, nullam-
que tibi gratiam ob id est habiturus,
quod ipse coegerit, & tu feceris invi-
tus; si, quæ nolles, incommoda profe-
ctione tua graviora illi reddentur:
quid prodest præsentibus malis ad-
dere litterarum jacturam? Quod enim
huc accesseris, ut humaniorem ali-
quam disciplinam acquirerets, tu ipse
adventu tuo declarasti. Non enim huc
venisti, ut urbem inviseres, sed (a) ut
litteras addisceres. Possibile porro
non est te vitam alibi degere apud
alios, & simul participem eorum fieri,
quæ hic traduntur. Nemo porro est,
qui nobis spondeat fore, ut acerbus
& infestus patris tui inimicus ponat
odium ex animo suo, & pace cum
ipso, a quo se læsum proficitur, inita,
pro molestiis opem sit ei contra quem-
libet aggressorem laturus: ipsum imo
iisdem, quibus in præsentia, veletiam
longe majoribus molestiis afficiet,
adjicietque te patri tuo, ratus ab utro-
que vestrum poenas sibi dari debere,

ἴδῃ εἰ ἐπαίχων, πῶστες μὲν
τοῦ κακῶς ποιῶν τοὺς ἐπιβου-
λάοντας, ἀεὶ δὲ τὰ δυσχε-
ρῆ, λέγοντες αὐτοῖς, καὶ ἀποργα-
νὰ τῷ πατρὶ καταστῆται τὸν
βίον· σπᾶνδε, μὴ μέλλῃς, πο-
ρῶν· & τῷ γε οὐκ ἂν οἶμαι
τῷ Ἐρμῶ οὐκ ἐπαίεται· εἰ δὲ
τὸν μὴ ἴδῃ ἐχθρόν ἡδὲν εἰ με-
ταβάλλοι, ὃ οἴεται χεῖρ, ὥν
αὐτοῖς ἡγάγασεν, οὐδὲν ἰκῶν ἐ-
σπαζας, ἃ μὴ βελόμφου, ἡ-
ξας, ἰσχυρότερα ποτίεται, τί
τὸ κέρδος τοῖς ἴδῃ ἔτι δυσκό-
λοις προσωθείται τῷ περὶ τοὺς
λόγους ζημίαν; ὅτι μὴ γὰρ ὡς
εἰς τι βέλτιον ἔκεις, αὐτοῖς ἡ-
κων ἀμολόγητας· οὐ γὰρ ὅπως
ἴδοις τῷ πόλιν ἀρῆξαι, ἀλλ'
ἰὼν ἄτιον οἱ λόγοι· ἔστι δὲ
ὁμῆ παρ' ἄλλοις, καὶ τῶν τῇδε
μετίχων, ἔχ' οἷόν τι. ἀλλὰ μὲν
ἡδὲν (b) ἐγλυπτής, ὡς ὁ δυσιμῆς
ἐκείνος, καὶ μικρὸς, καὶ χαλε-
πὸς, ἐμβαλεῖ μὴ ἐκ τῆς ψυ-
χῆς τῷ ἀπέχθεται, σπείτε-
ται δὲ τὸν λελυτκότα, ἀπὶ
δὲ τῷ κακῷ παρέχων, τῶν, εἰ
τις ἐπ' αὐτὸν ἴοι, συμμαχιστό-
ν τι ἔσαι· ἀλλ' ἀνίστη μὴ ἐ-
κείνον, ὡς περ ἴδῃ, ἢ καὶ ἐπὶ
πλείοσι· προσωθείται δὲ σὶ τῷ
πατρὶ, νομίζων αὐτῷ δίκην ὀ-
φείλειν παρ' ἀμφοῖν, σὲ μὲν
τῷ τῷ ἴδῃ ἐπιθυμῆσαι,
τῷ πατρὶ δὲ, τῷ τῷ συγκε-
χωρηκέναι· καὶ τοι μὴ νόμῳ τὸν

(a) Ad verbum: sed causa erant litteræ.

(b) Legendum ἐγλυπτής, vel subaudiendum περιέχων.

μὴ ἐμπειροῦ παραγμάτων ἐλαττωθεῖν, ἢ πάχει κακῶς πατήρα τὸν σὸν, σὲ δ' ἂν τλῷ ἐκείνῃ δύναμις διαφυγεῖν, ἣν ἐν τῷ μόνῳ κατελθόντι τλῷ πόλις ἔχει. εἰ δ' ὅτι καὶ αἰτίας ψάδους, ἐπισήτας σοι συκοφαντῶ, ἢ ὅπως ἀναπάτη, ἢ δόση, πολλὰς δὲ ἰσχυροὺς πολλοῖς τοιαύτῃ ἀρχοντας κεχαρισμένους, πόπρον τῇ πατρὶ λελυκώς ἐστὶν συμφοράς, ἢ τῶν οὐτῶν ἐκείνῳ κεκοινωνηκώς; διότι δὲ ἐγὼ γέτισσι τὸ δεσμὸν καὶ ἐπιβλήτης ἐπειγόντως θάνατον· ὁ σὺ γὰρ μὴ ὅτι πατέρα· ἐρεῖς, τῇ Δίᾳ, χρηστός ἐσσεῖσθαι ἀπὸ αὐτοῦ, & αἰχμητῶν, & ποιήσας οὐδὲν ἐτι τοῦτο· ἢ τίς ὅρκος ὅπως εἶναι δοῖται φοβερός, ὅς τις ἀπιστίας ἐκείνῳ πελείσας; ἡγήσεται γὰρ ἀναβολῇ εἶναι τὴν γνώμης τὸν ὅρκον· χαρὴ δὲ δίδόντος, πάλιν σὲ τὸν αὐτὸν ἐσσεῖσθαι, καὶ τῶν αὐτῶν ἀντιλήψεσθαι διατελεῖν, καὶ λόγων· οὐκ ἔστι μισῆσαι μὴ ταῦτα λογιστέον, μισῶντα δὲ ἔχει σὲ τὸν ὑπ' αὐτοῦ μισούμενον· ὅτι δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔχοντες, ἐν ποιμαίνοντι ποιμιοι, καὶ χαίρειν μὴ τοῖς ἀλλήλων κακοῖς, προσποιεῖσθαι δὲ τοῖς ἀγαθοῖς· εἰ δὲ μὴ κείνῳ δεσπὸν, σοὶ γ' ἂν εἴη, βελτίον γὰρ ὅτι, καὶ δικαιοῦ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἐλαττωθεῖν· ζῆν γὰρ ἀνάγκη σὺν ἀπείρῳ γὰρ, καὶ τῷ μοχθηρὸν ἐμὸν ὑπολαμβάνειν,

a te nimirum, quod meas litterarias exercitationes concupieris, a patre autem, quod ipse tibi morem hac in re gesserit. Neque vero putes patrem tuum, rerum experientissimum ab eo vexari maxime, & injuriis affici, te contra effugere posse illius potestatem, qua propterea gaudet, quia solus in urbe dominatur. Si itaque falsa aliqua ex causa contra te calumniatorem inducens, aut omnino te tollat e medio, aut coniciat in vincula (quod Præfides multos benemultis indulgisse probe novimus) numquid patrem calamitatibus liberabis, an eandem calamitatum particeps & ipse efficiaris? Novi equidem nonnullos per insidias in vincula coniectos, mortem oppetiisse; quod tu ne in somnis quidem patiaris velim. Dices hercule te (a) officiosum erga ipsum fore, nec amplius te quidquam ejusmodi facturum. Ecquod jusjurandum adeo verendum videatur, ut illius incredulitatem superare queat? cunctationem enim consilii, voluntatisque tuæ, jurisjurandi fidem esse putabit: ceterum, oblata occasione, rursum eundem te fore, & eisdem te meis exercitationibus, atque litterarum studiis operam daturum. Hæc itaque secum ipse reputans, odio te habebit; & vicissim a te odio habebitur, cui te sentias invisum. Ita erga vos invicem affecti in (b) eodem navi esse: gaudere uterque alterius malis; simulare tamen gaudium in bonis. Id

(a) Χρηστός & δίκαιος, bonum & justum.

(b) Γρατε, habet, ἀν ποιμαίνον ποιμιοι, adagium, gregem unum pascere.

etiamſi illi minime grave foret : tibi certe quidem eſſet intolerandum, qui vir bonus eſt & honeſtus, planeque ingenuus. Sic enim injucundam te vitam vivere neceſſe eſſet, temeripſum improbum judicando, damnandoque tua facta, quæ emendare non poſſes. Nullis vero terminis circumſcribentur veſtri familiares ſermones, neque locis, neque balneis, neque officiis, neque magiſtratum, hac illac euntium, atque redeuntium itineribus : verum enim vero vocat ille ad menſam (cujus rei multæ ſunt occaſiones, & præter occaſiones hæc ipſa (a) conſuetudo plerique ſæpenumero jucundior eſt, quam aliis querela & criminatio) quid ergo tum facies? etenim ei non obſequi, rem ingratam facientis eſſet; obtemperare contra, ſtupidi, & quæ facta ſunt, ſcire nolentis. Cujus indignitatis & patrem tuum accuſare quis ita poſſet : prohi pudor ! quales injurias ille paſſus eſt ! qualia facientem ſuum filium ſuſtinet ! Porro ſi ante illum ex hac vita decedas, morieris ægre ferens, ea te conſequi non potuiſſe, quæ (b) avide cupis : ſi vero, eo vita functo, magiſtratum ejus obtinueris, tu te cruciabis & anges, ea (c) quærendo, quæ antea acquirere non potueris. At pater injuriis ab eo vexatur, quem ad docendum ineptum judicaſti. Ita ſane: at quot alii patres

καὶ τῷ καπηλιόκτει μὴ, ὡς ποιεῖς, φυγῇ δὲ αὐτὰ μὴ δύνασθαι· ὅρκεται δὲ ὑμῖν οὐ τὰ χρεῖα τῶν λόγων πᾶς οὐμιλίας, οὐδὲ λυτρά, καὶ ἐργαστήρια, καὶ αἱ τῶν ἀρχόντων ὁδοί, χαράντων πῖ ἀλλοτρεῖ, & ἐπαπερχομένων. ἀλλὰ καλῶ μὴ ἐπὶ τράπεζαν ἐμῆτος, πολλοὶ δὲ οἱ τοῦτο ποιοῦντες χαροὶ, καὶ ἀνέγει τῶν χαρῶν, πολλὰς οὗ τρόπος πολλοῖς γε ἡδονὴν ἐστὶν ἂν, ἣ τίτιν ἀτιζέσθαι· τί ἔν τῷτε ποιήσεις; τὸ μὴ γὰρ οὐχ ὑπακύν, χαλεπόν ἂν εἴη ποῦντος, τὸ δ' ὑπακύν, ἀνασθέντα τε, καὶ οὐ βυλομένη τὰ πεπραγμένα εἰδέναι. & ὅν καὶ γράναι· ἂν τις τὸν πατέρα πὶ λέγων, & δια ἡ δικημένη, οἷα ποῦντα τὸν πατέρα ὅρκεται, τὸν ἑαυτῷ. καὶ μὲν εἰ μὴ ἐμῆτος προαπέλθῃ, ἀλγῶν ἂν ἀποθνήσκῃς, ἢ τυχῶν, ὡς ἐπιθυμῇς· εἰ δὲ ἐκδύξαι τεθνεῶτα αὐτῷ τλῶ ἀρχῶν, ζητούντων, ἢ λαβῆναι ἐκωλύθῃς, αὐτὸν ἂν καποθίῃς· ὁ πατὴρ δὲ ἀδικεῖται παρὰ τῷ κριθίτῳ ὑμῶν σὺ μὴ σπεύδαις διδάσκειν· πόσοι δὲ ἄλλοι πατέρες ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας, ἔφορμιζομένων τῶν διδασκόντων, ὑβριεῖσθαι λεγόντων, χαράντων· ἐπὶ τὰς τιμωρίας τῶν παρόντων, οὐκ ἐχόντων τῆς ἀπηρεκτοῦς λαβῆναι, οὐχ

(a) Vocandi ſcilicet ad prandium.

(b) Litteras nimirum, quarum cauſa, relicto priore magiſtro, ad Libanium ſe contulerat.

(c) Eaſdem ſcilicet litteras, quibus operam dare amplius non poſſet, magiſtratus oneribus impeditus.

αἱ μητρες, πεινῶντων τῶν πατέρων, ἐιλικύθησαν εἰς ἀγοράν, αἰήθεις ὕσαι τῷ ἀργύματι, καὶ κλύδωνί τε, καὶ χερσὶ σφατιῶν παρεβώθησαν; οἷς δὲ οὐδέπρην, ὅτε πατέρες, ὅσοι μητρες, ἐπὶ τοὺς οἰκέτας, καὶ τὰς ἀγρὰς ἦκον τὰς αὐτῶν, ἐοῖς τῶν ἐμελεν, ἀγχοῦσι, ἀποτιγούσι, ἀναγκάζοντες τὴν ἄλλοτε δεσποτὴν πεπορμένην καταβοῶν. εἶδος δὲ ἔγω γέ τινος ὁραμαῖ μὲν ἐπὶ τοῖς λόγοις χρηταμένους, ἐν ἀγροῖα γούων τῷ πεπορκότας, οὐ μὲν οὐκ ὁπῶντας γὰρ τοὺς γονεῖς τῷ λαθῶν, οὐδὲ ἀπηλαχότας παρὰ τῷ, τῶν παρὰ τῶν σοφιστῶν κακῶν. ἀλλ' οἱ μὲν ἐμάνθανον, οἱ δὲ ἐπολεμύοντο. καὶ οὐδὲν τῶν ὁδῶν, ὅτι ἡ ὁροσῆκεν, ἐπατηγὰν, ὅτε γὰρ οἱ πατέρες πεινῶντες κλήσεις ἐκάλουν, ὅθ' αὐτὸν τις τῶν νέων πεινῶντα ἠδίκησεν. ἀλλ' οἱ μὲν ἐν τοῖς ἀλλοῖς καμάτοις παρῆχον τοῖς ὅθ' ἐαυτῶν κτῶσαι λόγους. οἱ δὲ οὐκ ἐπόων κακῶς, ριπτῶντες, ἀδωκότες ἦκον. εἰσυχλῆνται οὖν ὁ σοὶ πατήρ; κλονὸν οὐδὲν. ἔγω μένων αὐτὸς τῶν λόγων; ἐ τῷ τῶν ἐμωδύων. ἡ δὲ τῶν μοι πᾶδας ἐν μέσσω τῷ μαθάνειν ἀναπλομένους, ἐπειτα ἐλθόντας οἰκαδε, παρεσκηότας τοῖς φύσασιν, ἀτιμία μόνη τῷ βοή-

simili de causa eodem modo habiti sunt ab iratis præceptoribus? qui injuriis se ab ipsis affici quærebantur, sumendumque curabant supplicium de iisdem illis, si aderant: ubi vero eos, a quibus se lætos profitebantur, tenere non poterant, non ne matres, patribus fato functis, in forum adductæ sunt, rei penitus ignaræ, atque tempestatî, & militum furori objectæ? Et ubi neque patres neque matres erant? famulos invadebant, & agros, & eos, quibus agri ipsi curæ erant, urgentes eos & suffocantes, cogentesque suos accusare dominos, quod alii alio se se fuga proripuisent. Novi equidem aliquos, qui ob litterarum studia fugam coeperunt, & quidem inficiis parentibus; qui tamen latendo nihil suos juvere parentes, neque sophistarum molestiis & vexationibus exemerunt. Verum (a) si litteras addiscebant, hi (b) vexabantur. Et nihil eos reducere poterat, antequam opportunum redeundi tempus eis videretur. Nam neque parentes filios ab litterarum studiis revocabant, neque adolescentium quispiam, sponte recedens, tam ingenti damno semetipsum afficere volebat: sed illi filii ab se prognatis ex aliorum laboribus litteras acquirere permittebant, (c) hi volebant imprudentes abjicere, quæ avide arripuisent. Molestia ne afficitur in præsentia tuus pa-

(a) Filii scilicet.

(b) Parentes nimirum.

(c) Ad verbum: οἱ δ' ἐν ἐτίῳ κακῶς, ἰετιῶνται κ. τ. λ. hi vero non male fecerunt abjicientes &c.

ter? nil novi · manet ne ipse extra literas? hoc quoque in more positum . Cedo (a) mihi pueros , qui ex medio disciplinarum cursu se se domum propripientes, parentibus opitulatum iuerint, eis adfidentes, subeuntisque propterea solam ignominie notam: quid enim Dii boni ! præter hanc notam subiissent ? Verum neque Roma id unquam vidit, nec eorum civitas, qui e terra prognati sunt , neque deliciis nata Berytus, nec ea, cui magistratus concessit Alexander Philippi , vel , si mavis, Jovis filius . Quod porro ne in hisce quidem regionibus hanc ob (b) causam factum unquam novimus, fecerunt id nonnulli parentibus orbi, hac ipsa de causâ, quod parentibus carerent, vel potius parentum orbitate, tanquam prætextu, ad otium atque desidiam abutentes . Nam qui adhuc disciplinarum amore tenebantur, res ii domesticas tutoribus, atque legibus curandas relinquebant, ipsi vero dulces bibebant aquas, quibus scatent musarum fontes . Tametsi vero pari tuo negotium sit cum acerbo homine & infesto; tamen vivit, & vocem habet , & loquitur , neque tam acerbi quidquam audit, quam dicat; & fortasse etiam verberibus cæsus, simile quid facit pugilibus iis, qui adversariorum ictus æquo animo ferentes, eo rem adducunt , ut percussores labore fessi desistere cogantur . Profe-

θειαν ὀρίζοντας · τι γὰρ αὖ ἐ ποροτερίζεται ; ἀλλ' ἔτε ῥώμην τιώμεν ἐπειδὴν , ὅτε τῶν αὐτοχθόνων ἡ πόλις , οὐδ' ἡ τέχνην πεφυκίαν βρυττός , ὅθ' ἡ τῆς ἀρχῆς Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου διέδωκεν , ἢ , ἐν Βέρυτι γε , ὁ τοῦ Διός . ὁ τίπτε ἢδ' ἐσθλάει ἱσμεν γεγονὸς ἀπὸ τιμωρῆς ποροφάτῃς , ἐπ' ὀρφανίᾳ γέ τις τῶν ἐποίηται · μᾶλλον δὲ οἱ ταῖς ὀρφανίαις ἐν βαθυμίᾳ χρησάμενοι · οἷς γὰρ αὖ ἔρος παιδείας , τὰ μὲν ἀφῆσαν ἐπιτρόποις , καὶ νόμοις · αὐτοὶ δὲ ἔπνον , οἷα δὴ τῶν μυστῶν αἱ πηγαὶ · σοὶ δ' ὁ πατὴρ εἰ ἐ ἀνδρώπα θυχερῶν συμπεπλεκται , ἀλλὰ ζῆγε , ἐ φωνῶ ἔχει , καὶ φέγγεται , καὶ ἄκ' ἀκούει μαῖνον τῶν ἀνδερῶν , ἢ λέγει . ἴσως δ' αὖν τι καὶ παύσῃ ποιεῖ παρὰ πλείους τύχαις ἐκείνους , οἱ τῷ δυνασθαι πληττόμενοι φέρειν , τὸς πλήττοντας ἀπεικῶν ἡνάγκασαν . καὶ μὲν εἰ μὲν πλεῖτετε , κατὰ τῶν αὖ ἀπύχοντι · εἰ δ' ὀλίγα τὰ ὅσα ὑμῖν , ὅδ' αὖν ὑμῖν ἐσ ταῖς ποροβολαῖς ἀπολαύοντο μέγα . τῇ μητεὶ μὴ συμμάχων μὲν ἴδεν ποτέ , ἐβόησεν δὲ οὐδείς · ἀπειδήμων δὲ αὐτὸς , ἐν οἷς δὲ λῶ ἤκον . ἀλλ' ὅμως ὅτε διεκαλύμην , οὐτε ἀκλήτως ἀνιστάμεν · ὅδε ἴσως γὰρ τῶν ἐφαίνετο ὀφείλει . ἀλ-

(a) Ad verbum : aut ostende mihi pueros , qui se se ex mediis disciplinis propripientes , domum deinde venerint , adfidentes suis genitoribus , ignominia sola circumscribentes opem .

(b) Ut parentibus , qui a Sophistis vexarentur , opitulatum irent .

λά τὰ μὴ τῆς ἡσυχίας ὑπέρβειν ,
 & τὴν πωλόντων (α) ἢ μὴ ἀγρῶν ,
 πολλῶν γλῶσσῶν ἀπὸ πολλῶν ἐρ-
 γασομένων . ὅμως δὲ ὡς , οὐ-
 περ ὡς , νομίζων οὐ τὸ τλῶ
 εἶναι τῇ μάχῃ τῶν λιπῶν ἐν-
 τι μόνον κακόν , ἀλλὰ καὶ τὸ
 τλῶ τῷ μανθάνειν , ἐπὶ τῇ ὑ-
 πόπατρός ἐστιν ταχθεῖς , εἴτε
 αὐτοῖς ὑπὸ ἑαυτῶν . ἄλλος μὲν οὖν
 τὰς ἀγγελίας , ἐκπύοντες εἰς γλῶ-
 σσῶν ἀπὸ λότης , καὶ τῆς λότης
 μὴ οὐ περιήκειν ζητῶν φάρμα-
 κόν . ἀλλ' εἴχοντες ἐν γλῶσσῃ
 τῶν χειρῶν αὐτὰ τὰ βιβλία ,
 καὶ τῶν ἔργων ἀγρῶν , ἃ πα-
 ρὰ τῶν ὡς ἀντιλαβεῖν , ἐφα-
 νετό μοι καλῶς , καὶ τιμωτέ-
 ρα . ἀλλ' οὐδὲ Δημοσθένους ὁ
 Πισανίδης εἰς τῇ τῶν ἐπιτρόπων
 ἀδελφῶν , & ταῖς κλοπαῖς , καὶ
 ταῖς ἀπαγαῖς , τῇ μητρὶ πα-
 ρεστηκώς ἐθρήνην , ἀλλὰ καὶ τοι
 ἰσχυρά τῶν περὶ τοὺς λόγους
 ἰδρῶντες ἐργάζεσθαι , ὅμως ὡς
 εἰς τοῖς τοῖς . ἀπὸ ὧν ἐμελ-
 λει εἰς ἀνδρας ἤκων , δοῦναι
 ἀφάδως καὶ τοῖς ἄλλοις , ὡς
 οὐκ ἀκρίδων ἐτρώφων . τόσα
 μὲν ἤκουεν Οἰεῖτης εἰς Φωκί-
 σι τρεφόμενος , ἀλλὰ τῶν εἰς
 Μυκήνας Ἀγρίσθου τολμωμέ-
 νων ; ὅς ἔτι γήμας κακῶς , ὅ-
 δὲ τὰς θυγατέρας εἰς τοῦ με-
 τὰ Τροίαν εἰς δεινὰ πεσόντων
 ἀπατρεῖν . ἀλλ' ὅμως ἀνέμεινε τῆς
 κατὰ τοῦ τοῦ καμῶν . εἰ δὲ ἀπορη-
 πείχῃ , τὸν γὰρ βουλόμενον δι-

cto si divites essetis, per hoc resistere
 facile possetis; sin tennes vobis sunt
 facultates, nihil magni momenti co-
 natibus vestris efficere poteritis. Ege-
 bat olim adjutoribus mater mea, &
 nemo unus erat, qui opitularetur.
 Ego vero in exteris regionibus ver-
 fabar; & licet quo in statu ipsa esset,
 intelligerem, tamen neque domum
 ab ea sum vocatus, neque non vo-
 catus discedendum putavi. Neutri
 enim nostrum id convenire visum.
 Interim bona mea dilabi: nostri em-
 prionibus distrahi agri, atque prædia
 benemulta, multorum laboribus ex-
 culta. Mansi tamen, ubi eram, turpe
 ratus ordinem deferere non in pu-
 gna modo, sed etiam in disciplina,
 seu fuerit a patre, seu a semetipso
 quis hoc in ordine locatus. Quum
 igitur ea mihi nunciarentur, dolore
 correptus, humi faciem demittere; ne-
 que vero anxius circumire, quærens
 dolori meo remedium. Siquidem præ
 manibus mihi erant libri; & quæ ab
 hisce percipere licebat, agris ipsis, qui
 alienarentur, optabilliora mihi vide-
 bantur, longeque præstantiora. Ne-
 que Demosthenes Pzaniensis in tuto-
 rum injuriis, furtis, atque rapinis,
 matri lugens adfedit; sed morbo li-
 cet ex assiduis contentionibus litta-
 rariis correptus, in laboribus tamen
 versabatur, quibus ex laboribus, ubi
 ad virilem ætatem pervenisset, aliis
 etiam intrepide ostendere posset, non
 sine damno ac periculo vitam ipsos

(α) Legendum fortasse ἴμεν, etramus.

in deliciis degere. Quot audivit Orestes, quum apud Phocenses institueretur, de sceleribus, quæ summam per audaciam Mycenis patrabat Ægisthus? qui cum adeo nefarias celebrasset nuptias, ne respirare quidem sineret (a) ejus filias, qui post Trojæ casum in cœna ceciderat? qui tamen Orestes opportunum profectio- nis tempus expectandum putavit. Et si moræ impatiens ante tempus do- mum properasset, se vindictæ cupidum ostendisset, nihilque præterea obtinere potuisset. Fac in memoriam revoces & eum, qui cum redem- ptionis pretio ad Hectoris cadaver venit. Hic nimirum Priamus est, qui per Pelei memoriam Achillem ad misericordiam movet, (b) idque sermonum Initium fecit.

κλυ λαβὴν ἐδωκινεν ἂν, πύ-
του δὲ οὐδὲν ἂν εἶχε πλέον·
ἀγαμεινήτου δὲ καὶ τοῦ μετὰ
λύτῳ ἐπὶ τὴν νεκρὸν τὸν Ἑκ-
τορ. ἔχοντο. ὁ τίς τινος Πηλεΐ-
δος ἄγων εἰς ἔλεος Ἀχιλλεΐα
διὰ τῆς μήνης τοῦ Πηλείως,
καὶ τῶν λόγων ταύτων ἀρχὴν
ποιῶσιν.

(a) Agamemnonis scilicet.

(b) Hic aliquid desiderari videtur.



Τ Ο Τ Α Τ Τ Ο Τ

E I U S D E M

Λόγος 15.

ORATIO XVI.

Λιτιόχῃ παραμυθιτικός.

Consolatoria ad Antiochum.

Τ Π Ο ' Θ Ε Σ Ι Σ

ARGUMENTUM

Αντωνίου Βονγιωάννη.

Antonii Bongiovanni.

ΕΝ τῷ δὲ τῷ λόγῳ παραμυθῶ-
ται Λιβανίος Λιτιόχῃ, ἀθυ-
μήσαντα διὰ τὸ κακῶς αὐτὸν ὑπὸ
Μιξιδέμῳ ἀκούσαι. δηλοῖ γὰρ τὸν
δὲ τὸν ἀνθρώπου χάριτον ὅτι ταυ-
χάτην· ὑπὸ τοιούτῳ δὲ κακῶς ἀ-
κούει, ἀμείνει, ἢ τῶναστ' ὦν. ση-
μειώσασθαι δὲ παραλαίπειν ἡμᾶς τε-
των ἐρμηνείαι, ἐνθ' ἀτέλειος φαίνε-
ται, διότι λίαν αἰχράμοι δοκοῖ.

HAc Oratione solatur Libanius An-
tiochum ob id vel maxime affli-
ctum, quod a Mixidemo male audif-
set. Offendit itaque hunc esse omnium
peffimum: ab istiusmodi vero homine
male audire, melius esse, quam con-
tra. Scito autem nos, ubi cernitur asse-
riscus, omittere quorundam interpreta-
tionem, propterea quia nimis fada ac
turpia videntur.

Λ Ο Γ Ο Σ,

O R A T I O.

ΗΤῆμαι προτήκειν ὑ τοῖς περ-
θῶσι μόνον ἢ παῖδας, ἢ
γυναῖκας, ἢ γονέας, ἢ τινὰς
ἀλλοιους, λόγους ποιεῖν ἔχοντας
παραμυθίας, ἀλλὰ καὶ οἷς ἀπ'
ἀλλῶν τινῶν δι' αὐτοῖς· εἰ γὰρ
ὅς τις λυπεμένος βοηθητὸν,
ἐ τύπτει, κακείνοις ἄξιον, ὥς
περ αὐ ἐ τὸς ἰατροὺς ὀρώμεν ἀ-
πασι τραύμασιν ἀπὸ φαρμάκων
ἀμύνοντας. ἐγὼ δὲ οἶδα καὶ μέ-
ζους λύτας εἶναι ἐπὶ τῶν ἐκ γρηγο-
ρας τισιν, ἢ θανάτων· ὡς τ'
ἔχε τῶν δικαίων ἢ μᾶλλον ἐκεί-
νων παραμυθητῶν τύπτει, ἢ ἢ
ἢ τῶν γε, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον. ἐ-
γὼ τῶν σὲ κατιδῶν, Λιτιό-
χε, λύτῃ μεγάλῃ κατηλημ-

Consolatoria me verba facere o-
portere arbitror non iis modo,
qui liberos, vel uxores, vel parentes,
vel alios quosvis lugent, eorumque
de interitu conqueruntur; sed iis
etiam, qui aliis de causis moerentes
dolent, atque cruciantur. Etenim si
afflictis opem ferre oportet, id officit
utrisque praestare debemus, ut medi-
cos cernere est, qui vulneribus omni-
bus opportuna remedia adhibere
consueverunt. Novi equidem non-
nullos majore dolore affici alias ob
causas, quam ob suorum interitum;
quos propterea magis (aut non certe
minus) quam illos consolari æquum
est, & rationi consentaneum. Quum
itaque te videam, Antioche, magno

dolore affectum vix temperare te lacrymis posse, quod Mixidemus impense magistro cuidam faveat, tibi contra rebusque tuis adversetur: ego tibi, si modo ratione uti velis, solatium hoc afferam, planum faciens, tibi lucro fore acre ipsius contra te bellum; (a) illi contra damno impensum in eum hujus ipsius studium. Quis porro est, qui nesciat, bonum esse cuique in amicis habere bonos, malum contra, malos? Quod enim qui malos in amicitiam recipit, malus & ipse statim evadat, id argumento hoc abs te petito clare liquet. Qui, licet hi, qui saltatoribus una cum mulieribus quibusdam canunt, a mulieribus ipsis nihil plane diversi, & jucundissimi amici tibi essent & viderentur, tecum epulari, & quocumque pergeres te comitari parati: eos tamen omnium maxime (b) fugeris, atque reformidaris, & ne ob mille quidem talenta in tuorum numerum recipiendos putaris. Consideres igitur velim & in præsentia non solum cujus facta celebret Mixidemus, & quibus, multas mulierum viduarum domus ingrediens, laudibus efferat hominem; sed etiam quis sit Mixidemus ipse, qui hæc facit. Sic enim Deos orabis, ut ipse præsentibus alia adjiciat elogia, & alias atque alias de illo longe plures majoresque celebrare laudes velit. Video autem ne illum quidem ipsum hujus-

μείων, & πολλῶ πόνῳ κατέχοντα σαυτὴν τὸ μὴ δακρύων, διὰ τὸ Μιξιδήμου τῷ δεσπῇ μὴ διδασκάλῳ συμμαχεῖν, τοῖς σοῖς δὲ εὐαγγεῖσθαι, ταύτῃ σοι παρορίτω τῷ παραμυθίᾳ, ἢ πως ἀρα πεισθῇς· ὅτι σοὶ μὴ τὸ πολυμυθεῖναι κέρδιον, ἐκείνῳ δὲ ἡ συμμαχία ζημία. τίς οὖν τῶν ἀπάντων ἢ οὐκ οἶδεν, ὅτι τὸ μὲν ἀγαθὸς φίλος ἔχειν, ἀγαθὸν τοῖς ἔχουσιν, τὸ δὲ ποτὴρ, κακόν; ἰκανὸν γὰρ εἰς ἀπόδειξιν τοῦτο, τοῦ κακοῦ εἶναι τὴν ἔχοντα αὐτίκα· οἱ τοῖς ὀρχηστῆς ὑπαδόντες οὗτοι μετὰ γυναικῶν δὴ τιμῶν, οὐδὲν αὐτῶν ἐκείνων τῶν γυναικῶν διαφέροντες, ἥδητοι μὲν αὖ σοι φίλοι καὶ εἶεν, & δοκοῖεν, καὶ συσσιτίεν, καὶ παρέμποιεν, ὅτοί ποτε τοῖς, ἀλλὰ σύ γε τῷ & φύλοισι αὖ, & (c) οὐβηθεῖς, καὶ οὐδ' αὖ μετὰ μολίων δέξαιο παλάντων· καὶ οὖν τοῖσι μὴ τοῦτο σκόπει μόνον, ὅτι τὰ τῷ δεσπῇ Μιξιδήμῳ ἄρεται, μὴ δ' ὅτι πολλὰς οἰκίας ἐπὶ τὰ παρά γυναικῶν χήρας διλογεῖ τὸν ἀνδρωπόρην· ἀλλὰ & τίς αὖ ὁ Μιξιδήμου, ταῦτα ποιῶν· ἔτι γὰρ αὖ δέξαιο τοῖς Θεοῖς & παροριεῖναι τοῖς οὖν αὐτῶν, καὶ πλείους, καὶ μάλιστα αὐτῶν ἐκείνου ποιεῖσθαι τὴν ἐπαίνον. ὁρῶ δὲ ἰδεῖ αὐτῶν ἐκείνων πάντι χαίροντα πῶς παρὰ τήτου, πάλα

(a) Magistro, cui favebat Mixidemus.

(b) Veritus ne si eos in amicitiam reciperes, improbus & ipse, quemadmodum ipsi sunt, evaderes.

(c) Legendum puto οὐβηθεῖς.

δὴ τὰ τῷδε ἐδόξα· εἰ δ' οὖν ἐ
 μέγα τι τῷτο ποιοίτω, μὴ σύ
 γε τῷτῳ παράτῳ, μηδ' οὖν πα-
 ρὰ τοῦτο χεῖροι ἔξῃ σοι τὰ
 παράγματα· Μιζήθημεν γὰρ ὁ-
 ποῖ τῷ μὲν ἵπαι κακὸς ἐκ παι-
 δὸς ἤρξατο· χερσὸς δὲ οὐδαμῶ
 ῥυθίσθη, ὅδε ὀλίγας ἡμέρας,
 μετὰ τῆς ἐσχάτης κακίας εἰς γῆ-
 ρας ἤκεν· ἔχει μὲν ἀπὸ τῆ σώ-
 ματος ἀνόσοδοι ἐκ Αἰγυπτίῳ,
 καλῶν αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ τὴν δοῦ-
 ραι δυταμένους, ἔχει δὲ ἐκ Πα-
 λαιστίνῃ, ἐκ πορὸς τῷτο οὐκ ἴσ-
 τὶ γένεσσι κώλυμα· τὰς δὲ δι-
 κὰς ἀψάλλῃσιν, τὴ τὰ αὐτὰ κερ-
 δάλλειν ἢ ἐλπίσει· ἀλλ' ἴστω αὐτῷ
 διχόθεν μισθοφορεῖν, (*) ---- τὰ
 μὲν αὐθιγῇ, τὰ δὲ κάτῳθεν, τῶν
 στρατιωτῶν τῆς μὲν δεχομένης,
 τῆς δὲ καὶ βαζζομένης· καὶ λέ-
 γων μὲν ὕδενος ἴστω βελτίων· τὸ
 δύνασθαι δὲ ἐπὶ μᾶλλον, ἴστω,
 ἔξ ὧν ἐφίω, αὐτῷ· ἀρχὰς πύ-
 νου ὅπως μὲν ἔλαβεν, ἀφίμῃ·
 λαβὼν δὲ, ὅχ ὑπ' αὐτῷ πῶ ἡ-
 ματος ἐδυνάθη σωφρονεῖν· ἀλλ'
 ὁ μὲν κῆρυξ, ἐκ στρατείας, καὶ
 ζώνῃ, καὶ ξίφος, ἐκ τῆ δικάζειν
 ὑπῆρχεν· ὁ δὲ οὐδὲ ἐκ τῶτοις
 αἰνῶν ἐδυνάθη ῥυθίσθαι· ἀλλ' ἴστω
 ἐκείνους ὁ φοιτῶν, καὶ συνδικῶν,
 συγχέων τὰ τῆς Αφροδίτης νόμι-
 μα, τεχνεῖς μὲν αἰνῶν, τέτῳ
 δὲ πορνοῖς θάπτοι, ἐκ πολ-
 λὺς μὲν καταχρύτας, πλείους
 δὲ ὑποχρῶν ἑαυτῶν· ἀλγῶντις ὅντι,

ce laudibus omnino gaudere, quum
 ejus turpia facinora omnia jamdiu
 perspecta habeat. Qui tamen magni
 hoc faceret; tu tamen ob id angu-
 minare deberes, neque putare, res pro-
 pterea tuas ad statum redigi deterio-
 rem. Etenim Mixidemus hic a puero
 cœpit esse pravus; bonus vero nun-
 quam, ne ad paucos quidem dies, fuit,
 atque ita summa cum nequitia ad sen-
 ectutem pervenit. Habuit in Ægy-
 pto proventum ex corpore, alliciens
 ipse in semetipsum divites homines
 quotquot pecuniam præbere pote-
 rant; habuit item in Palæstina, nec
 huic nequitie barba ullo impedimen-
 to erat. Ubi tribunal attigit, ne tum
 quidem ab ejusmodi lucris desti-
 tit ---- Eloquentia neminem su-
 perabat; aliis vero potentior evasit
 per eam, quam modo dixi, nequitiam
 improbitatemque. Silentio præteribo,
 quibus modis magistratus acceperit;
 verum non filebo, ipsum, ubi magi-
 stratus acceperit, per hanc dignitatem
 fieri non potuisse moderatiorem.
 Aderant quidem ipsi & præcones, &
 stipitatores, & cingulum, & ensis, atque
 jurisdictionis potestas; attamen ne in
 hisce quidem vir esse potuit. Sed idem
 judex simul, & venerarum legum
 perturbator erat (*) ---- Doles ergo,
 quod istiusmodi vir tibi non sit ami-
 cus? dolendum plane, si tibi esset: ho-
 mo, qui præter ea, quæ modo diceba-
 mus, tempus omne transegit in men-

(*) Hæc, & alia, quæ asteriscum præferunt, quum a modestis auribus
 abhorreant, interpretari nolumus. Adeat, si cui lubet, textum græcum.

ρας ἔφατκε διαφυγῶν, μίαν ἔ-
χεν ἑλπίδα τὴ παρ' ὀπίσθης ἢ
ὁ ἀνυχόμεθ' ἡμῖν ἐφ' οἷς ἡμεῖς, ἔκ
ὀρεγνύμεθα δὲ τῷ ἀνυχόμεθ' ἡμῖν,
ἔδωκε μὲν ὅσα δὲ, τὸτ' εἶ-
ναι πέρας ἤξει τῷ ληυμάτων.
ὁ δ' ὀνείχετο ἡμῖν ἢ ἐποχλήσει,
παρῶν δὲ αὐθις ἀμα ἡμέρη, ἔ
πάλιν ἢ κεφαλῇ, ἔ πάλιν αἰ
χεῖρες, ἔ πάλιν τὰ γόνατα.
καὶ ἡμεῖς ἢ ἀπορία συμμάχων.
αἱ γὰρ δὴ θείαταιται συνίσταται,
ἐχόμεθα δὲ αὐτὸν ἔ εἰχο-
μετο. ἔ καὶ εἰτιώδα ἡμῖν πει-
το, παρὰ δὲ ἐπὶ πᾶσι γυναιξὶ
βελτίων. ἀλλ' εἰς ὅσας οἰκίας
παρῶν, πολλὰ δὲ αὐταί, πα-
ταχῇ ἡμῖν πολλὰ διακοίαι, πα-
ταχῇ δὲ αἰτίαι, πάντα χῆ δὲ
λήναι, ὅσα μὲν δὲ κέρως. ὁ δὲ
ἔ ἀργύριοις ὁ κακοδαίμων δου-
λάει, ἀργύριον ἔδωκεν με-
ταθείς, ὁ ἀργύριον τὰς τὰς ἀρ-
χῆς ὑπέρβηται ἀνέχει. ὅθεν δὴ
ἔ ἀπολώσιν. οἱ δ' ὑπὸ πῶς ὁ-
ρεσι γὰρ ἀγαθῶν γεωργῶν,
Μιξιδήμῳ μάλιστα, ἢ σφίσι αὐ-
τοῖς γεωργῶν, ἢ δὲ οὐδὲν
ἐκ τῶν αἰσῶν. ἀλλὰ δὲ τὰ γε
εἰς τὴν πόρον ὑγρῶν οἰκῶν αὐ-
τῶν. ὅσα δὲ αὐτῶν πολλὸς μὲν
ὁ σίτος, πολλὰ δὲ αἱ κειθάδι,
πολλὰ δὲ πάντα. καὶ γὰρ δὴ ἔ
αἱ γυναῖκες τῶν γεωργῶν, τῆ-
ται τὰ τῶν γυναικῶν τοῖσι, ὁ
ποῖς Μιξιδήμῳ τὰς τραπεζί-
τας μεγάλας. ὁ δ' ὅσα ἀνι-
-

inverecundiam: pecuniam præbuit, eo
pacto, ut imposserum petendi capien-
diue simul finem faceret. Hic con-
stanter asseruare, non amplius se fore
molestum: rursus tamen adesse prima
luce: rursus (a) demittere caput: rur-
sus tendere manus: rursus ad ipsius
genua se provolvere. Nec ipsi deerant
socii: quippe familia præsto erant,
iisdem obnoxia, quibus & alias an-
tea. Neque vero, qui talis esset cum
muliere hac, melior fuit apud alias.
Sed quas ubique domus ingrederetur,
quæ sane multæ erant, multa in
iis ministeria præbere: ubique petere:
ubique capere: nusquam vero sati-
etas cum tenere. Agricolis quoque
malus hic genius servit, id sibi nego-
tium fumens, quo imperii ministri an-
tea sustentabantur, qui propterea om-
nes in præceps iverunt. Ii porro, qui
sub montibus agros optimos colunt,
Mixidemo magis colunt, quam sibi-
metipsis. Quem profecto Mixide-
mo nullæ deterrent anni tempestates,
sed quæ ad tributum spectant, facta
tectæ servari ipsi debent. Hinc
ei multum tritici: multum item hor-
dei: multa denique rerum omnium
copia. Nam & ipsæ agricolarum mu-
lieres huic ipsi præstant, quæ mulie-
rum sunt. Quod Mixidemo parat ma-
gnificis splendidasque mensas. Ipsum
vero nihil pudet eorum paupertatis
atque miserie, qui per ipsas ad mise-
rum hunc statum rediguntur. Enim-

(a) Ad verbum: rursus conspici caput: rursus manus: rursus genua.

vero afferuntur ex agris litteræ, quæ hoc & illud jubent; nemini autem, quod jubetur, recusare licet, sed confestim præbere necessum est. Multum ei videri parum. In alios præterea magnos pagos se se confert, (a) unius sæpe jugeri caussa, atque hujus ipsius pretio inique æstimato, brevi se totum jugerum ipsum sibi habendum putat, rerum imperitis hominibus damna gravissima ostentans, ni ipsi in rebus omnibus prompte obsequantur. Excogitavit porro vir nequam aliud agriculturæ genus longe iniquius, judices videlicet, tribunalia, & causas. Se quippe rabulis dedere, qui veri nihil dicunt: modo in accusationibus, modo in defensionibus accedere ad judicia: dare operam, ut obtineat non quod justum sit, sed quod sibi lucro esse putat: ipsos denique aut precibus, aut minis adigere ad iniquas causas agendas: se quippe & bonæ, & malæ famæ dominum profiteri. Ad hæc nonnulli, metu perterriti, cessarunt: alii, resistere volentes, venerunt ad convicia. Hæc istum trahunt ad tribunalia: hæc eundem introducunt: hæc educunt: & nihil mirum, si decies in die utrumque contingat. Hic & noctu molestiam exhibere novit: & sæpe numero accessit ad Præfectum, somno & quieti indulgentem, rogans eum, ut ab se aliquid audire vellet, antequam ad tribunal pergeret. Horum ex utroque manat argentum, au-

νεται τὴν πένειαν τῶν δι' αὐτῶν εἰς ταῦτα ἰκόντων· ἀλλ' ὅτι τῶν ἀγρῶν ἐπιστάλα φορῶντι, τὸ, ἐπεὶ, κελάουσαι· τῷ δ' οὐκ ἐνὶ μὴ ποιεῖν, ἀλλ' ἀπατηδῶντα δὲ τῶν δεδωκότων εἶναι· μικρὸν δὲ αὐτῷ τὸ πολὺ. Ἐπεὶ τὸ τῷ γε εἰς ἐπὶρας κόμας μεγάλας αὐτὸν εἰσάγει, διὰ πλείους πολλὰς εἰς· ὃ καὶ περὶ τῷ τιμῇ ἀδικήσας, ἐπὶ τῷ βραχέϊ, τὸ πᾶν ἔχειν ἄριστόν, παραγμῶν ἀπείροις ἀνθρώποις ἐπιστῶν, εἰ μὴ πάντα πείθοιτο, τὴν παρ' ἐαυτοῦ βλάβαν. Ἐξ ἑρπετίνου ὁ ἀνὴρ καὶ γεωργίαν ἐπὶρας ἀδικωπῶν, δικαστὴς, καὶ δικαστήρια, καὶ δίκας· διδύς γὰρ αὐτὸν τῶν δικαζομένων τοῖς ἑδὲν ὑγιᾶς λέγεται, ὡς μὲν ἐπὶ κατηγορίας, ὡς δὲ ἐπὶ ἀπολογίας, εἰσηγῶν εἰς τὰς κρίσεις, ὥστε ὅτε ἐπὶ δίχην, ἀλλ' ὅτε αὐτῷ περιβαλέον, τοῦτο ἰσχυρὸν περᾶται ποιεῖν, ἐπὶ ἡ δεινότης ἦν, ἡ ἐπὶ κατὰ νόμον ἀπειλῶν ἐρῶν κακῶς. πάντως δὲ εἶναι κύριον δόξης χείρονος τε, καὶ βελτίονος. καὶ τούτοις οἱ μὲν κατακταγῶντες, ἡτλήθησαν, οἱ δ' ἀντίχοι, εἰς λοιδορίας ἦσαν. ταῦτα τῶν ἀπὸ τοῦ περὶ τὰ δικαστήρια, ταῦτα εἰσάγει, ταῦτα ἔδωκεν, καὶ διανοῶν ἑδὲν, εἰ ἐκάστης ἡμέρας δεκάκις ἐκάπερον γῆραι. ὁ δ' οὗτος καὶ ἰσχυρὸς κύριον, καὶ πολλὰς καὶ ἄρχοντος καὶ δόκτορος,

(a) Ad verbum: unum septennumero propter jugerum, cujus & circa pretium inique agens, brevi se totum habere debere putat.

ὅπως ἀκόστας τι παρὰ τῆς πό-
τερος, εἴτ' ἐπὶ τῇ θρόνον τοι·
ἀπὸ δὲ ἐκείνῃ τῶν, ἀργύριον,
χρυσίον, ἐδόθη, ἀνδραπόδοι,
ἵππος, ὅσῃ γὰρ κεί-
ται. οὐκ ἦκατος, Ἀντίοχε,
καταργῶν τῶν ἀχόντων, ὡς
εἰ μὴ τις ἐκόψκει τῶν ὀ-
λεθρῶν, οὐκ ἔστιν ἀρχὴ πᾶν τὸ
δῖον σῶσαι; οἱ, ὡς τοῖς ἄλ-
λοις κακοῖς, τοῖς δικασαῖς ἐπά-
γει τὴν σφαγὴν, δώροισι μὲν
ἐκείνους ἐφ' ἑαυτῶν πορεύουσιν· ὀ-
νείματα δὲ μέγας ἐλάττωσιν ἐπά-
γων. τῶτο αἱ ἐλάσθαι, τῶτο οἱ
λαγῶσι, τῶτ' ὁ πολὺς ὄψθαι,
τῶτο τὰ τῶν ὀρίσθαι γένη· διὰ
τῶτο τῶν συκαρσιῶν τὴν αὐτοῖς
ἔπειτα βύβλονται καθ' ἡμέραν, &
ὅπως γὰρ εἴη ποιῆ. εἴτε τὰς κα-
τὰ τῶν οὐ πάντων αὐτῶν πειθομέ-
νων δικαστῶν ἀναμίγνυσι διαβο-
λὰς, πίνω ὁμοῦ, & συκοφαν-
τῶν· διὰ τοιούτων ὁδῶν χρηματί-
ζεται· αὐτοὶ τὸν κατάπυρον αἱ
πύχαι τὴν παλαιὰς πείρας ὀξείλ-
κυσαν. τὴν αὐτὴν δὲ ὁμοίαν πύχ-
νης, ἢ & εἴ' ἀρχίονθαι, ὁ τοῦ
δεῖνθαι κληρὸς, καὶ ἐκληρονομῆσαι
μητρὸς ὕσσης, ἀδελφῆς ὕσσης,
παιδῶν (α) ἐκείνοις· ὡς ὅτε τὴν ἀ-
δελφῶν ἐγάμει, τεῖχθαι μὲν ὑ-
πάρχοντο τοῦ κληρῶν τοῖς νέστοι
ἔσεσθαι· γένοιτο δὲ πάντων μη-
χατημάτων δευσιότερος, καταστῆναι,
& καταφύγειν, & τὸ δὴ δευσιότα-
τον δι' ἀλλήλων, τῶτον μὲν ὁρῶς

rum, vestis, mancipium, equus, quæ-
cumque demum is ventri indulget.
Non audisti, Antioche, magistratus
nonnullos palam aperteque claman-
tes, ni pestis hæc a Republica quam
primum exterminetur, fieri nun-
quam posse, ut magistratus decorum
servet? qui præter alia scelera, in ju-
dices immittit exercitus duces, hosce
donis in suam potestatem redigens,
atque ita potentiores in minus po-
tentes inducit. Hoc præstant cervi:
hoc lepores: hoc magna vini copia:
hoc avium genera varia. Duces pro-
pterea suos inter convivas eum esse
volunt, quo in numero ut sit, dat ipse
operam sedulo. Miscere tum cibis
accusationes contra judices, qui cun-
ctis in rebus ipsi morem gerere no-
lunt; bibere simul, & calumniari:
per hæc vias acquirere sibi opes: per
has artes eripere se turpissimus ho-
mo a veteri paupertate ac miseriis.
Ejusdem artis, opinor, vel etiam
longe pejor est cujusdam hæreditas
ad ipsum delata; quam adiit, quum
adhuc defuncto superstitēs essent ma-
ter, soror, & hujus ipsius liberi.
Quorum sororem quum uxorem du-
xisset, pollicitus est, se cognationis
vinculo murum filiis ipsis fore, qui-
bus contra fuit bellicis machinis om-
nibus infestior, ipsos concutiens de-
jiciensque, & quod iniquissimum est,
unius opera adversus alium ntendo.
Hunc enim apud istum lacerare ma-

(α) Legendum ἐκείναις.

ledicis: istum vicissim apud hunc: modo hunc incitare contra illum: modo illum contra hunc ipsum: amare neutrum: sectari tamen utrumque, quo factum, ut ipsius versutia potentior ipsis naturalis necessitudinis vinculis evaderet. Nunc quotquot ob hoc fratrum dissidium dolore afficiuntur, Mixidem male dicunt, asserentes, futurum fuisse nunquam, ut boni, & honesti, & bene instituti illi adolescentes ad contentionem hanc venirent, si Deus quispiam fuisset, qui pestem istam exterminaret. Cur ergo volebas, Antioche, eum tibi esse amicum & adiutorem? quodnam enim pejus tibi facinus vitio vertere quis posset, quam si diceret, Antiochum illum in Mixidemi more spem omnem locatam habere? Non ne Diis gratias agere debes, quod ipse te oderit, & te vicissim odio habitus, atque pro lucro ducere ejusmodi circa discipulos jacturam atque damnum? Nam a malis male audire, melius est, quam contra. Mixidemum porro improbum esse, vel ex eo cognoscere facile poteris, ni cognitus jam antea tibi fuerit. Erat in hisce regionibus Cyprius quidam adolescens, albus, & pulcher, e splendida familia, qui nonnullis apud hunc habitationibus utebatur. Idque precibus hujus ipsius apud illius avum, cui simul promiserat, pro paterna suam ipsius domum illi fore; nihilque postulatum eum, quod statim non esset consecuturus. Hæc is, juventutis flo-

ἐκείνοι λέγων κακῶς, ἐκείνοι δὲ πρὸς τούτων, καὶ οὖν μὲν τοῦτον ἐπ' ἐκείνους ἀκούων, οὗ δὲ ἐκείνοι ἐπὶ τούτων, φιλῶν ἑαυτοὺς οὐδέτεροι, Φατέρω δὲ αὐτῶν ἀπὸ προσοιδεῖς, ἰχυροῦνται τὴν ἀοιτῆ ποιῶν πανηγυρίαι τῶν τῆς φύσεως ἀγαθῶν. καὶ οὖν ὅσοι λυτῶνται τὴ τῶν ἀδελφῶν πολέμῳ, Μιξιδήμῳ καταρῶνται, τὴ πολεμοποιῶντι, λέγοντες μηδέποτε ἂν ὥσθι καλῶτε χάλασθαι, καὶ πεταλαμύνειν πρὸς ποσούτων σωθῆναι φιλονεικίας, εἰ τις ἴδῃ Θεῷ προσεκκόνας ἐκείνους. τί οὖν ἐβόλου φίλοι ἔχον, Ἀντίοχε, καὶ συλλήπτειρα; καὶ τί μείζον ἂν τις εἴπειν περὶ σὺ κακοῖ, ἢ ὅτι Ἀντίοχος ἐκείνῳ ἐκ Μιξιδήμου τῷ πρώτῳ τῶν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ἐλπίδας ἔχει; οὐκ ἔνι ἐικότως ἂν τοῖς Θεοῖς ἔχουσιν χάριν μισῶν γε, καὶ μισῶμενος, καὶ κέρδος ἥτοιο τῆς βλάβας τῷ τῶν δὴ τῶν ἀρετῶν μαθητῆς; ὑπὸ γὰρ δὴ τῶν κακῶν κακῶς ἀκρίβει ἀμεινον, ἢ τῶν κατ' ἄνθρωπον. ὥς δὲ κακοῖ Μιξιδήμους, μάθους ἂν καλέσθαι, εἰ μὴ ἀρεὰ προστίθεται. ἢ τις ἐκ Κύπρου τῇ δὲ πόλει λευκός, καὶ καλός, οἰκίας ἀδελφίμου, παρὰ τῆς τῆς οἰκίας χροῖας, διὰ δεικνύων τῶν τῆς πόλεως πρὸς ἐκείνους πάντοι, καὶ ἅμα ὑποχέτεται, λέγοντος, ἀπὸ τῆς πατρῴας οἰκίας αὐτῷ τὴν αὐτῆς ἡμετέρας, καὶ ζητήσιν οὐδέν, ὃ μὴ χήτειν ἀδελφῶν. τῷ δὲ ἐτόνῃ, τὴν τε ἡσυχίαν τρυφῶν βί-

λόμιος, καὶ τι ἢ ἔπειρον, ὃ τὸν
 ἰόν καταδίδει ἀνίστηεν, καὶ ἀνα-
 γόμενον πῶς τοῦ δε πείρας, πῶς
 μὲν ἐν τῷ βαλάνειῳ τῷ μικρῷ,
 πῶς δὲ πολλὰ καὶ τ' οἰκίας ἔχων
 γὰρ αὐτὸν ἐγὼς, συνεχρῆς ἦν.
 ἐκείνους μὲν οὖν ἔξβαλεν, οἷς ἔ-
 φλω, καὶ οὖν Βρυτῆς ἔχει τὸν
 ἰόν, οὐ σωφρονήτα μὲν πόλεις,
 εἰδοὺς δὲ ὁ νῖος ὅμως ἐν με-
 τειωτέροις ἔσσεσθαι. μὴ γὰρ ἔ-
 σσεσθαι τινα αὐτέστι Μιξίδημον ἔ-
 πειρον. ταῦτα λογιζόμενος, Ἀν-
 τίοχε, ἀποστακύνει τὴν τύχην
 ἀπὸ τῆς τῆς δὲ δυσμενείας. καὶ
 γὰρ ταῦτά ἐστι μόνα, ἀλλ' ἐν
 μοι διελθεῖν ἑτέρα, νεανικώτερα
 τῶν ἐρημίων. τὸν γὰρ αὖ περὶ
 τῷ Φρύγιος λόγον καὶ ἐν Μιξί-
 δημῷ ἀτίσσεσθαι, * λαβὼν ἐπὶ
 τῷ παιδί, οὐκ ἀσπερ ἐκείνος πά-
 λαι. καὶ τὴν ἐπὶ τῷ πεπραγ-
 μένῳ πεπλάσμενόν ὄργῳ ἀπο-
 δαῖς τιμωτάς καταπτύσας, ὡς
 ἀμπούρης χεῖρην ἔχειν, τὸν μὲν
 τῷ κίνδυνον διαφυγεῖν, τὸν δὲ
 τῷ μισθῷ. καὶ περὶ ταύτης πῶς
 σφάτσης τοῦ λόγου μετῇ μὲν ἡ
 γῆ, μετῇ δὲ ἡ θάλαττα. καὶ
 τινες ἡκοῦσι ἔξ Ωκεανῆς, ἐν τῶν
 ἐκείνῃ Γαλατῶν, εἰδότας ταῦτα ἤ-
 κοον. ἐναγχος δὲ μοι τῶν ἐν Γα-
 λατίᾳ τις ἡμομένων, ἐν διατει-
 νάτων ἐν τῇ βασιλευσῇ πόλει
 Ῥωμαίων, εἰδὲνα ἀγνοεῖν ἀτήγ-
 γειλεν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς μεγάλης
 βουλῆς ἀρξαμένους, μέλει τῶν ἐν
 τῷ ποταμῷ, τῷ Διμβριδί, ζώ-
 των ἔξεπίσσεσθαι τὸν ὄντα, τὸν
 λαβόντα, τὸ δοεῖν, ὑπὲρ οὗ.

rem ex ea insula decerpere volens,
 & aliud nescio quid obtinere, quod
 adolescentem hinc discedere coëgit.
 Qui profecto adolescens diutius fer-
 re non potuit nefarios hujusce cona-
 tus, quibus cum in balneo parvo,
 tum in aliis benemultis habitationis
 locis cum vir nequam est aggressus.
 Quum enim eum proximum habe-
 ret, instabat illi singulis momentis.
 Eum itaque, quibus dixi, modis do-
 mo sua expulsi; & adolescentem
 nunc habet Berytus, quæ civitas li-
 cet nec ipsa temperans sit, tamen
 apud moderatiores homines is dege-
 re videbatur. Haud enim erat ibi
 Mixidemus alius. Hæc itaque tecum
 ipse reputans, Antioche, Fortunæ
 gratias age, pro hujus in te odio, & si-
 multate. Non enim sola hæc fœda
 facinora patrata ei fuere; sed habeo
 commemorare pleraque alia, prædi-
 ctis recentiora. Quod enim de Phry-
 none fertur, non amplius incredibili
 videri vir iste nequam finit ----.
 Qui fictam ad patratum facinus iram
 postea sedavit, tali facta reconcili-
 atione, ut uterque lætaretur, al-
 ter ob periculi fugam, alter ob mer-
 cedem. Cujus venditionis fama per
 universam terram, ac mare, lon-
 ge lateque manavit. Et sane profe-
 cti huc sunt quidam ex Oceano, &
 Galatiæ populis, ibi degentibus, qui
 rem omnem perspectam habebant.
 Quin etiam narravit mihi nuper qui-
 dam, qui in Italia, atque in ejus
 ipsius principe Urbe Roma commo-
 ratus est, facinus hoc ignorare ne-

minem, sed ad unum omnes, ab senatoribus incipiendo, usque ad Tiberis habitatores, nosse eum, qui dedit, eum item, qui accepit, quid, & pro quo datum. Et hæc novit hic ipse, idque non paucis in occasionibus ipsi fræno est. Ni enim hisce vir nequam cohiberetur, quomodo ferre quis posset ipsius astum, audaciam, libidinem, atque superbiam? Nunc ille sæpe natura fertur ad libidinem, verum cohibetur eorum metu, quæ se postea auditurum reformidat. Et plerumque cum silent alii, ipse loqui non audet --- Ego itaque sæpenumero timui, ne universa urbs hæc Mixidem scelerum Diis poenas daret; quodque jampridem non dederit, Diis iisdem gratias habui. Difficile quippe est non corrumpere urbem illam, ubi talia per audaciam scelera patrata sunt. Præsertim quum omnes norint facinus hoc, & nemo scelestum hominem ejiciat, nec illi succenseat, patiaturque potius ipsum ea in urbe vitam degere, ubi talibus oblectatus est iniquitatibus. Oportebat ergo te non ab istiusmodi hominibus opem querere; sed tu timetipse succurrere debes, quod profecto facere facile potes ---- Est enim tibi lingua, & quantà a musis dari potest facundia ---- Si itaque tela hæc ad-

ἐ ταῦτα οἶδεν ἔτι αὐτὸς, καὶ τὴν ἐστὶν ἐν οὐκ ὀλίγοις αὐτῷ χαλινός· εἰ δὲ μὴ τέτοις κατείχετο, πῶς τις ἀνέγκει τὴν ψήφον, τὴν δὴ δόσος, τὴν ἀτέλῃ γεναν, τὴν ὑπερηφανίαν; νῦν δὲ κινεῖται μὴ πολλὰς τῇ φύσει πρὸς παρρησίας, ἀκείρεται δὲ, ὡς ἀκύνεται, τῷ φόβῳ, καὶ σιγῇ πολλὰς ὑπὲς τῆς ἐπὶ τῷ σιγῆς. * ὁ δὲ καὶ τῶν γυναικῶν ὁ γυναικῶν συνιστᾷ, ἢ τε ἔλαβε κατὰ τοὺς νόμους, αἷς τε πῶν νόμοις εἰσέγαγε· καὶ τὴν περὶ τὸ ἀπαγγεῖλαι παρῶν ὁ κηδεστὴς ποιεῖ. πολλὰ γὰρ ἔχουσι καὶ συνίστανται, ἐκ λαλῆναι, ἐκ ἀπείθεσθαι, καὶ τῷ συγκαταστήσασθαι παρὰ τὴν (α) ποῶν ἐκ ὀλίγων· ὁ μὴ ὡς νέος πρὸς ἡδονῆς ἀνέτελλεται τε, ἀποφαστὴν ἐκ ἔχων, μένει τῷ ἀρεσβυτέρῳ δὲ, ἢ μεγάλη πόλις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς φυγὴν· τῇ μὴ τρεῖς δὲ αὐτοῖς πολλὰ ἀπορράττει τὸ σόμα· ἄρτον δὲ σοὶ εἶπεν, ἐκ ἔχοντι τὴν παρὰ τῷ ποῶν ἐστὶν, ὅς τοι αὐτὰ ὄντα, ἀδελφόν, ἀπέκρυψε τῷ ἐπισητομένῳ, καὶ τὸ ὅτι, ἐκ ἔχοντι παρὰ τὸ ἀπαγγεῖλαι· τὰ μὴ γὰρ ἄλλα ἰσως μετ' ἄλλους ἡδίκηκε, καὶ ἡκολύθησεν, ἐκ ἡρξεν, ὡς περ ἐκείνῳ τῷ Φρύωνι· τὴν δὲ αὐτὸς ἡγεμῶν, εἴπερ ἄρα ἔχει τὴν ἐφόδον, ὡς ἔγωγε οὐκ ὀίμαι· ὁ γὰρ αὖ Φίλιππος τὴν τῷ παιδὶ τῷ Φρύωνος, τὴν ἔτος τῷ αὐ-

(*) Legendum puto καὶ τὸν.

τῷ, καὶ ταῦτα τῷ πῶς γυναικὸς hiberis, tu te metipsum solabe-
 ἀδελφεῷ βουόντος, ἢ γυναικὸς πα- ris, plerumque simul ei facies,
 ρήτης, καὶ ἀκουστικῆς, ὅτε ἀντί- scire te Archilochum.

βλέπει, ὅτε ἀντίπει· ἀφωσὶς τε εἰς γλῶττιν βλέπων, ἰδρῶτι τλὴν ὁμο-
 λογίαν πῶς μίξεως ἐποιήτατο· δεινὸν τὸ τῷ θυέει· τὸ δὲ οὖν τοῦτο
 δεινότερον, ὅτε γε δεινότερον ἐστὶν οὐκ εἶναι γινώσκειν τοῦτον, ὃ θυγατρί· ἐ-
 γὼ οὐκ οἶμαι ἰδοῦναι ποταμὸν περὶ τῇ δε τῇ πόλει, μὴ πᾶσα δὴ
 δίκλιν πῶς Μιζιδήων κακίας, ἐ τῇ γε μὴ ἤδη δεδοκέναι χάριν ἔχον
 τοῖς θεοῖς· ἐστὶ γὰρ πικρὰ πύλμαται, χαλεπὸν μὴ περὶ· ἀλ-
 λως ὅτε λαοθάλασσας μὲν ἰδέειν τῶν οἰκόντων αὐτῶν τὸ ἔργον, ἐκβάλλ-
 λει δὲ ὑδῖς, ἢ ἀγακτικῶν, ζώοντος, ἐστὶ γὰρ τοιαῦτα ἔργα· σὲ δὲ ἀπο-
 στήκει τλὴν μὲν παρ' οἰκίαν μὴ ζητεῖν βοήθειαν, ὅτε γε πικρὰ
 σαυτῷ δὲ ἀμύνει· ἐστὶ δὲ σοὶ οὐραμῖς· ἐστὶ γὰρ δὴ ἐ γλῶττι, ἐ
 δότις παρὰ μυστῶν, οἷα ἀνὰ μυστῶν γήρυτο· ὁ δ' ἐν ---- (α) γραμ-
 μάτων μύρων, ἢ τ' Ἀντίοχε· οὗ οὖν ταῦτα τῆς τῆς, σαυ-
 τῶν τε παραμυθίῃ, καὶ διδάξας ἐκείνον, ὅτι ἄρα οἶσθα τὸν Ἀρ-
 χίλοχον.

(α) Eadem lacunæ sunt cum in Vaticanis, tum in Palatinis Codicibus.



E J U S D E M T O T A T T O Y

ORATIO XVII.

Λόγος ιζ.

Ad Eustathium Carem.

Πρὸς Εὐστάθιον τὸν Κάρα.

ARGUMENTUM

Τ Π Ο Ξ Ε Σ Ι Σ

Antonii Bongiovanni.

Ἀντωνίου Βοντιωάννου.

Praefens Oratio continet elogium, vel potius elogii cujusdam initium. Quum enim Orator ab Eustathio quendam laudatus fuisset, hunc ipsum vicissim, par pari referre volens, laudibus effert. Nullum enim officium referenda gratia magis necessarium est. *Aut ergo*

Ο παρὰν λόγος ἐγκώμιος περιέχει, μᾶλλον δὲ ἐγκωμίου τινος ἀρχή· ἐπαινεθείς γὰρ ὁ ῥήτωρ παρ' Εὐσταθίου τινός, αὐτὸν πάλιν ἴσῳ ἀποτίσσει βυλόμινος, ἵπτανει· ὅθεν γὰρ ἔπος ἀναγκαῖον, ὡς τὸ ἔ σφιλομύναι χάριν ἀποδοῖναι. φησὶ γὰρ.

ORATIO.

Α Ο Γ Ο Σ.

QUum pollicitus fuerim me laudaturum quemdam, qui nuper me differentem laudibus extulit; idque promiserim, antequam quis ille esset compertum haberem, idipsum facturus & si esset adolescentulus (quem postea virum esse exploratum habuimus, Attica veste præditum, & virum quidem ejusmodi, ut ipsius verba(a) maximè facienda videantur) Jovi nunc obsequendo, fidem fallere nolens, promissa prestabo. Sed primum vobis exponam ipsius ex Caria navigationem, qua, sapientiae acquirendae gratia, se se Athenas contulit. Ubi quum alii legum studium magnopere commendarent, alii militarem vitam extollerent; his tamen omnibus litte-

Τ περὶ ὁμῶς ἐπαινέσεται τὸν χθὲς τὸ λεγόμενόν μοι τιμήσαντα τῷ ῥήματι· ἔ φησιν, ὅς ἦν, εἰδέναι, ὡς ὅτι ἐ πώποτε εἶναι, τὸ ποιεῖν· ἐπειτα αἰεὶ ἀνεφάνετο, καὶ ἔπος ἐσ τῇ Ἀθηναίῳ ἐσθῆτι, ἔ ἦν ἐ κέρδι τὸ τοιαῦτον εἶναι τὸ ῥῆμα. τὴ Διὶ πότιον ἐπόμην, οὐ ψεύτομαι, ἃ περὶ ὁμῶς. ἀλλὰ φησὶν μὴ ὁμῶς διδάξαι τὸν ἐν Καρίας ἀδελφεῖ τῷ τῷ πλὴν, οὐ ἐπιδόσει ἐπὶ κτήσει σοφίας, ὅτι μὴ τῷ μέγα εἶναι λεγόντων τὸ νόμος, ὅτι δὲ τῷ ἐμάντων τὸν ἐσ ὁπλοῖς βίος· τῷ δὲ, τὸ κάλος ἀρα τῶν λόγων μᾶλλον ἐδό-

(a) Ad verbum: Et in lucro erat talis hominis esse verbum.

κα εἰλθην ὁμφαλῇ π ἀπιδος,
 χυτὶς π, τοῦ παρὰ τῶν νόμων.
 ἤκων δέ, ἐφ' ὅπερ ἤκων, ἔδρα.
 λόγοι μὲν ἐς ἡμέρας, λόγοι δὲ
 ἐς νύξ, μάχας δὲ ἐς χαλ-
 κειν, καὶ μαχόμενος ἤλεεν, καὶ
 τῶν αὐτῶν μάλιστα, ὅσοι νίκης
 ἐφιλοτιμούντο μούτῳ τε ἀλλο-
 τείας, καὶ Ἀπόλλωνος μούσῃ-
 του· τῷ δέ, οὐδεμία συμβου-
 λή τὰς χήρας ἐπὶ ῥόταλον, ἢ
 ξίφος ἀπὸ τῶν βιβλίων μετίνε-
 κεν· αἱ δέ, ἥσαν πολλοὶ πολ-
 λῶν· ἐπεὶ ὡς τῶν ἡμετέρων, ὡς
 αὐτὸς ἐφησεν, ἡμίλη· καὶ το-
 τε ὁ μὲν ἄνθρωπος τοῦ διδασκαλείου
 τοῦς θύρας ἀνέγνωσκε καθ' ἡμέ-
 ρας, τῶν δὲ διδασκαλῶν, καὶ γὰρ
 ἦν ὁ ἀγείλας, θυμοῦ π τῶτο,
 καὶ ὀργῆς ἐπέπλητε, καὶ τὸ πρᾶγ-
 μα οὐκ ἀκίνδυνον· ἡοὺς δ' ὅμως
 ὁ κίνδυνος, εἰ ποιεῖται ἀμείνω
 τῶ ψυχῇ, δεήσεται καὶ πα-
 θεῖν· ἐπεὶ δὲ ἦδη ῥήτωρ π ἦν,
 καὶ ὅσος πόνης καὶ ποιεῖν, καὶ δι-
 δόναι, ἐλάττειας ἐπιθυμία,
 φάσκει μὲν τὰς δὲ τῶν πόρους,
 θεάτροις δὲ διεκίνοε χρώμα-
 τος· καὶ αὐτῷ μυρία μὲν ἐς
 Φορβίων ἀπεδείχθη τέλει, πολ-
 λα δὲ ἐς Παλαιστίνης ἀρεσιν· ἢ
 δὴ καὶ πολλοὶς ἡμέτερος, ἐφ' ὧς
 ἀνέμεσιν, ἡγάπησεν τε αὐτὸν, καὶ
 κατέβηεν ἀκρεβῶς, καὶ ὅπως καρ-
 πώτῃται τοὺς λόγους ἐποίησε,
 ἀρέποντα τῷ ἥμῃ δρῶν· μου-

ras anteposuit, quarum pulcritudo ac
 venustas, scuti umbone, & auro, legi-
 bus parto, splendidior ei videbatur.
 Quum (a) itaque Athenas pervenis-
 set, in id toto pectore incubuit, cuius
 gratia venerat. Litteris diu noctuque
 operam navabat; pugnas valere jube-
 bat, atque pugnae contentionibusque
 deditos homines miserebatur, eos vel
 maxime, qui de victoriis gloriabantur,
 a Musis ipsarumque Duce Apolline
 prorsus alienis. Nullo autem consi-
 lio adduci unquam potuit, ut manus
 a libris ad clavam, aut ensen trans-
 ferret; qui profecto libri erant ei be-
 nemulti multorum, quum ne nostros
 quidem, ut ipse ait, aspernaretur. Hos
 etenim ad gymnasii fores confidens,
 nonnunquam lectitabat, quod magi-
 stro (non decrat enim, qui id ei nun-
 tiaret) acrem iram (b) movit & indi-
 gnationem, ut res in periculo atque
 discrimine versari videretur. Jucun-
 dum tamen ille putare periculum hoc,
 vel si malum aliquod, animi sui colen-
 di gratia, perpeti deberet. Postquam
 autem orator evasit, & idoneus ad
 efficiendos exhibendosque labores;
 libertatis amore ductus, hosce labores
 fugit, atque theatris se se deditit.
 Quorum innumera patebant in Phoe-
 niciae civitatibus, & alia complura in
 Palaestinae urbibus; ubi quum & ci-
 vis noster, copiis praefectus, adesset,
 eum ut accurate novit, dilexit, effe-

(a) Ἐκκεῖ δὲ ἐφ' ὧν ἔκκεῖ δρῶν. Veniens autem, ad quod venerat opera-
 batur.

(b) Ad verbum: atque hoc magistrum (aderat enim qui nuntiaret) ira re-
 plevit atque furore.

citurque, ut fructum ab litteris perciperet, egregium facinus, generi ejus maxime consentaneum; Musarum enim germanus frater est Persæus, ex quo isti suam trahunt originem. Creditis autem vos oportet Eustathium ad summum oratoris artis apicem perventurum, etiamsi nunquam eum differentem audieritis. Ex acroasi enim Oratorem perspexistis. Ita ille dictam omne debito honore prosequendum putabat. Par ergo est & ipsum, cum orationem aliquam habet, decorum (a) ubique servans fugiensque contrarium, meritas obtinere laudes. Litterarum autem vim facultatemque nactus, se suumque animum humanitate atque mansuetudine ornavit; quo fit, ut ipse prorsus iracundiæ sit expertus, & aliorum iras perferre facile queat. Est ei patria vox, læta (c) facies, ridensque vultus, ut primo quoque congressu amicitias sibi conciliare valeat. Nam simul ac ad aliquem accedit, eique adsidens pauca loquitur, eum statim sibi devincit, & obstrictum tenet.

σὺν γὰρ Περσῶς ομοτάτῃσι; ὁ δὲ λαός, ὡς οὐτερ ὕπαι. πῶς κάμα δὲ δὴ τίς ἐστιν ἡ ὑμῶν ἐπ' ἀκρῶν ἐρχομένη τις πύλη, ἢ καὶ μὴ πῶς τυγχάνετε λήγοντες ἀκηκοότες. καὶ γὰρ τῆς ἀκροάσεως, ἐωράκασι τὸν ῥήτορα. οὕτω πᾶσι τὸ λεγόμενον τῷ ἀποστήκοντι ἡζίου. εἰκὸς τοῖνυν αὐτὸν εἶ οὐκ ἔστιν ἐργάζεται λόγον, τὸ ἀποστήκοντος τυγχάνειν, φάγοντά π, ἢ χη, καὶ διώκοντα, ἢ ἀποστήκει. λόγων δὲ δύταμι ἐρχομένῃσι. ἐπικρίει κεκοσμηκε τῷ λυχνῷ. ὁρῶντες τε ὅτι πλείονι ἀπείχων, ὁρῶντες αὖ ἐπὶ τῶν ἐνέγκαι δὲ μάλα. φωνή τε αὐτῷ πατεία, τὴν τε ἀπόσπαστον εἰς μεδιόματῳ μέτρῳ, συνουσία τε αἱ ἀποῶται φίλιαι ἀπεργαζόμεναι. (b) ὅπως γὰρ ἐνός τε ἐλθοῖσι, καὶ κατακαίῃ πλησίον, καὶ μικρὰ διαλεχθεῖν, τῶν αὐτῶν ἐλαβέ π, εἶ ἔχει.

(a) Ad verbum: fugientem, quæ oportet, & consequentem, quæ decet.

(b) Legendum puto ἐπ.

(c) Εἰς μεδιόματῳ μέτρῳ, in risus mensura.



ANIMADVERSIONES

In aliquot obscuriora loca.

M O N I T U M.

Quum in MS. Codice, unde majorem præcedentium orationum partem descripsimus, multæ essent lacunæ, multa item adeo depravata loca, ut intelligi nullo modo possent: iccirco ad aliorum Mss. opem confugere necessarium duximus. Rogavi itaque clarum virum amicissimum nostrum Carolum Adami, qui Romæ Veneti Legati a secretis est, daret operam, ut loca illa cum Vaticanis, Palatinis, atque Barberinis Codicibus conferrentur, id, quod ab erudito, & humanissimo viro Nicolao Rubeo facile obtinuit. Horum itaque Mss. ope nonnulla restituimus, & ex his quædam suo loco posuimus, in iis videlicet orationibus, quæ nondum typis mandatæ fuerant: cetera huc ad libri calcem coniecimus. Quædam præterea difficilima loca, Mss. ope destituti, proprio Marte, & Amicorum auxillis expugnare conati sumus. Demum cum alicubi interpretatio nostra nimis ab auctoris verbis recedere videretur; idque propterea nobis vitio verti ab aliquibus posset, iis nimirum, quibus severior interpretatio magis arridet: horum iccirco iudicium, ut par est, veriti reformidantesque, eadem hic loca verbo ad verbum reddere statuimus, ut, quantum in nobis est, omnibus satisfiat. Quod si cui nihiloscus aliquid minus probetur, quæso obtestorque, ut nostrum saltem in Remp. Litterariam, Litteratosque omnes impensum studium, voluntatem, & observantiam acceptam habere velit. Sit ergo

IN ORATIONEM AD POLYCLEM p. 122.

Οὐδ' ἔκ τινος, οὐδ' ἐνίπρακτο, quem ad locum, quum pagina ista typis mandaretur, legendum conjectando putabamus ἐκ τινος κ.τ.λ. ut ex notis liquet; ita enim rectus orationis ordo postulare videbatur. Conjecturam Codd. Palat. & Vatic. confirmarunt.

IN ORATIONEM AD TIMOCRATEM. p. 135.

Ἐδιδῆσαν ἀπ' ὀλίγων ῥημάτων κ. τ. λ. ubi, cum pagina illa prae-
traderetur, legendum nos putasse ididῆσαν pro edidῆσαν, ex nostra
interpretatione clare liquet. Idipsum postea confirmari ex Codice Pala-
tino accepimus.

IN EANDEM. p. 136.

Ἔτι --- αἰδάνεθι ἀμειλόμενοι μὴ ὑπὸ τῶν χρηστῶν ἐν καιρῷ τιμῶν
δομένῳ. Lacunae hujus partem supplet Palatinus Codex, ita tamen, ut
nullus inde clarior sensus elici possit nobis videatur. Sic enim Codex,
ἔτι αὖ ἐς ἑχρῶν γυμνάζεσθαι πιπταμένους τῆς --- αἰδάνεθι ἀμειλό-
μενοι κ. τ. λ. quae ad verbum ita sonant: *deinceps non quibus oportebat cor-
rupti, cessante --- animadvertitis vos a bonis negligi in tempore honoribus
egente*, quae postrema verba ita suo loco divinando vertimus, *cum petitis
honores*.

IN ORAT. AD EUMOLPIUM. p. 161.

Ἔτιν ἔξοδος ἐπὶ τύποις τῶ τῶν ἐπὶ ἀνκοῦτος, καὶ διατεβή καθ' ἑ-
κάστῳ πόλει, καὶ προσδοκῶ καθ' ἑκάστῳ ἡμέραν, τέλος ἔχων αὐτῷ
τῶ ἀρχῇ. In Codice Palatino pro διατεβή, quae vox nihil significat,
legitur διατεβή, commemoratio; proindeque totus hic locus ad verbum ita
reddi potest: *Esse: exitus interea ejus, qui carmina audit, & commora-
tio in unaquaque urbe, & expectatio, fore, ut finem ipsius imperium esset ba-
biturum*.

IN ORAT. DE VENEFICIIS. p. 167.

Καίτοι δίκαιόν γε ἦν αὐτῷ, ἔτι γε λόγον βυλομένῳ ἀπώχον, τὸ πρὶν
ἀπεῖθαι μοι, καὶ κερῶσαι πᾶσιν, οἷς περὶ τοιούτων ἄξιον ἂν ὁ μὴ
κρίτως ἀκολουθεῖν, ὡς εἶσι, ὑμᾶς δὲ κ. τ. λ. Quum in Codice Vene-
to ita legatur, ut vides, βυλομένῳ ἀπώχον, particulam aliquam nega-
tivam ibi desiderari putabamus, eamque ita suppleri oportere ἔτι γε λό-
γον μὴ βυλομένῳ, quo verosimilis inde sensus aliquis eliceretur. Et sa-
pe cum Orator dixisset nonnullos eorum, qui sibi amici videbantur, ea de
re neque dicere quidquam, neque audire velle, alios adeo gravate id fa-
cere, ut proxime ad ipsos accedant; de postremis hisce subicere vide-
tur, *quantum si ab dicere nolentibus hi distare se proficiantur, par erat &c.*
Verum quum duo alii Mss. Codices, Barberinus unus, & Palatinus alter
habeant βυλομένους ἐπώχον, quumque alius propterea sensus verbis
subesse videatur: ita locum hunc vertere placuit. *Quantum si dicere vo-
lentes reprimebant, par erat ipsos hoc saltem mihi (de me scilicet) non cre-
dere, & iis omnibus uti, quibus tali in negotio uti par erat*. Par erat, ait
Libanius, si ea de re nec ipsi dicere quidquam, nec alios audire vole-
bant, hoc saltem de me non credere, quod nempe beneficia pararem
eius rei falso infamatus Libanius fuisse videtur, atque propterea in
vincu-

vincula coniectus, ut in secundo orationis hujus argumento notavimus: Verum hi, subdit Libanius, illos sequuntur, veneficos videlicet, qui Libanii vitæ insidias struxisse superius dicuntur.

IN ORATIONEM AD POLYCLEM. p. 117.

Οἱ τὴν εἰναι τι δεῖ τὸ τὰ συνθήκας ἀνελόν, καὶ τὸ εἰσέναι σι (Codex Vat. addit παρ' ἡμῶν) καθ' ἑκάστῳ ἡμέραν μὴ μισσημβρίαν, παρ' ἑνὶ πρὸς ἄλλον. Hoc loco desiderari particulam aliquam negativam εἴτε, vel aliam hujusmodi, jam notavimus; idque etiam nunc mihi magis magisque persuadeo, etiamsi neuter Codex, neque Vaticanus, neque Palatinus eam præferat. Id ut credam me movere Libanius ipse, qui eadem illa oratione inimicitiz cum Polycle caussam narrans, ait p. 123. σκοπῶν δ' ὅπως ἀμύναιτοί μοι, τῷ καταλύσαι τὰς παρ' ἡμῶν εἰσοδούς, τὸν ἐποίνουσας, considerans autem quomodo vindictam de me sumere posset, nosmeti defendendo congressus, hoc fecisti. Polycles ergo deferit omnino Libanium, nec amplius ad ipsum accedit, ne post meridiem quidem; alias, si quotidie ad ipsum post meridiem se se contulisset, quomodo deferuisset Libanii consuetudinem? Addenda est ergo particula negativa, ni Libanium sibi contradicere quis putet. Confer locum hunc cum ceteris ejusdem orationis verbis: οὐδ' ἐν τῶν λαλούντων ἢ αὐτῶν, ἢ προσόντων, ταῦτα εἴτε ἐπὶ οἷον, neque si forte litterarum palæstram adire, atque disserere soleat, αὐτὸς hoc defecit, quasi dicat, is non, uti tu, ab illo congressu desistit. Hæc notanda putavi, ne quispiam existimaret, temere nos in textum vocem hanc μὴκῆτι induxisse. Notandum item Venetum Codicem non raro peccare in omittendis particulis negativis. Quidam fortasse ita locum hunc interpretabitur: aliquid esse oportere, quod familiarem nostram consuetudinem subvertit, neque post meridiem ad nos accessisse (h. e. accedere consuevisse) neminem latet.

IN EANDEM. p. 119.

Οὗτος οὖν τῷ γυναικᾷ ἂν φαρμάκῳ. Quis non videt hic desiderari verbum ἀπέκτειναι, vel ἀνείλε, vel aliud hujusmodi? quanquam neque Palatinus Codex, neque Vaticanus nobis suffragetur.

IN EANDEM. p. 121.

Καὶ ἢ ἑσπερι ---- Lacuna hæc suppleri facile potest, ac debet, hoc modo, ἀπέκτειναι ἂν, interimere potuit? vel φαρμάκῳ ἂν ἀνῶλε; necare veneno potuit? ut consideranti patebit; nullam tamen hac in re nobis opem ferentibus neque Vaticanis, neque Palatinis Codicibus.

IN EANDEM p. 125.

Φίλος δὲ ἦθα μὲν ὑδέπον, δοκῶν δὲ ἤξιους, αἰεὶ δὲ, ὃ λέσσω ἡλώπισας, ἰθαλλας. Hæc prima fronte ad Polycles familiares pertinere mihi

mihī vīsa sunt; sed cum ea diligentiū considerassem, ad Libanium ipsū referri oportere mihī persuāsū, ut ex subsequētibz, *ὅς ἐστι τῷ περὶ τῶν ἀξίωτων κ. τ. λ.* clare liquet. Locum itaque vertendum puto: *amicus autem mihī vere nunquam erat, videri tamen volebas; & ubi latere me tuum facinus posse sperabas, me morderas, atque lacerabas.*

IN EANDEM. p. 126.

Εἰς δὲ μᾶλλον ἑταίροις δόξαιμι γένεσθαι, ἐγὼ μὲν ἠδίκημα, οἱ δὲ ἐδικήκασιν· σοὶ δὲ μὲν ἐμὲ πυνθῆναι καλλίον κ. τ. λ. quæ ad verbum ita reddi possunt, *si vero potius esse tibi videar veneficus ego, ego quidem sum injuriis affectus, illi vero injuriis me vexarunt: tibi vero mecum cense-ri melius.* Horum sensus talis esse videtur. Carpit Libanius Polycletem, eique vitio vertit, quod veneficiis addictus esset: mox addit: quod si tibi potius veneficus ego esse videar, animadverte, me fuisse a veneficiis hominibus læsum, & ab his ipsīs multis me injuriis vexatum, tibi vero melius esse mecum versari, quam cum illis, quasi dicat, verosimile non est, me esse veneficum, qui veneficiis hominibus adeo sum invisus, quem adeo multis injuriis vexarunt. Libanius porro fuisse veneficiis hominibus invisum, atque multas ab iis injurias fuisse perpeſsum, ipsemet testatur *Orat. de veneficiis*, ἢ μὲν μαγίστη μοι λύπη τὰ κατὰ τῆς ψυχῆς τε, καὶ σώματος ἀνθρώποις γόνοι μὲν μηχανήματα τὲ, καὶ πηλοσμίνα. p. 167.

IN ORATIONEM AD TIMOCRATEM. p. 134.

Εἰς δ' οἱ μὲν ὑπὲρ ὑμῶν ἔυχοιστο, καταρῆντο δὲ ὑμῶν οἱ ἀμείνους τὲ, καὶ πλείους, πῶς οὐ παροξυνοῦντες, οἷς τοῦτ' ἐστὶν ἀμφοτέρω; Hic post verbum *πλείους* desideratur, vel certe subauditur *δυστυχῆς*, vel *ἀθλοιοὶ* ἂν ἦτο, vel aliud hujusmodi; nam prima periodi pars, quæ *Γίγεις πρό-παις* dicitur, alteram, quam *ἀπόδοσιν* iidem appellant, postulare videtur. Id adeo mihī persuasum fuit, ut cum oratio illa typis mandaretur, meæ interpretationi, membrum, quod in textu deesse videbatur, inferere non dubitarem. Nobis tamen nullus Codex faveat, neque Vaticanus, neque Palatinus. Hoc tamen me a mea sententia dimovere nunquam poterit. Siquidem quod in Codicem aliquem irrepsit mendum, id in complures alios, qui ab illo describantur, irreperere facillime posse, quis non videt?

IN ORAT. PRO THALASSIO. p. 108.

Οἷος ἄνθρωπον εἰς ἀρχαῖς ἄγους, ὃ βασιλεῦς, λέγων μὲν ἀμοιβὰς ἀμφοτέρω, νομῶς δὲ ἀπὲρ λέγων ἐπὶ τῶν ἐχόντων. Quum duplex nobis inquit *λόγος*, sermo, seu verbum, unum, quod mente concipitur, alterum, quod voce profertur; quumque utriusque hujusce verbi, seu sermonis expertus videatur, qui neque cogitare, neque loqui novit: ideo ita locum hunc, ut videre est, vertere non dubitavimus. Sed accuratius hunc eundem locum perpendenti verosimilior hæc alia interpretatio videtur: *qualem hominem, Imperator, ad magistraturam vobis! eum scilicet, qui heteris utrif-*

utrisque caret, quique litterarum loco leges proferre non habet. Utrisque litteris carere dicitur, græcis nimirum atque latinis, quas discere debebant, qui magistratibus gerendis digni haberi volebant. Iccirco Senatorum filios partim Romam, partim Phœniciam petere consuevisse, cum linguarum, tum legum addiscendarum causa, patet cum ex aliis Libanii benemultis locis, tum maxime ex *Orat. ad Senatum*. Innuit ergo Libanius Optatum neque litteras, neque leges callere.

I B I D E M . p. 92.

Τοιοῦτος δὲ τις, δι' ὧν ἤρξας ἀρχὰς ἀξιῶσι τιμᾶσθαι, Talis item est (scilicet ἀιδέσιμος, venerandus) is, qui ob magistratus, quos gesserunt, veneratione se maxime dignos putant.

I N E A N D E M . p. 103.

Καὶ διετίλει δὲ ζῆτων, ὅτε τὸν ἀνδρῶπον ἀμύνεται τρόπῳ, καὶ λαβαὶν καιρὸν, ἡμῶντο. Si illud τὸν ἀνδρῶπον ad Thalassium referatur, vertendum erit, Et incessanter querebat, qua ratione hominem (Thalassium scilicet) ulcisceretur; Et nactus opportunitatem occasionem, ultus est: sin autem, quod & verosimilius est, ad Sabinianum pertinere dicatur, ita erit reddendum: Qui quidem querebat assidue, qua ratione homini huic (Sabiniano nimirum) opitularetur; Et nactus opportunitatem occasionem, opem ei tulit.

I N E A N D E M . p. 106.

Ο' δὲ ἐν Σαμοσάτοις, καὶ τοῖς ἀγροῖς, ὧν ἡ τῶν τρόπων ἀριεὶς διαφορά αὐτὸν ἐποίησε. καλῶς δὲ αὐτῷ τῶν ἐκείνῳ πειθόμεν, ἥκε δὲ το πάλιν. Relativum illud ὧν referri potest vel ad Σαμοσάτας, vel ad ἀγροῖς. Si ad primos referatur, vertendum erit, ut suo loco reddidimus; si vero ad secundos pertineat, reddendum hoc modo: quorum dominum ipsum effecit morum virtus: rebus autem illis bene constitutis, huc rursus venit.

I N O R A T . A D S E N A T U M . p. 41.

Μικρὸν δὲ ὕστερον τὸν ἐξηγγυθεῖντα ἡκόμμεν ἀρχὴν περιάμενον, τῆς πατρῴας ἐκείας ἀγρὸν αὐτῇ προσειδικότα, συλλέγειν τὴν τιμὴν τοῖς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς κακοῖς. Hæc ad verbum ita sonant: paullo vero post audivimus eum, qui sponsorem dederat, magistratum eminentem, quem paterne domus agrum ipse apposuisset, (h. e. perfolvisset) colligere pretium suis in magistratu sceleribus. Sensus, opinor, talis est. Nimirum qui sponcione prius exhibita aufugerat, magistratum emit, agrum pretii, seu muneris loco iis exhibendo, quorum opera magistratum illum obtinuerat; qui postea pretium exhibiti agri colligere studebat per iniqua facinora, quæ in magistratu ipso patrabat, iniquas gratias accepta pecunia concedendo, vendendoque justitiam & æquitatem.

K k

I N

Οὕτῃ γὰρ ὑπὲρ δικαιοσύνης, καὶ τὴ μὲ λαθεῖν δρᾶσάν τις παρὰ τὴς νόμους, εἰς Φοιτικῶν πλείουσι, ἢ πρὸς τὴν ἐπερα, ἢ ἀφ' ἑκατέρως φωνῆς ἔχουσιν τὴν βυλλῶν ὡφελείαν, ἀλλ' ἵνα ἀγορεύω εἰς τὸ τὴν βυλλῶν ἐκδύσαι τὴς νόμους μὲν ἔχουσιν ὑποί, τὴν γλῶτταν δὲ ἐκείτοι. Ad plenam huiusce loci intelligentiam notanda est peculiaris vocis ὑπὲρ vis atque significatio. Hic enim causam denotat, quod Libanio usitatum, ut & ibi p. 63. ὑπὲρ Ἀγτιόχου ἔν, ἐρεῖ τις, ἴδου λυπεῖν Κανόδιδον; ὑπὲρ σισυποῦ τὸν γνωριμωτάτων ἵνα; notanda item verbi λατράειν cum alterius verbi participio constructio. Nam λαθεῖν δρᾶν idem plane significat, ac aliquid agere nihil animadvertendo, quid agatur; addita vero particula negativa, contrarium innui necesse est. Hinc clare, ni fallor, elucet Libanii mens; non enim, ait Orator, Senatorum filii Phœniciam petunt iustitiæ causa, jris scilicet addiscendi gratia, quo nihil contra leges imprudentes agant; nec in aliam regionem navigant, ut ex utraque lingua, græca scilicet & latina, Senatui prodesse possint, sed ut honestam aliquam se se a publicis oneribus subducendi causam prætexant, alii se legum, alii linguarum addiscendarum gratia alio se commigrare simulant. Ita ergo totum hunc locum vertendum arbitror: *Non enim Phœniciam petunt iustitiæ causa, ne quid contra leges imprudentes agant; nec in aliam regionem navigant, ut ex utraque lingua Senatui prodesse possint, sed ut aliquam Senatui vacandam causam alii per leges, alii per linguas nanciscantur.* Honestam porro videbatur causam, quam in prætexebant, quippe cum lege cave-retur, ne qui legum causa se Beryum Phœniciorum urbem contulissent, a studiis avocarentur. *Ced. Just. Lib. X. Tit. L.*

Τὶ τῶντων διδράσκει; μάλλον δὲ ἐμαλλίσσεται. Si cui prior interpretatio nostra minus probetur, accipiat hanc aliam: *quid istiusmodi fecistis? magis imo magisque defides fuistis.* Nam ἐμαλλίσσεται sonat, ut probe quicque novit, cunctantur esset.

Νόμοι γὰρ ὑπὲρ τῶν συνηγόρων κεῖνται, καὶ ἐπ' αὐτὰς ἔλθῃ τις, γέλως πολὺς. Si pronomen αὐτὰς ad συνηγόρους pertineat, ut mihi locum hunc accuratius perpendenti verosimilius nunc videtur, vertendum est, *late namque sunt leges de forensibus, & si quis ad ipsos accedat, risus multus excitatur:* Si vero τὸ αὐτὰς ad νόμους spectet, vertendum ita, ut suo jam loco reddidimus.

Οἱ ἐπειδὴ λέγοντες ἢ ἔχον πείθειν Κωισάντιον, πρηνεὺς καταπιστάν-
τες, ἢ ἔχον πείθειν ἔλκον, καὶ ἅμα τῶν τε ποδῶν ἔλκοντο, καὶ ἐ-
δεον-

είρηται κ. τ. λ. Verba ἡκείνου πάλιν secundo loco repetita redundant, adeoque sunt explodenda, & pro ἔλκεν legendum arbitror ἔλκετο· id enim rectus constructionis ordo postulat, ut consideranti patebit.

IN ORAT. PRO SEIPSO OB ANTIOCHI DEFENSIONEM. p. 59.

Τῶς δ', ἵτις δοκιμύσιν ἐπὶ τῷ ῥητυμίοις, κακόν, καὶ κινόν, καὶ ἡμῶν· εἰ δὲ δίκαιον τὸ πεπραγμένον, κινόν δὲ τὸ κ. τ. λ. Cum hæc verterem, utrobique legendum putavi καὶ κινόν, adeoque reddidi *rem novam*; sin autem retinere placeat κινόν, vertendum est, *rem novam*.

IN ORAT. PRO SENATORIIS ORDINIBUS. p. 76.

Δεῖ τοῖς λυσομένοισι πυρός· ἔξεν ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν δαίτην, & τὸν δαίτην, οἱ δὲ ἡκείνοι· δεῖ τὸν θρόνον ἵππεως, ἰδοῦν παρέχοντας δρόμους· εἰσὶν, ὡς ἄν τις λαβόμενος, ἀναθῇ τῇ λωπυρίᾳ· οἱ δ' αὖτις γυμνῇ τῇ κεφαλῇ προσεῖπον. Utitur his exemplis Orator, ut summam Senatorum in Rep. gerenda negligentiam atque desidiam ostendat, quasi dicat, in promptu eis est remedium, ut profecturis ad balnea in promptu est ignis, quo remedio si uti vellent, optime Reip. confulere possent: hi vero nolunt, qua de re queritur & paulo superius p. 74. Verbi autem *προσεῖπον* obvia significatio est alloqui, sed interdum significat & salutare, quo sensu ab Libanio usurpatur & p. 185. ὡς ἀπέπιν ὑβρίζων, παρόντα προσεῖπε. Si hoc sensu accipiat, ita postrema verba vertenda: *hi vero ipsi nudo capite salutare*.

IN EANDEM. p. 83.

Ἐτι τοῖς ἡκείνοις, ἢ πῶς αἱ λύσεις· ἢ γὰρ δὲ μὴ τίς γε λάβῃ συνέρχες, δικάσων συμμαχίας, σκιάς ἢ συμμαχίας. Causa nimirum publici muneris vacationum non est in hos, aut illos conferenda, qui se se a publicis muneribus subducunt, sed in eos, qui tales ipsis vacationes indulgent, quum impedire facile possint ac debeant. Nisi enim illi istorum opem & auxilium ad fugam nanciscerentur, profecto quas inter se publici muneris detrectandi gratia ineunt societates, umbram duntaxat prae se societatis ferrent, hoc est, vanæ prorsus essent & inutiles. Potest etiam post *ἡκείνοις* subaudiri *μάλλον*, atque ita reddi & intelligi, ut suo loco jam vertimus.

IN EANDEM. p. 85.

Δόντες δὲ δίκην παύσονται τὰ τὰ τοιαῦτα πωλοῦν. At si *ῥῆμαι* dabant, ait Orator, non amplius ejusmodi res, vacationes scilicet, munerumque immunitates, vendere audebunt. Hæc cum verterem, calamo excidit nescio quomodo *emere* pro *vendere*, quod corrigas velim.

Τοῖσιν ἄνδ' ἀπάντων γεαὺ ταῖς βυλαῖς, ὡ βασιλεῦ, ταῖς ἐκ ἐλάττονος ἀνδρὸς ἀξίαις, ἢ ἔσσης αἱ δυνάμεις· αἱ μὲν γὰρ ταῖς πόλινσι τὴν σωτηρίαν φέρουσιν· αἱ δ' εἶναι τι ποιῶσι τὸ σωτηρίας ἄξιον. Οὐκ ὀφείκει δ' ὅσσης αἱ δυνάμεις subaudiri videtur δεκτικαὶ εἶσι, vel ἀξίαι, proindeque vertendum: *fac itaque Tu vices omnium gerat, Imperator, atque Senatoriis ordinibus prospice, qui profecto non minori cura digni sunt, quam quanta vires tuae possent, vel, quam quanta dignae sunt potestates. Qui quidem Senatorii cuius parvum salutem civitatis afferunt, partim in iis aliquid esse faciunt, salute dignum, quod scilicet egeat curatione. Ex Senatoriis autem ordinibus nonnullos optime Reip. consulere, adeoque salutem civitatibus asserere, alios contra pessime rem gerere testatur Orator in Orat. ad Senatum.* Proindeque relativum αἱ μὲν γὰρ ad βυλάς, non ad δυνάμεις pertinere videtur. Nisi forte quis putet primum illud αἱ μὲν γὰρ ad δυνάμεις referri oportere, alterum αἱ δὲ, ad βυλάς.

Ἀπαλλαγὴν δὲ βυλῆς ἐπ' ἐκείνοις ὁράντων. Legendum puto ὁρώσιν, tamen uterque Codex habeat ὁράντων, ni inusitato dicendi modo participium pro praesenti, ut & pro imperativo, a Libanio usurpari dicamus.

Οἱ δὲ αὐτὸς διατρέφουσιν ἀργυρίῳ, τῶν μὲν πλείονι, τῶν δὲ ἐλάττο· ἐλάττο· μὲν, ὅπως πρὸς χαλῶσιν· πλείονι δὲ, ὅπως ἀρχοῖντο. Prostrema verba ita vertimus, *maiores, cum dominantes tumultuantur: sed melius, cum ipsi obsequuntur, vel: cum ipsi movent gerentes clamores edunt.*

Ἰὼν ἐκ ἄνδρ' αὐτῶν γὰρ τῶν γιομεμένων ἀπάν, ἀκούσθ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν, ὅχοι διακρίναι τὰς π' ἀμείνους, τὰς π' χείρους τῶν ὀρχήστων ἡμέρας. Hæc ad verbum ita sonant: *quare si quis ab iis, quæ sunt, procul absens, clamores audiret, dignoscere profecto non posset meliores saltationum dies, & deteriores. Quum enim illi viri nequam clamarent, cum eis præbebatur pecunia, quiescerent contra, cum nihil eis exhiberetur; fieri poterat, ut ii plauderent, cum pessimæ saltationes fierent, sicerent contra, eum optime saltaretur. Adeoque, ait Libanius, ab istorum plausu, vel silentio dijudicari non poterat, quandonam optimæ fierent saltationes, & quando pessimæ.*

Ὅστις τὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων αὐτοῖς γενομένην δοξάν ἔβλαψεν. Post ἄλλων si subaudias ἀνθρώπων, non male, opinor, se habebit prior nostra interpretatio; si vero nihil subaudiatur, vertendum erit hoc modo: *ibi quam ab aliis rebus nasci sunt gloriam leserunt.*

IN ORATIONEM DE PLETHRO. p. 140.

Ἐδραυι λίθῃ δύο τῷ ἰδιῶς ὁπόσον τῆς πρώτης πλησίον, & lapideæ sedes duæ, quantum soli prope ad primam, h. e. sedilia lapidea duo tanta amplitudine, quanta fieri poterat, per soli ambitum prope ad prius eorumdem sedilium excurrentem. Ita visum est mihi accuratius perpendenti locum hunc, non satis sane peripicuum. Dele itaque p. 140. verba, quantum secunda magnitudine proxime ad primam accedebat, & reponere binc lapideæ sedes, ea scilicet magnitudine, qua soli spatium prope ad priorem. Erat porro πλέθρον sexta stadii pars, ut ex Herodoti eo loco δι δὲ ἑκατὸν ὀργῶναι δίκαιαι τὰ δίδόν ἴσιν ἑκάπλεθρον, colligitur, ex quo verbum ἐκπλεθρίζων, obire quoddam certaminis genus in huiusmodi terræ mensura.

IN ORAT. AD EUMOLPIUM. p. 161.

Ἐπρωτος δὲ τὸ πρὶν ποιητὴν εἰπεῖν, καὶ εἶπε. Verbum ἔπρωτος prima quidem fronte videtur inservire personæ primæ singularis numeri; sed si diligentius consideretur, verosimilius fortasse videbitur illud ad personam tertiam pluralis numeri pertinere. Qui fiat enim, ut, quum supra Libanius postulasset, ut post se nemo verba faceret, nunc se dedisse operam dicat, ut poeta verba faceret? Sensus ergo, ni fallor, talis est: ad hæc ego primum ipsos non cohibere: ad filios deinde prætentius confugiens, ipse quidem filios: illi vero dare operam, ut poeta verba faceret, qui & verba fecit. Quanquam si hoc dicere Libanius voluisset, rectus constructio- nis ordo postulare videbatur, ut diceret, αὐτὸς μὲν ἰσχύων, οἱ δὲ ἔπρω- τος τὸ πρὶν ποιητῶν εἰπεῖν &c. λ. At Libanius in Orationis constructione non admodum accuratus esse solet, ut consideranti patebit.

IBIDEM. p. 155.

Καὶ τῶν Ἀττικῶν λόγων ἀφιλουμένῳ ὑπὸ τῷ, καὶ μὲν ἐκτισσὼν ἐκεί- νων, ὧν ἔχει, τὰ δὲ μὴ λαβὼν, ἐφ' ἅπας ἡλθε. Ea, quibus Alexander excidisse dicitur, erant fortasse græcæ litteræ, quas & ipsas cum parum calleret, barbære loquebatur, adeoque Atticis litteris dedecori erat ac detrimento. Quum autem se se Romam una cum filiis contulisset, ut lati- nam linguam disceret, deditit græcam, neque latinam acquisivit, λό- γων ἀμειρος ἀμφοτέρων factus, ut & Opratus fuisse dicitur in Orat. pro T'balasto, quem ad locum vide, si placet, quæ notavimus p. 156. Hinc Atticæ litteræ utilitatem cepisse dicuntur, cessante nimirum dedecore, quo per hominem illum barbære loquentem afficiebantur. Adeo enim pa- triam linguam deditit, ut eam nihil omnino, ne barbære quidem lo- queretur, quem propterea ἄφρωνι ὄντα hoc eodem loco Libanius testatur.

IBIDEM. p. 157.

Καὶ ἔπος ἀδικῶν ᾗδεις, ὥς θ' οὐ μετέδωκας ἡμῖν τῷ χρηνοσμένῳ, ἐδ' ἱππες προσελθόν, ἔτι βύλοιο &c. λ. Haud integram suo loco phrasin ἀδικῶν ᾗδεις vim expressimus; id enim sonat, adeo perspersum habebas inique

inique te mecum agere, ut nobis, quod faciendum erat, non communicaris, nec ad nos accedens dixeris, velle te &c.

IN ORATIONEM AD POLYCLEM. p. 125.

Οὗς καὶ τὰ περὶ τῶν ἀσέβων, καὶ τῶν δὲ αὐτῶν ἐπικυρίας ῥήματα δια-
ερέψας, ἐχθρὸς ἡμῖν ἐποίησας, ὡς τῶν ἐμπαυμένῳ ηἰκαμένησα, ταῦτ'
ἐπ' ἐκείνους μεταβέβωται, ἐμὲ μὲν ἀδικῶν, κολακῶν δὲ ἐκείνης, ἐν ταῖς
ἐκείνων κακοπραγμίαις κ. τ. λ. Passus fuerat Libanius calamitates multas,
ut in *Orat. de Venef.* ipse testatur, harumque calamitatum causam se con-
tulisse dicit in astrorum influxum atque fatum. Polycles autem, ut Li-
banio constaret invidiam, profectus ad veneficos homines, dixit Libanium
suarum calamitatum culpam in ipsos conferre. Dixi equidem, subdit ora-
tor, me rogaturum homines istos, veneficos videlicet, daturumque ope-
ram, ut propitior mihi Mars redderetur. Senferat enim Libanius se istius-
modi hominibus esse invisum, & insidiis ab iis appeti, qua de re queri-
tur & in *Orat. de Veneficiis*. Sed esto, ait Libanius, concedamus me aper-
te dixisse istorum maleficiis me fuisse appetitum &c.

IN ORAT. AD NICOCLEM. p. 131.

Καὶ ταῦτα τῷ χρόνῳ τὸ πλεόν τοῖς βυλομένοις μαθάνειν γίγνται. Hæc
ita vertimus, præsertim quum majorem temporis partem litterarum studiose
imperiatis; sed typographo exeidit studiis pro studiose. Porro οἱ βυλό-
μενοι μαθάνειν, qui discere volunt græcis iidem sunt, ac Latinis lito-
rarum studiose.

IBIDEM. p. 132.

Καὶ δὲ καὶ τὸν ἥλιον ὁμιλοῦμαι, καὶ πάντας θεούς, μὴτ' ἀκούειναι τι πα-
ρὰ Μινεδήμῳ περὶ τῆς ἐνταύθα βουθείας, μὴτε συμβιβῆσθαι μὲν δὲ κ.
τ. λ. Hæc ad verbum ita reddi possunt, testor equidem Solem, & Deos
omnes, me nec audisse quidquam de opo hie (præstanda) neque me opem ullam
præstitisse. Testor Deos, ait Libanius, me neque verbum ullum a Menede-
mo audisse, quo nostram hoc in negotio postularit opem, neque me opem
ullam ei præstitisse.

IBIDEM. p. 133.

Τῷ τε τραγῳδῷ παρακαθήμεναι, δίδωμι πῶτον, ὥς μὴ συκοφαντηθῇ-
ται τὸν ὄμιον, Duci adfedi, tantum distans, ut humerus inhumulari non pos-
set. Ait nimirum Libanius se prope Ducem consedissee, non ita tamen,
ut, si non verbis, humero saltem, ut solet, aliquid innuere posset, ne
id ipsum illi vitio verteretur, quod humero quidquam innuisset. Hunc
esse hujusce loci sensum mihimetipsi persuadens, ita reddere non dubita-
vi, ne quis humerus tanquam indicem calumniaretur, verba tanquam indi-
cem claritatis gratia addendo, quæ ceteroquin ab auctoris mente minime
aliena videri possunt.

IBIDEM.

Νῦν δὲ οἱ μὲν ἔκ ἡκούσαν, σὺ δὲ πρὸς τῷ πείρω μόρος, καὶ μικρὰ γὰρ τῇ φωνῇ; *nunc quum alii non audierint, tu solus ad parietem confidens audire verba potuisti, tenui praesertim voce prolata?* Submissa scilicet voce, ut tu, Thrasydæ, ais prolata; nam superius p. 182. Libanius fatetur, imo testatur omnino se siluisse τῷ τε στρατηγῷ σιγῶν παρκαθήμην.

IBID. p. 190.

Μὴ φθονέτω τῷ κπσαμένῳ φίλον, *ne invidet ei, qui amicum acquisivit.* Ne scilicet Menedemo invidcat, si me amicum, amicitiam scilicet nostram nactus est; ut κπσαμένῳ ad Menedemum, & φίλον ad Libanium pertinere dicamus.

IBIDEM. p. 190.

Δραμόντων δὲ ὡς αὐτοὶ τῶν ταῦτα ἀκούσαντων, καὶ ἔκ τῶν περὶ τοιούτων αὐτῶν πρὸς ἐμὲ λόγων οὐδένα, ἔπαί τε ἀλλογράφον διὰ τῷ τῷ μὲν γυναῖκα θρησκόντος, περὶ δὲ τῇ θυγατρὶ δεδιότος, ἀρίσκεισθαι λύσει, λέγον ἔκ κ. τ. λ. Ubi notandum est verbum λύσει significare immunitatem, seu vacationem, a legationis munere, & propositionem διὰ innuere causam, seu commodum, quo sensu inxerum accipi notat & Aristophanis Scholiastes. Hinc, opinor, clare liquet hujusce loci sensus. Quum enim Thrasidæus, quo summam Libanio constaret invidiam, falso dixisset cum apud exercitus Ducem pro Menedemo verba facturum, ut hic ab imposito sibi legationis onere subduceretur; multi id ægre ferebant, æquius & honestius esse affirmantes talem ei indulgere vacationem, cuius uxor obiisset, & filia in vitæ discrimine versaretur. Similes enim ob causas munerum immunitatem jura civibus indulgent. *Cod. Jus. Lib. X. Tit. L.*

IN ORAT. DE VENEFCIIS. p. 174.

Ὡς δ' ἂν ἄλοπος ἴδω, ἡσύχαζον, πρὸς τε καινότητι ἑτέραν, ὥσπερ τις σιδεράς ἐκαρτέρησα. Prima fronte verbis his cum sensum subesse putavi, quem suo loco reddidi. Nunc autem prima verba ita sonare videntur, *perinde autem ac doloris expertus essem* (quasi scilicet sensu carerem) *quiesci;* & ad novitatem aliam, ad alias scilicet res novas, & novas injurias, quasi ferreus patienter tuli.

IBIDEM. p. 170.

Ὅμαι δὲ ὡς ἂν τῶν συνδίκων οὐδὲνα μοι μέμνησθαι τι τοιούτων, δὲ δὲ δικαίως ἂν ἐπὶ ταύτῃ ἡλθε τῷ δίκῳ. Postrema verba ita reddidimus, *propter quod hoc in judicium jure venisse videatur.* Dele hoc in judicium, & repone hoc ad supplicium. Non enim ullo de judicio hic sermo est, sed de supplicio, quo per insidias affectus fuerat Libanius, cuius auctor ignorabatur.

Τί δὲ οὐκ ἰκέα ἤξιον, ἡκούς μὲν λέγοντες, ὅτι σώσον ἡμῖν ἀνθρώπων ἀναμάρτητον, καὶ πανταχῶ γενόμενον ἀγρυπνοῖ τῷ δικαίῳ φυλακῇ; ἀλλ' εἰ τόπο τοῖσιν ἐγώ, αὐτοὺς ἀν' αὐτὸν ἰσώσῃ, ἐν τοῖς πράγμασι τῶν σωτηρίων ἔχων. Ἐλεος τοῦ ἀνθρώπου ἔχει μετὰ τῷ ἀλλότεια. κ.τ.λ. Locum hunc ita vertendum nunc censeo: quid ergo? cum pro Malcho tibi supplicarem, audisti ne me dicentem, salva nobis hominem prorsus innocentem, qui semper equi et honesti custos fuerit vigilantissimus? At si ita esset, ipse profecto semetipsum servasset, salutem suam in egressis facili fiam habens. Dixi equidem eum aliena possidere &c. Ut sensus sit, cum ego pro Malcho supplicatum veni, non dixi hominem hunc esse prorsus innocentem; si enim ita se res habuisset, ipse semetipsum innocentia sua fretus servasset; sed ultro confessus sum eum deliquisse, dignum tamen esse ob alia ipsius egregia facta, qui nullo acerbiorē supplicio plecteretur. Quæ quidem ratio æqua & honesta tibi visa est, propterea quæ te nullum amplius ei supplicium irrogaturum promissisti. Paullo tamen post fidem feculisti. Retinenda itaque est Codicis nostri lectio ἡκούς, & explodenda, quam Codex exhibet Palatinus ἡκούς. Notanda præterea peculiaris verbi ἄξιον significatio; eodem enim hic sensu capitur, quo apud Lucianum in *Anachar.* χρόνος ἤξιον λαβόντες ἀπολογισαῖναι, & clarius apud Theophylact. *Com. in Mareum* cap. vi. ἐλπίσαντες γὰρ τὸς ὄχλους, προσέρχονται τῷ Χριστῷ, καὶ περὶ αὐτῶν ἀξιῶσι, Misereri (discipuli) turbas, accedunt ad Christum, & pro ipsis orant. Eodem sensu accipiendum & in *Orat. pro Tbalas.* καὶ ἔγωγε ἤξιον, τὸν Γαίωνα, & ego supplex orarem Gaisonis filium &c.

IN EANDEM. p. 111.

Εἰ δ' οὐδαὶς ἀγνοεῖ τὰ Μάλα, δουρὶς αὐτὴς ἔκαπαται, καὶ τοῖς οὐδ' ὅπως ἰσομένους διαλαλεῖται. Pronomen illud αὐτὴς primo intuitu mihi significare visum ἡμῶς αὐτὴς; *semetipfos*, quæ interpretatio ne nunc quidem prorsus displicet: attamen verosimilius cuiuspiam videri poterit τὸ αὐτὴς referri ad homines illos, qui Libanii auxilio egere paullo superius dicuntur. Si sic intelligas, ita locum hunc verte: *Sin autem Malchi supplicia neminem latent, stultum est ipsos decipere, & vana eorum spe, quæ nunquam futura sint, quasi esca illecebre capere.*

IBID. p. 106.

Ἀλλ' ἀφῆρτο τὸ τῆς ἀρχῆς χρόνος; Hæc ita vertimus, *an tibi præstatura tempus ademit?* Melius fortasse, *an propterea imperii tempus tibi est imminutum?*

IBID. p. 186.

Γοράται τε νέων ἐχόμενον, ἄξιῳσιν τυχεῖν, ὡς περ' αὐτὸ ἐις ἐμμένον. Scribe ἐμμένον α *μαίνεσθαι, insanire*; & post particulam αὐτὸν subaudi ἑ-τυχεῖν. Dele itaque si *manifest*, & reponē, si *insanisset*. Putabam scilicet

licet ipsum, ait Libanius, hæc ad genua se provolvendo exilimare se consecuturum, quod jam consecutus esset, si infanisset, hoc est, veniam se consecuturum, qua dignus habitus fuisset, si talia facinora non sponte, sed invitus, & furore coactus perpetrasset.

IBIDEM. p. 197.

Α' γὰρ οὐδ' ἀγορεύειν ἐνεργαίαι τις ἂν αἰσχυροί. Scribendum ἀγοραίων, atque ita reddendum, quæ enim ferre sine lacrymis nemo posset, ne plebejus quidem, &c. Porro quum hoc loco sermo habeatur de Severo præfide, quomodo in periodi fine dicitur ταῦτα ὁ βασιλεὺς; hæc demum justus Imperator? Ita nodum solverem, veluti Imperator, hoc est, imperatorio jure abutens; perinde ac si Imperatoria auctoritate gauderet.

IN EANDEM. p. 315.

Καὶ ἡ περὶ αὐτῶν ἡναγκαζέτω ποιεῖν. Hæc ita verteram, & pau- peras divitias facere cogebatur; sed typographo excidit cogebat, pro co- gebatur.

IN ORAT. AD ANAXENTIUM. p. 335.

Ἐρχομένηται γὰρ ὁ σὸς πατήρ; καὶ ἐνὶ ὕδασι ἔξω δὲ μένων αὐτὸς πῶν λό- γων; ἢ πῶν τῶν ἰσοθόπων? ἢ δειχθὲν μοι παῖδας ἐν μέσῳ τῇ μαθησίᾳ ἀ- ναππομένους κ. τ. λ. Quum locum hunc haud plane perspicuum diu mul- tumque mecum ipse considerassem, tandem ejus sensum intelligere nunc mihi video. Itaque vertendum: molestia nunc afficitur pater tuus? nil novi? ipse nobilescens hic manes extra rationes h. e. repugnante ratione omni? hoc quoque est in more positum. Alioquin, fac ostendas adolescentes, qui ex medio disciplinarum cursu sese domum proripuerint &c. ut pronomen αὐτὸς non ad patrem, ut prima fronte videtur, sed ad filium, quem Orator alloquitur, pertinere dicatur. Pro ἔξω fortasse scribendum ἔσω τῇ λόγων, ut sensus sit, ipse nobilescens in litterarum studiis versaris? hoc quoque, ait Orator, usitatum est, quod scilicet adolescentes in exteris regionibus maneant, litteris operam navantes, neque domum inutili de causa proficiscantur. Quod si falsum esse dicas, id enim innuit particula ἢ, alioquin; ostende mihi, subdit Libanius, adolescentes, qui ex medio disciplinarum cursu do- mum se se contulerint &c. Sed hoc ostendere profecto non poteris, quod multis exemplis, cum Romæ, tum Alexandriæ, tum Beryti aliarumque urbium demonstrat. At quomodo, Libani, ais adolescentes, si qui forte relicta disciplina patribus opitulatum eant, infamiae notam subire? quia videlicet turpe est ordinem deferere non in pugna modo, sed etiam in dis- ciplina, seu fuerit a patre, seu a semetipso quis hoc in ordine locutus, ut infra p. 337. Ipse testatur; & ex alia parte Auxentii protectionem Pa- tri prorsus inutilem fore demonstrat.

L I

QUÆ-

Q U Æ D A M

AD VERBUM REDDITA

E X

O R A T. I.

EPulas semetipfos iis exhibentes, qui jamdiu prædabantur, facientesque prædones alios, faciendo multum (augendo scilicet) quod pateatur.

Si vero quis neque verborum particeps fuit, neque factorum, in quibus utrisque injuria continebatur, quid hunc tumultuari oportebat, atque tremere, deficiente, quod metum incuteret? Qui itaque manserunt non est quod passi fuerint dicere. Cur ergo qui fugam cœpere non fuerunt in eorum numero, qui manserunt?

Ejus enim, qui illud ira percitus faceret, erat ne rebus quidem inanimatis temperare.

Atque tempus miseris omne consumebatur in epulis, & vino, & injuria, & somno, adderem etiam in precibus.

Quis contra ipsos venisset... procul absentes a maledictis, procul item ab iis, quæ in illis contigerunt.

Idipsum valet & contra viros, qui in culpa non erant, quos enim non exagitabat conscientia, quid his opus erat fuga?

Eodem jure cum his, tum illis existente, nullius scilicet, ne minimæ quidem injuriæ particeps.

Atque his litteris expositis, atque fama de ipsis ubique manante, ut & iis, qui fugerant, scire liceret.

Θοίλω μὲν αὐτῆς προθύνης τοῖς πάλαι ληστέυσαι, ποιήσαντες δ' ληστὰς ἑτέρως τῷ ποιῆσαι πολὺ τὸ πιστόμενον.

Εἰ δὲ τις μὴτε ῥημάτων, μὴτε τῶν ἔργων ἐκοινώνησεν, εἰ οἷς ἀμφοτέροις ἢ ὕβρις, τί πῶς εἶδει θορυβῆναι, καὶ τρέμειν, οὐκ ὄντος τοῦ φοβήτου; οἱ πόρνοι καταμεινάντες οὐκ εἰδ' ὃ πιστόμεναι εἰπὲν. τί οὖν μὴ τῶν μειράνων ἦσαν οἱ περιλόγοι;

Τῷ γὰρ ἐκείνο θυμῷ ποιοῦντος ἢ ἤπην τὸ μηδὲ τῶν αὐτῶν φοβεῖσθαι.

Καὶ ὁ χρότος τοῖς ἀθλοῖς ἐν ἡδονῇ, καὶ οἶνῳ, καὶ ὕβρει, καὶ ὑπνῳ πᾶς ὥς ἀγκλῆτο, προδίδωμι δ' αὖ ἐν ἀγῶνι.

Τίς ἦκεν ἂν ἐπ' αὐτῆς... πόρρω μὲν ὅσας βλασφημιῶν, πόρρω δὲ τῶν ἐπ' ἐκείναις.

Ταῦτό δ' αὖ ἴσχει καὶ κατὰ τῶν ἀνδρῶν, τῶν ἐν τοῖς ἡγελημασίῳ οὐκ ὄντων. ἢς γὰρ οὐκ ἤλαυνε τὸ σπινθὲρ, τί τίς εἶδει φυγῆς;

Ταῦτ' ἀδικίῃ καὶ τύπτει ἀκρίτους ὑπάρχοντας, τῷ μηδὲ μικρὸν μετασχεῖναι τῶν ὕβριων.

Καὶ πῶς τῶν γραμμάτων ἐκκεμένῳ, καὶ τῷ περὶ αὐτῶν λόγῳ παταχῶ περιποιητόντος, ὥς εἶναι καὶ τοῖς περιλόγοις εἰδέναι.

EX ORAT. II.

Βῆλιδέ με προδῶναι τῷς ἀπο-
δείξεσιν, εἰ καὶ τοῖς ἐρημικοῖς νε-
ρίνικα; ἀλλὰ περὶ τὸν μὲν, τὸ δ' ἐν
ὁμῶν ἀρίστον ὃ φέρομαι.

Οὐδ' ἰδίως εἶδον τὸς τῶν βελτιό-
των ἐγγέλους.

Τί δέ κατὰ τῆς ψυχῆς τῶν ἡ-
λικίαν λαμβάνει;

Ὡς ἡ πθινὴ τῶν βασιλέων τις
ἢ νεκρὸν τιμῆσας, ἀπέπεμψε.

Περὶ τῆς ἀληθείας.

Ἀλλ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἐρχόμενος,
ἐμνίδω μὴ σιτίῳ μὲν ὡς ποτὲ,
ποτὲ δὲ ὡς σιτίῳ;

Πῶς οὐκ ἡσύχαις;

Καὶ τῶν τιμῶν ἕικοθεν ἅπασας
ὃ καταλαβών.

Vultis me addere demonstrationi-
bus, & si huc usque didis vicerim?
hoc quidem supervacaneum est, at-
tamen quod vobis placet non de-
trectabo.

Neque libenter aspexerunt rerum
meliorum nuncios.

Quid oportet contra animam exa-
tem capere?

Cui etiam mortuo quidam Imper-
atorum, quum cadaver honorasset,
remisit.

Superabis veritatem.

Numquid ad prandium accedens
mentionem unquam feci cibi, uti
potus, & potus uti cibi?

Quomodo non te petulanter ges-
sisti?

Atque dignitatem ab domo sua
omnem minime nactus.

EX ORAT. III.

Περὶ χάσι γὰρ ἄνθρωποι τῷ σὺν
μίμψιν ὠφελίμων προκρίνει πᾶς
μετὰ βλάβης χαρίτας.

Ἀλλ' ἴσμεν δὲ πῶς οὐκ ὠφελίμων ἐκεί-
νων.

Εἰ γὰρ ὁ μὲν, ὡς μεγάλη δι-
γνώμων πῶτο ἰδίῳ, δέχεται δὲ οὐ-
δεὶς ἡξίον, ποικίλῳ τ' αὖ ἢ, καὶ δί-
κῃς ἄξιον.

Καὶ ὡς ἐπὶ πῶν, ἔπεισι.

Τὸν δὲ συναλγῆσαι.

Νῦν δὲ τοῖς ὃ δεινῶσι, τὰ τῶν
δεινῶτων βέβλαπται.

Οἱ δὲ εἰς τὴν ἡμίσην κατέβησαν,
εἰδόπων, παραινῶτων, παρακαλῶ-
των, ἐπαίνων.

Εἰ δὲ ὅποι δόξασι τι λέγειν, τί
μὴ καὶ ληστές θαυμάζωμεν, οἱ ταῖς

Homines enim ita natura compa-
rati sunt, ut rebus cum objurgatio-
nibus utilibus, cum damno gratias
anteponant.

Sed scimus vicumque illum.

Si enim hic, tanquam magnum
beneficium faciens, hoc daret; &
nemo excipiendum putaret, nef-
arium profecto id facinus esset, at-
que supplicio dignum.

Et quod dicendo persuasit.

Hunc autem condoluisse.

Nunc autem ab iis, qui non sup-
plicarunt, eorum, qui supplices ora-
runt, vota irrita facta.

Hi vero in portum descenderunt,
scientibus istis, probantibus, exhor-
tantibus, laudantibus.

Si vero hi videbuntur aliquid di-
cere, quid nisi miramur praedones,

qui cædibus vias intercludunt, negligentes, quod nunc facimus, considerare, unde securitas viatoribus esse possit.

Uſque ad principis nescio cujus imperium.

Ε x Ο R A T. IV.

Quare me ipsum negotio tradidi, & per quæ licuit ipsis disſerui.

Et frumenta non pauca quotidie in panem verrentem.

Et res tantum habuit excessum, ut nihil coccus esse videretur.

Hi vero non gratificantur quidem, tradunt vero, vel, vendunt. Audere itaque ipsi ab nobis factum est.

Malus ergo in quibus verebar ne malus viderer, & obnoxius his evasi, quæ maxime fugiebam.

Haud eo benignior factus, qui iusserat.

Cur mihi laudi non tribuunt, quod una cum muliere succensuerim?

Si palam audivit, oportere Antiochum omnia pati, quæ passus est.

Offendens quibus circa alterum ſecit, quæ fecisset, si & priorem quispam ad ipsum adduxisset.

Ε x Ο R A T. V.

Fortasse supplicium cessare faceret quæ nunc adversantur auxilio, Senatoriis Cætibus a te præſtito.

Clamare vexationes eorum, qui injuriis afficiebantur.

Deinceps præſens tempus accuſant, quasi hoc Senatorios Cætes demerſerit, quum demerſerint ipsi, & in profundum conjecerint.

Nisi Senatorium Cætum contemnit, æque ſemetipſum improbum ostendit.

σφαγῆς τὰς ὁδὰς κικελεύκασιν, ἀφ' ὧν, ὃ νῦν ποιοῦμεν, τὸ σκοπεῖν, ὅθεν ἂν ἀσφάλεια τοῖς ὁδοιπόροις ᾖ.

Μέγχα πῶς τῷ δαῖτος βασιλείας.

Ὡς δ' ἑμαυτὸν ἔδωκα τῷ πράγματι, καὶ δι' ὧν ἐξῆν, αὐτοῖς διελθῶ.

Καὶ πυρὸς κατ' ἡμέραν ἔκ ὀλίγου εἰς ἄρτον ἀγορεύω.

Καὶ τὸ πρᾶγμα πεσάντων ἔιχεν ὑπερβολῶν, ὥς τ' ἐδὲν ὁ κόκκος εἶναι ἰδοίκεν.

Οἱ δὲ οὐ χαρίζονται μὲν, ἀποδίδονται δέ.

Τὸ θάρσος αὐτοῦ παρ' ἡμῶν γίνεται.

Κακὸς ἦν, εἰ δὲ ἐφοβήμην, μὴ κακὸς ἐλιγχνείην, καὶ ἐτερομῆλυντόν, ὃ μάλιστα ἐφοβόμην.

Οὐ γινόμενος τοῦ κικελεύκοντος πρόσπερος.

Τί μὴ τὸ συνοργισθῆναι τῇ γυναικὶ τῷ καλῷ προσγέμνη;

Εἰ διαρρήδην ἤκουσεν, ὅτι δεῖ ταῦτα Ἀντίοχον ἅπαντα παθεῖν, ὃ πίποδεν.

Διέξας οἷς περὶ ἔπειτα ἐποίησεν, ἅπερ ἂν ἐποίησεν, εἰ καὶ ἡ πρόπερος ἦν τις ἐσυχῶς αὐτῷ.

Τὰχ' ἂν ἡ τιμωρία πάυσει τὰ νῦν ἐναντιώμενα τῇ παρὰ σοὶ ταῖς βυλαῖς βοηθείᾳ.

Βοῦσαι τὰ τῶν ἀδικημάτων.

Εἴτα τῷ παρόντι καὶ κατὰ γοῖαν, ὥς τὰς βυλάς καταδύσας, καὶ καταποτίσας.

Ἀλλ' εἰ μὴ προῖται ἢ βυλῶν, μὴδὲ κακὸν ἐαυτὸν ἐπίδωκεν.

Γῶσσι γὰρ ὡς ὁ χαμῶν περιέ-
σαι τιθείς ὑπὸ τῇ θαλάσσῃ τὸ
πλοῖον, καὶ ὑδμία τέχνη πῶτ' ἐ-
ξαπάσαι δύνηται.

Παύσονται τοῦ τὰ ποιῶτα πα-
λεῖν.

Προδιδῶκασι δὲ πᾶς ὑφ' ὧν πῶν δ-
ρημίτας ταῖς βουλῇς ἀριλείας.

Θήραστοι αὐτοὶ, κράτιστοι.

EX ORAT. VI.

Ὡς μετ' ἢ ἴσον εἰς ἀνὴρ σὲ τῷ
συνεῖναι τόποις εἰς γῆρας ἤκων.

Πολὺ βελτίω πῶς ὅλοις ἐκείνου
πῶ προτέρω.

Ὡς δὲ ἐκ αὐτοῦ πατρός ἀπὸ τῶν
χειρῶν ζῶντος.

Ὅσον ἴππον, ἢ πῶν πῶν σπ-
μείων ἢ τέχνη.

Τῶν ἐκείνου δὲ ἡκόντων εἰς ἔπ-
ρον.

Καὶ μέρος ὁ δικαστὴς ἐγένετο τῶν
ἐπηρεαζόντων, ἢ ἐθελήσας ἀκούει
τῶν νόμων.

Καὶ ἢ πῶν ἐκείνος ἵδρυσεν τινα ὑπο-
ψίας, ἢ πῶν αὐτοῦ ὑπαπαντίσας.

Τῶν μετ' ἐπηρεαζόντων, τῶν δὲ οὐ
πηρεαζόντων.

Ὅχι ἀ δαπανᾷ κερδαίνειν ἡζέω.

Τοῦ παρόντος γὰρ διμαίει καὶ τὸ
ταῦτα εἰδέναι.

Ὅ γὰρ διδ' ὅπως ἄλλως προ-
σείποι ἂν τις τὸ πρὶ γιγνόμενον.
ὅταν γὰρ τὸ τῆς δόξης παρ' ἐκεί-
νῃ νόμος ᾖ, πῶς ἢ τοιούτων ἔστι;

Πεισάτω τῶν βουλήν. Ὅππῃτος.
ἀλλ' ἢ πείσει.

Τρίχυνται μετέξουσιν τῆς πῶν κνδ-
σῆς τυχῆς, καὶ μετέχουσιν.

Sciunt enim fore, ut oborta tem-
pestas navigium in mare submer-
gat, arque ipsum eripere ars nul-
la queat.

Istiusmodi res vendere cessabunt.

Prodiderunt autem quæ a vobis in-
ventæ sunt Senatoris ordinibus uti-
litates.

Venare ipse, patienter fer.

Quod porro non sit æqualitas in
eo, quod unus vir congregiatur cum
juvenibus, idemque ad senectutem
accedens.

Longe in rebus omnibus illo pro-
re meliorem.

Qui & ipse patris erat, qui ex
manibus visitabat.

Nihil aliud, quam horum signo-
rum ars.

Bonis autem illius ad alterum tran-
seuntribus.

Et pars iudex factus est calumnian-
tium, leges audire nolens.

Et nec ille timuit suspicionem ul-
lam, nec ipse suspicatus.

His quidem dictis, his vero non
apparentibus (constantibus) vel non
probatibus.

Non quæ consumit lucrificiendi
putabat.

Præsentis enim, opinor, est &
hæc scire. Hæc in interpretatione sup-
plenda.

Non enim scio quomodo aliter ap-
pellare quis possit, quod nunc sit;
quum enim quod huic placet, apud
ipsum (curiam) lex sit, quomodo
non est huiusmodi?

Suadeat Senatorum Optatus; sed non
suadebit.

Currunt, ut participes fiant cognati
fortunæ, & participes effecti sunt.

EX ORAT. VII.

Atque posse maledicis alterum lacerare auferri a vita (oportere.)

Nobis autem haud operis occasio suppetebat, sed verborum.

Vitio autem vertere tuis oculis.

Quanquam non maledicere illi, (non improbare scilicet illum simul atque hæc) grave malum fuisset.

Atque tibi persuades in his etiam.

Καὶ τὸ δύνασθαι κακῶς λέγοντες ἔπρεον ἀφγοῦνθαι τῷ βίῳ.

Ἡμῖν δὲ ἔργου μὲν ὡς παρὰ καὶ ῥός, λόγου δὲ.

Ἐγκαλεῖν δὲ τοῖς σοῖς ὀφθαλμοῖς.

Καὶ τοὶ καὶ τὸ μὴ κακῶς λέγειν κρινοῖν, καὶ ταῦτα, δεινὸν ἂν ᾖ.

Καὶ πείθῃ καὶ τούτοις.

EX ORAT. VIII.

Atque clamores ad mercedem produxerunt.

Atque reliquos spectatores compescere minis, quæ per nutus intenduntur.

Et quod gravius est, quod etiam dixerunt.

Et liberorum hominum domus perfodiunt, aucupantes quoscumque possunt adolescentes, atque hæc ipsis mirari persuadentes.

Isdem vero vita sanctis, omnino proditores.

Civitatem ne putas: Ita & deinceps, ubi vocabulum idem repetitur.

Vobis autem obsequentibus, rem beatam id putantibus.

Idque præfertim, quum multum temporis nobiscum versatus fueris. Hæc in interpretatione supplenda.

Καὶ προύγαγον δὴ τὰς βοὰς εἰς μισθόν.

Καὶ τὸ λοιπὸν τῶν διατῶν ταῖς ἀπειλαῖς, ταῖς διὰ τῶν νεύματων κατέχειν.

Καὶ πῶς δεικνύουσιν, ὅτι καὶ ἐρείκασιν.

Καὶ τὰς τῶν ἐλευθέρων οἰκίας διορύττουσιν, θηρώντες ὅποσους δύναιντο τῶν νεύματων, καὶ ταῦτα θαυμάζουσιν αὐτοῖς ἀναπειθόντες.

Ἀποθανόντων δὲ, καθάπαξ προδότες.

Πόλιν γὰρ ἤγρ' κ. τ. λ.

Ἦμῶν δὲ ὑπεργνώτων, δίδαιμον καὶ ἡμετέραν.

Καὶ ταῦτα ἔπο πολὺν παρ' ἡμῖν διατρίψας χρόνον.

EX ORAT. IX.

Utpote qui præ nimia humanitate multa corrumperem.

Potentius autem ac validius hoc facile erat haud multis (existentibus.)

Et succurrere veteribus statutis.

Si vero totum infirmius erat in

Ὡς ὑπερβολὴ φιλανθρωπίας πολλὰ διαφθείροισι.

Ἰσχυρότερον δὲ, καὶ κρείττον τὸ το βραδύως ἐγίγνετο τῶν οὐ πολλῶν.

Βουθυσσάειν τοῖς πάλαι νομοισμένοις.

Εἰ δὲ πᾶν ἐδεσέστερον ἦεν καὶ ἐ-

κάσθι Στραπέας, ὅτε γὰρ.

Τῆς σιωπῆς, πῶς περί αὐτοῦς βα-
σαύεις, πῶν ἑκάπρον ποιήσεις.

singulis (partibus) medela : hoc fa-
ne &c.

Silentio circa probationes ipsas ho-
rum utrumque faciente.

EX ORAT. X.

Καὶ μὴ δ' ὅσον περ πρότερον, ἄ-
ξιός ἐσ' τοῖς Ἑλλησιν ᾗ.

Τῆς περὶ ἑμᾶς νέας ἐφ' ἑτέρα με-
θίστη.

Κατὰ γὰρ πῶν ἀπάντων ἐκείνη
ἔχαριζον.

Εἴηκε δίκαιος ὧν, ἐν δὲ αὐτῶν
ἵστα χρίτω.

Καὶ ταῦτα διὰ τῆς σιωπῆς ἔλε-
γες.

Et non amplius quantū antea apud
Græcos fiat.

Adolescentes, qui circa nos sunt,
ad alia transiit.

Contra hos enim omnes illa gra-
tificabaris. Contra hos nempe Deos.

Esse debebat, in quibus ipsum ef-
se par erat.

Atque hæc per silentium dicebas
(hæc eadem scilicet & tu silentio pro-
bando dicere videbaris.)

EX ORAT. XI.

Μένειν δὲν ἐπὶ τῶν αὐτῶν φήθω
πρῶν μὲν τοῖς ἄρξασιν τὰ παρὰ τὴν
νόμον, καὶ τῶν δίκαιων τιμῶν οὐκ
ἀποστῶν.

Πρὸς πὲρ γὰρ τῆς ἀρχοντίας οἰεῖ τὴν
βελτίω περὶ αὐτῶν ἱερικῶς φανή-
σομαι, καὶ ὅστις λέγει κακῶς, ἐ-
μαχισάμην.

Ὅν πῶν οὐδὲ ἰσοῦνται πιεῖν
δοῖ, ὅδ' εἰς παραχρῆν ἐμπιστάς,
ὕπὸ τῶν ἰδίων τοῖς πλικύτοις ἐπὶ
πταζόντων.

Εἰν πῶν πῶν ἐφρόντισα, πρὶν
ἐμνήσω, ἤμωτα, ἀπέρκισα, χε-
ρὸς βαρείας ἔειλόμην.

Ἀλλὰ κῦπρον π' εἶδ' ἐν, καὶ τῶν
ὑπεροχῶν ἰδόντων.

Καὶ τὰ μὲν νῦν μὲν ἡγείται τῶν
παρ' ἐκείνων, νῦν δ' ἔπεται.

Manere in iisdem oportere pu-
tavi, servans quidem imperantibus,
quæ ab lege sunt, atque iustis eos
honoribus minime privans.

Etenim cum apud magistratus sem-
per de ipsis meliora locutus appare-
bo, tum, si qui maledixit eos la-
cerasset, contra hunc pugnavi.

Non ergo nec ægrotantes (ipsos)
neglexi, nec in perturbationem in-
cidentes ab iis (scilicet injectos.)

In his ergo curam gessi, provi-
di, succurri, opem tuli, a gravi
manu eripui.

Sed inclinare (se ipsi) oportebat,
& excellentiam nosse (vestri scilicet,
& adorare.)

Et mea nunc preeunt iis, quæ ab
illis sunt, nunc sequuntur.

EX ORAT. XII.

Καὶ ἐπειδή μοι τὰ πρὸς τῶν Θεῶν
ἔχον ἱκανῶς.

Εἰ γὰρ εἰς αὐτῶν ἐπ' ἐκείνων

Et postea quam quæ ad Deam spe-
diant habuere satis.

Ego vero hunc ipsorum ad illum

transfusi sermonem, quod melius esset non me jubere, sed illi persuadere.

Quanquam amicorum meorum me omni tempore judicari debere putabam.

Adeo autem sapiens est, ut non videat secundum utrumque seipsum amare, siue audierit, siue etiam non audierit.

Quantumvis utrique suppeteret idem subterfugium, articulorum videlicet dolor.

Nunc illi quidem non audierunt, tu vero audire solus potuisti ad parierem (confidens) & exili voce?

μετέφερον τὸν λόγον, ὡς βέλτιον ἢ ἐμὲ κινεῖν, ἀλλὰ πείθειν ἱκεῖνον.

Καί τοι τῶν φίλων τῶν ἐμῶν ἅπαντα τὸν χρόνον ἤξιον νομιζέσθαι.

Ὅτι δὲ ἐστὶ σοφός, ὥς τ' οὐχ ὁρᾷ κατ' ἐκάτερον αὐτοῦ ἱρῶν, εἴτε ἤκουσεν, εἴτε οὐκ ἤκουσεν.

Καί τοι ὅσους ἀμφοτέροις καταφυγῆς, ὥς περὶ τὰ ἄρθρα νόσῃ.

Νῦν δ' οἱ μὲν ἢ ἤκουσαν, σὺ δὲ πρὸς τῷ τείχεϊ μόνος, καὶ μικρῇ γὰρ τῇ φωνῇ;



I N D E X

N O M I N U M.

273

A

- A** Edesii Senectus. pag. 17
 Aegyptus male habitata in Optati
 praefectura. 21
 Aegyptius senex sanamente obiit. 17
 Agathocles Siciliae princeps ex figulo
 prognatus. 216
 Alexandria litterarum studiis fo-
 vens. 96
 Antiochiae dignitas. 41. amplitu-
 do. 27
 Antiochenorum metus. 1. fuga. ibid.
 cades a praedonibus facta: oper. 71
 Antiocheni Senatus frequentia. 32.
 maxima postea desolatio. ibid.
 Apamea urbs vexata. 24
 Apamenses nimis indulgentes. 37
 Apollonius Tyanicus. 16
 Apronii praefectura. 40. in Senatorios
 catus studium. ibid.
 Argivorum desidia. 114
 Argyrius quidam Olympiis damnum
 maximum intulit. 141. idem theatri
 Olympici sedes duplicat. ibid.
 Ascalonita quidam acerbus in praec-
 ptores. 172
 Augarus in amicis Libanii. 69
 Auxentius Libanii discipulus. 230

B

- B** Ardylinus carbonarius Illyriorum
 princeps. 216
 Berytus deliciis affluens. 236. Bery-
 tum confluentem adolescentes legum ad-
 discendarum gratia.

C

- C**andidus annonae praefectus. 17.
 ejus in pisces immanitas. ibid.
 opes. 66. 67.
 Celsi benignitas & mansuetudo. 1
 Chalcis urbi ab Eutropio vexata. 23
 Clearchus. 27
 Constantius Imp. Juliani perden-
 tionem querit. 122. idem Sena-
 toriis ordinibus male consultit. 70.
 belli Persici auctor. ibid. Ingentia
 propterea damna Senatoriis ordini-
 bus attulit. 71
 Cynegius Praefectus. 22
 Cyprici Senatus oburgatur. 37

D

- D**aphne Antiochiae suburbium ama-
 nissimum. 19. solemnitas ibi ce-
 lebrari solita, in qua turpia faci-
 nora patrabantur. 135. aditus ad
 eam patebat hominibus duntaxat,
 non item mulieribus. 147. quid ac-
 ciderit, cum quidam multos quaf-
 dam introduxisset. 148
 Datianus Senator. 100
 Delphis certamina qua ratione cele-
 brari solita. 148
 Demosthenis pater quam artem exer-
 ceret. 98. egregia facta. 98
 Demosthenis Peanienfis impensum in
 litteras studium. 237
 Dionysius Siracusarum Tyrannus pa-
 tris asinos ad pasqua duxit. 215
 Domitianus Senator vilissimam artem
 exercebat. 100
 Dulcitii Senatoris avaritia. 100. vi-
 le genus. ibid.

EL-

E

- E**lpidius Julianum carpit . 118.
 idem carpitur a Libanio . ibid.
 Eumolpius amicus Libanii . 15 1. idem
 fidem violat . 160
 Eutropii praefectura . 15. origo & 161.
 ita . 20. & seq.

G

- G**aifonis filius . 110
 Galatæ peculiari modo Imperatorem Con-
 stantium flectere fluunt . 33
 Gorgia senectus . 18

H

- H**elena Juliani uxor & confabri-
 na . 121
 Helpidius quo sanguine prognatus . 100
 Hermias Eunucus . 216
 Herodes Atticus laboris patiens at-
 que dives . 17
 Hippoclidis adagium . 114
 Hippodromus . 13

I

- I**socratis senectus . 16
 Juliani Imp. lex de Curialibus . 38.
 egregium in Senatorior catus stu-
 dium . 40. lex de non alienandis
 Senatorum praediis . 72. laus . 117.
 defenso . ibid. amicitia cum Liba-
 nio . 119. pietas . ibid. miracula .
120. temperantia . 121. in ejus au-
 la medici complures . 122. praecla-
 ra in Partibus gesta . 128

L

- L**etojus pro Senatoriis ordinibus pu-
 gnat cum ipsismet exercitus du-
 cibus . 12

M

- M**acrentius . 32
 Malchus quidam male regiam pecu-
 niam administrat . 200. atrocissimo
 propterea supplicio plectitur . 198
 Maratocuprenorum vicus una cum
 habitatoribus imperatoris jussu exu-
 sus . 48
 Marex cujusdam iniquitas . 214
 Maternus . 52
 Maximus Libanii custos . 90
 Menedemus quidam laudatus . 179.
 a legationis munere excluditur . ibid.
 Midæ cujusdam immanitas . 203
 Mixidemi nefaria facinora . 241.
 opes . 242

N

- N**icocles Libanii amicus , ad quem
 extat Oratio . 176. idem ma-
 ledixit in Libanium jactatis non
 credit .

O

- O**lympia ob theatri quoddam ad-
 ditamentum sunt deteriora . 139.
 Olympiorum spectatores quinam essent .
140. hora octava & nona , nec non
 scijni in theatrum convenire sole-
 bant . ibid. quinam ab his ludis ar-
 cerentur . 140. & 147. quies & s-
 lentium ibi servari solitum . ibid.
 lex quædam de Olympiis . 141. O-
 lympia ad solis occasum prorabebantur .
142. Olympici theatri ali-
 qua partes enumerantur . 140. in-
 gens Olympiorum confusio , & qua de
 causa . 143. nefaria facinora ibi
 patrari solita . 135
 Optati cujusdam inimicitia cum Tba-
 lasso . 91. vita moreque . 93. &
 seqq. idem Licinii filium instituen-
 dum suscipit vilissimam ob merce-
 dem 102
 Or-

Orthogoras coquus Sicyonis princeps . 216

P

Pasarganius Libanii patruus junior reprehenditur . 143

Philagrii prudentia . 16

Philippus ex ignobili genere natus . 100. magni tamen fit ab Senatu Antiocheno . ibid.

Philargyrus praefectus . 136

Phœnicia Procli crudelitatem experta . 102. Phœnicia Senatorius quidam Cetus laudatur . 43

Platonis etas . 16

Plethrum Olympici theatri pars in medio sita . 136. & 144.

Polycles Phœnicia praefectus . 135. idem veneficis deditus . 127

Porus Indorum Rex ex consore prognatus . 216

Procli iudicis quadam in causa designati iniquitas . 101. feritas & immanitas . 108. Proclus theatrum Olympicum amplavit . 138. ob id reprehenditur . 144

Ptolemæi cuiusdam atrocissimum supplicium . 25

S

Sabinianus leno . 102. ejus nefaria facinora . 103

Severus , contra quem extat Libanii oratio . 123. idem Libanii disciplina traditur , & mox abducitur . 134. ejus eloquentia . 125. perf-

dia . 127. crudelitas . 128

Silvanus , contra quem Libanii oratio . 218. Libanio instituendus traditur .

119. iniquus in præceptorem . 220. impius in patrem . 224

Sophocles ad multam etatem provocatus . 16

Spartæ pietas . 23

T

Taurus consul ignobili genere natus . 100

Thalassius amicus Libanii . 88. idem Libanii præceptor . 90. ejus continentia . ibid. alia præclare doctus . 92. & seqq.

Theodosii clementia . 6. tra in Antiochenum Senatum , atque Syndicos . 12. decretum de excindenda Antiochia . ibid. facilitas occidendi tyranni . 19. Magnus Insans . ibid. varie constitutiones .

Thrasidæus quidam Libanium accusat . 176. & seq. eum refellit Libanius . ibid.

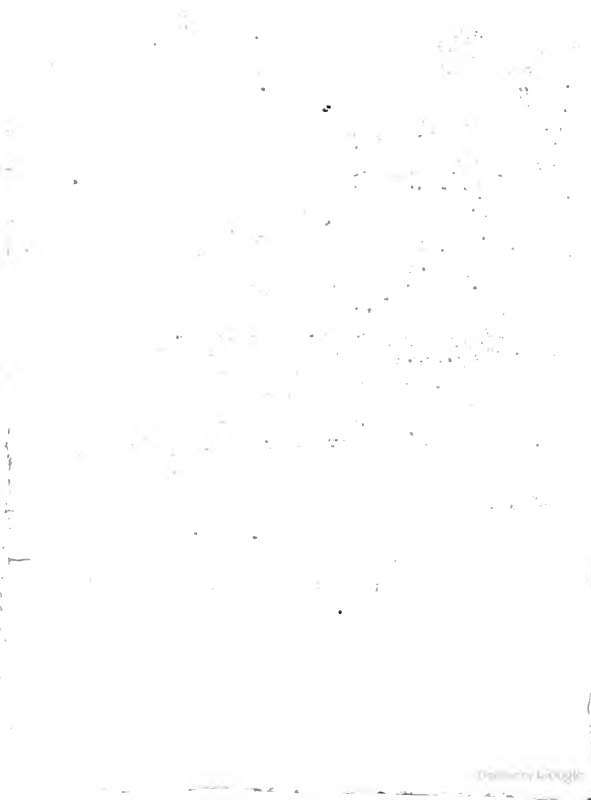
Timocrates mastilla affectus qua de causa . 128

Trajanus Imperator balneum dono dedit . 177

Tychamenes fabri ærarii filius . 22. maximi tamen fit ab Antiocheno Senatu . ibid.

V

Valentiniani Imperatoris decreta de Senatoriis ordinibus . 41



005662909



